

OPERAČNÝ PROGRAM VÝSKUM A INOVÁCIE

pre programové obdobie 2014 - 2020

Európska únia
Európsky fond regionálneho rozvoja

**OPERAČNÝ PROGRAM
VÝSKUM A INOVÁCIE**

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA,
VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU
Slovenskej republiky

**OPERAČNÝ PROGRAM
VÝSKUM A INOVÁCIE**

OPERAČNÝ PROGRAM VÝSKUM A INOVÁCIE

pre programové obdobie 2014 - 2020

Európska únia
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
VÝSKUM A INOVÁCIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA,
VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU
Slovenskej republiky

MINISTERSTVO
HOSPODÁRSTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

**VÝSKUMNÁ
AGENTÚRA**

CCI	2014SK16RFOP001
názov	Operačný program Výskum a inovácie
verzia	1.2
prvý rok	2014
posledný rok	2020
oprávnenie od	01. 01. 2014
oprávnenie do	31. 12. 2023
číslo rozhodnutia EK	C(2014)8046
dátum rozhodnutia EK	28. 10. 2014
číslo rozhodnutia ČŠ	
dátum rozhodnutia ČŠ	
dátum nadobudnutia účinnosti rozhodnutia ČŠ	
regióny NUTS, na ktoré sa oprečný program vzťahuje	SK – SLOVENSKO SK0 – SLOVENSKO SK01 – Bratislavský kraj SK010 – Bratislavský kraj SK02 – Západné Slovensko SK021 – Trnavský kraj SK022 – Trenčiansky kraj SK023 – Nitriansky kraj SK03 – Stredné Slovensko SK031 – Žilinský kraj SK032 – Banskobystrický kraj SK04 – Východné Slovensko SK041 – Prešovský kraj SK042 – Košický kraj

1	STRATÉGIA PRÍNOSU OPERAČNÉHO PROGRAMU VÝSKUM A INOVÁCIE PRE STRATÉGIU ÚNIE NA ZABEZPEČENIE INTELIGENTNÉHO, UDRŽATEĽNÉHO A INKLUZÍVNEHO RASTU A DOSIAHNUTIE HOSPODÁRSKEJ, SOCIÁLNEJ A ÚZEMNEJ SÚDRŽNOSTI.....	10
1.1	STRATÉGIA PRÍNOSU OPERAČNÉHO PROGRAMU VÝSKUM A INOVÁCIE PRE STRATÉGIU ÚNIE NA ZABEZPEČENIE INTELIGENTNÉHO UDRŽATEĽNÉHO A INKLUZÍVNEHO RASTU A DOSIAHNUTIE HOSPODÁRSKEJ, SOCIÁLNEJ A ÚZEMNEJ SÚDRŽNOSTI.....	10
1.1.1	Opis stratégie operačného programu Výskum a inovácie pre prínos pre realizáciu stratégie Únie pre inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast a dosiahnutie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti.....	10
1.1.1.1	HLAVNÉ OKRUHY IDENTIFIKOVANÝCH POTRIEB PRE ZABEZPEČENIE INVESTIČNEJ STRATÉGIE OP VAI.....	11
1.1.1.2	INVESTIČNÁ STRATÉGIA OPERAČNÉHO PROGRAMU VÝSKUM A INOVÁCIE.....	16
1.1.2	Odôvodnenie výberu tematických cieľov a súvisiacich investičných priorít s ohľadom na dohodu o partnerstve, na základe identifikácie regionálnych, ak je to vhodné, národných potrieb vrátane potreby riešiť výzvy identifikované v príslušných odporúčaniach špecifických pre jednotlivé krajiny prijatých v súlade s článkom 121 ods. 2 ZFEÚ a v príslušných odporúčaniach Rady prijatých v súlade s článkom 148 ods. 4 ZFEÚ, so zreteľom na hodnotenie ex ante.....	23
1.2	ODÔVODNENIE PRIDELENÝCH FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV.....	26
2	OPIS PRIORITNÝCH OSÍ OPERAČNÉHO PROGRAMU VÝSKUM A INOVÁCIE.....	29
2.1	PRIORITNÁ OS 1: PODPORA VÝSKUMU, VÝVOJA A INOVÁCIÍ.....	29
2.1.0	Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie.....	29
2.1.1	INVESTIČNÁ PRIORITA 1.1: Rozšírenie výskumnej a inovačnej infraštruktúry a kapacít na rozvoj excelentnosti v oblasti výskumu a inovácií a podpora kompetenčných centier, najmä takýchto centier európskeho záujmu.....	29
2.1.1.1	ŠPECIFICKÉ CIELE INVESTIČNEJ PRIORITY A OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY.....	29
2.1.2	Aktivita, ktorá sa má podporiť v rámci investičnej priority 1.1.....	31
2.1.2.1	OPIS DRUHU A PRÍKLADOV AKTIVÍT, KTORÉ SA MAJÚ PODPORIŤ A ICH OČAKÁVANÝ PRÍNOS PRE ŠPECIFICKÉ CIELE VRÁTANE IDENTIFIKÁCIE HLAVNÝCH CIEĽOVÝCH SKUPÍN, ZACIELENÝCH OSOBITNÝCH ÚZEMÍ A DRUHOV PRÍJEMCOV V RÁMCI INVESTIČNEJ PRIORITY 1.1.....	31
2.1.2.2	HLAVNÉ ZÁSADY VÝBERU PROJEKTOV.....	34
2.1.2.3	PLÁNOVANÉ POUŽITIE FINANČNÝCH NÁSTROJOV.....	34
2.1.2.4	PLÁNOVANÉ POUŽITIE VEĽKÝCH PROJEKTOV.....	35
2.1.2.5	UKAZOVATELE VÝSTUPOV NA ÚROVNI INVESTIČNEJ PRIORITY 1.1.....	35
2.1.3	INVESTIČNÁ PRIORITA 1.2 Podpora investovania podnikov do výskumu a inovácie a vytvárania prepojení a synergií medzi podnikmi, centrami výskumu a vývoja a vysokoškolským vzdelávacím prostredím, najmä podpory investovania do vývoja produktov a služieb, prenosu technológií, sociálnej inovácie, ekologických inovácií, aplikácií verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, zoskupení a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie za podpory technologického a aplikovaného výskumu, pilotných projektov, opatrení skorého overovania výrobkov, rozšírených výrobných kapacít, prvej výroby, najmä v základných podporných technológiách, a šírenia technológií na všeobecný účel.....	36
2.1.3.1	ŠPECIFICKÉ CIELE INVESTIČNEJ PRIORITY A OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY.....	36
2.1.4	Aktivita, ktorá sa má podporiť v rámci investičnej priority 1.2.....	37
2.1.4.1	OPIS DRUHU A PRÍKLADOV AKCIÍ, KTORÉ MAJÚ BYŤ FINANCOVANÉ A ICH OČAKÁVANÝ PRÍNOS PRE ŠPECIFICKÉ CIELE A AK JE TO VHODNÉ, VRÁTANE IDENTIFIKÁCIE HLAVNÝCH CIEĽOVÝCH SKUPÍN, ZACIELENÝCH OSOBITNÝCH ÚZEMÍ A DRUHOV PRÍJEMCOV V RÁMCI INVESTIČNEJ PRIORITY 1.2.....	37
2.1.4.2	HLAVNÉ ZÁSADY VÝBERU PROJEKTOV.....	39
2.1.4.3	PLÁNOVANÉ POUŽITIE FINANČNÝCH NÁSTROJOV.....	40
2.1.4.4	PLÁNOVANÉ POUŽITIE VEĽKÝCH PROJEKTOV.....	40
2.1.4.5	UKAZOVATELE VÝSTUPOV NA ÚROVNI INVESTIČNEJ PRIORITY 1.2.....	41
2.1.5	Výkonnostný rámec.....	42
2.1.5.1	PREDPOKLADANÝ VÝVOJ FINANČNÉHO POKROKU NA PRIORITNEJ OSI 1.....	42
2.1.6	Kategórie intervencií.....	43
2.1.7	Prehľad o plánovanom použití technickej pomoci, vrátane aktivít na posilnenie administratívnej kapacity orgánov a prijímateľov prioritnej osi 1.....	45
2.2	PRIORITNÁ OS 2: PODPORA VÝSKUMU, VÝVOJA A INOVÁCIÍ V BRATISLAVSKOM KRAJI.....	45
2.2.0	Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie.....	45
2.2.1	INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Rozšírenie výskumnej a inovačnej infraštruktúry a kapacít na rozvoj excelentnosti v oblasti výskumu a inovácií a podpora kompetenčných centier, najmä takýchto centier európskeho záujmu.....	45
2.2.1.1	ŠPECIFICKÉ CIELE INVESTIČNEJ PRIORITY A OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY.....	45
2.2.2	Aktivita, ktorá sa má podporiť v rámci investičnej priority 2.1.....	46
2.2.2.1	OPIS DRUHU A PRÍKLADOV AKCIÍ, KTORÉ MAJÚ BYŤ FINANCOVANÉ A ICH OČAKÁVANÝ PRÍNOS PRE ŠPECIFICKÉ CIELE A AK JE TO VHODNÉ, VRÁTANE IDENTIFIKÁCIE HLAVNÝCH CIEĽOVÝCH SKUPÍN, ZACIELENÝCH	

OSOBITNÝCH ÚZEMÍ A DRUHOV PRÍJEMCOV V RÁMCI INVESTIČNEJ PRIORITY 2.1.....	46
2.2.2.2 HLAVNÉ ZÁSADY VÝBERU PROJEKTOV.....	47
2.2.2.3 PLÁNOVANÉ POUŽITIE FINANČNÝCH NÁSTROJOV.....	47
2.2.2.4 PLÁNOVANÉ POUŽITIE VEĽKÝCH PROJEKTOV.....	47
2.2.2.5 UKAZOVATELE VÝSTUPOV NA ÚROVNI INVESTIČNEJ PRIORITY 2.1.....	47
2.2.3 INVESTIČNÁ PRIORITY 2.2 Podpora investovania podnikov do výskumu a inovácie a vytvárania prepojení a synergií medzi podnikmi, centrami výskumu a vývoja a vysokoškolským vzdelávacím prostredím, najmä podpory investovania do vývoja produktov a služieb, prenosu technológií, sociálnej inovácie, ekologických inovácií, aplikácií verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, zoskupení a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie za podpory technologického a aplikovaného výskumu, pilotných projektov, opatrení skorého overovania výrobkov, rozšírených výrobných kapacít, prvej výroby, najmä v základných podporných technológiách, a šírenia technológií na všeobecný účel.....	48
2.2.3.1 ŠPECIFICKÉ CIELE INVESTIČNEJ PRIORITY A OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY.....	48
2.2.4 Aktivita, ktorá sa má podporiť v rámci investičnej priority 2.2.....	49
2.2.4.1 OPIS DRUHU A PRÍKLADOV AKCIÍ, KTORÉ MAJÚ BYŤ FINANCOVANÉ A ICH OČAKÁVANÝ PRÍNOS PRE ŠPECIFICKÉ CIELE A AK JE TO VHODNÉ, VRÁTANE IDENTIFIKÁCIE HLAVNÝCH CIEĽOVÝCH SKUPÍN, ZACIELENÝCH OSOBITNÝCH ÚZEMÍ A DRUHOV PRÍJEMCOV V RÁMCI INVESTIČNEJ PRIORITY 2.2.....	49
2.2.4.2 HLAVNÉ ZÁSADY VÝBERU PROJEKTOV.....	50
2.2.4.3 PLÁNOVANÉ POUŽITIE FINANČNÝCH NÁSTROJOV.....	50
2.2.4.4 PLÁNOVANÉ POUŽITIE VEĽKÝCH PROJEKTOV.....	50
2.2.4.5 UKAZOVATELE VÝSTUPOV NA ÚROVNI INVESTIČNEJ PRIORITY 2.2.....	51
2.2.5 Výkonnostný rámec.....	52
2.2.5.1 PREDPOKLADANÝ VÝVOJ FINANČNÉHO POKROKU NA PRIORITNEJ OSI 2.....	52
2.2.6 Kategórie intervencií.....	54
2.2.7 Prípadný prehľad o plánovanom použití technickej pomoci, v prípade potreby vrátane aktivít na posilnenie administratívnej kapacity orgánov a prijímateľov prioritnej osi 2.....	55
2.3 PRIORITNÁ OS 3: POSILNENIE KONKURENCIESCHOPNOSTI A RASTU MSP.....	55
2.3.1 Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie.....	55
2.3.2 INVESTIČNÁ PRIORITY 3.1: Podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podpory zakladania nových firiem, a to aj prostredníctvom podnikateľských inkubátorov.....	55
2.3.2.1 ŠPECIFICKÝ CIEĽ INVESTIČNEJ PRIORITY A OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY.....	55
2.3.3 Aktivita, ktorá sa má podporiť v rámci investičnej priority 3.1.....	56
2.3.3.1 OPIS DRUHU A PRÍKLADOV AKCIÍ, KTORÉ MAJÚ BYŤ FINANCOVANÉ A ICH OČAKÁVANÝ PRÍNOS PRE ŠPECIFICKÉ CIELE A AK JE TO VHODNÉ, VRÁTANE IDENTIFIKÁCIE HLAVNÝCH CIEĽOVÝCH SKUPÍN, ZACIELENÝCH OSOBITNÝCH ÚZEMÍ A DRUHOV PRÍJEMCOV V RÁMCI INVESTIČNEJ PRIORITY 3.1.....	56
2.3.3.2 HLAVNÉ ZÁSADY VÝBERU PROJEKTOV.....	58
2.3.3.3 PLÁNOVANÉ POUŽITIE FINANČNÝCH NÁSTROJOV.....	59
2.3.3.4 PLÁNOVANÉ POUŽITIE VEĽKÝCH PROJEKTOV.....	59
2.3.3.5 UKAZOVATELE VÝSTUPOV NA ÚROVNI INVESTIČNEJ PRIORITY 3.1.....	60
2.3.4 INVESTIČNÁ PRIORITY 3.2: Vývoj a uplatňovanie nových obchodných modelov MSP, najmä v rámci internacionalizácie.....	60
2.3.4.1 ŠPECIFICKÉ CIELE INVESTIČNEJ PRIORITY A OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY.....	60
2.3.5 Aktivita, ktorá sa má podporiť v rámci investičnej priority 3.2.....	61
2.3.5.1 OPIS DRUHU A PRÍKLADOV AKCIÍ, KTORÉ MAJÚ BYŤ FINANCOVANÉ A ICH OČAKÁVANÝ PRÍNOS PRE ŠPECIFICKÉ CIELE A AK JE TO VHODNÉ, VRÁTANE IDENTIFIKÁCIE HLAVNÝCH CIEĽOVÝCH SKUPÍN, ZACIELENÝCH OSOBITNÝCH ÚZEMÍ A DRUHOV PRÍJEMCOV V RÁMCI INVESTIČNEJ PRIORITY 3.2.....	61
2.3.5.2 HLAVNÉ ZÁSADY VÝBERU PROJEKTOV.....	62
2.3.5.3 PLÁNOVANÉ POUŽITIE FINANČNÝCH NÁSTROJOV.....	62
2.3.5.4 PLÁNOVANÉ POUŽITIE VEĽKÝCH PROJEKTOV.....	63
2.3.5.5 UKAZOVATELE VÝSTUPOV NA ÚROVNI INVESTIČNEJ PRIORITY 3.2.....	63
2.3.6 INVESTIČNÁ PRIORITY 3.3 Podpora vytvárania a rozširovania vyspelých kapacít pre vývoj produktov a služieb.....	64
2.3.6.1 ŠPECIFICKÉ CIELE INVESTIČNEJ PRIORITY A OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY.....	64
2.3.7 Aktivita, ktorá sa má podporiť v rámci investičnej priority 3.3.....	64
2.3.7.1 OPIS DRUHU A PRÍKLADOV AKCIÍ, KTORÉ MAJÚ BYŤ FINANCOVANÉ A ICH OČAKÁVANÝ PRÍNOS PRE ŠPECIFICKÉ CIELE A AK JE TO VHODNÉ, VRÁTANE IDENTIFIKÁCIE HLAVNÝCH CIEĽOVÝCH SKUPÍN, ZACIELENÝCH OSOBITNÝCH ÚZEMÍ A DRUHOV PRÍJEMCOV V RÁMCI INVESTIČNEJ PRIORITY 3.3.....	64
2.3.7.2 HLAVNÉ ZÁSADY VÝBERU PROJEKTOV.....	66
2.3.7.3 PLÁNOVANÉ POUŽITIE FINANČNÝCH NÁSTROJOV.....	66
2.3.7.4 PLÁNOVANÉ POUŽITIE VEĽKÝCH PROJEKTOV.....	67
2.3.7.5 UKAZOVATELE VÝSTUPOV NA ÚROVNI INVESTIČNEJ PRIORITY 3.3.....	67
2.3.8 Výkonnostný rámec.....	68
2.3.8.1 PREDPOKLADANÝ VÝVOJ FINANČNÉHO POKROKU NA PRIORITNEJ OSI 3.....	69
2.3.9 Kategórie intervencií.....	70
2.3.10 Prípadný prehľad o plánovanom použití technickej pomoci, v prípade potreby vrátane aktivít na posilnenie	

	administratívnej kapacity orgánov a prijímateľov v rámci prioritnej osi 3.....	71
2.4	PRIORITNÁ OS 4: ROZVOJ KONKURENCIESCHOPNÝCH MSP V BRATISLAVSKOM KRAJI.....	71
2.4.0	Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie.....	71
2.4.1	INVESTIČNÁ PRIORITA 4.1: Podpora kapacity MSP pre rast na regionálnych, celoštátnych a medzinárodných trhoch a zapojenia sa do procesov inovácií.....	71
2.4.1.1	ŠPECIFICKÝ CIEĽ INVESTIČNEJ PRIORITY A OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY.....	71
2.4.2	Aktivita, ktorá sa má podporiť v rámci investičnej priority 4.1.....	72
2.4.2.1	OPIS DRUHU A PRÍKLADOV AKCIÍ, KTORÉ MAJÚ BYŤ FINANCOVANÉ A ICH OČAKÁVANÝ PRÍNOS PRE ŠPECIFICKÉ CIELE A AK JE TO VHODNÉ, VRÁTANE IDENTIFIKÁCIE HLAVNÝCH CIEĽOVÝCH SKUPÍN, ZACIELENÝCH OSOBITNÝCH ÚZEMÍ A DRUHOV PRÍJEMCOV V RÁMCI INVESTIČNEJ PRIORITY 4.1.....	72
2.4.2.2	HLAVNÉ ZÁSADY VÝBERU PROJEKTOV.....	74
2.4.2.3	PLÁNOVANÉ POUŽITIE FINANČNÝCH NÁSTROJOV.....	74
2.4.2.4	PLÁNOVANÉ POUŽITIE VEĽKÝCH PROJEKTOV.....	74
2.4.2.5	UKAZOVATELE VÝSTUPOV NA ÚROVNI INVESTIČNEJ PRIORITY 4.1.....	75
2.4.3	Výkonnostný rámec.....	75
2.4.3.1	PREDPOKLADANÝ VÝVOJ FINANČNÉHO POKROKU NA PRIORITNEJ OSI 4.....	76
2.4.4	Kategórie intervencií.....	77
2.4.5	Prípadný prehľad o plánovanom použití technickej pomoci, v prípade potreby vrátane aktivít na posilnenie administratívnej kapacity orgánov a prijímateľov v rámci prioritnej osi 4.....	78
2.5	PRIORITNÁ OS 5: TECHNICKÁ POMOC.....	78
2.5.0	Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie.....	78
2.5.1	Špecifické ciele a očakávané výsledky.....	78
2.5.2	Aktivita, ktorá sa má podporiť a ich očakávaný prínos pre špecifické ciele.....	79
2.5.3	Kategórie intervencií.....	80
3	FINANČNÝ PLÁN OPERAČNÉHO PROGRAMU.....	82
3.1	FINANČNÉ PROSTRIEDKY Z KAŽDÉHO FONDU A SUMY NA VÝKONNOSTNÚ REZERVU.....	82
3.2	CELKOVÉ PRIDELENÉ FINANČNÉ PROSTRIEDKY PODĽA FONDU A VNÚTROŠTÁTNE SPOLUFINANCOVANIE (V EUR).....	82
4	INTEGROVANÝ PRÍSTUP K ÚZEMNÉMU ROZVOJU.....	84
4.1	MIESTNY ROZVOJ VEDENÝ KOMUNITOU (CLLD).....	84
4.2	INTEGROVANÉ OPATRENIA PRE UDRŽATEĽNÝ MESTSKÝ ROZVOJ.....	84
4.3	INTEGROVANÉ ÚZEMNÉ INVESTÍCIE (IUI).....	84
4.4	OPATRENIA PRE MEDZIREGIONÁLNE A NADNÁRODNÉ OPATRENIA, KTORÝCH PRIJÍMATELIA SA NACHÁDZAJÚ ASPOŇ V JEDNOM ĎALŠOM ČLENSKOM ŠTÁTE.....	84
4.5	PRÍSPEVOK PLÁNOVANÝCH OPATRENÍ K MAKROREGIONÁLNYM STRATÉGIÁM A STRATÉGIÁM PRE MORSKÉ OBLASTI V RÁMCI PROGRAMU, A TO NA ZÁKLADE POTRIEB OBLASTI PROGRAMU IDENTIFIKOVANÝCH ČLENSKÝM ŠTÁTOM.....	84
5	OSOBITNÉ POTREBY GEOGRAFICKÝCH OBLASTÍ NAJVIAC POSTIHNUTÝCH CHUDOBOU ALEBO POTREBY CIEĽOVÝCH SKUPÍN, KTORÝM NAJVIAC HROZÍ DISKRIMINÁCIA ALEBO SOCIÁLNE VYLÚČENIE.....	84
5.1	GEOGRAFICKÉ OBLASTI NAJVIAC POSTIHNUTÉ CHUDOBOU/CIEĽOVÉ SKUPINY, KTORÝM NAJVIAC HROZÍ DISKRIMINÁCIA ALEBO SOCIÁLNE VYLÚČENIE.....	84
5.2	STRATÉGIA NA RIEŠENIE OSOBITNÝCH POTRIEB GEOGRAFICKÝCH OBLASTÍ NAJVIAC POSTIHNUTÝCH CHUDOBOU/CIEĽOVÝCH SKUPÍN, KTORÝM NAJVIAC HROZÍ DISKRIMINÁCIA ALEBO SOCIÁLNE VYLÚČENIE.....	84
6	ŠPECIFICKÉ POTREBY GEOGRAFICKÝCH OBLASTÍ SO ZÁVAŽNE A TRVALO ZNEVÝHODNENÝCH PRÍRODNÝMI ALEBO DEMOGRAFICKÝMI PODMIENKAMI.....	85
7	ORGÁNY A SUBJEKTY ZODPOVEDNÉ ZA RIADENIE, KONTROLU A AUDIT A ÚLOHA PRÍSLUŠNÝCH.....	85
7.1	PRÍSLUŠNÉ ORGÁNY A SUBJEKTY.....	85
7.2	ZAPOJENIE PRÍSLUŠNÝCH PARTNEROV.....	85
7.2.1	Opatrenia prijaté s cieľom zapojiť príslušných partnerov do prípravy operačného programu a úloha týchto partnerov pri vykonávaní, monitorovaní a hodnotení operačného programu.....	85
7.2.1.1	PRÍPRAVA OP VAI.....	85
7.2.1.2	IMPLEMENTÁCIA, MONITOROVANIE A HODNOTENIE OP VAI.....	86
8	KOORDINÁCIA MEDZI FONDAMI, EPFRV A INÝMI EURÓPSKÝMI A NÁRODNÝMI NÁSTROJMI FINANCOVANIA, AKO AJ S EIB.....	86
9	EX ANTE KONDICIONALITY.....	90
9.1	IDENTIFIKÁCIA APLIKOVATEĽNÝCH EX ANTE KONDICIONALÍT A VYHODNOTENIE ICH SPLNENIA.....	90
9.2	AKTIVITY NA ZABEZPEČENIE SPLNENIA VŠEOBECNÝCH A TEMATICKÝCH EX ANTE KONDICIONALÍT.....	97
10	OPATRENIA NA ZNÍŽENIE ADMINISTRATÍVNEJ ZÁŤAŽE PRE ŽIADATEĽOV/ PRIJÍMATEĽOV.....	104
10.1	HODNOTENIE ADMINISTRATÍVNEJ ZÁŤAŽE ŽIADATEĽOV A PRIJÍMATEĽOV NFP V PROGRAMOVOM OBDOBÍ 2007 – 2013.....	104
10.2	PLÁNOVANÉ AKTIVITY NA ZNÍŽOVANIE ADMINISTRATÍVNEJ ZÁŤAŽE V RÁMCI OP VAI.....	104
11	HORIZONTÁLNE PRINCÍPY.....	105
11.1	UDRŽATEĽNÝ ROZVOJ.....	105

11.2	ROVNOSŤ PRÍLEŽITOSTÍ A PREDCHÁDZANIE DISKRIMINÁCII.....	105
11.3	ROVNOSŤ MEDZI MUŽMI A ŽENAMI.....	106
12	SAMOSTATNÉ PRVKY.....	107
12.1	ZOZNAM VEĽKÝCH PROJEKTOV.....	107
12.2	VÝKONNOSTNÝ RÁMEC OPERAČNÉHO PROGRAMU.....	107
12.3	ZOZNAM PARTNEROV ZAPOJENÝCH DO PRÍPRAVY OPERAČNÉHO PROGRAMU.....	108
13	PRÍLOHY K OP.....	109

1 Stratégia prínosu operačného programu Výskum a inovácie pre stratégiu Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu a dosiahnutie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti

1.1 Stratégia prínosu operačného programu Výskum a inovácie pre stratégiu Únie na zabezpečenie inteligentného udržateľného a inkluzívneho rastu a dosiahnutie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti

1.1.1 Opis stratégie operačného programu Výskum a inovácie pre prínos pre realizáciu stratégie Únie pre inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast a dosiahnutie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti

Operačný program Výskum a inovácie (ďalej len „OP Val“) predstavuje spoločný programový dokument Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „MŠVVaŠ SR“) a Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „MH SR“) pre poskytnutie podpory z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (ďalej len „EŠIF“) v programovom období 2014 – 2020 v oblasti zameranej na vytvorenie stabilného prostredia priaznivého pre inovácie pre všetky relevantné subjekty a podporu zvýšenia efektívnosti a výkonnosti systému výskumu, vývoja a inovácií, ako základného piliera pre zvyšovanie konkurencieschopnosti, trvalo udržateľného hospodárskeho rastu a zamestnanosti. OP Val vychádza z priorít stratégie Európa 2020 ako aj hlavných odporúčaní Small Business Act a Akčného plánu pre podnikanie 2020.

V roku 2012 celkové výdavky na VaV v SR predstavovali len 0,821 % HDP (EÚ28 2,06 %, EÚ15 2,15 % a V4 1,27 %). Do roku 2020, aj v zmysle Stratégie Európa 2020, chce SR zvýšiť podiel súkromných zdrojov do roku 2020 na celkových výdavkoch na VaV pri zachovaní minimálne súčasného podielu verejných zdrojov na celkových výdavkoch na VaV tak, aby podiel verejných a súkromných zdrojov bol 1:2, pri celkových výdavkoch na VaV minimálne 1,2 % HDP². Jeden z hlavných nástrojov na dosiahnutie tohto cieľa je práve implementácia OP Val zameraná na posilnenie inovačnej aktivity a konkurencieschopnosti podnikov s cieľom zvýšiť pridanú hodnotu, stimulovať rast a tvorbu pracovných miest, ako aj zlepšenie výkonnosti v oblasti Val, vrátane kvality vysokoškolského vzdelávania a zvýšenia objemu súkromných investícií do Val.

OP Val pri definovaní svojich aktivít vychádza z odporúčaní Európskej komisie (ďalej len „EK“) definovaných v Pozičnom dokumente Komisie k vypracovaniu Partnerskej dohody a programov na Slovensku na roky 2014 – 2020 (ďalej len „Pozičný dokument EK“). Cieľom navrhovaných aktivít OP Val je zlepšiť situáciu v každej oblasti znalostného trojuholníka – vzdelávania, výskumu a inovácií³, čo priamo korešponduje aj so špecifickými odporúčaniami Rady pre krajiny⁴ v zmysle ktorých je potrebné vypracovať plány na posilnenie účinného odovzdávania poznatkov a spolupráce medzi akademickou obcou, výskumom a podnikateľskou sférou a zlepšiť kvalitu a relevantnosť vedeckej základne. Podnikateľské prostredie na Slovensku je charakterizované frekventovanými zmenami legislatívy⁵, ktoré v kombinácii s chýbajúcimi systémovými podpornými opatreniami vytvárajú prekážky úspešného rastu podnikov, osobitne malých a stredných podnikov (ďalej len „MSP“). V zmysle odporúčaní Rady⁶ OP Val zavádza opatrenia na zlepšenie podnikateľského prostredia, a to aj pre MSP a prijme opatrenia na boj proti korupcii a zintenzívni úsilie o zlepšenie efektívnosti verejného obstarávania, pričom na implementačnej úrovni OP Val sa predpokladá so zavedením a využívaním nástrojov pred-komerčného obstarávania ako aj verejného obstarávania na podporu inovatívnych riešení.

OP Val svojim zameraním, štruktúrou a obsahom aktivít priamo vychádza z analýzy potrieb a rozvojového potenciálu, ako aj očakávaných výsledkov definovaných v Partnerskej dohode SR na roky 2014 – 2020 (ďalej len „PD SR“) a reflektuje zásady štátnych politík v oblasti vzdelávania, výskumu, vývoja a inovácií, ktoré sú obsiahnuté v Národnom programe reforiem SR (ďalej len „NPR“) ⁷.

Slovenský národný inovačný systém podporovaný politikami vzdelávania, výskumu, vývoja, inovácií a podpory MSP, patrí k najmenej rozvinutým v Európskej únii (ďalej len „EÚ“) z hľadiska jeho výkonnosti, riadenia a synergetickej implementácie, čo implikuje potrebu zmeny. V rámci hodnotenia inovačnej výkonnosti krajín sa SR umiestnilo na 21. mieste medzi miernymi inovátormi⁸.

Zo zmeneného prístupu k riadeniu uvedených štátnych politík a efektívnejšej realizácie ich opatrení a aktivít zameraných na integrovanie a silnejšie prepojenie týchto politík a ich realizácie vychádza aj koncepcia OP Val, prostredníctvom ktorej bol po prvýkrát zadefinovaný spoločný programový dokument ministerstiev zodpovedných za realizáciu štátnych politík v oblasti vzdelávania, VVal a podpory MSP takým spôsobom, aby sa dosiahol vzájomný synergický efekt medzi uvedenými oblasťami inovačného systému. OP Val je kľúčovým implementačným nástrojom stratégie „Poznatkami k prosperite – Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky“ (ďalej „RIS3 SK“) ⁹. OP Val je postavený na identifikovaných silných stránkach a reflektuje nielen existujúci stav, ale aj potenciál SR.

Hlavným zámerom RIS3 SK je „podnietiť štrukturálnu zmenu slovenskej ekonomiky smerom k rastu založenému na zvyšovaní inovačnej schopnosti a excelentnosti vo Val s cieľom podporovať udržateľný rast príjmov, zamestnanosti a kvality života“ ¹⁰. K tomuto zámeru bude OP Val prispievať podporou kvalitného/excelentného výskumu – ako nevyhnutnej podmienky pre budúce high tech inovácie v dlhšom časovom horizonte, experimentálneho vývoja s reálnou šancou transferu získaných poznatkov do budovania konkurencieschopnej podnikovej sféry (najmä MSP) prostredníctvom podpory zavádzania inovácií a aktívnej spolupráce medzi podnikmi, výskumno-vývojovými centrami a vzdelávaním. To by malo viesť k rozvoju inovovaných a nových produktov a služieb, prenosu technológií a poznatkov do praxe, inovácii procesov a vytváraní sietí na zdieľanie informácií. Špeciálna pozornosť bude venovaná lepšej previazanosti MSP v rámci dodávateľských reťazcov v SR.

SR potrebuje zvýšiť výkonnosť svojej ekonomiky prostredníctvom podpory jednotlivých elementov národného inovačného systému a jeho výstupov. Tento bol v rokoch 2007 – 2013 podporovaný primárne z OP implementovaných MŠVVaŠ SR¹¹ a MH SR¹².

Vzťah OP Val a RIS3 SK

Intervenčná stratégia OP Val vychádza v plnej miere z RIS3 SK, ktorej je OP Val hlavným implementačným nástrojom¹³. Pri definovaní základných línií intervenčnej logiky sa vychádzalo aj z úspešne podporených aktivít, dobrej praxe a získaných skúseností z programového obdobia 2007 – 2013.

OP Val nepokrýva všetky aktivity zo stratégie RIS3 SK, ale len tie, ktoré sú v súlade s tematickým zameraním OP. Ostatné aktivity RIS3 SK budú implementované za využitia iných OP, národných nástrojov a zdrojov.

Z hľadiska globálnej excelentnosti a so zohľadnením miestnej relevantnosti pre potreby inteligentnej špecializácie boli identifikované nasledovné oblasti špecializácie:

Oblasti hospodárskej špecializácie

- Automobilový priemysel a strojárstvo,
- Spotrebná elektronika a elektrické prístroje,
- Informačné a komunikačné produkty a služby,
- Výroba a spracovanie železa a ocele.

Perspektívne oblasti špecializácie

- Automatizácia, robotika a digitálne technológie,
- Spracovanie a zhodnotenie ľahkých kovov a ich zliatin,
- Výroba a spracovanie polymérov a progresívnych chemických substancií (vrátane smart fertilizations),
- Kreatívny priemysel,
- Zhodnocovanie domácej surovínovej základne,
- Podpora inteligentných technológií v oblasti spracovania surovín a odpadov v regióne výskytu.

Oblasti špecializácie z hľadiska dostupných vedeckých a výskumných kapacít

- materiálový výskum a nanotechnológie,
- informačno-komunikačné technológie,
- biotechnológie a biomedicína,
- pôdohospodárstvo a životné prostredie, vrátane moderných chemických technológií šetrných k životnému prostrediu,
- udržateľná energetika a energie¹⁴.

Uvedené oblasti špecializácie sú doplnené identifikovaním kľúčových spoločenských priorít: zamestnanosť mladých ľudí, sociálna inklúzia a problematika marginalizovaných skupín, starnutie populácie a kvalita života a efektívnejšie využívanie prírodných zdrojov, zahrňujúc aj znižovanie emisií a eko- inovácie.

V časti podpory VVal bude RIS3 SK prostredníctvom OP Val (PO 1 a 2) realizovaná:

- podporou projektov výhradne prispievajúcich k plneniu cieľov RIS 3 SK, pričom v prípade horizontálnych opatrení na rozvoj výskumného a/alebo inovačného systému budú podporované prioritne projekty, ktoré prispievajú k plneniu cieľov RIS 3 SK;

- vytváraním opatrení a vzájomnou koordináciou intervencií s cieľom dosiahnuť vzájomnú prepojenosť medzi jednotlivými oblasťami špecializácie.

V súlade s RIS 3 SK bude OP Val podporovať komplexné riešenie výskumných a inovačných projektov.

V časti podpory MSP bude RIS 3 SK prostredníctvom OP Val (PO 3 a 4) realizovaná:

- prioritnou podporou projektov prispievajúcich k zavádzaniu inovácií v súlade s cieľmi RIS 3 SK;
- vytváraním opatrení a vzájomnou koordináciou intervencií s cieľom dosiahnuť vzájomnú prepojenosť medzi jednotlivými oblasťami špecializácie.

1.1.1.1 Hlavné okruhy identifikovaných potrieb pre zabezpečenie investičnej stratégie OP Val

Identifikácia potrieb pre investičnú stratégiu OP Val vychádza zo syntézy relevantných dokumentov¹⁵ a medzinárodne porovnateľných štatistík¹⁶ a v nich identifikovaných hlavných nedostatkoch systému VVal v SR. Základom pre identifikovanie hlavných okruhov potrieb sú relevantné časti RIS3 SK¹⁷ a PD SR.

Financovanie VVal

Charakteristickým znakom financovania Val v SR je okrem celkových nízkych¹⁸ výdavkov aj nízka miera súkromných investícií. V roku 2012 tvoril podiel výdavkov na Val 0,82 % HDP. Pre porovnanie priemer v EÚ bol 2,06 % a v krajinách V4 1,27. Celkovo, od roku 2005 podiel priemyslu na finančnej stimulácii Val poklesol z celkových 54 % na 37,7 %, čo nekorešponduje s trendom v Európskej únii dosiahnuť 2/3 podiel súkromných zdrojov na celkovom financovaní Val konkrétneho členského štátu. Celková hodnota firemných investícií do Val v roku 2012 predstavoval len 0,34 % HDP¹⁹. Investície zo strany štátu tvoria 41,6 % a zo zahraničných zdrojov 18,7 %. Z hľadiska sektorov realizácie najviac výdavkov smeruje do podnikateľského sektora (0,34 % HDP), vo vládnom sektore sú investície na úrovni 0,2 % HDP a vo vysokoškolskom 0,28 % HDP. Podiel štátneho rozpočtu alokovaný na VaV dosiahol v roku 2012 1,1 % z celkových výdavkov (oproti roku 2005 je to vzostup 0,36 p.b.). V rámci krajín V4 sme na druhom mieste za Českou republikou. Z geografického hľadiska sa do VaV najviac investuje v Bratislavskom kraji (1,28 % HDP) a najmenej v Západoslovenskom kraji (0,36% HDP). Oproti roku 2005 prišlo aj k podstatnému zvýšeniu investícií do VaV na jedného obyvateľa. Tieto sa zvýšili z 81 USD na 212 USD v roku 2012. Napriek tomu SR značne zaostáva za inovačne intenzívnymi krajinami, ale aj za okolitými štátmi.

Z hľadiska investícií do základného výskumu tieto predstavujú 0,3 % HDP, čo je 36 % všetkých investícií. Pritom veľa štátov OECD takýto ukazovateľ ani nesleduje. V rámci sledovaných krajín sa SR umiestnilo v polovici, problém teda nie je ani tak vo vysokých výdavkoch na základný výskum, ale v nízkych celkových výdavkoch. Oproti roku 2005 poklesol o takmer 20 % podiel výdavkov súkromného sektora, ktorý financuje štát. V súčasnosti je na úrovni 6,76 %, čo je približne na priemernej úrovni EÚ28.

V oblasti financovania inovácií sa SR dlhodobo vyznačuje nedostatočným využívaním rizikového kapitálu, a to z dôvodu nedostatočnej konkurencieschopnosti tohto nástroja, ako aj jeho problémovým zavedením do praxe. V roku 2010 výška investovaného rizikového kapitálu predstavovala 0,03 % HDP, pričom v rámci EÚ majú investície rizikového kapitálu cca 6-násobne vyššiu úroveň (0,2 %).

Do roku 2020, aj v zmysle stratégie Európa 2020, chce SR zvýšiť podiel výdavkov na VaI minimálne na 1,2 % z HDP²⁰ tak, aby podiel verejných a súkromných zdrojov bol v pomere 1:2. Na splnenie tohto cieľa bude potrebné prostredníctvom aktivít OP VaI podporiť štrukturálne zmeny v oblasti VaI prostredníctvom posilňovania spolupráce výskumných centier s podnikateľskými subjektmi, ako aj konsolidovať a rozširovať VaI infraštruktúru prostredníctvom inteligentnej špecializácie, využívať motivačné nepriame nástroje podpory pre podnikateľskú sféru a podporiť výraznejšie ocenenie práce v oblasti VaI v SR.

Infraštruktúra VaI a spolupráca výskumných inštitúcií s podnikmi

V podmienkach SR neexistoval pred rokom 2007 prakticky žiadny systém podpory VaI infraštruktúry porovnateľný s ostatnými štátmi EÚ. K významnej pozitívnej zmene došlo až v programovom období rokov 2007 – 2013, kedy boli budované VaI kapacity predovšetkým investíciami zo štrukturálnych fondov EÚ – OP Výskum a vývoj (ďalej len „OP VaV“)²¹ v oblasti výskumno-vývojových centier s účasťou všetkých typov organizácií (štátnych, verejných, podnikateľských a neziskových) a OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast (ďalej len „OP KaHR“) v oblasti podpory inovačnej infraštruktúry v priemysle²².

V programovom období 2007 – 2013 bola cieľenými aktivitami zmiernená technologická medzera, ale aj napriek tomu je to potrebné vnímať len ako prvú etapu jej odstraňovania. Na tieto aktivity je nevyhnutné nadviazať aj aktivity v programovom období 2014 – 2020. Dôležitým aspektom podpory VaI aktivít je ich pokračujúca podpora aj v rámci Bratislavského samosprávneho kraja (ďalej aj „BSK“)²³.

V oblasti verejnej VaV infraštruktúry bude potrebné zvýšiť výkonnosť štátneho a verejného sektora prostredníctvom konsolidácie a integrácie bázy, ktorá vznikla na základe podpory z OP VaV v rokoch 2007 – 2013. Dôležité bude vyhnúť sa fragmentácii v oblasti počtu projektov ako aj fragmentácii ich vecného zamerania a duplicitám. Bude potrebné zabezpečiť, aby sa výskumné centrá, ktoré vznikli v rámci podpory v období 2007 – 2013, aktívne zapojili do výskumných aktivít 2014 – 2020 tak v SR, ako aj v rámci Európskeho výskumného priestoru (ďalej len „ERA“). V neposlednom rade bude potrebné podporiť dlhodobý strategický výskum v prioritných oblastiach RIS3 SK.

Špecifickými problematickými oblasťami, ktoré bránia dosiahnutiu vyššej účinnosti pomoci, sú najmä nastavenie súčasných pravidiel, ktoré znemožňujú používanie výsledkov projektov na komerčné účely, ako aj využívanie verejnej VaV infraštruktúry pre potreby praxe, čo bude riešené zodpovedajúcou úpravou týchto pravidiel. V oblasti podpory inovácií výraznejšie absentoval komplexnejší systémový prístup k firemným inováciám²⁴, ktorý bude potrebné aj prostredníctvom OP VaI akcelerovať.

Ďalšou kľúčovou infraštruktúrnou potrebou je podpora rôznych foriem medzisektorových partnerstiev/klastrovania/technologických platforiem. Úloha klastrov je v ekonomickom rozvoji SR dlhodobo nedoceňovaná. V minulosti vzniklo aj bez systémovej podpory viacero klastrových organizácií aktivitou „bottom-up“, v mnohých prípadoch aj vďaka snahám regionálnych samospráv. Avšak pre dosahovanie synergií v inovačných a ekonomických aktivitách za využitia potenciálu výskumných inštitúcií s pozitívnymi dôsledkami na hospodársky rast a zvyšovanie zamestnanosti bude potrebné systémovo podporiť samotné klastre a klastrové organizácie, ako aj ich aktivity vedúce k inováciám, vrátane hlbšieho zapojenia sa VaI organizácií do ich činnosti.

Podpriemerné výsledky merané prostredníctvom bibliometrickej analýzy SR dosahuje aj v oblasti publikačných výstupov. O tom svedčia nízke hodnoty relatívneho počtu vedeckých odborných publikácií a citácií, ako aj podpriemerný citačný index. Výkonnosť výskumných inštitúcií zo SR podľa publikačnej výkonnosti inštitucionálneho hodnotenia výskumných organizácií – SCIMAGO Institutions Ranking World Report 2012 možno považovať za neuspokojivú. Hodnotenie porovnáva inštitúcie, ktoré publikovali aspoň 100 vedeckých dokumentov akéhokoľvek typu v celosvetovej databáze Scopus od Elsevier²⁵. V celom hodnotení je uvedených len 6 inštitúcií zo SR, z toho jedna je SAV (444. miesto) ako celok a 5 univerzít: Univerzita Komenského v Bratislave (789. miesto), Slovenská technická univerzita v Bratislave (1 026. miesto), Technická univerzita v Košiciach (1 693. miesto), Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach (1 695. miesto) a Žilinská univerzita v Žiline (2 256. miesto).

V SR sa málo patentuje (aj) preto, lebo podniky málo investujú do VaV a radšej kúpia hotové technológie a poznatky²⁶. Ukazovateľ príjmy z predaja licencií do zahraničia má v SR minimálne hodnoty. Príjmy z predaja licencií za patenty priamo súvisia s nízkou patentovou „produkciou“ domáceho VaV. V roku 2011 bolo v SR podaných 4,35 patentových žiadostí na 1 milión obyvateľov, priemer EÚ 28 bol až 106. V Slovinsku bolo podaných takmer 15 krát viac patentových prihlášok na mil. obyvateľov (64,44) ako v SR²⁷. Pri patentovaní v rámci tzv. triadických patentových rodín²⁸ značne zaostávame za priemerom EÚ ako aj okolitými krajinami, keď v priemere máme len 3 takéto patenty ročne. Podobne je to v počte patentových prihlášok podaných v rámci PCT. V roku 2011 išlo len o takmer 50 takýchto prihlášok zo SR. Do EPO sme podali v roku 2011 len 37 patentových prihlášok. Z nich až 30 bolo výsledkom spolupráce so subjektom mimo SR.

Je potrebné zvýšiť nízku mieru využívania inštitútov ochrany duševného vlastníctva, ako aj procesov transferu

technológií v rámci špecifických aktivít zameraných tak na štátny a verejný sektor VaV, ako aj podnikateľský sektor.

V rámci OP Val sa budú podporovať aktivity podporujúce vytvorenie funkčného systémového reťazca – od excelentného výskumu (vrátane podpory samotného excelentného výskumu, ako nevyhnutnej podmienky pre budúce high tech inovácie v dlhšom časovom horizonte) až k inováciám – v súlade s RIS3 SK. Kvalitný VaV je nevyhnutnou podmienkou technicky pokročilých inovácií. Je tiež nevyhnutné pokračovať v dobudovaní kvalitnej VVal infraštruktúry, príprave kvalitných ľudských zdrojov, vytvoriť atraktívne a motivačné prostredie, vrátane zodpovedajúceho technického vybavenia, pre tretí stupeň vzdelávania a následné uplatnenie mladých vedeckých pracovníkov vo VVal subjektoch.

Kapacity Val

V oblasti Val v SR pracuje len 0,78 %²⁹ z celkového počtu pracujúcich osôb (vo FTE), avšak podľa správy OECD je stav ľudského potenciálu v oblasti výskumu a technologického rozvoja považovaný za nadpriemerný vzhľadom na priemer krajín OECD³⁰. Napriek tomu SR výrazne zaostáva v podiele mladých vedcov a výskumníkov v kategóriách do 35 rokov a 35-44 rokov³¹. Počet samotných výskumníkov z celkového počtu pracujúcich osôb (vo FTE) tvorí 0,66 %.

Z hľadiska kapacít pre VaV je nepriaznivý stav v štruktúre študentov vysokých škôl (ďalej len „VŠ“), keď viac ako 50 % všetkých študentov tvoria študenti spoločenských a humanitných odborov. Študenti prírodných a technických odborov tvoria len okolo 30 % všetkých študentov. Pritom až 1,79 % z populácie 20-29 ročných absolvuje vysokoškolské vzdelávanie vo vede a technike. Lepšia situácia je už v podiele doktorandských študentov vo vede a technike na celkovej populácii vo veku 20-29 rokov – 0,55 %. Celkový podiel populácie s ukončeným vysokoškolským vzdelaním stúpol na 26,3 % z celkovej populácie 30-34 ročných. SR má v rámci krajín V4 druhý najvyšší podiel (hneď za Poľskom).

Z hľadiska odborov vedy a techniky pôsobí najviac výskumníkov (vo FTE) v technických vedách (6 563) a najmenej v pôdohospodárskych (1 273). Najviac vedcov (vo FTE) pôsobí v sektore VŠ (10 124), vo vládnom sektore (4 168) a 3 790 v podnikateľskom. Najviac študentov na jedného vedca pripadá v oblasti spoločenských a humanitných vied (17,31 %), najmenej naopak v prírodných vedách (2,11). Najviac výskumníkov pôsobí v BSK, kde podiel na celkovej zamestnanosti tvorí 2,53 %.

SR patrí medzi krajiny EÚ s najvyšším zastúpením žien vo VaV, keďže ich podiel už dlhodobo presahuje 40 % (v roku 2011 – 42,3 %).

Kariéra výskumníka nie je v SR vnímaná ako atraktívne zamestnanie. Okrem vytvárania adekvátnych technických pracovných podmienok prostredníctvom nevyhnutných investícií do technickej infraštruktúry a konsolidácie kapacít, ktoré budú smerovať do optimalizácie využívania existujúcej infraštruktúry, ktoré boli podporené v programovom období 2007 – 2013, je nutné prezentovať zamestnanie výskumníka ako atraktívne mladej generácii prostredníctvom cielených opatrení v oblasti popularizácie a propagácie Val. V prípade podpory kvalitných projektov z OP Val bude kladený dôraz aj na adekvátne mzdové ohodnotenie najmä špičkových a mladých výskumných pracovníkov, ktorí sa budú zúčastňovať na implementácii projektov. To sa týka tak existujúceho ľudského potenciálu v oblasti VVal, ako aj pritiažnutia výskumných pracovníkov zo zahraničia. Súčasný priemerný hodinový zárobok pre vedecké a technické činnosti v SR (6,42 EUR)³² nevytvára primerané motivačné podmienky voči niektorým konkurenčným oblastiam (IKT služby, finančníctvo), ani voči podmienkam, ktoré poskytujú konkurenčné zahraničné spoločnosti pre špičkových odborníkov.

Účasť SR v Európskom výskumnom priestore

Pri hodnotení výkonnostných parametrov VVal v SR nemožno nespomenúť aj nízku mieru internacionalizácie. Problémom je nízka účasť v kľúčových programoch a iniciatívach ERA. Disponujeme nízkym počtom projektových účasť v projektoch, ktoré predstavujú kvalitatívnu medzinárodnú špičku. V 7. Rámcovom programe EÚ pre VaV³³ bolo celkovo zaznamenaných 2 590 účasť v projektových žiadostiach, z čoho vzniklo celkovo 470 slovenských účasť v 376 projektoch. Celkovo kontrahovaný príspevok EK je vo výške 73,52 mil. Eur. V prepočítaní na jedného obyvateľa nás to radí až na 25. miesto medzi krajinami EÚ. Ešte horšie sme na tom vo vzťahu k HDP, kde sme až na 27. mieste. Výška príspevku EK na jednu účasť je v SR pomerne malá (156 429 Eur), za čo môže nielen úloha slovenských organizácií v projektoch (koordinovali sme len 36 projektov a z toho 6 výskumných), ale aj platy vedcov, ktoré predstavujú značnú časť rozpočtov projektov. Negatívna bilancia účasť SR v 7. RP EÚ sa týka všetkých typov výskumných inštitúcií zo štátneho, verejného, ako aj súkromného sektora. Pomerne malé je tiež zapojenie do spoločných iniciatív v rámci ERA. SR sa zapojila celkovo do 13 z 86 ERA-NETov, pritom až v 8 z nich je ako účastník de facto výskumná organizácia a nie grantová agentúra alebo ministerstvo. SR má zastúpenie len v polovici z 36 Európskych technologických platforiem. V rámci Spoločného programovania je SR zapojená do 3 z 10 takýchto iniciatív³⁴.

Medzi najúspešnejšie inštitúcie patrí Slovenská akadémia vied, Technická univerzita v Košiciach, Univerzita Komenského v Bratislave a Ardaco, s.r.o.

Horizontálnou prioritou RIS3 SK je podpora excelentnosti vo výskume, ktorá je nevyhnutnou podmienkou pre budúce high-tech inovácie v dlhšom časovom horizonte. Projekty v rámci ERA predstavujú to najkvalitnejšie z európskej, ale aj svetovej vedy. Potrebu SR je zvýšiť počet účasť v uvedených typoch projektov pre všetky typy inštitúcií prostredníctvom uplatnenia princípov synergie a komplementarity medzi OP Val a ERA a ostatných relevantných medzinárodných programov, stratégií a iniciatív³⁵.

Malé a stredné podnikanie

Významným parametrom inovačnej výkonnosti krajiny je aj kondícia MSP, keďže slovenská ekonomika je charakterizovaná práve dominanciou MSP³⁶. Tie dosahujú viac ako 50 %-ný podiel na tvorbe pridanej hodnoty, tržbách a vo vytváranom zisku dosahujú úroveň nad 50 %. MSP sú charakterizované dominantným zastúpením mikropodnikov (podnikatelia a podniky zamestnávajúci menej ako 10 zamestnancov a s obrátom nižším ako 2 mil. EUR/rok). Mikropodniky

predstavujú 96 % všetkých podnikov v SR. V SR teda pôsobí iba 14 339 podnikov s viac ako 10 zamestnancami a vyšším ročným obratom ako 2 mil. EUR³⁷. Daná štruktúra MSP v kombinácii s prebiehajúcim trendom ich prepadu do kategórie mikropodnikov, resp. ich zanikania³⁸, je preto veľkou prekážkou výraznejšieho rozvoja inovácií v tejto kategórii podnikov.

Podľa prieskumu FlashEurobarometer z r. 2012 predstavuje podnikanie v SR preferenčnú kariérnu voľbu pre 33 % obyvateľov, čo je pod úrovňou priemeru EÚ. Je potrebné prijať opatrenia podporujúce zvyšovanie motivácie pre podnikanie a vznik a rozvoj inovatívnych start-up podnikov. V SR je dlhodobo zaznamenávané vysoké percento zánikov podnikov, v r. 2010 podľa údajov Eurostatu predstavovala miera prežitia podnikov po 3 rokoch od vzniku 41,7 % (priemer EÚ: 56,1 %), čo zaradilo SR na predposledné miesto v rámci EÚ.

Pokles systémovej konkurencieschopnosti sektora MSP v SR nastal najmä v dôsledku:

- straty inovačného potenciálu MSP vplyvom nízkej vzájomnej kooperácie, chýbajúceho rozvíjania zručností nízkeho osvojovania si/zavádzania inovácií a nových trendov;
- obmedzených možností financovania MSP, osobitne najmenších veľkostných kategórií (mikropodnikov a malých podnikov), vplyvom konzervatívneho prístupu tradičných komerčných poskytovateľov (bánk) a absencie alternatívnych možností financovania;
- nízkej motivácie populácie pre vstup do podnikania a prevažujúceho vnímania podnikania ako nutnosti namiesto vnímania podnikania ako príležitosti;
- chýbajúcej motivácie/odvahy MSP pre expanziu podnikateľských aktivít nad rámec konvenčných produktov a služieb;
- poklesu ekonomickej aktivity veľkej časti MSP vplyvom globálnej ekonomickej krízy a prekážok v podnikateľskom prostredí a ich prepadu do kategórie mikropodnikov.

Pre prekonanie uvedených prekážok a riešenie zlyhaní trhu, v ktorých sa MSP nachádzajú, je potrebné zabezpečiť systematickú podporu v priebehu celého životného cyklu podnikov. Praktické skúsenosti z realizovaných programov naznačujú, že pre MSP, najmä v počiatočných štádiách existencie, kedy nemajú dostatočné praktické skúsenosti, je potrebná komplexná podpora kombinujúca zabezpečenie prístupu k financiám s administratívnou podporou pri rozbehu podnikateľských aktivít a taktiež s poradenstvom a odbornými konzultáciami realizovanými kontinuálne v priebehu dlhšieho času. Týmto opatreniami bude možné eliminovať súčasnú vysokú mieru zánikov podnikov a zvýšiť mieru prežitia začínajúcich podnikov.

Rovnako je potrebné stimulovať rast konkurencieschopnosti v prostredí existujúcich MSP s cieľom podporiť vytváranie inovatívnych produktov a služieb a uplatňovanie nových obchodných modelov v podnikaní. Všeobecne vnímanú potrebu vo financovaní je potrebné doplniť potrebou rozvoja zručností a kompetencií, ktorá vyplýva aj z hodnotenia Small Business Act. Opatrenia by mali byť zamerané na kombináciu finančnej podpory, odborného poradenstva, vytvorenia podmienok pre zavádzanie alternatívnych foriem podnikania a sociálnych inovácií. Je potrebné zamerať sa na generovanie MSP s rastovým potenciálom, ktoré dokážu kooperovať s vedecko-výskumnými inštitúciami, využívať výsledky vedecko-výskumného procesu v podnikateľskej praxi, začleniť sa do hodnotových reťazcov, etablovať sa na vyšších úrovniach dodávateľských štruktúr veľkých medzinárodných korporácií, prispôbovať sa podmienkam a výzvam globálnej ekonomiky (internacionalizácia). Týmto opatreniami bude možné podporiť rast konkurencieschopnosti MSP a eliminovať súčasný trend ich prepadu do kategórie mikropodnikov.

Teritoriálne aspekty VVal a MSP

Aj napriek štatisticky vykazovanému vysokému HDP na obyvateľa čelí BSK negatívnym dôsledkom dlhoročného podfinancovania vzdelávania, VVal. Vzdelávacie, VVal aktivity v BSK sú previazané s hospodárskym rozvojom celej SR a tematicky ide o aktivity v prioritných oblastiach RIS3 SK. Vedecké tímy z výskumných inštitúcií v Bratislave spolupracujú s hospodárskou praxou, ktorej značná časť sa nachádza aj mimo územia regiónu a majú veľký význam pre slovenské hospodárstvo ako také – či už ide o automobilový priemysel, strojárstvo, energetiku a ďalšie.

V programovom období 2007 – 2013 sa naštartovala obnova infraštruktúry a bol podporený vznik rôznych typov výskumných centier (centrá excelentnosti, priemyselné výskumno-vývojové centrá, kompetenčné centrá, univerzitné vedecké parky, výskumné centrá národného významu). V rokoch 2013 – 2015 budú realizované zásadné projekty, ktoré až teraz začínajú budovať chýbajúcu aplikovanú výskumno-vývojovú infraštruktúru, pričom ale ešte stále nie je možné hovoriť o tom, že BSK predstavuje oblasť s plne funkčným ekosystémom, ktorý je relevantným partnerom okolitým regiónom (Brno, Viedeň...) a je nevyhnutné jeho ďalšie budovanie, ako aj intenzívnejšie prepojenie na podnikateľskú sféru.

Alokácia pre BSK z ERDF 2007 – 2013 (OP VaV) predstavovala sumu 326,4 mil. EUR. Celková suma vrátane národného kofinancovania predstavovala sumu 384 mil. EUR. Absorpčná kapacita bratislavských výskumných organizácií je oveľa vyššia, ako uvedená alokácia. Schválená mohla byť len približne 1/4 zo všetkých predložených projektov, o výzvy bol vysoký záujem aj napriek tomu, že v mnohých z nich boli definované pomerne prísne kvalitatívne kritériá oprávnenosti. Vzdelávaciu infraštruktúru VŠ, ktorá je v praxi priamo neoddeliteľnou súčasťou Val infraštruktúry, nebolo možné v programovom období 2007 - 2013 vôbec podporiť, čoho dôsledkom je skoro až havarijný stav nosných fakúlt Univerzity Komenského v Bratislave a Slovenskej technickej univerzity v Bratislave – najmä v lokalite Mlynská dolina. Nedôstojné priestory predstavujú jeden zo základných faktov odchodu študentov, ale aj vysokoškolských výskumníkov a pedagógov do zahraničia – a vo zvýšenej miere do Českej republiky. V oblasti vzdelávacej infraštruktúry a budov fakúlt je na tom BSK horšie, ako ostatné regióny SR.

V programovom období 2014 – 2020 bude potrebné podporené centrá – po ich kvalitatívnom zhodnotení – konsolidovať a združiť do väčších interdisciplinárnych celkov. V rámci BSK budú podporené projekty, ktoré budú zamerané na unikátne témy, ktoré nie je možné riešiť mimo územia BSK, resp. bez účasti výskumných tímov z BSK.

V BSK sa prejavuje vysoká podnikateľská aktivita a sústredenie vedecko-výskumných kapacít vytvára vhodné

podmienky pre vznik podnikov s vysokou technologickou úrovňou a poznatkovo intenzívnymi službami³⁹. V tomto smere je vhodným prostredím pre testovanie inovatívnych podnikateľských konceptov a prenos výsledkov vedecko-výskumného procesu do komerčnej praxe. Tieto výstupy môžu byť následne prenesené prostredníctvom firemných sietí, dodávateľsko-odberateľských reťazcov, medziregionálnej zmluvnej spolupráce, transferu poznatkov a ďalšími spôsobmi do ostatných regiónov SR.

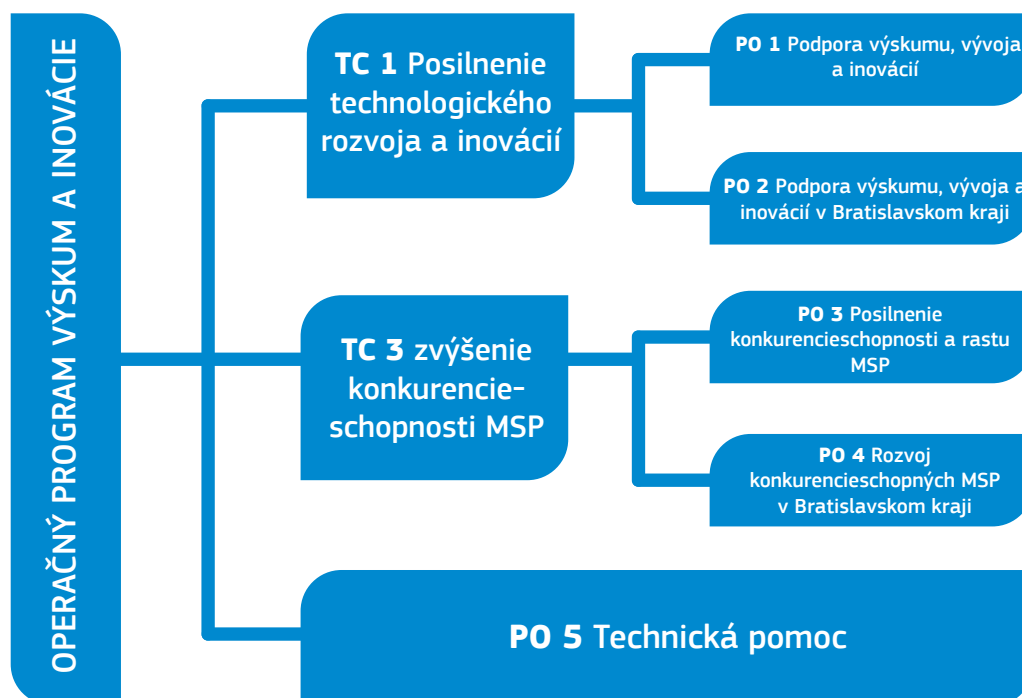
V BSK je sústredená významná časť MSP, pôsobí tu viac ako 1/5 z celkového počtu MSP, pričom až 1/3 mikropodnikov. BSK sústreďuje viac ako polovicu MSP v sektore obchodné služby (53 %), výrazné zastúpenie MSP dosahuje v sektoroch doprava a informácie (39,8 %), obchod (29,5 %), ubytovanie a stravovanie (29,4 %) a ostatné služby (27,6 %). V BSK sa koncentrujú podniky s vysokou tvorbou pridanej hodnoty. V BSK sú realizované viaceré aktivity na podporu bilaterálnej a multilaterálnej spolupráce MSP s príslušnými regiónmi a štátmi v štvoruholníku Bratislava – Viedeň – Győr – Brno (projekt CENTROPE). V BSK je výrazný absorpčný potenciál pre aplikáciu finančných nástrojov⁴⁰.

Systémová podpora podnikov v BSK má zásadný význam pre rozvoj inovačného potenciálu tohto regiónu, ako kľúčového ekonomického centra štátu, a tým aj pre zabezpečenie spillover efektov, tzn. prenosu/replikability inovácií, know-how a výsledkov aplikovaného VaV realizovaného inštitúciami a podnikmi na území kraja do ostatných regiónov SR. Pre zabezpečenie efektívnej spolupráce podnikov (najmä MSP) s vedecko-výskumnými inštitúciami a vytvorenie zmluvných podmienok pre jej rozširovanie do ostatných častí SR bude nevyhnutné zahrnúť podnikateľské subjekty (najmä MSP) v BSK do rámca podpory. V prípade plánovaného využitia inovatívnych finančných nástrojov na podporu MSP je ich ekonomická realizovateľnosť v komerčných podmienkach bez zahrnutia BSK veľmi problematická⁴¹.

V rámci BSK prejavujú podnikateľské subjekty podkritické znalosti o progresívnych prístupoch zvyšovania vlastnej inovačnej výkonnosti. Práve cieľená podpora môže znamenať výrazný progres v chápaní potreby inovačných aktivít podnikov. Nedostatok finančných prostriedkov pre BSK by predstavoval výraznú prekážku pre celkový ekonomický rozvoj SR s negatívnym dopadom na zavádzanie prvkov vedomostnej ekonomiky a tiež realizáciu nadnárodných rozvojových iniciatív, ako napr. Stratégia EÚ pre dunajský región⁴².

Prierezové témy a spoločenské výzvy

Ekonomický vývoj na Slovensku bol v poslednom období poznačený viacerými ekonomickými výkyvmi. V dôsledku toho vzrastá potreba vyrovnáť sa s aktuálnymi spoločenskými výzvami (ako napr. migrácia, klimatická zmena, starnutie populácie), medzi ktoré na Slovensku patrí aj znižujúca sa zamestnanosť a pretrvávajúca nízka motivácia sociálne znevýhodnených skupín pre vstup do podnikania. Preto je potrebné rozvíjať sociálne inovácie s cieľom znížiť riziko chudoby, ktoré je na Slovensku pociťované veľmi intenzívne (ako dokazuje posledný prieskum Eurobarometer⁴³). V oblasti ekonomického rozvoja by mali byť opatrenia zamerané na riešenie sociálnych potrieb sociálne znevýhodnených skupín, ktoré nie sú pokrývané trhom, taktiež by mali byť podporované ekonomické aktivity ktoré spájajú sociálne a ekonomické

Štruktúra OP Val na úrovni tematických cieľov a prioritných osí

benefity z pohľadu rozvoja spoločnosti. Tieto aktivity prispievajú k realizácii opatrenia Podpora otvorenej a inkluzívnej spoločnosti v rámci Strategického cieľa 3 stratégie RIS3 SK.

K prierezovým témam v environmentálnej oblasti, k riešeniu ktorých bude OP Val v súlade s PD SR a stratégiou RIS3 SK prispievať, patria zelená ekonomika⁴⁴, nízkouhlíkové technológie⁴⁵ a eko-inovácie⁴⁶.

Uvedené environmentálne prierezové témy prispievajú k realizácii opatrenia Podpora výskumu a inovácií v environmentálnych oblastiach vrátane adaptácie na zmenu klímy⁴⁷ Strategického cieľa 3 stratégie RIS3 SK.

1.1.1.2 Investičná stratégia operačného programu Výskum a inovácie

OP Val bude realizovaný prostredníctvom štyroch tematických prioritných osí a jednej prioritnej osi zameranej na technickú pomoc a bude prispievať k plneniu tematického cieľa 1 Posilnenie technologického rozvoja a inovácií a tematického cieľa 3 Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP vychádzajúcich z čl. 9 všeobecného nariadenia. Výber tematických cieľov pre OP Val povedie k plneniu cieľov priority financovania „Podnikateľské prostredia priaznivé pre inovácie“ definovaných v Pozičnom dokumente⁴⁸ a reflektuje hlavné identifikované potreby SR v oblasti VVal a zvýšenia konkurencieschopnosti MSP.

Tematický cieľ 1 Posilnenie technologického rozvoja a inovácií

K plneniu tematického cieľa 1 budú prispievať aktivity realizované v rámci prioritnej osi 1 „Podpora výskumu, vývoja a inovácií“ a prioritnej osi 2 „Podpora výskumu, vývoja a inovácií v Bratislavskom kraji“.

Obidve prioritné osi kombinujú aktivity zamerané na podporu zvyšovania VVal schopnosti s dôrazom na zvyšovanie konkurencieschopnosti podnikateľského sektora a zároveň predstavujú súčasť implementácie opatrení a aktivít RIS3 SK.

Pri navrhovaní aktivít vhodných na financovanie z EŠIF sa súčasne vychádzalo z dobrej praxe a skúseností z programového obdobia 2007 – 2013 s cieľom zabezpečiť kontinuitu vybraných aktivít, ktoré mali vplyv na hospodársky rast a zamestnanosť, a ktoré sú súčasne aj v súlade s líniami RIS3 SK⁴⁹.

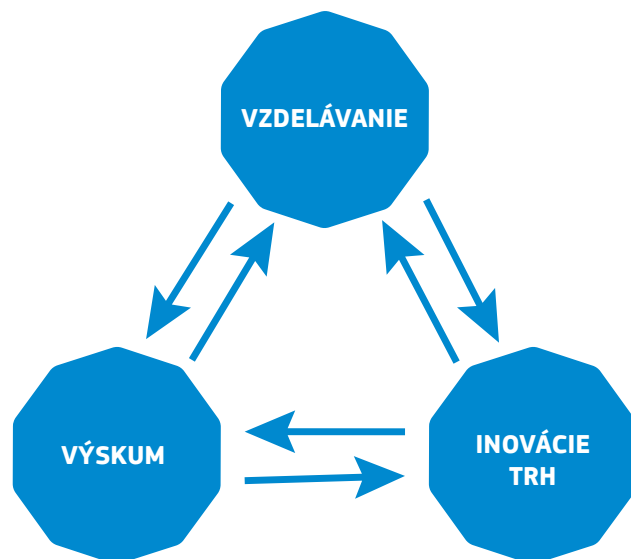
Vychádzajúc z identifikovaných potrieb a zadaných cieľov bude v rámci realizovaných aktivít výrazným spôsobom posilnená a zlepšená kvalita každého prvku znalostného trojuholníka. Vysoká úroveň vzdelávania⁵⁰ a rozvoja nových zručností a generovanie nových poznatkov sú kľúčovými prvkami pre ďalší rozvoj výskumu, ako aj pre stimulovanie inovácií. Naproti tomu plní výskum svoju nezastupiteľnú úlohu pri zvyšovaní úrovne vzdelanosti a generovania nových poznatkov, ktoré sú jedným z hlavných zdrojov inovácií. Inovácie zase generujú ďalší výskum, pričom inovačná aktivita a znalosť potrieb priemyslu a vývoja má pozitívny dopad na zvyšovanie úrovne vzdelávania a rozvoja zručností⁵¹.

V prioritných osiach 1 a 2 budú posilnené uvedené vzájomné väzby nielen na úrovni konkrétnych individuálnych projektov, ale aj na úrovni systému a systémových opatrení s dopadom na celé územie SR, ktorých cieľom bude zvyšovať výkonnosť celého systému, jeho efektívne fungovanie a súčasne zvyšovanie miery prepájania s hospodárskou a spoločenskou praxou, a to vo VVal.

Výsledkom systémových opatrení musí byť aj radikálna zmena postoja verejnosti ako aj potenciálnych odberateľov voči výskumným inštitúciám a výskumným pracovníkom a v neposlednom rade aj kvalitatívna zmena fungovania samotných výskumných inštitúcií (SAV, univerzity a rezortné výskumné inštitúcie) tak, aby prostredníctvom vyprodukovaných poznatkov, nových technológií boli schopné poskytovať vysokokvalitné služby v prospech rozvoja regiónu, v ktorom sa nachádzajú. V oblasti podpory výskumnej infraštruktúry bude podporovaný integrovaný prístup, ktorý bude prepájať existujúce menšie výskumné centrá do väčších integrovaných interdisciplinárnych celkov.

Ľudské zdroje v dostatočnej kvalite, ako aj kvantite, si systém VVal v SR bude vyžadovať pre svoje fungovanie ešte vo väčšej miere, ako je tomu teraz. V oblasti vysokoškolského vzdelávania pre potreby Val bude kladený vyšší dôraz na prepojenie kvalitného vzdelávania s excelentným výskumom (nevyhnutná podmienka pre budúce high tech inovácie v dlhšom časovom horizonte) a cielene budú podporované technicky/výskumne orientované študijné programy²⁵, ktoré budú mať tematickú väzbu na oblasti špecializácie RIS3 SK a ktoré budú vychádzať z potrieb priemyslu a budú naviazané na aktivity v rámci dlhodobých strategických výskumných projektov⁵². Pre zabezpečenie kvalifikovaných a kvalitných ľudských zdrojov bude nevyhnuté získať zahraničných výskumníkov ako aj stimulovať návrat slovenských výskumníkov, ktorí odišli za pracovnými príležitosťami do zahraničia prostredníctvom štipendijných a grantových schém, ich aktívnej propagácii, ako aj zabezpečením podpory pri integrácii týchto výskumníkov vo výskumných organizáciách. V transparentnom náboře podľa európskych štandardov na základe princípov Európskej Charty a Kódexu pre nábor výskumných pracovníkov a verejnom zverejňovaní pracovných pozícií vo výskume na európskom portáli EURAXESS Jobs zatiaľ SR zaostáva za inými krajinami Európy. Pre zabezpečenie kvalifikovaných a kvalitných ľudských zdrojov v krátkom horizonte však bude nevyhnuté prilákať zahraničných výskumníkov ako aj naspäť získať slovenských výskumníkov, ktorí odišli za pracovnými príležitosťami do zahraničia prostredníctvom štipendijných a grantových schém, ich aktívnej propagácii, ako aj zabezpečením podpory pri integrácii týchto výskumníkov vo výskumných organizáciách ako aj v spoločnosti, najmä prostredníctvom európskej siete EURAXESS, ktorej je SR členom.

Základným cieľom podpory v rámci programového obdobia 2014 – 2020 bude konsolidácia využívania existujúcej infraštruktúry a jej modernizácia a podpora aktivít interdisciplinárnych excelentných výskumných tímov tak, aby sa dosiahol maximálny pridaný efekt pre spoločnosť a hospodársku prax. Po ukončení implementácie projektov v rámci programového obdobia 2007 – 2013 bude zrealizované medzinárodné hodnotenie (resp. priebežné hodnotenie v prípade projektov, u ktorých je potrebné, aby kontinuálne pokračovali ich aktivity bez prerušenia) podporených projektov a výskumných centier, ktoré bude klásť dôraz na kvalitu/obsah realizovaného VaV a v prípade pozitívneho hodnotenia bude možná pokračujúca podpora. Ďalšiu podporu bude možné poskytnúť len tým výskumným centrá, ktoré budú hodnotené pozitívne a súčasne

Logika intervencií v rámci PO 1 a PO 2

budú tematicky spadať pod jednu, resp. viaceré oblasti špecializácie RIS3 SK. Uvedený postup umožní aj podporu nových centier v kľúčových oblastiach RIS3 SK. Podmienkou podpory bude vypracovanie kvalitného výskumno-vývojového plánu, vrátane biznis plánu výskumného centra s konkrétnymi výstupmi pre prax. V rámci aktivít podporených v prioritnej osi 1 sa budú podporovať výskumné aktivity aj výskumne intenzívnych podnikov v rámci kolaboratívnych partnerstiev s výskumnými inštitúciami a MSP.

Ako vyplýva aj z identifikovaných potrieb sa SR nedostatočne zapája do aktivít ERA, avšak predpoklady na vyššiu participáciu v rámcových programoch existujú, je však potrebné prijať čo najskôr zásadné opatrenia, a to najmä smerom k Horizontu 2020 aj v oblasti EŠIF. Konkrétne ide o nutnosť výrazným spôsobom zredukovať administratívnu záťaž, čo umožní výskumníkom zamerať sa na participáciu v medzinárodných projektoch. Výskumné organizácie, ktoré boli úspešné v prvých výzvach 7. rámcového programu pre výskum, technologický vývoj a demonštračné činnosti (ďalej len „7.RP“) v roku 2007 a tiež v následných rokoch získali projekty z OP VaV sa už v dôsledku administratívneho vyťaženia do ďalších výziev 7.RP nezapájali, resp. zapájali vo výrazne nižšej miere. Druhým opatrením je vytvorenie komplementárnych a synergických schém medzi Horizontom 2020, národnými zdrojmi a štrukturálnymi fondmi, ktoré zaktivizujú výskumníkov v rámci podporených výskumných centier v programovom období 2007 – 2013 sa zapojiť do medzinárodnej spolupráce.

Z hľadiska financovania patrí SR medzi krajiny s najnižšími výdavkami na VaI. Z pohľadu finančných zdrojov dominujú výdavky verejného sektora, pričom tieto sú využívané predovšetkým na základný výskum bez väzby na ekonomickú výkonnosť podnikateľského prostredia či krajiny. Podiel podnikových výdavkov na VaI sa dlhodobo pohybuje okolo hodnoty 0,25 % HDP, pričom inovačne vyspelé ekonomiky dosahujú hodnoty nad 2 %.

Jedným z dôvodov je aj skutočnosť, že nadnárodné spoločnosti pôsobiace v SR realizujú výskumno-vývojové aktivity, najmä v domovských krajinách. Veľkí zahraniční investori priťahli do SR množstvo dodávateľských firiem ako súčasť ich hodnotového reťazca. Len málo domácich firiem dosiahlo vďaka vysokej pridanej hodnote úroveň TIER 1 v rámci globálnych hodnotových reťazcov. Firmy na nízkych úrovniach hodnotových reťazcov sú vo svojom rozhodovaní a plánovaní obmedzené svojimi odberateľmi, v dôsledku čoho klesá ich motivácia realizovať vlastné inovácie. Stimulácia VVal je jednou z možností zvýšenia pridanej hodnoty a posunu na vyššie priečky hodnotového reťazca. Realizácia výskumno-vývojových aktivít je finančne náročná, čo predstavuje bariéru predovšetkým v podkapitalizovanom segmente mikro a malých podnikov. Tento segment navyše často nemá dostatočné odborné a personálne kapacity a výskum považuje za finančne náročný proces s neistým výsledkom. Zvýšenie objemu investícií do VVal je dôležitým predpokladom rastu konkurencieschopnosti podnikateľského sektora. Pre rozvoj inovačných kapacít je však potrebné zabezpečiť, aby boli tieto výdavky efektívne vynakladané. Slovenské podniky v súčasnosti uprednostňujú nákup hotových technológií, externých znalostí alebo externého VaV pred výdavkami na vlastný VaV. Vzhľadom na nižšiu úroveň technologického vybavenia v porovnaní s vyspelými krajinami je prirodzené, že podniky smerujú svoje výdavky najmä do nákupu moderných technológií. Pre dosiahnutie udržateľnej konkurencieschopnosti podnikateľského sektora, založenej na podpore VVal je nevyhnutné zvýšiť podporu komplexným aktivitám, pri ktorých sú investície impulzom k prehlbovaniu spolupráce s výskumnými inštitúciami, k rozvoju vlastných Val kapacít, technologickým aj netechnologickým inováciám a k ochrane práv duševného vlastníctva.

Z hľadiska inovačnej výkonnosti SR je nevyhovujúca situácia predovšetkým v oblasti duševného vlastníctva, pri ktorom zaostávame za priemerom EÚ, susednými ekonomikami aj európskymi inovačnými lídrami, najmä v oblasti patentov. Slovenské podniky uprednostňujú nákup hotových technológií, externých znalostí alebo externého VaV (0,65 % z obratu podnikov SR vs. 0,56 % z obratu podnikov v EÚ) pred podnikovými výdavkami na vlastný VaV (0,25 % v SR vs. 1,25 % v EÚ). Najhoršie postavenie v ekonomických efektoch inovácií má ukazovateľ príjmy z predaja licencií do zahraničia, v ktorých SR vykazuje minimálne hodnoty. Príjmy z predaja licencií za patenty priamo súvisia s nízkou patentovou „produkciou“ domáceho VaV. Aktivity je preto potrebné sústrediť nielen na vytváranie, ale aj ochranu a komercializáciu duševného vlastníctva.

Rozvoj klastrov má vysoký potenciál prispievať k posilneniu spolupráce podnikov a VV inštitúcií a tiež slúžiť ako efektívny nástroj pre rast konkurencieschopnosti podnikov. Napriek vysokému identifikovanému potenciálu⁵³ a potrebe rozvíjania podnikania na všetkých úrovniach riadenia a spolupráce, je v súčasnosti problematika klastrov a spolupráce subjektov združených v klastroch málo rozvinutá. O uvedenom svedčí i fakt, že v podmienkach SR bolo doteraz vytvorených len 14 klastrov. Ich činnosť je zameraná na podporu medzisektorového partnerstva medzi podnikmi, zvyšovanie odborných znalostí a kvalifikačnej úrovne zamestnancov výmenou skúseností z oblasti využívania nových technológií, procesov a služieb⁵⁴. Z uvedených dôvodov sa javí ako nevyhnutné zintenzívniť aplikáciu opatrení, ktorých efektom bude zvýšenie spolupráce členov klastrov, vrátane regionálnych subjektov, zefektívnenie vzájomnej spolupráce klastrov, posilnenie ich postavenia v systéme VVal v domácom a tiež medzinárodnom meradle s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť slovenského priemyslu. Najväčšia pozornosť, okrem všeobecného rozvoja systému klastrov a jeho potenciálu, by mala byť orientovaná na rozvoj high-tech klastrov, klastre pôsobiace v menej rozvinutých regiónoch a na medzinárodne etablované klastre.

Inovačná výkonnosť je nedostatočná aj z dôvodu nedostatku znalostí o globálnych trendoch, čo sa odráža v nevhodne definovaných strategických cieľoch a určovaní strategických trhov pre podnikateľov. Rozvoj podnikateľských subjektov, najmä MSP je limitovaný nízkou motiváciou podnikania založenom na znalostných výstupoch, nízkym potenciálom vlastných VVal kapacít, ale aj slabou informovanosťou o aktuálnych výzvach, projektoch a možnostiach domácej, prípadne medzinárodnej spolupráce.

Aktivity oboch prioritných osí sú zamerané na zvýšenie konkurencieschopnosti podnikateľského sektora zvýšením podnikových výdavkov na aplikovaný VVal, a to najmä prostredníctvom realizácie opatrení definovaných v RIS3 SK. Prioritou je vlastný VaV, transfer technológií s vysokou pridanou hodnotou a realizácia inovácií. Podporované budú inovácie

technologického aj netechnologického charakteru, t. j. inovácie produktov, procesov, organizačné, marketingové, sociálne a environmentálne inovácie. Aktivity prispievajú k rozvoju spolupráce jednotlivých aktérov inovačného procesu. Dôraz bude kladený aj na podporu inovatívnych technických riešení v súlade so strategickým plánom energetických technológií⁵⁵, ktorý medzi kľúčové výzvy zaradil prípravu technológií obnoviteľnej energie s vysokou mierou konkurencieschopnosti a v súlade s RIS 3 SK, kde jednou z oblastí špecializácie z hľadiska dostupných vedeckých a výskumných kapacít bola identifikovaná udržateľná energetika a energie.

Prioritná os 1 Podpora výskumu, vývoja a inovácií

Aktivity v rámci prioritnej osi 1 budú realizované v menej rozvinutom regióne v identifikovaných oblastiach potrieb pre zvýšenie výkonnosti systému VVaI a zvýšenie konkurencieschopnosti slovenských výskumných tímov, ako aj stimulovanie záujmu podnikateľských subjektov v investovaní do VVaI. Plánované aktivity v rámci prioritnej osi budú realizované prostredníctvom nasledovných investičných priorít a špecifických cieľov.

PRIORITNÁ OS 1 • Podpora výskumu, vývoja a inovácií

1.1 Rozšírenie výskumnej a inovačnej infraštruktúry a kapacít na rozvoj excelentnosti v oblasti výskumu a inovácií a podpora kompetenčných centier, najmä takýchto centier európskeho záujmu

1.1.1 Zvýšenie výkonnosti systému VaV prostredníctvom horizontálnej podpory technologického transferu a IKT

1.1.2 Zvýšenie účasti SR v projektoch medzinárodnej spolupráce

1.1.3 Zvýšenie výskumnej aktivity prostredníctvom zlepšenia koordinácie a konsolidácie VaV potenciálu výskumných inštitúcií

1.2 Podpora investovania podnikov do výskumu a inovácie a vytvárania prepojení a synergií medzi podnikmi, centrami VaV a vysokoškolským vzdelávacím prostredím...

1.2.1 Zvýšenie súkromných investícií prostredníctvom spolupráce výskumných inštitúcií a podnikateľskej sféry

1.2.2 Rast výskumno-vývojových a inovačných kapacít v priemysle a službách

Prioritná os 2 Podpora výskumu, vývoja a inovácií v Bratislavskom kraji

Aktivity prioritnej osi 2 vychádzajú z existujúcej infraštruktúry, výskumných inštitúcií a ich ľudských kapacít v BSK a tvoria vo viacerých oblastiach kľúčové kapacity pre realizáciu RIS3 SK. Pokračovanie vo financovaní výskumno-vývojových inštitúcií v BSK je nevyhnutné vzhľadom na nezastupiteľný rozsah vplyvu podpory BSK aj na mimo-bratislavské regióny SR. Vzdelávanie, VaV a podpora inovačných aktivít je v podmienkach SR realizovaná v úzkej previazanosti na mimo-bratislavské regióny.

Aktivity prioritnej osi 2 sú zamerané na posilnenie výskumno-vývojových, inovačných a podnikateľských kapacít v priemysle a službách v Bratislave, konsolidáciu a integráciu podporených výskumno-vývojových kapacít vo výskumných inštitúciách (štátnych, verejných, neziskových) a priemysle v programovom období 2007 – 2013 so zohľadnením kľúčového významu BSK pre ďalší rozvoj týchto kapacít najmä vo vzťahu k susedným krajinám, ako aj na podporu spolupráce akademického sektora a podnikateľskej sféry a podporu účasti výskumných inštitúcií vo vybraných druhoch medzinárodných projektov. Aktivity prioritnej osi 2 sú zamerané na riešenie špecifických výziev BSK prostredníctvom nasledovných investičných priorít a špecifických cieľov:

PRIORITNÁ OS 2 • Podpora výskumu, vývoja a inovácií v Bratislavskom kraji

2.1 Rozšírenie výskumnej a inovačnej infraštruktúry a kapacít na rozvoj excelentnosti v oblasti výskumu a inovácií a podpora kompetenčných centier, najmä takýchto centier európskeho záujmu

2.1.1 Zvýšenie výskumnej aktivity Bratislavského kraja prostredníctvom revitalizácie a posilnenia výskumno-vzdelávacích, inovačných a podnikateľských kapacít výskumných inštitúcií v Bratislave

2.2 Podpora investovania podnikov do výskumu a inovácie a vytvárania prepojení a synergií medzi podnikmi, centrami VaV a vysokoškolským vzdelávacím prostredím...

2.2.1 Zvýšenie súkromných investícií prostredníctvom budovania výskumno-vývojových centier v Bratislave

2.2.2 Rast výskumno-vývojových a inovačných kapacít v priemysle a službách v Bratislavskom kraji

Zdrojom financovania prioritnej osi 2 bude 3 % transfer alokácie z EFRR medzi kategóriami regiónov na úrovni SR v zmysle čl. 93 všeobecného nariadenia. Bez tohto postupu by nebolo možné v plnej miere implementovať RIS3 SK.

Tematický cieľ 3 Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP

Plnenie tematického cieľa 3 bude v podmienkach SR zabezpečovať realizácia aktivít v rámci prioritnej osi 3 „Posilnenie konkurencieschopnosti a rastu MSP“ a prioritnej osi 4 „Rozvoj konkurencieschopných MSP v Bratislavskom kraji“.

Podľa Pozičného dokumentu patrí podpora podnikateľského prostredia do zoznamu piatich hlavných priorít financovania. V rámci tejto priority je vyzdvihnutá podpora inovačnej schopnosti a konkurencieschopnosti MSP s cieľom zvýšiť pridanú hodnotu a stimulovať rast a tvorbu pracovných miest, pričom MSP sú hlavným zdrojom tvorby pracovných miest. V dôsledku ekonomickej krízy a s ňou spojených bankrotov zaniklo približne 3,25 milióna pracovných miest. V období 2008 – 2012 bol podľa údajov Štatistického úradu SR (ďalej len „ŠÚ SR“) v SR celkový pokles zamestnanosti MSP

o takmer 46 tisíc pracovných miest. V r. 2012 dokonca po prvýkrát v histórii SR došlo k medziročnému poklesu MSP. Vychádzajúc z uvedeného vývoja je nevyhnutné stimulovať vznik a rozvoj nových podnikov.

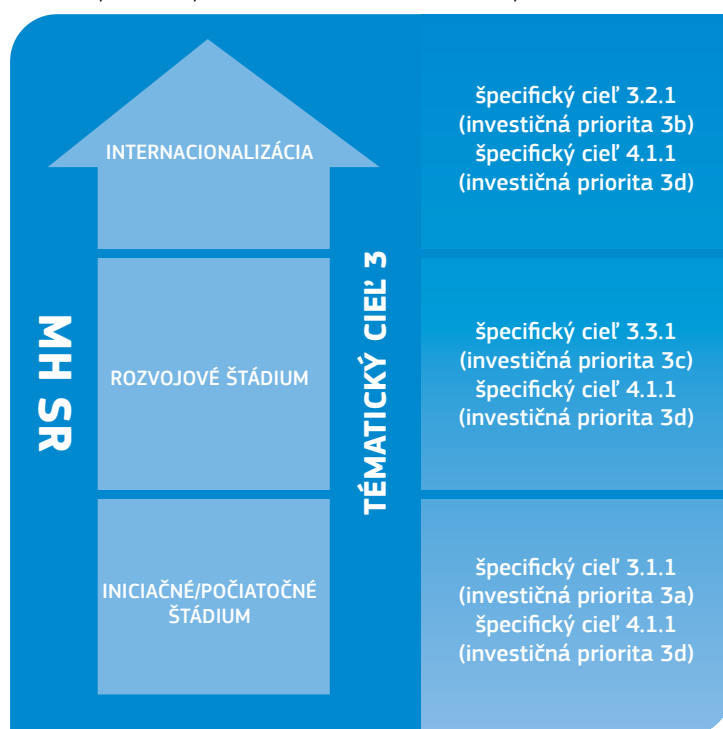
Hodnotenie SR v rámci „Small Business Act“ ukazuje, že podnikanie nie je vnímané ako preferovaná alternatíva zárobkovej činnosti. Napriek tomu, že preferencia závislej činnosti pred podnikaním existuje aj na úrovni EÚ, celkový vzťah k podnikaniu je v EÚ oveľa lepší, než v SR. Kým v SR by si podnikanie (ako kariéru) vybralo len 26 % obyvateľov, priemer EÚ dosahuje 45 %⁵⁶. Navyše len 21,7 % populácie si myslí, že je vôbec možné (oplatí sa) začať podnikáť. Dôvodom sú rôzne existujúce prekážky, ako napríklad nedostatok finančných zdrojov, nevhodná situácia pre začatie podnikania, chýbajúca asistancia pre rozvinutie podnikateľského nápadu a rozbehnutie podnikania a pod. Uvedené hodnotenie zároveň indikuje horšie postavenie SR oproti priemeru EÚ, a to aj napriek lepším výsledkom exportu a importu MSP, než je priemer EÚ. Tento stav pramení z chýbajúceho stabilného a jednoduchého regulačného rámca a vysokej administratívnej náročnosti. Je preto potrebné rozvíjať na seba nadväzujúce opatrenia, ktoré pomôžu MSP jednak pri plánovaní zahraničnoobchodných aktivít, no tiež pri samotnom vykonávaní naplánovaných činností potrebných pre etablovanie sa na zahraničnom trhu (napríklad pri absolvovaní procedúr vyžadovaných cudzokrajnou administratívou).

V SR je dlhodobo zaznamenávané vysoké percento zánikov podnikov, ktoré je jedným z najvyšších v krajinách EÚ (3. miesto), a zároveň patrí medzi krajiny s najnižšou mierou prežitia novovzniknutých subjektov po dvoch rokoch od svojho vzniku (5. miesto)⁵⁷. V podnikaní pôsobí výrazne menší podiel žien (23. miesto spomedzi krajín EÚ)⁵⁸ a iba malý počet zástupcov znevýhodnených skupín spoločnosti. Zhoršovanie podmienok pre podnikanie, nedostatočná príprava a chýbajúce podporné nástroje odrádzajú množstvo mladých ľudí, najmä absolventov škôl od realizácie kariéry podnikateľa. Opatrením navrhnutým na elimináciu uvedených problémov je vytváranie podnikateľských centier zameraných na podporu najmä začínajúcich, ale aj existujúcich MSP. Centrá budú zabezpečovať komplex podporných činností, ktorých súčasťou budú aj inkubačné služby. Centrá budú spolupracovať s partnermi z akademickej sféry, využívajúc už existujúcu infraštruktúru (napr. vedecko-technické parky, univerzity, SAV a výskumné organizácie). Cieľom je vytvárať synergiu medzi podnikateľským, akademickým a VaV sektorom za účelom systematickej podpory MSP. Centrá budú pôsobiť v regiónoch v partnerstve s regionálnymi inštitúciami (napr. regionálne samosprávy a pod.) ako súčasť konceptu one-stop-shop v rámci jednej prepojenej štruktúry. Tento koncept predstavuje komplexnejší a ekonomicky udržateľný model pre zabezpečenie systematickej podpory začínajúcich aj existujúcich podnikateľov.

Systém budovania inkubátorov bude vychádzať z jednotnej schválenej koncepcie, ktorá bude zohľadňovať potrebu, regionálne špecifiká, ako aj sektorové zameranie budúcej národnej siete inkubátorov vo všetkých oblastiach. Spracovanie tejto koncepcie bude súčasťou aktivity Monitorovanie podnikateľského prostredia v súlade s uplatňovaním princípu „Think Small First“ v rámci špecifického cieľa 3.3.1.

Osobitná pozornosť bude venovaná oblasti kreatívneho priemyslu⁵⁹, v ktorom sa identifikoval vysoký potenciál ekonomického rastu⁶⁰. V kreatívnych odvetviach pôsobilo v roku 2010 spolu 20 171 firiem, čo je 3,8% z celkového počtu firiem v danom roku na Slovensku. Najväčšou kategóriou z hľadiska počtu firiem v kreatívnych odvetviach je Reklama a marketing (36,3%), nasleduje Vydavateľská činnosť (17,0%) a IT, softvér a počítačové služby (16,9%), Film, TV, video, rádio a fotografia (12,6%), Architektúra (9,2%), Hudba, scénické a vizuálne umenie (5,3%) a Dizajn a módný dizajn (2,7%)⁶¹.

Jednotný trh EÚ predstavuje prostredie, ktoré umožňuje MSP prístup k 500 miliónom spotrebiteľov. Tento trh však dosahuje vysokú mieru nasýtenia a vyznačuje sa silnou konkurenciou. Silnejúca globalizácia a ekonomické dianie v rozvíjajúcich sa regiónoch mimo EÚ prináša pre slovenské MSP mnoho príležitostí na rozvoj ich podnikateľských aktivít.

Logika intervencií v rámci PO 3 a PO 4

MSP však tieto príležitosti dostatočne nevyužívajú. Príčinou je nižšia konkurenčná schopnosť v dôsledku nedostatočnej aplikácie inovácií, ktorá sa v spojení s nevyhovujúcou veľkostnou štruktúrou prejavuje nízkou internacionalizáciou podnikania, keď podiel MSP v zahraničnom obchode dosahuje len 30 %, v obchode s krajinami mimo EÚ dokonca len 20%⁶².

Štatistiky publikované v dokumente EK Internationalisation of European SMEs ukazujú, že európske MSP sa skôr zameriavajú na vnútorný trh, ako na krajiny mimo EÚ. Exportuje len 25 % z nich, pričom len 13 % aj mimo spoločný trh. Importuje 29 % európskych MSP, z toho 14 % aj z trhov mimo EÚ. Okrem toho len 7 % MSP je zapojených do technologickej spolupráce so zahraničným partnerom, rovnako 7 % je dodávateľom zahraničného partnera, ale len 2 % MSP majú zahraničného partnera v podobe dodávateľa a len 2 % MSP sú aktívne v priamych zahraničných investíciách. Je preto potrebné podporovať medzinárodné aktivity MSP najmä na tretích trhoch, aj prostredníctvom alternatívnych obchodných a podporných platforiem.

BSK je na úrovni NUTS 2 jediný zo štyroch regiónov SR, ktorý presahuje HDP na obyvateľa 90 % (186 %, 2011)⁶³ priemeru EÚ podľa PPS. Výkonnosť regiónu je spôsobená najmä prítomnosťou hlavného mesta, avšak na rozdiel od ostatných metropolitných regiónov EÚ (napr. Praha, Berlín, Viedeň) súčasťou BSK sú aj tri okresy s vidieckym charakterom: Malacky, Pezinok a Senec, s 31 %⁶⁴ zastúpením obyvateľstva a viac ako 4-krát väčšou rozlohou územia ako je mesto Bratislava.

MSP v BSK sú postihnuté viacerými štrukturálnymi deformáciami, ktoré sa prejavujú v ich veľmi nízkej ziskovosti. V dôsledku globálnej ekonomickej krízy došlo k obmedzeniu ekonomických aktivít veľkej časti MSP. V r. 2011 len 51,8 % MSP v kraji dosiahlo kladný hospodársky výsledok (vrátane nulového hospodárskeho výsledku), čo bola najnižšia hodnota spomedzi všetkých krajov SR⁶⁵. V BSK je zaznamenaná aj najnižšia úspešnosť v prípade žiadostí o úver, podiel úspešných MSP dosahuje v tomto kraji len 5,1 % pričom priemer za celú SR je 9 %⁶⁶. Napriek tomu, že v kraji je vysoká miera podnikateľskej aktivity, podniky sa zameriavajú zväčša na štandardné produkty a služby, ich rozvoj stagnuje a nemajú veľký záujem expandovať. V podnikaní pôsobí výrazne menší podiel žien a iba malý počet zástupcov znevýhodnených skupín spoločnosti. Napriek tomu, že v BSK je sústredený významný vedecko-výskumný potenciál, v regióne je koncentrácia VŠ, chýbajúce podporné nástroje zabráňujú výraznejšiemu prenosu inovatívnych podnikateľských nápadov do praxe. Zhoršovanie podmienok pre podnikanie, nedostatočná príprava a chýbajúce podporné nástroje odrádzajú množstvo mladých ľudí, najmä absolventov škôl od realizácie kariéry podnikateľa.

Intervencie realizované v rámci prioritných osí 3 a 4 prispejú k plneniu tematického cieľa 3. Podpora je zameraná na jednotlivé fázy životného cyklu MSP, tak aby bol zabezpečený ich kontinuálny rast a zvyšovanie potenciálu pre internacionalizáciu. Úvodné fázy životného cyklu sú podporené špecifickým cieľom 3.1.1 nadväzujúcim na investičnú prioritu 3a. Fáza rozvoja je podporená aktivitami v rámci špecifického cieľa 3.3.1 nadväzujúceho na investičnú prioritu 3c. Internacionalizácia podnikania ako najvyššia fáza je podporená špecifickým cieľom 3.2.1 nadväzujúcim na investičnú prioritu 3a. Špecifický cieľ 4.1.1 je zameraný na podporu MSP v rámci BSK v súlade s investičnou prioritou 3d. Zámerom je zabezpečiť podporu MSP počas všetkých rozvojových fáz s cieľom dosiahnuť výraznejšie zastúpenie slovenských MSP na medzinárodných trhoch. Tak bude eliminovaný súčasný negatívny trend stagnácie marginalizácie MSP a budú vytvorené podmienky pre generovanie konkurencieschopných MSP schopných zavádzať inovácie do svojich produktov a služieb a aplikovať výsledky vedecko-výskumného vo svojej podnikateľskej činnosti. Zároveň to povedie k rozširovaniu cieľovej skupiny podnikov pre podporu v rámci tematického cieľa 1.

Prioritná os 3 Posilnenie konkurencieschopnosti a rastu MSP

Podpora v rámci prioritnej osi 3 vychádza z dominancie MSP v rámci podnikateľského sektora ekonomiky SR. Z celkového počtu 552 223 podnikov⁶⁷ tvorí kategória MSP až 99,9 % podnikov SR, pričom vytvára 77,2 % pracovných miest v súkromnom sektore.

MSP sú v súčasnosti ohrozené pretrvávajúcou ekonomickou krízou a zároveň prebiehajúcimi zmenami v podnikateľskom prostredí. To je konfrontované so znižujúcou sa konkurencieschopnosťou, ktorá vyplýva z väčšieho úsilia iných krajín, stagnácie SR a nedostatočného uplatňovania nástrojov prezentovaných v kľúčovej agende EK (Small Business Act, resp. Akčný plán pre podnikanie 2020). Aj v dôsledku toho bol zastavený rast MSP a prebieha ich marginalizácia spojená s útlmom podnikateľských aktivít, znižovaním počtu pracovných miest (oproti predkrízovému roku 2008 zaznamenali MSP v roku 2012 pokles o takmer 46 tisíc zamestnancov) a ohrozením ekonomickej udržateľnosti podnikov (napr. podľa údajov z roku 2012 sa znížila početnosť malých podnikov – právnických osôb oproti predkrízovému roku 2008 o takmer polovicu. V kategórii podnikateľov – fyzických osôb je od roku 2009 zaznamenaný kontinuálny pokles početnosti). Klesá takisto motivácia obyvateľov pre vstup do podnikania čo potvrdil napríklad prieskum GEM 2012 a stále chýbajú systémové nástroje pre budovanie podnikateľského ducha a podnikania, ako kariérnej voľby. Dostupné formy a mechanizmy podpory z verejných zdrojov spravidla nezohľadňujú potreby MSP a preto o ne zo strany MSP nie je veľký záujem. Prejavuje sa tak na jednej strane efekt mŕtvej váhy, ktorý je zreteľný v prípade viacerých realizovaných opatrení. Na druhej strane sa vytvára výrazná medzera vo financovaní a nedochádza k prenosu know-how, kompetencií a zavádzaniu inovácií v niektorých kategóriách MSP, osobitne v kategórii mikropodnikov, ktorá tvorí 96,6 % všetkých podnikov. Je preto nevyhnutná podpora špecifických potrieb MSP.

Vzhľadom na štruktúru ekonomiky SR a potrebu posilnenia jej konkurencieschopnosti ako aj s ohľadom na prehlbujúci sa trend ekonomického prepadu MSP, je potrebné pristúpiť k celkovej revízii podpory MSP a zjednodušiť prístup a metódy jej financovania. Zámerom je vytvárať prepojenia a podporovať intenzívnejšiu aplikáciu moderných konkurencieschopných produktov a inovácií, ako aj vytvárať predpoklady pre spoluprácu podnikateľského a vedecko-výskumného sektora pri riešení výskumno-vývojových projektov.

Systém podpory MSP je potrebné nastaviť tak, aby reagoval na potreby MSP v rôznych fázach životného cyklu, od samotného vzniku podnikateľského nápadu, cez založenie podnikania, podporu podniku počas etapy rastu, až po následnú internacionalizáciu. Podpora MSP musí byť realizovaná prostredníctvom troch základných pilierov:

- a) tvorba podnikateľského prostredia s dôrazom na uplatňovanie princípu „najprv myslieť v malom“ a formovanie relevantných podporných kapacít (inkubátory, akcelerátory, atď.);
- b) prostredníctvom návratných foriem (mikropôžičky, úvery, rizikový kapitál, kombinovateľné napríklad s poradenstvom);
- c) prostredníctvom nenávratných foriem (poradenské a informačné programy, tréningové programy, atď.).

Podpora v rámci OP Val bude zameraná aj na zvýšenie miery participácie znevýhodnených sociálnych skupín (ženy, mladí do 30 rokov, seniori nad 50 rokov, dlhodobo nezamestnaní, štátni príslušníci z tretích krajín, sociálne znevýhodnení a osoby so zdravotným postihnutím) na podnikaní. V nadväznosti na Stratégiu SR pre integráciu Rómov do roku 2020, schválenú vládou SR v r.2012, bude osobitná pozornosť zameraná aj na podporu podnikania Rómov.

Prostredníctvom aktivít prioritnej osi 3 sa bude v menej rozvinutých regiónoch SR stimulovať podnikanie, najmä prostredníctvom uľahčovania ekonomického využívania nových myšlienok, vzniku nových firiem a zvýšenia miery ich prežitia na trhu, vytvorenia vhodných podmienok pre podporu rastu a inovatívnosti, rozvoja nových obchodných modelov pre MSP a internacionalizácie, a to za účelom dosiahnutia očakávaných výsledkov definovaných pri jednotlivých špecifických cieľoch.

PRIORITNÁ OS 3 • Posilnenie konkurencieschopnosti a rastu MSP

3.1 Podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podpory zakladania nových firiem, a to aj prostredníctvom podnikateľských inkubátorov

3.1.1 Nárast vzniku nových, konkurencieschopných MSP

3.2 Vývoj a uplatňovanie nových obchodných modelov MSP, najmä v rámci internacionalizácie

3.2.1 Nárast internacionalizácie MSP a využívania možností jednotného trhu EÚ

3.3 Podpora vytvárania a rozširovania vyspelých kapacít pre vývoj produktov a služieb

3.3.1 Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP vo fáze rozvoja

Prioritná os 4 Rozvoj konkurencieschopných MSP v Bratislavskom kraji

Prioritná os 4 pokrýva opatrenia vykonávané v rámci tematického cieľa 3 realizované v rozvinutejšom regióne, ktorým je v podmienkach SR BSK. Prioritná os kombinuje aktivity zamerané na zabezpečenie financovania s aktivitami poradenstva a podporných služieb s cieľom zabezpečiť dlhodobý rast konkurencieschopnosti MSP. Realizované opatrenia vytvoria predpoklady na riešenie zlyhaní trhu identifikovaných v BSK (medzera vo financovaní, vysoká miera podnikateľskej aktivity v kombinácii s nízkou inovatívnosťou podnikateľských aktivít). Aktivity zahrnuté do prioritnej osi umožnia MSP rozvinúť svoj potenciál a zvýšiť svoje zručnosti a kompetencie a tak vytvoria predpoklady pre aplikáciu inovácií v sektore MSP a zapojenie sa MSP do aktivít v oblasti komercializácie výsledkov vedecko-výskumného procesu realizovaných v rámci tematického cieľa 1. Tým bude možné využiť potenciál vedecko-výskumnej sféry koncentrovanej v tomto regióne. Prioritná os 4 OP Val zároveň predstavuje súčasť implementačných aktivít RIS3 SK.

Pri navrhovaní aktivít sa súčasne vychádzalo z dobrej praxe, výsledkov z programového obdobia 2007 – 2013 a tiež z odporúčaní iniciatívy Small Business Act a Akčného plánu na podporu podnikania. Cieľom bolo zabezpečiť dlhodobý rozvoj konkurencieschopných MSP v tomto regióne v súlade s líniami RIS3 SK.

V rámci prioritnej osi 4 je definovaný len 1 špecifický cieľ „Nárast podielu ziskových MSP v Bratislavskom kraji“. Tento špecifický cieľ bude dosahovaný prostredníctvom aktivít realizovaných v rámci územia BSK financovaných z prostriedkov 3 % transferu alokácie ŠF medzi kategóriami regiónov na úrovni SR v zmysle čl. 93 všeobecného nariadenia. Bez tohto postupu by nebolo možné v plnej miere implementovať RIS3 SK.

Vzhľadom na uvedené špecifiká BSK, podpora by mala byť realizovaná najmä prostredníctvom finančných nástrojov, ktorých cieľom je zlepšiť prístup MSP k financiám, a to najmä začínajúcich podnikov, ktorých vznik prebieha s vysokou intenzitou. Nakoľko podpora len vo forme finančnej pomoci spravidla nedokáže zabezpečiť dlhodobý rast a zvyšovanie konkurencieschopnosti MSP, bude finančná podpora doplnená o poradenské, asistenčné služby a ďalšie podporné služby, ktoré zabezpečia komplexnú a dlhodobú podporu najmä začínajúcich, ale aj existujúcich MSP. Za týmto účelom bude vytvorené podnikateľské centrum, ktoré bude fungovať ako one-stop-shop⁶⁸ štruktúra zabezpečujúca kombinované služby podľa potrieb začínajúcich aj existujúcich MSP. Centrum bude spolupracovať s partnermi z akademickej sféry s cieľom vytvárať synergiu medzi podnikateľským, akademickým a VaV sektorom.

V rámci prioritnej osi 4 je vyzdvihnutá podpora inovačnej schopnosti a konkurencieschopnosti MSP v BSK s cieľom zvýšiť ich pridanú hodnotu a stimulovať rast do pokročilejších štádií rozvoja. Z hľadiska ekonomickej štruktúry MSP je žiaduce venovať zvýšenú podporu vo všetkých sektoroch hospodárstva, so sústredením sa na miestne špecifiká (zvýšená koncentrácia podnikov v sektore služieb).

Aktivity uvedené vyššie budú realizované v rámci prioritnej osi 4 prostredníctvom nasledovnej investičnej priority a špecifického cieľa.

PRIORITNÁ OS 4 • Rozvoj konkurencieschopných MSP v Bratislavskom kraji

4.1 Podpora kapacity MSP pre rast na regionálnych, celoštátnych a medzinárodných trhoch a zapojenia sa do procesov inovácií

4.1.1 Nárast podielu ziskových MSP v Bratislavskom kraji

Prioritná os 5 Technická pomoc

Hlavným cieľom prioritnej osi 5 je napomáhať pri zabezpečovaní plynulej implementácie OP v súlade s európskou legislatívou a s požiadavkami kladenými na prípravu, riadenie, monitorovanie, hodnotenie, informovanie a komunikáciu, vytváranie sietí, vybavovanie sťažností, kontrolu a audit. Prostredníctvom tejto oblasti pomoci bude dochádzať k podpore a rozvoju implementačných štruktúr a zapojených administratívnych kapacít zodpovedných za realizáciu OP, podpore na prípravu projektov, informovania a komunikácie, posilneniu výmeny skúseností pre zabezpečenie naplnenia stanoveného cieľa a výsledkov OP.

Východiskom smerovania a realizácie podpory a rozvoja implementačných štruktúr prostredníctvom technickej pomoci v programovom období 2014 – 2020 sú realizované výstupy a získané skúsenosti pri implementácii technickej pomoci v rámci programového obdobia 2007 – 2013 ako na základe identifikovaných faktorov SWOT analýzy, ktorej vyhodnotením boli stanovené ciele podpory technickej pomoci. V programovom období 2007 – 2013 boli a stále sa realizujú aktivity pre posilnenie a podporu administratívnych kapacít aj formou zabezpečenia e-learningu, jazykového vzdelávania ale aj výmeny skúseností na nadnárodnej úrovni formou školení, seminárov a pracovných ciest. Ďalšou oblasťou podpory v programovom období 2007 – 2013 je aj realizácia podporných aktivít a smerovanie podpory do rozvoja technickej infraštruktúry napríklad formou špecifických úprav softvérovej podpory pre OP VaV – informačno-technologického monitorovacieho systému ŠF, čím sa zabezpečí skvalitnenie a zefektívnenie činností monitorovania a následného hodnotenia kvalitatívneho ako aj fyzického pokroku v implementovaných projektoch. Posilňovanie systémových prístupov v jednotlivých oblastiach podpory v rámci technickej pomoci je nevyhnutné a v programovom období 2007 – 2013 sa javí ako nedostatočné, čo bude v programovom období 2014 – 2020 vyžadovať zlepšenie v úzkej spolupráci so všetkými národnými orgánmi zodpovednými za implementáciu politiky súdržnosti.

V súvislosti s potrebou adresného smerovania intervencií v oblasti technickej pomoci bola vypracovaná SWOT analýza východiskového stavu pre smerovanie oblastí intervencie technickej pomoci OP VaI. Na základe tejto SWOT analýzy a vo vzťahu k jej výsledkom boli definované 2 špecifické ciele, ktoré bližšie špecifikujú oblasti podpory, prostredníctvom ktorých sa bude naplňať stanovený hlavný cieľ prioritnej osi.

PRIORITNÁ OS 5 • Technická pomoc

5.1.1 Podpora efektívnej implementácie operačného programu

5.1.2 Zabezpečenie publicity, informovania a podpory posilnenia administratívnych kapacít prijímateľov v procese implementácie

Odôvodnenie výberu tematických cieľov a súvisiacich investičných priorit s ohľadom na dohodu o partnerstve, na základe identifikácie regionálnych, ak je to vhodné, národných potrieb vrátane potreby riešiť výzvy identifikované v príslušných odporúčaniach špecifických pre jednotlivé krajiny prijatých v súlade s článkom 121 ods. 2 ZFEÚ a v príslušných odporúčaniach Rady prijatých v súlade s článkom 148 ods. 4 ZFEÚ, so zreteľom na hodnotenie ex ante

Tabuľka 1 Odôvodnenie výberu tematických cieľov a investičných priorit

VYBRANÁ INVESTIČNÁ PRIORITA		ODÔVODNENIE VÝBERU
(1) Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií	a) Rozšírenie výskumnej a inovačnej infraštruktúry a kapacít na rozvoj excelentnosti v oblasti výskumu a inovácie a podpory kompetenčných centier, najmä takýchto centier európskeho záujmu	<p>Špecifické odporúčania Rady 2014 (ŠOR)</p> <ul style="list-style-type: none"> - zlepšiť kvalitu a relevantnosť vedeckej základne a vypracovať plány na posilnenie účinného odovzdávania poznatkov a spolupráce medzi akademickou obcou, výskumom a podnikateľskou sférou <p>Národný program reforiem 2014 (NPR)</p> <ul style="list-style-type: none"> - reforma systému VVal – opatrenia vychádzajúce z RIS3 SK - zintenzívnenie podpory zapojenia slovenských organizácií do európskych sietí a programov - vytvorenie pracovísk, ktoré administratívne zabezpečia kontakt s firmami a výmenu informácií <p>Stratégia Európa 2020</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvalitná infraštruktúra a efektívny systém rozvoja inovácií - kvalitné ľudské zdroje - účinné nástroje pre inovácie - zabezpečenie podpory riešení inovačných projektov v súlade so stratégiou pre inteligentnú špecializáciu, ktorých výsledky budú uplatniteľné na trhu <p>Stratégia EÚ pre dunajský región</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvýšenie počtu patentov v dunajskom regióne o 50 % - zvýšenie akademickej mobility na 20% v roku 2020 <p>Pozičný dokument EK</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvýšenie konkurencieschopnosti systému výskumu a inovácií - zvýšenie úrovne inovácií a kapacít pre moderné technológie
	b) Podpora investovania podnikov do výskumu a inovácie a vytvárania prepojení a synergií medzi podnikmi, centrami výskumu a vývoja a vysokoškolským vzdelávacím prostredím, najmä investovania do vývoja produktov a služieb, prenosu technológií, sociálnej inovácie, ekologických inovácií, aplikácií verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, zoskupení a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie za podpory technologického a aplikovaného výskumu, pilotných projektov, opatrení skorého overovania výrobkov, rozšírených výrobných kapacít, prvej výroby, najmä v základných podporných technológiách, a šírenia technológií na všeobecný účel	<p>ŠOR</p> <ul style="list-style-type: none"> - zlepšiť kvalitu vedeckej základne a vypracovať plány na posilnenie účinného odovzdávania poznatkov a spolupráce <p>NPR</p> <ul style="list-style-type: none"> - reforma systému VVal, opatrenia vychádzajúce z RIS3 SK - budovanie pracovísk transferu poznatkov - zakladanie technologických a prototypových centier, skúšobní a poloprevádzok výroby inovatívnych produktov - podpora budovanie priemyselných VVal kapacít v podnikoch <p>Stratégia Európa 2020</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvýšenie podpory všetkých foriem inovácií - zavedenie finančných nástrojov na stimuláciu súkromných financií do Val - podpora nízko-uhlíkových technológií - viac investícií na výskum IKT s cieľom zatriktívniť ich pre MSP a mladých výskumníkov - podpora verejných a súkromných partnerstiev <p>Stratégia EÚ pre dunajský región</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvýšenie počtu patentov v dunajskom regióne o 50 % <p>Pozičný dokument EK</p> <ul style="list-style-type: none"> - zlepšiť kvalitu výskumu, posilniť interakcie s podnikateľským sektorom, podporovať efektívny prenos poznatkov a šírenie výsledkov výskumu a mobilizovať inovačné prepojenia - zlepšiť výkonnosť v oblasti Val

Vybraný tematický cieľ	VYBRANÁ INVESTIČNÁ PRIORITA	ODŮVODNENIE VÝBERU
(3) Zvyšovanie konkurencieschopnosti MSP	<p>a) Podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podpory zakladania nových firiem, a to aj prostredníctvom podnikateľských inkubátorov</p>	<p>ŠOR</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaviesť opatrenia na zlepšenie podnikateľského prostredia, a to aj pre MSP <p>NPR - Zlepšenie podnikateľského prostredia</p> <ol style="list-style-type: none"> zlepšiť pozíciu SR v rebríčku Doing bussiness minimálne o 15 miest do roku 2015 pokračovať v znižovaní AZ podnikania tak, aby SR do roku 2015 v tzv. integrovanom ukazovateli regulácie trhov OECD (PMR – Product Market Regulation indicator) dosiahlo hodnotu priemeru krajín OECD (1,45) vytvoriť motivujúce prostredie, ktoré bude stimulovať vznik a rozvoj začínajúcich inovatívnych firiem – tzv. startupov <p>Small Business Act</p> <ul style="list-style-type: none"> - napĺňanie princípov „Small Business Act“ v podmienkach SR <p>Akčný plán pre podnikanie 2020</p> <ul style="list-style-type: none"> - napĺňanie AP v podmienkach SR <p>Pozičný dokument EK</p> <ul style="list-style-type: none"> - zlepšiť inovačnú schopnosť a konkurencieschopnosť podnikov s cieľom zvýšiť pridanú hodnotu a stimulovať rast a tvorbu pracovných miest - podpora podnikania, najmä uľahčovaním ekonomického využívania nových myšlienok a podporovania vzniku nových firiem
	<p>b) Vývoj a uplatňovanie nových obchodných modelov MSP, najmä v rámci internacionalizácie</p>	<p>ŠOR</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaviesť opatrenia na zlepšenie podnikateľského prostredia, a to aj pre malé a stredné podniky <p>NPR- Zlepšenie podnikateľského prostredia</p> <ol style="list-style-type: none"> zlepšiť pozíciu SR v rebríčku Doing bussiness, ktorý vypracováva Svetová banka, minimálne o 15 miest do roku 2015 pokračovať v znižovaní AZ podnikania tak, aby SR do roku 2015 v tzv. integrovanom ukazovateli regulácie trhov OECD (PMR – Product Market Regulation indicator) dosiahlo hodnotu priemeru krajín OECD (1,45) <p>Stratégia EÚ pre dunajský región</p> <ul style="list-style-type: none"> - podpora prepojení medzi inštitúciami, ktoré sa zaoberajú inováciami, a tými, ktoré podporujú podnikanie. <p>Small Business Act</p> <ul style="list-style-type: none"> - napĺňanie princípov „Small Business Act“ v podmienkach SR <p>Akčný plán pre podnikanie 2020</p> <ul style="list-style-type: none"> - napĺňanie AP v podmienkach SR <p>Pozičný dokument EK</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyvíjať nové podnikateľské modely pre MSP, najmä pre internacionalizáciu

Vybraný tematický cieľ	VYBRANÁ INVESTIČNÁ PRIORITA	ODÔVODNENIE VÝBERU
	<p>c) Podpora vytvárania a rozširovania vyspelých kapacít pre vývoj produktov a služieb</p>	<p>ŠOR</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zaviesť opatrenia na zlepšenie podnikateľského prostredia, a to aj pre malé a stredné podniky <p>NPR 2014 - Zlepšenie podnikateľského prostredia</p> <ul style="list-style-type: none"> a) zlepšiť pozíciu SR v rebríčku Doing bussiness, ktorý vypracováva Svetová banka, minimálne o 15 miest do roku 2015 b) pokračovať v znižovaní AZ podnikania tak, aby SR do roku 2015 v tzv. integrovanom ukazovateli regulácie thov OECD (PMR – Product Market Regulation indicator) dosiahlo hodnotu priemeru krajín OECD (1,45) <p>Small Business Act</p> <ul style="list-style-type: none"> - napĺňanie princípov „Small Business Act“ v podmienkach SR <p>Akčný plán pre podnikanie 2020</p> <ul style="list-style-type: none"> - napĺňanie AP v podmienkach SR
	<p>d) Podpora kapacity MSP s cieľom ich zapojenia do rastu a inovácií</p>	<p>ŠOR</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zaviesť opatrenia na zlepšenie podnikateľského prostredia, a to aj pre MSP <p>NPR - Zlepšenie podnikateľského prostredia</p> <ul style="list-style-type: none"> c) zlepšiť pozíciu SR v rebríčku Doing bussiness, ktorý vypracováva Svetová banka, minimálne o 15 miest do roku 2015 d) pokračovať v znižovaní AZ podnikania tak, aby SR do roku 2015 v tzv. integrovanom ukazovateli regulácie thov OECD (PMR – Product Market Regulation indicator) dosiahlo hodnotu priemeru krajín OECD (1,45) <p>Small Business Act</p> <ul style="list-style-type: none"> - napĺňanie princípov „Small Business Act“ v podmienkach SR <p>Akčný plán pre podnikanie 2020</p> <ul style="list-style-type: none"> - napĺňanie AP v podmienkach SR. <p>Pozitívny dokument EK</p> <ul style="list-style-type: none"> - zlepšiť kvalitu výskumu, posilniť interakcie s podnikateľským sektorom, podporovať efektívny prenos poznatkov a šírenie výsledkov výskumu a mobilizovať inovačné prepojenia.

1.2 Odôvodnenie pridelených finančných prostriedkov

Rozdelenie finančných prostriedkov na realizáciu jednotlivých opatrení v rámci prioritných osí zohľadňuje dôležitosť jednotlivých tematických cieľov za účelom plnenia cieľov stratégie Európa 2020, ako aj reálnosť napĺňania jednotlivých špecifických cieľov a čerpania finančných prostriedkov v rámci zadaných aktivít v súlade s Pozičným dokumentom so zohľadnením identifikovaných potrieb uvedených v rámci strategickej časti OP Val.

Celková alokácia OP Val za zdroje EÚ predstavuje **2 266 776 537,00 EUR**, z toho 79,22 % je alokovaných na tematický cieľ 1 Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií a 17,69 % je alokovaných na tematický cieľ 3 Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP.

Priradenie finančných alokácií jednotlivým tematickým oblastiam zodpovedá ich dôležitosť pre plnenie cieľov stratégie Európa 2020 pre zabezpečenie hospodárskeho rastu a zamestnanosti. Pri určovaní alokácií na konkrétne investičné priority a špecifické ciele bol kladený dôraz aj na skúsenosti z implementácie OP VaV a OP KaHR implementovaných v programovom období 2007 – 2013.

Najviac finančných prostriedkov – 1 795 729 528 mil. EUR, čo predstavuje 79,22 % celkovej alokácie bolo priradených na realizovanie aktivít priradených k tematickému cieľu 1 – Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií. Podporované aktivity sú zamerané na konsolidovanie existujúcej a nevyhnutné rozšírenie Val infraštruktúry a kapacít s cieľom rozvoja excelentnosti v oblasti VVal. Časť realizovaných aktivít v rámci tematického cieľa 1 je zameraná na podporu systémových opatrení s cieľom zlepšiť výkonnosť systému VVal v prostredí SR a poskytovania podporných služieb výskumným inštitúciám ako aj podnikateľom. Vychádzajúc zo špecifických odporúčaní Komisie pre SR je významná časť alokácie v rámci tematického cieľa 1 smerovaná do podpory spolupráce akademickej sféry a podnikateľskej sféry v oblasti VVal, keďže práve táto skupina aktivít má najväčší pozitívny vplyv na generovanie poznatkov a nových produktov a tým aj pozitívny dopad na hospodársky rast SR. V rámci uvedenej alokácie je vyčlenená časť finančných prostriedkov vo výške 6,37 %, čo predstavuje 144 295 649 EUR na podporu aktivít VVal v rámci BSK.

Na aktivity v rámci tematického cieľa 3 je určená alokácia vo výške 17,69 %, teda 401 047 009 EUR je alokovaných na aktivity realizované prostredníctvom tematického cieľa 3 – Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP. Aktivity budú zamerané na stimulovanie podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve, podporu zakladania nových firiem a zvýšenie miery ich prežitia na trhu aj prostredníctvom vytvorenia podmienok pre podporu rastu, inovatívnosti a rozvoja. V rámci relevantných aktivít bude kladený dôraz na vytvorenie komplexného systému podpory internacionalizácie MSP. V rámci uvedenej alokácie je vyčlenená časť finančných prostriedkov vo výške 1,09 %, čo predstavuje 24 632 009 EUR na rozvoj konkurencieschopnosti MSP v rámci BSK.

Aktivity v Bratislavskom kraji budú financované z transferu finančných prostriedkov v zmysle článku 93 ods. 2 všeobecného nariadenia a v súlade s Partnerskou dohodou⁶⁹.

V súvislosti so zabezpečovaním kvality procesov súvisiacich s riadením, koordináciou, implementáciou, informovanosťou, monitorovaním a hodnotením podpory je vyčlenená alokácia vo výške 70 000 000 EUR, čo predstavuje 3,09 % z celkovej alokácie na prioritné osi.

Prioritná os	Fond	Podpora Únie (v EUR)	Podiel celkovej podpory Únie poskytnutej na OP (%)	Tematický cieľ	Investičné priority	Špecifické ciele zodpovedajúce investičnej priorite	Spoločné ukazovatele výsledkov a ukazovatele zodpovedajúce špecifickému cieľu
1 Podpora výskumu, vývoja a inovácií	EFRR	1 651 433 879	72,85 %	(1) Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií	1.1 Rozšírenie výskumnej a inovačnej infraštruktúry a kapacít na rozvoj excelentnosti v oblasti výskumu a inovácií a podpora kompetenčných centier, najmä takýchto centier európskeho záujmu	<p>1.1.1 Zvýšenie výkonnosti systému VaV prostredníctvom horizontálnej podpory technologického transferu a IKT</p> <p>1.1.2 Zvýšenie účasti SR v projektoch medzinárodnej spolupráce</p> <p>1.1.3 Zvýšenie výkumnej aktivity prostredníctvom zlepšenia koordinácie a konsolidácie VaV potenciálu výskumných inštitúcií nevykonávajúcich hospodársku činnosť</p>	<p>Počet podaných patentových prihlášok v SR okrem Bratislavského kraja</p> <p>Počet účasti na projektoch s medzinárodnou spoluprácou</p> <p>Počet publikácií subjektov zo SR v databázach Web of Science Core Collection a SCOPUS</p>
					1.2 Podpora investovania podnikov do výskumu a inovácie a vytvárania prepojení a synergií medzi podnikmi, centrami výskumu a vývoja a vysokoškolským vzdelávacím prostredím, najmä podpory investovania do vývoja produktov a služieb, prenosu technológií, sociálnej inovácie, ekologických inovácií, aplikácií verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, zoskupení a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie za podpory technologického a aplikovaného výskumu, pilotných projektov, opatrení skorého overovania výrobkov, rozšírených výrobných kapacít, prvej výroby, najmä v základných podporných technológiách, a šírenia technológií na všeobecný účel	<p>1.2.1 Zvýšenie súkromných investícií prostredníctvom spolupráce výskumných inštitúcií a podnikateľskej sféry</p> <p>1.2.2 Rast výskumno-vývojových a inovačných kapacít v priemysle a službách</p>	<p>Výška súkromných investícií na výskum a vývoj v SR okrem Bratislavského kraja</p> <p>Podiel podnikov uplatňujúcich výskum, vývoj a inovácie</p>
					2.1 Rozšírenie výskumnej a inovačnej infraštruktúry a kapacít na rozvoj excelentnosti v oblasti výskumu a inovácií a podpora kompetenčných centier, najmä takýchto centier európskeho záujmu	2.1.1 Zvýšenie výkumnej aktivity BSK prostredníctvom revitalizácie a posilnenia výskumno-vzdelávacích, inovačných a podnikateľských kapacít výskumných inštitúcií v Bratislave	Počet podaných patentových prihlášok v Bratislavskom kraji
2 Podpora výskumu, vývoja a inovácií v Bratislavskom kraji	EFRR	144 295 649	6,37 %	(1) Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií			

Prioritná os	Fond	Podpora Únie (v EUR)	Podiel celkovej podpory Únie poskytnutej na OP (%)	Tematický cieľ	Investičné priority	Špecifické ciele zodpovedajúce investičnej priorite	Spoločné ukazovatele výsledkov a ukazovatele zodpovedajúce špecifickému cieľu
3 Posilnenie konkurencieschopnosti a rastu MSP	EFRR	376 415 000	16,61 %	(3) Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP	2.2 Podpora investovania podnikov do výskumu a inovácie a vytvárania prepojení synergii medzi podnikmi, centrami výskumu a vývoja a vysokoškolským vzdelávacím prostredím, najmä podpory investovania do vývoja produktov a služieb, prenosu technológií, sociálnej inovácie, ekologických inovácií, aplikácií verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, zoskupení a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie za podpory technologického a aplikovaného výskumu, pilotných projektov, opatrení skorého overovania výrobkov, rozšírených výrobných kapacít, prvej výroby, najmä v základných podporných technológiách, a šírenia technológií na všeobecný účel	2.2.1 Zvýšenie súkromných investícií prostredníctvom budovania VaV centier v Bratislave 2.2.2 Rast VV a kapacít v priemysle a službách v Bratislavskom kraji	Výška súkromných investícií na výskum a vývoj v Bratislavskom kraji Podiel podnikov s inovačnou činnosťou v Bratislavskom kraji
					3.1 Podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podpory zakladania nových firiem, a to aj prostredníctvom podnikateľských inkubátorov	3.1.1 Nárast vzniku nových, konkurencieschopných MSP	Miera prežitia nových podnikov na trhu po dvoch rokoch
					3.2 Vývoj a uplatňovanie nových obchodných modelov MSP, najmä v rámci internacionalizácie	3.2.1 Nárast internacionalizácie MSP a využívania možností jednotného trhu EÚ	Podiel MSP na exporte
					3.3 Podpora vytvárania a rozširovania vyspelých kapacít pre vývoj produktov a služieb	3.3.1 Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP vo fáze rozvoja	Nárast pridanej hodnoty MSP
4 Rozvoj MSP v Bratislavskom kraji	EFRR	24 632 009	1,09 %	(3) Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP	4.1 Podpora kapacity MSP pre rast na regionálnych, celoštátnych a medzinárodných trhoch a zapojenia sa do procesov inovácií	4.1.1 Nárast podielu ziskových MSP v Bratislavskom kraji	Podiel ziskových MSP v Bratislavskom kraji
5 Technická pomoc	EFRR	70 000 000,00	3,09 %	N/A	N/A	N/A	N/A

2 Opis prioritných osí operačného programu Výskum a inovácie

2.1 PRIORITNÁ OS 1 • Podpora výskumu, vývoja a inovácií

ID prioritnej osi	1
Názov prioritnej osi	Podpora výskumu, vývoja a inovácií
Prioritná os bude implementovaná prostredníctvom finančných nástrojov	N/A
Prioritná os bude implementovaná prostredníctvom finančných nástrojov vytvorených na úrovni EÚ	N/A
Prioritná os bude implementovaná prostredníctvom nástroja CLLD	nie

2.1.0 Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie

Fond	Európsky fond regionálneho rozvoja
Kategória regiónu	menej rozvinutý región
Základ pre výpočet (celkový príspevok)	1 651 433 879
Kategória regiónu pre najvzdialenejšie a severné riedko osídlené (v prípade potreby)	N/A

2.1.1 INVESTIČNÁ PRIORITA 1.1: Rozšírenie výskumnej a inovačnej infraštruktúry a kapacít na rozvoj excelentnosti v oblasti výskumu a inovácií a podpora kompetenčných centier, najmä takýchto centier európskeho záujmu

2.1.1.1 Špecifické ciele investičnej priority a očakávané výsledky

Špecifický cieľ	1.1.1
Názov špecifického cieľa	Zvýšenie výkonnosti systému VaV prostredníctvom horizontálnej podpory technologického transferu a IKT

Výsledky, ktoré sa SR usiluje dosiahnuť prostredníctvom podpory Únie

Medzi kľúčové potreby systémového charakteru⁷⁰, ktoré si vyžadujú zlepšenie, patria ochrana duševného vlastníctva výskumných inštitúcií, informačnej a informatickej podpory VaV a infraštruktúry pre propagáciu a popularizáciu výsledkov VaV v podobe centier vedy typu Experimentarium (www.experimentarium.dk).

OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY:

V rámci tohto špecifického cieľa budú podporované aktivity systémového charakteru a preto aj očakávané priame výsledky a prínosy podporených aktivít budú systémového charakteru. Pôjde najmä o:

- celkové zvýšenie výkonnosti systému VaV, prostredníctvom zvýšeného využívania inštitútov ochrany duševného vlastníctva (patentovanie, licencovanie, vznik spin-off a start-up efektov v štátnom a verejnom sektore VaV);
- zvýšenie záujmu mladej generácie o štúdium technických a prírodovedných smerov a kariéru výskumníka;
- zvýšenie počtu výstupov aktivít verejných a štátnych VaV inštitúcií pre priemysel a spoločnosť v nadväznosti na realizovanie aktivít súvisiacich s podporou národného systému pre transfer technológií.

Tieto výsledky budú mať multiplikačné efekty s pozitívnym vplyvom na zamestnanosť a hospodársky rast.

Tabuľka 3 Špecifické ukazovatele výsledkov programu zodpovedajúce špecifickému cieľu 1.1.1

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Kategória regiónu	Východisková hodnota	Východisko - vý rok	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia podávania správ
R0126	Počet podaných patentových prihlášok v SR okrem Bratislavského kraja	Počet	Menej rozvinutý región	13	2013	47	EPO ŠÚ SR	Ročne

Špecifický cieľ 1.1.2**Názov špecifického cieľa Zvýšenie účasti SR v projektoch medzinárodnej spolupráce**

Špecifický cieľ je zameraný na podporu účasti slovenských subjektov v projektoch a iniciatívach ERA – či už ide o Horizont 2020, alebo konkrétne európske aktivity, ako sú Európske technologické platformy/Spoločné technologické iniciatívy, Eureka, COST, Eurostars2, Eranety, Stratégia EÚ pre dunajský región a pod.

Výsledky, ktoré sa SR usiluje dosiahnuť prostredníctvom podpory Únie

OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY:

V rámci tohto špecifického cieľa budú podporované všetky aktivity, ktoré budú súvisieť s účasťou SR a jej subjektov v aktivitách ERA. Aktivitami v rámci tohto špecifického cieľa sa očakáva:

- zvýšenie miery excelentnosti slovenského výskumu;
- celkové zvýšenie podaných projektov s účasťou subjektov zo SR vo výzvach Horizontu 2020;
- zvýšený počet úspešných projektových účastí;
- zvýšená účasť v medzinárodných aktivitách, najmä v rámci medzinárodných a európskych programov;
- celkové zvýšenie získaného príspevku zo zdrojov EÚ prostredníctvom vyššieho počtu úspešných projektov.

V ERA sa v rámci podporených projektov kladie dôraz na špičkový výskum, ktorý vytvára bázu pre budúce unikátne technológie a pokročilé aplikácie – účasť v takýchto projektoch bude mať multiplikačné efekty s pozitívnym vplyvom na zamestnanosť a hospodársky rast.

Tabuľka 4 Špecifické ukazovatele výsledkov programu zodpovedajúce špecifickému cieľu 1.1.2

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Kategória regiónu	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia podávania správ
R0042	Počet účastí na projektoch s medzinárodnou spoluprácou	Počet	Menej rozvinutý región	45	2012	80	IS VVP	Ročne

Špecifický cieľ 1.1.3**Názov špecifického cieľa Zvýšenie výskumnej aktivity prostredníctvom zlepšenia koordinácie a konsolidácie VaV potenciálu výskumných inštitúcií**

Špecifický cieľ je zameraný na pokračovanie v odstraňovaní „technologickej“ medzery vo vybavení výskumných inštitúcií (zariadenia laboratórií, unikátne prístroje, nevyhovujúce a energeticky neefektívne priestory zo 60-70 rokov minulého storočia). V tomto kontexte je doteraz poskytnutú podporu potrebné vnímať ako prvú etapu riešenia problému, na ktorú je potrebné nadviazať.

Výsledky, ktoré sa SR usiluje dosiahnuť prostredníctvom podpory Únie

OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY:

V rámci tohto špecifického cieľa budú podporované vysokokvalitné projekty zamerané na excelentný výskum v rámci štátnych a verejných výskumných inštitúcií, ako aj na návrat špičkových slovenských vedcov.

Výsledkom plánovaných aktivít bude:

- zvýšenie výskumnej aktivity štátnych a verejných výskumných inštitúcií;
- zlepšenie koordinácie výskumného potenciálu štátnych a verejných výskumných inštitúcií;
- konsolidácia a ďalší rozvoj už existujúcej infraštruktúry v oblastiach identifikovaných RIS3 SK;
- integrácia vytvorenej existujúcej infraštruktúry VaV;
- vytvorenie kritickej masy infraštruktúry schopnej riešiť zásadné zadania od odberateľskej praxe, ako aj vo zvýšenej miere účasti na medzinárodných aktivitách.

Dôležitým aspektom podporených projektov bude silná interakcia aj s hospodárskou praxou.

Tabuľka 5 Špecifické ukazovatele výsledkov programu zodpovedajúce špecifickému cieľu 1.1.3

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Kategória regiónu	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia podávania správ
R0128	Počet publikácií subjektov zo SR v databázach Web of Science Core Collection a SCOPUS	Počet	Menej rozvinutý región	10 477	2012	12 500	Web of Science Core Collection (Thomson Reuters); SCOPUS (Elsevier)	Ročne

2.1.2 Aktivita, ktorá sa má podporiť v rámci investičnej priority 1.1

2.1.2.1 Opis druhu a príkladov aktivít, ktoré sa majú podporiť a ich očakávaný prínos pre špecifické ciele vrátane identifikácie hlavných cieľových skupín, zacielených osobitných území a druhov príjemcov v rámci investičnej priority 1.1

Príklady aktivít pre špecifický cieľ 1.1.1:

Mobilizácia transferu poznatkov a technológií do praxe z výskumných inštitúcií do praxe (pokračujúca aktivita z programového obdobia 2007 – 2013):

- koordinácia, komunikácia a zabezpečenie efektívneho fungovania lokálnych centier transferu technológií zriadených pri jednotlivých výskumných inštitúciách;
- koordinácia aktivít univerzitných vedeckých parkov a výskumných centier v oblasti transferu technológií, budovania a prevádzky inkubátorov a ďalších činností súvisiacich s touto oblasťou;
- budovanie prototypovej a overovacej infraštruktúry v oblastiach špecializácie RIS3 SK;
- finančné krytie expertných podporných služieb špičkových domácich i zahraničných expertov na transfer technológií a ohodnotenie komerčného potenciálu výsledkov VaV, ktorí výskumným inštitúciám pomáhajú zabezpečiť ochranu vytvoreného duševného vlastníctva;
- zapltenie potrebných expertov (patentových zástupcov, prekladateľov, licenčných expertov) ako aj prihlasovacích a udržiavacích poplatkov na medzinárodné patenty;
- financovanie podujatí na zvyšovanie povedomia vedeckej komunity o dôležitosti ochrany duševného vlastníctva a celého procesu transferu technológií;
- vyhľadávanie a aktívna propagácia vynálezov, technológií a inovatívnych myšlienok smerom do zahraničia;
- systematické sprístupňovanie výpočtových a úložných kapacít a špecializovaného aplikačného programového vybavenia Centra vedecko-technických informácií SR (ďalej len „CVTI SR“) výskumným inštitúciám pre účely efektívnej realizácie procesov transferu technológií;
- zvyšovanie povedomia o potrebe ochrany a komercializácie duševného vlastníctva a vytváranie odborného zázemia kapacít venujúcich sa realizácii transferu technológií v SR, najmä prostredníctvom organizovania kvalitných podujatí a budovaním priestoru pre výmenu názorov a skúseností v tejto oblasti.

Informačný systém výskumu a vývoja/prístupy do databáz pre potreby výskumných inštitúcií (pokračujúca aktivita z programového obdobia 2007 – 2013):

- koordinovaný prístup k špecializovaným, bibliometrickým, scientometrickým a vedecky zameraným elektronickým informačným zdrojom pre potreby výskumných inštitúcií.

Horizontálna IKT podpora a centrálna infraštruktúra pre inštitúcie VaV (pokračujúca aktivita z programového obdobia 2007 – 2013), ďalší rozvoj a modernizácia/rozšírenie aj obsahového zamerania dátového centra VaV:

- centrálny experimentálny cloud, ktorý bude slúžiť na IKT výskum v oblasti cloudových aplikácií, bezpečnosti systémov a ďalších súvisiacich tém;
- výpočtové kapacity a vysokovýkonné počítanie v rámci výskumných projektov;
- komplementárna konsolidácia širšieho využitia slovenskej infraštruktúry pre vysokovýkonné počítanie (ďalej len „SIVVP“) na úrovni aplikačných a obslužných SW;
- zabezpečenie dostatočného vysokorychlostného dátového prepojenia medzi výskumnými inštitúciami;
- dobudovanie a ďalší rozvoj integrovaného systému služieb, v rámci ktorého sú jednotlivé aplikácie dátového centra a prístupy k nim zo strany vedeckej komunity manažované;
- podpora vstupu do medzinárodných sietí obdobných inštitúcií, ktoré združujú národné výskumné IKT infraštruktúry.

Podpora národného systému pre popularizáciu VaV (pokračujúca aktivita z programového obdobia 2007 – 2013):

- podpora budovania centier VaV infraštruktúry v oblastiach špecializácie RIS3 SK vo vybraných oblastiach – najmä Košice, Žilina, Nitra, prípadne menšie centrá aj v iných geografických oblastiach za predpokladu využitia aj vlastných zdrojov partnerských inštitúcií;
- podpora realizácie demonštračných aktivít za využitia moderných technológií v oblastiach špecializácie RIS3 SK;
- podpora realizácie koordinovaných národných festivalov vedy a techniky, odborných podujatí týkajúcich sa vzťahu vedy, výskumu, vývoja a spoločnosti;
- cielené opatrenia na priťahnutie záujmu verejnosti a najmä mladšej generácie – o kariéru výskumníka, resp. pracovníkov pre kľúčové priemyselné odvetvia identifikované RIS3 SK.

V tejto oblasti SR mimoriadne zaostáva za ostatnými štátmi EÚ a úplne tú chýba akákoľvek moderná infraštruktúra v podobe centier vedy tak, ako tomu je v zahraničí. V rámci Európy patria medzi najznámejšie **Experimentarium** v Kodani (www.experimentarium.dk), **Technopolis** vo flámskom Mechelene (www.technopolis.be), fínska **Heureka** (www.heureka.fi) či francúzske **Cité des Sciences** v Paríži (www.cite-sciences.fr). Popularizácia vedy a výskumu bude realizovaná s priamou involvenciou samotných vedeckých pracovníkov. V oblasti popularizácie bude v ďalšom programovom období potrebné nadviazať na vybudovanú popularizačnú infraštruktúru v rámci programového obdobia 2007 – 2013 a intenzívne pokračovať v nastavených popularizačných mechanizmoch a využívaní vytvorených popularizačných nástrojoch.

Aktivity v rámci špecifického cieľa 1.1.1 budú realizované prostredníctvom národných projektov.

Príklady aktivít pre špecifický cieľ 1.1.2

Synergické a komplementárne financovanie projektov schválených v rámci Horizontu 2020, Stratégie EÚ pre dunajský región, EITI, Eureky, Eurostars 2, Erasmus+, resp. ďalších medzinárodných programov a iniciatív v oblastiach špecializácie RIS3 SK

Realizácia schválených projektov v rámci európskych výskumných/mobilitných programov a iniciatív si často môže vyžadovať ďalšie výdavky na to, aby sa cieľ projektu naplnil v maximálne možnej miere. Komplementárne financovanie schválených projektov na medzinárodnej úrovni nebude umožňovať pokrytie povinného financovania. Ale bude umožňovať pokrytie dodatočných výdavkov v rámci schválených projektov na medzinárodnej úrovni – ako napríklad prístroje/zariadenia, ktoré umožnia riešiť schválený projekt kvalitnejšie a s lepšími výsledkami, resp. umožnia rozšíriť využitie jeho výsledkov/ďalší výskum. Obsahové hodnotenie projektov bude zabezpečené v rámci samotných medzinárodných iniciatív a programov, v rámci OP Val pri žiadosti o komplementárne financovanie bude prebiehať len formálna stránka procesu ukončená zmluvou o príspevok.

Financovanie tzv. „shortlisted“ projektov z Horizontu 2020 v oblastiach špecializácie RIS3 SK

SR patrí medzi najmenej úspešné štáty EÚ v počte účasti/objeme získaných finančných zdrojov z Rámcových programov EÚ pre VaV. Jednou z príčin je aj nízka miera aktivity a málo podaných projektov so slovenskou účasťou. Cieľom tejto aktivity bude mobilizovať slovenské inštitúcie ohľadom účasti v medzinárodných konzorciách Horizontu 2020, resp. podávaníu projektov excelentného výskumu/priemyselného VaV, ktoré si nevyžadujú medzinárodných partnerov (napríklad projekty Európskej výskumnej rady; MSP nástroj Horizontu 2020). V prípade, že projekty so slovenskou účasťou budú hodnotené, ako kvalitné, ale nebudú financované z dôvodu nedostatku finančných zdrojov EÚ (tzv. shortlisted projekty), tieto bude možné reorientovať smerom k OP Val a financovať v zmysle pravidiel OP Val. V prípade projektov s medzinárodnou účasťou bude potrebné z takéhoto projektu zdefinovať slovenskú účasť, ktorá bude tvoriť obsahovo ucelený a samostatný celok, v zmysle prílohy č. 12 k OP Val bude možné realizovať aj medzinárodný rozmer projektu. Po obsahovej stránke budú projekty vyhodnotené v rámci Horizontu 2020, čo bude znamenať, že v rámci OP Val budú musieť prejsť už len formálnymi procedúrami.

Horizontálna podpora účasti SR v ERA/internacionalizácia VaV SR, podpora aktivít styčnej kancelárie SR pre VaV v Bruseli, vrátane podpory zintenzívnenia aktivít podporných štruktúr (národné kontaktné body)

Cieľom tejto aktivity bude koordinované riadenie medzinárodného networkingu, ktorého výsledkom by mala byť zvýšená účasť všetkých typov slovenských výskumných inštitúcií – v medzinárodných výskumných konzorciách v oblastiach špecializácie RIS3 SK. Podujatia budú realizované aj na území SR – pričom pôjde o podporu všetkých typov podujatí (informačné dni, tzv. match-makingové podujatia) a súvisiacich hodnotiacich a analytických činností, ktorých cieľom bude zvýšiť účasť výskumných inštitúcií SR v ERA. Podporované budú aj podujatia organizované prostredníctvom aktivít styčnej kancelárie SR v Bruseli, pričom budú podporované networkingové podujatia, ktorých cieľom bude viac integrovať slovenské výskumné inštitúcie do konzorcií, ktoré majú dobré šance byť úspešnými v projektoch Horizontu 2020. Aktivita bude realizovaná prostredníctvom národného projektu.

Podpora účasti v ostatných medzinárodných iniciatívach, ako napr. ERA-NET, Európske technologické platformy, EURAXESS

Presný model synergického financovania v rámci ostatných iniciatív (mimo konkrétnych projektov, ktoré sú riešené v prvej aktivite tohto cieľa) bude v súlade s dokumentom EK „Synergies between European Structural and Investment Funds, Horizon 2020 and other EU programmes related to innovation Guide for policy-designers and implementers“ na úrovni implementačných dokumentov OP Val.

Podpora zriaďovania národných technologických platforiem ako nástroja na účasť SR v Európskych technologických platformách a Spoločných technologických iniciatívach v oblastiach špecializácie RIS3 SK

Slovenské výskumné inštitúcie sa len v minimálnej miere a ad-hoc spôsobom zúčastňujú na aktivitách Európskych technologických platforiem/JTI. Cieľom tejto aktivity je identifikovať na národnej úrovni prostredníctvom MŠVVaŠ SR všetky existujúce iniciatívy/platformy v rámci ERA, ktoré pôsobia v rámci oblastí špecializácie RIS3 SK. V rámci identifikácie zoznamu platforiem, ktoré sú relevantné pre SR, sa bude podporovať zakladanie národných technologických iniciatív/platformi a a networkingových aktivít, ktoré zabezpečia aktívnu účasť slovenských inštitúcií v európskych platformách prostredníctvom ich zrkadlových organizácií zriadených v SR. Aktivita bude realizovaná prostredníctvom národného projektu.

Príklady aktivít pre špecifický cieľ 1.1.3

Modernizácia a ďalší rozvoj infraštruktúry a technologického zázemia výskumných inštitúcií mimo podnikateľského sektora v oblastiach špecializácie RIS3 SK

- podpora vysokokvalitných projektov zameraných na integráciu, optimalizáciu, modernizáciu a ďalší rozvoj výskumnej infraštruktúry;
- podpora medzinárodnej vedecko-technickej spolupráce (napríklad teaming, twinning - schválené, resp. „shortlisted“) a prepájania na výskumné infraštruktúry v rámci ERA.

V rámci programového obdobia 2007 – 2013 bolo podporených niekoľko stoviek nasledovných typov projektov na podporu výskumných centier a výskumných infraštruktúr v rámci výskumných inštitúcií mimo podnikateľského sektora:

- centrá excelentnosti (menšie projekty zamerané na modernizáciu individuálnych laboratórií);
- projekty podporujúce vzdelávaciu infraštruktúru univerzít a SAV;

- Slovenská infraštruktúra pre vysokovýkonné počítanie (ďalej len „SIVVP“) – celoslovenský projekt, ktorý koordinovala SAV;
- univerzitné vedecké parky – koncentrovaný priestor (územie) vo fyzickej blízkosti vysokej školy alebo SAV (resp. v blízkosti ich výskumných pracovísk), v ktorom sú vytvorené podmienky excelentného VaV a zabezpečujúce interakciu s praxou;
- výskumné centrá – menej komplexné, ako univerzitný vedecký park – virtuálnejšie združenie inštitúcií, ktoré sa priamo nenachádzajú fyzicky v úplnej blízkosti jednej k druhému – ako napr. skupinu špičkových laboratórií budovaných v konkrétnej vednej oblasti pre najlepšie výskumné inštitúcie.

V rámci podporených projektov sa bude realizovať nevyhnutný upgrade a modernizácia vyššie uvedených typov výskumných centier/infraštruktúr podporených v rokoch 2007 – 2013, v ktorých je príslušná organizácia koordinátorom, resp. partnerom, ako aj vzdelávacej infraštruktúry/vybavenia výskumne orientovaných študijných programov pre potreby praxe. Vytvorenie novej infraštruktúry/nových výskumných centier bude možné v segmentoch, v ktorých neboli doposiaľ realizované žiadne investície do VaV, pokiaľ bude uvedená investícia v súlade s oblasťami špecializácie definovanými RIS3 SK a súčasne bude využívať komplementárne/synergické investície do výskumnej infraštruktúry zrealizované v programovom období 2007 – 2013, ak to bude vhodné a možné. Tento prístup zabráni ďalšej fragmentácii výskumného potenciálu SR, ako aj duplicitám vo vybavení novou infraštruktúrou. Stratégie budú posudzované zahraničnými expertmi. Táto aktivita sa bude realizovať v zmysle zásad uvedených v prílohe č. 9 OP VaI, ktorá predstavuje základ pre cestovnú mapu výskumných infraštruktúr.

Pre tento typ projektov bude využívaný dvojkoľový spôsob ich výberu a hodnotenia, za využívania zahraničných expertov ako odborných hodnotiteľov v rámci prvého kola. Vypracovanie plnohodnotného projektu bude podmienené kvalitným projektovým zámerom predloženým v rámci príslušnej výzvy. Projektový zámer bude musieť vychádzať z toho, čo bolo v danej inštitúcii/v rámci danej infraštruktúry vybudované v rámci programového obdobia 2007 – 2013 a bude musieť jasne definovať potreby pre modernizáciu a optimalizáciu prioritnej infraštruktúry⁷¹ danej inštitúcie/danej infraštruktúry v prípade SIVVP pre celé programové obdobie 2014 – 2020. Projektový zámer bude schvaľovaný zahraničnými expertmi – odborníkmi na VaV infraštruktúru. Na základe schváleného projektového zámeru bude možné predložiť plnohodnotný projekt, ktorý bude musieť byť v súlade so schváleným projektovým zámerom.

V rámci tohto typu projektov budú môcť byť oprávnenými prijímateľmi len inštitúcie štátneho, vysokoškolského a neziskového sektora VaV. Podnikateľské subjekty, resp. ďalšie typy inštitúcií budú môcť vystupovať v pozícii partnerov projektov podporených v rámci tejto aktivity. Túto aktivitu bude možné realizovať aj formou národného projektu.

Podpora návratu špičkových slovenských vedcov pôsobiach v zahraničí, resp. pritiahnutie zahraničných špičkových vedcov/resp. odborníkov z aplikačnej sféry pre dlhodobejšie pôsobenie v rámci slovenských inštitúcií VaV v oblastiach špecializácie RIS3 SK – možnosť kombinovať aj s Marie Skłodowska-Curie COFUND/ERA Chairs

- podpora návratu kvalitných slovenských výskumníkov, resp. perspektívnych mladých slovenských vedeckých pracovníkov zo zahraničia;
- podpora účasti špičkových zahraničných výskumníkov, ktorí by mali pôsobiť v rámci konkrétnych výskumných projektových aktivít slovenskej výskumnej inštitúcie.

V rámci tejto aktivity sa môžu financovať nevyhnutné prístroje/zariadenie, prípadne aj mzdové náklady, ktoré by mali vytvoriť dostatočne kvalitné zázemie a podmienky na prácu pre takýchto vedeckých pracovníkov. Súčasťou podporených projektov bude aj podmienka, aby takýto výskumníci mali vytvorený tím študentov, doktorandov a mladých vedeckých pracovníkov na kvalifikačnom stupni R1, R2, R3 v zmysle európskeho kvalifikačného rámca alebo skúsených výskumných pracovníkov s max. 15 rokmi výskumnej praxe od získania titulu z 2. Stupňa vysokoškolského vzdelávania, s ktorými bude vedec prichádzajúci zo zahraničia, pracovať na konkrétnej výskumnej úlohe.

V rámci prioritnej osi 1, v investičnej prioritě 1.1 bude využitá aj schéma štátnej pomoci, resp. schémy štátnej pomoci, keďže v rámci plánovaných aktivít budú oprávnenými prijímateľmi, resp. oprávnenými partnermi aj subjekty, vykonávajúce hospodársku činnosť.

V súlade s platnou legislatívou je zámerom umožniť zapojenie sa výskumno-vývojových kapacít z BSK na úrovni časti operácie do aktivít, ktorých realizácia bude mať prínos pre oblasti mimo BSK⁷². Cieľom je, aby partneri, ktorí majú výskumnú infraštruktúru v BSK, mohli túto infraštruktúru využívať pri riešení konkrétnych projektov.

S orientáciou na zabezpečenie maximálnej synergie a komplementarity s Horizontom 2020 a stimuláciu VaV aktivít v podnikateľskej sfére, bude snaha – po vzore Horizontu 2020 – uplatniť v maximálnej možnej miere rovnaké miery financovania pre všetky zúčastnené subjekty v rozsahu definovanom príslušnou legislatívou EÚ.

Oprávnení prijímatelia⁷³, cieľové skupiny a cieľové územie v rámci investičnej priority 1.1

Prijímatelia:	CVTI SR (v prípade národných projektov)
	Organizácie VaV: <ul style="list-style-type: none"> • štátny sektor VaV, • sektor VŠ, • neziskový sektor VaV, • podnikateľský sektor Verejnoprávne inštitúcie zriadené zo zákona Výskumné organizácie z členských krajín EÚ
Cieľové skupiny:	Všetky typy výskumných inštitúcií – pri rešpektovaní pravidiel štátnej pomoci – ako aj najširšia verejnosť
Cieľové územie	Menej rozvinuté regióny

V projektoch podporujúcich synergie s Horizontom 2020 bude rozsah oprávnených prijímateľov totožný s rozsahom oprávnených prijímateľov z Horizontu 2020 (t. j. bude možná výnimka zo podrobného popisu oprávnených prijímateľov v prílohe č. 3 OP Val), aby sa v dôsledku administratívneho obmedzenia nestalo, že bude z podpory vylúčený projekt, ktorý by v opačnom prípade bol financovaný z OP Val.

V rámci aktivít uplatňovaný inštitút partnerstva, v ktorom každá z participujúcich inštitúcií v projekte má pridelené konkrétne úlohy aj finančné prostriedky.

V rámci prioritnej osi 1, v investičnej priorite 1.1 nebude výskumným inštitúciám poskytovaný finančný príspevok na IKT infraštruktúru, ktorá bude dostupná v CVTI SR. Uvedené platí pre prípady, v ktorých bude CVTI SR schopné (kapacitne/legislatívne) pokryť potreby výskumných inštitúcií.

2.1.2.2 Hlavné zásady výberu projektov

Kľúčovou úlohou výberu projektov je zadefinovanie jasných a objektívnych kritérií výberu operácií umožňujúcich objektívne posúdiť a vyhodnotiť mieru prínosu projektu k naplneniu cieľov a výsledkov OP Val.

Vo vzťahu k výzvam na predkladanie žiadostí o príspevok budú zohľadnené najmä nasledujúce **všeobecné zásady výberu projektov pre tematický cieľ 1:**

- využitie možnosti dvojstupňového výberu projektov pri vybraných výzvach predpokladajúcich veľký záujem verejnosti a/alebo pri výzvach, kde bude zavedenie tohto systému znamenať zníženie administratívnej a finančnej náročnosti pre potenciálnych žiadateľov, a to na báze „projektový zámer – žiadosť o príspevok“, s cieľom zvýšiť kvalitu predkladaných projektov, znížiť administratívne a finančné nároky spojené s predkladaním kompletnej žiadosti o príspevok, vrátane obmedzenia počtu neúspešných projektov iba z dôvodov nedostatočného množstva finančných prostriedkov vyčlenených na výzvu. Prvý stupeň výberu takto zabezpečí, že poskytovateľ pomoci bude môcť vo výzve na predkladanie žiadostí o príspevok vyčleniť zodpovedajúcu alokáciu vzhľadom na aktuálne možnosti OP a dopyt po pomoci prejavenej na základe prvého stupňa výberu;

- nastavenie transparentných a objektívnych podmienok, ktorých overenie je potrebné pre financovanie národných projektov, spolu so zvýšením dôrazu na kvalitnú prípravu takýchto projektov;

- podporované budú projekty výhradne prispievajúce k plneniu cieľov RIS 3 SK, pričom v prípade horizontálnych opatrení na rozvoj výskumného a/alebo inovačného systému budú prioritne podporované projekty, ktoré prispievajú k plneniu cieľov RIS 3 SK;

- dôraz bude kladený na kvalitu projektu, t. j. odborné posúdenie stupňa riešenej výskumno-vývojovej alebo inovačnej infraštruktúry/aktivity⁷⁴ s posúdením potenciálneho príspevku projektu na zlepšenie konkurencieschopnosti podnikov v regionálnom, národnom a európskom priestore, a pravdepodobnosti dosiahnutia stanovených cieľov;

- v prípade podpory veľkých podnikov z fondov, riadiaci orgán zabezpečí, že finančný príspevok z fondov nebude mať vplyv na zníženie zamestnanosti v rámci Únie;

- v prípade renovácií budov budú podporované projekty výrazne presahujúce požiadavky smernice o energetickej hospodárnosti budov⁷⁵ a maximalizujúce energetické úspory, pričom investície budú podmienené energetickým auditom.

Špecifické zásady výberu projektov v rámci investičnej priority 1.1:

- zabezpečenie špecifického výberového procesu pre projekty, resp. časti projektov v kontexte podpory účasti v medzinárodných aktivitách v rámci ERA, vrátane využitia priebežnej uzávierky predkladania projektov a optimalizácie trvania výberového procesu;

- zvýšený dôraz bude kladený na obsahovú stránku projektov v zmysle nasledovných zásad:

- zvýšenie štandardov výberu projektov na základe štyroch skupín kritérií:

- kvalita zámeru – vedecká excelentnosť, resp. príspevok k nej,

- kvalita manažmentu projektu,

- potenciálny účinok realizácie projektu,

- preukázanie spillover efektu na územie regiónu, na jeho hodnotový reťazec.

- zintenzívnenie fakultatívnej formy využívania zahraničných expertov pri hodnotení projektov,

- pravidelné peer-review jednotlivých oblastí špecializácie RIS3 SK aj za účasti zahraničných expertov,

- zavedenie priebežných a/alebo záverečných verejných obsahových oponentúr projektov aj za fakultatívnej účasti zahraničných expertov,

- pri výskumných projektoch s rozpočtom nad 10 mil. EUR bude možné počas hodnotenia projektového zámeru (prvé kolo) využiť inštitút verejného hodnotiaceho panelu, ktorého účastníkmi budú odborní hodnotitelia, vrátane zahraničných hodnotiteľov, predkladateľ projektového zámeru a panelová diskusia bude verejná.

- v projektoch spolupráce akademického sektora s podnikmi budú zvýhodňované projekty v rámci ktorých budú zastúpené MSP.

2.1.2.3 Plánované použitie finančných nástrojov

Finančné nástroje môžu byť použité na podporu implementácie tých aktivít, pri ktorých bude preukázané efektívnejšie využitie finančných prostriedkov z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) takouto formou podpory. Pri ekonomicky životaschopných projektoch, kde sa predpokladá návratnosť prostriedkov alebo úspora nákladov, predstavujú finančné nástroje vhodnejšiu formu podpory, ktorá má menší dopad na deformáciu trhu. Finančné nástroje budú zamerané na podporu tých aktivít, ktoré nenachádzajú financovanie na trhu, prípadne nenachádzajú adekvátne financovanie, pri ktorom by ich realizácia bola efektívnou.

Možnosť opätovného využitia prostriedkov za predpokladu prispievania k dosiahnutiu cieľov prioritných osí patrí medzi výhody využitia finančných nástrojov. Ďalšou výhodou využitia finančných nástrojov je možnosť navýšenia prostriedkov pre dosiahnutie špecifických cieľov programu prostredníctvom mobilizovania dodatočného kapitálu, ktoré bude založené na vhodnom nastavení týchto nástrojov. Mobilizovanie dodatočného kapitálu je potrebné aj vzhľadom na nedostatočný objem prostriedkov z EŠIF na pokrytie všetkých investičných potrieb v príslušných oblastiach. Účast súkromných investorov môže prispieť aj ku skvalitneniu implementácie projektov, a teda dodatočne prispieva k celkovo efektívnejšiemu použitiu finančných prostriedkov. S využitím finančných nástrojov bude možné podporiť príslušné aktivity vhodnými finančnými produktmi (úvery, záruky, rizikový kapitál, mezzanine a pod). Konkrétne aktivity, vhodný objem prostriedkov a podmienky implementácie konkrétnych finančných nástrojov, vrátane očakávaného znásobenia alokovaných prostriedkov EŠIF a ich kombinácie s inými formami podpory, budú vychádzať z výsledkov ex ante hodnotenia pre finančné nástroje, vyžadovaného podľa čl. 37 ods. 2 všeobecného nariadenia pre finančné nástroje na programové obdobie 2014 – 2020.

2.1.2.4 Plánované použitie veľkých projektov

Aktuálne sa v rámci investičnej priority 1.1 neplánuje realizovanie veľkých projektov. V rámci jednotlivých špecifických cieľov investičnej priority 1.1 je potenciálny priestor na realizáciu veľkého projektu len v rámci špecifického cieľa 1.1.3 Zvýšenie výskumnej aktivity prostredníctvom zlepšenia koordinácie a konsolidácie VaV potenciálu výskumných inštitúcií. Realizácia veľkého projektu bude identifikovaná v pripravovanej národnej mape výskumnej infraštruktúry.

2.1.2.5 Ukazovatele výstupov na úrovni investičnej priority 1.1

Tabuľka 6 Spoločné a špecifické ukazovatele výstupu na úrovni investičnej priority 1.1

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia podávania správ
C001	Počet podnikov, ktorým sa poskytuje podpora (spoločný)	podniky	EFRR	menej rozvinutý región	40	ITMS	ročne
C002	Počet podnikov, ktoré dostávajú granty (spoločný)	podniky	EFRR	menej rozvinutý región	40	ITMS	ročne
C005	Počet podporených nových podnikov	podniky	EFRR	menej rozvinutý región	20	ITMS	ročne
C024	Počet nových výskumných pracovníkov v podporovaných podnikoch (spoločný)	FTE	EFRR	menej rozvinutý región	250	ITMS	ročne
C025	Počet výskumných pracovníkov pracujúcich v zrekonštruovaných zariadeniach výskumnej infraštruktúry (spoločný)	FTE	EFRR	menej rozvinutý región	4 400	ITMS	ročne
C027	Súkromné investície spojené s verejnou podporou v inovačných projektoch alebo projektoch výskumu a vývoja (spoločný)	EUR	EFRR	menej rozvinutý región	5 000 000	ITMS	ročne
O0069	Počet podporených výskumných inštitúcií (špecifický)	počet	EFRR	menej rozvinutý región	70	ITMS	ročne
O0070	Počet podporených výskumných inštitúcií spolupracujúcich s podnikmi (špecifický)	počet	EFRR	menej rozvinutý región	15	ITMS	ročne
O0071	Počet zrekonštruovaných zariadení výskumnej infraštruktúry (špecifický)	počet	EFRR	menej rozvinutý región	70	ITMS	ročne
O0073	Počet podaných patentových prihlášok (špecifický)	počet	EFRR	menej rozvinutý región	10	ITMS	ročne
O0074	Počet vzniknutých start-up a spin-off podnikov (špecifický)	počet	EFRR	menej rozvinutý región	20	ITMS	ročne

2.1.3 INVESTIČNÁ PRIORITA 1.2 Podpora investovania podnikov do výskumu a inovácie a vytvárania prepojení a synergií medzi podnikmi, centrami výskumu a vývoja a vysokoškolským vzdelávacím prostredím, najmä podpory investovania do vývoja produktov a služieb, prenosu technológií, sociálnej inovácie, ekologických inovácií, aplikácií verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, zoskupení a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie za podpory technologického a aplikovaného výskumu, pilotných projektov, opatrení skorého overovania výrobkov, rozšírených výrobných kapacít, prvej výroby, najmä v základných podporných technológiách, a šírenia technológií na všeobecný účel

2.1.3.1 Špecifické ciele investičnej priority a očakávané výsledky

Špecifický cieľ 1.2.1

Názov špecifického cieľa Zvýšenie súkromných investícií prostredníctvom spolupráce výskumných inštitúcií a podnikateľskej sféry

Špecifický cieľ je zameraný na podporu spoločného kolaboratívneho VaV a partnerstiev podnikateľského sektora a výskumných inštitúcií formou dlhodobých projektov strategického výskumu individuálnych výskumno-vývojových centier v oblastiach špecializácie RIS3 SK, ktoré sú kľúčovým prvkom pre zvýšenie kvality a kvantity výstupov v oblasti príspevku VaV k hospodárskemu rastu SR.

Výsledky, ktoré sa SR usiluje dosiahnuť prostredníctvom podpory Únie

OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY:

Vzhľadom na povahu podporených projektov – t. j. rôznych foriem partnerstiev medzi vedecko-výskumnou sférou a priemyslom, v rámci ktorých bude realizovaný VaV sa očakáva/jú:

- zvýšený objem súkromných investícií do VaV;
- výstupy projektov následne využiteľné v rámci technologických inovácií v priemysle, ktoré vyústia do nových výrobkov a služieb;
- kreovania nových firiem aj prostredníctvom inkubátorov v prostredí univerzitných vedeckých parkov
- vytváranie nových pracovných miest vo vedeckých parkoch.

Tabuľka 7 Špecifické ukazovatele výsledkov programu zodpovedajúce špecifickému cieľu 1.2.1

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Kategória regiónu	Východisková hodnota	Východisko-vý rok	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia podávania správ
R0044	Výška súkromných investícií na výskum a vývoj v SR okrem Bratislavského kraja	EUR	Menej rozvinutý región	100 835 000	2012	150 000 000	ŠÚ SR	Ročne

Špecifický cieľ 1.2.2

Názov špecifického cieľa Rast výskumno-vývojových a inovačných kapacít v priemysle a službách

Špecifický cieľ je zameraný na podporu výskumno-vývojových a inovačných aktivít podnikov, s cieľom zvýšiť ich konkurencieschopnosť v medzinárodnom/globálnom meradle. V rámci špecifického cieľa budú podporované aktivity zamerané na budovanie a rozvoj výskumno-vývojových a inovačných kapacít v podnikoch, ako aj projekty s inovačným potenciálom. Podporované budú MSP, ale aj veľké podniky. Prioritou je však podpora MSP.

Výsledky, ktoré sa SR usiluje dosiahnuť prostredníctvom podpory Únie

OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY:

- zvýšenie podielu podnikov uplatňujúcich výskum, vývoj a inovácie;
- zvýšenie miery konkurencieschopnosti podnikov;
- zníženie miery nezamestnanosti v regiónoch SR;
- zvýšenie využívania ochrany práv duševného vlastníctva podnikmi;
- zvýšenie využívania nových biznis modelov.

Tabuľka 8 Špecifické ukazovatele výsledkov programu zodpovedajúce špecifickému cieľu 1.2.2

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Kategória regiónu	Východisková hodnota	Východisko-vý rok	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia podávania správ
R0046	Podiel podnikov uplatňujúcich výskum, vývoj a inovácie	%	Menej rozvinutý región	26,02	2013	36	Innovation Union Scoreboard	Ročne

2.1.4 Aktivita, ktorá sa má podporiť v rámci investičnej priority 1.2

2.1.4.1 Opis druhu a príkladov akcií, ktoré majú byť financované a ich očakávaný prínos pre špecifické ciele a ak je to vhodné, vrátane identifikácie hlavných cieľových skupín, zacielených osobitných území a druhov príjemcov v rámci investičnej priority 1.2

Príklady aktivít pre špecifický cieľ 1.2.1

Podpora VaV v rámci individuálnych priemyselných výskumno-vývojových centier (podnik⁷⁶ priamy príjemca príspevku) v oblastiach špecializácie RIS3 SK

V rámci programového obdobia 2007 – 2013 bolo podporených cca. 60 výskumných centier s účasťou priemyslu. Koordinátorom a zriaďovateľom výskumného centra bol podnik, pričom ako jeho partneri boli subjekty zo sektora MSP a/alebo výskumné inštitúcie, ktoré z pohľadu pravidiel štátnej pomoci nevykonávajú hospodársku činnosť (univerzity, SAV, rezortné výskumné inštitúcie, neziskové organizácie VaV). Záujem podnikov 4-násobne prevyšoval možnosti alokácie.

Bude podporovaná aj účasť zahraničných špičkových vedcov/odborníkov z praxe, resp. návrat slovenských vedcov pôsobiacich v zahraničí do prostredia takýchto priemyselných výskumno-vývojových centier, ako aj medzinárodná výskumno-vývojová spolupráca s renomovanými zahraničnými inštitúciami.

Cieľom je vytvoriť dlhodobé partnerstvo podniku a kvalitných výskumných inštitúcií. V rámci takýchto výskumných centier bude podporovaná celá škála činnosti pokrývajúca excelentný výskum a experimentálny vývoj v rámci jedného projektu tak, ako budú prirodzene potrebné pre konkrétny projekt. Podporené budú ak aktivity pred-komerčnej povahy (pre-competitive) – výskum s vyšším rizikom, ale súčasne s vysokým následným potenciálom na dosiahnutie prelomových/unikátnych výsledkov.

Ide o schému kolaboratívneho výskumu, kde tému výskumu/vývoja určuje podnik, ako nositeľ výskumného centra. Pôjde o partnerské projekty, kde ako partneri musia byť ďalšie podnikateľské subjekty a/alebo výskumné inštitúcie nevykonávajúce hospodársku činnosť. Cieľom každého projektu je vytvoriť konkrétne výsledky, následne využiteľné v praxi (prototyp/patentovateľné duševné vlastníctvo/nový postup/metóda a pod.).

V rámci tejto aktivity bude v súlade s platnou legislatívou zásadou aj umožniť zapojenie sa výskumno-vývojových kapacít z BSK na úrovni časti operácie do aktivít, ktorých realizácia bude mať prínos pre oblasti mimo BSK⁷⁷. Cieľom je, aby partneri, ktorí majú výskumnú infraštruktúru v BSK, mohli túto infraštruktúru využívať pri riešení konkrétnych projektov.

Podpora dlhodobého strategického výskumu (7-10 rokov) v oblastiach špecializácie RIS3 SK

RIS3 SK definovala oblasti špecializácie VaV, ako aj kľúčové oblasti priemyslu⁷⁸. V rámci každej z oblastí špecializácie RIS3 SK bude vytvorený v rámci konkretizácie témy tzv. dlhodobý strategický výskumný program, ktorý bude z časového hľadiska pokrývať celé programové obdobie 2014 – 2020. Pod strategickým výskumným programom sa myslí konkretizácia obsahovej náplne príslušnej oblasti špecializácie v rámci dostupných kapacít výskumu a vývoja a perspektívnych oblastí podľa RIS3 SK, vrátane finančnej alokácie určenej pre príslušnú oblasť špecializácie. Strategický výskumný program bude prílohou k výzve na predkladanie žiadostí o príspevok. Vypracovávanie a schvaľovanie strategického výskumného programu pre potreby dlhodobých projektov strategického výskumu bude prebiehať v rámci mechanizmov riadenia RIS3 SK, ktoré sú upravené samotnou RIS3 SK, ako aj Akčným plánom implementácie RIS3 SK, pričom strategický výskumný program nebude predmetom ďalších úprav zo strany RO, ale bude zobraňovaný, ako príloha k príslušnej výzve.

Pre dlhodobé strategické výskumné projekty bude preferovaná aj priama väzba na pracovný program obdobnej témy v rámci Horizontu 2020/alebo realizácia aktívnej medzinárodnej vedecko-technickej spolupráce s renomovanými výskumnými inštitúciami v rámci ERA. V tomto kontexte bude možné v rámci tejto aktivity podporiť aj projekty teamingu a twinningu zamerané na oblasti špecializácie RIS3 SK v zmysle zásad podpory medzinárodných projektov v rámci OP Val tak, ako je to uvedené aj v rámci investičnej priority 1.1.

Na projekty strategického výskumu bude aplikovaný dvojkoľový spôsob výberu projektov. V rámci výzvy v prvom kole bude predložený projektový zámer schvaľovaný panelom zahraničných expertov (zámerom je využívať expertov z databázy EK pre Horizont 2020). Po schválení projektového zámeru bude možné predložiť v rámci druhého kola plnohodnotný projekt.

Projekty budú realizovať zmiešané konzorciá priemyselných subjektov a výskumných inštitúcií, za využitia národného potenciálu najkvalitnejších inštitúcií a individualít v danej téme. Dôraz sa bude klásť aj na to, aby v nich aktívne participovali kapacity univerzitných vedeckých parkov, výskumných centier podporených v rámci programového obdobia 2007 – 2013. Dôraz bude kladený na podporu VaV s reálnymi výsledkami pre prax (podpora ľudských zdrojov, spotrebného materiálu a pod. – štruktúra výdavkov podobná štruktúre výdavkov v projektoch Horizontu 2020), menší dôraz bude kladený na infraštruktúru, ktorá sa bude financovať len v nevyhnutnej miere ako potrebný upgrade existujúcich zariadení, resp. budovanie unikátnych zariadení, ktoré budú potrebné pre strategický výskum a v SR neexistujú, resp. existujúce ale v nevyhovujúcom stave a z kapacitného hľadiska (počet výskumníkov, ktorí by tieto zariadenia využívali) sú odôvodnené.

V rámci špecifického cieľa 1.2.1 bude využitá aj schéma štátnej pomoci, resp. schémy štátnej pomoci, keďže vo väčšine plánovaných aktivít budú oprávnenými prijímateľmi, resp. oprávnenými partnermi aj priemyselné subjekty.

V rámci tejto aktivity bude v súlade s platnou legislatívou zásadou aj umožniť zapojenie sa výskumno-vývojových kapacít z BSK na úrovni časti operácie do aktivít, ktorých realizácia bude mať prínos pre oblasti mimo BSK⁷⁹. Cieľom je, aby partneri, ktorí majú výskumnú infraštruktúru v BSK, mohli túto infraštruktúru využívať pri riešení konkrétnych projektov. Túto aktivitu bude možné realizovať aj formou národného projektu.

Príklady aktivít pre špecifický cieľ 1.2.2

Aktivity sú zamerané na zvýšenie konkurencieschopnosti podnikateľského sektora zvýšením podnikových výdavkov na aplikovaný VVal, a to najmä prostredníctvom realizácie opatrení definovaných v RIS3 SK. Prioritou je vlastný VaV, ochrana práv duševného vlastníctva a ich komercializácia, transfer technológií s vysokou pridanou hodnotou a realizácia inovácií. Podporované budú inovácie technologického aj netechnologického charakteru, t. j. inovácie produktov, procesov, organizačné, analyticko-informačné, marketingové, sociálne a environmentálne inovácie. Aktivity prispievajú k rozvoju spolupráce jednotlivých aktérov inovačného procesu. Špecifický cieľ 1.2.2 bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcich typov aktivít:

Budovanie nových a podpora existujúcich VVal kapacít v podnikoch a/alebo zoskupeniach podnikov (najmä v klastroch) za účelom realizácie projektov s inovačným potenciálom. Pre efektívnu realizáciu VVal aktivít nie sú v súčasnej dobe vytvorené dostatočné podmienky z hľadiska disponibility potrebných kapacít v podnikoch, bez ohľadu na ich veľkosť. To znamená, že ani veľké slovenské podniky nemajú k dispozícii vytvorené dostatočné odborné kapacity (z hľadiska inovačnej schopnosti) pre zabezpečenie udržateľnej konkurencieschopnosti na globálnych trhoch. Preto bude podporovaný vznik nových a rozvoj existujúcich VVal kapacít v podnikoch v prostredí MSP, ako aj veľkých podnikov. Aktivity budú smerovať aj k budovaniu spoločnej infraštruktúry, čo v prípade oblastí špecializácie definovaných v RIS3 SK prispeje k efektívnejšiemu ukotveniu nadnárodných spoločností v domácej ekonomike. Aktivita bude realizovaná formou schém pomoci a finančných nástrojov⁸⁰.

Podpora výskumných, vývojových a inovačných aktivít (technologických a netechnologických) v podnikoch a/alebo zoskupeniach podnikov (najmä v klastroch). Úroveň investícií podnikateľských subjektov do VVal projektov je v SR dlhodobo nízka, preto bude intervencia smerovať do činností, ktoré podporia realizáciu VVal projektov. Cieľom aktivity bude umožnenie realizácie takýchto projektov na podnikovej úrovni, ako aj na úrovni klastrových organizácií. Aktivita bude realizovaná formou schém pomoci a finančných nástrojov⁸⁰.

Podpora sieťovania podnikov, vrátane klastrov a technologických platforiem, zapojených do VVal aktivít. Aktivity podnikateľských subjektov, nie len inovačné, sa realizujú na individuálnej báze aj v rámci spolupráce. Cieľom aktivity bude podporiť sieťovanie subjektov, najmä prostredníctvom podpory klastrovej spolupráce a rozvoja klastrových organizácií, ktoré poskytujú činnosti v prospech svojich členov aj realizáciou spoločných, najmä VVal projektov s cieľom zvyšovať konkurencieschopnosť jednotlivých členov. V rámci tohto mechanizmu bude podporovaný aj vznik a rozvoj klastrov v nových perspektívnych odvetviach. Podpora bude stimulovať klastre pri hľadaní nových strategických segmentov a implementácii rozvojových stratégií. Aktivita bude realizovaná formou schém pomoci.

Podpora medzisektorových partnerstiev a spolupráce podnikov a výskumných inštitúcií. Medzisektorová spolupráca inovačných aktérov je dlhodobo nedostatočná, pričom spájanie aktérov inovačného procesu je kľúčovou výzvou pre rozvoj inovačnej výkonnosti ekonomiky a významnou úlohou, ktorej nositeľom bude technologická agentúra. Cieľom aktivity bude iniciovať a podporovať medzisektorovú výmenu znalostí a ľudských zdrojov najmä medzi podnikateľským sektorom, vzdelávacími a VaV organizáciami (napr. prostredníctvom inovačných voucherov). Medzisektorové partnerstvá budú podporované v rámci oprávnených teritórií EÚ, napr. podporou pobytov expertov z praxe v renomovaných zahraničných organizáciách. Budú realizované aktivity zamerané na spájanie škôl a podnikov s cieľom najmä prehľbovať kvalitu a úroveň vzájomného transferu a tým prispievať k rozvoju najperspektívnejších odborov v odvetviach definovaných v RIS3 SK a v súlade s potrebami praxe. V rámci aktivity budú realizované aj konferencie, workshopy, matchmaking roadshows, výstavy, diskusné fóra, B2B, B2C, veľtrhy a súťaže podporujúce rozvoj kreativity a vzájomnú spoluprácu všetkých relevantných aktérov. Taktiež bude podporovaný vznik inovačných platforiem a cielené mobility aktérov VVal procesov zameraných na zvyšovanie odborných vedomostí, technických zručností, kreativity s cieľom prenosu poznatkov medzi oblasťou výskumu a praxou. Aktivity budú orientované na potreby podnikov. Aktivita bude realizovaná formou národného projektu a schém štátnej pomoci.

Podpora aktivít zameraných na ochranu práv duševného vlastníctva. Ochrana práv duševného vlastníctva, najmä v prípade výsledkov tvorivej činnosti osobitne v perspektívnych oblastiach priemyslu a VVal projektov, nie je dostatočne využívaná. Z tohto dôvodu budú vytvorené mechanizmy zvyšovania celkového povedomia spoločnosti (napr. informačné dni, semináre, poradenstvo, kampane, tréningy, školenia, súťaže) o potrebe ochrany práv duševného vlastníctva, ako aj priame mechanizmy ochrany v rámci Európskeho patentového úradu. Aktivity budú zamerané, okrem zvyšovania povedomia a zintenzívnenia znalostí pri ochrane práv duševného vlastníctva, aj na celkové zvyšovanie a realizáciu ochrany práv duševného vlastníctva na strane podnikateľov. Aktivita počíta s osobitným zapojením technologickej agentúry a Úradu priemyselného vlastníctva. Aktivita bude realizovaná formou národného projektu a schém pomoci.

Podpora zvyšovania kvality a efektivity výrobných a technologických procesov prostredníctvom zvyšovania technologickej a inovačnej úrovne v podnikoch. Technologická úroveň podnikov významne determinuje ich konkurencieschopnosť. Slovenské podniky v porovnaní s podnikmi z vyspelých ekonomík stále trpia tzv. technologickou medzerou. V snahe zvýšiť inovačnú úroveň podnikov budú podporované aktivity, ktoré prostredníctvom zníženia technologickej medzery umožnia realizáciu produktových a procesných inovácií. Cieľom aktivity bude aj realizácia efektívneho technologického transferu s cieľom zvyšovania technologickej úrovne firiem a ich konkurencieschopnosti. Získané technológie budú ďalej rozvíjané, adaptované alebo integrované s inými technológiami alebo službami. Prioritná podpora bude orientovaná na podporu technologického transferu z prostredia vedecko-výskumných organizácií. Aktivita bude realizovaná formou schém pomoci a finančných nástrojov⁸⁰.

Podpora zavádzania inovatívnych výrobkov a služieb na trh. Výsledky VVal procesov je potrebné presadiť na trhoch. Cieľom aktivity bude podpora technickej spôsobilosti produktov a riešení ich následnej komercializácie. Aktivitou bude

podporený vznik, napr. poloprevádzok, tvorby prototypov, pilotných aktivít, pilotného testovania a rozširovania na trhoch. Aktivita bude realizovaná formou schém pomoci a finančných nástrojov80.

Podpora zvyšovania inovačnej výkonnosti formou špecializovaného poradenstva a technologického predvídania.

Rozvoj podnikateľských subjektov, najmä MSP je limitovaný nedostatkom kvalitných a včasných informácií. Tento stav bude prekonalý realizáciou cieleného predvídania trendov najmä v oblasti rozvoja technológií, ale aj kľúčových globálnych výziev a odhadu dopadov. Pozornosť bude venovaná aj oblasti sociálnych a environmentálnych inovácií s cieľom zachytenia výziev v týchto oblastiach. Inovačná úroveň podnikov bude zvyšovaná poskytovaním informačného a odborného poradenstva v oblasti inovácií a technológií a ich komercializácie a internacionalizácie prostredníctvom siete konzultačných pracovísk technologickkej agentúry a zapojením zahraničných renomovaných expertov. Experti pôsobiaci v sieti konzultačných pracovísk budú pravidelne školení doma aj v zahraničí s cieľom poskytovať služby s vysokou pridanou hodnotou. Inovačné poradenstvo a špecializované školenia budú poskytované aj klastrovým organizáciám s cieľom zefektívnenia ich činností. Cielene bude zvyšované inovačné povedomie podnikov a ich uvedomenie si dôležitosti vlastných inovačných aktivít, prostredníctvom realizácie prezentačných a propagačných aktivít (napr. Národné inovačné a technologické dni, mediálne kampane, súťaže, diskusné fóra, konferencie, workshopy). Aktivita budú komplementárne k propagácii VaV realizovanej v prostredí VVal organizácií. Taktiež bude realizované pravidelné hodnotenie inovačnej výkonnosti a potrieb slovenskej ekonomiky. Aktivita bude realizovaná formou národného projektu a schém pomoci.

Oprávnení prijímateľa⁸¹, cieľové skupiny a cieľové územie v rámci investičnej priority 1.2

- pre špecifický cieľ 1.2.1:

Prijímateľa:	<ul style="list-style-type: none"> - CVTI SR (v prípade národných projektov) - Organizácie VaV: <ul style="list-style-type: none"> • štátny sektor VaV, • sektor VŠ, • neziskový sektor VaV, • podnikateľský sektor - Verejnoprávne inštitúcie zriadené zo zákona - Výskumné organizácie z členských krajín EÚ
Cieľové skupiny:	Podnikateľské subjekty, zahraničné organizácie VaV, zahraničné podnikateľské subjekty, samospráva, neziskový sektor
Cieľové územie	Menej rozvinuté regióny

V nadväznosti na pozitívne skúsenosti z programového obdobia 2007 – 2013 bude v rámci aktivít špecifického cieľa 1.2.1 uplatňovaný inštitút partnerstva – t. j. predpokladom podporenia projektu je vznik konzorcia výskumných inštitúcií, pričom každá z participujúcich inštitúcií v projekte má pridelené konkrétne úlohy aj finančné prostriedky.

- pre špecifický cieľ 1.2.2:

Prijímateľa:	<ul style="list-style-type: none"> - Štátne rozpočtové organizácie alebo štátne príspevkové organizácie v pôsobnosti MH SR, - Fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie⁸²; - Združenia fyzických alebo právnických osôb; - Neziskový sektor
Cieľové skupiny:	Podnikateľské subjekty, akademická sféra, vedecko-výskumné inštitúcie, samospráva, neziskový sektor
Cieľové územie	Menej rozvinuté regióny

2.1.4.2 Hlavné zásady výberu projektov

Kľúčovou úlohou výberu projektov je zadefinovanie jasných a objektívnych kritérií výberu operácií umožňujúcich objektívne posúdiť a vyhodnotiť mieru prínosu projektu k naplneniu cieľov a výsledkov OP VaI. Vo vzťahu k výzvam na predkladanie žiadostí o príspevok, budú zohľadnené **všeobecné zásady výberu projektov pre tematický cieľ 1** uvedené v kapitole 2.1.2.2.

Špecifické zásady výberu projektov v rámci investičnej priority 1.2:

Na výber projektov v rámci **špecifického cieľa 1.2.1** budú aplikované nasledovné **špecifické zásady výberu projektov:**

- zabezpečenie špecifického výberového procesu pre projekty, resp. časti projektov v kontexte podpory účasti v medzinárodných aktivitách v rámci ERA, vrátane využitia priebežnej uzávierky predkladania projektov a optimalizácie trvania výberového procesu;
- zvýšený dôraz bude kladený na obsahovú stránku projektov v zmysle nasledovných zásad:
 - zvýšenie štandardov výberu projektov na základe štyroch skupín kritérií:
 - kvalita zámeru – vedecká excelentnosť, resp. príspevok k nej,
 - kvalita manažmentu projektu,
 - potenciálny účinok realizácie projektu,
 - preukázanie spillover efektu na územie regiónu, na jeho hodnotový reťazec.
 - zintenzívnenie fakultatívnej formy využívania zahraničných expertov pri hodnotení projektov,
 - pravidelné peer-review jednotlivých oblastí špecializácie RIS 3 SK zahraničnými expertmi,
 - zavedenie priebežných a/alebo záverečných verejných obsahových oponentúr projektov aj za fakultatívnej účasti zahraničných expertov.
- v projektoch spolupráce akademického sektora s podnikmi budú zvýhodňované projekty v rámci ktorých budú zastúpené MSP.

Na výber projektov v rámci **špecifického cieľa 1.2.2** budú aplikované nasledovné **špecifické zásady výberu projektov**:

- v prípade podpory smerovanej do oblasti budovania nových a podpory existujúcich VVA kapacít a podpory sieťovania podnikov budú predmetom výberu projekty, ktoré zabezpečia prístup k vybudovanej infraštruktúre a činnostiam zoskupenia pre viacero používateľov, na základe transparentného a nediskriminačného základu za tržové ceny;
- pri vypracovaní odborných posudkov pre posúdenie kvality projektu budú vybraní odborní hodnotitelia z jednotlivých profesijných oblastí,
- zvýhodnené budú projekty, ktoré deklarujú spoluprácu s:
 - VaV inštitúciami,
 - zahraničnými partnermi,
 - MSP.
- zvýhodnené budú projekty, ktoré majú potenciál, vytvoriť viac významnejších výstupov – viac patentov, prototypov a pod. (na základe záverov odborného posudku),
- zvýhodňované budú také projekty, ktorých výsledkom bude zavádzanie produktov nových pre trh;
- v prípade projektov zameraných na zníženie technologickej medzery sa okrem stupňa riešenej inovácie výrobného procesu v podniku (na základe záverov odborného posudku) bude prihliadať tiež na:
 - cenu vytvoreného pracovného miesta, ktoré bude vytvorené v priamej súvislosti s realizáciou projektu,
 - cenu vytvoreného pracovného miesta pre znevýhodnené skupiny ktoré bude vytvorené v priamej súvislosti s realizáciou projektu,
 - zvýhodnené budú projekty realizované v regiónoch s horšou sociálno-ekonomickej situáciou konkrétneho regiónu vo vzťahu k sociálno-ekonomickej situácii celej SR⁸³.
- v prípade schém pomoci budú prioritne financované projekty zamerané na obstaranie špičkových technológií s cieľom a perspektívou ďalšej inovácie,
- zvýhodňované budú najmä MSP.

2.1.4.3 Plánované použitie finančných nástrojov

Finančné nástroje môžu byť použité na podporu implementácie tých aktivít, pri ktorých bude preukázané efektívnejšie využitie finančných prostriedkov z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) takouto formou podpory. Pri ekonomicky životaschopných projektoch, kde sa predpokladá návratnosť prostriedkov alebo úspora nákladov, predstavujú finančné nástroje vhodnejšiu formu podpory, ktorá má menší dopad na deformáciu trhu. Finančné nástroje budú zamerané na podporu tých aktivít, ktoré nenachádzajú financovanie na trhu, prípadne nenachádzajú adekvátne financovanie, pri ktorom by ich realizácia bola efektívnou.

Možnosť opätovného využitia prostriedkov za predpokladu prispievania k dosiahnutiu cieľov prioritných osí patrí medzi výhody využitia finančných nástrojov. Ďalšou výhodou využitia finančných nástrojov je možnosť navýšenia prostriedkov pre dosiahnutie špecifických cieľov programu prostredníctvom mobilizovania dodatočného kapitálu, ktoré bude založené na vhodnom nastavení týchto nástrojov. Mobilizovanie dodatočného kapitálu je potrebné aj vzhľadom na nedostatočný objem prostriedkov z EŠIF na pokrytie všetkých investičných potrieb v príslušných oblastiach. Účasť súkromných investorov môže prispieť aj ku skvalitneniu implementácie projektov, a teda dodatočne prispieva k celkovo efektívnejšiemu použitiu finančných prostriedkov. S využitím finančných nástrojov bude možné podporiť príslušné aktivity vhodnými finančnými produktmi (úvery, záruky, rizikový kapitál, mezzanine a pod). Konkrétne aktivity, vhodný objem prostriedkov a podmienky implementácie konkrétnych finančných nástrojov, vrátane očakávaného znásobenia alokovaných prostriedkov EŠIF a ich kombinácie s inými formami podpory, budú vychádzať z výsledkov ex ante hodnotenia pre finančné nástroje, vyžadovaného podľa čl. 37 ods. 2 všeobecného nariadenia pre finančné nástroje na programové obdobie 2014 – 2020.

2.1.4.4 Plánované použitie veľkých projektov

Aktuálne sa v rámci investičnej priority 1.2 neplánuje realizovanie veľkých projektov, avšak v rámci jednotlivých špecifických cieľov investičnej priority 1.2 je potenciálny priestor na realizáciu veľkého projektu.

2.1.4.5 Ukazovatele výstupov na úrovni investičnej priority 1.2

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia podávania správ
C001	Počet podnikov, ktorým sa poskytuje podpora (spoločný)	podniky	EFRR	menej rozvinutý región	1 830	ITMS	ročne
C002	Počet podnikov, ktoré dostávajú granty (spoločný)	podniky	EFRR	menej rozvinutý región	1 500	ITMS	ročne
C003	Počet podnikov, ktoré dostávajú finančnú podporu inú ako granty (spoločný)	podniky	EFRR	menej rozvinutý región	120	ITMS	ročne
C004	Počet podnikov, ktoré dostávajú nefinančnú podporu (spoločný)	podniky	EFRR	menej rozvinutý región	1 000	ITMS	ročne
C005	Počet podporených nových podnikov (spoločný)	podniky	EFRR	menej rozvinutý región	130	ITMS	ročne
C008	Nárast zamestnanosti v podporovaných podnikoch (spoločný)	FTE	EFRR	menej rozvinutý región	3 200	ITMS	ročne
C024	Počet nových výskumných pracovníkov v podporovaných podnikoch (spoločný)	FTE	EFRR	menej rozvinutý región	720	ITMS	ročne
C025	Počet výskumných pracovníkov pracujúcich v zrekonštruovaných zariadeniach výskumnej infraštruktúry (spoločný)	FTE	EFRR	menej rozvinutý región	6 600	ITMS	ročne
C026	Počet podnikov spolupracujúcich s výskumnými inštitúciami (spoločný)	podniky	EFRR	menej rozvinutý región	540	ITMS	ročne
C027	Súkromné investície spojené s verejnou podporou v inovačných projektoch alebo projektoch výskumu a vývoja (spoločný)	EUR	EFRR	menej rozvinutý región	571 800 000	ITMS	ročne
C028	Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre trh nové (spoločný)	podniky	EFRR	menej rozvinutý región	800	ITMS	ročne
C029	Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre firmu nové (spoločný)	podniky	EFRR	menej rozvinutý región	1 400	ITMS	ročne
O0069	Počet podporených výskumných inštitúcií (špecifický)	počet	EFRR	menej rozvinutý región	100	ITMS	ročne
O0070	Počet podporených výskumných inštitúcií spolupracujúcich s podnikmi (špecifický)	počet	EFRR	menej rozvinutý región	24	ITMS	ročne
O0072	Počet prihlášok registrácie práv duševného vlastníctva (špecifický)	počet	EFRR	menej rozvinutý región	530	ITMS	ročne
O0073	Počet podaných patentových prihlášok (špecifický)	počet	EFRR	menej rozvinutý región	10	ITMS	ročne
O0074	Počet vzniknutých start-up a spin-off podnikov (špecifický)	počet	EFRR	menej rozvinutý región	110	ITMS	ročne
O0076	Počet podporených klastrových organizácií (špecifický)	počet	EFRR	menej rozvinutý región	30	ITMS	ročne

2.1.5 Výkonnostný rámec

Tabuľka 10 Výkonnostný rámec v rámci prioritnej osi 1

Prioritná os	Typ ukazovateľa	ID	Ukazovateľ alebo kľúčový vykonávací krok	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu	Čiastkový cieľ na rok 2018	Zámer (celkový cieľ) na rok 2023	Zdroj údajov	Zdôvodnenie výberu ukazovateľa (ak prichádza do úvahy)
1 Podpora výskumu, vývoja a inovácií	finančný ukazovateľ	F0002	Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom	EUR	EFRR	menej rozvinutý región	709 351 762	2 707 987 632	ITMS	
	kľúčový vykonávací krok	K0003	Počet zazmluvnených výskumných inštitúcií	počet	EFRR	menej rozvinutý región	120	170	ITMS	Keďže hodnoty zámeru, ako aj čiastkového cieľa sú stanovené na ukončené operácie a dĺžka realizácie projektov sa predpokladá 3 – 5 roky, k 31.12.2018 sa nepredpokladajú ukončené operácie resp. iba minimum, z tohto dôvodu bol na určenie čiastkového cieľa zvolený kľúčový vykonávací krok, ktorý zahŕňa 51,89 % alokácie prioritnej osi
	ukazovateľ výstupu	O0069	Počet podporených výskumných inštitúcií	počet	EFRR	menej rozvinutý región	0	170	ITMS	V rámci väčšiny aktivít tejto prioritnej osi sú podporené výskumné inštitúcie

2.1.5.1 Predpokladaný vývoj finančného pokroku na prioritnej osi 1

Pri odhade finančného pokroku OP VaI na prioritnej osi 1 sa primárne vychádzalo z vývoja čerpania predchádzajúceho programového obdobia 2007 – 2013 v rámci OP KaHR a OP VaV, kde sú RO MH SR a MŠVVaŠ SR.

Prioritná os 1	Nekumulatívne údaje		Kumulatívne údaje	
	EFRR	Národné spolufinancovanie (indikatívne)*	EFRR	Národné spolufinancovanie (indikatívne)*
2014	0	0	0	0
2015	2 500 000	441 177	2 500 000	441 177
2016	34 724 493	16 214 799	37 224 493	16 655 976
2017	194 576 735	128 693 746	231 801 228	145 349 722
2018	235 210 947	145 024 007	467 012 175	290 373 729
2019	268 990 952	172 937 175	736 003 127	463 310 904
2020	255 214 430	160 991 275	991 217 557	624 302 179
2021	243 729 445	157 614 274	1 234 947 002	781 916 453
2022	223 356 500	150 924 454	1 458 303 502	932 840 907
2023	193 130 377	123 712 846	1 651 433 879	1 056 553 753
Spolu 2014-2023	1 651 433 879	1 056 553 753	-	-

* Národné spolufinancovanie je vo vzťahu k zdroju EFRR vyčíslené indikatívne na základe predpokladaného objemu kontrahovania podľa jednotlivých typov prijímateľov.

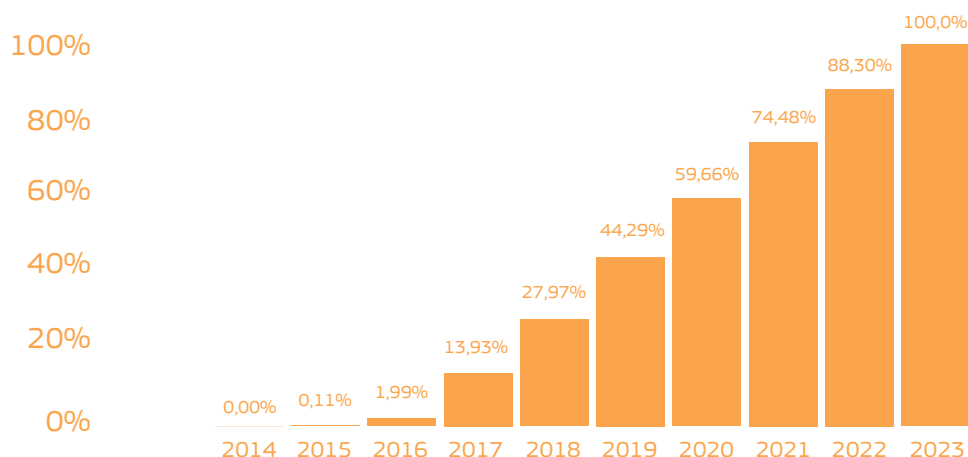
Vplyv vynechania výkonnostnej rezervy na hodnotu čiastkového cieľa pre rok 2018 bol vypočítaný podľa matematického algoritmu:

Koeficient vplyvu vynechania výkonnostnej rezervy na hodnotu čiastkového cieľa

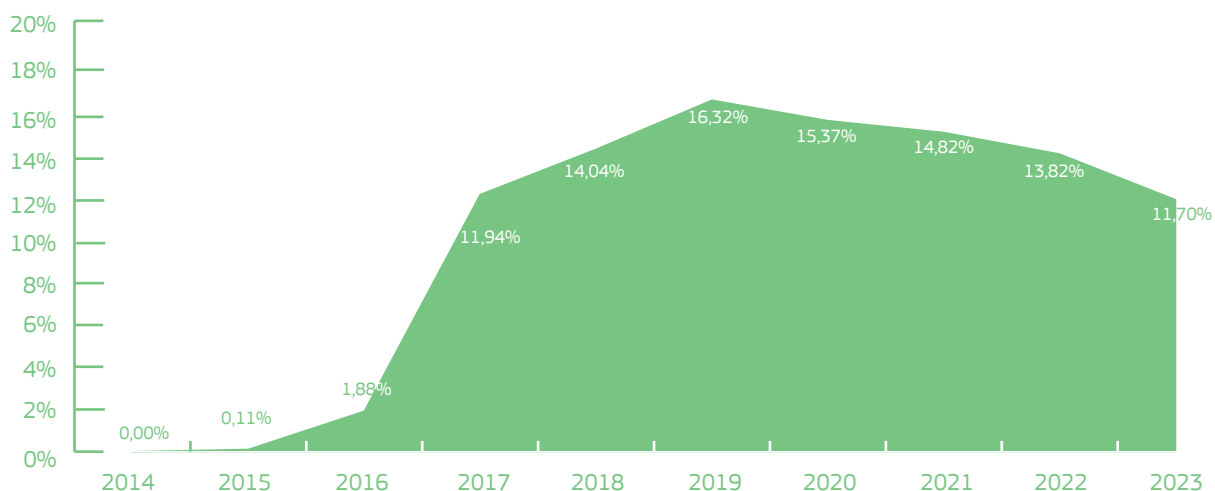
$$\left[\text{kumulatívna miera čerpania}_{2018} \times \left(\frac{\text{alokácia na prioritnú os}}{\text{alokácia na prioritnú os} - \text{výkonnostná rezerva}} \right) \right]$$

Celkové oprávnené výdavky	EFRR	Národné spolufinancovanie (indikatívne)
709 351 762	437 393 814	271 957 948

Odhadovaný vývoj čerpania na prioritnej osi 1 (OPVal) - kumulatívne

Odhadovaný vývoj čerpania na prioritnej osi 1 (OPVal) - nekumulatívne

V prípade vývoja finančného pokroku na prioritnej osi 1 sa predpokladá najvyšší medziročný nárast čerpania v šiestom roku programového obdobia 2014-2020. V roku 2018 sa predpokladá dosiahnutie čerpania na úrovni celkových oprávnených výdavkov vo výške 757 385 904 EUR (z toho 467 012 175 EUR predstavuje zdroj EFRR a 290 373 729 EUR je indikatívne vyčíslené národné spolufinancovanie).

Po zohľadnení výkonnostnej rezervy z alokácie prioritnej osi 1 sa dá predpokladať, že na konci piateho roku programového obdobia, t.j. v roku 2018 by malo čerpanie dosiahnuť úroveň **709 351 762 EUR** (z toho **437 393 814 EUR** predstavuje zdroj EFRR a **271 957 948 EUR** indikatívne vyčíslené národné spolufinancovanie).

2.1.6 Kategórie intervencií⁸⁴

Dimenzia 1 – Oblasť intervencie		
Fond	EFRR	
Kategória regiónu	Menej rozvinutý	
Prioritná os	Kód	Suma (EUR)
1 Podpora výskumu, vývoja a inovácií	001	86 357 301,00
	002	121 559 826,00
	004	7 984 984,00
	056	192 679 454,00
	057	139 028 425,00
	058	282 589 727,00
	059	101 291 681,00
	060	140 843 485,00
	061	144 489 630,00
	062	147 963 273,00
	063	48 068 385,00
	064	124 101 857,00
	065	6 229 981,00
	066	47 000 000,00
	067	10 005 000,00
	069	51 240 870,00

Dimenzia 2 – Forma financovania		
Fond	EFRR	
Kategória regiónu	Menej rozvinutý	
Prioritná os	Kód	Suma (EUR)
1 Podpora výskumu, vývoja a inovácií	01	1 629 788 908,00
	03	5 411 243,00
	04	10 822 485,00
	05	2 164 497,00
	06	3 246 746,00

Dimenzia 3 – Druh územia		
Fond	EFRR	
Kategória regiónu	Menej rozvinutý	
Prioritná os	Kód	Suma (EUR)
1 Podpora výskumu, vývoja a inovácií	01	1 129 040 976,00
	02	336 187 026,00
	03	143 359 135,00
	04	17 138 697,00
	05	25 708 045,00

Dimenzia 4 – Územné mechanizmy realizácie		
Fond	EFRR	
Kategória regiónu	Menej rozvinutý	
Prioritná os	Kód	Suma (EUR)
1 Podpora výskumu, vývoja a inovácií	07	1 651 433 879,00

2.1.7 Prehľad o plánovanom použití technickej pomoci, vrátane aktivít na posilnenie administratívnej kapacity orgánov a prijímateľov prioritnej osi 1

Pre prioritnú os 1 bude využívaná technická pomoc na špecifické aktivity súvisiace najmä so schvaľovacím procesom žiadostí o príspevok, v rámci ktorých budú využívaní zahraniční experti. Pre posúdenie pokračovania v aktivitách, ktoré začali v programovom období 2007 – 2013 budú pre potreby efektívneho nastavenia aktivít v rámci projektov systémového charakteru realizované štúdie uskutočniteľnosti a realizované hodnotenia za účasti expertov v relevantných oblastiach podpory.

2.2 PRIORITNÁ OS 2 • Podpora výskumu, vývoja a inovácií v Bratislavskom kraji

ID prioritnej osi	2
Názov prioritnej osi	Podpora výskumu, vývoja a inovácií v Bratislavskom kraji
Prioritná os bude implementovaná prostredníctvom finančných nástrojov	N/A
Prioritná os bude implementovaná prostredníctvom finančných nástrojov vytvorených na úrovni EÚ	N/A
Prioritná os bude implementovaná prostredníctvom nástroja CLLD	nie

2.2.0 Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie

Fond	Európsky fond regionálneho rozvoja
Kategória regiónu	rozvinutejší región
Základ pre výpočet (celkový príspevok)	144 295 649
Kategória regiónu pre najvzdialenejšie a severné riedko osídlené (v prípade potreby)	N/A

2.2.1 INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Rozšírenie výskumnej a inovačnej infraštruktúry a kapacít na rozvoj excelentnosti v oblasti výskumu a inovácií a podpora kompetenčných centier, najmä takýchto centier európskeho záujmu

2.2.1.1 Špecifické ciele investičnej priority a očakávané výsledky

Špecifický cieľ	2.1.1
Názov špecifického cieľa	Zvýšenie výskumnej aktivity Bratislavského kraja prostredníctvom revitalizácie a posilnenia výskumno-vzdelávacích, inovačných a podnikateľských kapacít výskumných inštitúcií v Bratislave

Výsledky, ktoré sa SR usiluje dosiahnuť prostredníctvom podpory Únie

Špecifický cieľ je zameraný na revitalizáciu vzdelávacích a VaV kapacít najväčších výskumných univerzít, SAV a ďalších výskumných inštitúcií sídlících v BSK tak, aby boli výraznejšie angažované do medzinárodnej spolupráce a spolupráce s podnikateľskou sférou v oblastiach špecializácie RIS3 SK.

OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY:

Realizácia aktivít v rámci špecifického cieľa 2.1.1 bude systémovým spôsobom zvyšovať:

- výskumnú aktivitu výskumne orientovaných univerzít v Bratislave;
- výskumnú aktivitu ústavov SAV a rezortných výskumných inštitúcií sídlících v Bratislave;
- VaV potenciál BSK s prepojením na vyššiu kvalitu vzdelávania;
- intenzitu/mieru podnikateľských aktivít, vychádzajúcich z univerzitného prostredia;
- účasť v medzinárodných aktivitách, najmä v rámci medzinárodných a európskych programoch.

Tabuľka 11 Špecifické ukazovatele výsledkov programu zodpovedajúce špecifickému cieľu 2.1.1

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Kategória regiónu	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia podávania správ
R0127	Počet podaných patentových prihlášok v Bratislavskom kraji	počet	rozvinutejší región	16	2012	63	EPO ŠÚ SR	Ročne

2.2.2 Aktivita, ktorá sa má podporiť v rámci investičnej priority 2.1

2.2.2.1 Opis druhu a príkladov akcií, ktoré majú byť financované a ich očakávaný prínos pre špecifické ciele a ak je to vhodné, vrátane identifikácie hlavných cieľových skupín, zacielených osobitných území a druhov príjemcov v rámci investičnej priority 2.1

Príklady aktivít špecifického cieľa 2.1.1:

Konsolidácia a optimalizácia výskumných, vzdelávacích a inovačných kapacít výskumných inštitúcií v Bratislave

V rámci programového obdobia 2007 – 2013 bolo podporených v rámci výskumných inštitúcií niekoľko desiatok rôznych typov výskumných infraštruktúr, vrátane centrálnej infraštruktúry. Ohľadom typov výskumných centier išlo najmä o:

- centrá excelentnosti (menšie projekty zamerané na modernizáciu individuálnych laboratórií);
- univerzitné vedecké parky – koncentrovaný priestor (územie) vo fyzickej blízkosti VŠ alebo SAV (resp. v blízkosti ich výskumných pracovísk), v ktorom sú vytvorené podmienky excelentného VaV a zabezpečujúce interakciu s praxou;
- výskumné centrá – menej komplexné, ako univerzitný vedecký park – virtuálnejšie združenie inštitúcií, ktoré sa priamo nenachádzajú fyzicky v úplnej blízkosti jednej k druhému – ako napr. skupinu špičkových laboratórií budovaných v konkrétnej výskumnej oblasti pre najlepšie výskumné inštitúcie.

V programovom období 2014 – 2020 je potrebné zabezpečiť, na koordinovanom princípe ďalšiu modernizáciu a nevyhnutný rozvoj infraštruktúry výskumných inštitúcií v oblastiach špecializácie RIS3 SK.

Projekty budú musieť vychádzať z toho, čo bolo v danej inštitúcii vybudované v rámci programového obdobia 2007 – 2013 a budú musieť jasne definovať potreby pre modernizáciu a optimalizáciu prioritnej infraštruktúry⁸⁵ danej inštitúcie pre celé programové obdobie 2014 – 2020. Projektový zámer bude posudzovaný zahraničnými expertmi – odborníkmi na VaV infraštruktúru. Na základe schváleného projektového zámeru bude možné predložiť plnohodnotný projekt, ktorý bude musieť byť v súlade s projektovým zámerom. V rámci podporených projektov sa bude realizovať nevyhnutný upgrade a modernizácia výskumných centier, v ktorých je príslušná organizácia koordinátorom, resp. partnerom, ako aj vzdelávacej infraštruktúry/vybavenia výskumne orientovaných študijných programov pre potreby praxe. Tento prístup zabráni ďalšej fragmentácii výskumného potenciálu SR, ako aj duplicitám vo vybavení novou infraštruktúrou.

V rámci tejto aktivity bude podporený aj spoločný veľký projekt dvoch najväčších slovenských výskumných univerzít – Univerzity Komenského v Bratislave a Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Obe univerzity majú silný vzdelávací, VaV potenciál, ktorý je zatiaľ nevyužitý. Obe univerzity majú interne zriadené desiatky výskumných centier ešte z programového obdobia 2007 – 2013, ktoré spôsobili vo viacerých oblastiach vnútornú fragmentáciu oboch inštitúcií. Súčasne naďalej existuje veľký problém v oblasti celkovej vzdelávaco-výskumnej infraštruktúry – najmä v oblasti Mlynskej doliny, čiastočne v centre Bratislavy, bez riešenia ktorého univerzity nevedia vytvoriť výskumníkom a ani študentom adekvátne podmienky zodpovedajúce dobe a tematickým oblastiam, ktoré univerzity pokrývajú a ktoré sú súčasne oblasťami špecializácie RIS3 SK. Prioritou na úrovni RIS3 SK – za účasti zahraničných expertov – bude zabezpečiť koordinované riadenia modernizácie a ďalšieho rozvoja uvedených univerzít – aj v partnerstve s ostatnými relevantnými oprávnenými inštitúciami. Túto aktivitu bude možné realizovať aj formou národného projektu.

Podpora synergií a komplementárneho financovania projektov Horizontu 2020 zabezpečujúcich rozšírenie participácie nových členských štátov (tzv. "widening participation" nástroje Horizontu 2020)

Horizont 2020 má definované nástroje, ktoré by mali podporiť zvýšenie účasti členských krajín so slabou účasťou, medzi ktoré patrí aj SR. Ide o nástroje, ako napríklad teaming, twinning, ERA Chairs a pod. Aj keď BSK reprezentuje väčšinu všetkých projektových účastí SR v rámcových programoch EÚ pre VaV, je mimoriadne potrebné podporiť zvýšenie účasti BSK výskumných inštitúcií práve podporou účasti v uvedených typoch projektov – či už komplementárnym financovaním schválených projektov, alebo tzv. shortlisted projektov. V prípade disponibilných zdrojov bude možné podporiť aj iné typy medzinárodných projektov v rámci Horizontu 2020, Dunajskej stratégie a pod. v oblastiach špecializácie RIS3 SK.

V rámci prioritnej osi 2, v investičnej priorite 2.1 bude využitá aj schéma štátnej pomoci, resp. schémy pomoci de minimis, keďže vo väčšine plánovaných aktivít budú oprávnenými prijímateľmi, resp. oprávnenými partnermi aj subjekty, ktoré vykonávajú hospodársku činnosť.

Oprávnení prijímatelia⁸⁶, cieľové skupiny a cieľové územie v rámci investičnej priority 2.1

Prijímatelia:	CVTI SR (v prípade národných projektov)
	Organizácie VaV:
	• štátny sektor VaV,
	• sektor VŠ,
Cieľové skupiny:	• neziskový sektor VaV,
	• podnikateľský sektor VaV
Cieľové územie	Verejnoprávne inštitúcie zriadené zo zákona
	Výskumné organizácie z členských krajín EÚ
Podnikateľské subjekty, zahraničné organizácie VaV, zahraničné podnikateľské subjekty, samospráva, neziskový sektor.	
Rozvinutejší región	

V rámci podporených projektov bude uplatňovaný princíp partnerstva – t. j. tak, ako v programovom období 2007 – 2013 v OP VaV je možné, aby vzniklo konzorcium výskumných inštitúcií, ktoré v rámci projektu majú podľa inštitúcií rozdelené aj finančné prostriedky a aj konkrétne úlohy – obdobný prístup bude nutné uplatňovať aj v programovom období 2014 – 2020.

2.2.2.2 Hlavné zásady výberu projektov

Na výber projektov v rámci investičnej priority 2.1 budú aplikované všeobecné zásady výberu projektov v rámci tematického cieľa 1 definované v kapitole 2.1.2.2.

Na projekty v rámci investičnej priority 2.1 budú zároveň aplikované špecifické zásady výberu projektov pre projekty investičnej priority 1.1 definované v kapitole 2.1.2.2.

2.2.2.3 Plánované použitie finančných nástrojov

Finančné nástroje môžu byť použité na podporu implementácie tých aktivít, pri ktorých bude preukázané efektívnejšie využitie finančných prostriedkov z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) takouto formou podpory. Pri ekonomicky životaschopných projektoch, kde sa predpokladá návratnosť prostriedkov alebo úspora nákladov, predstavujú finančné nástroje vhodnejšiu formu podpory, ktorá má menší dopad na deformáciu trhu. Finančné nástroje budú zamerané na podporu tých aktivít, ktoré nenachádzajú financovanie na trhu, prípadne nenachádzajú adekvátne financovanie, pri ktorom by ich realizácia bola efektívnou.

Možnosť opätovného využitia prostriedkov za predpokladu prispievania k dosiahnutiu cieľov prioritných osí patrí medzi výhody využitia finančných nástrojov. Ďalšou výhodou využitia finančných nástrojov je možnosť navýšenia prostriedkov pre dosiahnutie špecifických cieľov programu prostredníctvom mobilizovania dodatočného kapitálu, ktoré bude založené na vhodnom nastavení týchto nástrojov. Mobilizovanie dodatočného kapitálu je potrebné aj vzhľadom na nedostatočný objem prostriedkov z EŠIF na pokrytie všetkých investičných potrieb v príslušných oblastiach. Účast súkromných investorov môže prispieť aj ku skvalitneniu implementácie projektov, a teda dodatočne prispieva k celkovo efektívnejšiemu použitiu finančných prostriedkov. S využitím finančných nástrojov bude možné podporiť príslušné aktivity vhodnými finančnými produktmi (úvery, záruky, rizikový kapitál, mezzanine a pod). Konkrétne aktivity, vhodný objem prostriedkov a podmienky implementácie konkrétnych finančných nástrojov, vrátane očakávaného znásobenia alokovaných prostriedkov EŠIF a ich kombinácie s inými formami podpory, budú vychádzať z výsledkov ex ante hodnotenia pre finančné nástroje, vyžadovaného podľa čl. 37 ods. 2 všeobecného nariadenia pre finančné nástroje na programové obdobie 2014 – 2020.

2.2.2.4 Plánované použitie veľkých projektov

V rámci špecifického cieľa 2.1.1 je plánovaná realizácia nasledovného veľkého projektu:

- spoločný projekt Univerzity Komenského v Bratislave a Slovenskej technickej univerzity v Bratislave.

2.2.2.5 Ukazovatele výstupov na úrovni investičnej priority 2.1

Tabuľka 12 Spoločné a špecifické ukazovatele výstupu na úrovni investičnej priority 2.1

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia podávania správ
C001	Počet podnikov, ktorým sa poskytuje podpora (spoločný)	podniky	EFRR	rozvinutejší región	10	ITMS	ročne
C002	Počet podnikov, ktoré dostávajú granty (spoločný)	podniky	EFRR	rozvinutejší región	10	ITMS	ročne
C005	Počet podporených nových podnikov	počet	EFRR	rozvinutejší región	5	ITMS	ročne
C024	Počet nových výskumných pracovníkov v podporovaných podnikoch (spoločný)	FTE	EFRR	rozvinutejší región	60	ITMS	ročne
C025	Počet výskumných pracovníkov pracujúcich v zrekonštruovaných zariadeniach výskumnej infraštruktúry (spoločný)	FTE	EFRR	rozvinutejší región	2 360	ITMS	ročne
C026	Počet podnikov spolupracujúcich s výskumnými inštitúciami (spoločný)	podniky	EFRR	rozvinutejší región	10	ITMS	ročne
C027	Súkromné investície spojené s verejnou podporou v inovačných projektoch alebo projektoch výskumu a vývoja (spoločný)	EUR	EFRR	rozvinutejší región	1 300 000	ITMS	ročne
C032	Zníženie ročnej spotreby primárnej energie vo verejných budovách	kWh/rok	EFRR	rozvinutejší región	18 400 000	ITMS	ročne
C034	Odhadované ročné zníženie emisií skleníkových plynov	tony CO ₂ eq	EFRR	rozvinutejší región	4 900	ITMS	ročne
O0069	Počet podporených výskumných inštitúcií (špecifický)	počet	EFRR	rozvinutejší región	26	ITMS	ročne
O0070	Počet podporených výskumných inštitúcií spolupracujúcich s podnikmi (špecifický)	počet	EFRR	rozvinutejší región	10	ITMS	ročne
O0071	Počet zrekonštruovaných zariadení výskumnej infraštruktúry (špecifický)	počet	EFRR	rozvinutejší región	20	ITMS	ročne
O0073	Počet podaných patentových prihlášok (špecifický)	počet	EFRR	rozvinutejší región	10	ITMS	ročne
O0074	Počet vzniknutých start-up a spin-off podnikov (špecifický)	počet	EFRR	rozvinutejší región	5	ITMS	ročne
O0180	Počet verejných budov na úrovni nízkoenergetickej alebo ultranízkoenergetickej alebo s takmer nulovou potrebou energie	počet	EFRR	rozvinutejší región	3	ITMS	ročne
O0183	Podlahová plocha budov obnovených nad rámec minimálnych požiadaviek	m ²	EFRR	rozvinutejší región	80 000	ITMS	ročne

2.2.3 INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2 Podpora investovania podnikov do výskumu a inovácie a vytvárania prepojení a synergií medzi podnikmi, centrami výskumu a vývoja a vysokoškolským vzdelávacím prostredím, najmä podpory investovania do vývoja produktov a služieb, prenosu technológií, sociálnej inovácie, ekologických inovácií, aplikácií verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, zoskupení a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie za podpory technologického a aplikovaného výskumu, pilotných projektov, opatrení skorého overovania výrobkov, rozšírených výrobných kapacít, prvej výroby, najmä v základných podporných technológiách, a šírenia technológií na všeobecný účel

2.2.3.1 Špecifické ciele investičnej priority a očakávané výsledky

Špecifický cieľ 2.2.1

Názov špecifického cieľa Zvýšenie súkromných investícií prostredníctvom budovania výskumno-vývojových centier v Bratislave

V oblasti zvýšenia príspevku VaV k hospodárskemu rozvoju SR je tento špecifický cieľ zameraný na zvýšenie súkromných investícií do VaV v BSK vyvolaných podporou spoločných interdisciplinárnych projektov výskumných inštitúcií a podnikateľského sektora prepojených na odberateľskú prax zameraných na oblasti špecializácie RIS3 SK.

Výsledky, ktoré sa SR usiluje dosiahnuť prostredníctvom podpory Únie

OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY:

Vzhľadom na povahu podporených projektov sa očakáva/jú:

- zvýšenie súkromných investícií do VaV v BSK;
- výstupy projektov následne využiteľné v rámci technologických inovácií v priemysle, ktoré vyúsťia do nových výrobkov a služieb;
- kreovanie nových firiem aj prostredníctvom inkubátorov v prostredí univerzitných vedeckých parkov;
- vytvárania nových pracovných miest vo vedeckých parkoch.

Tabuľka 13 Špecifické ukazovatele výsledkov programu zodpovedajúce špecifickému cieľu 2.2.1

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Kategória regiónu	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia podávania správ
R0045	Výška súkromných investícií na výskum a vývoj v Bratislavskom kraji	EUR	rozvinutejší región	119 829 000	2012	270 000 000	ŠÚ SR	Ročne

Špecifický cieľ 2.2.2

Názov špecifického cieľa Rast výskumno-vývojových a inovačných kapacít v priemysle a službách v Bratislavskom kraji

Špecifický cieľ je zameraný na zvýšenie konkurencieschopnosti podnikateľského sektora zvýšením výdavkov na aplikovaný VVal, a to prostredníctvom realizácie opatrení definovaných v RIS3 SK. Prioritou je vlastný VaV, transfer technológií s vysokou pridanou hodnotou a inovácie. Podpora bude orientovaná na MSP a na veľké podniky. Prioritou je podpora MSP.

Výsledky, ktoré sa SR usiluje dosiahnuť prostredníctvom podpory Únie

OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY:

- zvýšenie podielu podnikov uplatňujúcich výskum, vývoj a inovácie;
- zvýšenie miery konkurencieschopnosti podnikov;
- zníženie miery nezamestnanosti v BSK.

Tabuľka 14 Špecifické ukazovatele výsledkov programu zodpovedajúce špecifickému cieľu 2.2.2

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Kategória regiónu	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia podávania správ
R0047	Podiel podnikov s inovačnou činnosťou v Bratislavskom kraji	%	rozvinutejší región	40,83	2010	50	ŠÚ SR	2016 2018 2020 2023

2.2.4 Aktivita, ktorá sa má podporiť v rámci investičnej priority 2.2

2.2.4.1 Opis druhu a príkladov akcií, ktoré majú byť financované a ich očakávaný prínos pre špecifické ciele a ak je to vhodné, vrátane identifikácie hlavných cieľových skupín, zacielených osobitných území a druhov príjemcov v rámci investičnej priority 2.2

Príklady aktivít pre špecifický cieľ 2.2.1.

Podpora výskumu a vývoja v rámci individuálnych priemyselných VaV centier (priemyselný subjekt priamy príjemca príspevku) v oblastiach špecializácie RIS3 SK v BSK

Pôjde o podporu vybraných priemyselných VaV centier, ktoré majú medzinárodný rozmer a potenciál dosahovať prelomové unikátne výsledky medzinárodnej úrovne. Koordinátorom a zriaďovateľom výskumného centra bude podnik, ktorý sám disponuje výskumnými a/alebo vývojovými kapacitami, má medzinárodné skúsenosti s projektmi rámcových programov EÚ pre výskum a vývoj, pričom ako jeho partneri budú subjekty z podnikateľského sektora ako aj excelentné výskumné inštitúcie nevykonávajúce hospodársku činnosť (univerzity, SAV, rezortné výskumné inštitúcie, neziskové organizácie VaV s relevantnými skúsenosťami z výskumných aktivít a projektov). Pôjde o podporu druhej etapy rozvoja už podporených výskumných centier v rokoch 2007 – 2013 (v prípade, že sa ukázali ako životaschopné s kvalitnými výsledkami), alebo nových výskumných centier.

V rámci takýchto výskumných centier bude podporovaná celá škála činnosti pokrývajúca excelentný výskum a experimentálny vývoj. Podporené budú aj aktivity pred-komerčnej povahy (pre-competitive) – výskum s vyšším rizikom, ale súčasne s vysokým následným potenciálom na dosiahnutie unikátnych výsledkov.

Ide o schému kolaboratívneho výskumu, kde tému výskumu/vývoja určuje podnik, ako nositeľ výskumného centra. Výskumné centrum nie je samostatným právnym subjektom, ale je zriadené na základe partnerskej zmluvy účastníkov projektu. Cieľom z pohľadu VaV je vytvoriť konkrétne výsledky, následne využiteľné v praxi (prototyp/patentovateľné duševné vlastníctvo a pod.). V investičnej prioritě 2.2 bude využitá aj schéma štátnej pomoci, resp. schémy štátnej pomoci, keďže vo väčšine plánovaných aktivít budú oprávnenými prijímateľmi, resp. oprávnenými partnermi aj subjekty, ktoré vykonávajú hospodársku činnosť.

Príklady aktivít pre špecifický cieľ 2.2.2.

Podpora zvyšovania inovačného potenciálu podnikov v rámci BSK.

Cieľom aktivity je podpora vzniku nových a akcelerácia rozvoja existujúcich VaV kapacít a činností v podnikoch (vrátane združení podnikov) v BSK s cieľom zvýšenia zapojenia lokálnych podnikateľských subjektov do globálnych hodnotových reťazcov. Podporené bude zvyšovanie inovačnej výkonnosti podnikov, intenzity priemyselného výskumu a experimentálneho vývoja a inovácií a využitia získaných výsledkov, ako aj zvýšenie intenzity spolupráce medzi podnikateľskými subjektmi a VaV organizáciami (napr. prostredníctvom inovačných voucherov). Aktivita zároveň podporí sieťovanie podnikateľských subjektov s inovačným potenciálom prostredníctvom cielenej podpory, najmä klastrovej spolupráce a rozvoja klastrových organizácií, pre realizáciu spoločných, VaV a rozvojových projektov so zámerom zvyšovať konkurencieschopnosť podnikov. Aktivita bude realizovaná formou schém pomoci a finančných nástrojov⁸⁰.

Podpora medzisektorových partnerstiev a spolupráce podnikov.

Podporená bude medzisektorová výmena znalostí a ľudských zdrojov, najmä medzi podnikateľským sektorom, vzdelávacími inštitúciami a VaV organizáciami. V rámci aktivity budú realizované napr. aj konferencie, workshopy, matchmaking roadshows, výstavy, diskusné fóra, B2B, B2C, veľtrhy a súťaže. Budú podporované cielené mobility aktérov VVal procesov, zamerané na zvyšovanie odborných vedomostí, technických zručností a kreativity, s cieľom zlepšiť prenos poznatkov medzi oblasťou výskumu a praxou, vrátane zohľadnenia dobrej praxe zo zahraničia. Medzisektorové partnerstvá budú podporované v rámci oprávnených teritórií EÚ, napr. podporou pobytov expertov z praxe v renomovaných zahraničných organizáciách. Aktivita bude realizovaná formou národného projektu a schém pomoci.

Podpora aktivít zameraných na ochranu práv duševného vlastníctva.

Podpora bude smerovaná k zvýšeniu povedomia v oblasti ochrany práv duševného vlastníctva a podpore súkromného sektora pri jeho využívaní a komercializácii. Ochrana práv duševného vlastníctva, v prípade výsledkov tvorivej činnosti, VVal aktivít nie je dostatočne využívaná. Z tohto dôvodu budú vytvorené mechanizmy zvyšovania celkového povedomia spoločnosti o potrebe ochrany práv duševného vlastníctva, ako aj priame mechanizmy ochrany v rámci EPO. Aktivity budú zamerané, okrem zvyšovania povedomia a zintenzívnenia znalostí pri ochrane práv duševného vlastníctva, aj na celkové zvyšovanie a realizáciu ochrany práv duševného vlastníctva na strane podnikateľov (napr. informačné dni, semináre, poradenstvo, kampane, tréningy, školenia). Aktivita počítá s osobitným zapojením technologickej agentúry a Úradu priemyselného vlastníctva. Podporovaná bude aj komercializácia výsledkov priemyselného výskumu, experimentálneho vývoja a inovačných aktivít, čo pozitívne ovplyvní zvýšenie konkurencieschopnosti podnikov na domácich a medzinárodných trhoch. Aktivita bude realizovaná formou národného projektu a schém pomoci.

Podpora zvyšovania inovačnej výkonnosti podnikateľských subjektov BSK poskytovaním špecializovaných služieb a poradenstva.

Pre zlepšenie súčasného stavu a zabezpečenie poskytovania cieleného odborného poradenstva v oblasti VVal pre podniky bude zriadené odborné konzultačné pracovisko SIEA s pôsobnosťou v BSK. Kvalifikovaní odborníci budú poskytovať informácie a inovačné a technologické poradenstvo podnikom k technologickému transferu, podpore VaV, aktívnemu vyhľadávaniu partnerov, možnosti zapájania sa do medzinárodných sietí a organizácií. Budú poskytovať odborné a prognostické štúdie, technologické predvídanie, špecializované poradenstvo v oblasti technologického rozvoja a zvyšovania inovačnej výkonnosti a pod. Nové pracovisko bude slúžiť aj ako kontaktný bod pre podporu zapájania

podnikateľských subjektov do medzinárodných aktivít s cieľom podporiť implementáciu stratégie Európa 2020 a Stratégie EÚ pre dunajský región. Cielene bude zvyšované inovačné povedomie podnikov aj v rámci BSK a ich uvedenie si dôležitosti inovačných aktivít prostredníctvom realizácie prezentačných a propagačných aktivít (Národné inovačné a technologické dni, mediálne kampane, súťaže, diskusné fóra). Pracovisko bude zároveň základnou platformou pre realizáciu aj iných projektov SIEA ako technologickej agentúry. Aktivita bude realizovaná formou národného projektu a schém pomoci.

Oprávnení prijímateľa⁸⁷, cieľové skupiny a cieľové územie v rámci investičnej priority 2.2

- pre špecifický cieľ 2.2.1:

Prijímateľa:	CVTI SR (v prípade národných projektov) Organizácie VaV: • štátny sektor VaV, • sektor VŠ, • neziskový sektor VaV, • podnikateľský sektor Verejnoprávne inštitúcie zriadené zo zákona Výskumné organizácie z členských krajín EÚ
Cieľové skupiny:	Podnikateľské subjekty, zahraničné organizácie VaV, zahraničné podnikateľské subjekty, samospráva, neziskový sektor
Cieľové územie	Rozvinutejší región

V nadväznosti na pozitívne skúsenosti z programového obdobia 2007 – 2013 bude v rámci aktivít špecifického cieľa 2.2.1 uplatňovaný inštitút partnerstva – t. j. predpokladom podporenia projektu je vznik konzorcia výskumných inštitúcií, pričom každá z participujúcich inštitúcií v projekte má pridelené konkrétne úlohy aj finančné prostriedky.

- pre špecifický cieľ 2.2.2:

Prijímateľa:	- Štátne rozpočtové organizácie alebo štátne príspevkové organizácie v pôsobnosti MH SR, - Fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie ⁸⁸ ; - Združenia fyzických alebo právnických osôb; - Neziskový sektor
Cieľové skupiny:	Podnikateľské subjekty, akademická sféra, vedecko-výskumné inštitúcie, samospráva, neziskový sektor
Cieľové územie	Rozvinutejší región

2.2.4.2 Hlavné zásady výberu projektov

Na výber projektov v rámci investičnej priority 2.2 budú aplikované všeobecné zásady výberu projektov v rámci tematického cieľa 1 definované v kapitole 2.1.2.2.

Špecifické zásady výberu projektov v rámci investičnej priority 1.2 definované v kapitole 2.1.4.2 budú aplikované aj na projekty v rámci špecifických cieľov investičnej priority 2.2. Špecifické zásady výberu projektov pre špecifický cieľ 2.2.1 zodpovedajú špecifickým zásadám výberu projektov v rámci špecifického cieľa 1.2.1 a špecifické zásady výberu projektov pre špecifický cieľ 2.2.2 zodpovedajú špecifickým zásadám výberu projektov v rámci špecifického cieľa 1.2.2. s výnimkou zásad, vzťahujúcich sa k znižovaniu technologickej medzery, ktorá sa v rámci špecifického cieľa 2.2.2 nepodporuje.

2.2.4.3 Plánované použitie finančných nástrojov

Finančné nástroje môžu byť použité na podporu implementácie tých aktivít, pri ktorých bude preukázané efektívnejšie využitie finančných prostriedkov z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) takouto formou podpory. Pri ekonomicky životaschopných projektoch, kde sa predpokladá návratnosť prostriedkov alebo úspora nákladov, predstavujú finančné nástroje vhodnejšiu formu podpory, ktorá má menší dopad na deformáciu trhu. Finančné nástroje budú zamerané na podporu tých aktivít, ktoré nenachádzajú financovanie na trhu, prípadne nenachádzajú adekvátne financovanie, pri ktorom by ich realizácia bola efektívnou.

Možnosť opätovného využitia prostriedkov za predpokladu prispievania k dosiahnutiu cieľov prioritných osí patrí medzi výhody využitia finančných nástrojov. Ďalšou výhodou využitia finančných nástrojov je možnosť navýšenia prostriedkov pre dosiahnutie špecifických cieľov programu prostredníctvom mobilizovania dodatočného kapitálu, ktoré bude založené na vhodnom nastavení týchto nástrojov. Mobilizovanie dodatočného kapitálu je potrebné aj vzhľadom na nedostatočný objem prostriedkov z EŠIF na pokrytie všetkých investičných potrieb v príslušných oblastiach. Účasť súkromných investorov môže prispieť aj ku skvalitneniu implementácie projektov, a teda dodatočne prispieva k celkovo efektívnejšiemu použitiu finančných prostriedkov. S využitím finančných nástrojov bude možné podporiť príslušné aktivity vhodnými finančnými produktmi (úvery, záruky, rizikový kapitál, mezzanine a pod). Konkrétne aktivity, vhodný objem prostriedkov a podmienky implementácie konkrétnych finančných nástrojov, vrátane očakávaného znásobenia alokovaných prostriedkov EŠIF a ich kombinácie s inými formami podpory, budú vychádzať z výsledkov ex ante hodnotenia pre finančné nástroje, vyžadovaného podľa čl. 37 ods. 2 všeobecného nariadenia pre finančné nástroje na programové obdobie 2014 – 2020.

2.2.4.4 Plánované použitie veľkých projektov

Aktuálne sa v rámci investičnej priority 2.2 neplánuje realizovanie veľkých projektov, avšak v rámci jednotlivých špecifických cieľov investičnej priority 2.2 je potenciálny priestor na realizáciu veľkého projektu.

2.2.4.5 Ukazovatele výstupov na úrovni investičnej priority 2.2

Tabuľka 15 Spoločné a špecifické ukazovatele výstupu na úrovni investičnej priority 2.2

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia podávania správ
C001	Počet podnikov, ktorým sa poskytuje podpora (spoločný)	podniky	EFRR	rozvinutejší región	380	ITMS	ročne
C002	Počet podnikov, ktoré dostávajú granty (spoločný)	podniky	EFRR	rozvinutejší región	310	ITMS	ročne
C003	Počet podnikov, ktoré dostávajú finančnú podporu inú ako granty (spoločný)	podniky	EFRR	rozvinutejší región	10	ITMS	ročne
C004	Počet podnikov, ktoré dostávajú nefinančnú podporu (spoločný)	podniky	EFRR	rozvinutejší región	310	ITMS	ročne
C005	Počet podporených nových podnikov (spoločný)	podniky	EFRR	rozvinutejší región	35	ITMS	ročne
C008	Nárast zamestnanosti v podporovaných podnikoch (spoločný)	FTE	EFRR	rozvinutejší región	70	ITMS	ročne
C024	Počet nových výskumných pracovníkov v podporovaných podnikoch (spoločný)	FTE	EFRR	rozvinutejší región	40	ITMS	ročne
C025	Počet výskumných pracovníkov pracujúcich v zrekonštruovaných zariadeniach výskumnej infraštruktúry (spoločný)	FTE	EFRR	rozvinutejší región	390	ITMS	ročne
C026	Počet podnikov spolupracujúcich s výskumnými inštitúciami (spoločný)	podniky	EFRR	rozvinutejší región	130	ITMS	ročne
C027	Súkromné investície spojené s verejnou podporou v inovačných projektoch alebo projektoch výskumu a vývoja (spoločný)	EUR	EFRR	rozvinutejší región	31 100 000	ITMS	ročne
C028	Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre trh nové (spoločný)	podniky	EFRR	rozvinutejší región	190	ITMS	ročne
C029	Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre firmu nové (spoločný)	podniky	EFRR	rozvinutejší región	300	ITMS	ročne
O0069	Počet podporených výskumných inštitúcií (špecifický)	počet	EFRR	rozvinutejší región	5	ITMS	ročne
O0070	Počet podporených výskumných inštitúcií spolupracujúcich s podnikmi (špecifický)	počet	EFRR	rozvinutejší región	5	ITMS	ročne
O0072	Počet prihlášok registrácie práv duševného vlastníctva (špecifický)	počet	EFRR	rozvinutejší región	17	ITMS	ročne
O0073	Počet podaných patentových prihlášok (špecifický)	počet	EFRR	rozvinutejší región	2	ITMS	ročne
O0074	Počet vzniknutých start-up a spin-off podnikov (špecifický)	počet	EFRR	rozvinutejší región	27	ITMS	ročne
O0076	Počet podporených klastrových organizácií (špecifický)	počet	EFRR	rozvinutejší región	10	ITMS	ročne

2.2.5 Výkonnostný rámec

Tabuľka 16 Výkonnostný rámec v rámci prioritnej osi 2

Prioritná os	Typ ukazovateľa	ID	Ukazovateľ alebo kľúčový vykonávací krok	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu	Čiastkový cieľ na rok 2018	Zámer (celkový cieľ) na rok 2023	Zdroj údajov	Zdôvodnenie výberu ukazovateľa (ak prichádza do úvahy)
2 Podpora výskumu, vývoja a inovácií v Bratislavskom kraji	finančný ukazovateľ	F0002	Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom	EUR	EFRR	rozvinutejší región	80 906 674	300 187 244	ITMS	
	kľúčový vykonávací krok	K0003	Počet zazmluvnených výskumných inštitúcií	počet	EFRR	rozvinutejší región	20	30	ITMS	Kedže hodnoty zámeru, ako aj čiastkového cieľa sú stanovené na ukončené operácie a dĺžka realizácie projektov sa predpokladá 3 – 5 rokov, k 31.12.2018 sa nepredpokladajú ukončené operácie resp. iba minimum, z tohto dôvodu bol na určenie čiastkového cieľa zvolený kľúčový vykonávací krok, ktorý zahŕňa 72,15% alokácie prioritnej osi
	ukazovateľ výstupu	O0069	Počet podporených výskumných inštitúcií	počet	EFRR	rozvinutejší región	0	30	ITMS	V rámci väčšiny aktivít tejto prioritnej osi sú podporené výskumné inštitúcie

2.2.5.1 Predpokladaný vývoj finančného pokroku na prioritnej osi 2

Pri odhade finančného pokroku OP VaI na prioritnej osi 2 sa primárne vychádzalo z vývoja čerpania predchádzajúceho programového obdobia 2007 – 2013 v rámci OP KaHR a OP VaV, kde sú RO MH SR a MŠV a Š SR.

Prioritná os 2	Nekumulatívne údaje		Kumulatívne údaje	
	EFRR	Národné spolufinancovanie (indikatívne)*	EFRR	Národné spolufinancovanie (indikatívne)*
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	1 224 411	1 407 726	1 224 411	1 407 726
2017	14 097 846	15 939 212	15 322 257	17 346 938
2018	25 214 993	28 318 076	40 537 250	45 665 014
2019	25 893 727	28 810 395	66 430 977	74 475 409
2020	24 170 758	26 642 272	90 601 735	101 117 681
2021	19 377 185	20 457 185	109 978 920	121 574 866
2022	17 577 185	17 577 185	127 556 105	139 152 051
2023	16 739 544	16 739 544	144 295 649	155 891 595
Spolu 2014-2023	144 295 649	155 891 595	-	-

*Národné spolufinancovanie je vo vzťahu k zdroju EFRR vyčíslené indikatívne na základe predpokladaného objemu kontrahovania podľa jednotlivých typov prijímateľov.

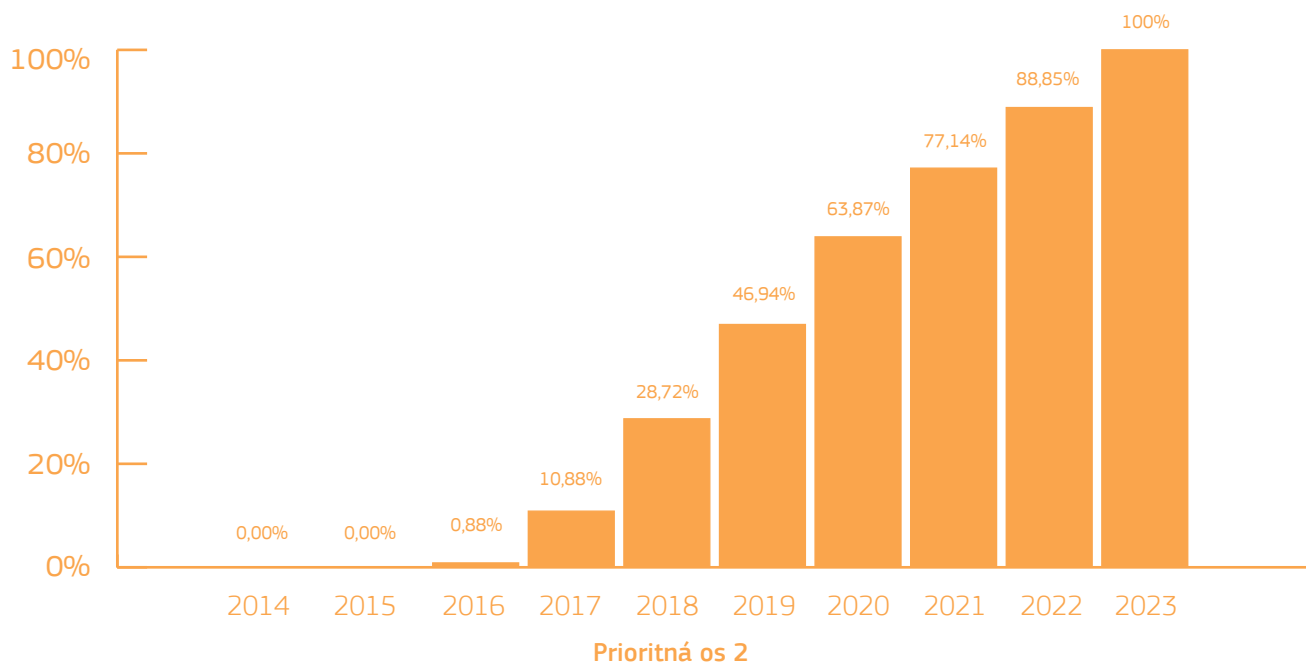
Vplyv vynechania výkonnostnej rezervy na hodnotu čiastkového cieľa pre rok 2018 bol vypočítaný podľa matematického algoritmu:

Koeficient vplyvu vynechania výkonnostnej rezervy na hodnotu čiastkového cieľa

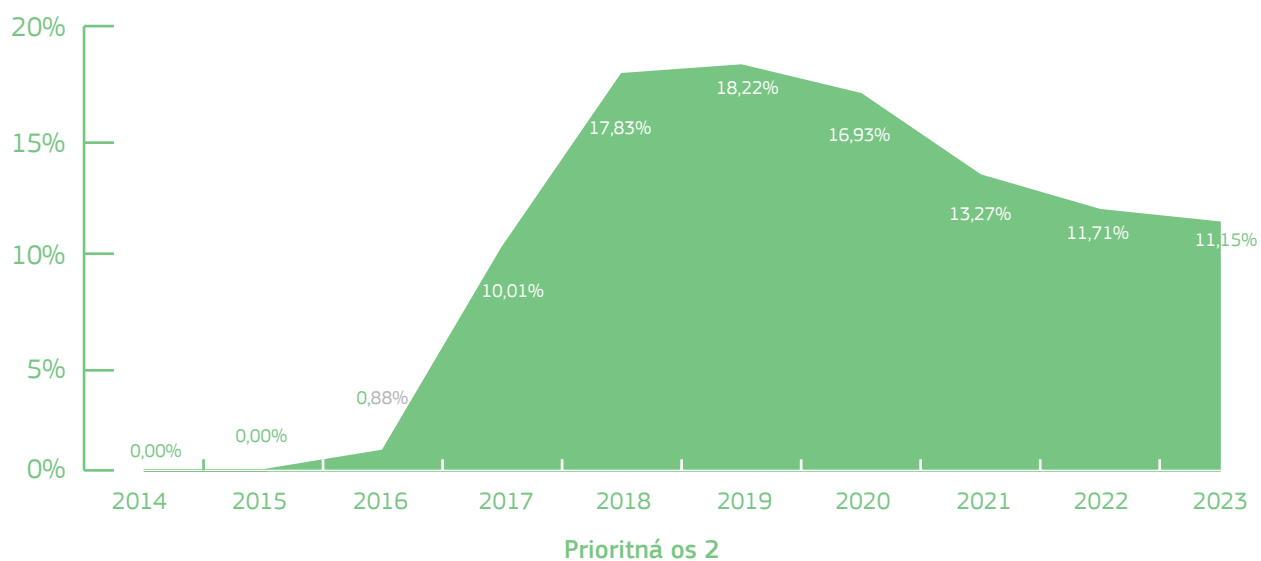
$$\left[\text{kumulatívna miera čerpania}_{2018} \times \left(\frac{\text{alokácia na prioritnú os}}{\text{alokácia na prioritnú os} - \text{výkonnostná rezerva}} \right) \right]$$

Celkové oprávnené výdavky	EFRR	Národné spolufinancovanie (indikatívne)
80 906 674	38 046 960	42 859 714

Odhadovaný vývoj čerpania na prioritnej osi 2 (OPVal) - kumulatívne

Odhadovaný vývoj čerpania na prioritnej osi 2 (OPVal) - nekumulatívne

V prípade vývoja finančného pokroku na prioritnej osi 2 sa predpokladá najvyšší medziročný nárast čerpania v šiestom roku programového obdobia 2014-2020. V roku 2018 sa predpokladá dosiahnutie čerpania na úrovni celkových oprávnených výdavkov vo výške 86 202 264 EUR (z toho 40 537 250 EUR predstavuje zdroj EFRR a 45 665 014 EUR je indikatívne vyčíslené národné spolufinancovanie).

Po zohľadnení výkonnostnej rezervy z alokácie prioritnej osi 2 sa dá predpokladať, že na konci piateho roku programového obdobia, t.j. v roku 2018 by malo čerpanie dosiahnuť úroveň 80 906 674 EUR (z toho 38 046 960 EUR predstavuje zdroj EFRR a 42 859 714 EUR je indikatívne vyčíslené národné spolufinancovanie).

2.2.6 Kategórie intervencií⁸⁹

Dimenzia 1 – Oblasť intervencie		
Fond	EFRR	
Kategória regiónu	Rozvinutejší	
Prioritná os	Kód	Suma (EUR)
2 Podpora výskumu, vývoja a inovácií v Bratislavskom kraji	001	1 998 000,00
	002	1 002 000,00
	056	12 120 660,00
	057	8 478 858,00
	058	59 069 656,00
	059	4 436 576,00
	060	35 727 200,00
	061	5 957 716,00
	062	2 957 716,00
	063	4 000 000,00
	064	5 000 000,00
	065	2 128 360,00
	069	1 418 907,00

Dimenzia 2 – Forma financovania		
Fond	EFRR	
Kategória regiónu	Rozvinutejší	
Prioritná os	Kód	Suma (EUR)
2 Podpora výskumu, vývoja a inovácií v Bratislavskom kraji	01	143 719 977,00
	03	143 918,00
	04	287 836,00
	05	57 567,00
	06	86 351,00

Dimenzia 2 – Forma financovania		
Fond	EFRR	
Kategória regiónu	Rozvinutejší	
Prioritná os	Kód	Suma (EUR)
2 Podpora výskumu, vývoja a inovácií v Bratislavskom kraji	01	119 617 726,00
	02	14 355 167,00
	03	5 117 427,00
	04	2 082 132,00
	05	3 123 197,00

Dimenzia 2 – Forma financovania		
Fond	EFRR	
Kategória regiónu	Rozvinutejší	
Prioritná os	Kód	Suma (EUR)
2 Podpora výskumu, vývoja a inovácií v Bratislavskom kraji	07	144 295 649,00

2.2.7 Prípadný prehľad o plánovanom použití technickej pomoci, v prípade potreby vrátane aktivít na posilnenie administratívnej kapacity orgánov a prijímateľov prioritnej osi 2

Pre prioritnú os 2 bude využívaná technická pomoc na špecifické aktivity súvisiace najmä so schvaľovacím procesom žiadostí o príspevok, v rámci ktorých budú využívaní zahraniční experti. Pre posúdenie pokračovania v aktivitách, ktoré začali v programovom období 2007 – 2013 budú pre potreby efektívneho nastavenia aktivít v rámci projektov systémového charakteru realizované hodnotenia za účasti expertov v relevantných oblastiach podpory.

2.3 PRIORITNÁ OS 3 • Posilnenie konkurencieschopnosti a rastu MSP

ID prioritnej osi	3
Názov prioritnej osi	Posilnenie konkurencieschopnosti a rastu MSP
Prioritná os bude implementovaná prostredníctvom finančných nástrojov	N/A
Prioritná os bude implementovaná prostredníctvom finančných nástrojov vytvorených na úrovni EÚ	N/A
Prioritná os bude implementovaná prostredníctvom nástroja CLLD	Nie

2.3.1 Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie

Fond	Európsky fond regionálneho rozvoja
Kategória regiónu	menej rozvinutý región
Základ pre výpočet (celkový príspevok)	376 415 000
Kategória regiónu pre najvzdialenejšie a severné riedko osídlené (v prípade potreby)	N/A

2.3.2 INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podpory zakladania nových firiem, a to aj prostredníctvom podnikateľských inkubátorov

2.3.2.1 Špecifický cieľ investičnej priority a očakávané výsledky

Špecifický cieľ	3.1.1
Názov špecifického cieľa	Nárast vzniku nových, konkurencieschopných MSP

Výsledky, ktoré sa SR usiluje dosiahnuť prostredníctvom podpory Únie

Špecifický cieľ je zameraný na komplexné riešenia podpory vzniku nových a akceleráciu začínajúcich MSP, ako aj start-up a spin-off firiem. Opatreniami bude zabezpečená systematická podpora počas prvých štádií podnikania, vytvorenie vhodných podmienok pre rast konkurencieschopnosti MSP a zníženie miery ich zániku. Súčasťou aktivít je aj podpora rozvoja nových odvetví (napr. kreatívny priemysel).

OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY:

- nárast vzniku a rozvoja inovatívnych, technologických firiem vrátane start up a spin-off v regiónoch SR;
- zlepšenie prístupu k financiám a rizikovému kapitálu pre nových a začínajúcich MSP;
- zníženie miery nezamestnanosti prostredníctvom tvorby nových pracovných miest v regiónoch SR;
- nárast počtu konkurencieschopných podnikov znevýhodnených skupín.

Tabuľka 17 Špecifické ukazovatele výsledkov programu zodpovedajúce špecifickému cieľu 3.1.1

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Kategória regiónu	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia podávania správ
R0048	Miera prežitia nových podnikov na trhu po dvoch rokoch	%	menej rozvinutý región	41,7	2010	52	SBA	ročne

2.3.3 Aktivita, ktorá sa má podporiť v rámci investičnej priority 3.1

2.3.3.1 Opis druhu a príkladov akcií, ktoré majú byť financované a ich očakávaný prínos pre špecifické ciele a ak je to vhodné, vrátane identifikácie hlavných cieľových skupín, zacielených osobitných území a druhov príjemcov v rámci investičnej priority 3.1

Príklady aktivít pre špecifický cieľ 3.1.1:

Podpora nových a začínajúcich MSP prostredníctvom grantov a finančných nástrojov (úverový program pre podporu nových a začínajúcich MSP, fond rizikového kapitálu pre začínajúce MSP vo fázach seed a start up) zameraná aj na podporu priemyslu a služieb vrátane poznatkovo intenzívnych služieb (KIS) a nových, progresívnych odvetví.

Na základe úspešne realizovaných opatrení v predchádzajúcom období (mikropôžičkové programy SBA a SZRB) ukazuje sa potreba podpory začínajúcich podnikov, ktoré predstavujú medzeru na trhu komerčného financovania, prostredníctvom špecifických finančných nástrojov. Aktivita je navrhnutá na riešenie problému obmedzeného prístupu k financovaniu spôsobujúceho ohrozenie životaschopnosti nových a začínajúcich MSP. Aktivita zároveň vytvára predpoklady pre udržateľné fungovanie MSP. Finančné nástroje predstavujú vhodné doplnenie portfólia iných opatrení (podpora sieťovania neformálnych investorov, nefinančná podpora prostredníctvom činnosti podnikateľských centier, poskytovanie poradenských služieb a pod.). Finančné schémy môžu byť kombinované s grantovou zložkou (viazanou na splnenie určitých podmienok). Vytvorí sa tak možnosť podpory aj pre MSP bez podnikateľskej histórie, ktorí predstavujú najväčšie riziko z hľadiska komerčného sektora a preto sa v tomto prípade prejavuje najväčšie trhové zlyhanie. Charakteristickým znakom týchto finančných nástrojov je skĺbenie finančnej pomoci (úveru, kapitálového vstupu) a dlhodobého poradenstva. Navrhované nástroje majú za cieľ podporiť rozvoj podnikania aj v rámci sociálnych inovácií, t. j. podpory znevýhodnených sociálnych skupín (ženy, mladí do 30 rokov, seniori nad 50 rokov, dlhodobo nezamestnaní, štátni príslušníci z tretích krajín, sociálne znevýhodnení a osoby so zdravotným postihnutím, Rómovia) a podpory podnikateľských subjektov pôsobiacich v oblasti sociálnej ekonomiky.

Cieľom aktivity je:

- zlepšiť prístup k financiám pre nových a začínajúcich MSP,
- pomoc a podpora pri začatí a rozvíjaní podnikania,
- aplikácia inovatívnych systémov, metód a nástrojov do biznisu,
- podpora pri prenose osobných skúseností a odborných znalostí pri štarte podnikania,
- sprístupnenie finančných prostriedkov MSP formou úverov za zvýhodnených podmienok s minimálnym deformatívnym dopadom na trh.

Aktivita bude realizovaná formou schém pomoci a finančných nástrojov⁸⁰.

Podpora sieťovania neformálnych investorov pri financovaní úvodných fáz podnikateľského cyklu.

V úvodných štádiách podnikateľskej činnosti sa podnikateľ nachádza v tzv. „údolí smrti“ (death valley) kedy je riziko úspechu/neúspechu podnikateľského zámeru tak vysoké, že tento nedokáže získať finančné zdroje komerčných bánk ani inštitucionalizovaných investorov rizikového kapitálu. V týchto situáciách je financovanie zabezpečované prostredníctvom neformálnych investorov – crowdfundingu alebo podnikateľských anjelov. Podnikateľskí anjeli sú individuálni investori využívajúci vlastný kapitál na financovanie MSP s výrazným rastovým potenciálom. Vyplňajú medzeru medzi financovaním podnikania z vlastných zdrojov, resp. zdrojov od rodinných príslušníkov a financovaním prostredníctvom formálnych aktérov (fondov rizikového kapitálu alebo bánk). Pri prevádzkovaní sietí tohto typu zohráva verejný sektor nezastupiteľnú funkciu, pretože takéto entity sú takmer vždy závislé od podpory z verejných zdrojov, resp. od inej formy sponzoringu. Aktivita je navrhnutá na základe úspešného projektu pilotného sieťovania podnikateľských anjelov pod názvom Klub podnikateľských anjelov Slovenska, ktorý realizovala SBA v spolupráci so Združením mladých podnikateľov Slovenska v r.2011 – 2012. Sieť podnikateľských anjelov úspešne fungujú vo viacerých krajinách EÚ (napr. Nemecko), kde sa podieľajú na identifikovaní a podpore začínajúcich inovatívnych MSP v prvých fázach ich rastu.

Cieľom aktivity je:

- podporiť rozvoj trhu rizikového financovania v SR,
- podporiť motiváciu individuálnych investorov na investovanie do začínajúcich podnikov,
- stimulovať záujem začínajúcich podnikov o túto formu financovania,
- vytvoriť siete združujúce neformálnych investorov za účelom financovania začínajúcich a nových MSP,
- zabezpečenie podporných činností potrebných k vzniku a fungovaniu trhu s neformálnym rizikovým kapitálom.

Aktivita bude realizovaná formou schémy pomoci.

Podpora činnosti a rozvoj podnikateľských centier v regiónoch SR – typ one-stop-shop) s cieľom etablovania inštitúcií pre MSP, ako aj záujemcov o podnikanie s využitím existujúcej infraštruktúry. V predchádzajúcom období nebola realizovaná systematická podpora začínajúcich podnikov, systém podpory bol fragmentovaný a nekoordinovaný. Cieľom aktivity je vytvoriť sieť 7 podnikateľských centier v regiónoch SR. Pôjde o komplexné centrá typu one-stop-shop, v ktorých záujemca o podnikanie (vrátane znevýhodnených sociálnych skupín), alebo už založený MSP

získa informácie, rady, podporu, priestor na vlastný rast, či kooperáciu, možnosť financovania a pod. Služby centier budú rozdelené do niekoľkých základných foriem, napr. služby akcelérátora, služby inkubátora, služby co-workingu a pod., vrátane existujúcich podporných nástrojov, ktoré v súčasnosti realizuje SBA. Podnikateľské centrá v regiónoch SR budú vytvorené podľa vzoru Národného podnikateľského centra (ďalej len „NPC“) v Bratislave. NPC v Bratislave s pôsobnosťou pre BSK sa bude implementovať v rámci prioritnej osi 4 OP VaI ako vzorový, resp. pilotný projekt budúcej siete alokovanej v regiónoch SR. Pilotná fáza NPC Bratislava je spoločne realizovaná partnermi SBA a CVTI SR už v programovom období 2007 – 2013 s plným nábehom služieb v rámci programového obdobia 2014 – 2020. S využitím skúseností NPC v Bratislave budú v spolupráci SBA a CVTI SR následne iniciované podnikateľské centrá v ostatných regiónoch SR. Regionálne centrá budú identifikované na základe mapovania prostredia a regionálnych aktérov za účelom definovania vhodného modelu pre každý región. Zámerom nie je budovanie novej infraštruktúry, ale vytváranie centier s využitím existujúcej infraštruktúry a so zapojením rôznych partnerov, ako napr. regionálnej a miestnej samosprávy, akademickej obce, VaV kapacít, podnikateľských organizácií a pod. Primárnymi aktivitami, ktoré bude poskytovať štruktúra podnikateľských centier sú:

- vytváranie infraštruktúry pre podporu začínajúcich podnikov (kancelárske a prevádzkové priestory, technologické zariadenia),
- individuálne podnikateľské poradenstvo,
- organizácia odborných podujatí – semináre, webináre, prednášky, diskusné fóra, workshopy, konferencie, B2B, B2G podujatia, kooperačné podujatia a pod.,
- školenia a vzdelávacie programy zamerané na prípravu na podnikanie, špecifické školenia pre inkubovaných a start-up podnikateľov, tréningové programy pre externých MSP,
- sprostredkovanie financovania – mikropôžičky, úvery, rizikový kapitál, podnikateľskí anjeli, inovačné vouchre a pod.
- on-line platforma a dopytové služby (prepojenie na sieť Enterprise Europe Network a iné siete), vyhľadávanie v databázach projektov, partnerov a ponúk na spoluprácu, zdieľanie dokumentov, blogy a pod., aktivita nadväzuje na národný projekt Elektronické služby Ministerstva hospodárstva SR,
- podpora networkingu a spolupráce so subjektmi VaV, akademického a podnikateľského sektora,
- stážové pobyty v zahraničných hi-tech centrách a parkoch,
- podpora pri internacionalizácii a etablovaní sa na globálnom trhu.

Aktivita bude realizovaná formou národného projektu a schémy pomoci.

Podpora úspešnej podnikateľskej praxe a stimulovanie podnikateľského ducha. V predchádzajúcom období neboli realizované špecifické opatrenia zamerané na zvýšenie motivácie k podnikaniu, dôsledkom čoho je znižujúca sa schopnosť motivácia jednotlivcov pre vstup do podnikania a chýbajúce pozitívne sociálne vnímanie podnikania. Cieľom aktivity je podporiť vznik nových MSP, predstaviť podnikanie ako kariérnu voľbu a posilniť dôveru spoločnosti v prospešnosť postavenia podnikateľov a podnikateľiek.

Aktivita bude realizovaná prostredníctvom:

- prezentačných a propagačných podujatí (napr. roadshow, publikovanie príbehov, mediálne seriály),
- tradičných podujatí, ako sú napríklad súťaže (Podnikateľka roka, start-up weekend a pod.), stáže, letné školy, atď.
- prezentovania príkladov úspešných politík podpory podnikania a sprostredkovanie skúseností úspešných podnikateľov,
- podujatí zameraných na stimuláciu podnikateľských ambícií, rozvoj podnikateľského potenciálu a podnikateľských zručností potenciálnych podnikateľov.

Aktivita bude realizovaná formou národného projektu.

Poskytovanie dlhodobých poradenských služieb. Aktivita je zameraná na poskytovanie systematickej odbornej pomoci začínajúcim podnikateľom s cieľom zvýšiť mieru prežitia nových MSP v prvých rokoch podnikania (miera prežitia MSP je v SR výrazne pod priemerom EÚ). Aktivita nadväzuje na podporné programy v oblasti poradenstva realizované v predchádzajúcom období, ktoré poskytovali len krátkodobé poradenstvo. Ďalším podnetom je projekt EU Network of Female Entrepreneurship Ambassadors realizovaný SBA v r.2009 – 2011 na základe ktorého sa vytvorila sieť ambasádoriek – mentoriek pre ženy vstupujúce do podnikania. Začínajúcim podnikom ako aj záujemcom o podnikanie bude poskytovaná dlhodobá systematická pomoc a odborné poradenstvo/vedenie:

- poradenstvo vo fáze pred založením podniku, v období formulovania a nastavenia podnikateľského plánu, analýzy jeho potenciálu,
- poradenstvo vo fáze začatia podnikateľskej činnosti, založenie a naštartovanie podniku,
- poradenstvo vo fáze rozbehu podnikania MSP počas najviac trojročného štartovacieho obdobia.

Služby poradenstva/mentoringu budú určené rôznym cieľovým skupinám začínajúcich MSP, napr. inovatívne a technologicky orientované start-upy, MSP v rôznych tradičných priemyselných a výrobných odvetviach a pod. Aktivita bude

orientovaná aj na špecifické potreby znevýhodnených sociálnych skupín (ženy, mladí do 30 rokov, seniori nad 50 rokov, dlhodobo nezamestnaní, štátni príslušníci z tretích krajín, sociálne znevýhodnení a osoby so zdravotným postihnutím, Rómovia). Aktivita bude realizovaná formou národného projektu a schémy pomoci.

Podpora využitia nových nápadov v hospodárstve – schéma SBIR (Small Business Innovation Research). Aktivita je navrhnutá na základe úspešného medzinárodného konceptu prezentovaného a diskutovaného v predchádzajúcom období, ktorý sa však doposiaľ v podmienkach SR nere realizoval. Predstavuje nástroj na stimuláciu začínajúcich podnikov prostredníctvom podpory ich projektov zameraných na produktové a technologické inovácie ako aj služby, ktoré budú uplatniteľné na trhu. Cieľom aktivity je posilnenie podnikateľskej aktivity v odvetviach s vysokou technologickou úrovňou a poznatkovo intenzívnych služieb, podpora prenosu poznatkov z teórie do praxe. Prostredníctvom aktivity bude podporované vytváranie nových inovatívnych MSP, najmä foriem start-up a spin-off. Aktivita predstavuje podpornú schému, ktorá sa realizuje v niekoľkých na seba nadväzujúcich fázach:

1. **fáza** predstavuje prípravné štúdie technickej uskutočniteľnosti pre oblasť inovácií v oblasti priemyslu a služieb,
2. **fázu** predstavujú projekty realizujúce inovačný projekt, v rámci ktorého sa uskutočňuje tvorba prototypu/pilotného riešenia a spracovanie podnikateľského plánu,
3. **fáza** je zameraná na komercializáciu produktu, prostredníctvom realizácie projektov jeho trhového zhodnotenia.

Aktivita bude realizovaná formou schémy pomoci.

Identifikácia a využívanie sociálnych inovácií v podnikaní a pri vytváraní pracovných miest, najmä pre znevýhodnené sociálne skupiny (ženy, mladí do 30 rokov, seniori nad 50 rokov, dlhodobo nezamestnaní, štátni príslušníci z tretích krajín, sociálne znevýhodnení a osoby so zdravotným postihnutím, Rómovia). Aktivita vychádza z potreby zapojenia všetkých spoločenských skupín do podnikania. V predchádzajúcom období SBA realizovala viaceré projekty zamerané na podporu podnikania žien. V súčasnom období realizuje projekt Podpora podnikania migrantov zameraný na prekonanie prekážok pre podnikanie migrantov z tretích krajín v SR. Aktivita na uvedené projekty nadväzuje. Jej cieľom je stimulovanie a podpora vytvárania nových MSP znevýhodnenými sociálnymi skupinami, eliminovanie sociálnych a kultúrnych bariér, ktoré ovplyvňujú možnosti podnikania znevýhodnených sociálnych skupín a zvyšovanie zastúpenia týchto skupín v podnikaní, spomedzi ktorých je osobitná pozornosť venovaná podnikaniu žien. Ďalšou oblasťou intervencií je podpora podnikateľských subjektov poskytujúcich sociálne služby a rozvoj sociálnej ekonomiky. Pri realizácii aktivity sa predpokladá aj spolupráca s inštitúciami verejnej správy.

Aktivita sa bude realizovať prostredníctvom:

- informačného a odborného poradenstva (napr. príprava podnikateľského plánu, uľahčovanie prístupu k štartovaciemu kapitálu),
- krátkodobých a dlhodobých kurzov s modulovo štruktúrovaným kurikulumom, prispôsobeným potrebám a špecifikám cieľových skupín a cieľových podnikov,
- poskytovania incentív pre podnikateľské subjekty realizujúce služby pre znevýhodnené sociálne skupiny,
- podpory inštitucionálnej národnej platformy na podporu podnikania žien a ďalších štruktúr zameraných na podnikanie žien,
- podpory špecializovaných štruktúr orientovaných na stimulovanie podnikania iných znevýhodnených sociálnych skupín,
- odborných podujatí, prezentácií, seminárov a pod.

Aktivita bude realizovaná formou národného projektu a schémy pomoci.

Oprávnení prijímatelia⁹⁰, cieľové skupiny a oprávnené územie v rámci investičnej priority 3.1

Prijímatelia:	- fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie spĺňajúce definíciu MSP, - združenia fyzických alebo právnických osôb, - neziskový sektor, - Slovak Business Agency, - štátne rozpočtové organizácie alebo štátne príspevkové organizácie v pôsobnosti MH SR, - verejnoprávne inštitúcie zriadené zo zákona, - subjekty územnej samosprávy, - Centrum vedecko-technických informácií SR (v prípade národného projektu rozvoj podnikateľských centier).
Cieľové skupiny:	MSP, záujemcovia o podnikanie vrátane znevýhodnených sociálnych skupín
Cieľové územie	Menej rozvinuté regióny

2.3.3.2 Hlavné zásady výberu projektov

Vo vzťahu k výzvam na predkladanie žiadostí o príspevok budú zohľadnené najmä nasledujúce **všeobecné zásady výberu projektov v rámci tematického cieľa 3:**

- nastavenie transparentných a objektívnych podmienok, ktorých overenie je potrebné pre financovanie národných projektov, spolu so zvýšením dôrazu na kvalitnú prípravu takýchto projektov;

- možnosť dvojstupňového výberu projektov pri vybraných výzvach predpokladajúcich veľký záujem verejnosti a/alebo pri výzvach, kde by zavedenie tohto systému mohlo znamenať zníženie administratívnej a finančnej náročnosti pre potenciálnych žiadateľov,
- podporované budú prioritne projekty prispievajúce k zavádzaniu inovácií v súlade s cieľmi RIS 3 SK;
- pri vypracovaní odborných posudkov pre posúdenie kvality projektu budú vybraní odborní hodnotitelia z jednotlivých profesijných oblastí;
- zvýhodňované budú najmä mikro a malé podniky.

Špecifické zásady výberu projektov v rámci investičnej priority 3.1:

Na výber projektov v rámci **špecifického cieľa 3.1.1** budú aplikované nasledovné **špecifické zásady výberu projektov**:

- v prípade podpory smerovanej do oblasti podpory nových a začínajúcich MSP budú predmetom výberu projekty, ktoré sú v čase podania žiadosti o príspevok mladšie ako 5 rokov;
- pri výbere projektov bude kladený dôraz na kvalitu projektu, t. j. odborné posúdenie stupňa potenciálneho prežitia podniku, stupňa inovácie výrobného procesu/produktu/služby a vplyvu realizácie projektu na zlepšenie konkurencieschopnosti podniku v regionálnom, národnom a európskom priestore, a pravdepodobnosti dosiahnutia stanovených cieľov;
- zvýhodnené budú START-UP a SPIN-OFF projekty (alternatívne bude vyhlásená osobitná výzva na tieto kategórie projektov);
- pri využívaní nenávratných foriem pomoci sa nepočíta s podporou tzv. komerčných zariadení cestovného ruchu;
- zvýhodnené budú projekty orientované na rozvoj vedomostnej ekonomiky, buď orientované do oblasti vysokej/stredne vysokej technologickej úrovne výroby, alebo do oblasti poznatkovo intenzívnych služieb⁹¹;
- zvýhodňované budú také projekty, ktorých výsledkom bude zavádzanie produktov nových pre trh;
- zvýhodnené budú projekty, ktoré deklarujú realizáciu aktivít a činnosti reálne smerujúcich k dosiahnutiu kooperácii v rámci lokálnych produkčných systémov;
- zvýhodnené budú projekty žiadateľov, ktorých vlastníckmi sú osoby zo skupiny znevýhodnených skupín;
- zvýhodnené budú projekty vytvárajúce pracovné miesta a to v závislosti od:
 - ceny vytvoreného pracovného miesta, ktoré bude vytvorené v priamej súvislosti s realizáciou projektu,
 - ceny vytvoreného pracovného miesta pre znevýhodnené skupiny ktoré bude vytvorené v priamej súvislosti s realizáciou projektu.

Regionálne aspekty pomoci:

- zvýhodnené budú projekty realizované v regiónoch s horšou sociálno-ekonomickej situáciou konkrétneho regiónu vo vzťahu k sociálno-ekonomickej situácii celej SR.

2.3.3.3 Plánované použitie finančných nástrojov

Finančné nástroje môžu byť použité na podporu implementácie tých aktivít, pri ktorých bude preukázané efektívnejšie využitie finančných prostriedkov z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) takouto formou podpory. Pri ekonomicky životaschopných projektoch, kde sa predpokladá návratnosť prostriedkov alebo úspora nákladov, predstavujú finančné nástroje vhodnejšiu formu podpory, ktorá má menší dopad na deformáciu trhu. Finančné nástroje budú zamerané na podporu tých aktivít, ktoré nenachádzajú financovanie na trhu, prípadne nenachádzajú adekvátne financovanie, pri ktorom by ich realizácia bola efektívnou.

Možnosť opätovného využitia prostriedkov za predpokladu prispievania k dosiahnutiu cieľov prioritných osí patrí medzi výhody využitia finančných nástrojov. Ďalšou výhodou využitia finančných nástrojov je možnosť navýšenia prostriedkov pre dosiahnutie špecifických cieľov programu prostredníctvom mobilizovania dodatočného kapitálu, ktoré bude založené na vhodnom nastavení týchto nástrojov. Mobilizovanie dodatočného kapitálu je potrebné aj vzhľadom na nedostatočný objem prostriedkov z EŠIF na pokrytie všetkých investičných potrieb v príslušných oblastiach. Účasť súkromných investorov môže prispieť aj ku skvalitneniu implementácie projektov, a teda dodatočne prispieva k celkovo efektívnejšiemu použitiu finančných prostriedkov. S využitím finančných nástrojov bude možné podporiť príslušné aktivity vhodnými finančnými produktmi (úvery, záruky, rizikový kapitál, mezzanine a pod). Konkrétne aktivity, vhodný objem prostriedkov a podmienky implementácie konkrétnych finančných nástrojov, vrátane očakávaného znásobenia alokovaných prostriedkov EŠIF a ich kombinácie s inými formami podpory, budú vychádzať z výsledkov ex ante hodnotenia pre finančné nástroje, vyžadovaného podľa čl. 37 ods. 2 všeobecného nariadenia pre finančné nástroje na programové obdobie 2014 – 2020.

2.3.3.4 Plánované použitie veľkých projektov

V rámci špecifického cieľa 3.1.1 nie je plánovaná realizácia veľkého projektu.

2.3.3.5 Ukazovatele výstupov na úrovni investičnej priority 3.1

Tabuľka 18 Spoločné a špecifické ukazovatele výstupu na úrovni investičnej priority 3.1

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia podávania správ
C001	Počet podnikov, ktorým sa poskytuje podpora (spoločný)	podniky	EFRR	menej rozvinutý región	4 160	ITMS	ročne
C002	Počet podnikov, ktoré dostávajú granty (spoločný)	podniky	EFRR	menej rozvinutý región	300	ITMS	ročne
C003	Počet podnikov, ktoré dostávajú finančnú podporu inú ako granty (spoločný)	podniky	EFRR	menej rozvinutý región	20	ITMS	ročne
C004	Počet podnikov, ktoré dostávajú nefinančnú podporu (spoločný)	podniky	EFRR	menej rozvinutý región	3 840	ITMS	ročne
C005	Počet podporených nových podnikov (spoločný)	podniky	EFRR	menej rozvinutý región	4 000	ITMS	ročne
C006	Súkromné investície zodpovedajúce verejnej podpore pre podniky (granty) (spoločný)	EUR	EFRR	menej rozvinutý región	48 000 000	ITMS	ročne
C007	Súkromné investície zodpovedajúce verejnej podpore pre podniky (iné ako granty) (spoločný)	EUR	EFRR	menej rozvinutý región	53 200 000	ITMS	ročne
C008	Nárast zamestnanosti v podporovaných podnikoch (spoločný)	FTE	EFRR	menej rozvinutý región	240	ITMS	ročne
C028	Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre trh nové (spoločný)	podniky	EFRR	menej rozvinutý región	1 890	ITMS	ročne
C029	Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre firmu nové (spoločný)	podniky	EFRR	menej rozvinutý región	3 030	ITMS	ročne
O0072	Počet prihlášok registrácie práv duševného vlastníctva (špecifický)	počet	EFRR	menej rozvinutý región	30	ITMS	ročne
O0074	Počet vzniknutých start-up a spin-off podnikov (špecifický)	počet	EFRR	menej rozvinutý región	1 200	ITMS	ročne
O0075	Počet účastníkov poradenských a vzdelávacích programov (špecifický)	počet	EFRR	menej rozvinutý región	7 100	ITMS	ročne
O0077	Počet podporených podnikov prostredníctvom poradenských centier pre MSP (špecifický)	počet	EFRR	menej rozvinutý región	3 200	ITMS	ročne
O0078	Počet novovytvorených MSP založených osobami zo znevýhodnených sociálnych skupín (špecifický)	počet	EFRR	menej rozvinutý región	370	ITMS	ročne

2.3.4 INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Vývoj a uplatňovanie nových obchodných modelov MSP, najmä v rámci internacionalizácie

2.3.4.1 Špecifické ciele investičnej priority a očakávané výsledky

Špecifický cieľ 3.2.1

Názov špecifického cieľa Nárast internacionalizácie MSP a využívania možností jednotného trhu EÚ

Špecifický cieľ je zameraný na vytvorenie komplexného systému podpory internacionalizácie MSP. Navrhnuté nástroje sú komplementárne s už existujúcimi nástrojmi (medzinárodná sieť na podporu podnikania – EEN) a spolu vytvoria ucelený rámec podpory prieniku slovenských MSP na zahraničné trhy so zreteľom aj na trhy krajín mimo EÚ.

Výsledky, ktoré sa SR usiluje dosiahnuť prostredníctvom podpory Únie

OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY:

- zvýšenie využitia exportného potenciálu MSP;
- udržanie existujúcich a tvorby nových pracovných miest v jednotlivých regiónoch SR vplyvom internacionalizácie MSP;
- zlepšenie prepojenia domácich MSP s dodávateľmi pre veľké nadnárodné spoločnosti;
- zvýšenie inovačného potenciálu a konkurencieschopnosti MSP, najmä priemyselných sektorov s vysokou a stredne vysokou technologickou náročnosťou (HMHTM) a poznatkovo intenzívnych služieb (KIS) pre realizáciu aktivít na spoločnom trhu.

Tabuľka 19 Špecifické ukazovatele výsledkov programu zodpovedajúce špecifickému cieľu 3.2.1

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Kategória regiónu	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia podávania správ
R0049	Podiel MSP na exporte	%	menej rozvinutý región	30,4	2012	35	ŠÚ SR	ročne

2.3.5 Aktivita, ktorá sa má podporiť v rámci investičnej priority 3.2

2.3.5.1 Opis druhu a príkladov akcií, ktoré majú byť financované a ich očakávaný prínos pre špecifické ciele a ak je to vhodné, vrátane identifikácie hlavných cieľových skupín, zacielených osobitných území a druhov príjemcov v rámci investičnej priority 3.2

Príklady aktivít pre špecifický cieľ 3.2.1

Účasť slovenských podnikov na prezentačných podujatiach

Cieľom aktivity je sanovať náklady MSP v kontexte ich snahy penetrovať a presadiť sa na zahraničných trhoch. Aktivita bude zameraná na:

- tvorbu prezentačných produktov a materiálov MSP určených pre zahraničné trhy,
- zabezpečenie účasti MSP na veľtrhoch, výstavách, kooperačných stretnutiach, misiách za účelom medzinárodnej spolupráce,
- krytie poradenských a konzultačných služieb poskytovaných jednorazovo v oblasti podpory marketingových, obchodných a investičných aktivít MSP,
- tvorbu odvetvových prezentačných materiálov a odvetvovú prezentáciu v zahraničí,
- organizáciu kooperačných podujatí (podnikateľské fóra, kooperačné burzy, odborné kooperačné semináre) zameraných na proexportnú a proinvestičnú prezentáciu jednotlivých odvetví,
- rozvoj spolupráce so zahraničnými partnermi v SR a v zahraničí.

Aktivita bude realizovaná formou národného projektu a schémy pomoci.

Vytváranie špecifických kapacít a činností na podporu internacionalizácie MSP v SR. V súčasnosti v SR chýbajú špecifické nástroje zamerané na podporu MSP, najmä menších kategórií podnikov, v procese internacionalizácie. Existujúce formy podpory sú obmedzené, nekoordinované a ťažko využiteľné pre veľkú časť MSP. Cieľom aktivity je vytvoriť komplexný systém pre MSP v oblasti podpory internacionalizácie, ktorý prispeje k eliminácii existujúcich bariér (vysoké náklady, neznalosť trhu, regulačné zaťaženie, nedostatočné kapacity a pod.). Aktivita je orientovaná na:

- poskytovanie komplexných informácií a služieb (napr. vyhľadávanie obchodných a technologických partnerov, na partnerské kooperačné podujatia a obchodné misie,
- podporu pri vyjednávaní a uzatváraní obchodných kontraktov,
- prípravu obchodných a technologických profilov,
- rozvoj odborných kapacít prostredníctvom špecializovaného poradenstva pre exportérov,
- sprístupnenie aktuálnych a prehľadných informácií v oblasti podpory zahraničnej expanzie a internacionalizácie MSP s využitím infraštruktúry projektu Elektronické služby MH SR, realizovaného v rámci programového obdobia 2007 – 2013.

Aktivita bude realizovaná formou národného projektu a schémy pomoci.

Tvorba alternatívnych obchodných a podporných platforiem. Štruktúra MSP v SR v dôsledku rozdrobenosti a absentujúcej spolupráce subjektov znemožňuje efektívne zapojenie do medzinárodnej obchodnej výmeny. Cieľom aktivity je vytvoriť nástroj pre konkurencieschopné a inovatívne MSP na zvýšenie ich exportného potenciálu a stimuláciu vzájomnej kooperácie za účelom expanzie na medzinárodnom trhu, s dôrazom na tretie trhy. Alternatívne obchodné platformy (AOP) by mali predstavovať most medzi súkromnými investormi, vrátane podnikateľských anjelov, podnikmi a ich odberateľmi na zahraničných trhoch. Na Slovensku doposiaľ neboli realizované opatrenia tohto typu, avšak v minulosti boli využívané mechanizmy koordinácie medzinárodnej obchodnej výmeny. Aktivita bola navrhnutá na základe skúseností z iných krajín EÚ (Veľká Británia) ale aj odporúčaní domácich subjektov (Technická univerzita v Žiline) ako opatrenie na zvýšenie exportného potenciálu MSP. Aktivita je zameraná na podporu vytvárania AOP ako subjektov na kapitálové investovanie do zapojených MSP s cieľom podporiť ich rast a medzinárodnú expanziu. Podporné platformy (exportné konzorciá) sú formy strategickej spolupráce medzi podnikmi, ktorá slúži ako poskytovateľ služieb sprostredkovania prístupu na zahraničný trh. Môžu to byť napríklad:

- základné administratívne funkcie, organizačná podpora, pomoc s prekladmi,
- realizovanie výskumu trhu,
- pomoc pri vytvorení celkovej vývozných stratégie,
- koordinácia spoločného nákupu vstupov,
- zabezpečenie právnej pomoci a poradenstva,
- vytvorenia spoločnej značky aliancie a ďalšie marketingové služby.

Podpora bude poskytovaná na vytvorenie a chod platforiem, v rámci nej by sa financovali štartovacie náklady, výskumné a marketingové služby a prevádzkové náklady v období pokiaľ platforma nedosiahne prah rentability. Ďalšou formou podpory by boli finančné stimuly pre súkromných investorov investujúcich do MSP zapojených do AOP. Aktivita bude realizovaná formou národného projektu a schémy pomoci.

Zapájanie MSP do programov EÚ. Programy EÚ, napr. Horizont 2020, COSME, EaSI a iné, sú programy EÚ zamerané na integráciu politik EÚ prostredníctvom implementácie projektov podporujúcich a rozširujúcich spoluprácu medzi jednotlivými členskými aj kandidátskymi krajinami EÚ v dlhodobom časovom horizonte. V predchádzajúcom období neexistovala účinná forma podpory MSP, v dôsledku čoho SR dosahovalo nízku mieru zapojenia MSP do týchto programov. Aktivita je zameraná na zvýšenie možností pre získanie finančnej podpory pre MSP v rámci programov EÚ. Cieľom je zapojiť MSP do čo možno najväčšieho množstva projektov a pritom dbať na kvalitu podávaných projektov. V rámci opatrenia bude realizované:

- informovanie o možnostiach podpory z rôznych programov EÚ,
- prezentovanie MSP s úspešnými projektmi v rámci programov EÚ,
- podpora pri vyhľadávaní partnerov a projektov pre spoluprácu s využitím databáz EEN,
- finančná podpora grantovou formou, určená na prípravu projektu, resp. určitej časti projektovej dokumentácie do programu EÚ,
- odborná konzultácia a posúdenie pripravovaných projektových zámerov.

Aktivita bude realizovaná formou národného projektu a schémy pomoci.

Oprávnení prijímatelia⁹², cieľové skupiny a cieľové územie v rámci investičnej priority 3.2

Prijímatelia:	<ul style="list-style-type: none"> - fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie spĺňajúce definíciu MSP, - združenia fyzických alebo právnických osôb, - neziskový sektor, - Slovak Business Agency, - štátne rozpočtové organizácie alebo štátne príspevkové organizácie v pôsobnosti MH SR, - verejnoprávne inštitúcie zriadené zo zákona,
Cieľové skupiny:	MSP
Cieľové územie	Menej rozvinuté regióny

2.3.5.2 Hlavné zásady výberu projektov

Vo vzťahu k výzvam na predkladanie žiadostí o príspevok budú zohľadnené **všeobecné zásady výberu projektov pre tematický cieľ 3** uvedené v kapitole 2.3.3.2.

Špecifické zásady výberu projektov v rámci investičnej priority 3.2:

Na výber projektov v rámci špecifického cieľa 3.2.1 budú aplikované nasledovné špecifické zásady výberu projektov

- zvýhodňované budú také projekty, ktorých výsledkom bude zavádzanie produktov nových pre trh;
- ak ide o odborné posúdenie projektu v prípade:
 - účasti slovenských podnikov na prezentačných podujatiach, ide o odborné posúdenie:
 - vhodnosti a počtu plánovaných účastí podnikov na prezentačných podujatiach,
 - potenciálneho vplyvu týchto účastí na zlepšenie postavenia podniku a rastu jeho obchodných príležitostí na príslušných trhoch,
 - posúdenie pravdepodobnosti dosiahnutia stanovených cieľov.
 - alternatívnych obchodných platforiem, ide o odborné posúdenie:
 - stratégie investovania zdrojov investorov do zapojených MSP,
 - princípy výberu zapojených MSP,
 - potreby a účelnosti finančných stimulov pre investorov,
 - potenciálu vplyvu investícií do MSP na ich expanziu a etablovanie sa na medzinárodnom trhu,
 - posúdenie pravdepodobnosti dosiahnutia stanovených cieľov.
- zapájania MSP do programov EÚ, ide o odborné posúdenie:
 - vhodnosti plánovaného projektu,
 - pravdepodobnosti jeho úspechu v medzinárodnej konkurencii.

2.3.5.3 Plánované použitie finančných nástrojov

Finančné nástroje môžu byť použité na podporu implementácie tých aktivít, pri ktorých bude preukázané efektívnejšie využitie finančných prostriedkov z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) takouto formou podpory. Pri ekonomicky životaschopných projektoch, kde sa predpokladá návratnosť prostriedkov alebo úspora nákladov, predstavujú finančné nástroje vhodnejšiu formu podpory, ktorá má menší dopad na deformáciu trhu. Finančné nástroje budú zamerané na podporu tých aktivít, ktoré nenachádzajú financovanie na trhu, prípadne nenachádzajú adekvátne financovanie, pri ktorom by ich realizácia bola efektívnou.

Možnosť opätovného využitia prostriedkov za predpokladu prispievania k dosiahnutiu cieľov prioritných osí patrí medzi výhody využitia finančných nástrojov. Ďalšou výhodou využitia finančných nástrojov je možnosť navýšenia prostriedkov pre dosiahnutie špecifických cieľov programu prostredníctvom mobilizovania dodatočného kapitálu, ktoré bude založené na vhodnom nastavení týchto nástrojov. Mobilizovanie dodatočného kapitálu je potrebné aj vzhľadom na nedostatočný objem prostriedkov z EŠIF na pokrytie všetkých investičných potrieb v príslušných oblastiach. Účasť súkromných investorov môže prispieť aj ku skvalitneniu implementácie projektov, a teda dodatočne prispieva k celkovo efektívnejšiemu použitiu finančných prostriedkov.

S využitím finančných nástrojov bude možné podporiť príslušné aktivity vhodnými finančnými produktmi (úvery, záruky, rizikový kapitál, mezzanine a pod). Konkrétne aktivity, vhodný objem prostriedkov a podmienky implementácie konkrétnych finančných nástrojov, vrátane očakávaného znásobenia alokovaných prostriedkov EŠIF a ich kombinácie s inými formami podpory, budú vychádzať z výsledkov ex ante hodnotenia pre finančné nástroje, vyžadovaného podľa čl. 37 ods. 2 všeobecného nariadenia pre finančné nástroje na programové obdobie 2014 – 2020.

2.3.5.4 Plánované použitie veľkých projektov

V rámci špecifického cieľa 3.2.1 nie je plánovaná realizácia veľkého projektu.

2.3.5.5 Ukazovatele výstupov na úrovni investičnej priority 3.2

Tabuľka 20 Spoločné a špecifické ukazovatele výstupu na úrovni investičnej priority 3.2

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia podávania správ
C001	Počet podnikov, ktorým sa poskytuje podpora (spoločný)	podniky	EFRR	menej rozvinutý región	1 080	ITMS	ročne
C002	Počet podnikov, ktoré dostávajú granty (spoločný)	podniky	EFRR	menej rozvinutý región	200	ITMS	ročne
C004	Počet podnikov, ktoré dostávajú nefinančnú podporu (spoločný)	podniky	EFRR	menej rozvinutý región	1 020	ITMS	ročne
C006	Súkromné investície zodpovedajúce verejnej podpore pre podniky (granty) (spoločný)	EUR	EFRR	menej rozvinutý región	41 700 000	ITMS	ročne
C028	Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre trh nové (spoločný)	podniky	EFRR	menej rozvinutý región	500	ITMS	ročne
C029	Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre firmu nové (spoločný)	podniky	EFRR	menej rozvinutý región	140	ITMS	ročne
O0072	Počet prihlášok registrácie práv duševného vlastníctva (špecifický)	počet	EFRR	menej rozvinutý región	25	ITMS	ročne
O0075	Počet účastníkov poradenských a vzdelávacích programov (špecifický)	počet	EFRR	menej rozvinutý región	2 020	ITMS	ročne
O0080	Počet účastí MSP na veľtrhoch a výstavách v zahraničí (špecifický)	počet	EFRR	menej rozvinutý región	200	ITMS	ročne
O0081	Počet podporených obchodných a podporných platforiem (špecifický)	počet	EFRR	menej rozvinutý región	10	ITMS	ročne
O0082	Počet zapojených MSP do programov EÚ (špecifický)	počet	EFRR	menej rozvinutý región	180	ITMS	ročne

2.3.6 INVESTIČNÁ PRIORITA 3.3 Podpora vytvárania a rozširovania vyspelých kapacít pre vývoj produktov a služieb

2.3.6.1 Špecifické ciele investičnej priority a očakávané výsledky

Špecifický cieľ 3.3.1

Názov špecifického cieľa Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP vo fáze rozvoja

Špecifický cieľ je zameraný na podporu rastu a inovácií v etablovaných MSP nachádzajúcich sa vo fáze rozvoja. Prostredníctvom aktivít dôjde k zvýšeniu pridanej hodnoty a produktivity v rámci hodnotového reťazca, klastrov a kooperácie MSP s veľkými spoločnosťami. Súčasťou je aj osobitný prístup k znevýhodneným sociálnym skupinám a realizácia sociálne orientovaných opatrení.

Výsledky, ktoré sa SR usiluje dosiahnuť prostredníctvom podpory Únie

V rámci špecifického cieľa 3.3.1 budú uplatňované aj schémy štátnej pomoci a pomoci de minimis (zahŕňa aj implementáciu finančných nástrojov).

OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY:

- nárast počtu konkurencieschopných MSP v regiónoch SR;
- do roku 2020 vytvoriť podmienky pre rast doma vytvorenej pridanej hodnoty na celkovom exporte o 5 p.b. oproti súčasnému stavu;
- zlepšenie prístupu k financiám pre MSP vo fáze rastu;
- zvýšenie počtu spoločností, ktoré sa zapoja do hodnotových výrobných reťazcov alebo posunú na vyššiu úroveň dodávateľského rebríčka nadnárodných spoločností
- podporiť zavádzanie rôznych typov inovácií do praxe pre potreby spoločnosti;
- zlepšenie spolupráce a prepojenia domácich MSP s dodávateľmi pre veľké nadnárodné spoločnosti.

Tabuľka 21 Špecifické ukazovatele výsledkov programu zodpovedajúce špecifickému cieľu 3.3.1

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Kategória regiónu	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia podávania správ
R0050	Podiel MSP na tvorbe pridanej hodnoty v súkromnom sektore	%	menej rozvinutý región	54,5	2013	59	ŠÚ SR	ročne

2.3.7 Aktivita, ktorá sa má podporiť v rámci investičnej priority 3.3

2.3.7.1 Opis druhu a príkladov akcií, ktoré majú byť financované a ich očakávaný prínos pre špecifické ciele a ak je to vhodné, vrátane identifikácie hlavných cieľových skupín, zacielených osobitných území a druhov príjemcov v rámci investičnej priority 3.3

Príklady aktivít pre špecifický cieľ 3.3.1

Rozvoj existujúcich MSP prostredníctvom grantov a finančných nástrojov (úverové programy pre rôzne segmenty MSP, resp. rôzne tematické oblasti, fond rizikového kapitálu pre rozvíjajúce sa MSP). V predchádzajúcom období prevládala v SR podpora podnikov formou nenávratných finančných príspevkov. Skúsenosti z predchádzajúceho programového obdobia ukazujú, že grantová forma podpory nie je optimálna pre všetky typy aktivít a formy podnikov. Preto sú navrhnuté diverzifikované finančné produkty so zameraním na rôzne cieľové skupiny MSP, ktoré vytvoria predpoklady pre kontinuitu fungovania MSP na trhu, resp. pre ich ďalší rast a rozvoj. Navrhnuté finančné nástroje zároveň predstavujú vhodné doplnenie aktivít nefinančnej podpory pre existujúce MSP navrhnutých v rámci tohto špecifického cieľa. Popri návratných formách je súčasťou aktivity aj realizácia podpory MSP vo forme nenávratných finančných príspevkov, ktorá bude zameraná na stimuláciu kooperácie MSP v rámci lokálnych produkčných systémov s veľkými domácimi a nadnárodnými spoločnosťami, pričom podpora smeruje na krytie nákladov spojených s kreovaním takéhoto typu spolupráce (napr. vytvorenie lokálneho produkčného systému, splnenie požadovaných technických štandardov, auditovanie MSP pred vstupom do spolupráce s veľkým podnikom a pod.).

Cieľom aktivity je:

- zabezpečiť prístup existujúcich MSP vo fáze rozvoja ku kapitálu,
- zabezpečiť financovanie MSP v rôznych formách,
- riešiť problém obmedzeného prístupu niektorých skupín MSP ku kapitálu,
- zabezpečiť podmienky pre úspešnú spoluprácu MSP s veľkými domácimi a nadnárodnými podnikmi.

Jednotlivé produkty a formy podpory je možné vzájomne kombinovať (napr. grantovú podporu a úverové schémy), segmentovať a špecializovať podľa typu MSP (mikro, malý, stredný). Navrhované nástroje budú smerované aj na podporu rozvoja podnikania aj v rámci znevýhodnených sociálnych skupín (ženy, mladí do 30 rokov, seniori nad 50 rokov, dlhodobo nezamestnaní, štátni príslušníci z tretích krajín, sociálne znevýhodnení a osoby so zdravotným postihnutím, Rómovia). Aktivita bude realizovaná formou schém pomoci a finančných nástrojov⁸⁰.

Poskytovanie informačných a poradenských služieb pre rozvoj MSP. V predchádzajúcom období v rámci OP KaHR ani iných programov financovaných zo ŠF neboli realizované poradenské programy pre MSP. Určitý limitovaný rozsah podpory poskytovali štátne programy. Disponovanie potrebnými zručnosťami a kompetenciami je pritom kľúčovým faktorom rozvoja konkurencieschopnosti MSP. Cieľom aktivity je expertným poradenstvom, tradičnou osobnou, ale aj elektronickou formou podporovať rozvoj existujúcich MSP s rozvojovým potenciálom. Aktivita bude realizovaná prostredníctvom informačných a odborných poradenských služieb, špecializovaným poradenstvom spojeným s vyhľadávaním vhodných podnikateľských nápadov, expertnými poradenskými službami s „vyššou pridanou hodnotou“ pre podnikanie založené na znalostiach a inteligentnej špecializácii a pod. Realizácia aktivity bude súčasťou koncepcie podnikateľských centier uvedených v rámci špecifického cieľa 3.1.1 Primárnymi aktivitami, ktoré budú podnikateľské centrá poskytovať v rámci špecifického cieľa 3.3.1 sú:

- odborné poradenstvo zamerané na zvyšovanie podnikateľských zručností,
- odborné poradenstvo na zvyšovanie zručností prostredníctvom zavádzania štandardov kvality, napr. systémy manažérstva kvality, procesné riadenie, akreditácia⁹³ a certifikácia, REACH, EMAS, ISO 14001 a pod.,
- semináre/workshopy,
- vytváranie databáz špecializovaného poradenstva vrátane sieťovania,
- súťaže s cieľom podporenia príkladov dobrej podnikateľskej praxe,
- školenia zamerané na zvyšovanie kvality podnikateľského poradenstva,
- marketingová komunikácia nových trendov a tém v podnikaní.

Aktivita bude realizovaná formou národného projektu a schém pomoci.

Využívanie nástrojov elektronického podnikania MSP. Internet a internetová ekonomika predstavujú pre SR jedinečnú príležitosť využiť potenciál globálnych trendov (mobilné technológie, cloud, sociálne siete), podporiť export slovenských produktov a služieb, zvýšiť ekonomický rast a vytvárať nové pracovné miesta. SR má potenciál, ale celkovo nízku úroveň kapacít pre moderné technologické riešenia, najmä v sektore MSP. V doterajšom období však neboli realizované špecifické opatrenia na podporu elektronického podnikania v prostredí MSP. Aktivita bude zameraná na stimuláciu využívania elektronického podnikania (e-commerce, e-biznis) v prostredí MSP. Jej cieľom je motivovať MSP, najmä v kategóriách mikro podnikov a malých podnikov, ktoré doposiaľ nemali skúsenosť s on-line podnikaním, pre zavedenie a rozvoj digitálnych technológií vo svojom podnikaní. Aktivita zahŕňa viacero opatrení:

- informovanie o možnostiach a výhodách elektronického podnikania pre MSP,
- poradenstvo o jednotlivých formách elektronického podnikania,
- rozvoj znalostí a zručností MSP v oblasti elektronického podnikania,
- technická podpora pri tvorbe webových stránok firiem, e-shopov a pod. formou vytvorenia generických aplikácií,
- finančná podpora na tvorbu aplikácií pre elektronické podnikanie.

Aktivita nezahŕňa elektronické služby štátu pre podnikateľov ktoré sú podporované v rámci Operačného programu Integrovaná infraštruktúra. Aktivita bude realizovaná formou národného projektu a schémy pomoci.

Podpora rozvoja alternatívnych foriem podnikania. Obsahovým východiskom aktivity sú štúdie alternatívnych foriem podnikania (napr. rodinné podnikanie, zjednodušená akciová spoločnosť) spracované v predchádzajúcom období, ktoré preukázali potrebu alternatívnych foriem podnikania v niektorých typoch podnikateľskej činnosti (poľnohospodárska činnosť, remeselné činnosti, kapitálové investovanie). Opatrenie bude zamerané najmä na vytvorenie priaznivých podmienok pre podnikanie znevýhodnených sociálnych skupín (ženy, mladí do 30 rokov, seniori nad 50 rokov, dlhodobo nezamestnaní, štátni príslušníci z tretích krajín, sociálne znevýhodnení a osoby so zdravotným postihnutím, Rómovia) a taktiež zvýhodnenie foriem podnikania špecializujúcich sa na podporu sociálnej ekonomiky a špecifické formy podnikania. V rámci aktivity bude realizované:

- analýza legislatívneho prostredia,
- spracovanie návrhov legislatívnych úpravy pre definovanie právneho postavenia alternatívnych modelov podnikania,
- definovanie systémových podporných mechanizmov a stimulov pre podporu a stabilizáciu alternatívnych foriem podnikania,
- podpora špecializovaných štruktúr orientovaných na stimulovanie podnikania žien a iných znevýhodnených sociálnych skupín,
- pilotné projekty na testovanie navrhnutých alternatívnych foriem podnikania, podporných mechanizmov a opatrení,
- podpora informovanosti, rozvíjania zručností a kompetencií podnikateľov zo znevýhodnených sociálnych skupín,
- podpora vytvárania trhovo uplatniteľných produktov a služieb podnikateľov zo znevýhodnených sociálnych skupín.

V rámci aktivity sa predpokladá realizácia sociálnych inovácií. Aktivita bude realizovaná formou národného projektu a schémy pomoci.

Tvorba nových obchodných modelov kreatívneho priemyslu. Kreatívny priemysel patrí medzi rýchlo sa rozvíjajúce odvetvia s veľkým rozvojovým potenciálom. Cieľom aktivity bude podporovať rozvoj sektora prostredníctvom realizácie cieleného poradenstva, vzdelávacích a iných podporných aktivít zameraných aj na medzisektorovú spoluprácu a internacionalizáciu. Podporované budú tiež činnosti smerujúce k rastu vývojových kapacít a ich sieťovaniu so zámerom dosiahnuť zefektívnenie

tvorivého procesu a komercializácie výsledkov tvorivej činnosti subjektov pôsobiacich v sektore kreatívneho priemyslu. Budú realizované aktivity propagujúce kreatívny priemysel, ako aj aktivity budovania trhu. Aktivita bude realizovaná formou národného projektu a schémy pomoci.

Podpora zvyšovania štandardov výkonnosti a funkčnosti MSP vrátane zelenej ekonomiky. Aktivita je pokračovaním úspešného opatrenia OP KaHR (opatrenie 1.3). Jej cieľom je podpora udržania konkurencieschopnosti MSP kompenzovaním nákladov, ktoré vznikajú MSP pri napĺňaní podmienok špecifických regulácií EÚ (napr. európska legislatíva v oblasti spracovania osobných údajov, smernica REACH, legislatíva v oblasti platobných služieb, špecifická legislatíva pre oblasť niektorých výrobkov, resp. určitých služieb).. Podpora bude zameraná na:

- prípravu a budovanie systémov manažérstva kvality,
- realizáciu externého certifikačného procesu súvisiaceho so zavádzaním podmienok kompatibility s požiadavkami príslušnej regulácie EÚ,
- realizáciu predcertifikačného auditu pre overenie stavu v akom sa podnik nachádza,
- zavádzanie technických noriem do výrobných praxe a služieb,
- zavádzanie systémov a štandardov v súlade s požiadavkami EÚ a/alebo medzinárodnými normami.

Aktivita bude realizovaná formou národného projektu a schémy pomoci.

Monitorovanie podnikateľského prostredia v súlade s uplatňovaním princípu „Think Small First“. Aktivita je doplnením ostatných aktivít zameraných na priame formy podpory MSP. Jej cieľom je vytváranie priaznivých podmienok pre činnosť MSP v súlade s jednotlivými princípmi iniciatívy Small Business Act za účelom posilnenia ich rastu a inovatívnosti. V predchádzajúcom období SBA vykonávala monitoring podnikateľského prostredia, čiastočne s podporou štátneho programu. V súvislosti s činnosťou Vyslanca pre MSP (SME Envoy) vzrástla potreba identifikovania prekážok a potrieb MSP vo vzťahu k uplatňovaniu princípu Think Small First ako aj ostatných princípov iniciatívy Small Business Act. Aktivita je zameraná prípravu podkladov pre činnosť Vyslanca pre MSP (SME Envoy), MH SR ako aj ďalšie ministerstvá. Zámerom je zohľadniť princíp „think small first“ a ostatné princípy iniciatívy Small Business Act pri tvorbe legislatívnych návrhov, opatrení a politík zameraných na zlepšenie podnikateľského prostredia a riešenie problémov podnikania MSP. V rámci aktivity bude vykonávané:

- kontinuálne monitorovanie podnikateľského prostredia,
- spracovanie analýz a prieskumov, vytváranie a udržiavanie bázy dát ukazovateľov MSP,
- mapovanie skutkového stavu a situácie MSP z pohľadu uplatňovania princípov iniciatívy Small Business Act,
- identifikovanie a analyzovanie bariér rozvoja podnikania MSP,
- porovnávanie situácie v SR s podmienkami podnikania v ostatných krajinách (najmä v susedných krajinách EÚ),
- identifikovanie vhodných príkladov opatrení pre prenos do podmienok SR.

Aktivita bude realizovaná formou národného projektu.

Oprávnení prijímatelia⁹⁴, cieľové skupiny a cieľové územie v rámci investičnej priority 3.3

Prijímatelia:	- fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie spĺňajúce definíciu MSP, - združenia fyzických alebo právnických osôb, - neziskový sektor, - Slovak Business Agency, - štátne rozpočtové organizácie alebo štátne príspevkové organizácie v pôsobnosti MH SR, - verejnoprávne inštitúcie zriadené zo zákona, - orgány územnej samosprávy, - Ministerstvo hospodárstva SR, - CVTI SR (v prípade národného projektu rozvoj podnikateľských centier).
Cieľové skupiny:	MSP
Cieľové územie	Menej rozvinuté regióny

2.3.7.2 Hlavné zásady výberu projektov

Vo vzťahu k výzvam na predkladanie žiadostí o príspevok budú zohľadnené **všeobecné zásady výberu projektov pre tematický cieľ 3** uvedené v kapitole 2.3.3.2.

Špecifické zásady výberu projektov v rámci investičnej priority 3.3:

Špecifické zásady výberu projektov pre špecifický cieľ 3.3.1 zodpovedajú špecifickým zásadám výberu projektov v rámci špecifického cieľa 3.1.1 s výnimkou prvých troch špecifických zásad. Zároveň sa k špecifickým zásadám dopĺňa:

- pri výbere projektov bude kladený dôraz na kvalitu projektu, t. j. odborné posúdenie prispôsobenia sa špecifickým reguláciám EÚ, stupňa inovácie výrobného procesu/produktu/služby a vplyvu realizácie projektu na zlepšenie konkurencieschopnosti podniku v regionálnom, národnom a európskom priestore, a pravdepodobnosti dosiahnutia stanovených cieľov.

2.3.7.3 Plánované použitie finančných nástrojov

Finančné nástroje môžu byť použité na podporu implementácie tých aktivít, pri ktorých bude preukázané efektívnejšie využitie finančných prostriedkov z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) takouto formou podpory. Pri ekonomicky životaschopných projektoch, kde sa predpokladá návratnosť prostriedkov alebo úspora nákladov, predstavujú finančné nástroje vhodnejšiu formu podpory, ktorá má menší dopad na deformáciu trhu. Finančné nástroje budú zamerané na podporu tých aktivít, ktoré nenachádzajú financovanie na trhu, prípadne nenachádzajú adekvátne financovanie, pri ktorom by ich realizácia bola efektívnou.

Možnosť opätovného využitia prostriedkov za predpokladu prispievania k dosiahnutiu cieľov prioritných osí patrí medzi výhody využitia finančných nástrojov. Ďalšou výhodou využitia finančných nástrojov je možnosť navýšenia prostriedkov pre dosiahnutie špecifických cieľov programu prostredníctvom mobilizovania dodatočného kapitálu, ktoré bude založené na vhodnom nastavení týchto nástrojov. Mobilizovanie dodatočného kapitálu je potrebné aj vzhľadom na nedostatočný objem prostriedkov z EŠIF na pokrytie všetkých investičných potrieb v príslušných oblastiach. Účasť súkromných investorov môže prispieť aj ku skvalitneniu implementácie projektov, a teda dodatočne prispieva k celkovo efektívnejšiemu použitiu finančných prostriedkov.

S využitím finančných nástrojov bude možné podporiť príslušné aktivity vhodnými finančnými produktmi (úvery, záruky, rizikový kapitál, mezzanine a pod). Konkrétne aktivity, vhodný objem prostriedkov a podmienky implementácie konkrétnych finančných nástrojov, vrátane očakávaného znásobenia alokovaných prostriedkov EŠIF a ich kombinácie s inými formami podpory, budú vychádzať z výsledkov ex ante hodnotenia pre finančné nástroje, vyžadovaného podľa čl. 37 ods. 2 všeobecného nariadenia pre finančné nástroje na programové obdobie 2014 – 2020.

2.3.7.4 Plánované použitie veľkých projektov

V rámci špecifického cieľa 3.3.1 nie je plánovaná realizácia veľkého projektu.

2.3.7.5 Ukazovatele výstupov na úrovni investičnej priority 3.3

Tabuľka 22 Spoločné a špecifické ukazovatele výstupu na úrovni investičnej priority 3.3

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia podávania správ
C001	Počet podnikov, ktorým sa poskytuje podpora (spoločný)	podniky	EFRR	menej rozvinutý región	2 390	ITMS	ročne
C002	Počet podnikov, ktoré dostávajú granty (spoločný)	podniky	EFRR	menej rozvinutý región	290	ITMS	ročne
C003	Počet podnikov, ktoré dostávajú finančnú podporu inú ako granty (spoločný)	podniky	EFRR	menej rozvinutý región	90	ITMS	ročne
C004	Počet podnikov, ktoré dostávajú nefinančnú podporu (spoločný)	podniky	EFRR	menej rozvinutý región	2 390	ITMS	ročne
C006	Súkromné investície zodpovedajúce verejnej podpore pre podniky (granty) (spoločný)	EUR	EFRR	menej rozvinutý región	52 900 000	ITMS	ročne
C007	Súkromné investície zodpovedajúce verejnej podpore pre podniky (iné ako granty) (spoločný)	EUR	EFRR	menej rozvinutý región	67 500 000	ITMS	ročne
C008	Nárast zamestnanosti v podporovaných podnikoch (spoločný)	FTE	EFRR	menej rozvinutý región	560	ITMS	ročne
C028	Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre trh nové (spoločný)	podniky	EFRR	menej rozvinutý región	1 090	ITMS	ročne
C029	Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre firmu nové (spoločný)	podniky	EFRR	menej rozvinutý región	1 700	ITMS	ročne
O0072	Počet prihlášok registrácie práv duševného vlastníctva (špecifický)	počet	EFRR	menej rozvinutý región	60	ITMS	ročne
O0075	Počet účastníkov poradenských a vzdelávacích programov (špecifický)	počet	EFRR	menej rozvinutý región	7 000	ITMS	ročne
O0083	Počet podnikov, ktoré dostávajú nefinančnú podporu v rámci podpory poskytovania informačných, poradenských a mentorských služieb pre rozvoj MSP (špecifický)	počet	EFRR	menej rozvinutý región	1 030	ITMS	ročne
O0084	Počet podnikov, ktoré dostávajú nefinančnú podporu v rámci tvorby nových obchodných modelov kreatívneho priemyslu	počet	EFRR	menej rozvinutý región	1 160	ITMS	ročne

2.3.8 Výkonnostný rámec

Tabuľka 23 Výkonnostný rámec v rámci prioritnej osi 3

Prioritná os	Typ ukazovateľa	ID	Ukazovateľ alebo kľúčový vykonávací krok	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu	Čiastkový cieľ na rok 2018	Zámer (celkový cieľ) na rok 2023	Zdroj údajov	Zdôvodnenie výberu ukazovateľa (ak prichádza do úvahy)
3 Posilnenie konkurencieschopnosti a rastu MSP	finančný ukazovateľ	F0002	Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom	EUR	EFRR	menej rozvinutý región	143 835 276	565 429 599	ITMS	
	kľúčový vykonávací krok	K0001	Počet podporených podnikov prostredníctvom poradenských centier pre MSP	počet	EFRR	menej rozvinutý región	900	3 200	ITMS	Podiel na alokácii prioritnej osi 5,05%, priebežné výstupy monitorované prostredníctvom národného projektu s realizáciou počas programového obdobia
	ukazovateľ výstupu	O0077	Počet podporených podnikov prostredníctvom poradenských centier pre MSP	počet	EFRR	menej rozvinutý región	0	3 200	ITMS	Cieľ kľúčového vykonávacieho kroku, podiel na alokácii prioritnej osi 5,05 %
	kľúčový vykonávací krok	K0004	Počet podnikov, ktoré dostávajú nefinančnú podporu v rámci podpory poskytovania informačných, poradenských a mentorských služieb pre rozvoj MSP	počet	EFRR	menej rozvinutý región	290	1 030	ITMS	Podiel na alokácii prioritnej osi 4,27 %, priebežné výstupy monitorované prostredníctvom národného projektu s realizáciou počas programového obdobia.
	ukazovateľ výstupu	O00083	Počet podnikov, ktoré dostávajú nefinančnú podporu v rámci podpory poskytovania informačných, poradenských a mentorských služieb pre rozvoj MSP	počet	EFRR	menej rozvinutý región	0	1 030	ITMS	Cieľ kľúčového vykonávacieho kroku, podiel na alokácii prioritnej osi 4,27 %.
	kľúčový vykonávací krok	K0005	Počet podnikov, ktoré dostávajú nefinančnú podporu v rámci tvorby nových obchodných modelov kreatívneho priemyslu	počet	EFRR	menej rozvinutý región	330	1 160	ITMS	Podiel na alokácii prioritnej osi 5,31 %, priebežné výstupy monitorované prostredníctvom národného projektu s realizáciou počas programového obdobia
	ukazovateľ výstupu	O0084	Počet podnikov, ktoré dostávajú nefinančnú podporu v rámci tvorby nových obchodných modelov kreatívneho priemyslu	počet	EFRR	menej rozvinutý región	0	1 160	ITMS	Cieľ kľúčového vykonávacieho kroku, podiel na alokácii prioritnej osi 5,31 %
	ukazovateľ výstupu	C002	Počet podnikov, ktoré dostávajú granty	podniky	EFRR	menej rozvinutý región	80	300	ITMS	Podiel na alokácii prioritnej osi 39,55 %

2.3.8.1 Predpokladaný vývoj finančného pokroku na prioritnej osi 3

Pri odhade finančného pokroku OP Val na prioritnej osi 3 sa primárne vychádzalo z vývoja čerpania predchádzajúceho programového obdobia 2007 – 2013 v rámci OP KaHR, kde je RO MH SR.

Prioritná os 2	Nekumulatívne údaje		Kumulatívne údaje	
	EFRR	Národné spolufinancovanie (indikatívne)*	EFRR	Národné spolufinancovanie (indikatívne)*
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	3 525 424	1 770 271	3 525 424	1 770 271
2017	49 355 936	24 783 796	52 881 360	26 554 067
2018	49 355 936	24 783 796	102 237 296	51 337 863
2019	63 385 304	31 828 561	165 622 600	83 166 424
2020	56 462 250	28 352 190	222 084 850	111 518 614
2021	56 462 250	28 352 189	278 547 100	139 870 803
2022	56 462 250	28 352 190	335 009 350	168 222 993
2023	41 405 650	20 791 606	376 415 000	189 014 599
Spolu 2014-2023	376 415 000	189 014 599	-	-

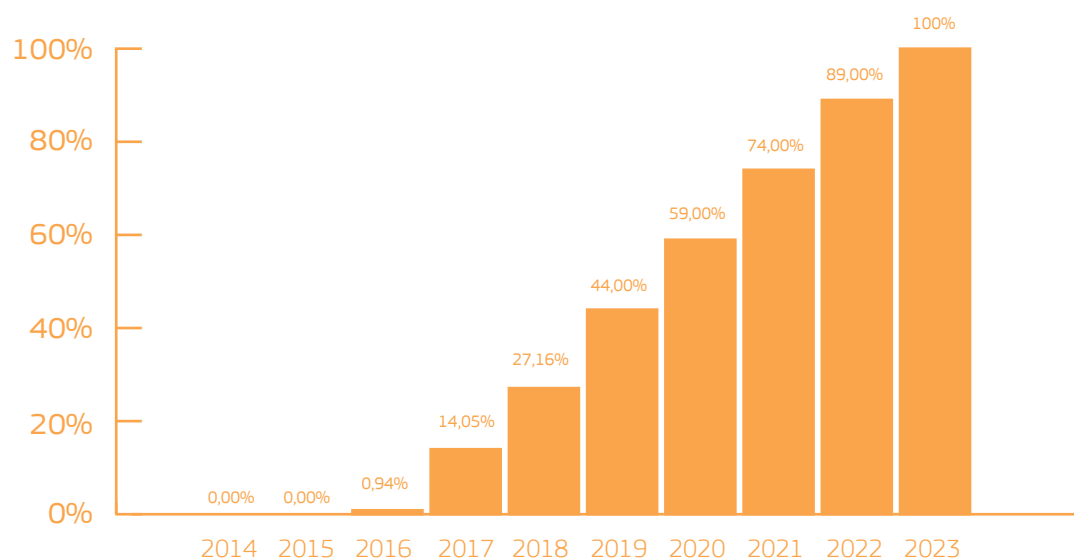
*Národné spolufinancovanie je vo vzťahu k zdroju EFRR vyčíslené indikatívne na základe predpokladaného objemu kontrahovania podľa jednotlivých typov prijímateľov.

Vplyv vynechania výkonnostnej rezervy na hodnotu čiastkového cieľa pre rok 2018 bol vypočítaný podľa matematického algoritmu:

Koeficient vplyvu vynechania výkonnostnej rezervy na hodnotu čiastkového cieľa

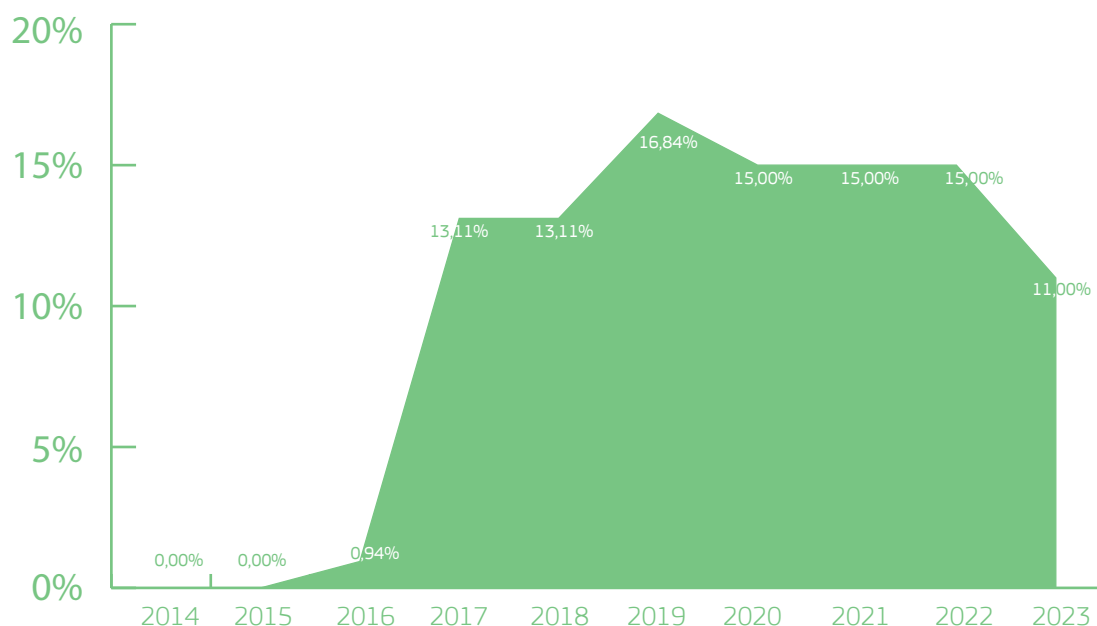
$$\left[\frac{\text{kumulatívna miera čerpania}_{2018} \times \left(\frac{\text{alokácia na prioritnú os} - \text{výkonnostná rezerva}}{\text{alokácia na prioritnú os}} \right)}{\text{alokácia na prioritnú os}} \right]$$

Odhadovaný vývoj čerpania na prioritnej osi 3 (OPVal) - kumulatívne

Prioritná os 3

Odhadovaný vývoj čerpania na prioritnej osi 3 (OPVal) - nekumulatívne

Prioritná os 3

V prípade vývoja finančného pokroku na prioritnej osi 3 sa predpokladá najvyšší medziročný nárast čerpania v šiestom roku programového obdobia 2014-2020. V roku 2018 sa predpokladá dosiahnutie čerpania na úrovni celkových oprávnených výdavkov vo výške 153 575 159 EUR (z toho 102 237 296 EUR predstavuje zdroj EFRR a 51 337 863 EUR je indikatívne vyčíslené národné spolufinancovanie).

Po zohľadnení výkonnostnej rezervy z alokácie prioritnej osi 3 sa dá predpokladať, že na konci piateho roku programového obdobia, t.j. v roku 2018 by malo čerpanie dosiahnuť úroveň **143 835 276 EUR** (z toho **95 753 309 EUR** predstavuje zdroj EFRR a **48 081 967 EUR** je indikatívne vyčíslené národné spolufinancovanie).

2.3.9 Kategórie intervencií⁹⁵

Dimenzia 1 – Oblasť intervencie		
Fond	EFRR	
Kategória regiónu	Menej rozvinutý	
Prioritná os	Kód	Suma (EUR)
3 Posilnenie konkurencieschopnosti a rastu MSP	001	105 551 395,00
	056	12 900 000,00
	063	12 657 370,00
	064	12 170 000,00
	066	97 890 420,00
	067	78 645 815,00
	068	2 500 000,00
	069	21 900 000,00
	073	5 600 000,00
	076	10 000 000,00
	077	10 000 000,00
	082	6 600 000,00

Dimenzia 2 – Forma financovania		
Fond	EFRR	
Kategória regiónu	Menej rozvinutý	
Prioritná os	Kód	Suma (EUR)
3 Posilnenie konkurencieschopnosti a rastu MSP	01	256 243 685,00
	03	30 734 263,00
	04	41 368 526,00
	05	32 701 395,00
	06	15 367 131,00

Dimenzia 3 – Druh územia		
Fond	EFRR	
Kategória regiónu	Menej rozvinutý	
Prioritná os	Kód	Suma (EUR)
3 Posilnenie konkurencieschopnosti a rastu MSP	01	149 815 000,00
	02	140 180 000,00
	03	86 420 000,00

Dimenzia 4 – Územné mechanizmy realizácie		
Fond	EFRR	
Kategória regiónu	Menej rozvinutý	
Prioritná os	Kód	Suma (EUR)
3 Posilnenie konkurencieschopnosti a rastu MSP	07	376 415 000,00

2.3.10 Prípadný prehľad o plánovanom použití technickej pomoci, v prípade potreby vrátane aktivít na posilnenie administratívnej kapacity orgánov a prijímateľov v rámci prioritnej osi ³

N/A

2.4 PRIORITNÁ OS 4 • Rozvoj konkurencieschopných MSP v Bratislavskom kraji

ID prioritnej osi	4
Názov prioritnej osi	Rozvoj konkurencieschopných MSP v Bratislavskom kraji
Prioritná os bude implementovaná prostredníctvom finančných nástrojov	N/A
Prioritná os bude implementovaná prostredníctvom finančných nástrojov vytvorených na úrovni EÚ	N/A
Prioritná os bude implementovaná prostredníctvom nástroja CLLD	nie

2.4.0 Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie

Fond	Európsky fond regionálneho rozvoja
Kategória regiónu	rozvinutejší región
Základ pre výpočet (celkový príspevok)	24 632 009
Kategória regiónu pre najvzdialenejšie a severné riedko osídlené (v prípade potreby)	N/A

2.4.1 **2.4.1 INVESTIČNÁ PRIORITA 4.1: Podpora kapacity MSP pre rast na regionálnych, celoštátnych a medzinárodných trhoch a zapojenia sa do procesov inovácií**

2.4.1.1 Špecifický cieľ investičnej priority a očakávané výsledky

Špecifický cieľ	4.1.1
Názov špecifického cieľa	Nárast podielu ziskových MSP v Bratislavskom kraji

Špecifický cieľ je zameraný na komplexné riešenia podporujúce vznik a rozvoj nových perspektívnych MSP v BSK vrátane start-up a spin-off ako aj ich podporu, resp. akceleráciu do ďalších fáz životného cyklu. Zabezpečí sa systematická podpora počas všetkých štádií podnikania, vytvorenie podmienok pre rast konkurencieschopnosti MSP a zníženie miery ich zániku. Súčasťou je aj rozvoj nových odvetví (napr. kreatívny priemysel).

Výsledky, ktoré sa SR usiluje dosiahnuť prostredníctvom podpory Únie

OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY:

- zvýšenie miery prežitia nových podnikov v BSK;
- nárast vzniku a rozvoja inovatívnych, technologických firiem vrátane start-up a spin-off a kreatívnych podnikov v BSK;
- zlepšenie prístupu k financiám a rizikovému kapitálu pre začínajúce a existujúce MSP;
- zvýšenie podielu ziskových podnikov v BSK;
- zvýšenie počtu MSP v BSK, ktoré realizujú inovačné aktivity;
- nárast počtu konkurencieschopných podnikov;
- vytvorenie podmienok pre aplikáciu sociálnych inovácií a podnikanie znevýhodnených skupín.

Tabuľka 24 Špecifické ukazovatele výsledkov programu zodpovedajúce špecifickému cieľu 4.1.1

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Kategória regiónu	Východisková hodnota	Východisko-vý rok	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia podávania správ
R0130	Podiel ziskových MSP v Bratislavskom kraji	%	rozvinutejší región	51,8	2011	57	Register účtovných závierok	ročne

2.4.2 Aktivita, ktorá sa má podporiť v rámci investičnej priority 4.1

2.4.2.1 Opis druhu a príkladov akcií, ktoré majú byť financované a ich očakávaný prínos pre špecifické ciele a ak je to vhodné, vrátane identifikácie hlavných cieľových skupín, zacielených osobitných území a druhov príjemcov v rámci investičnej priority 4.1

Príklady aktivít pre špecifický cieľ 4.1.

Podpora nových a začínajúcich MSP prostredníctvom finančných nástrojov (úverový program pre podporu nových a začínajúcich MSP, fond rizikového kapitálu pre začínajúce podniky vo fázach seed a start up), resp. grantov zameraných na podporu priemyslu a služieb, najmä poznatkovo intenzívnych služieb (KIS) a nových, progresívnych odvetví. Na základe úspešne realizovaných opatrení v predchádzajúcom období (mikropôžičkové programy SBA a SZRB) ukazuje sa potreba podpory začínajúcich ako aj časti etablovaných MSP, ktoré predstavujú medzeru na trhu komerčného financovania, prostredníctvom špecifických finančných nástrojov. Aktivita je navrhnutá na riešenie problému obmedzeného prístupu k financovaniu spôsobujúceho ohrozenie životaschopnosti nových a začínajúcich MSP v BSK. Aktivita zároveň vytvára predpoklady pre udržateľné fungovanie MSP. Finančné nástroje predstavujú vhodné doplnenie portfólia nefinančných opatrení realizovaných prostredníctvom podnikateľského centra. Finančné schémy môžu byť kombinované s grantovou zložkou (viazanou na splnenie určitých podmienok). Vytvorí sa tak možnosť podpory aj pre MSP bez podnikateľskej histórie, ktorí predstavujú najväčšie riziko z hľadiska komerčného sektora a preto sa v tomto prípade prejavuje najväčšie trhové zlyhanie. Charakteristickým znakom týchto finančných nástrojov je skĺbenie finančnej pomoci (úveru, kapitálového vstupu) a odborného poradenstva. Navrhované nástroje majú za cieľ podporiť rozvoj podnikania aj v rámci sociálnych inovácií, t. j. podpory znevýhodnených sociálnych skupín (ženy, mladí do 30 rokov, seniori nad 50 rokov, dlhodobo nezamestnaní, štátni príslušníci z tretích krajín, sociálne znevýhodnení a osoby so zdravotným postihnutím, Rómovia).

Cieľom aktivity je:

- zlepšiť prístup k financiám pre nových a začínajúcich MSP,
- pomoc a podpora pri začatí a rozvíjaní podnikania,
- podpora pri prenose osobných skúseností a odborných znalostí pri štarte podnikania,
- poskytovanie finančnej podpory v kombinácii s odborným poradenstvom,
- sprístupnenie finančných prostriedkov etablovaným MSP formou úverov za zvýhodnených podmienok s minimálnym deformatívnym dopadom na trh
- sprístupnenie finančných prostriedkov za zvýhodnených podmienok podnikateľom zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Aktivita bude realizovaná formou finančných nástrojov.

Podpora činnosti a rozvoj podnikateľského centra v BSK (NPC v Bratislave) s cieľom etablovania podpornej inštitúcie pre MSP, ako aj záujemcov o podnikanie. V predchádzajúcom období nebola realizovaná systematická podpora MSP v BSK nakoľko región bol vylúčený z väčšiny podporných opatrení financovaných zo ŠF. Systém verejnej podpory bol

fragmentovaný, nesystémový a nekoordinovaný. Cieľom aktivity je vytvoriť funkčnú štruktúru pre zabezpečenie systémovej podpory MSP. Jej obsahom je koncept podnikateľských centier ako komplexných podporných centier typu one-stop-shop, v ktorých záujemca o podnikanie (vrátane znevýhodnených sociálnych skupín), podnik v počiatočnom štádiu rozvoja alebo už existujúci MSP získa informácie, rady, podporu, priestor na vlastný rast, či kooperáciu, možnosť financovania a pod. Služby centier budú rozdelené do niekoľkých základných foriem, napr. služby akceleračného centra, služby inkubátora, služby co-workingu a pod., vrátane existujúcich podporných nástrojov, ktoré v súčasnosti realizuje SBA. Koncept podnikateľských centier predpokladá vznik NPC v Bratislave, ktoré bude východiskom pre budovanie ďalších centier v regiónoch SR. Medzi centrami bude prebiehať úzka súčinnosť a kooperácia tak, aby bola zabezpečená dostupnosť a kvalita poskytovaných služieb pre MSP. NPC v Bratislave s pokrytím BSK sa bude implementovať ako vzorový, resp. pilotný projekt budúcej siete alokovanej v regiónoch SR. Pilotná fáza NPC Bratislava je spoločne realizovaná partnermi SBA a CVTI SR už v programovacom období 2007 – 2013 s plným nábehom služieb v rámci programového obdobia 2014 – 2020. S využitím skúseností NPC v Bratislave budú v spolupráci SBA a CVTI SR následne iniciované podnikateľské centrá v ostatných regiónoch SR. Zámerom nie je budovať novú infraštruktúru, ale naopak vytvoriť NPC s využitím existujúcej infraštruktúry a so zapojením rôznych partnerov, ako napr. regionálnej a miestnej samosprávy, akademickej obce, VaV kapacít, podnikateľských organizácií a pod. Primárnymi aktivitami, ktoré bude poskytovať NPC sú:

- vytváranie infraštruktúry pre podporu začínajúcich podnikov (kancelárske a prevádzkové priestory, technologické zariadenia),
- individuálne podnikateľské poradenstvo,
- odborné poradenstvo pre podnikateľov zo sociálne znevýhodneného prostredia a pre podniky poskytujúce sociálne služby,
- odborné poradenstvo zamerané na zvyšovanie podnikateľských zručností a na zvyšovanie zručností prostredníctvom zavádzania štandardov kvality, napr. systémy manažérstva kvality, procesné riadenie, akreditácia⁹⁶ a certifikácia, REACH, EMAS, ISO 14001 a pod.,
- organizácia odborných podujatí – semináre, webináre, prednášky, diskusné fóra, workshopy, konferencie, B2B, B2G podujatia, kooperačné podujatia a pod.,
- školenia a vzdelávacie programy zamerané na prípravu na podnikanie, špecifické školenia pre inkubovaných a start-up podnikateľov, tréningové programy pre externých MSP,
- sprostredkovanie financovania – mikropôžičky, úvery, rizikový kapitál, podnikateľskí anjeli, inovačné vouchery a pod.,
- on-line platforma a dopytové služby (prepojenie na sieť Enterprise Europe Network a iné siete), vyhľadávanie v databázach projektov, partnerov a ponúk na spoluprácu, zdieľanie dokumentov, blogy a pod., aktivita nadväzuje na národný projekt Elektronické služby MH SR,
- stážové pobyty v zahraničných hi-tech centrách a parkoch,
- podpora pri internacionalizácii a etablovaní sa na globálnom trhu,
- prezentácia úspešných podnikateľov a príkladov dobrej podnikateľskej praxe,
- súťaže a popularizačné podujatia pre stredné a vysoké školy a širokú verejnosť zamerané na zvýšenie motivácie podnikateľov,
- informovanie o možnostiach podpory z komunitárnych programov EÚ,
- poradenstvo pri príprave žiadostí o podporu z komunitárnych programov EÚ,
- asistencia pri vyhľadávaní partnerov pre potrebu komunitárnych programov EÚ,
- zber dát o podnikateľskom prostredí/realizácia prieskumov,
- spracovanie analýz segmentov podnikateľského prostredia a trendov v podnikaní MSP,
- monitorovanie vplyvu administratívnych pravidiel a legislatívnych noriem, príprava legislatívnych návrhov na zlepšenie podmienok pre MSP,
- identifikácia zlyhaní trhu, monitorovanie a vyhodnocovanie efektívnosti podporných programov, príprava návrhov opatrení/programov na podporu MSP,
- monitoring uplatňovania princípov Small Business Act v podmienkach SR.

Aktivita bude realizovaná formou národného projektu a schémy pomoci.

Podpora kreatívneho priemyslu v rámci BSK. Kreatívny priemysel definovaný ako jedna z prioritných rozvojových oblastí RIS3 SK má v rámci BSK z hľadiska SR nadpriemernú koncentráciu podnikateľských subjektov. Podľa zisťovania SIEA pôsobilo v rámci najperspektívnejších kultúrnych a kreatívnych odvetví viac ako 20 000 podnikov, pričom viac ako polovica bola lokalizovaná práve v BSK. Z tohto dôvodu bude podporovaný okrem samotných podnikateľských subjektov vznik a rozvoj lokálnych kreatívnych klastrov, ako aj ich spájanie s inými najmä perspektívnymi odvetvami. Pre zvýšenie potenciálu podnikateľských subjektov budú realizované vzdelávacie a poradenské aktivity šité na mieru uvedených odvetví s cieľom stimulovať ich ekonomický rast prostredníctvom tvorby a implementácie nových biznis modelov prostredníctvom rozvoja zvýšenia kreativity. Bude podporovaná internacionalizácia kreatívneho priemyslu v rámci oprávnených teritórií EÚ. Taktiež bude podporované zvyšovanie povedomia o aktivitách a potenciáli kreatívneho priemyslu tak, aby vznikali prepojenia s inými odvetvami a sektormi, ktoré budú cielene podporované. Rozvoj kreatívneho priemyslu bude rozvíjaný prostredníctvom aktivít budovania lokálneho, ale aj celoslovenského trhu. Aktivita bude realizovaná formou národného projektu a schémy pomoci.

Oprávnení prijímateľa⁹⁷, cieľové skupiny a cieľové územie v rámci investičnej priority 4.1

Prijímateľa:	<ul style="list-style-type: none">- fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie spĺňajúce definíciu MSP,- Slovak Business Agency,- štátne rozpočtové organizácie alebo štátne príspevkové organizácie v pôsobnosti MH SR,- verejnoprávne inštitúcie zriadené zo zákona,- orgány územnej samosprávy,- Centrum vedecko-technických informácií Slovenskej republiky (v prípade národného projektu NPC).
Cieľové skupiny:	MSP, záujemcovia o podnikanie vrátane znevýhodnených sociálnych skupín
Cieľové územie	Rozvinutejší región

2.4.2.2 Hlavné zásady výberu projektov

Vo vzťahu k výzvam na predkladanie žiadostí o príspevok budú zohľadnené **všeobecné zásady výberu projektov pre tematický cieľ 3** uvedené v kapitole 2.3.3.2.

Špecifické zásady výberu projektov v rámci investičnej priority 4.1:

Špecifické zásady výberu projektov pre špecifický cieľ 4.1.1 zodpovedajú špecifickým zásadám výberu projektov v rámci špecifického cieľa 3.1.1 s výnimkou zásad regionálneho aspektu.

2.4.2.3 Plánované použitie finančných nástrojov

Finančné nástroje môžu byť použité na podporu implementácie tých aktivít, pri ktorých bude preukázané efektívnejšie využitie finančných prostriedkov z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) takouto formou podpory. Pri ekonomicky životaschopných projektoch, kde sa predpokladá návratnosť prostriedkov alebo úspora nákladov, predstavujú finančné nástroje vhodnejšiu formu podpory, ktorá má menší dopad na deformáciu trhu. Finančné nástroje budú zamerané na podporu tých aktivít, ktoré nenachádzajú financovanie na trhu, prípadne nenachádzajú adekvátne financovanie, pri ktorom by ich realizácia bola efektívnou.

Možnosť opätovného využitia prostriedkov za predpokladu prispievania k dosiahnutiu cieľov prioritných osí patrí medzi výhody využitia finančných nástrojov. Ďalšou výhodou využitia finančných nástrojov je možnosť navýšenia prostriedkov pre dosiahnutie špecifických cieľov programu prostredníctvom mobilizovania dodatočného kapitálu, ktoré bude založené na vhodnom nastavení týchto nástrojov. Mobilizovanie dodatočného kapitálu je potrebné aj vzhľadom na nedostatočný objem prostriedkov z EŠIF na pokrytie všetkých investičných potrieb v príslušných oblastiach. Účast' súkromných investorov môže prispieť aj ku skvalitneniu implementácie projektov, a teda dodatočne prispieva k celkovo efektívnejšiemu použitiu finančných prostriedkov. S využitím finančných nástrojov bude možné podporiť príslušné aktivity vhodnými finančnými produktmi (úvery, záruky, rizikový kapitál, mezzanine a pod). Konkrétne aktivity, vhodný objem prostriedkov a podmienky implementácie konkrétnych finančných nástrojov, vrátane očakávaného znásobenia alokovaných prostriedkov EŠIF a ich kombinácie s inými formami podpory, budú vychádzať z výsledkov ex ante hodnotenia pre finančné nástroje, vyžadovaného podľa čl. 37 ods. 2 všeobecného nariadenia pre finančné nástroje na programové obdobie 2014 – 2020.

2.4.2.4 Plánované použitie veľkých projektov

V rámci špecifického cieľa 4.1.1 nie je plánovaná realizácia veľkého projektu.

2.4.2.5 Ukazovatele výstupov na úrovni investičnej priority 4.1

Tabuľka 25 Spoločné a špecifické ukazovatele výstupu na úrovni investičnej priority 4.1

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia podávania správ
C001	Počet podnikov, ktorým sa poskytuje podpora (spoločný)	počet	EFRR	rozvinutejší región	2 900	ITMS	ročne
C003	Počet podnikov, ktoré dostávajú finančnú podporu inú ako granty (spoločný)	počet	EFRR	rozvinutejší región	200	ITMS	ročne
C004	Počet podnikov, ktoré dostávajú nefinančnú podporu (spoločný)	počet	EFRR	rozvinutejší región	2 800	ITMS	ročne
C005	Počet podporených nových podnikov (spoločný)	počet	EFRR	rozvinutejší región	900	ITMS	ročne
C007	Súkromné investície zodpovedajúce verejnej podpore pre podniky (iné ako granty) (spoločný)	EUR	EFRR	rozvinutejší región	9 900 000	ITMS	ročne
C008	Nárast zamestnanosti v podporovaných podnikoch (spoločný)	FTE	EFRR	rozvinutejší región	50	ITMS	ročne
C028	Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre trh nové (spoločný)	počet	EFRR	rozvinutejší región	110	ITMS	ročne
C029	Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre firmu nové (spoločný)	počet	EFRR	rozvinutejší región	180	ITMS	ročne
O0072	Počet prihlášok registrácie práv duševného vlastníctva (špecifický)	počet	EFRR	rozvinutejší región	18	ITMS	ročne
O0075	Počet účastníkov poradenských a vzdelávacích programov (špecifický)	počet	EFRR	rozvinutejší región	3 300	ITMS	ročne
O0077	Počet podporených podnikov prostredníctvom poradenských centier pre MSP (špecifický)	počet	EFRR	rozvinutejší región	2 670	ITMS	ročne
O0079	Počet podporených MSP prevádzkovaných osobami zo znevýhodnených sociálnych skupín (špecifický)	počet	EFRR	rozvinutejší región	300	ITMS	ročne
O0082	Počet zapojených MSP do programov EÚ (špecifický)	počet	EFRR	rozvinutejší región	130	ITMS	ročne

2.4.3 Výkonnostný rámec

Tabuľka 26 Výkonnostný rámec v rámci prioritnej osi 4

Prioritná os	Typ ukazovateľa	ID	Ukazovateľ alebo kľúčový vykonávací krok	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu	Čiastkový cieľ na rok 2018	Zámer (celkový cieľ) na rok 2023	Zdroj údajov	Zdôvodnenie výberu ukazovateľa (ak prichádza do úvahy)
4 Rozvoj konkurencieschopných MSP v Bratislavskom kraji	finančný ukazovateľ	F0002	Celková suma oprávnených výdavkov po ich certifikácii certifikačným orgánom	EUR	EFRR	rozvinutejší región	12 585 174	49 264 018	ITMS	
	kľúčový vykonávací krok	K0001	Počet podporených podnikov prostredníctvom poradenských centier pre MSP	počet	EFRR	rozvinutejší región	800	2 670	ITMS	Podiel na alokácii prioritnej osi 52,24 %, priebežné výstupy monitorované prostredníctvom národného projektu s realizáciou počas programového obdobia
	ukazovateľ výstupu	O0077	Počet podporených podnikov prostredníctvom poradenských centier pre MSP	počet	EFRR	rozvinutejší región	0	2 670	ITMS	Cieľ kľúčového vykonávacieho kroku, podiel na alokácii prioritnej osi 52,24 %

2.4.3.1 Predpokladaný vývoj finančného pokroku na prioritnej osi 4

Pri odhade finančného pokroku OP Val na prioritnej osi 4 sa primárne vychádzalo z vývoja čerpania predchádzajúceho programového obdobia 2007 – 2013 v rámci OP KaHR, kde je RO MH SR.

Prioritná os 4	Nekumulatívne údaje		Kumulatívne údaje	
	EFRR	Národné spolufinancovanie (indikatívne)*	EFRR	Národné spolufinancovanie (indikatívne)*
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	231 188	231 188	231 188	231 188
2017	3 236 634	3 236 634	3 467 822	3 467 822
2018	3 236 634	3 236 634	6 704 456	6 704 456
2019	4 133 628	4 133 628	10 838 084	10 838 084
2020	3 694 801	3 694 801	14 532 885	14 532 885
2021	3 694 801	3 694 801	18 227 686	18 227 686
2022	3 694 801	3 694 801	21 922 487	21 922 487
2023	2 709 522	2 709 522	24 632 009	24 632 009
Spolu 2014-2023	24 632 009	24 632 009	-	-

* Národné spolufinancovanie je vo vzťahu k zdroju EFRR vyčíslené indikatívne na základe predpokladaného objemu kontrahovania podľa jednotlivých typov prijímateľov

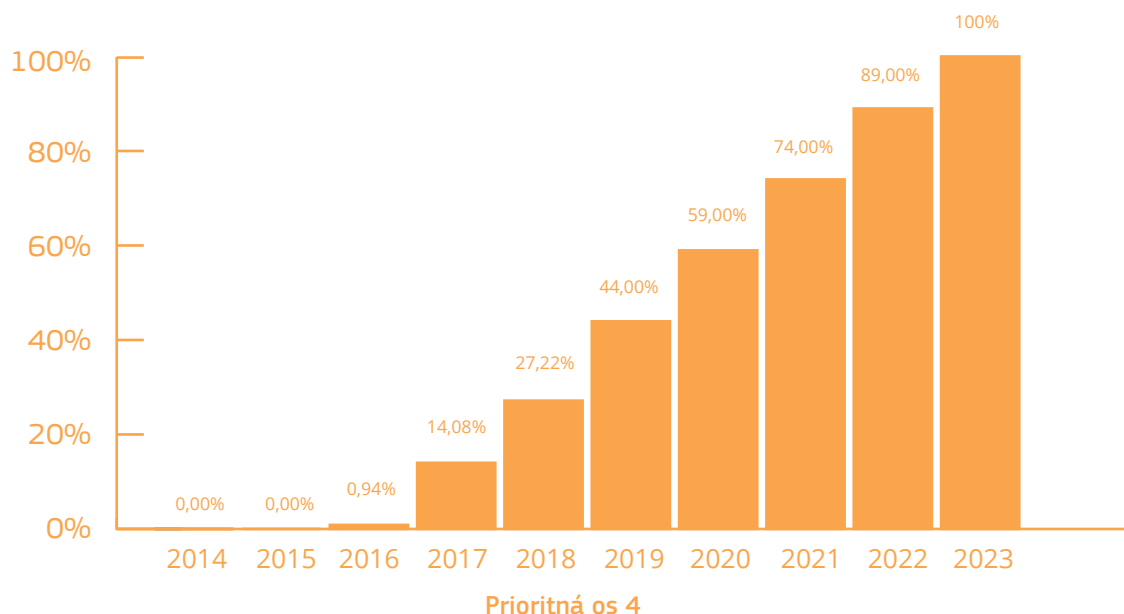
Vplyv vynechania výkonnostnej rezervy na hodnotu čiastkového cieľa pre rok 2018 bol vypočítaný podľa matematického algoritmu:

Koeficient vplyvu vynechania výkonnostnej rezervy na hodnotu čiastkového cieľa

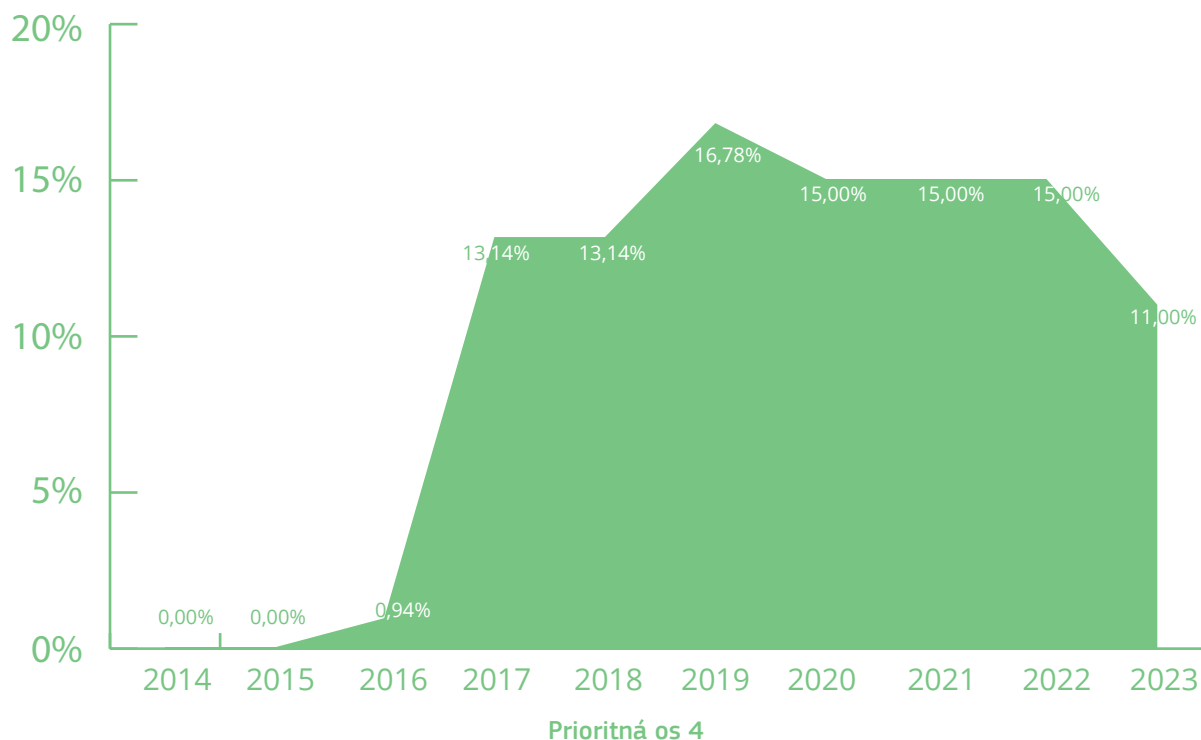
$$\left[\frac{\text{kumulatívna miera čerpania}_{2018} \times \left(\frac{\text{alokácia na prioritnú os} - \text{výkonnostná rezerva}}{\text{alokácia na prioritnú os}} \right)}{\text{alokácia na prioritnú os}} \right]$$

Celkové oprávnené výdavky	EFRR	Národné spolufinancovanie (indikatívne)
12 585 174	6 292 587	6 292 587

Odhadovaný vývoj čerpania na prioritnej osi 4 (OPVal) - kumulatívne

Odhadovaný vývoj čerpania na prioritnej osi 4(OPVal) - nekumulatívne

V prípade vývoja finančného pokroku na prioritnej osi 4 sa predpokladá najvyšší medziročný nárast čerpania v šiestom roku programového obdobia 2014-2020. V roku 2018 sa predpokladá dosiahnutie čerpania na úrovni celkových oprávnených výdavkov vo výške 13 408 912 EUR (z toho 6 704 456 EUR predstavuje zdroj EFRR a 6 704 456 EUR je indikatívne vyčíslené národné spolufinancovanie).

Po zohľadnení výkonnostnej rezervy z alokácie prioritnej osi 4 sa dá predpokladať, že na konci piateho roku programového obdobia, t.j. v roku 2018 by malo čerpanie dosiahnuť úroveň **12 585 174 EUR** (z toho **6 292 587 EUR** predstavuje zdroj EFRR a **6 292 587 EUR** je indikatívne vyčíslené národné spolufinancovanie).

2.4.4 Kategórie intervencií⁹⁸

Dimenzia 1 – Oblasť intervencie		
Fond	EFRR	
Kategória regiónu	Rozvinutejší	
Prioritná os	Kód	Suma (EUR)
4 Rozvoj konkurencieschopných MSP v Bratislavskom kraji	001	4 941 310,00
	056	988 262,00
	066	7 076 723,00
	067	7 766 570,00
	069	1 976 524,00
	076	941 310,00
	077	941 310,00

Dimenzia 2 – Forma financovania		
Fond	EFRR	
Kategória regiónu	Rozvinutejší	
Prioritná os	Kód	Suma (EUR)
4 Rozvoj konkurencieschopných MSP v Bratislavskom kraji	01	14 749 389,00
	03	2 964 786,00
	04	2 964 786,00
	05	2 470 655,00
	06	1 482 393,00

Dimenzia 3 – Druh územia		
Fond	EFRR	
Kategória regiónu	Rozvinutejší	
Prioritná os	Kód	Suma (EUR)
4 Rozvoj konkurencieschopných MSP v Bratislavskom kraji	01	15 887 557,00
	02	6 246 038,00
	03	2 498 414,00

Dimenzia 4 – Územné mechanizmy realizácie		
Fond	EFRR	
Kategória regiónu	Rozvinutejší	
Prioritná os	Kód	Suma (EUR)
4 Rozvoj konkurencieschopných MSP v Bratislavskom kraji	07	24 632 009,00

2.4.5 Prípadný prehľad o plánovanom použití technickej pomoci, v prípade potreby vrátane aktivít na posilnenie administratívnej kapacity orgánov a prijímateľov v rámci prioritnej osi 4

N/A

2.5 PRIORITNÁ OS 5 • Technická pomoc

ID prioritnej osi	5
Názov prioritnej osi	Technická pomoc

2.5.0 Fond, kategória regiónu a základ pre výpočet podpory Únie

Fond	Európsky fond regionálneho rozvoja
Kategória regiónu	menej rozvinutý región rozvinutejší región
Základ pre výpočet (celkový príspevok)	70 000 000
Kategória regiónu pre najvzdialenejšie a severné riedko osídlené (v prípade potreby)	N/A

2.5.1 Špecifické ciele a očakávané výsledky

Špecifický cieľ	5.1.1
Názov špecifického cieľa	Podpora efektívnej implementácie operačného programu

Špecifický cieľ je zameraný na podporu a zabezpečenie efektívneho riadenia a implementácie OP Val. Špecifický cieľ sleduje ambíciu dosiahnutia a udržania stabilného vnútorného prostredia so zabezpečovaním kvalitne spracovaných výstupov a dokumentov. Podpora efektívnej implementácie operačného programu bude zabezpečovaná nielen prostredníctvom kvalitných, motivovaných a morálne stabilizovaných administratívnych kapacít pri zavedení systémových prístupov ich vzdelávania, hodnotenia a odmeňovania, ale aj podporou zabezpečenia ich materiálno-technického vybavenia a zabezpečenia odborných a právnych náležitostí pre podporu implementačných štruktúr.

Výsledky, ktoré sa SR usiluje dosiahnuť prostredníctvom podpory Únie

OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY:

- stabilizované, kvalifikované a kooperujúce administratívne kapacity s odborným potenciálom pre kvalitný manažment a proces implementácie operačného programu;
- efektívnosť procesov implementačných štruktúr zabezpečených modernými materiálno-technickými podmienkami a podpornými službami.

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia podávania správ
R0117	Miera fluktuácie administratívnych kapacít	%	12,93	2013	11,00	RO, SO	ročne
R0116	Miera dodržiavania lehôt na úhradu platieb prijímateľom	%	15,76	2014	85,00	ITMS	ročne

Špecifický cieľ 5.1.2**Názov špecifického cieľa****Zabezpečenie publicity, informovania a podpory posilnenia administratívnych kapacít prijímateľov v procese implementácie**

Výsledky, ktoré sa SR usiluje dosiahnuť prostredníctvom podpory Únie

Špecifický cieľ je zameraný na zabezpečenie podpory procesov informovania a komunikácie, vrátane podpory realizácie procesov súvisiacich s posilnením administratívnych kapacít prijímateľov. Smerovanie podpory v tejto oblasti bude zabezpečované prostredníctvom zvýšenej dostupnosti informácií ale aj poradenstva pre verejnosť a administratívne kapacity prijímateľov, uľahčením prípravy podkladov spojených s implementáciou projektu a zabezpečením systému vzdelávania prijímateľov o podmienkach implementácie EŠIF.

OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY:

- kvalitné a odborne pripravené výstupy a dokumenty zo strany administratívnych kapacít prijímateľov pre plynulú a riadnu implementáciu operačného programu;
- zabezpečená komunikácia v oblasti informovania, publicity a posilnenia povedomia.

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Fond	Kategória regiónu	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov	Frekvencia podávania správ
R0119	Miera riadne zrealizovaných projektov	%	86,12	2014	90,00	ITMS	31.12.2018 31.12.2020 31.12.2023
R0025	Miera informovanosti o možnostiach podpory z OP	%					31.12.2023

2.5.2 Aktivity, ktoré sa majú podporiť a ich očakávaný prínos pre špecifické ciele

Príklady aktivít pre špecifický cieľ 5.1.1¹⁰⁰:

Financovanie miezd administratívnych kapacít so zavedením a realizáciou systému hodnotenia ich výkonnosti s previazaním na spravodlivý motivačný systém odmeňovania;

Základným predpokladom stabilizovaných administratívnych kapacít je okrem zabezpečenia financovania miezd aj zavedenie a realizácia spravodlivého motivačného systému odmeňovania so zavedením a realizáciou kvalitného a transparentného systému hodnotenia výkonnosti zamestnancov RO a SORO, a to na základe získaných vedomostí, ich aplikácie v praxi v rámci implementácie operačného programu a kvality ich vykonanej práce pre efektívne riadenie OP Val a prípravy nového programového obdobia po roku 2020¹⁰¹.

Interné a externé vzdelávanie administratívnych kapacít a výmena skúseností na národnej a medzinárodnej úrovni (semináre, školenia, kurzy, odborné stáže, tuzemské a zahraničné pracovné cesty a pod.).

Základným predpokladom kvalitných a stabilizovaných administratívnych kapacít orientovaných na výsledky je zavedenie systémov a nástrojov pre ich vzdelávanie a výmenu skúseností. Aktivity budú smerované do oblastí vzdelávania vo vybraných špecifických odvetviach nevyhnutných pre jednotlivé pracovné pozície. Vybrané oblasti vzdelávania budú úzko prepojené so špecifikami riadenia a implementácie projektov v oblasti výskumu a inovácií.

Materiálno-technické zabezpečenie procesov týkajúcich sa prípravy, riadenia, monitorovania, hodnotenia, informovania a komunikácie, vytvárania sietí, vybavovania sťažností, kontroly a auditu OP Val; podpora skvalitňovania pracovného prostredia a pracovných podmienok a zefektívňovania postupov;

Realizáciou uvedených aktivít bude RO zabezpečovať adekvátne materiálne, prevádzkové a technické vybavenie vrátane režijných aktivít pre oprávnené subjekty zapojené do riadenia, implementácie, kontroly a auditu OP Val tak, aby boli vytvárané vhodné pracovné podmienky zamestnancov oprávnených subjektov. Realizáciou uvedených aktivít sa zabezpečí vybudovanie modernej technickej infraštruktúry. Zabezpečením špecifických úprav informačných systémov a tvorby databáz pre podmienky OP Val posilní RO efektívne spracovanie a odovzdávanie informácií pri riadení, implementácii a dosahovaní stanovených cieľov OP Val.

Interné a externé expertné služby a aktivity súvisiace s prípravou, riadením, monitorovaním, hodnotením, informovaním a komunikáciou, vytváraním sietí, vybavovaním sťažností a kontrolou a auditom OP Val;

Realizáciou uvedených aktivít bude RO zabezpečovať plynulú implementáciu OP Val s cieľom efektívneho využívania finančných prostriedkov alokovaných v rámci jednotlivých prioritných osí. Jednotlivé aktivity budú nastavené tak, aby zabezpečovali maximálnu podporu procesov riadenia, implementácie, kontroly a auditu OP Val s cieľom minimalizovať administratívnu záťaž na strane RO, SORO a prijímateľov.

Podporné aktivity v tejto oblasti budú tiež smerovať do oblasti boja proti korupcii a podvodom. Ide najmä o zadefinovanie zákazu konfliktu záujmov osôb podieľajúcich sa na procese implementácie, rozšírenie možnosti dožadovať sa nápravy v prípade neschválenia žiadostí o podporu, ako aj efektívne zapojenie partnerov dozeraajúcich na proces schvaľovania, vrátane posilnenia ich kapacít dohľadu nad transparentnosťou a objektívnosťou procesu implementácie. Podrobnejšie opatrenia v tejto oblasti sú pripravované na úrovni Systému riadenia EŠIF na programové obdobie 2014 – 2020 ako súboru¹⁰⁴.

Interné a externé kapacity budú využívané pri príprave tvorby a aktualizácie strategických a metodických dokumentov, tvorby plánov, príručiek, analýz, monitorovania plnenia stratégií (napr. RIS3 SK), hodnotení, benchmarkov, odborných stanovísk a konzultácií relevantných pre jednotlivé oblasti procesov riadenia, implementácie, kontroly

a auditu OP Val, príprave nového programového obdobia po roku 2020, vrátane organizovania a zabezpečovaní technickej podpory rokovania pracovných skupín, komisií a výborov. Podpora aktivít na zabezpečenie interných a externých expertov, realizovania štúdií uskutočniteľnosti vrátane hodnotenia a monitorovania plnenia cieľov RIS3 SK bude sledovať posúdenie efektívneho nastavenia činností v rámci projektov systémového charakteru a ďalšieho vývoja a smerovania činností, ktoré začali v programovom období 2007 – 2013.

Aktivity súvisiace s prípravou ďalšieho programového obdobia po roku 2020.

Priklady aktivít pre špecifický cieľ 5.1.2:

Aktivity súvisiace s posilnením administratívnych kapacít prijímateľov pre plynulú a riadnu implementáciu operačného programu¹⁰⁵

Realizácia uvedených aktivít bude smerovať do oblasti zvýšenej dostupnosti informácií a poradenstva pre administratívne kapacity prijímateľov; zmenu systému implementácie národných projektov a veľkých projektov pri zvýšení dôrazu na aktívnu spoluprácu RO a prijímateľa podpory pri príprave projektov; uľahčeníu prípravy podkladov spojených s implementáciou projektu a zabezpečením systému vzdelávania prijímateľov o podmienkach implementácie EŠIF¹⁰⁶.

Zabezpečenie komunikácie v oblasti informovania, publicity a posilnenia povedomia

Prostredníctvom nástrojov v oblasti informovania a komunikácie zabezpečí RO propagáciu s cieľom zdôrazniť odkazy Európskej únie, posilňovanie transparentnosti poskytovania finančných prostriedkov z EŠIF, pričom dôraz bude kladený na zisťovanie spätnej väzby zo strany prijímateľov.

Tabuľka 29 Ukazovatele výstupu na úrovni prioritnej osi 5

ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Cieľová hodnota (2023)	Zdroj údajov
00175	Počet administratívnych kapacít financovaných z technickej pomoci	FTE	399	RO, SO
00163	Počet zrealizovaných vzdelávacích aktivít	počet	50	RO, SO
00182	Podiel administratívnych kapacít vybavených materiálo-technickým vybavením z TP	%	100	RO, SO
00181	Počet zrealizovaných hodnotení, analýz a štúdií	počet	30	RO, SO
00048	Počet opatrení pre zníženie administratívnej záťaže	počet	16	RO, SO
00178	Počet zrealizovaných informačných aktivít	počet	2 500	RO, SO

2.5.3 Kategórie intervencií¹⁰⁷

Dimenzia 1 – Oblasť intervencie		
Fond	EFRR	
Katégoria regiónu	Menej rozvinutý	
Prioritná os	Kód	Suma (EUR)
5 Technická pomoc	121	47 309 501
	122	12 846 766
	123	7 428 733
Dimenzia 2 – Forma financovania		
Fond	EFRR	
Katégoria regiónu	Menej rozvinutý	
Prioritná os	Kód	Suma (EUR)
5 Technická pomoc	01	67 585 000
Dimenzia 3 – Druh územia		
Fond	EFRR	
Katégoria regiónu	Menej rozvinutý	
Prioritná os	Kód	Suma (EUR)
5 Technická pomoc	07	67 585 000

Dimenzia 1 – Oblasť intervencie		
Fond	EFRR	
Kategória regiónu	Rozvinutejší	
Prioritná os	Kód	Suma (EUR)
5 Technická pomoc	121	1 690 499
	122	453 234
	123	271 267

Dimenzia 2 – Forma financovania		
Fond	EFRR	
Kategória regiónu	Rozvinutejší	
Prioritná os	Kód	Suma (EUR)
5 Technická pomoc	01	2 415 000

Dimenzia 3 – Druh územia		
Fond	EFRR	
Kategória regiónu	Rozvinutejší	
Prioritná os	Kód	Suma (EUR)
5 Technická pomoc	07	2 415 000

3 Finančný plán operačného programu

3.1 Finančné prostriedky z každého fondu a sumy na výkonnostnú rezervu

Tabuľka 30 Finančné prostriedky z každého fondu a sumy na výkonnostnú rezervu

		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		Celkom	
Fond	Kategória regiónu	2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		Celkom	
		Hlavná alokácia	Výkonnostná rezerva	Hlavná alokácia	Výkonnostná rezerva	Hlavná alokácia	Výkonnostná rezerva	Hlavná alokácia	Výkonnostná rezerva	Hlavná alokácia	Výkonnostná rezerva	Hlavná alokácia	Výkonnostná rezerva	Hlavná alokácia	Výkonnostná rezerva	Hlavná alokácia	Výkonnostná rezerva
EFRR	menej rozvinutý	244 145 538	15 964 352	256 315 361	16 760 121	268 647 009	17 566 471	280 807 094	18 361 602	293 823 696	19 212 742	307 763 158	20 124 224	315 323 900	20 618 611	1 966 825 756	128 608 123
EFRR	rozvíňutejší	19 980 876	1 288 189	20 976 856	1 352 400	21 986 079	1 417 465	22 981 259	1 481 626	24 046 538	1 550 306	25 187 346	1 623 854	25 806 115	1 663 749	160 965 069	10 377 589
Spolu		264 126 414	17 252 541	277 292 217	18 112 521	290 633 088	18 983 936	303 788 353	19 843 228	317 870 234	20 763 048	332 950 504	21 748 078	341 130 015	22 282 360	2 127 790 825	138 985 712

3.2 Celkové pridelené finančné prostriedky podľa fondu a vnútroštátne spolufinancovanie (v EUR)

Tabuľka 31 Plán financovania

Prioritná os	Fond	Kategória regiónu	Základ pre výpočet pomoci zo strany EÚ (Celkové oprávnené náklady alebo verejné oprávnené náklady)	Indikatívne členenie národného spolufinancovania					Celkové spolufinancovanie	Miera spolufinancovania	Príspevok EIB	Hlavná alokácia (celkové financovanie bez výkonnostnej rezervy)		Výkonnostná rezerva		Podiel výkonnostnej rezervy na celkovej pomoci zo strany EÚ
				EÚ zdroje EUR	Národné spolufinancovanie	Národné verejné zdroje	Národné súkromné zdroje	(a)				(b) = (c) + (d)	(c)	(d)	(e) = (a) + (b)	
1	EFRR	menej rozvinutý	Celkové oprávnené náklady	1 651 433 879	1 056 553 753	97 465 058	959 088 695	2 707 987 632	60,98%	-	-	1 546 698 356	989 546 099	104 735 523	67 007 654	6,34%
2	EFRR	rozvinutejší	Celkové oprávnené náklady	144 295 649	155 891 595	101 547 927	54 343 668	300 187 244	48,07%	-	-	135 431 257	146 314 839	8 864 392	9 576 756	6,14%
3	EFRR	menej rozvinutý	Celkové oprávnené náklady	376 415 000	189 014 599	40 157 229	148 857 370	565 429 599	66,57%	-	-	352 542 400	177 027 112	23 872 600	11 987 487	6,34%
4	EFRR	rozvinutejší	Celkové oprávnené náklady	24 632 009	24 632 009	24 632 009	0	49 264 018	50,00%	-	-	23 118 812	23 118 812	1 513 197	1 513 197	6,14%
5	EFRR	menej rozvinutý	Celkové oprávnené náklady	67 585 000	11 926 765	11 926 765	0	79 511 765	85,00%	-	-	67 585 000	11 926 765	0	0	0,00%
5	EFRR	rozvinutejší	Celkové oprávnené náklady	2 415 000	2 415 000	2 415 000	0	4 830 000	50,00%	-	-	2 415 000	2 415 000	0	0	0,00%
Celkom	EFRR	menej rozvinutý		2 095 433 879	1 257 495 117	149 549 052	1 107 946 065	3 352 928 996	62,50%	-	-	1 966 825 756	1 178 499 976	128 608 123	78 995 141	6,14%
Celkom	EFRR	rozvinutejší		171 342 658	182 938 604	128 594 936	54 343 668	354 281 262	48,36%	-	-	160 965 069	171 848 651	10 377 589	11 089 953	6,06%
Spolu			-	2 266 776 537	1 440 433 721	278 143 988	1 162 289 733	3 707 210 258	61,15%	-	-	2 127 790 825	1 350 348 627	138 985 712	90 085 094	6,13%

Tabuľka 32 Rozdelenie finančného plánu podľa prioritnej osi, fondu, kategórie regiónu a tematického cieľa

Prioritná os	Fond	Kategória regiónu	Tematický cieľ	EÚ zdroje	Národné spolufinancovanie	Celkové financovanie
Prioritná os 1	EFRR	menej rozvinutý	01 – Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií	1 651 433 879,00	1 056 553 753,00	2 707 987 632,00
Prioritná os 2	EFRR	rozvinutejší	01 - Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií	144 295 649,00	155 891 595,00	300 187 244,00
Prioritná os 3	EFRR	menej rozvinutý	03 - Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP	376 415 000,00	189 014 599,00	565 429 599,00
Prioritná os 4	EFRR	rozvinutejší	03 - Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP	24 632 009,00	24 632 009,00	49 264 018,00
Prioritná os 5	EFRR	menej rozvinutý	N/A	67 585 000	11 926 765	79 511 765
Prioritná os 5	EFRR	rozvinutejší	N/A	2 415 000	2 415 000	4 830 000
Celkom				2 266 776 537	1 440 433 721	3 707 210 258

Tabuľka 33 Orientačná suma podpory, ktorá sa použije na ciele týkajúce sa zmeny klímy

Prioritná os	Indikatívna alokácia na podporu cieľov zmeny klímy (EUR)	Podiel z celkovej alokácie na operačný program (%)
1. Podpora výskumu, vývoja a inovácií	26 726 329,00	1,18
2. Podpora výskumu, vývoja a inovácií v Bratislavskom kraji	2 695 922,80	0,12
3. Posilnenie konkurencieschopnosti a rastu MSP	11 260 000,00	0,50
4. Rozvoj konkurencieschopných MSP v Bratislavskom kraji	790 609,60	0,03
Celkom	41 472 861,40	1,83

4 Integrovaný prístup k územnému rozvoju

4.1 Miestny rozvoj vedený komunitou (CLLD)

V rámci OP Val nebude uplatňovaný nástroj „miestny rozvoj vedený komunitou“¹⁰⁸.

4.2 Integrované opatrenia pre udržateľný mestský rozvoj

Integrované opatrenia pre udržateľný mestský rozvoj nebudú realizované prostredníctvom OP Val¹⁰⁹.

4.3 Integrované územné investície (IÚI)

V rámci OP Val nebude uplatňovaný nástroj „integrované územné investície“¹¹⁰.

4.4 Opatrenia pre medziregionálne a nadnárodné opatrenia, ktorých prijímatelia sa nachádzajú aspoň v jednom ďalšom členskom štáte

Z pohľadu medzinárodných a nadnárodných akcií plánovaných v rámci OP sú tieto priamo spojené s opatreniami, ktoré budú realizované v rámci špecifického cieľa OP Val „**Zvýšenie účasti SR v projektoch medzinárodnej spolupráce**“¹¹¹, ktorého všetky plánované aktivity¹¹² sú zamerané na zapájanie sa SR do medzinárodnej a nadnárodnej spolupráce, a to aj prostredníctvom vytvárania konzorcií so zahraničnými partnermi. Obdobný princíp platí aj pre podporu synergického a komplementárneho financovania projektov Horizontu 2020 zabezpečujúcich rozšírenie participácie nových členských štátov, ktorá je plánovaná v rámci špecifického cieľa 2.1.1 OP Val¹¹³.

Komplementarita OP Val k programom cezhraničnej, medziregionálnej a nadnárodnej spolupráce je popísaná v prílohe č. 13 OP Val.

4.5 Príspevok plánovaných opatrení k makroregionálnym stratégiám a stratégiám pre morské oblasti v rámci programu, a to na základe potrieb oblasti programu identifikovaných členským štátom

Prínos plánovaných aktivít OP Val sa prejaví najmä vo vzťahu k Stratégii EÚ pre dunajský región a to prínosom k plneniu cieľov prioritných oblastí stratégie „**Rozvíjať znalostnú spoločnosť prostredníctvom výskumu, vzdelávania a informačných technológií**“, „**Podporovať konkurencieschopnosť podnikov vrátane rozvoja zoskupení**“ a sekundárne prispievajú aktivity OP Val aj k prioritnej oblasti „Investovať do ľudí a zručností“, ako aj prínosom k plneniu opatrení zadefinovaných v rámci Akčného plánu¹¹⁴, ktorý je sprievodným dokumentom k Stratégii Európskej únie pre dunajský región.

Čiastočne sa Stratégia EÚ pre dunajský región bude realizovať aj prostredníctvom spoločných projektov v rámci ERA/Horizontu 2020. Synergie vo vzťahu k ERA a Horizontu 2020 popísané v prílohe č. 13 OP Val budú súčasne zabezpečovať aj synergie so Stratégiou EÚ pre dunajský región. Príspevok projektov výskumného charakteru k plneniu cieľov Stratégie EÚ pre dunajský región bude zohľadnený aj v rámci schvaľovacieho procesu v OP Val.

5 Osobitné potreby geografických oblastí najviac postihnutých chudobou alebo potreby cieľových skupín, ktorým najviac hrozí diskriminácia alebo sociálne vylúčenie

5.1 Geografické oblasti najviac postihnuté chudobou/cieľové skupiny, ktorým najviac hrozí diskriminácia alebo sociálne vylúčenie

OP Val plánuje podporiť sociálne znevýhodnené skupiny populácie formou zvýšenia motivácie pre vstup do podnikania a taktiež podporou ekonomických aktivít etablovaných podnikov zameraných na riešenie sociálnych potrieb týchto cieľových skupín, vrátane sociálneho podnikania. Zámerom je sociálnym podnikaním dosiahnuť ziskovú formu podniku, ktorej základný obchodný model spĺňa niektorú z existujúcich otvorených sociálnych potrieb spoločnosti alebo podnik, ktorý na plnenie svojho obchodného modelu používa sociálne postupy.

Sociálne potreby, ktoré sú predmetom sociálneho podnikania sú väčšinou okrajovými sociálnymi potrebami. Vyžadujú si buď vysokošpecializované zaangažovanie a sú vysoko náročné na pracovnú intenzívnosť (napr. starostlivosť o ťažko telesne a duševne postihnutých, začleňovanie drogovo závislých do pracovného pomeru a pod.), respektíve pokrývajú len veľmi úzku časť sociálnych potrieb a preto ziskové inštitúcie ani verejné inštitúcie nie sú schopné vybudovať infraštruktúru na ich uspokojovanie. Je preto potrebné realizovať sociálne inovácie ktoré zabezpečia, že investované pracovné vstupy (práca, hmotné vstupy, kapitál) dokážu okrem zisku generovať aj pozitívne sociálne externality.

5.2 Stratégia na riešenie osobitných potrieb geografických oblastí najviac postihnutých chudobou/cieľových skupín, ktorým najviac hrozí diskriminácia alebo sociálne vylúčenie

V rámci špecifických cieľov 3.1.1, 3.3.1 a 4.1.1 sú navrhnuté viaceré aktivity zamerané na finančnú podporu podnikateľských subjektov pôsobiach v oblasti sociálnej ekonomiky, zvyšovanie zručností, zlepšovanie podmienok pre podnikanie. Zároveň budú s využitím sociálnych inovácií realizované opatrenia s cieľom podpory vstupu do podnikania záujemcov z marginalizovaných skupín, zabezpečenia rastu existujúcich podnikov prevádzkovaných príslušníkmi marginalizovaných skupín spojeného s vytváraním nových pracovných miest, budovanie špecializovaných podporných štruktúr a poskytovanie odborného poradenstva pre podnikateľov zo sociálne znevýhodneného prostredia ako aj pre podniky poskytujúce sociálne služby.

OP Val nie je relevantný vo vzťahu k riešeniu špecifických potrieb geografických oblastí so závažne a trvalo znevýhodnených prírodnými alebo demografickými podmienkami.

7 Orgány a subjekty zodpovedné za riadenie, kontrolu a audit a úloha príslušných

7.1 Príslušné orgány a subjekty

Štruktúra implementácie OP v rámci programového obdobia 2014 – 2020 bola určená uznesením vlády SR č. 139/2013 z 20. marca 2013 k návrhu štruktúry OP financovaných z EŠIF na programové obdobie 2014 – 2020. V zmysle schválenej štruktúry OP funkciu RO pre OP Val vykonáva MŠVVŠ SR a SORO pre OP Val vykonáva MH SR a Výskumná agentúra SR pre štrukturálne fondy EÚ.

Pozíciu Centrálného koordinačného orgánu, zodpovedného za prípravu PD SR a koordináciu prípravy a implementácie OP a programov EŠIF na programové obdobie 2014 – 2020 vykonáva ÚV SR.

V zmysle uznesenia vlády SR č. 318/2013 z 19.06.2013 k návrhu na určenie certifikačného orgánu a orgánu auditu pre OP programového obdobia 2014 – 2020 vykonáva úlohy certifikačného orgánu a orgánu auditu pre OP a programy EŠIF (okrem Programu rozvoja vidieka) v rámci programového obdobia 2014 – 2020 Ministerstvo financií SR.

Vychádzajúc z uvedeného uznesenia vlády SR je implementačná štruktúra OP Val nasledovná:

Tabuľka 34 Príslušné orgány a subjekty

Subjekt/orgán	Názov subjektu/orgánu a útvaru	Vedúci subjektu/orgánu (pozícia)
Riadiaci orgán	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR	minister školstva, vedy, výskumu a športu SR
Centrálny koordinačný orgán	Úrad vlády SR	vedúci úradu vlády SR
Certifikačný orgán	Ministerstvo financií SR/sekcia európskych fondov	minister financií SR
Orgán auditu	Ministerstvo financií/sekcia auditu a kontroly	minister financií SR
Subjekt, v prospech ktorého Komisia zrealizuje platby	Ministerstvo financií SR	minister financií SR

7.2 Zapojenie príslušných partnerov

7.2.1 Opatrenia prijaté s cieľom zapojiť príslušných partnerov do prípravy operačného programu a úloha týchto partnerov pri vykonávaní, monitorovaní a hodnotení operačného programu

OP Val je programový dokument vytváraný MŠVVaŠ SR a MH SR pri zohľadnení princípu partnerstva vychádzajúceho z čl. 5 všeobecného nariadenia a v súlade s Etickým kódexom pre partnerstvo a Metodickým usmernením CKO k príprave OP na programové obdobie 2014 – 2020.

7.2.1.1 Príprava OP Val

V rámci užšieho partnerstva spolupracujú obe ministerstvá s relevantnými orgánmi ústrednej štátnej správy, najmä s Úradom vlády SR (CKO) a s relevantnými ministerstvami, ktoré majú svojimi kompetenciami dopad na tvorbu OP Val, ako aj expertnou pracovnou skupinou pre prípravu RIS3 SK. Vychádzajúc z realizovaných analýz a hodnotení na úrovni sekcií oboch ministerstiev implementujúcich ŠF v programovom období 2007 – 2013, reflektujúc analytické vstupy z RIS3 v oblasti stavu VVal v SR, ako aj ciele a priority vyplývajúce zo strategických dokumentov EÚ a SR – Stratégia Európa 2020, špecifické odporúčania Rady pre krajiny, Národný program reforiem, boli identifikované potreby a navrhnuté opatrenia pre ich zabezpečenie v oblasti podpory a budovania systému VVal prostredníctvom OP Val z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja.

V širšom kontexte uplatňovania princípu partnerstva participovali na príprave OP Val aj zástupcovia územnej samosprávy, ďalšie relevantné ústredné orgány štátnej správy, hospodárski a sociálni partneri vrátane vedecko-výskumnej sféry, záujmové združenia ako aj subjekty občianskej spoločnosti, a to prostredníctvom Pracovnej skupiny pre prípravu OP Val. Výber členov pracovnej skupiny bol realizovaný na základe objektívne posúdiťelných a overiteľných kritérií zahŕňajúcich vecnú príslušnosť k obsahovému rámcu OP, reprezentatívnosť subjektu, skúsenosti a aktívna participácia v oblastiach relevantných pre OP Val. Zoznam členov je uvedený v kapitole 12.3 OP Val.

Spolupráca s partnermi prebiehala prostredníctvom zasadnutí pracovných skupín ako aj formou individuálnych konzultácií ku konkrétnym témam a požiadavkám partnerov a zároveň aj elektronickou formou. Štruktúra stretnutí mala niekoľko úrovní. základnou bola pracovná skupina, ale súčasne sa komunikovalo aj s pracovnou skupinou RIS3. a finálne

kolo diskusií s partnermi prebehlo počas medzirezortného pripomienkového konania, do ktorého posielali svoje stanoviská okrem iných ministerstiev aj všetci relevantní partneri, s ktorými potom prebehli bilaterálne rokovania o finálnej podobe OP Val a až po zapracovaní všetkých stanovísk partnerov vláda SR prerokovala a schválila OPVal. Zo strany partnerov boli predkladané pripomienky k jednotlivým verziám OP Val. Pripomienky boli tematicky zamerané na prepojenia OP Val s RIS3 SK, zameranie aktivít na spoluprácu akademického sektora s podnikateľským sektorom a definovanie oprávnených prijímateľov. Výsledná verzia OP Val je výsledkom komunikácie a diskusie s partnermi.

Dôraz na princíp partnerstva je kladený aj pri plnení relevantných ex ante kondicionálít. V súvislosti s tvorbou RIS3 SK bola vytvorená expertná pracovná skupina pre národnú stratégiu inteligentnej špecializácie, ako aj tematické pracovné skupiny zamerané na vybrané oblasti výskumu, pričom každá pracovná skupina má zástupcov z priemyslu, SAV a univerzitného sektora. Tematické pracovné skupiny budú v priebehu implementácie OP Val zodpovedné za smerovanie podpory z OP Val v rámci jednotlivých oblastí špecializácie z hľadiska dostupných VaV kapacít.

Na príslušných rezortoch zodpovedných za plnenie ex ante kondicionálít boli pre potreby plnenia ex ante kondicionálít, zriadené pracovné skupiny:

- Pracovná skupina MŠVVaŠ SR k plneniu ex ante kondicionálít v rámci tematického cieľa 1. Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií,
- Pracovná skupina MH SR pre programové obdobie kohéznej politiky Európskej únie 2014 – 2020.

Odpočet plnenia relevantných ex ante kondicionálít pre OP Val je realizovaný v úzkej súčinnosti s relevantnými subjektmi zodpovednými za plnenie jednotlivých ex ante kondicionálít, ktoré boli určené uznesením vlády SR č. 156/2014 k Spôsobu uplatnenia ex ante kondicionálít pri príprave implementačného mechanizmu politiky súdržnosti EÚ po roku 2013 v podmienkach SR.

7.2.1.2 Implementácia, monitorovanie a hodnotenie OP Val

Princíp partnerstva bude riadne uplatňovaný aj v procese implementácie, monitorovania a hodnotenia OP Val, a to prostredníctvom členstva v Monitorovacom výbore pre OP Val.

Implementačná štruktúra OP Val bude priamo naviazaná na implementačnú štruktúru RIS3 SK zadefinovanú v kapitolách 5.2 Inštitucionálna štruktúra implementácie RIS3 SK a 5.3 Procesné zabezpečenie inštitucionálnej štruktúry implementácie RIS3 SK¹⁵ ako aj na konkretizovanie tejto štruktúry vychádzajúce z Akčných plánov implementácie RIS3 SK. RO/SORO bude zodpovedný za zabezpečenie súladu výziev s RIS3 SK. V rámci obsahového zamerania výziev v oblasti výskumnej špecializácie bude RO preberať bližšiu konkretizáciu oblastí špecializácie v rámci 5 VaV oblastí od Výskumnej agentúry SR.

8 Koordinácia medzi fondmi, EPFRV a inými európskymi a národnými nástrojmi financovania, ako aj s EIB

V programovom období 2007 – 2013 bola implementácia OP VaV a OP KaHR relatívne izolovaná od štátnej vednej a technickej politiky a národných grantových schém, ako aj od 7. RP.

Vychádzajúc z tejto skúsenosti, pri plánovaní zásad podpory VVal pre roky 2014 – 2020 z prostriedkov EŠIF sú synergie a komplementarity jednou z najdôležitejších priorít. Koordinácia medzi EŠIF a jednotlivými európskymi a národnými nástrojmi financovania je kľúčová pre využitie a stimulovanie rozvojového potenciálu v tejto oblasti a efektívne využitie finančných zdrojov. Mechanizmy koordinácie na národnej úrovni sú popísané v PD SR¹⁶.

Na úrovni OP Val bude koordinácia zabezpečovaná prostredníctvom komunikácie medzi jednotlivými ústrednými orgánmi štátnej správy zodpovednými za implementáciu operačných programov, programov cezhraničnej spolupráce ako aj národnými koordinátormi európskych programov (Horizont 2020, Program Interreg EUROPE, atď.), a to prostredníctvom stálych a ad hoc platforiem. Platformy budú slúžiť na výmenu informácií o plánovaných výzvach, keďže pre zabezpečenie synergie a komplementarity medzi OP v cieľi 1 Investovanie do rastu a zamestnanosti, komunitárnymi programami a programami v rámci cieľa 2 Európskej územnej spolupráce (ďalej len „EÚS“) ako aj ostatnými európskymi programami je nevyhnutné najmä obsahové a časové zosúladenie vyhlasovania výziev medzi OP Val a ďalšími relevantnými programami, a to v čo najväčšej možnej miere so zohľadnením špecifických implementačných mechanizmov.

Ďalším prvkom na zabezpečenie koordinácie bude zohľadnenie vybraných špecifických aspektov jednotlivých programov pri výbere projektov v rámci schvaľovacieho procesu zohľadnením týchto špecifických aspektov v rámci hodnotiacich a výberových kritérií.

Vychádzajúc z plánovaných aktivít je možné identifikovať komplementarity a synergie OP Val s nasledovnými programami:

Operačný program Ľudské zdroje

Synergie a komplementarity vo vzťahu k OP LZ vychádzajú aj zo špecifických odporúčaní Rady v zameraní sa na výsledkovo-orientované vysokoškolské vzdelávanie pre potreby trhu práce. V nadväznosti na toto zameranie boli identifikované synergie a komplementarity v plánovanej podpore magisterských študijných programov v oblastiach špecializácie RIS3 SK, profesijne orientovaných bakalárskych programoch a podpore doktorandov, ako aj na odborné (profesné) vzdelávanie zamerané na zvyšovanie kvalifikácie osôb zúčastnených na celoživotnom vzdelávaní. Podpora nových študijných programov bude najmä vo vzťahu k plánovaným projektom strategického dlhodobého výskumu OP Val, na ktorých budú priamo participovať subjekty z hospodárskej praxe. V oblasti podpory doktorandov z OP LZ pôjde najmä o podporu mobility a vzájomnej výmeny doktorandov medzi jednotlivými ústavmi SAV, univerzitami a výskumnými inštitúciami v rámci SR ako aj v zahraničí. Nevyhnutnou súčasťou aktivít v rámci OP LZ bude podpora mobility medzi

organizáciami výskumu a vývoja a subjektmi z hospodárskej sféry za účelom skvalitnenia obsahu a procesu vzdelávania. Aktivity OP Val budú zamerané na zvyšovanie podnikateľských schopností MSP, vrátane motivácie k podnikaniu a na podporu medzisektorových partnerstiev a mobilít expertov (napr. inovačné platformy, matchmaking roadshows a pod.)

Vzájomné deliace línie v oblasti zamestnanosti a rozvoja podnikania sú definované nasledovne:

Aktivity OP Val sú zamerané na:

- zvyšovanie podnikateľských schopností (predaj, marketing, motivácia, odhad vývoja trhu, zavádzanie zmien a inovácií apod.) malých a stredných podnikateľov.
- zvyšovanie motivácie k podnikaniu a zabezpečenie úspešného rozbehu podnikania záujemcov o podnikanie pochádzajúcich zo znevýhodnených sociálnych skupín.
- kategóriu záujemcov o podnikanie, cieľom je zvyšovanie motivácie k podnikaniu a zabezpečenie úspešného rozbehu podnikania.
- zvyšovanie motivácie k podnikaniu a zabezpečenie úspešného rozbehu podnikania záujemcov o podnikanie zo strany mladých ľudí.

Aktivity budú realizované formou odovzdávania praktických skúseností prostredníctvom dlhodobého, resp. špecifického poradenstva, poradenstva zameraného na rozvoj podnikateľských zručností a sprostredkovania úspešných podnikateľských príkladov.

Aktivity OP LZ sú zamerané na:

- odborné (profesné) vzdelávanie zamerané na zvyšovanie odbornej kvalifikácie zamestnancov a podnikateľov;
- rozvoj pracovných návykov a aktívne hľadanie pracovného miesta v prípade týchto sociálnych skupín, v prípade podpory vytvárania podnikateľských subjektov (živností) bude zabezpečované poradenstvo zamerané na základné administratívne kompetencie (legislatívne predpisy, ktoré sa týkajú podnikania a východiská k tvorbe podnikateľského plánu);
- zvýšenie možnosti mladých ľudí pre uplatnenie sa na trhu práce formou zamestnania alebo samozamestnania, v prípade podpory vytvárania podnikateľských subjektov bude zabezpečované poradenstvo zamerané na základné administratívne kompetencie (legislatívne predpisy, ktoré sa týkajú podnikania a východiská k tvorbe podnikateľského plánu).

Integrovaný regionálny operačný program

Vzájomné deliace línie sú definované nasledovne:

Aktivity OP Val sú zamerané na:

- kategóriu záujemcov o podnikanie a začínajúcich podnikateľov, cieľom je zvyšovanie motivácie k podnikaniu a zabezpečenie úspešného rozbehu podnikania;
- zvyšovanie podnikateľských schopností (predaj, marketing, motivácia, odhad vývoja trhu, zavádzanie zmien a inovácií a pod.) etablovaných malých a stredných podnikateľov.

V uvedených dvoch bodoch budú realizované poradenské a podporné aktivity pre všetky sektory, s výnimkou prípadov vyplývajúcich z rozhodnutia miestnych akčných skupín (MAS) a viazaných na realizáciu miestnych stratégií. V prípadoch obstarania hmotného majetku bude deliaca línia daná podporením 1 projektu len z jedného operačného programu;

- realizáciu koncepcie komplexných centier typu one-stop-shop, v ktorých záujemca o podnikanie a podnikatelia získajú informácie, poradenstvo, technickú a finančnú podporu a priestor na vlastný rast, prípadne kooperáciu.

Súčasťou podporných činností budú aj inkubačné služby. Služby podnikateľských centier budú prístupné pre všetky MSP;

- oblasť kreatívneho priemyslu, pričom cieľovou skupinou budú podnikateľské subjekty. Aktivity budú zamerané na odvetvia reklama a marketing, architektúra, dizajn, módný dizajn a IKT. Z hľadiska individuálnych aktivít ide o špecializované poradenstvo v oblasti zvyšovania kreativity kreatívnych odvetví, propagácia kultúrnych a kreatívnych odvetví na národnej úrovni (budovanie trhu a zvýšenie povedomia o kultúrnych a kreatívnych odvetviach), propagácia kreatívnych odvetví na regionálnej úrovni, podpora kreatívnych činností, internacionalizácia kreatívnych odvetví, podpora budovania klastrov v oblasti kreatívneho priemyslu, prepájanie aktérov kreatívnych odvetví s ostatnými odvetviami.

Aktivity IROP sú zamerané na:

- obstaranie hmotného majetku SZČO, mikro a malých podnikov, vytvárania malých diverzifikovaných podnikov vhodných na zamestnávanie znevýhodnených skupín, podpora komunitných foriem podnikania, sieťovanie a technická podpora podnikateľských subjektov, prenos informácií a vedomostí pričom tieto budú viazané na rozhodnutia MAS a budú súvisieť s realizáciou miestnych stratégií;
- podporu absolventov stredných odborných škôl pri rozbehu podnikateľskej činnosti, cieľová skupina podnikateľov bude limitovaná absolventmi daného COVP a ostatných stredných odborných škôl v odbore/odvetví zodpovedajúcim danému COVP;
- oblasť kultúrneho a kreatívneho priemyslu, pričom podnikateľské subjekty budú cieľovou skupinou, ak sa bude jednať o kultúrny priemysel¹¹⁷ v odvetviach¹¹⁸ film, TV, video, rádio a fotografia, vizuálne umenie, multimediálny priemysel a animovaná tvorba, vydavateľstvá, literatúra a knižný trh, hudba a scénické umenie, remeslá tradičnej, ľudovej a mestskej kultúry, trh s umením. V oblasti kreatívneho priemyslu budú realizované aktivity pre cieľové skupiny fyzické osoby nepodnikatelia, fyzické osoby podnikatelia podľa osobitných právnych predpisov –

slobodné povolania. Z hľadiska individuálnych aktivít podpory kultúrneho a kreatívneho priemyslu sa jedná o budovanie špecializovanej infraštruktúry (kreatívne centrá), poskytovanie poradenstva a finančnej podpory v oblasti rozvoja podnikania a zvyšovania kreativity vrátane medzinárodnej spolupráce, spájanie aktérov pôsobiacich v kreatívnych centrách s verejným sektorom, propagácia aktivít realizovaných v rámci kreatívnych centier na lokálnej a regionálnej úrovni, internacionalizácia podporovaných cieľových skupín.

Program rozvoja vidieka

Vzájomné deliace línie sú definované nasledovne:

Aktivity OP Val sú zamerané na:

- podporu výskumno-vývojových kapacít a infraštruktúry v kompetencii MŠVVaŠ SR aj v oblasti poľnohospodárstva, potravinárstva a lesníctva, ktoré patria k oblastiam špecializácie RIS3 SK.
- podporu výskumno-vývojových a inovačných kapacít v priemysle a službách vrátane podpory klastrov okrem klastrov zameraných na rozvoj činností poľnohospodárstva, potravinárstva a lesníctva.
- podpora nových a začínajúcich MSP (týka sa aktivít PO3 a 4 OP Val) prostredníctvom grantov a finančných nástrojov bude zameraná na začínajúcich podnikateľov zo všetkých sektorov, okrem činností v sektoroch poľnohospodárstva a lesného hospodárstva.
- aktivity v oblasti poradenstva (aktivity NPC – informačné a poradenské služby, podpora úspešnej podnikateľskej praxe, poskytovanie dlhodobých poradenských služieb, identifikácia a využívanie sociálnych inovácií v podnikaní) budú zamerané na kategóriu záujemcov o podnikanie a začínajúcich podnikateľov. V rámci nich budú realizované poradenské a podporné aktivity, s výnimkou poradenstva spojeného so špecifickými podmienkami podnikania v poľnohospodárstve, potravinárstve a lesnom hospodárstve, dostupné pre všetky MSP;
- rozvoj existujúcich MSP (PO3 a 4 OP Val) prostredníctvom grantov a finančných nástrojov bude zameraný na etablovaných podnikateľov zo všetkých sektorov, okrem činností v sektoroch poľnohospodárstva a lesného hospodárstva.
- aktivity v oblasti poradenstva (informačné a poradenské služby pre rozvoj MSP, využívanie nástrojov elektronického podnikania, zvyšovanie štandardov výkonnosti a funkčnosti MSP, identifikácia a využívanie sociálnych inovácií v podnikaní) budú zamerané na etablované MSP. V rámci nich budú realizované poradenské a podporné aktivity, s výnimkou poradenstva spojeného so špecifickými podmienkami podnikania v poľnohospodárstve, potravinárstve a lesnom hospodárstve.
- V rámci OP Val nebudú oprávnené projekty prijímateľov, ktoré majú prostredníctvom stratégie MAS - prístup LEADER/CLLD. podporené rovnaké typy aktivít.

Aktivity PRV sú zamerané na:

- opatrenia v oblasti investície do hmotného majetku, prenos vedomostí a zručností, poradenské služby, rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikania budú zamerané na začínajúce podniky v sektoroch poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva;
- v rámci PRV sa tiež podporujú aktivity tzv. diverzifikácie poľnohospodárskej a lesníckej činnosti podnikov, pričom táto diverzifikácia môže prechádzať aj do podpory činností v odvetviach, ktorých podpora spadá pod OP Val.

Za účelom zabránenia duplicitného financovania výdavkov projektov podporených v PRV a OP Val, bude zavedený kontrolný mechanizmus spočívajúci vo vzájomnej výmene relevantných informácií o projektoch podporených v rámci OP Val a PRV.

Operačný program technická pomoc

Vzájomné deliace línie sú definované nasledovne:

- v oblasti informačno-monitorovacieho systému - OP TP zabezpečí horizontálnu úpravu a vývoj informačno-monitorovacieho systému pre realizáciu programového obdobia 2014 – 2020 na národnej úrovni. Možné špecifické požiadavky pre úpravu systému pre OP Val budú ex-ante konzultované s CKO s možnou následnou realizáciou tejto špecifickej úpravy z technickej pomoci OP Val.
- v oblasti vzdelávania – OP TP zabezpečí návrh a realizáciu systému vzdelávania zamestnancov EŠIF na národnej úrovni, kde dôjde k vytvoreniu a zabezpečeniu štandardizovaného školenia a vzdelávania pre štandardizované pozície v rámci riadenia a implementácie EŠIF. Možné špecifické požiadavky vzdelávania a školenia administratívnych kapacít OP Val budú realizované z technickej pomoci OP Val (ide o školenia v oblasti projektového riadenia, stavebného zákona a pod..).
- v oblasti boja proti korupcii a podvodom – OP TP zabezpečí návrh podrobnejších opatrení v tejto oblasti implementácie EŠIF na úrovni Systému riadenia EŠIF na programové obdobie 2014 – 2020 ako súboru. OP Val zabezpečí prijatie navrhovaných opatrení do svojich interných procedúr.

Operačný program Integrovaná infraštruktúra

Komplementarita s OP II je možné identifikovať najmä v oblasti podpory IKT. OP II bude implementovať projekty rozvoja informačnej spoločnosti, ktoré vyvolajú dopyt po inováciách v oblasti IKT a OP Val bude nástrojom na realizáciu VVal a financovania samotného VaV v oblasti IKT.

Operačný program Kvalita životného prostredia

OP Val sa zameriava na podporu výskumu a vývoja inovatívnych technológií, a to aj v oblastiach životného prostredia a energetiky identifikovaných v RIS3 SK. Uplatnenie inovatívnych technológií v oblasti environmentálnej infraštruktúry bude možné podporiť z OP KŽP v prípade, ak táto technológia bude spĺňať kritériá oprávnenosti OP KŽP¹¹⁹.

Operačný program Efektívna verejná správa

Synergie OP Val s OP EVS je možné vnímať v horizontálnej rovine vzhľadom na zameranie a cieľ OP EVS najmä vo vzťahu k špecifickému cieľu 1.2 Rozvoj ľudských zdrojov vo verejnej správe a posilnenie analytických kapacít vo väzbe na realizáciu reformy verejnej správy a 1.3 Integrácia a optimalizácia procesov a štruktúry verejnej správy. Rozvoj ľudských zdrojov, posilnenie analytických kapacít vo verejnej správe a integrácia a optimalizácia procesov verejnej správy sa mali pozitívne odzrkadliť aj v procesoch riadenia a implementácie OP Val.

Konkrétny popis jednotlivých komplementarít, synergií a deliacich línií s vybranými európskymi programami a programami EÚS je uvedený v Prílohe č. 13 OP Val.

9 Ex ante kondicionality

9.1 Identifikácia aplikovateľných ex ante kondicionalít a vyhodnotenie ich splnenia

Tabuľka 35 Identifikácia aplikovateľných ex ante kondicionalít a vyhodnotenie ich splnenia

Príslušná ex ante kondicionalita	Prioritná os/osí, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality	Kritériá	Splnenie kritérií: Áno/Nie	Odkaz (odkazy na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty vrátane príslušných oddielov, článkov alebo odsekov, spolu s pripojenými webovými odkazmi alebo prístupom k celému zneniu)	Vysvetlenie
1.1. Výskum a inovácie: Existencia národnej a/alebo regionálnej stratégie inteligentnej špecializácie, ktorá je v súlade s národným programom reforém, na získanie súkromných financií na výskum a vývoj, ktoré spĺňajú znaky národných a regionálnych systémov výskumu a inovácií dosahujúcich vynikajúce výsledky.	PO 1 PO 2	Čiastočne	1. Je zavedená vnútroštátna alebo regionálna stratégia inteligentnej špecializácie, ktorá: – je založená na SWOT alebo podobnej analýze s cieľom sústrediť zdroje na obmedzený počet priorít v oblasti výskumu a inovácií; – popisuje opatrenia na podporu súkromných investícií do výskumu a vývoja; – obsahuje monitorovací mechanizmus. 2. Bol prijatý rámec opisujúci dostupné rozpočtové zdroje na výskum a inovácie.	Áno	http://www.rokovanie.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?IdMaterial=23039 https://www.vedatechnika.sk/SK/VedaATechnikaVSR/Stranky/Ramocna-koncepcia-a-struktura-strategie-inteligentnej-specializacie-S3-v-SR.aspx	Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu SR (RIS3) schválená uznesením vlády SR č. 665/2013 z 13. 11. 2013. RIS3 bola spracovaná v spolupráci s expertným tímom z EK a revidovaná v súlade s ich pripomienkami a odporúčaniami. RIS3 sa bude implementovať prostredníctvom akčných plánov. Prvý akčný plán pokrýva obdobie rokov 2014 – 2016, ktorý bude upravovať najdôležitejšie oblasti a aktivity smerujúce k úspešnej implementácii RIS3 a naplneniu všetkých kritérií pre tematický cieľ, najmä: - dopytovanie finančných rámcov s indikatívnymi alokáciami podľa opatrení, zdrojov financovania a typov finančných nástrojov, - dopytovanie systému monitorovania plnenia cieľov RIS 3 a naplnenia merateľných ukazovateľov (systém monitorovania je aktuálne pripravovaný a jeho cieľom bude včasné identifikovanie potreby prípadných úprav nastavenia cieľov a opatrení RIS3 tak, aby tieto odrážali aktuálne potreby a vývoj) dopytovanie prepojení medzi navrhovanými oblasťami špecializácie. - Cestová mapa pre výskumné infraštruktúry SR, ktorá bude identifikovať doterajšie národné zariadenia infraštruktúr vhodné pre zapojenie sa do ESFRI, vrátane kritickéj analýzy (ktoré VaV centrá, kompetenčné centrá a centrá excelentnosti sú dlhodobou udržateľné, majú potenciál byť prínosom pre oblasti špecializácie RIS3). Jej základom bude príloha č. 9 OPV4. Akčný plán implementácie RIS3 SK na roky 2014 - 2016 bude predložený na rokovanie vlády SR do 30. 11. 2014.
1.2. Výskumná a inovačná infraštruktúra. Existencia viacročného plánu na zostavenie rozpočtu a zoradenie investícií podľa priorít.	PO 1 PO 2	Čiastočne	Bol prijatý orientačný viacročný plán na zostavenie rozpočtu a zoradenie investícií súvisiacich s prioritami EÚ a v prípade potreby s Európskym strategickým fórom o výskumných infraštruktúrach (ESFRI) podľa priority.	Nie		Priorizácia investícií je zahrnutá do RIS3. Indikatívny viacročný plán pre rozpočtovanie a zoznam investícií budú zapracované do akčného plánu RIS3 SK, ktorý bude obsahovať aj Cestovú mapu pre výskumné infraštruktúry SR.

Príslušná ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality Áno/Nie/Čiastočne	Kritériá	Splnenie kritérií: Áno/Nie	Odkaz (odkazy na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty vrátane príslušných oddielov, článkov alebo odsekov, spolu s pripojenými webovými odkazmi alebo prístupom k celému zneniu)	Vysvetlenie
3.1. Vykonali sa konkrétne činnosti na posilnenie presadzovania podnikania s príkladným na iniciatívu „Small Business Act“ (SBA).	PO 3 PO 4	Čiastočne	<p>Týmto konkrétnymi činnosťami sú:</p> <p>1. opatrenia zavedené s cieľom znížiť čas a náklady potrebné na založenie podniku so zreteľom na ciele SBA;</p> <p>2. opatrenia zavedené s cieľom znížiť čas potrebný na získanie licencií a povolení na začatie a vykonávanie určitých činností podniku so zreteľom na ciele SBA;</p> <p>3. mechanizmus zavedený na monitorovanie realizácie opatrení SBA a na posudzovanie vplyvu na MSP.</p>	Áno	<p>Zákon č. 547/2011 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov http://www.zakony.sk/z/z/2011/547</p> <p>Zákon č. 357/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony http://www.zakony.sk/z/z/2013/357</p> <p>Návrh politiky vlády SR na zlepšenie podnikateľského prostredia v SR http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?IdMaterial=19987</p> <p>Vládny návrh zákona o obchodovaní s výrobkami obranného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov http://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakony&zakZbojID=13&Otsobdobia=5&OPT=456</p> <p>Analýza stavu MSP http://hsr.rokovania.sk/z/15282013?E2%80%931000/</p>	<p>Opatrenie na -skrátenie času na založenie obchodnej spoločnosti (OS), ktoré bolo identifikované v požiadavke na skrátenie lehoty pre registráciu alebo odmietnutie zápisu - skrátenie z 5 na 2 pracovné dni.</p> <p>zníženie nákladov na založenie OS bolo splnené uverejnením standardizovaných vzorov pre MSP, ak spoločnosť zakladá jediný spoločník alebo akcionár.</p> <p>Pri obstarávaní služieb spojených so získaním podnikateľského oprávnenia prostredníctvom ŽU v postavení JKM sa upustilo od osobitnej úhrady za poskytnutie služby.</p> <p>Pri elektronickom podaní -ohlásenia voľnej živnosti, žiadosti o výpis z verejnej časti ŽR a žiadosti o vydanie prehľadu, oznámenia zmeny v údajoch zapísaných v ŽR (FO a PO, ktoré sa nezapisujú do OR), žiadosti o vydanie potvrdenia o tom, že v ŽR nie je zápis a žiadosti o vydanie dokladu o tom, že poskytovanie služieb na základe živnostenského podnikania nie je obmedzené alebo zakázané, sa upustilo od úhrady správneho poplatku (SP)</p> <p>-ohlásenia remeselnej a viazanej živnosti sa výška SP znížila na polovicu atď.</p> <p>Prijatím zákona č. 392/2011 Z. z. o obchodovaní s výrobkami obranného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý novelizoval zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní sa lehota pri výdaní živnosti skrátila z 5 na 3 dni a bola rozšírená funkcionality jednotlivých kontaktných miest. JKM umožňuje záujemcom o podnikanie vykonať všetky potrebné úkony pre vydanie živnostenského oprávnenia, resp. úkony spojené so vznikom spoločnosti na jednom mieste.</p> <p>Od 1.1.2012 bola zrealizovaná plná funkcionality elektronických JKM, t.j. možnosť založiť živnosť elektronicky vrátane zmenového konania a podania návrhu na zápis do obchodného registra a taktiež úhrady súdnych a správnych poplatkov.</p> <p>Uznesením vlády č. 153/2013 boli prijaté úlohy na vyššiu efektivitu využitia služieb JKM ako aj rozšírenie ich funkcionality.</p> <p>Rozšírenie služieb JKM sa dotkne aj iných osobitných predpisov, kde rozhodujúca je IT komunikácia a úprava informačných systémov.</p> <p>MH SR ako ÚOŠS zodpovedný za podporu MSP vytvorilo Pracovnú skupinu pre problematiku SBA, tvorenú zástupcami verejnej správy a podnikateľských organizácií, ktorá sa bude venovať monitorovaniu a hodnoteniu pokroku pri plnení SBA, podieľať na šírení informácií spojených s politikami pre MSP a výmene najlepších príkladov v tejto oblasti. Jej cieľom bude navrhovať odporúčania pre zlepšenie uplatňovania SBA – teda implementácií jednotlivých princípov v podnikateľských SR a tým pomôcť MSP v ich podnikateľských aktivitách a kontinuálne vyvíjať podmienky pre zlepšovanie podnikateľského prostredia. Jej najvýznamnejšou úlohou pre rok 2014 je zavedenie MSP testu do legislatívnej praxe SR.</p> <p>Z pohľadu zavedenia MSP testu v podnikateľských SR sa pripravuje nová stratégia pre MSP v pôsobnosti Slovak Business Agency, ktorej prvá časť - Analýza stavu MSP, bola schválená Hospodárskou a sociálnou radou SR. Ďalej pokračuje príprava zákona o podpore MSP a príprava metodiky pre aplikovanie MSP testu do praxe.</p>

Príslušná ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality Áno/Nie/Čiastočne	Kritériá	Splnenie kritérií: Áno/Nie	Odkaz (odkazy na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty vrátane príslušných oddielov, článkov alebo odsekov, spolu s pripojenými webovými odkazmi alebo prístupom k celému zneniu)	Vysvetlenie
1. Nediskriminácia Existencia administratívnej kapacity na vykonávanie a uplatňovanie práva Únie v oblasti nediskriminácie a politiky v oblasti EŠIF.		Nie	Opatrenia v súlade s inštitucionálnym a právnym rámcom členských štátov na zapojenie orgánov zodpovedných za podporu rovnakého zaobchádzania so všetkými osobami počas prípravy a vykonávania programov, a to vrátane poskytovania poradenstva o rovnosti v rámci činností spojených s EŠIF.	Nie	Zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov http://www.epl.sk/Main/Default.aspx?Template=-%2EMa-in%2FArticles.aspx&lngID=0&z-sifid=4654186&phContent=-%2FZSR%2FShowRule.aspx&Ruleid=14927&pa=13597 Antidiskriminačný zákon (Zákon 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou) http://www.gender.gov.sk/?page.id=72	Odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí (ORRRP) na MPSVR SR je výkonným orgánom pre implementáciu programov ORRRP spolupracoval na príprave operačných programov a bude zapojený do implementácie a monitorovania prostredníctvom členstva v monitorovacích výboroch a poskytovaním poradenstva (školení). V termíne do 1. 6. 2014 boli navrhnuté administratívne kapacity odboru. Za poskytovanie poradenstva je zodpovedné Slovenské národné stredisko pre ľudské práva (SNSLP). Zastúpenie hlavných MVO a odborníkov na diskrimináciu, rodovú rovnosť a zdravotné postihnutie pri príprave a implementácii operačných programov je zaisťované prostredníctvom ich účasti v pracovnej skupine gestora HP.
2. Rodová rovnosť Existencia administratívnej kapacity na vykonávanie a uplatňovanie práva a politiky Únie týkajúcich sa rodovej rovnosti v oblasti EŠIF.		Nie	Opatrenia v súlade s inštitucionálnym a právnym rámcom členských štátov na zapojenie orgánov zodpovedných za podporu rodovej rovnosti počas prípravy a vykonávania programov, a to vrátane poskytovania poradenstva o rodovej rovnosti v rámci činností spojených s EŠIF.	Nie	Ďalší zoznam a adresár spolupracujúcich mimovládnych organizácií v SR venujúcich sa právam žien a rodovej rovnosti http://www.gender.gov.sk/?page.id=347 Národná stratégia rodovej rovnosti na roky 2009 – 2013 http://www.gender.gov.sk/?page.id=294	Odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí (ORRRP) na MPSVR SR je výkonným orgánom pre implementáciu programov ORRRP spolupracoval na príprave operačných programov a bude zapojený do implementácie a monitorovania prostredníctvom členstva v monitorovacích výboroch a poskytovaním poradenstva (školení). Zastúpenie hlavných MVO a odborníkov na diskrimináciu, rodovú rovnosť a zdravotné postihnutie pri príprave a implementácii operačných programov je zaisťované prostredníctvom ich účasti v pracovnej skupine gestora HP. Nová Stratégia rodovej rovnosti na roky 2014 - 2020 sa pripravuje na základe vyhodnotenia súčasnej Národnej stratégie rodovej rovnosti na roky 2009 – 2013. Nová stratégia bude pripravená v novembri 2014.
			Opatrenia na zabezpečenie odbornej prípravy pre zamestnancov orgánov zapojených do riadenia a kontroly EŠIF v oblasti práva a politiky Únie týkajúcich sa rodovej rovnosti a jej uplatňovania.	Nie		

Príslušná ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality Áno/Nie/Čiastočne	Kritériá	Splnenie kritérií: Áno/Nie	Odkaz (odkazy na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty vrátane príslušných oddielov, článkov alebo odsekov, spolu s pripojenými webovými odkazmi alebo prístupom k celému zneniu)	Vysvetlenie
3. Zdravotné postihnutie Existencia administratívnej kapacity na vykonávanie a uplatňovanie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím v oblasti EŠIF v súlade s rozhodnutím Rady 2010/48/ES.		Nie	Opatrenia v súlade s inštitucionálnym a právnym rámcom členských štátov na vykonávanie konzultácií a zapojenie orgánov, ktoré sú zodpovedné za ochranu práv osôb so zdravotným postihnutím, alebo organizácií zastupujúcich osoby so zdravotným postihnutím, a ďalšie príslušné zainteresované osoby počas prípravy a vykonávania programov. Opatrenia na zabezpečenie odbornej prípravy pre zamestnancov orgánov zapojených do riadenia a kontroly EŠIF v oblasti platného práva a politiky Únie a členských štátov týkajúcich sa zdravotného postihnutia vrátane dostupnosti a praktického uplatňovania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím transportovaného v právnych predpisoch Únie a členských štátov. Opatrenia na zabezpečenie sledovania vykonávania článku 9 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím vo vzťahu k EŠIF počas prípravy a vykonávania programov.	Nie	Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020. http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?IdMaterial=23180	Odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí (ORRRP) na MPSVR SR je výkonným orgánom pre implementáciu programov ORRRP spolupracoval na príprave operačných programov a bude zapojený do implementácie a monitorovania prostredníctvom členstva v monitorovacích výboroch a poskytovaním poradenstva (školení). Zastúpenie hlavných MVO a odborníkov na diskrimináciu, rodovú rovnosť a zdravotné postihnutie pri príprave a implementácii operačných programov je zaisťované prostredníctvom ich účasti v pracovnej skupine gestora HP.
4. Verejné obstarávanie Existencia pravidiel na efektívnu aplikáciu legislatívy Únie v oblasti verejného obstarávania.		Nie	Opatrenia na účinné uplatňovanie pravidiel Únie o verejnom obstarávaní prostredníctvom primeraných mechanizmov.	Nie	Zákon č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní http://www.zvo.gov.sk/legislativa/-/document_library/display/74qWVw/view/7066512_110_INSTANCE_74qWVw?redirect=http%3A%2F%2Fwww.zvo.gov.sk%2Flegislativa%3Fp.p.id%3D110_INSTANCE_74qWVw%26p.p.lifecycle%3D0%26p.p.state%3Dnot_mal%26p.p.mode%3Dview%26p.p.col.id%3Dcolumn-2%26p.p.col.count%3D1 Zákon č. 95/2013 Z. z. (novelizácia zákona č. 25/2006 Z. z.) http://www.upsvar.sk/buxus/docs//urady/VK/vz/13-z095.pdf	Plánované opatrenia: - elektronické verejné obstarávanie; - zvýšená podpora ÚVO pre subjekty vykonávajúce kontrolu verejného obstarávania prostredníctvom Dohody o spolupráci; - zavedenie analýzy rizík; - vypracovanie vzorových dokumentov; - na úrovni systému riadenia vypracovanie kontrolných zoznamov pre kontrolu RQ; - príprava jednotných pravidiel a požiadaviek na VO; - zavedenie cenových máp, benchmarkov a limitov pre posúdenie hospodárnosti; - zavedenie povinnej ex ante kontroly; - zavedenie spolupráce s Protimonopolným úradom SR. Opatrenia na hlavné typy konkrétnych nedostatkov zistených EK, ktoré sú plánované, sú nasledovné: - konflikt záujmov; - nedostatočná hospodárska súťaž; - diskriminačné podmienky súťaže.
			Opatrenia, ktorými sa zabezpečia transparentné postupy pridelenia zákaziek.	Nie	Oblasť zadávania zákaziek nepodliehajúcej príslušným smerniciam EÚ v oblasti VO (podlimitné zákazky) je v SR legislatívne pokrytá samotným zákonom o VO. Takto je zabezpečená povinnosť postupu podľa tohto zákona pri obstarávaní prác, tovarov a služieb pre verejných obstarávateľov, ako aj osôb, ktoré sú prijímateľmi nenávratného finančného príspevku. Postupy pre takéto zákazky vychádzajú zo základných princípov verejného obstarávania uvádzaných v predmetných smerniciach EÚ, preto zabezpečujú transparentné postupy verejného obstarávania aj pre zákazky, ktoré nespádajú pod smernice EÚ v oblasti verejného obstarávania. Na postupy verejného obstarávania týchto zákaziek sa budú vzťahovať rovnaké opatrenia uvedené vyššie, v kritériu 1. Opatrenie čiastočne prijaté.	

Príslušná ex ante kondicionalita	Prioritná os/osi, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality Áno/Nie/Čiastočne	Kritériá	Splnenie kritérií: Áno/Nie	Odkaz (odkazy na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty vrátane príslušných oddielov, článkov alebo odsekov, spolu s pripojenými webovými odkazmi alebo prístupom k celému zneniu)	Vysvetlenie
			Opatrenia na zabezpečenie odbornej prípravy a informovanie zamestnancov zapojených do vykonávania EŠIF:	Nie	<p>Úrad pre verejné obstarávanie v spolupráci s každým RO v periodické pol roka vypracováva správu o výsledkoch kontrol a auditov v oblasti VO a táto je zverejnená: http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=21941 (napr. http://www.opzp.sk/dokumenty/projektive-dokumenty/rozhodnutia-ovo-sr-v-procesoch-vo-v-ramci-projektov-op-zp-v-programovom-obdobii-2007-2013/) alebo (http://www.ropka.sk/sk/verejne-obstaravania/) http://www.uvo.gov.sk/za-obdobie-od-1.1.2013-do-30.6.2013</p>	<p>Plánované opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zavedenie jednotného systému vzdelávania zamestnancov v rámci Systému riadenia a kontroly EŠIF: RO bude povinné zabezpečiť pre všetkých zamestnancov zúčastnených na implementácii fondov pravidelnú odbornú prípravu a školenia, pričom títo zamestnanci budú povinní sa tohto vzdelávania zúčastniť. - V gescii CKO zriadenie Koordináčného výboru pre spoluprácu pri verejnom obstarávaní. Toto odborné fórum pozostávajúce najmä zo zástupcov CKO, ÚVO, CO, OA, RO zabezpečí spoločný postup v rámci aplikácie pravidiel VO (spolupráca pri vydávaní metodických výkladov, pokynov a usmernení prispôbených podľa potrieb implementácie fondov EÚ). Jednoznačnou výhodou zriadenia tohto orgánu bude okamžité identifikovanie prípadných závažných pochybení (systémových nezrovnalostí) v postupoch RO/SORO pri kontrole VO a efektívna možnosť prijatia adekvátnych nápravných opatrení na ich odstránenie.
			Opatrenia na zabezpečenie administratívnej kapacity na vykonávanie a uplatňovanie pravidiel Únie o verejnom obstarávaní.	Nie	<p>Úrad pre verejné obstarávanie http://www.uvo.gov.sk/domov Metodické usmernenia (ÚVO) (http://www.uvo.gov.sk/metodicky-usmernenia)</p>	<p>Zabezpečenie technickej pomoci v rámci spolupráce s ÚVO na refundáciu mzdových nákladov zamestnancov vykonávajúcich podporné činnosti pre RO, SORO, OA, CO v rámci Dohody o spolupráci. Opatrenie plánované.</p> <p>Technická pomoc v rámci spolupráce s ÚVO na refundáciu nákladov na znalecké posudky a odborné stanoviská, ktoré budú potrebné pre výkon podporných činností pre RO, SORO, OA, CO v rámci Dohody o spolupráci. Opatrenie plánované.</p> <p>Technická pomoc pre spoluprácu s Protimonopolným úradom SR – Opatrenie plánované.</p> <p>Technická pomoc na školenia prijímateľov. Školenia budú zamerané na prijímateľov, resp. žiadateľov. Opatrenie plánované.</p>
5. Štátna pomoc Existencia pravidiel na efektívne uplatňovanie práva Únie o štátnej pomoci v oblasti EŠIF.		Čiastočne	Opatrenia na zabezpečenie účinného uplatňovania pravidiel Únie o štátnej pomoci.	Nie	Centrálny IT register pre štátnu pomoc bude zriadený v rozsahu a v štruktúre, ako ich vymedzí nové nariadenie o skupinových výnimkách ako aj príslušné usmernenia Európskej komisie.	
			Opatrenia na zabezpečenie odbornej prípravy a informovania zamestnancov zapojených do vykonávania EŠIF.	Áno		Príslušné školenia pracovníkov na tému uplatňovania pravidiel EÚ o štátnej pomoci na všetkých relevantných úrovniach (t.j. príslušné oddelenia) sa už konali alebo sú naplánované.
			Opatrenia na zabezpečenie administratívnej kapacity na vykonávanie a uplatňovanie pravidiel Únie o štátnej pomoci.	Nie		Kvantifikácia potreby posilnenia administratívnych kapacít koordinátora štátnej pomoci s ohľadom na predmetnú ex ante kondicionalitu ako aj založenie metodických centier požadovaných zo strany EK bolo stanovené s predstaviteľmi GR pre hospodársku súťaž. Rovnako aj OP TP zohľadňuje zvýšené administratívne kapacity MF SR pri jeho úlohe koordinátora štátnej pomoci.

Príslušná ex ante kondicionalita	Prioritná os/osí, na ktoré sa ex ante kondicionalita vzťahuje	Splnenie ex ante kondicionality Áno/Nie/Čiastočne	Kritériá	Splnenie kritérií: Áno/Nie	Odkaz (odkazy na stratégie, právny akt alebo iné relevantné dokumenty vrátane príslušných oddielov, článkov alebo odsekov, spolu s pripojenými webovými odkazmi alebo prístupom k celému zneniu)	Vysvetlenie
<p>6. Právne predpisy v oblasti životného prostredia týkajúce sa posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA) a strategického environmentálneho posudzovania (SEA)</p> <p>Existencia pravidiel na efektívne uplatňovanie právnych predpisov Únie v oblasti životného prostredia týkajúcich sa EIA a SEA.</p>		Čiastočne	<p>Opatrenia na zabezpečenie účinného uplatňovania smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ (EIA) a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES (SEA).</p>	Nie	<p>Zákon 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov</p> <p>Zákon je uverejnený na stránke www.jasp.justice.gov.sk.</p> <p>Návrh novelizácie zákona: http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23688</p> <p>Návrh novelizácie zákona je predmetom schvaľovacieho procesu v Národnej rade SR od 16. 7. 2014.</p>	<p>21. 3. 2013. Infringement k transpozíčnemu deficitu k smernici 2011/92/EÚ.</p> <p>12. 7. 2013 odpoveď SR zaslaná na formálne oznámenie EK, SR deklaruje, že vykoná príslušné legislatívne úpravy a poskytnie metodické usmernenia na odstránenie transpozíčného deficitu.</p> <p>Návrh zákona 2. 7. 2014 schválený uznesením vlády SR č. 330/2014</p> <p>http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23688</p> <p>Dňa 16. 7. 2014 - odoslaný na rokovanie Národnej rady SR.</p> <p>V prípade smernice EIA sa 7. 5. 2014 uskutočnilo stretnutie CKO, MZP SR a MDVRR SR. Pri formulovaní návrhu opatrení bolo prihliadnuté na skúsenosti MDVRR SR v oblasti opätovného posudzovania a schvaľovania projektov v prípade zmien v projektoch v rámci uplatnenia inštitútu oznámenia o zmene navrhovanej činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z., ako aj oznámenie o zmene stavby podľa stavebného zákona (zákon č. 50/1976).</p>
			<p>Opatrenia v oblasti odbornej prípravy a informovania zamestnancov zapojených do vykonávania smerníc EIA a SEA.</p>	Nie	<p>Stratégia školenia a informovania zamestnancov zapojených do vykonávania smerníc EIA a SEA, vrátane návrhu opatrení na jej realizáciu schválená rokovaním 7. porady vedenia MZP SR, ktorá sa konala dňa 7. 3. 2013.</p> <p>http://www.sazp.sk/public/index/go.php?id=81&prm3=686</p>	<p>Vzdelávanie bude zabezpečované najmä prostredníctvom prednášok, workshopov, seminárov a konferencií. S ohľadom na skutočnosť, že bola začatá procedúra infringementu vo veci transpozíčného deficitu vo vzťahu k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ bude potrebné vykonať aktualizáciu stratégie školení, ktorá bude reflektovať na potrebu metodického usmernenia v „prechodnom“ období (do schválenia a nadobudnutia účinnosti príslušných legislatívnych úprav) a na príslušné legislatívne úpravy.</p>
			<p>Opatrenia na zabezpečenie dostatočnej administratívnej kapacity.</p>	Áno	<p>Analýza administratívnych kapacít v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie (vykonávania smerníc EIA a SEA), vrátane návrhu opatrení na zabezpečenie ich dostatočného stavu schválená rokovanim</p> <p>3. porady vedenia MZP SR, ktorá sa konala dňa 24. 1. 2013.</p>	<p>Záver analýzy poukazuje na skutočnosť, že súčasný stav administratívnych kapacít v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie je dostatočný.</p> <p>V súčasnosti nie je potrebné revidovať príslušnú analýzu, alebo ju aktualizovať na základe pripomienok vznesených v súvislosti s návrhom legislatívnych zmien k zákonu č. 24/2006 Z. z.</p>

<p>7. Štatistické systémy a ukazovatele výsledkov:</p> <p>Existencia štatistického základu potrebného na uskutočnenie hodnotení pre posúdenie účinnosti a vplyvu programov.</p> <p>Existencia systému ukazovateľov výsledkov nevyhnutných pre výber opatrení, ktoré čo najúčinnejšie prispievajú k dosiahnutiu želaných výsledkov, pre monitorovanie pokroku, pri dosahovaní posúdenia vplyvu</p>	<p>PO 1 PO 2 PO 3 PO 4 PO 5</p>	<p>Zavedené sú opatrenia na zabezpečenie včasného zhromaždenia a konsolidácie štatistických údajov s týmito prvkami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - identifikácia zdrojov a mechanizmov na zaručenie validácie štatistických údajov - opatrenia na uverejnenie konsolidovaných údajov a ich sprístupnenie verejnosti <p>Účinný systém ukazovateľov výsledkov vrátane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výberu ukazovateľov výsledkov pre každý program poskytujúcich informácie o tom, čo motivuje výber politických opatrení financovaných programom - stanovenia cieľov týchto ukazovateľov - súladu každého ukazovateľa s týmito náležitosťami: - odolnosť a štatistická validácia, jasný normatívny výklad, citlivosť voči politike a včasné zhromažďovanie údajov <p>Postupy zavedené na zaručenie toho, aby všetky operácie financované z programu prijali účinný systém ukazovateľov</p>	<p>Nie</p>	<p>Nie</p>	<p>Systém merateľných ukazovateľov sa vychádzalo z historickej skúsenosti s plnením merateľných ukazovateľov počas programového obdobia 2007 – 2013 v rámci OPVaV a OPKaHR ako aj nedostatkov identifikovaných v rámci systému monitorovania.</p> <p>Ďalej obsahuje informácie k výkonnostnému rámcu, a to s uvedením definícií, zdôvodnením výberu ukazovateľov a s popisom spôsobu určenia mŕnikov a cieľovej hodnoty.</p> <p>Systém bude ďalej dopracovaný o úroveň projektových ukazovateľov ako aj o systém hodnotenia a zberu dát.</p> <p>V rámci Systému monitorovania a hodnotenia boli zadefinované ukazovatele výsledku s uvedením definície, zdôvodnenie výberu ukazovateľa, spôsobu výpočtu, mernú jednotku, cieľovú hodnotu (rok 2023), zdroj a periodicitu monitorovania. Výnimkou je ukazovateľ výsledku „Miera informovanosti o možnostiach podpory z OP“ ku ktorému bol vypracovaný akčný plán, keďže v čase prípravy OP Val neboli k dispozícii potrebné údaje pre identifikáciu východiskovej hodnoty a stanovenie cieľovej hodnoty predmetného merateľného ukazovateľa výsledku.</p> <p>Uvedené kritérium bude splnené dopracovaním Systému monitorovania a hodnotenia OP</p> <p>Val o systém hodnotenia a o zadefinovanie merateľných ukazovateľov na projektovej úrovni. Výstupové ukazovatele na projektovej úrovni budú zohľadňovať prepojenia najmä na nasledovné očakávané výsledky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvýšenie záujmu mladšej generácie o štúdium technických a prírodovedných smerov a kariéru výskumníka; - zvýšenie počtu zahraničných excelentných výskumníkov participujúcich na výskumných projektoch v SR; - zvýšenie počtu slovenských excelentných výskumníkov pracujúcich v zahraničí participujúcich na výskumných projektoch v SR; - vytvorenie pracovných miest v univerzitných vedeckých parkoch - zvýšenie využívania nových biznis modelov; - zlepšenie prepojenia domácich MSP s dodávateľmi pre veľké nadnárodné spoločnosti. <p>Súčasnou systém ukazovateľov budú aj ukazovatele týkajúce sa monitorovania energetickej úspory budov.</p>
---	---	---	------------	------------	--

9.2 Aktivity na zabezpečenie splnenia všeobecných a tematických ex ante kondicionality

Tabuľka 36 Plánované opatrenia na splnenie príslušných všeobecných ex ante kondicionality

Všeobecné ex ante kondicionality, ktoré sú nespĺnené, alebo splnené len čiastočne		Nesplnené kritériá	Plánované opatrenie	Termín (dátum)	Orgány zodpovedné za splnenie
1. Nediskriminácia Existencia administratívnej kapacity na vykonávanie a uplatňovanie práva Únie v oblasti nediskriminácie a politiky v oblasti EŠIF.	Opatrenia v súlade s inštitucionálnym a právnym rámcom členských štátov na zapojenie orgánov zodpovedných za podporu rovnakého zaobchádzania so všetkými osobami počas prípravy a vykonávania programov, a to vrátane poskytovania poradenstva o rovnosti v rámci činností spojených s EŠIF. Opatrenia na zabezpečenie odbornej prípravy pre zamestnancov orgánov zapojených do riadenia a kontroly EŠIF v oblasti práva a politiky Únie v oblasti nediskriminácie.		Posilnenie administratívnych kapacít odboru rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí MPSVR SR. Dosiadnutie optimalizovaného stavu administratívnych kapacít vytvorením oddelenia pre implementáciu horizontálnych princípov nediskriminácie a rovnosti mužov a žien v 7 pracovných miest na TPP plus 1 asistenta/ku. Navyšenie administratívnych kapacít odboru rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí MPSVR SR. Zapojenie Slovenského národného strediska pre ľudské práva ako „equality body“. Národný akčný plán pre prevenciu a elimináciu diskriminácie Celostátna stratégia ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike Predloženie stratégie na rokovanie vlády SR http://www.rada.gov.sk/po-rokovani-rady-vlady-pre-ludske-prava-narodnostne-mensiny-a-rodovu-rovnost/	1. 11. 2014 30. 12. 2014 30. 6. 2015 31. 12. 2014	MPSVR SR
			Vypracovanie stratégie školenia a informovania zamestnancov zapojených do využívania fondov a následné podanie projektu z OP TP na finančné zabezpečenie školení. Termín na predloženie stratégie na rokovanie vlády SR: http://www.rada.gov.sk/po-rokovani-rady-vlady-pre-ludske-prava-narodnostne-mensiny-a-rodovu-rovnost/	31.12. 2014	
2. Rodová rovnosť Existencia administratívnej kapacity na vykonávanie a uplatňovanie práva a politiky Únie týkajúcich sa rodovej rovnosti v oblasti EŠIF.	Opatrenia v súlade s inštitucionálnym a právnym rámcom členských štátov na zapojenie orgánov zodpovedných za podporu rodovej rovnosti počas prípravy a vykonávania programov, a to vrátane poskytovania poradenstva o rodovej rovnosti v rámci činností spojených s EŠIF.		Posilnenie administratívnych kapacít odboru rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí MPSVR SR. Inštitucionálny mechanizmus koordinácie HP bude budovaný s dôrazom na metodické vedenie, publicitu, školenia a vzdelávacie aktivity, hodnotiaci a výberový proces ako aj na monitorovanie a kontrolu Stratégia rodovej rovnosti na roky 2014 – 2020 Predloženie novej stratégie rodovej rovnosti na rokovanie vlády SR: Celostátna stratégia ochrany a podpory ľudských práv v SR Predloženie stratégie LP na rokovanie vlády SR: http://www.rada.gov.sk/po-rokovani-rady-vlady-pre-ludske-prava-narodnostne-mensiny-a-rodovu-rovnost/	1. 11. 2014 30. 11. 2014 31. 12. 2014	MPSVR SR
			Vypracovanie stratégie školenia a informovania zamestnancov zapojených do využívania fondov a následné podanie projektu z OP TP na finančné zabezpečenie školení. Školenie a vzdelávacie aktivity a informovanie zamestnancov/kyň zapojených do využívania fondov; konferencie, publikácie a propagačné tlačoviny/materiály, zverejňovanie správ v národných a regionálnych/miestnych masmédiách a iné, bude vykonávať garant za HP. Úvodné školenie pre RO Školenie k rodovej rovnosti vo verejnej správe a e-learningové školenie k rodovej rovnosti bolo akreditované zo strany MŠVV SR a pod dohľadom ORRRP. Školenia sa už poskytujú rôznym verejným inštitúciám a sú dostupné pre riadenie EŠIF. http://www.instituttr.sk/elearning/ http://isdv.fri.uniza.sk/CourseDetail.aspx?moduleId=26750 http://isdv.fri.uniza.sk/CourseDetail.aspx?moduleId=26746	1. 11. 2014 30. 6. 2015	

Všeobecné ex ante kondicionality, ktoré sú nespĺnené, alebo splnené len čiastočne	Nespĺnené kritériá	Plánované opatrenie	Termín (dátum)	Orgány zodpovedné za splnenie
<p>3. Zdravotné postihnutie</p> <p>Existencia administratívnej kapacity na vykonávanie a uplatňovanie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím v oblasti EŠIF v súlade s rozhodnutím Rady 2010/48/ES</p>	<p>Opatrenia v súlade s inštitucionálnym a právnym rámcom členských štátov na vykonávanie konzultácií a zapojenie orgánov, ktoré sú zodpovedné za ochranu práv osôb so zdravotným postihnutím, alebo organizácií zastupujúcich osoby so zdravotným postihnutím, a ďalšie príslušné zainteresované osoby počas prípravy a vykonávania programov.</p> <p>Opatrenia na zabezpečenie odbornej prípravy pre zamestnancov orgánov zapojených do riadenia a kontroly EŠIF v oblasti platného práva a politiky Únie a členských štátov týkajúcich sa zdravotného postihnutia vrátane dostupnosti a praktického uplatňovania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím transponovaného v právnych predpisoch Únie, a členských štátov.</p> <p>Opatrenia na zabezpečenie sledovania vykonávania článku 9 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím vo vzťahu k EŠIF počas prípravy a vykonávania programov.</p>	<p>Posilnenie administratívnych kapacít u orgánov zodpovedných za implementáciu Dohovoru OSN</p> <p>SR v súčasnosti pripravuje Celostátnu stratégiu ochrany a podpory ľudských práv v SR, ktorá má definovať aj úlohy v oblasti zabezpečenia práv osôb so ZP.</p> <p>Predloženie stratégie LP na rokovanie vlády SR:</p> <p>Vypracovanie stratégie školenia a informovania zamestnancov zapojených do využívania fondov a následné podanie projektu z OP TP na finančné zabezpečenie školení.</p> <p>Vypracovanie stratégie:</p> <p>Uskutočnenie vzdelávacích aktivít pre prvotné vzdelávanie RO:</p> <p>Proces monitorovania plnenia horizontálnych princípov bude na projektovej úrovni sledovaný prostredníctvom monitorovacích správ, ktorých súčasťou bude samostatný výstup obsahujúci informácie o horizontálnych princípoch (t. j. popisom vykonaných aktivít, ich výsledkov a vyhodnotením ich príspevku k dosahovaniu stanovených cieľov horizontálnych princípov), ako aj kontrolou na mieste realizácie projektov a následne hodnotením príspevku k cieľom horizontálnych princípov. Samostatný výstup obsahujúci informácie o uplatňovaní horizontálneho princípu bude podkladom pre proces hodnotenia príspevku EŠIF k plneniu cieľov identifikovaných v národnom strategickom dokumente.</p> <p>Zapracovanie do riadiacej dokumentácie, proces uplatňovania v hodnotení, monitorovaní a kontrole, príprava assessment grid.</p>	<p>30. 11. 2014</p> <p>31. 12. 2014</p> <p>1. 11. 2014</p> <p>30. 6. 2015</p> <p>31. 10. 2014</p> <p>30. 6. 2014 – zapracovanie čl. 9 Dohovoru OSN do všetkých OP</p> <p>31. 12. 2014 – vypracovanie dokumentu k systému implementácie vrátane monitorovania HP</p> <p>30. 4. 2015 – následné zapracovanie do riadiacej dokumentácie OP, proces predloženia žiadosti o NFP s ohľadom na hodnotenie, monitorovanie a kontrolu, príprava assessment grid</p>	<p>MPSVR SR</p>

Všeobecné ex ante kondicionality, ktoré sú nespĺnené, alebo splnené len čiastočne	Nespĺnené kritériá	Plánované opatrenie	Termín (dátum)	Orgány zodpovedné za splnenie
<p>4. Verejné obstarávanie</p> <p>Existencia pravidiel na efektívnu aplikáciu legislatívy Únie v oblasti verejného obstarávania.</p>	<p>Opatrenia na účinné uplatňovanie pravidiel Únie o verejnom obstarávaní prostredníctvom primeraných mechanizmov.</p> <p>Opatrenia, ktorými sa zabezpečia transparentné postupy pridelenia zákaziek.</p> <p>Opatrenia na zabezpečenie odbornej prípravy a informovanie zamestnancov zapojených do vykonávania EŠIF.</p> <p>Opatrenia na zabezpečenie administratívnej kapacity na vykonávanie a uplatňovanie pravidiel Únie o verejnom obstarávaní.</p>	<p>Ako všeobecné opatrenia na riešenie nedostatkov zistených pri kontrolách budú zavedené tieto opatrenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zvýšená podpora ÚVO pre subjekty vykonávajúce kontrolu verejného obstarávania prostredníctvom Dohody o spolupráci. - Zavedenie analýzy rizík pri výkone kontroly VO zo strany RO - Vypracovanie vzorových dokumentov - Na úrovni systému riadenia vypracovanie kontrolných zoznamov pre kontrolu RO - Príprava jednotných pravidiel a požiadaviek na VO a požiadaviek na dokumentáciu VO - Zavedenie cenových máp, benchmarkov a limitov pre posúdenie hospodárnosti; - Zavedenie povinnej ex ante kontroly; - Zavedenie spolupráce s Protimonopolným úradom SR; - Prijatie nového zákona o verejnom obstarávaní - Elektronické verejné obstarávanie <p>- Zhodnotenie efektívnosti opatrení v rámci kritérií 1 až 4</p>	<p>30.11.2014</p> <p>30.11.2014</p> <p>31.8.2016</p> <p>30.11.2014</p> <p>30.6.2015</p> <p>30.11.2014</p> <p>30.11.2014</p> <p>18.4.2016</p> <p>V rámci lehôt stanovených v smerniciach EP a Rady 2014/23/EU, 2014/24/EU, 2014/25/EU</p> <p>30. 6. 2015</p>	<p>Úrad pre verejné obstarávanie (ÚVO) CKO</p> <p>Zodpovedný: V závislosti od typu opatrenia uvádzaného v kritériu 1</p> <p>CKO v spolupráci s príslušným organizačným útvarom Úradu vlády SR a ÚVO a PMU</p> <p>OP TP v spolupráci s CKO a PMÚ</p>

<p>5. Štátna pomoc</p> <p>Existencia pravidiel na efektívne uplatňovanie práva Únie o štátnej pomoci v oblasti EŠIF.</p>	<p>Opatrenia na zabezpečenie účinného uplatňovania pravidiel Únie o štátnej pomoci.</p> <p>Opatrenia na zabezpečenie administratívnej kapacity na vykonávanie a uplatňovanie pravidiel Únie o štátnej pomoci</p>	<p>Novela zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov s cieľom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posilnenia úlohy koordinátora štátnej pomoci tak, aby jeho stanoviská a pozície boli záväzné a každý poskytovateľ štátnej pomoci pred jej poskytnutím musel predložiť koordinátorovi štátnej pomoci žiadosť o poskytnutie pomoci (na základe uznesenia vlády SR č. 156 z 9. 4. 2014 stanoviská a pozície koordinátora štátnej pomoci sú už záväzné pre všetky RO a SORO), 31. 7. 2015 - vytvorenia právneho rámca pre zriadenie centrálného IT registra pre štátnu pomoc, ktorý by mal zahŕňať aj individuálnu pomoc a pomoc podliehajúcu všeobecnej skupinovej výnimke, 31. 7. 2015 - zriadenia centrálného IT registra pre štátnu pomoc v rozsahu a v štruktúre ako ich vymedzí nové nariadenie GBER a príslušné usmernenia Európskej komisie. 	<p>31. 12. 2015</p>	<p>MF SR</p>
<p>6. Právne predpisy v oblasti životného prostredia týkajúce sa posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA) a strategického environmentálneho posudzovania (SEA)</p> <p>Existencia pravidiel na efektívne uplatňovanie právnych predpisov Únie v oblasti životného prostredia týkajúcich sa EIA a SEA.</p>	<p>Opatrenia na zabezpečenie účinného uplatňovania smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ (EIA) a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES (SEA).</p>	<p>Posilnenie administratívnej kapacity koordinátora štátnej pomoci o 10 až 15 miest (100 % až 150 % navýšenie).</p> <p>V útvara koordinátora štátnej pomoci budú zabezpečované aj úlohy centra znalostí, ktoré poskytnú potrebné usmernenia v oblasti štátnej pomoci.</p> <p>Novelizácia zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov</p> <ul style="list-style-type: none"> - Plánovaná účinnosť novely zákona - Overenie materiálno-technického a personálneho zabezpečenia pre vykonávanie novely zákona 30. 6. 2015 <p>Metodické usmernenie postupu príslušných orgánov pre posudzovanie vplyvov v „prechodnom“ období (do schválenia a nadobudnutia účinnosti príslušných legislatívnych úprav):</p> <ul style="list-style-type: none"> - písomná forma pre príslušné orgány štátnej správy v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie obsahujúca správne a dôsledné využívanie výberových kritérií pre zisťovanie konanie (príloha III. smernice EIA, ktorá je premietnutá v prílohe č. 10 zákona EIA), - písomná forma pre príslušné orgány štátnej správy v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie obsahujúca dôsledný postup pri odôvodnení rozhodnutí zo zisťovacieho konania uvedením vysporiadania sa so stanoviskami dotknutých orgánov a dotknutých obcí a tiež náležitým odôvodnením zo strany príslušného orgánu, - písomná forma pre povoliujúce orgány ako sa zverejní upovedomenie o začatí povoľovacieho konania, z ktorého bude jednoznačne vyplývať právo k prístupu k úplnej žiadosti o povolenie. <p>Bude zverejnené na: www.enviroportal.sk.</p> <p>Zavedenie opatrenia na podporu uplatňovania smernice EIA:</p> <p>V rámci konania o žiadostiach - v prípade žiadostí o príspevok, ku ktorým bol záverečný dokument z procesu posudzovania vydaný pred nadobudnutím účinnosti novely zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, bude vykonané preskúmanie súladu predloženého projektu s predmetom posudzovania. V prípadoch, kde došlo k zmenám projektu, bude vykonané opätovné posudzovanie (re-assessment), a v prípade identifikovanej potreby aj opätovné povoľovacie konanie (re-permitting).</p> <p>Vykonanie školení reflektujúcich na príslušné legislatívne úpravy.</p>	<p>31. 12. 2014</p> <p>1. 12. 2014</p> <p>30. 09. 2014</p> <p>31. 12. 2014</p> <p>31. 12. 2014</p>	<p>MF SR</p> <p>MŽP SR v spolupráci s CKO a ostatnými dotknutými orgánmi štátnej správy</p>

Všeobecné ex ante kondicionality, ktoré sú nespĺnené, alebo splnené len čiastočne	Nespĺnené kritériá	Plánované opatrenie	Termín (dátum)	Orgány zodpovedné za splnenie
7. Štatistické systémy a ukazovatele výsledkov: Existencia štatistického základu potrebného na uskutočnenie hodnotení pre posúdenie účinnosti a vplyvu programov. Existencia systému ukazovateľov výsledkov nevyhnutných pre výber opatrení, ktoré čo najúčinnšie prispievajú k dosiahnutiu želaných výsledkov, pre monitorovanie pokroku, pri dosahovaní výsledkov a vykonanie posúdenia vplyvu	Zavedené sú opatrenia na zabezpečenie včasného zhromaždenia a konsolidácie štatistických údajov s týmito prvkami: - identifikácia zdrojov a mechanizmov na zaručenie validácie štatistických údajov, - opatrenia na uverejnenie konsolidovaných údajov a ich sprístupnenie verejnosti. Účinný systém ukazovateľov výsledkov vrátane: - výberu ukazovateľov výsledkov pre každý program poskytujúcich informácie o tom, čo motivuje výber politických opatrení financovaných programom, - stanovenia cieľov týchto ukazovateľov, - súladu každého ukazovateľa s týmito náležitosťami: odolnosť a štatistická validácia, jasnosť normatívny výklad, citlivosť voči politike a včasné zhromažďovanie údajov. Postupy zavedené na zaručenie toho, aby všetky operácie financované z programu prijali účinný systém ukazovateľov	Dopracovanie systému merateľných ukazovateľov projektov v rámci Systému monitorovania a hodnotenia OP Vaj bude ďalej dopracovaný o úroveň projektových ukazovateľov ako aj o systém hodnotenia a zberu dát. Identifikácia východiskovej a cieľovej hodnoty výsledkového ukazovateľa „Miera informovanosti o možnostiach podpory z OP“ bude prebiehať v nasledovných krokoch: - tvorba metódy na výber vzorky, zber, spracovanie a vyhodnotenie údajov, - realizácia prieskumu verejnej mienky, - syntéza zozbieraných dát získaných prostredníctvom realizovaného prieskumu verejnej mienky s identifikáciou východiskovej hodnoty ukazovateľa a stanovenie cieľovej hodnoty ukazovateľa. Dopracovanie systému ukazovateľov o projektovú úroveň budú zohľadňovať prepojenia najmä na nasledovné očakávané výsledky: - zvýšenie záujmu mladšej generácie o štúdium technických a prírodovedných smerov a kariéru výskumníka; - zvýšenie počtu zahraničných excelentných výskumníkov participujúcich na výskumných projektoch v SR; - zvýšenie počtu slovenských excelentných výskumníkov pracujúcich v zahraničí participujúcich na výskumných projektoch v SR; - vytvorenie pracovných miest v univerzitných vedeckých parkoch - zvýšenie využívania nových biznis modelov; - zlepšenie prepojenia domácich MSP s dodávateľmi pre veľké nadnárodné spoločnosti. Súčasnou systémom ukazovateľov budú aj ukazovatele týkajúce sa monitorovania energetickej úspory budov.	30. 11. 2014 do 15.02.2015 do 31.08.2015 do 15.09.2015 30.11.2014	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR Ministerstvo hospodárstva SR

Tabuľka 37 Plánované opatrenia na splnenie príslušných tematických ex ante kondicionalít

Tematické ex ante kondicionality, ktoré sú nespĺnené, alebo splnené len čiastočne		Nespĺnené kritériá	Plánované opatrenie	Termín (dátum)	Orgány zodpovedné za splnenie
1.1. Výskum a inovácie: Existencia národnej a/alebo regionálnej stratégie inteligentnej špecializácie, ktorá je v súlade s národným programom reforiem, na získanie súkromných financií na výskum a vývoj, ktoré spĺňajú znaky národných a regionálnych systémov výskumu a inovácií dosahujúcich vynikajúce výsledky	Je zavedená vnútroštátna alebo regionálna stratégia inteligentnej špecializácie, ktorá: – obsahuje monitorovací mechanizmus. – bol prijatý rámec opisujúci dostupné rozpočtové zdroje na výskum a inovácie.		Vypracovanie Akčného plánu implementácie RIS3 na roky 2014 – 2016 dopĺňujúceho RIS3, ktorý bude obsahovať: - dopracovanie finančných rámcov s indikatívnymi alokáciami podľa opatrení, zdrojov financovania a typov finančných nástrojov; - dopracovanie systému monitorovania plnenia cieľov RIS 3 a naplňania merateľných ukazovateľov; - dopracovanie prepojení medzi oblasťami špecializácie VaV a oblasťami hospodárskej špecializácie; - Cestovnú mapu pre výskumné infraštruktúry SR		Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR Ministerstvo hospodárstva SR
			Predloženie Akčného plánu RIS3 na roky 2014 – 2016 na medzirezortné pripomienkové konanie	10.11.2014	
			Predloženie Akčného plánu RIS3 na roky 2014 – 2016 na rokovanie vlády SR	27.11.2014	
			Predpokladané schválenie Akčného plánu RIS3 na roky 2014 – 2016 vládou SR	3.12.2014	
1.2. Výskumná a inovačná infraštruktúra. Existencia viacročného plánu na zostavenie rozpočtu a zoraďovanie investícií podľa priorit	Bol prijatý orientačný viacročný plán na zostavenie rozpočtu a zoraďovanie investícií súvisiacich s prioritami EÚ a v prípade potreby s Európskym strategickým fórom o výskumných infraštruktúrach (ESFRI) podľa priority		Vypracovanie Akčného plánu implementácie RIS3 pre roky 2014 – 2016 dopĺňujúceho RIS3, ktorého súčasťou bude aj Cestovná mapa pre výskumné infraštruktúry SR a indikatívny viacročný plán pre rozpočtovanie a zoznam investícií.		Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR Ministerstvo hospodárstva SR
			Predloženie Akčného plánu RIS3 na roky 2014 – 2016 na medzirezortné pripomienkové konanie.	10.11.2014	
			Predloženie Akčného plánu RIS3 na roky 2014 – 2016 na rokovanie vlády SR.	27.11.2014	
			Predpokladané schválenie Akčného plánu RIS3 na roky 2014 – 2016 vládou SR.	3.12.2014	

Tematické ex ante kondicionality, ktoré sú nespĺnené, alebo splnené len čiastočne	Nespĺnené kritériá	Plánované opatrenie	Termín (dátum)	Orgány zodpovedné za splnenie
3.1. Vykonalí sa konkrétne činnosti na posilnenie presadzovania podnikania s prihliadnutím na iniciatívu „Small Business Act“ (SBA)	3. mechanizmus zavedený na monitorovanie realizácie opatrení SBA a na posudzovanie vplyvu na MSP	<p>1) zákon o podpore MSP Potreba prijatia zákona o podpore MSP vyplývala z realizovanej Analýzy stavu MSP a Stratégie rozvoja MSP v SR. Ide o historicky prvú legislatívnu normu osobitne zameranú na podporu MSP. Cieľom zákona je vytvoriť systémový rámec podpory MSP. Jedným z účelov zákona je zavedenie mechanizmu na monitorovanie realizácie opatrení iniciatívy „Small Business Act“ pre Európu a na posudzovanie vplyvu na malé a stredné podniky. Týmto zákonom sa upraví test vplyvu regulácií na MSP (MSP test) a tiež pravidelné monitorovanie realizácie opatrení SBA.</p> <p>Predloženie návrhu zákona na medzirezortné pripomienkové konanie</p> <p>Predloženie návrhu zákona na rokovanie vlády SR</p> <p>Schválenie zákona Národnou radou SR</p> <p>Mechanizmus na monitorovanie realizácie opatrení SBA a na posudzovanie vplyvu na MSP bude funkčný</p> <p>2) Metodika pre aplikovanie MSP testu</p> <p>Spracovanie metodiky pre aplikovanie MSP testu súvisí s potrebou zavedenia mechanizmu na posudzovanie vplyvu regulácií na MSP definovanou v zákone o podpore MSP a zároveň v Stratégii rozvoja MSP. MSP test je proces komplexného posudzovania vplyvu pripravovaných i existujúcich právnych predpisov na MSP. Cieľom metodiky pre aplikovanie MSP testu je integrovať pravidlá a postupy pre vykonávanie MSP testu do jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov, a tým zabezpečiť ich uplatňovanie v legislatívnej praxi</p> <p>Spracovanie návrhu metodiky</p> <p>Predloženie návrhu metodiky na medzirezortné pripomienkové konanie</p> <p>Predloženie metodiky na rokovanie vlády SR</p> <p>Metodika pre aplikovanie MSP testu bude funkčná</p>	<p>do 30.9.2014</p> <p>do 31.10.2014</p> <p>do 31.12.2014</p> <p>do 1.1.2015</p> <p>koniec augusta 2014 (splnený)</p> <p>do 30.9.2014</p> <p>do 31.10.2014</p> <p>do 1.1.2015</p>	Ministerstvo hospodárstva SR Slovak Business Agency

10 Opatrenia na zníženie administratívnej záťaže pre žiadateľov/ prijímateľov

10.1 Hodnotenie administratívnej záťaže žiadateľov a prijímateľov NFP v programovom období 2007 – 2013

Na základe skúsenosti z programového obdobia 2007 – 2013 boli identifikované nasledovné aktivity predlžujúce jednotlivé časti schvaľovacieho a implementačného procesu:

- predkladanie žiadosti o NFP (ďalej len „ŽoNFP“) a žiadosti o platbu (ďalej len „ŽoP“) elektronicky a súčasne aj v listinnej podobe;
- predkladanie príloh ŽoNFP a ŽoP v listinnej podobe;
- predkladanie dokumentov vo viacerých vyhotoveniach, resp. kópiách;
- opätovné predkladanie dokumentov, ktoré už predtým žiadateľa/prijímateľa predložili;
- predkladanie dokumentov dokladujúcich skutočnosti, ktoré sú verejne známe, resp. dostupné prostredníctvom internetu alebo ktoré vydal či schválil samotný RO/SORO, resp. ústredný orgán štátnej správy, ktorého je súčasťou;
- povinné predkladanie dokumentov v listinnej podobe aj vtedy, ak sú súčasne podávané aj elektronicky;
- povinná písomná komunikácia a čakanie na jej doručenie predlžuje termíny na vybavenie alebo schválenie napr. žiadostí o NFP, o platbu, o zmenu zmluvy a pod. – čím dlhšie lehoty na komunikáciu, tým pomalšie schvaľovanie a implementácia projektov.

10.2 Plánované aktivity na znižovanie administratívnej záťaže v rámci OP Val

Okrem identifikovaných oblastí s potenciálom znižovania administratívnej záťaže v rámci PD SR¹²⁰ boli na základe skúseností identifikované nasledovné aktivity s potenciálom¹²¹ na znižovanie administratívnej záťaže v podmienkach implementácie OP Val:

Opatrenie	Predpokladaný harmonogram zavedenia opatrenia
Postupný prechod na výlučne elektronický spôsob komunikácie medzi žiadateľom/prijímateľom a RO/SORO – nutné prispôbiť za týmto účelom interné postupy RO/SORO	1Q2015
Žiadateľ/prijímateľ bude predkladať na RO/SORO iba tie dokumenty, ktoré zatiaľ ešte nepredložil, resp. bude predkladať iba zmeny alebo konsolidované znenia príslušných dokumentov – pokiaľ to bude možné, predkladať iba elektronické verzie dokumentov, resp. ich scany, za týmto účelom zriadiť v rámci RO/SORO, resp. aspoň RO príp. aspoň SORO dátové úložisko dokumentov, pokiaľ takéto úložisko nebude zriadené na úrovni CKO pre všetky programy	2Q2015
Žiadateľ/prijímateľ by nepredkladal doklady dokumentujúce skutočnosti, ktoré sú verejne dostupné napr. na jeho webovom sídle (štáty, zriaďovacie listiny), verejných registroch (zoznam výskumných inštitúcií, registre organizácií, NGO, nadácií, registre ŠÚ SR) alebo ktoré už raz predložil orgánu štátnej správy (daňové priznanie, účtovná závierka), prípadne by iba doložil odkaz, kde dané skutočnosti nájde na internete, pokiaľ sú dostupné	2Q2015
Vytvorenie chránenej elektronickej komunikácie, čo by umožnilo úplne eliminovať predkladanie dokumentácie v prípade ŽoP zo strany prijímateľa, kde by prijímateľ vytvoril pracovné miesto administrátora a v prípade ŽoP by na RO zaslal len v zapečatenej obálke prístupové heslo k overeniu dokumentácie, ktorá by bola vlastne ŽoP prijímateľa, ktorý by nemusel materiál ani len skenovať, nakoľko by garantoval zhodu elektronickej verzie dokumentu s fyzickým výtlačkom, ktorý by mal pripravený k archivácii a v prípade kontroly na mieste, auditu, atď. Samotní zamestnanci prijímateľa by do zdieľaného adresára prijímateľa /osobitá časť internetovej stránky/ mohli priebežne vkladať podklady zaraditeľné následne do ŽoP	4Q2015
Vytvorenie pozície odborníkov vyškolených RO/SORO, ktorí budú na mieste v sídle prijímateľa /prípadne spojením 3-4 prijímateľov v rámci regiónu a príbuznosti projektu/ poskytovať informácie a prvotne pomáhať s implementáciou projektu, vypracovaním ŽoP	1Q2015
Organizovanie seminárov pre žiadateľov/prijímateľov do cieľového regiónu a realizovať ich vysoko interaktívne	1Q2015
Využívať možnosti elektronickej komunikácie v prípade vypracovávania písomných výziev k objasneniu viac ako formalizovanej a byrokraticky náročnej listovej formy komunikácie	1Q2015

Opatrenie	Predpokladaný harmonogram zavedenia opatrenia
V rámci OP VaI sa uvažuje so zavedením využívania paušálnych sadzieb, čo je najúčinnjší spôsob znižovania administratívnej náročnosti, ako aj harmonizácia pravidiel prípravy a implementácie projektov s Horizontom 2020	2Q2015
V rámci prijímateľov z verejného sektora VaV, mimovládneho sektora VaV a súkromného sektora VaV, ktorí majú povinnosť spolufinancovania projektov, je nutné zaviesť menej rigidný spôsob spolufinancovania projektov (umožnenie tzv. in-kind spolufinancovania; v prípade verejných VŠ odstránenie nemožnosti spolufinancovať projekty z prostriedkov na prevádzku VŠ a odstránenie povinnosť spolufinancovať každý jeden výdavok osobitne). V tomto kontexte by sa mali rozšíriť možnosti spolufinancovania o zdroje zo štátneho rozpočtu, ktoré predmetná štátna, resp. verejná inštitúcia získava formou normatívneho financovania. Pri VŠ či iných organizáciách obmedzovanie možnosti spolufinancovania rozsiahlejších projektov spôsobuje reálne problémy pri implementácii projektov. Predmetné finančné prostriedky VŠ pridelované ako neúčelové výkonové dotácie. Na základe uvedeného by malo byť umožnené tieto finančné prostriedky používať aj ako zdroj spolufinancovania	1Q2015
Vytvorenie jednotného elektronického systému na predkladanie pracovných výkazov práce prijímateľom pre všetky OP s príslušnou vizibilitou – prijímateľ nemusí vykazovať činnosti jednak v rozdielnych typoch formulárov pracovných výkazov vytvorených RO, pričom sa počet exemplárov zníži na 1, keďže by bol jeden systém. (MŠVVaŠ SR pri príprave elektronického systému na predkladanie pracovných výkazov práce prijímateľom s ďalším cieľom vyvinúť iniciatívu zapojenia všetkým RO/SORO pre všetky OP do takéhoto systému, keďže ITMS nekontroluje prekrývanie sa času, výkonu práce na projektoch v rámci rôznych OP, resp. RO/SORO.)	2Q2015
Vypracovanie dohody medzi príslušnými poskytovateľmi pomoci v rovnakej oblasti s presnými pravidlami oprávnenosti výdavkov (častým problémom pri projektoch OP VaV je financovanie najmä cestovných náhrad /ale tým aj personálnych nákladov/ z viacerých zdrojov /ŠF, KEGA, APVV a pod./, pričom veľmi často nie je zo strany prijímateľa jednoznačne preukázaný a ani preukázateľný pomer financovania výdavkov z jednotlivých zdrojov)	1Q2015

11 Horizontálne princípy

11.1 Udržateľný rozvoj

Hlavným cieľom horizontálneho princípu udržateľný rozvoj je zabezpečenie environmentálnej, ekonomickej a sociálnej udržateľnosti rastu. Uvedená definícia plne korešponduje s prioritami stratégie Európa 2020 – udržateľným, inteligentným a inkluzívnym rastom. Vzhľadom k tomu, že intervencie sa budú realizovať prierezovo prostredníctvom viacerých programov, monitorovanie a hodnotenie dosiahnutia cieľa horizontálneho princípu udržateľný rozvoj bude realizované na úrovni systému EŠIF 2014 – 2020 tak, aby výsledný efekt synergicky podporoval všetky jeho aspekty, vrátane adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy a mitigácie.

Za účelom znižovania negatívnych vplyvov na klímu, znižovania znečistenia ovzdušia a ostatných zložiek životného prostredia (ďalej len „ŽP“), ako aj s ohľadom na energetickú efektívnosť sa bude pri projektoch financovaných z EŠIF uplatňovať zelené verejné obstarávanie¹²². Zeleným verejným obstarávaním možno dosiahnuť okrem environmentálnych prínosov (napr. znížená spotreba energie, znížená spotreba vody, znížená spotreba surovín z neudržateľných zdrojov, znížené množstvo nebezpečných látok pre ŽP, znížená tvorba znečisťujúcich látok, ochrana ovzdušia, pôdy a vody, vyššie využitie obnoviteľných zdrojov energie, environmentálne nakladanie s odpadmi, znížený vplyv na biodiverzitu, atď.) aj sociálne/zdravotné prínosy (zlepšenie kvality života, zdravšie pracovné prostredie, ochrana zdravia) a ekonomické prínosy (šetrenie nákladov na elektrinu, vodu, zneškodňovanie odpadov a iné).

Na národnej úrovni analytickú, hodnotiacu, strategickú a metodickú činnosť implementácie horizontálneho princípu udržateľný rozvoj zabezpečí ÚV SR tak, aby bol efektívne riadený vo vzťahu ku všetkým programom.

Pre účinné uplatňovanie horizontálneho princípu udržateľný rozvoj bude jeho hlavný cieľ stanovený v hodnotiacom a výberovom procese žiadosti o príspevok ako diskvalifikačné kritérium v rámci prioritných osí OP¹²³.

11.2 Rovnosť príležitostí a predchádzanie diskriminácii

Hlavným cieľom HP Rovnosť príležitostí a predchádzanie diskriminácii je zabezpečiť rovnosť príležitostí na trhu práce v zmysle dôvodov vyplývajúcich z antidiskriminačného zákona a v prístupe a využívaní infraštruktúry a služieb.

Nediskriminácia predstavuje strategický cieľ založený na vytváraní podmienok pre zabezpečenie rovnakého prístupu všetkých ľudí do určitého sociálneho prostredia (napr. prístupu k zamestnaniu, vzdelaniu, zdravotnej starostlivosti atď.), resp. k zabezpečeniu rovnakej dostupnosti verejných služieb a zdrojov. Cieľom je eliminovať a predchádzať

diskriminácii a odstraňovať bariéry, ktoré vedú k izolácii a vylučovaniu ľudí z verejného, spoločenského, pracovného života, a to na základe takých sociálnych kategórií, ako je pohlavie/rod, vek, zdravotné postihnutie, rasa, etnikum, vierovyznanie alebo náboženstvo, sexuálna orientácia a pod. Zásady podpory EÚ pre EŠIF definujú povinnosť prijať primerané opatrenia na zabránenie akejkoľvek diskriminácii na základe spomínaných kategórií.

Pre účinné uplatňovanie HP Rovnosť príležitostí a nediskriminácia bude v hodnotiacom a výberovom procese žiadostí o príspevok stanovené diskvalifikačné kritérium. Proces monitorovania plnenia HP bude na projektovej úrovni sledovaný prostredníctvom monitorovacích správ, ktorých súčasťou bude samostatný výstup obsahujúci informácie o horizontálnych princípoch (t. j. popisom vykonaných aktivít, ich výsledkov a vyhodnotením ich príspevku k dosahovaniu stanovených cieľov HP), ako aj kontrolou na mieste realizácie projektov a následne hodnotením príspevku k cieľom HP. Samostatný výstup obsahujúci informácie o uplatňovaní HP bude podkladom pre proces hodnotenia príspevku Val k plneniu cieľov identifikovaných v národnom strategickom dokumente. Odpočet plnenia dosiahnutej úrovne stanovených cieľov v národnom strategickom dokumente, vrátane návrhu nápravných opatrení a odporúčaní k ich dosiahnutiu, bude každoročne predkladaný do vlády SR.

RO pre OP Val bude predkladať orgánu zodpovednému za uplatňovanie HP rovnosť príležitostí a nediskriminácia pravidelnú informáciu o ich plnení, a to vyhodnotením monitorovacích správ a kontrol na mieste v pravidelných časových intervaloch. Analytickú, hodnotiacu, strategickú a legislatívnu činnosť pre uplatňovanie HP rovnosť príležitostí a nediskriminácia bude na národnej úrovni zabezpečovať Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len „MPSVR SR“), ktoré je zodpovedné za štátnu politiku v tejto oblasti. Rovnako bude zabezpečovať vzdelávacie a školiace aktivity pre uplatňovanie HP rovnosť príležitostí a nediskriminácia subjektom zapojeným do implementácie EŠIF, ako aj relevantným sociálno-ekonomickým partnerom.

Na efektívne a účinné uplatňovanie HP rovnosť príležitostí a nediskriminácia bude na úrovni OP Val potrebné zvýšiť, resp. optimalizovať počet zamestnancov, ktorí budú zabezpečovať vykonávanie vymenovaných činností.

Vecne príslušní zástupcovia MPSVR SR za uplatňovanie HP rovnosť príležitostí a nediskriminácia budú mať zabezpečené zastúpenie v Monitorovacom výbore pre OP Val.

11.3 Rovnosť medzi mužmi a ženami

Podpora rovnosti mužov a žien a dodržiavanie rovnosti príležitostí a predchádzanie diskriminácii sú v programovom období 2014 – 2020 uplatňované ako HP, ktoré sa budú realizovať na základe ich relevancie k oblastiam podpory, ktoré budú predmetom intervencií EŠIF¹²⁴.

Hlavné ciele pre HP rovnosť medzi ženami a mužmi sú zadefinované v závislosti od prioritných osí, investičných priorít a špecifických cieľov. Hlavným cieľom je zabezpečiť rovnosť mužov a žien na trhu práce a v príprave naň a zníženie horizontálnej a vertikálnej rodovej segregácie povolání a odvetví.

Za účelom dodržiavania rovnosti príležitostí a predchádzania diskriminácie a podpory rovnosti žien a mužov sa budú tieto zásady uplatňovať prostredníctvom duálneho prístupu na základe stratégie gender mainstreamingu v rozhodovacích a riadiacich procesoch vo všetkých fázach prípravy a realizácie programu, vrátane monitorovania a hodnotenia tak, aby sa zohľadňovalo rovnaké zaobchádzanie a podpora žien, aby mohli rovnakou mierou profitovať z EŠIF ako muži (napr. aj prostredníctvom vyrovnaného zastúpenia v riadiacich a monitorovacích orgánoch). Tento prístup bude integrovaný do operačného programu prostredníctvom procesného riadenia a riadiacej dokumentácie.

Druhou časťou duálneho prístupu je podpora HP prostredníctvom realizácie dočasných vyrovnávacích opatrení a aktivít cielených na podporu znevýhodnených skupín definovaných antidiskriminačným zákonom. Pre uplatňovanie HP bude stanovené diskvalifikačné kritérium vo výberovom procese schvaľovania projektov. Proces implementácie plnenia HP bude na projektovej úrovni sledovaný prostredníctvom monitorovacích správ (prostredníctvom popisu vykonaných aktivít, ich výsledkov a vyhodnotením ich príspevku k dosahovaniu stanovených cieľov HP), ako aj kontroly na mieste realizovaných projektov.

RO pre OP Val bude predkladať orgánu zodpovednému za uplatňovanie HP v oblasti pravidelnú informáciu o plnení HP vyhodnotením monitorovacích správ a kontrol na mieste, a to v pravidelných časových intervaloch.

Gestorom HP je na národnej úrovni zabezpečovať MPSVR SR, ktoré je zodpovedné za štátnu politiku tejto oblasti a bude zabezpečovať aj koncepčnú, strategickú a legislatívnu činnosť v oblasti implementácie HP.

Na efektívne a účinné uplatňovanie HP rodová rovnosť bude na úrovni OP Val potrebné zvýšiť, resp. optimalizovať počet zamestnancov, ktorí budú zabezpečovať vykonávanie vymenovaných činností.

Vecne príslušní zástupcovia MPSVR SR za uplatňovanie HP rovnosť medzi mužmi a ženami budú mať zabezpečené zastúpenie v Monitorovacom výbore pre OP Val.

12 Samostatné prvky

12.1 Zoznam veľkých projektov

Tabuľka 38 Zoznam veľkých projektov

Názov	Predpokladaný čas notifikácie/ predloženia žiadosti pre veľký projekt EK (rok, štvrťrok)	Plánovaný začiatok implementácie (rok, štvrťrok)	Plánované ukončenie implementácie (rok, štvrťrok)	Investičná priorita	Prioritná os
Posilnenie výskumno-vývojových kapacít a kompetencií univerzít v oblastiach inteligentnej špecializácie	2015, 2Q	2016, 2Q	2022, 4Q	2.1	2

12.2 Výkonnostný rámec operačného programu

Tabuľka 39 Výkonnostný rámec operačného programu

Prioritná os	Kľúčový vykonávací krok, finančný ukazovateľ, ukazovateľ výstupu	Merná jednotka	Čiastkový cieľ na rok 2018	Zámer (celkový cieľ) na rok 2023
Prioritná os 1	Finančný ukazovateľ: Úroveň čerpania finančných prostriedkov	€	709 351 762	2 707 987 632
	Kľúčový vykonávací krok: Počet zazmluvnených výskumných inštitúcií	počet	120	170
	Ukazovateľ výstupu: Počet podporených výskumných inštitúcií	počet	0	170
Prioritná os 2	Finančný ukazovateľ: Úroveň čerpania finančných prostriedkov	€	80 906 674	300 187 244
	Kľúčový vykonávací krok: Počet zazmluvnených výskumných inštitúcií	počet	20	30
	Ukazovateľ výstupu: Počet podporených výskumných inštitúcií	počet	0	30
Prioritná os 3	Finančný ukazovateľ: Úroveň čerpania finančných prostriedkov	€	143 835 276	565 429 599
	Kľúčový vykonávací krok: Počet podporených podnikov prostredníctvom poradenských centier pre MSP	počet	900	3 200
	Ukazovateľ výstupu: Počet podporených podnikov prostredníctvom poradenských centier pre MSP	počet	0	3 200
	Kľúčový vykonávací krok: Počet podnikov, ktoré dostávajú nefinančnú podporu v rámci podpory poskytovania informačných, poradenských a mentorských služieb pre rozvoj MSP	počet	290	1 030
	Ukazovateľ výstupu: Počet podnikov, ktoré dostávajú nefinančnú podporu v rámci podpory poskytovania informačných, poradenských a mentorských služieb pre rozvoj MSP	počet	0	1 030
	Kľúčový vykonávací krok: Počet podnikov, ktoré dostávajú nefinančnú podporu v rámci tvorby nových obchodných modelov kreatívneho priemyslu	počet	330	1 160
	Ukazovateľ výstupu: Počet podnikov, ktoré dostávajú nefinančnú podporu v rámci tvorby nových obchodných modelov kreatívneho priemyslu	počet	0	1 160
	Ukazovateľ výstupu: Počet podnikov, ktoré dostávajú granty	počet	80	300
Prioritná os 4	Finančný ukazovateľ: Úroveň čerpania finančných prostriedkov	€	12 585 174	49 264 018
	Kľúčový vykonávací krok: Počet podporených podnikov prostredníctvom poradenských centier pre MSP	počet	800	2 600
	Ukazovateľ výstupu: Počet podporených podnikov prostredníctvom poradenských centier pre MSP	počet	0	2 600

12.3 Zoznam partnerov zapojených do prípravy operačného programu

Názov zastúpeného subjektu	Počet členov
Ministerstvo, školstva, vedy, výskumu a športu SR	4
Agentúra pre ŠF EÚ MŠVVaŠ SR	1
Ministerstvo hospodárstva SR	4
Centrálny koordinačný orgán	1
Ministerstvo financií SR	3
Ministerstvo životného prostredia SR	1
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	1
Ministerstvo zahraničných vecí SR a európskych záležitostí SR	1
Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR	1
Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR	1
Ministerstvo vnútra SR	1
Ministerstvo spravodlivosti SR	1
Ministerstvo obrany SR	1
Ministerstvo zdravotníctva SR	1
Úrad pre verejné obstarávanie	1
Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity	1
Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti	1
Úrad Bratislavského samosprávneho kraja	1
Úrad Trnavského samosprávneho kraja	1
Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja	1
Úrad Trenčianskeho samosprávneho kraja	1
Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja	1
Úrad Žilinského samosprávneho kraja	1
Úrad Košického samosprávneho kraja	1
Úrad Prešovského samosprávneho kraja	1
Slovenská akadémia vied	1
Slovenská rektorská konferencia	1
Rada vysokých škôl SR	1
Slovenská akadémia pôdohospodárskych vied	1
Zväz slovenských vedecko-technických spoločností	1
Zväz priemyselných, výskumných a vývojových organizácií	1
Únia miest Slovenska	1
Združenie miest a obcí Slovenska	1
Klub 500	1
Podnikateľská aliancia Slovenska	1
Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR	1
Republiková únia zamestnávateľov	1
Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu	1
Slovenská obchodná a priemyselná komora	1
Združenie bezpečnostného a obranného priemyslu SR	1
Zväz strojárskoho priemyslu Slovenskej republiky	1
Zväz automobilového priemyslu Slovenskej republiky	1
Slovenská akademická informačná agentúra	1
Rada vlády SR pre mimovládne neziskové organizácie	1
Združenie podnikateľov Slovenska	1
Štatistický úrad SR	1
Konfederácia odborových zväzov	1
Slovenská elektromechanická asociácia	1
Slovenská živnostenská komora	1

Názov zastúpeného subjektu	Počet členov
Slovenský živnostenský zväz	1
Zväz hutníctva, ťažobného priemyslu a geológie SR	1
Zväz stavebných podnikateľov Slovenska	1
koordinátor horizontálnej priority Trvalo udržateľný rozvoj	1
koordinátor horizontálnej priority Rovnosť príležitostí	1
Združenia výskumne a technicky orientovaných univerzít SR	2
Predseda Rady predsedov pre priority výskumu a vývoja	1
Národný delegát Slovenskej republiky pre Európsku výskumnú radu	1
Národný delegát Slovenskej republiky pre výskumné infraštruktúry	1
Národný delegát Slovenskej republiky pre špecifický program Spolupráca 7. Rámcového programu EÚ pre výskum a vývoj	1
Slovenská inovačná a energetická agentúra	1
Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania	1
Asociácia priemyselnej ekológie na Slovensku	1
IT Asociácia Slovenska	1
Vidiecky parlament SR	1
Únia klastrov Slovenska	1

13 Prílohy k OP

Príloha 1	Zoznam skratiek
Príloha 2	Slovník základných pojmov
Príloha 3	Zoznam oprávnených prijímateľov
Príloha 4	Oblasti špecializácie podľa RIS3 SK
Príloha 5	Línie intervencií OP Val vo vzťahu k RIS3 SK
Príloha 6	Skúsenosti z programového obdobia 2007 – 2013
Príloha 7	Popis základných rozdielov medzi programovým obdobím 2007 – 2013 a programovým obdobím 2014 – 2020
Príloha 8	Prehľad národných projektov podporených z OP VaV
Príloha 9	Základné princípy pre budovanie výskumnej infraštruktúry v programovom období 2014 – 2020
Príloha 10	Základné princípy monitorovania a hodnotenia implementácie OP Val
Príloha 11	Štatistiky
Príloha 12	Koncept využívania inštitútu partnerstva vo výskumných projektoch
Príloha 13	Komplementarity a synergie OP Val s ostatnými programami EÚ a programami Európskej územnej spolupráce
Príloha 14	Správy z ex ante hodnotenia OP Val
Príloha 15	Stanovisko k posudzovaniu vplyvov OP Val na životné prostredie
Príloha 16	Rozšírené vyhodnotenie všeobecných ex ante kondicionalít

VYSVETLIVKY

¹ SLOVSTAT

² Aj keď Slovenská republika definovala tento cieľ v zmysle EÚ 2020 na úrovni 1 % HDP, pri príprave RIS3 SK dochádza k jeho revízii na úroveň 1,2 % HDP

³ Časť 2.1 Pozičného dokumentu - http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/pdf/partnership/sk_position_paper_sk.pdf

⁴ Odporúčanie Rady, ktoré sa týka národného programu reforiem Slovenska na rok 2014 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Slovenska na rok 2014 (odporúčanie č. 4)

⁵ Kľúčová podnikateľská legislatívna norma – živnostenský zákon (č. 455/1991 Zb.) bol od svojho prijatia novelizovaný už 100-krát.

⁶ Odporúčanie Rady, ktoré sa týka národného programu reforiem Slovenska na rok 2014 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Slovenska na rok 2014 (odporúčanie č. 6)

⁷ Národný program reforiem Slovenskej republiky 2014 bol schválený vládou SR 23. apríla 2014: <http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=22344>

⁸ Str. 5, Innovation Union Scoreboard http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/files/ius/ius-2014_en.pdf

⁹ RIS3 SK bola schválená uznesením vlády SR č. 665/2013 dňa 13. 11. 2013

<http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23039>

¹⁰ Str. 5, stratégia RIS 3 SK

¹¹ Operačný program Výskum a vývoj

¹² Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast

¹³ OP Val nie je jediným implementačným nástrojom pre RIS3 SK. K jej implementácii môžu priamo alebo nepriamo prispievať aj ostatné relevantné operačné programy, ktorých aktivity riešia problematiku ľudských zdrojov, vzdelávania, informatizácie a ostatných súvisiacich oblastí relevantných pre RIS3 SK

¹⁴ Súčasťou bude zintenzívnenie výskumu a inovácií v oblasti energetiky mobilizáciou potrebného kritického množstva činností a aktérov v súlade so SET-plánom (Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov „Európsky strategický plán energetických technológií (SET Plán) KOM(2007) 723 v konečnom znení).

¹⁵ Stratégia Európa 2020 http://ec.europa.eu/regional_policy/what/europe2020/index_en.cfm, Špecifické odporúčania pre SR, Národný program reforiem Slovenskej republiky 2014, Program stability Slovenskej republiky na roky 2013 – 2016 http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-your-country/slovensko/index_en.htm, Správa o stave vysokého školstva, interné analýzy MŠVVaŠ SR týkajúce sa účasti Slovenskej republiky v Európskom výskumnom priestore a podpory výskumu a vývoja z Operačného programu Výskum a vývoj 2007 – 2013, interné analýzy MH SR z oblasti inovácií a podpory MSP a Strategické hodnotenie OP KaHR 2007 – 2013 http://www.mhsr.sk/ext_dok-strategicke-hodnotenie-op-kahr/140055c?ext=orig, RIS3 SK

¹⁶ Eurostat 2012 – http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/science_technology_innovation/data/database; OECD MSTI Database ako aj OECD Science, Technology and Industry Scoreboard. Innovation for Growth - <http://www.oecd.org/sti/scoreboard.htm> a Innovatoin Union Scoreboard - http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/files/ius/ius-2014_en.pdf

¹⁷ Str. 7 a nasl. kap. 2 Analýza RIS3 SK

¹⁸ Eurostat a Slovstat

¹⁹ Eurostat

²⁰ Aj keď SR definovala tento cieľ v zmysle Európy 2020 na úrovni 1 % z HDP, v RIS3 SK dochádza k jeho revízii na úroveň 1,2 % z HDP

²¹ Vo vzťahu k Val sú relevantné všetky podporené projekty z OP VaV, ktorých bolo cca. 500. Medzi pozitívne efekty možno zaradiť vybudovanie základnej verejnej infraštruktúry a zníženie dlhodobého modernizačného dlhu; zvýšenie potenciálu pre vstup do medzinárodných projektov VaV; systémom zdola nahor začal proces identifikácie silných tematických smerov slovenskej vedy a techniky, o ktoré má záujem priemysel a nastala kryštalizácia priorít a spájanie vedeckých tímov, ktoré umožnili univerzitám a SAV začať proces budovania vedeckých parkov a výskumných centier národného významu

²² Vo vzťahu k Val je základom OP KaHR prioritná os č.1 Inovácie a rast konkurencieschopnosti. V rámci nej bolo doposiaľ podporených celkovo 456 projektov, v čom je aj 83 nových podnikov na území celej SR

²³ Str. 38, kapitola 2.5.6. RIS3 SK

²⁴ Typickým príkladom je výmena starej výrobnéj linky za novú, alebo výmena verejného osvetlenia, ktoré bez ostatných štrukturálnych zmien neprinášajú potrebné efekty vo forme pridanej hodnoty a udržateľných pracovných miest

²⁵ Žiadna ďalšia inštitúcia, univerzita, výskumný ústav či podnik nepublikovala ani len 100 prác v roku 2010 v medzinárodných vedeckých časopisoch uvádzaných v databázach SCOPUS. Prvé tri najvýkonnejšie inštitúcie sú z Bratislavy, aj keď nie všetky ich výkony pochádzajú z hlavného mesta. Cca 75 % publikácií pochádza z BSK, čo svedčí o výraznej asymetrii publikačných výkonov vedeckých inštitúcií SR. V Bratislave je v súčasnosti alokovaných viac ako 50 % personálnych aj technických kapacít výskumu

²⁶ Slovenské podniky uprednostňujú nákup hotových technológií (v rámci OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast či OP Bratislavský kraj ide najčastejšie o podporu obstarania CNC obrábacej linky), externých znalostí alebo externého výskumu a vývoja (0,65 % z obrátu podnikov SR vs. 0,56 % z obrátu podnikov v EÚ) pred podnikovými výdavkami na vlastný výskum a vývoj (0,234 % v SR vs. 1,23 % v EÚ)

²⁷ Eurostat

²⁸ Ide o patenty podané súčasne v EPO, USPTO a JPO

²⁹ Eurostat

³⁰ OECD Science, Technology and Industry Outlook 2010, <http://www.oecd.org/sti/inno/41559370.pdf>

³¹ Annual data on HRST and sub-groups, by sex and age[hrst_sl_ncat], Eurostat

³² Str. 32 RIS3 SK

³³ V medzinárodných programoch týkajúcich sa inovácií je situácia ešte horšia – v programe CIP (Competitiveness and Innovation Framework Programme) SR prakticky nemá projektové účasti

³⁴ E-corda 21.2.2014

³⁵ Napríklad Stratégia EÚ pre Dunajský región

³⁶ Podnik do 250 zamestnancov a s obrátom < 50mil. EUR/rok, resp. bilančnou sumou < 43 mil. EUR/rok

³⁷ Stav k 31.12.2012, zdroj: ŠÚ SR

³⁸ Počet podnikov nad 9 zamestnancov sa medzi rokmi 2008 a 2012 znížil o 51 % - zdroj: ŠÚ SR

³⁹ V r. 2012 vznikla v BSK ½ z celkového množstva podnikov s vysokou technologickou úrovňou a poznatkovo intenzívnymi službami. Ekonomická štruktúra v BSK vytvára dobré podmienky pre zhodnocovanie intelektuálneho potenciálu

⁴⁰ Na základe analýzy finančnej realizovanej NARMSP v r. 2012 predstavuje absorpčný potenciál pre úverový nástroj v prípade MSP BSK 144,2 mil. Eur, zahrnutím tohto regiónu by sa absorpčný potenciál úverového nástroja zväčšil až o 20,7 %. V prípade stredných podnikov predstavuje zväčšenie absorpčného potenciálu až 31 %

⁴¹ Táto skutočnosť je osobitne významná v prípade nástrojov rizikového kapitálu, nakoľko slovenský trh je, bez histórie a funkčných nástrojov kapitálového financovania, v tejto oblasti veľmi nerozvinutý, čo v kombinácii s nepriaznivou veľkostnou štruktúrou a nízkou kapitalizáciou MSP vytvára výrazne prekážky pre ekonomickú realizovateľnosť produktov. Bez zahrnutia celého územia, vrátane Bratislavského regiónu s potenciálom generovania inovatívnych podnikateľských projektov, bude len málo pravdepodobné, že sa tieto produkty podarí efektívne realizovať, čoho dôkazom je aj súčasná problematická príprava nástrojov rizikového kapitálu v rámci iniciatívy JEREMIE

⁴² V BSK sú realizované viaceré aktivity na podporu bilaterálnej a multilaterálnej spolupráce MSP s príslušnými regiónmi a štátmi v štvoruholníku Bratislava – Viedeň – Győr – Brno (projekt CENTROPE). Región má dobré podmienky pre využívanie potenciálu multimodálneho dopravného systému Európy pozdĺž Dunaja a tým napĺňanie cieľov Stratégie EÚ pre dunajský región v oblasti komerčnej prepravy (prioritné oblasti 1A, 1B) a sociálno-ekonomického rozvoja (prioritné oblasti 7 a 8, pričom prioritnú oblasť 7 koordinuje SR). V súčasnom období na pôde STU začína pôsobiť regionálna pobočka Európskej aliancie pre inovácie (European Alliance for Innovation), pričom ide o prvú pobočku tejto organizácie v regióne Strednej a Východnej Európy. Cieľom aliancie je podpora vzniku inovatívnych start-upov a spin-offov na základe poznatkov získaných z výskumov na akademickej pôde a vytváranie medzinárodných partnerstiev podnikov a vedecko-výskumných inštitúcií pre Val

⁴³ Standard EB 81

⁴⁴ Rozvoj zelenej ekonomiky patrí medzi rozvojové tendencie pre oblasti hospodárskej špecializácie v rámci stratégie RIS3 SK.

⁴⁵ Stratégia RIS3 SK vo svojej SWOT analýze identifikuje využitie zelených a nízkouhlíkových technológií medzi príležitosťami v oblasti inovačného prostredia.

⁴⁶ Sú to inovácie vedúce k cieľu udržateľného rozvoja znížením dopadov na životné prostredie, zvýšením odolnosti voči tlaku na životné prostredie alebo dosiahnutím efektívnejšieho a zodpovedného využívania prírodných zdrojov.

⁴⁷ Toto opatrenie podporuje výskum a inovatívne riešenia najmä v oblasti ekológie, environmentálnych problémov, dôsledkov klimatických zmien, znižovania emisií, využitia odpadov a riešenia environmentálnych záťaží za účelom vytvorenia dynamickej, otvorenej a inkluzívnej inovatívnej spoločnosti.

⁴⁸ Str. 18 a nasl. Pozičný dokument

⁴⁹ Príloha č. 5 OP Val Línie intervencií OP Val vo vzťahu k RIS3 SK

⁵⁰ Oblasť vzdelávania bude podporovaná aj prostredníctvom aktivít v rámci operačného programu Ľudské zdroje. Uvedené aktivity budú zamerané na vytvorenie nových študijných programov

⁵¹ Str. 5, EIT – Catalising innovation in the knowledge triangle

⁵² Viď aktivity v rámci špecifického cieľa 1.2.1 Zvýšenie súkromných investícií prostredníctvom spolupráce výskumných inštitúcií a podnikateľskej sféry

⁵³ Inovačná stratégia SR na roky 2007-2013, regionálne inovačné stratégie a ďalšie iniciatívy považujú klastrovanie MSP za významný nástroj trvalo udržateľného rozvoja. Jedná sa o tzv. „bottom-up“ iniciatívu s výraznou podporou regionálnych subjektov, ktorí zohrávajú kľúčovú rolu pri definovaní klastrov, určovaní ich zamerania a predovšetkým potenciálu.

⁵⁴ Zdroj: SIEA

⁵⁵ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov „Európsky strategický plán energetických technológií (SET Plán) KOM(2007) 723 v konečnom znení

⁵⁶ Prehľad základných skutočností o iniciatíve „Small Business Act“ 2012, Slovensko, Európska komisia, Podnikanie a priemysel

⁵⁷ Eurostat, stav v roku 2010

⁵⁸ Eurostat, stav v roku 2012

⁵⁹ Kreatívny priemysel bol v RIS3 SK identifikovaný ako jedna z perspektívnych oblastí špecializácie (RIS3 SK str. 53, kap. 4 Identifikácia oblastí špecializácie SR pre RIS3)

⁶⁰ Výhodiskom pre analýzu kreatívnej ekonomiky v Slovenskej republike bola klasifikácia kreatívnych odvetví anglického Department of Culture, Media and Sports (DCMS) z roku 2013. DCMS identifikovalo odvetvia na základe podielu kreatívnych povolání na zamestnanosti v odvetví a podľa ich príbuznosti ich zoskúpilo do 7 kategórií,

⁶¹ Možnosti rozvoja kreatívneho priemyslu na Slovensku. Autori: Miroslav Balog a kolektív, rok 2013

⁶² Postavenie malých a stredných podnikov v zahraničnom obchode SR v roku 2011, NARMSP

⁶³ Eurostat

⁶⁴ Regionálna databáza ŠÚ SR, 2012

⁶⁵ Datacentrum, 2011

⁶⁶ NARMSP, 2013, Financovanie mikropodnikov a začínajúcich podnikov

⁶⁷ Evidovaných podnikateľských subjektov ku koncu r. 2012

⁶⁸ Podrobnejší popis aktivít podnikateľského centra je uvedený v rámci popisu príslušnej aktivity

⁶⁹ Str. 116, kapitola 1.7 PD SR

⁷⁰ Príloha č. 8 Prehľad národných projektov implementovaných v rámci OP VaV

⁷¹ Bude potrebné vychádzať z toho, že toto budú projekty prioritnej infraštruktúry pre žiadateľské inštitúcie. Ďalšie možnosti na modernizáciu existujúcej, resp. nákup novej infraštruktúry budú možné aj v rámci iných aktivít OP Val – časť Výskum

⁷² Príloha č. 12 OP Val – Koncept využívania inštitútu partnerstva vo výskumných projektoch

⁷³ Podrobný popis oprávnených prijímateľov v rámci OP Val je uvedený v Prílohe č. 3 OP Val

⁷⁴ Definícia inovácie je uvedená v prílohe č. 2 OP Val Slovník základných pojmov

⁷⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2002/91/ES zo 16. decembra 2002 o energetickej hospodárnosti budov – Každá investícia bude podmienená energetickým auditom, ktorý identifikuje najvhodnejšie opatrenia a bude v súlade s princípmi určenými tematickým cieľom 4 operačného programu Kvalita životného prostredia.

⁷⁶ Všetky typy podnikov vykonávajúce aktivity v oblasti VVal

⁷⁷ Príloha č. 12 OP Val - Koncept využívania inštitútu partnerstva vo výskumných projektoch

⁷⁸ Príloha č. 4 OP Val – Zoznam oblastí špecializácie podľa RIS3 SK

⁷⁹ Príloha č. 12 OP Val - Koncept využívania inštitútu partnerstva vo výskumných projektoch

⁸⁰ V oblasti využívania finančných nástrojov budú aplikované výsledky ex ante hodnotenia pre finančné nástroje, vyžadovaného podľa čl. 37 ods. 2 všeobecného nariadenia pre finančné nástroje na programové obdobie 2014 – 2020.

⁸¹ Podrobný popis oprávnených prijímateľov v rámci OP Val je uvedený v Prílohe č. 3 OP Val

⁸² Podpora veľkých podnikov bude realizovaná, avšak pri rešpektovaní dvoch princípov preferovania MSP: a) nižšia miera financovania pre veľké podniky v porovnaní s MSP; b) preukázanie zapojenia MSP a/alebo verejného orgánu

⁸³ Základným predpokladom pre vyhodnotenie kritéria bude miera evidovanej nezamestnanosti v regióne v čase výberu.

⁸⁴ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 215/2014

⁸⁵ Bude potrebné vychádzať z toho, že toto budú projekty prioritnej infraštruktúry pre žiadateľské inštitúcie. Ďalšie možnosti na modernizáciu existujúcej, resp. nákup novej infraštruktúry budú možné aj v rámci iných aktivít OP Val – časť Výskum

⁸⁶ Podrobný popis oprávnených prijímateľov v rámci OP Val je uvedený v Prílohe č. 3 OP Val

⁸⁷ Podrobný popis oprávnených prijímateľov v rámci OP Val je uvedený v Prílohe č. 3 OP Val

⁸⁸ Podpora veľkých podnikov bude realizovaná, avšak pri rešpektovaní dvoch princípov preferovania MSP: a) nižšia miera financovania pre veľké podniky v porovnaní s MSP; b) preukázanie zapojenia MSP a/alebo verejného orgánu

⁸⁹ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 215/2014

⁹⁰ Podrobný popis oprávnených prijímateľov v rámci OP Val je uvedený v Prílohe č. 3 OP Val

⁹¹ Oblasti vysokej/ stredne vysokej technologickej úrovne výroby a poznatkovo intenzívnych služieb identifikované v zmysle členenia Eurostatu, viď: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/High-tech_statistics

⁹² Podrobný popis oprávnených prijímateľov v rámci OP Val je uvedený v Prílohe č. 3 OP Val

⁹³ zákon č. 505/2009 Z. z. o akreditácii orgánov posudzovania zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

⁹⁴ Podrobný popis oprávnených prijímateľov v rámci OP Val je uvedený v Prílohe č. 3 OP Val

⁹⁵ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 215/2014

⁹⁶ zákon č. 505/2009 Z. z. o akreditácii orgánov posudzovania zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

⁹⁷ Podrobný popis oprávnených prijímateľov v rámci OP Val je uvedený v Prílohe č. 3 OP Val

⁹⁸ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 215/2014

⁹⁹ Ukazovateľ bude špecifikovaný v zmysle Akčného plánu pre tento ukazovateľ.

¹⁰⁰ Špecifický cieľ 5.1.1 bude napĺňaný aj prostredníctvom špecifických podporných aktivít uvedených v ods. 2.1.5. a ods. 2.2.5. OP Val ako aj podporných aktivít na znižovanie administratívnej záťaže v rámci OP Val bližšie špecifikovaných v kapitole 10.2.OP Val.

¹⁰¹ Na základe výsledkov realizovanej analýzy administratívnych kapacít(AK) a efektívnosti subjektov zodpovedných za EŠIF a administratívnych kapacít

prijímateľov pomoci bola identifikovaná nielen priemerná potreba počtu AK potrebná pre zabezpečenie dostatočnej implementácie OP Val, ale aj rámec podpory v oblastiach riadenia a rozvoja AK subjektov zodpovedných za EŠIF. (viď Analýza AK, Kapitoly B.2, a B.4) Na úrovni SR je zároveň plánované je plánované prijatie ucelenej stratégie posilnenia a riadenia AK zo strany CKO. Opatrenia realizované v rámci tejto stratégie budú zamerané najmä na zvýšenie kvality AK s osobitným dôrazom na špecifické oblasti (viď. PD, Kapitola 2.5).

¹⁰² Systémový prístup k rozvoju technickej infraštruktúry a vybavenia bude realizovaný v úzkej spolupráci s národnými orgánmi zodpovednými za implementáciu politiky súdržnosti (najmä Operačný program Technická pomoc a Operačný program Efektívna verejná správa) pre prekonanie organizačných, technických alebo sémantických prekážok spadajúcich pod zavádzanie „Elektronickej verejnej správy“ v oblasti Výhody pre spoločnosť EÚ vyplývajúcej z informačno-komunikačných technológií v rámci hlavnej iniciatívy „Digitálny program pre Európu“ spadajúcej pod prioritu Stratégie Európa 2020 - Inteligentný rast – hospodárstvo založené na znalostiach a inovácii. Stanovenie deliacich línií je uvedené v Kapitole 8, OP Val.

¹⁰³ Oblasti boja proti korupcii a podvodom je z pohľadu SR venovaná náležitá pozornosť. Prijatie „Strategického plánu boja proti korupcii v SR“ vytvorilo priestor na koncepčné riešenie problematiky boja proti korupcii a podvodom a zároveň zvýrazňuje záväzok SR pokračovať v prijímaní efektívnych opatrení v tejto oblasti. „Strategický plán boja proti korupcii v SR“ bol prijatý vládou SR dňa 10. 8. 2011, pričom vyhodnotenie prijatých opatrení vzala vláda SR na vedomie dňa 2.4. 2014.

¹⁰⁴ str. 262, kapitola 2.5, PD SR.

¹⁰⁵ Na tieto oblasti budú nadväzovať aj plánované aktivity na znižovanie administratívnej záťaže v rámci OP Val bližšie špecifikované v kapitole 10.2. OP Val ako aj aktivity pri nastavovaní procesov implementácie projektov a nárokov kladených na administratívu vo vzťahu k prijímateľom (najmä dostupné, kvalitné a zrozumiteľné informácie v podobe umožňujúcej jednoduchú prácu s nimi, overovanie informácií o prijímateľoch a projektoch priamou komunikáciou s relevantnými štátnymi organizáciami bez ich vyžadovania od prijímateľov a pod.). Okrem uvedených oblastí sú navrhované nasledujúce opatrenia smerované na znižovanie AZ prijímateľov (viď. PD, Kapitola 2.6, strana 267).

¹⁰⁶ Partnerská dohoda SR na roky 2014 – 2020, Kapitola 2.5.

¹⁰⁷ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 215/2014

¹⁰⁸ Str. 233 a nasl. PD SR, kap. 3.1.1 Miestny rozvoj vedený komunitou (CLLD)

¹⁰⁹ Str. 237 a nasl. PD SR, kap. 3.1.3 Udržateľný mestský rozvoj

¹¹⁰ Str. 236 a nasl. PD SR, kap. 3.1.2 Integrované územné investície

¹¹¹ Str. 31, OP Val

¹¹² Str. 35-36, OP Val, príklady aktivít v rámci špecifického cieľa 1.1.2

¹¹³ Str. 55, Zvýšenie výskumnej aktivity BSK prostredníctvom revitalizácie a posilnenia výskumno-vzdelávacích, inovačných a podnikateľských kapacít výskumných inštitúcií v Bratislave

¹¹⁴ SEC(2010) 1489

¹¹⁵ Str. 57 a nasl. RIS3 SK

¹¹⁶ Str. 118 a nasl., kapitola 2.1, PD SR

¹¹⁷ Definícia podľa Economy of Culture (2006), KEA

¹¹⁸ Definícia podľa Economy of Culture (2006), KEA

¹¹⁹ V oblasti environmentálnej infraštruktúry podporovanej z OP KŽP bude aspekt inovatívnosti technológií idúcich nad rámec noriem EÚ zohľadnený v rámci výberu projektov tam, kde je to uplatniteľné podľa platných právnych predpisov, prípadne budú v rámci výberu projektov zvýhodňované riešenia umožňujúce priblíženie sa, resp. napĺňanie najambicióznejších štandardov vyplývajúcich z legislatívy EÚ v danej oblasti v prípade, že legislatíva EÚ definuje rozsah hodnôt, ktoré je potrebné dodržiavať.

¹²⁰ Str. 266, PD SR, kap. 2.6 Súhrn plánovaných opatrení v programoch, vrátane orientačného harmonogramu na dosiahnutie zníženia administratívnej záťaže prijímateľov

¹²¹ Faktická realizácia jednotlivých navrhovaných opatrení je závislá na podmienkach poskytnutia pomoci v zmysle zákona o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a nastavení systému riadenia a systému finančného riadenia EŠIF na národnej úrovni.

¹²² http://www.rokovania.sk/File.aspx/ViewDocumentHtml/Mater-Dokum-141217?prefixFile=m_

¹²³ Str. 102, PD SR, kap. 1.5.3 Udržateľný rozvoj

¹²⁴ Str. 99, PD SR, kap. 1.5.2 Podpora rovnosti mužov a žien, nediskriminácie a prístupnosti – popisuje základné smerovanie a princípy dodržiavania horizontálneho princípu rovnosti medzi mužmi a ženami v rámci EŠIF na národnej úrovni.

Príloha č. 1 OP Val - Zoznam skratiek

Skratka	Vysvetlenie skratky
7. RP	7. rámcový program EÚ
AK	administratívne kapacity
AOP	Alternatívne obchodné platformy
APVV	Agentúra na podporu výskumu a vývoja
B2B	obchodné vzťahy medzi dvoma alebo viacerými podnikmi, pokiaľ žiaden z nich nie je konečným spotrebiteľom (Business-to-business)
B2C	vzťahy medzi podnikom a konečným spotrebiteľom, ktorým môže byť aj podnik (Business-to-consumer)
B2G	vzťahy medzi podnikom a vládou resp. verejným sektorom (Business-to-government)
BK/BSK	Bratislavský kraj/Bratislavský samosprávny kraj
CKO	Centrálny koordinačný orgán
CLLD	Miestny rozvoj vedený komunitou (Community-led local development)
CO	Certifikačný orgán
COSME	Program EÚ pre konkurencieschopnosť podnikov a malé a stredné podniky (EU programme for the Competitiveness of Enterprises and Small and Medium-sized Enterprises)
COST	Európska spolupráca vo vede a technike (European Cooperation in Science and Technology)
COVP	Centrum odborného vzdelávania a prípravy
CVTI	Centrum vedecko-technických informácií SR
ČŠ	členský štát
EaSI	Program EÚ v oblasti zamestnanosti a sociálnej inovácie (EU Programme for Employment and Social Innovation)
ECSEL spoločný podnik	spoločná technologická iniciatíva „Elektronické komponenty a systémy pre vedúce postavenie Európy“ (Joint Technology Initiative on 'Electronic Components and Systems for European Leadership')
EEN	Sieť na podporu podnikania v Európe (Enterprise Europe Network)
EFRR	Európsky fond regionálneho rozvoja
EIA	posudzovanie vplyvov na životné prostredie (Environmental Impact Assessment)
EIB	Európska investičná banka
EIT	Európsky ústav inovácií a technológií (European Institute of Innovation & Technology)
EITI	Iniciatíva pre transparentnosť v ťažobnom priemysle (Extractive Industries Transparency Initiative)
EK	Európska komisia
EMAS	Schéma EÚ pre ekologické riadenie a audit (EU Eco-Management and Audit Scheme)
EPFRV	Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka
EPO	Európsky patentový úrad (European Patent Office)
ERA	Európsky výskumný priestor (European Research Area)
ES	Európske spoločenstvo
ESF	Európsky sociálny fond
ESFRI	Európske strategické fórum pre výskumnú infraštruktúru (European Strategy Forum on Research Infrastructures)
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ	Európska únia
EÚS	Európska územná spolupráca
FO	fyzická osoba
FTE	ekvivalent plného pracovného úväzku (full time equivalent)
GBER	Všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách (General Block Exemption Regulation)
HDP	hrubý domáci produkt
HP	horizontálny princíp

IKT	informačno-komunikačné technológie
IP	investičná priorita
IROP	Integrovaný regionálny operačný program
ISO	Medzinárodná organizácia pre štandardizáciu (International Organization for Standardization)
ITMS	Informačno-technologický monitorovací systém
JKM	Jednotné kontaktné miesto
KIBS	Poznatkovo-náročné služby (Knowledge-Intensive Business Services)
KIS	Poznatkovo intenzívne služby (Knowledge-Intensive Services)
LEADER	iniciatíva EÚ na spájanie aktivít, ktoré podporujú hospodársky rozvoj vidieka (Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale)
LP	ľudské práva
MAS	miestne akčné skupiny
MDVRR SR	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR
MH SR	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
MSP	Mikro, malé a stredné podniky
MŠVVaŠ SR	Ministerstvo školstva, vedy výskumu a športu SR
MVO (NGO)	mimovládna organizácia (non-governmental organisation)
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Nariadenie REACH	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemických látok (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES
NARMSP	Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania (právny predchodca SBA)
NFP	nenávratný finančný príspevok
NPC	Národné podnikateľské centrum
NPR	Národný program reforiem Slovenskej republiky
NUTS	Nomenklatúra územných štatistických jednotiek (Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques)
OA	Orgán auditu
OECD	Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (Organisation for Economic Cooperation and Development)
OP	operačný program
OP EVS	Operačný program Efektívna verejná správa
OP II	Operačný program Integrovaná infraštruktúra
OP KaHR	Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast
OP KŽP	Operačný program Kvalita životného prostredia
OP LZ	Operačný program Ľudské zdroje
OP TP	Operačný program Technická pomoc
OP Val	Operačný program Výskum a inovácie
OP VaV	Operačný program Výskum a vývoj
OS	obchodná spoločnosť
OSN	Organizácia Spojených národov
p.b.	percentuálny bod
PD SR	Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020
PMÚ SR	Protimonopolný úrad Slovenskej republiky
PO	prioritná os/právnická osoba
Pozičný dokument	Pozičný dokument Komisie k vypracovaniu Partnerskej dohody a programov na Slovensku na roky 2014 – 2020
PRV	Program rozvoja vidieka SR
RIS3 SK	Poznatkami k prosperite – Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu SR

RO	riadiaci orgán
SAV	Slovenská akadémia vied
SBA	Slovenská podnikateľská agentúra (Slovak Business Agency, právny následník NARMSP)/Small Business Act
SBIR	Small Business Innovation Research
SEA	Strategické environmentálne hodnotenie (Strategic Environmental Assessment)
SIEA	Slovenská inovačná a energetická agentúra
SIVVP	Slovenská infraštruktúra pre vysokovýkonné počítanie
SNSLP	Slovenské národné stredisko pre ľudské práva
SO (SORO)	sprostredkovateľský orgán (pod riadiacim orgánom)
SP	správny poplatok
SR	Slovenská republika
SW	softvér
SWOT analýza	analýza silných a slabých stránok (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats)
SZČO	samostatne zárobkovo činná osoba
SZRB	Slovenská záručná a rozvojová banka
ŠC	špecifický cieľ
ŠF	štrukturálne fondy
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
TPP	trvalý pracovný pomer
ÚOŠS	Ústredný orgán štátnej správy
ÚPV SR	Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky
ÚVO	Úrad pre verejné obstarávanie
ÚV SR	Úrad vlády Slovenskej republiky
Val	výskum a inovácie
VO	verejné obstarávanie
VP	veľký podnik
VŠ	vysoká škola
Všeobecné nariadenie	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006
VV/VaV	výskum a vývoj
VVal	výskum, vývoj a inovácie
Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 215/2014	Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 215/2014 zo 7. marca 2014, ktorým sa stanovujú pravidlá vykonávania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde v súvislosti s metodikami poskytovania podpory na riešenie zmeny klímy, určovaním čiastkových cieľov a zámerov vo výkonnostnom rámci a nomenklatúrou kategórií intervencií pre európske štrukturálne a investičné fondy
ZFEÚ	Zmluva o fungovaní Európskej únie
ZP	zdravotné postihnutie
ŽoNFP	žiadosť o nenávratný finančný príspevok
ŽoP	žiadosť o platbu
ŽP	životné prostredie
ŽR	Živnostenský register
ŽÚ	Živnostenský úrad

Príloha č. 2 OP Val Slovník základných pojmov

7. Rámcový program EÚ pre výskum, vývoj a demonštračné aktivity: Už od svojho vzniku v roku 1984 hrajú rámcové programy dôležitú úlohu v podpore multidisciplinárneho výskumu v krajinách EÚ. Siedmy rámcový program pre výskum, technický rozvoj a demonštračné činnosti (7th Framework Programme for Research and Technological Development and Demonstration Activities – 7. RP) predstavoval najdôležitejší nástroj na financovanie európskeho výskumu a vývoja v období rokov 2007 – 2013. Oproti predchádzajúcim rámcovým programom bolo zrejme výrazné zvýšenie rozpočtu. V porovnaní so 6. Rámcovým programom predstavuje tento nárast 63 %, a to až na 53,2 mld. €. 7. RP je výsledkom širokých konzultácií s vedeckou obcou, výskumnými organizáciami, podnikateľmi a inými zainteresovanými stranami. V porovnaní s predchádzajúcimi obdobiami ide o komplexnejší nástroj pokrývajúci podstatne viac aktivít. Podpora VaV v EÚ však leží v prvom rade na pleciach jednotlivých členských štátov. 7. RP program tvorí iba doplnok k národným zdrojom.

Alternatívne obchodné a podporné platformy: štruktúry spájajúce exportne orientované MSP s cieľom iniciovať ich strategickú spoluprácu a vytvoriť podmienky pre prístup na zahraničné trhy.

Centrum excelentnosti (ide o typ výskumného centra podporeného z OP VaV): Ide o monotematické výskumné centrá bez právnej subjektivity a fungujúce na základe partnerskej zmluvy, zamerané na základný výskum s účasťou len nepodnikateľských organizácií VaV (štátne, verejné a neziskové organizácie VaV). Ide o výskumné centrá menšieho rozsahu, ktorých cieľom bolo prvotné riešenie technologickej medzery v tomto type inštitúcií. Existencia tohto typu projektov umožnila výskumným inštitúciám účasť v inom type projektov – či už medzinárodných, alebo realizovaných v rámci Slovenska. V programovom období 2014 - 2020 tento typ projektov podporovaný nebude, keďže v praxi centrá excelentnosti boli transformované/vnorené do väčších výskumných celkov, ako sú univerzitné vedecké parky (pozri samostatný terminologický výraz) a výskumné centrá (pozri samostatný terminologický výraz).

Európske technologické platformy

Energy	ICT	Bio-based economy	Production and processes	Transport
Biofuels	ARTEMIS	FABRE TP	ECTP	ACARE
SmartGrids	ENIAC	Food	ESTEP	ERRAC
TPWind	ISI	GAH	ETP SMR	ERTRAC
Photovoltaics	Net!Works	NanoMedicine	Manufuture	Waterborne
ZEP	NEM	Plants	FTC	ESTP
SNETP	NESSI	Forest-based	WSSTP	
RHC	EUROP		SusChem	
	EPoSS		EuMaT	
	Photonics21		IndustrialSafety	

Zdroj: http://cordis.europa.eu/technology-platforms/individual_en.html

Spoločné technologické iniciatívy (Joint Technology Initiatives - JTI) vychádzajú z činností Európskych technologických platforiem (ETP), pričom predstavujú ich ďalšie rozšírenie. JTI podporujú partnerstvá súkromného a verejného sektoru v oblasti výskumu, keď umožňujú kombinovať súkromné a verejné financovanie. EÚ podporuje vznik a fungovanie týchto iniciatív zo 7.RP, ale aj prostredníctvom úverov z EIB.

- Innovative Medicines Initiative (IMI),
- Aeronautics and Air Transport (Clean Sky),
- Fuel Cells and Hydrogen (FCH),
- Embedded Computing Systems (ARTEMIS),
- Nanoelectronics Technologies 2020 (ENIAC).

Do výziev niektorých JTI sa pritom môžu zapojiť len organizácie z participujúcej krajiny, teda krajiny, ktorá finančne prispieva pre účasť svojich participantov (ENIAC, ARTEMIS). Problémom tak ostáva nízke zapojenie slovenských účastníkov do JTI, a to aj z dôvodu neexistencie národných technologických platforiem. Nie je tak možné prepájať národné a európske schémy. EK hodnotí pozitívne len účasť Slovenska v iniciatíve ENIAC¹.

Technologická platforma a spoločná technologická iniciatíva: Ide o súčasť iniciatív Európskeho výskumného priestoru. Európska technologická platforma (ETP)/národná technologická platforma (NTP) združuje rôzne typy subjektov, ako sú napríklad popredné priemyselné podniky, výskumné a finančné inštitúcie, malé a stredné podniky, národné orgány verejnej správy, asociácie spotrebiteľov podieľajúcich sa na VVaV v určitej strategicky významnej technologickej oblasti z celej EÚ s cieľom vytvoriť strednodobú, až dlhodobú víziu budúceho strategického výskumu a technologického rozvoja a mobilizovať finančné zdroje pre jej uskutočňovanie. V súčasnosti v EÚ sú technologické platformy ponímané hlavne ako prostriedok na podporu efektívneho partnerstva verejného a súkromného sektora v oblasti VaV (PPP - public-private partnership).

ETP sú dôležité najmä preto, že sa podieľajú na definovaní výskumných priorít v ich oblastiach a zároveň vytvárajú priestor na spoluprácu medzi svojimi členmi, čo následne zvyšuje ich participáciu v projektoch 7.RP. Účasť v ETP si

¹ COM (2012) 758 final. Výročná správa o pokroku dosiahnutom v rámci spoločných podnikov spoločných technologických iniciatív (SP STI) v roku 2011.

vyžaduje finančné príspevky zo strany participantov. Je preto potrebné účasť v ETP riešiť systematicky a vytvoriť nástroje, ktoré by zvýšili našu participáciu.

Eko-inovácie: sú to inovácie vedúce k cieľu udržateľného rozvoja znížením dopadov na životné prostredie, zvýšením odolnosti voči tlaku na životné prostredie alebo dosiahnutím efektívnejšieho a zodpovedného využívania prírodných zdrojov.

Európsky výskumný priestor (European Research Area - ERA) predstavuje koncept, v ktorom výskumníci plne využívajú možnosti, ktoré sú im poskytované pre ich prácu, tak na regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni. Cieľom je užšie prepájať národné a európske výskumné nástroje a navzájom koordinovať výskumné programy a politiky. Jedným z nosných nástrojov ERA sú rámcové programy. Predstavujú konkrétny miesto na spoluprácu medzi výskumnými tímami tak z EÚ, ako aj z ostatných krajín. Zásadnými krokmi, ktoré má uskutočniť EÚ na vytvorenie ERA sú najmä:

- Harmonizácia európskych systémov podpory V&I,
- Mobilita výskumníkov (medzinárodná a medzi sektorová), tzv. 5. Sloboda,
- Podpora rozvoja kariéry vedcov,
- Excelentná výskumná infraštruktúra.

Excelentný výskum: Ide o označenie výskumu, ktorý je kvalitatívne na medzinárodnej úrovni a zodpovedá tým najvyšším kvalitatívnym štandardom. Realizácia excelentného výskumu je horizontálnou prioritou SR. Typovo môže byť excelentný výskum základný a aplikovaný. Základný výskum je experimentálna alebo teoretická práca, vykonávaná hlavne na získanie nových poznatkov, ktoré tvoria základy javov a pozorovaných faktov, bez ich plánovanej konkrétnej aplikácie alebo využitia. Základný výskum analyzuje vlastnosti, štruktúry a vzťahy s úmyslom formulovať a testovať hypotézy, teórie a zákony. Výsledky základného výskumu sa vo všeobecnosti nepredávajú, ale sa zvyčajne publikujú vo vedeckých časopisoch. Vedci v rámci základného výskumu majú určitú slobodu určiť si svoje vlastné ciele. Takýto výskum sa zvyčajne robí v sektore VŠ, ale v určitom rozsahu aj v štátnom sektore. Základný výskum môže byť orientovaný alebo smerovaný na určité široké odbory všeobecného záujmu s jasným cieľom aplikácií širokého uplatnenia v budúcnosti. Firmy v súkromnom sektore môžu tiež uskutočňovať základným výskum s cieľom pripraviť sa na ďalšiu generáciu technológií.

Orientovaný základný výskum sa odlišuje od čistého základného výskumu nasledovne:

- Čistý základný výskum sa uskutočňuje s cieľom vytvoriť nové poznatky, bez dosiahnutia dlhodobých ekonomických a spoločenských úžitkov alebo vykonania nejakého úsilia aplikovať výsledky na praktické problémy alebo preniesť výsledky do sektorov, ktoré sú zodpovedné za ich aplikáciu;
- Orientovaný základný výskum je uskutočňovaný s očakávaním, že vytvorí širokú základňu poznatkov, ktoré pravdepodobne vytvoria základ riešenia už známych alebo očakávaných súčasných alebo budúcich problémov či možností.

Aplikovaný výskum je tiež originálnym skúmaním, uskutočňovaným s cieľom získať nové poznatky. Avšak je smerovaný hlavne na špecifický cieľ alebo účel. Aplikovaný výskum je uskutočňovaný buď na stanovenie možných použití zistení základného výskumu alebo stanovenie nových metód a spôsobov dosiahnutia špecifických a vopred stanovených cieľov. Obsahuje posúdenie dostupných poznatkov a ich rozsahov s cieľom riešiť konkrétne problémy. V podnikateľskom sektore sa rozlíšenie medzi základným a aplikovaným výskumom vyznačuje vytvorením nového projektu s cieľom objaviť sľubované výsledky základného výskumu. Výsledky aplikovaného výskumu sú v prvom rade prínosom pre výroby, operácie, metódy alebo systémy. Aplikovaný výskum dáva nápadom operačnú formu. Poznatok alebo informácia, ktoré sú výsledkom aplikovaného výskumu, sú často patentované.

Experimentálny vývoj: Systematická práca, ktorá využíva poznatky, získané vo výskume a z praktickej skúsenosti a ktorá je smerovaná na výrobu nových materiálov, výrobkov a zariadení; na zavedenie nových procesov, systémov a služieb, alebo podstatné vylepšenie tých, ktoré sú už vyrobené alebo zavedené.

Horizont 2020: Ide o základný nástroj EK na podporu ERA v rokoch 2014 - 2020. Horizont 2020, ktorý nahradil 7. Rámcový program EÚ pre výskum, vývoj a demonštračné aktivity. Horizont 2020 spája všetky existujúce nástroje na podporu V&I na úrovni EÚ (7. Rámcový program, CIP - Rámcový program na podporu konkurencieschopnosti a inovácií a EIT - Európsky inovačný a technologický inštitút). Rôzne spôsoby financovania výskumných a inovačných aktivít sú spojené do jedného flexibilného rámca. Z neho môže byť financovaná každá etapa inovačného procesu - od základného výskumu až po uvedenie produktu/služby na trh. Horizont 2020 má novú programovú štruktúru. Implementovať sa bude prostredníctvom troch prioritných oblastí:

- Excelentná veda;
- Veda pre priemysel;
- Veda pre spoločnosť - spoločenské výzvy.

Cieľom Horizontu 2020 je tiež urýchliť implementáciu a znížiť administratívnu záťaž pre riešiteľov projektov, a to prostredníctvom:

- transparentnejšieho nastavenia programu;
- jednotných pravidiel účasti (vrátane oprávnenosti pre financovanie, hodnotenia a práv k duševnému vlastníctvu);
- jednotná sadzba financovania (maximálne 100 % priamych nákladov, okrem aktivít blízko trhu, kde sú maximálne priame náklady 70 %; pri nepriamych nákladoch – 20 % z priamych nákladov);
- jednoduchšie pravidlá pre granty (povolenie využívania vlastných účtovných spôsobov, zrušenie časových tabuliek pre zamestnancov pracujúcich na projekte na plný úväzok);

- menej kontrol a auditov (bude prijatá stratégia zameraná na predchádzanie podvodom);
- zjednodušenie hodnotenie žiadostí, a tým aj skorší začiatok projektov.

Podstatný dôraz je kladený aj na synergie a komplementárne financovanie projektov z Horizontu 2020 a EŠIF.

Inovácia: je zavedenie nového alebo významne zlepšeného produktu (tovaru alebo služby, procesu, novej marketingovej metódy, alebo novej organizačnej metódy v obchodnej praxi, v organizácii pracoviska alebo externých vzťahov). Minimálne požiadavky na inovácie musia spĺňať podmienku, že produkt, proces, marketingová metóda alebo organizačná metóda sú pre firmu, ktorá ich uvádza nové (alebo významne vylepšené). Toto zahŕňa produkty, procesy a metódy, ktoré firmy vyvinuli ako prvé, alebo, ktoré boli prevzaté od iných firiem/organizácií. Inovačné aktivity sú všetky vedecké, technické, organizačné, finančné a komerčné kroky, ktoré vedú k zavádzaniu inovácií. Niektoré inovácie sú sami o sebe inovatívne, iné nie sú novými aktivitami, ale sú potrebné pre zavádzanie inovácií. Inovačné aktivity sú často výsledkom VaV, ten však nemusí priamo súvisieť s vývojom špecifických inovácií. Poznáme inovácie nasledovných typov:

- **Inovácie produktu** zahŕňajú podstatné zmeny v schopnostiach tovarov a služieb a to ako uvedenie úplne nového tovaru alebo služby, tak aj významné vylepšenie už existujúceho produktu.
- **Inovácie procesu** predstavuje významnú zmenu v metódach produkcie a dodávok.
- **Organizačné inovácie** odkazujú na zavádzanie nových organizačných metód. Môžu to byť zmeny v obchodných praktikách, v organizácii pracovísk alebo v externých firemných vzťahoch.
- **Marketingové inovácie** zahŕňajú zavádzanie nových marketingových metód. Tieto môžu zahŕňať zmeny v dizajne produktu a v balení, v propagácii produktu a jeho umiestnenia, ako aj v metódach cenovej tvorby a služieb.

Pojem **inovácia**² je definovaný v zmysle zákona č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov ako:

- nový alebo zdokonalený výrobok alebo nová alebo zdokonalená služba, ktoré sú uplatniteľné na trhu a založené na výsledkoch VaV alebo podnikateľskej činnosti;
- nový alebo zdokonalený výrobný postup alebo distribučná metóda vrátane podstatných zmien techniky, zariadenia alebo softvéru;
- nový spôsob organizácie v podnikateľskej praxi podniku, organizácie pracoviska alebo vonkajších vzťahov;
- prenos poznatkov vedy a techniky do praxe;
- nákup súhrnu výrobo-technických a obchodných skúseností (know-how), získavanie a prenájom práv z licenčných zmlúv;
- zavedenie moderných metód v predvýrobných etapách a v organizácii práce;
- zlepšenie kontrolných a skúšobných metód v procese výroby a v službách;
- zvýšenie kvality práce a bezpečnosti práce;
- zníženie negatívneho vplyvu na životné prostredie;
- účinnejšie využívanie prírodných zdrojov a energie.

Klaster: je najčastejšie definovaný ako „geografické koncentrácie vzájomne prepojených spoločností, špecializovaných dodávateľov, poskytovateľov služieb, firiem v príbuzných priemyselných odvetviach a prepojených inštitúcií (ako sú univerzity alebo obchodné zväzy), ktoré si na konkrétnom území navzájom konkurujú, ale zároveň tiež spolupracujú“.

Kompetenčné centrum (ide o typ výskumného centra podporeného z OP VaV): Ide o výskumné zoskupenie nepodnikateľských a podnikateľských organizácií VaV so spoločným výskumným programom, ktorého koordinátorom je nepodnikateľská výskumná organizácia. V programovom období 2014 – 2020 tento typ výskumných centier podporovaný nebude, keďže budú využívané iné nástroje - ako podpora zriaďovanie národných technologických platforiem a dlhodobý strategický výskum, ktoré svojou funkčnosťou budú obdobné, ako kompetenčné centrum a umožnia týmto zoskupeniam podporených v rokoch 2007 – 2013 pokračovať vo svojich aktivitách.

Kreatívny priemysel³: označuje tie časti ekonomiky, ktoré vytvárajú ekonomickú hodnotu na základe individuálneho tvorivého vkladu či umeleckého nadania. Ide o sektor postavený na zhodnocovaní duševného vlastníctva, do ktorého možno zaradiť oblasti tvorivej činnosti ako architektúra, dizajn, film, hudba, ale aj tvorba počítačových hier či reklama a pod.

Poznatkami k prosperite - Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky: Ide o stratégiu, ktorá bola schválená vládou SR 13. novembra 2013 a ktorá určuje základnú stratégiu pre OP VaV, ako jej dôležitého implementačného nástroja. Základnou premisou tvorby Stratégie výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu SR (ďalej aj „stratégia inteligentnej špecializácie“ alebo „RIS3“) je preukázať, že SR má schopnosť strategicky riadiť a koncentrovať permanentne obmedzené zdroje s cieľom udržateľného rozvoja, pritom sa harmonicky rozvíjať na princípoch inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu pre posilnenie konkurenčnej schopnosti SR a EÚ ako celku.

Priemyselné výskumno-vývojové centrum (ide o typ výskumno-vývojových centier podporených z OP VaV): Ide o konzorcium, v ktorom lídrom je konkrétny priemyselný podnik, ktorý pre svoju činnosť potrebuje realizovať VaV v konkrétnej oblasti, ktorá je spojená tematicky s jeho hospodárskou činnosťou, pričom partnerom je minimálne jedna

² Inovačná politika na roky 2011 – 2013 v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva SR

³ Zdroj: <http://www.creativeindustry.sk/rada-vlady-pre-kulturu-schvalila-vychodiska-strategie-rozvoja-kreativneho-priemyslu-v-slovenskej-republike/#sthash.uxgF78jk.dpuf>

výskumná inštitúcia (SAV, univerzita), alebo malý, resp. stredný podnik. Priemyselné VaV centrum môže mať aj ďalších partnerov z ktoréhokoľvek sektora VaV. Má jasný VaV program a jasný cieľ, ktorý v konečnom dôsledku má prispieť k ďalšiemu rozvoju firmy, ktorá je nositeľom priemyselného VaV centra. Sekundárnym cieľom je zapájanie sa takýchto konzorcií aj do medzinárodných VaV aktivít. Priemyselné VaV centrum nie je samostatným právnym subjektom, ale funguje ako projektové partnerstvo zúčastnených inštitúcií. Konzorcium nie je uzavreté a nemenné a v priebehu existencie sa môžu jeho jednotliví partneri meniť. Centrum je založené na dlhšie obdobie (t. j. nielen za účelom jedného projektu) a cieľom zo strany štátu je podporovať ho dlhšiu dobu (do 10 rokov) v zmysle pravidiel štátnej pomoci a po tejto dobe by malo byť centrum schopné získavať na svoju prevádzku iné zdroje financovania, ako priame granty na jeho budovanie a modernizáciu.

Sociálne inovácie: zavádzanie nových produktov a podnikateľských konceptov s cieľom eliminovať sociálne bariéry, uspokojiť potreby v oblastiach kde zlyháva trh a umožniť príslušníkom znevýhodnených sociálnych skupín zapojiť sa do podnikania. Zámerom je zlepšiť rozsah a efektivitu produktov a služieb poskytovaných v rámci sociálnej ekonomiky.

Spoločné výskumné iniciatívy: Okrem priamej podpory výskumu a vývoja zo 7. Rámcového programu EÚ pre výskum, vývoj a demonštračné aktivity, resp. jeho pokračovateľa - Horizontu 2020, podporuje EK aj spoločné výskumné iniciatívy, ktorých cieľom je prepájať európske (7.RP, Horizont 2020), národné a súkromné zdroje. Ide najmä o nasledovné iniciatívy:

• ERA-NET a ERA-NET PLUS

Cieľom ERA-NET je vytvoriť schémy, ktoré budú prepájať národné a regionálne výskumných programov v členských a asociovaných krajinách. Ide napríklad o vyhlasovanie spoločných výziev alebo podporu spoločných aktivít. V prípade ERA-NET Plus ide o podporu obmedzeného počtu projektov s vysokou pridanou hodnotou pre EÚ. V rámci oboch schém sa na národnej alebo regionálnej úrovni identifikujú výskumné programy, ktoré chcú jednotliví aktéri otvoriť a v ktorých chcú spolupracovať s ostatnými partnermi. Vo väčšine prípadov ide o ministerstvá, výskumné rady, grantové agentúry a pod. alebo iné organizácie, ktoré riadia výskumné programy.

• Iniciatívy podľa článku 185⁴ Zmluvy o fungovaní EÚ

Tieto iniciatívy sú vyšším stupňom koordinácie národných výskumných programov na európskej úrovni. Oproti ERA-NET a ERA-NET PLUS sa v nich prepájajú celá národné výskumné programy, vrátane ich riadenia, financovania a spoločného vyhlasovania výziev. Na základe tohto článku boli v rámci ERA vytvorené 4 programy:

- AAL (Ambient Assisted Living)
- BONUS (Joint Baltic Sea Research Programme)
- EMRP (European Metrology Research Programme)
- EUROSTARS

EK do jednotlivých iniciatív vkladá finančné prostriedky, pričom ostatné (50 %) a zvyšné dofinancujú participujúce strany. Implementácia iniciatív sa už riadi národnými pravidlami. Do výziev v rámci týchto projektov sa môžu zapájať len výskumníci z participujúcich krajín. Iniciatívy schvaľuje EP a Rada. SR je zapojená do iniciatívy EMRP a EUROSTARS.

• Spoločné programovanie

Vznik Spoločného programovania (Joint Programming) iniciovala EK v roku 2008 ako jednu z iniciatív podporujúcich ERA. Cieľom spoločného programovania je zvýšiť hodnotu národných a európskych zdrojov do výskumu prostredníctvom spoločného plánovania, implementácie a hodnotenia národných výskumných programov. Ide teda vlastne o väčšiu koordináciu národných aktivít, združovanie zdrojov a získavanie doplnkového financovania. Členská štáty v spoločnom programovaní reprezentujú ministerstvá alebo grantové agentúry v príslušných tematických oblastiach.

• Spoločné technologické iniciatívy a technologické platformy (pozri vysvetlenie v podobe osobitného terminologického výrazu).

Univerzitný vedecký park (uvedená definícia nie je v súlade s medzinárodnou definíciou vedecko-technologických parkov - ide o definíciu použitú v príslušnej výzve na predkladanie projektov z OP VaV): Univerzitný vedecký park je v podmienkach SR definovaný ako koncentrovaný priestor (územie) vo fyzickej blízkosti VŠ alebo SAV (resp. v blízkosti ich výskumných pracovísk), v ktorom sú vytvorené podmienky:

- na realizáciu aplikovaného VaV;
- uľahčujúce vznik nových firiem, ktoré sú schopné výsledky tohto aplikovaného výskumu prenášať do praxe;
- na podporu vzájomnej interakcie medzi týmito firmami a pracoviskami univerzity, resp. SAV uskutočňujúcimi aplikovaný výskum.

Univerzitný vedecký park združuje výskumné pracoviská najlepších slovenských univerzít, resp. SAV, v ktorých sa realizuje špičkový aplikovaný výskum a výskum v konkrétnych vybraných témach (t. j. ide aj o regionálnu ale aj o tematickú koncentráciu) a zabezpečí sa prenos poznatkov z akademickej sféry do hospodárskej a spoločenskej praxe prostredníctvom transferu technológií (licencie, spin-off, alebo iné formy spracovania poznatkov). V tomto zmysle je univerzitný vedecký park spravidla komplexným projektom, ktorý:

- sa zameriava na systematický rozvoj územia kľúčových vedeckých inštitúcií;

⁴Článok 185 Zmluvy o fungovaní EÚ umožňuje EÚ participovať vo výskumných programoch spoločne s viacerými členskými štátmi, a to vrátane participácie v štruktúrach vytvorených pre vykonávanie národných programov

- buduje a prevádzkuje viacúčelové výskumné budovy;
- vytvára priestor pre akceleráciu ideí a inkubáciu inovatívnych firiem prostredníctvom realizácie aplikovaného VaV;
- disponuje špičkovými výskumnými tímami v príslušných prioritných oblastiach zamerania parku;
- disponuje veľmi kvalitným, efektívnym vedeckým manažmentom, ktorý vychádza z dobrých skúseností v renomovaných vedeckých parkoch a ktorý zabezpečí kvalitné riadenie a udržateľnosť univerzitného vedeckého parku;
- uľahčuje špičkovým vedeckým tímom zúčastňovať sa medzinárodných výskumných projektov;
- nielen podporuje VaV, ale aj poskytuje rozvojový impulz regiónu.

Univerzitný vedecký park nie je sám o sebe samostatným právnym subjektom. Ide o združenie (ale nie o združenie právnických osôb ako také), resp. konzorcium akademických (univerzity, SAV – niekto z nich musí byť lídrom) inštitúcií, priemyselných inštitúcií a prípadne neziskových organizácií VaV, ktoré sú združené s cieľom vybudovania a prevádzky parku. Svojou činnosťou a svojimi výstupmi je univerzitný vedecký park naviazaný na kľúčové priemyselné odvetvia SR. Park je založený na dlhšie obdobie (t. j. nielen za účelom jedného projektu) a cieľom zo strany štátu je podporovať ho dlhšiu dobu (do 10 rokov) a po tejto dobe by mal park získavať na svoju prevádzku iné zdroje financovania, ako priame granty na jeho budovanie a modernizáciu.

Výskumná infraštruktúra: Je to súbor zariadení, zdrojov a súvisiacich služieb, ktoré sú využívané výskumníkmi na realizáciu excelentného výskumu v oblastiach ich pôsobnosti – od spoločenských vied až po astronómiu, od genetiky až po nanotechnológiu. Ako príklady možno uviesť unikátne veľké prístroje, databázy informačných zdrojov, špeciálne lokality a náleziská, knižnice, rôzne typy zbierok, biologické archívy, čisté priestory, integrované laboratória a menšími prístrojmi, vysokorychlostné a vysokokapacitné komunikačné siete, distribuované počítačové zariadenia, dátová infraštruktúra, výskumné plavidlá, satelity, letecké laboratória, teleskopy, urýchľovače, siete výpočtových zariadení, ako aj infraštruktúrna centrá kompetencie, ktoré poskytujú služby pre širokú výskumnú komunitu a know-how. Výskumná infraštruktúra môže byť koncentrovaná v jednej lokalite, distribuovaná ako sieť zariadení umiestnených v rôznych lokalitách, alebo virtuálna v prípade elektronických služieb⁵.

Výskumná infraštruktúra je prostredím pre talentovaných mladých vedcov a špičkových výskumných pracovníkov a predstavuje účinnú platformu pre otvorenú a priamu výmenu znalostí tým, že sa v týchto zariadeniach stretávajú študenti, akademickí pracovníci a výskumníci s priemyselnej sféry.

Výskumné centrum (uvedená definícia bola použitá vo výzve na predkladanie projektov OP VaV): Výskumné centrum je menej komplexné, ako univerzitný vedecký park, avšak je o centrum celonárodného významu a budovaní v súlade s princípmi inteligentnej špecializácie. Tiež ide o územie/priestor vo fyzickej blízkosti VŠ, alebo SAV, ale na rozdiel od parku môže ísť aj o virtuálnejšie združenie inštitúcií, ktoré sa priamo nenachádzajú fyzicky v úplnej blízkosti jednej k druhému, pričom ide o:

- skupinu špičkových laboratórií budovaných v konkrétnej vednej oblasti pre najlepšie výskumné inštitúcie;
- spoločné opatrenia, ktoré majú za cieľ zvýšiť kvalitu a prestíž VaV v oblastiach relevantných pre spoločenskú a hospodársku prax;
- špičkové výskumné tímy, ktoré disponujú veľmi kvalitným, efektívnym vedeckým manažmentom, ktorý vychádza z dobrých skúseností v renomovaných centrách a ktorý zabezpečí kvalitné riadenie a udržateľnosť výskumného centra;
- podporu zlepšovania prepájania domáceho a zahraničného výskumu a pomôže slovenským inštitúciám aktívnejšie sa zapájať do výskumných aktivít a projektov v ERA.

Výskumné centrum nie je samo o sebe samostatným právnym subjektom. Ide o združenie (ale nie o združenie právnických osôb ako také), resp. konzorcium akademických (univerzity, SAV – niekto z nich musí byť lídrom) inštitúcií, priemyselných inštitúcií a prípadne neziskových organizácií VaV. Svojou činnosťou a svojimi výstupmi je univerzitný vedecký park naviazaný na kľúčové priemyselné odvetvia SR. Centrum je založené na dlhšie obdobie (t. j. nielen za účelom jedného projektu) a cieľom zo strany štátu je podporovať ho dlhšiu dobu (do 10 rokov) a po tejto dobe by malo byť centrum schopné získavať na svoju prevádzku iné zdroje financovania, ako priame granty na jeho budovanie a modernizáciu.

⁵definícia prevzatá z: http://ec.europa.eu/research/infrastructures/index_en.cfm?pg=what

Pre Investičnú prioritu 1.1, Investičnú prioritu 1.2 – špecifický cieľ 1.2.1, Investičnú prioritu 2.1 a Investičnú prioritu 2.2 – špecifický cieľ 2.2.1:

• Centrum vedecko-technických informácií Slovenskej republiky

• Štátny sektor VaV

- Slovenská akadémia vied /Zákon č. 133/2002 Z. z. o Slovenskej akadémii vied),
- právnické osoby uskutočňujúce VaV zriadené ústrednými orgánmi štátnej správy (zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov),
- ústredné orgány štátnej správy koordinujúce oblasť výskumu a vývoja v niektorej z oblastí špecializácie RIS3 SK v zmysle platnej legislatívy.

• Sektor VŠ (Zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov)

- verejné VŠ, štátne VŠ,
- súkromné VŠ a nimi založené právnické osoby uskutočňujúce VaV.

• Neziskový sektor VaV

- občianske združenia (napríklad zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov) uskutočňujúce VaV,
- neziskové organizácie (napríklad zákon č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení zákona č. 35/2002 Z. z.) uskutočňujúce VaV,
- združenia právnických osôb (zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník § 20f až 20j) uskutočňujúce VaV.

• Podnikateľský sektor VaV

- podnikatelia (§ 2 ods. 2 Obchodného zákonníka), ktorí v rámci svojich podnikateľských činností uskutočňujú aj VaV.

• Verejnoprávne inštitúcie zriadené zo zákona

- napr. Slovenská obchodná a priemyselná komora (zákon SNR z 3. decembra 1991 č. 9/1992 Zb. o obchodných a priemyselných komorách v znení neskorších predpisov).
- výskumné organizácie z členských krajín EÚ

Pre Investičnú prioritu 1.2 – špecifický cieľ 1.2.2, Investičnú prioritu 2.2 – špecifický cieľ 2.2.2 a Investičné priority 3.1, 3.2, 3.3, 4.1 a 4.2

• Ministerstvo hospodárstva SR

• Štátne rozpočtové organizácie alebo štátne príspevkové organizácie v pôsobnosti MH SR

• Subjekty územnej samosprávy¹

- obce,
- samosprávne kraje,
- obcami a samosprávnymi kraji zriadené rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie,
- ďalšie subjekty, ktoré sú zapísané v registri organizácií vedenom ŠÚ SR v územnej samospráve.

• Fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie

- fyzické alebo právnické osoby v zmysle § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka (zákon č. 513/1991 Z. z. v znení neskorších predpisov),
- fyzické alebo právnické osoby podnikajúce na základe živnostenského oprávnenia (podľa Zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov),
- fyzické osoby podnikajúce na základe osobitných predpisov².

• Združenia fyzických alebo právnických osôb

- záujmové združenia právnických osôb podľa zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov,
- občianske združenia podľa zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov, cirkvi a náboženské spoločnosti podľa zákona č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností v znení neskorších predpisov,
- iné združenia nezaradené medzi subjekty verejnej správy,
- združenia právnických osôb (§ 20f až 20j Občianskeho zákonníka).

¹podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy

²napr. zákon č. 586/2003 Z. z., zákon č. 138/1992 Z. z., zákon č. 442/2004 Z. z., zákon č. 540/2007 Z. z., zákon č. 78/1992 Z. z., zákon č. 323/1992 Z. z., zákon č. 382/2004 Z. z., zákon č. 186/2009 Z. z., zákon č. 578/2004 Z. z., zákon č. 105/1990 Zb. v znení neskorších predpisov

- **Neziskový sektor**

- občianske združenia (napríklad zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov),
- neziskové organizácie, (napríklad zákon č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení zákona č. 35/2002 Z. z.).

- **Verejnoprávne inštitúcie zriadené zo zákona**

- napr. Slovenská obchodná a priemyselná komora (zákon Slovenskej národnej rady z 3. decembra 1991 č. 9/1992 Zb. o obchodných a priemyselných komorách v znení neskorších predpisov).

- **Slovak Business Agency**

Záujmové združenie právnických osôb založené podľa ustanovenia § 20f a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, zapísané a zaradené v registri podľa ustanovenia § 3 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorého jeden zo zakladateľov je Ministerstvo hospodárstva SR. V zmysle Stanov (článok III, ods. 2) účelom SBA je podpora a rozvoj malého a stredného podnikania v Slovenskej republike so zreteľom na štátnu štruktúralnu, priemyselnú, technickú, regionálnu a sociálnu politiku. Na základe Uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 494/2002 SBA zabezpečuje podporu malého a stredného podnikania na medzirezortnej, národnej, regionálnej a lokálnej úrovni. SBA je subjektom verejného práva a spadá pod pôsobnosť zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite v znení neskorších predpisov.

- **Centrum vedecko-technických informácií Slovenskej republiky**

- v prípade národného projektu rozvoj podnikateľských centier (NPC).

OBLASTI HOSPODÁRSKEJ ŠPECIALIZÁCIE

- Automobilový priemysel a strojárstvo
- Spotrebná elektronika a elektrické prístroje
- Informačné a komunikačné produkty a služby
- Výroba a spracovanie železa a ocele

Rozvojové tendencie pre oblasti hospodárskej špecializácie ekonomiky:

- zvyšovanie domácej pridanej hodnoty produktov, najmä efektívnym transferom technológií a výsledkov vedy a výskumu do výrobného procesu,
- rozvoj výrobných postupov v priemysle orientovaných na lepšie využívanie dostupných zdrojov, vyššiu mieru recyklácie a využívanie materiálov priateľských k životnému prostrediu využitím vedecko-technologického rozvoja a inovácií,
- využívanie, nasadenie a nahrádzanie doposiaľ používaných materiálov za materiály moderné s novým a vyšším komplexom úžitkových vlastností, vrátane technologickej spracovateľnosti (obrábanie, tvárnenie, spájanie),
- rozvoj technologických investičných celkov, najmä v oblasti hutníctva, strojárstva, energetiky a integrovaných priemyselných zariadení, s ohľadom na aplikáciu a použitie ľahkých kovov a moderných materiálov vo výrobe dopravnej a stavebnej techniky s cieľom znižovania celkovej hmotnosti a príspevku k zelenej ekonomike, vývoj a aplikačné využitie kompozitných materiálov,
- rozvoj technologických investičných celkov, najmä v oblasti energetiky a priemyselných zariadení, s ohľadom na internacionalizáciu aktivít a rozvoj tzv. „emerging countries”,
- zefektívnenie produkčných a logistických procesov,
- použitie robotizácie a IKT vo výrobných procesoch,
- zapojenie sa do dodávateľských reťazcov a internacionalizácia („aj nákup kooperácie je nákupom”),
- transfer know-how od veľkých k malým a naopak v rámci kooperačných vzťahov,
- energetická efektívnosť a obnoviteľné zdroje energií.

PERSPEKTÍVNE OBLASTI ŠPECIALIZÁCIE

- Automatizácia, robotika a digitálne technológie
- Spracovanie a zhodnotenie ľahkých kovov a ich zliatin
- Výroba a spracovanie polymérov a progresívnych chemických substancií (vrátane smart fertilizations)
- Kreatívny priemysel
- Zhodnocovanie domácej surovínovej základne
- Podpora inteligentných technológií v oblasti spracovania surovín a odpadov v regióne výskytu.

Rozvojové tendencie v perspektívnych oblastiach špecializácie:

- nové technológie umožňujúce prenos, spracovanie a uchovávanie dát,
- inteligentné produkčné systémy,
- inteligentná a priemyselná doprava,
- technológie pre inteligentný manažment spotreby,
- progresívne chemické technológie pre výrobu moderných hnojív,
- technológie a služby pre aktívny život a starnutie, t. j. pre zdravotnú starostlivosť, diagnostiku a wellness,
- podpora inteligentných technológií v oblasti spracovania surovín a odpadov v regiónoch výskytu.

Niektoré identifikované oblasti špecializácie majú čiastočne vytvorené podmienky zvyšovania svojej ekonomickej výkonnosti a konkurencieschopnosti prostredníctvom realizácie Val aktivít aj v spolupráci s Val organizáciami s infraštruktúrnymi kapacitami. Pre zefektívnenie ich činnosti však bude potrebné dobudovať potrebnú štruktúru, mechanizmy a väzby, ktoré prispejú k zvýšeniu ich inovačnej výkonnosti.

OBLASTI ŠPECIALIZÁCIE Z HĽADISKA DOSTUPNÝCH VEDECKÝCH A VÝSKUMNÝCH KAPACÍT

- Materiálový výskum a nanotechnológie
- Informačno-komunikačné technológie
- Biotechnológie a biomedicína
- Pôdohospodárstvo a životné prostredie, vrátane moderných chemických technológií šetrných k životnému prostrediu
- Udržateľná energetika a energie

Rozvojové tendencie na základe dostupných Val kapacít:

- Val v oblasti nových materiálov, ich komponentov, polymérnych kompozitov a ich využitia v praxi,
- Val v oblasti spájania dynamických častí strojov a mechanizmov za účelom zvyšovania životnosti a výkonnosti zariadení,
- v oblasti plastov výskum orientovaný napr. na využívanie recyklovateľnosti a biodegradovateľných plastov v špecifických aplikáciách so zníženou záťažou na životné prostredie po ukončení doby životnosti,
- Val v oblasti zvarovania, navárania a aj netradičného spájania komponentov,
- v oblasti Val technológií pre prieskum a ťažbu surovín,
- Val technológií získavania elektrickej energie a tepla z obnoviteľných zdrojov (voda, slnko, vietor, biomasa a geotermálnej energie),
- výskum v jadrovej energetike so zameraním na bezpečnosť, uloženie vyhoreného paliva; výskum reaktorov štvrtej generácie a problematiky jadrovej fúzie, účasť Slovenska v globálnych projektoch,
- vývoj v oblasti zlepšovania účinnosti systémov prenosu energie,
- vývoj inovatívnych riešení umožňujúcich racionálne hospodárenie v pôdohospodárstve a lesnom hospodárstve znižujúcich zaťažovanie životného prostredia, ako sú moderné hnojivové systémy a chemické substancie používané v týchto odvetviach,
- technológie so zameraním na špeciálne chemické a farmaceutické substancie,
- vývoj riešení v kontexte adaptácie na zmenu klímy a posilňovania vnútornej bezpečnosti.

Uvedené perspektívne oblasti v súčasnej dobe nemajú v rámci SR vytvorené dostatočné podmienky pre ekonomické zhodnotenie, a preto bude potrebné dobudovať väzby medzi vedecko-výskumnými pracoviskami a podnikateľským sektorom, ako aj mechanizmy priameho ekonomického zhodnocovania.

Podporou uvedených identifikovaných prioritných oblastí sa dosiahne pozitívny efekt pri riešení celospoločenských tém, akými sú:

- uplatnenie mladých ľudí v meniacich sa podmienkach,
- starnutie populácie a kvalita života,
- marginalizované skupiny a sociálna inklúzia,
- znižovanie emisií, ochrana a lepšie využívanie prírodných zdrojov (hlavne vody, pôdy a lesov),
- adaptácia na zmenu klímy, atď.

Príloha č. 5 OP Val - Línie intervencií OP Val vo vzťahu k RIS3 SK

Línie intervencií pre investičnú stratégiu OP Val boli navrhnuté tak, aby boli v plnej miere konzistentné s RIS3 SK. Línie intervencií sú z uvedeného dôvodu rozdelené do štyroch skupín, ktoré sú totožné so strategickými cieľmi RIS3 SK, pričom je popísané, akým spôsobom bude OP Val prispievať k napĺňaniu jednotlivých cieľov RIS3 SK, vrátane väzieb na konkrétne aktivity RIS3 SK.

Línie intervencií zohľadňujú aj to, čo je vhodné podporovať z EŠIF a čo je vhodnejšie podporiť v rámci iných zdrojov príslušných štátnych politík. Línie intervencií súčasne vychádzajú z princípov komplementárneho financovania a deliacich línii s ostatnými programami, najmä IROP¹, OP II² a OP LZ³.

Pre celý OP Val sa bude oproti programovému obdobiu 2007 – 2013 uplatňovať upravený systém hodnotenia projektov a zjednodušené pravidlá ich prípravy a implementácií. Pri hodnotení projektov sa bude kladť zvýšený dôraz na obsahovú kvalitu projektov po vzore hodnotiacich kritérií projektov Horizontu 2020, vrátane zvýšenej miery využívania zahraničných hodnotiteľov – najmä v prípade výskumných projektov. Uplatnením tohto princípu bude spôsob implementácie OP Val ako taký prispievať k plneniu aktivity 2.1.2. RIS3 SK – Zvýšenie štandardov posudzovania, financovania a administrácie projektov.

Intervenčná línia 1: Prehľbovať integráciu a ukotvenie kľúčových priemyselných odvetví, ktoré zvyšujú miestnu pridanú hodnotu, prostredníctvom spolupráce miestnych dodávateľských reťazcov a podporou ich vzájomného sieťovania MŠVVaŠ SR bude prispievať k intervenčnej línii 1 prostredníctvom:

- pokračujúcej aktivity z programového obdobia 2007 – 2013 budú podporované v oblastiach špecializácie RIS3 SK, dlhodobé strategické partnerstvá medzi priemyslom a výskumnými inštitúciami⁴ formou individuálnych spoločných výskumných centier, ako aj dlhodobých strategických výskumných projektov, aj keď primárne budú tieto aktivity prispievať k plneniu cieľov intervenčnej línie 2, budú mať pozitívny efekt aj v tejto intervenčnej línii (*pozitívny vplyv na plnenie cieľov aktivity 1.1.2 RIS3 SK „Podpora ukotvenia kľúčových odvetví, napr. prostredníctvom klastrov a iných foriem sieťovania aj na miestnej, regionálnej, národnej a makroregionálnej úrovni“ a aktivity 1.3.2 RIS3 SK „Budovanie priemyselných výskumných, vývojových a inovačných kapacít s účasťou akademickej a univerzitnej sféry – korporátne výskumné centrá podnikov“*).

MH SR bude prispievať k intervenčnej línii 1 nasledovným spôsobom:

- prostredníctvom podpory sieťovania, napríklad formou klastrov, bude podporovaný rozvoj spolupráce subjektov (za účelom naplnenia cieľa aktivity 1.1.2. RIS3 SK „Podpora ukotvenia kľúčových odvetví, napr. prostredníctvom klastrov a iných foriem sieťovania aj na miestnej, regionálnej, národnej a makroregionálnej úrovni“). Bude podporovaná aj spolupráca firiem s výskumnými inštitúciami, s dôrazom na realizáciu projektov s vysokým inovačným potenciálom (*napĺňanie aktivity 1.2.2 RIS3 SK „Podpora vzájomnej spolupráce firiem s akademickým a univerzitným výskumom na riešení projektov s inovačným potenciálom“*). Prostredníctvom podpory budovania nových a rozvoja existujúcich VVal kapacít v podnikoch dôjde k priamemu naplneniu cieľov RIS3 SK (aktivity 1.3.1 RIS3 SK „Budovanie priemyselných výskumných, vývojových a inovačných kapacít v podnikoch“ a 1.3.3 „Podpora existujúcich priemyselných výskumných, vývojových a inovačných kapacít v podnikoch“). Rozvoj VVal v podnikateľskej sfére, spolu s zvyšovaním kvality a efektivity výrobných a technologických procesov prispeje k naplneniu aktivity 1.2.1 RIS3 SK „Podpora štrukturálnych zmien v priemysle“.

Intervenčná línia 2: Zvýšiť príspevok výskumu k hospodárskemu rastu cestou globálnej excelentnosti a lokálnej relevantnosti

MŠVVaŠ SR bude k intervenčnej línii 2 prispievať prostredníctvom:

- podpory integrovaných⁵ vysokokvalitných infraštruktúrnych projektov v prostredí univerzít a SAV a rezortných výskumných inštitúcií, ktoré budú nadväzovať na programové obdobie 2007 – 2013 na podporené centrá excelentnosti, univerzitné vedecké parky a výskumné centrá – čím budú prispievať k plneniu cieľov RIS3 SK vo viacerých aktivitách intervenčnej línie 2 (*priame napĺňanie aktivity 2.1.4 RIS3 SK „Podpora výskumnej profilácie excelentných subjektov výskumu“ a aktivity 2.2.1 RIS3 SK „Rozvoj existujúcich univerzitných vedeckých parkov a výskumných centier pri univerzitách a SAV vo väzbe na priority RIS3 SK“*). podpory aktívnejšieho zapájania sa do projektov ERA⁶, čo súčasne bude znamenať aj podporu vysokokvalitných projektov hodnotených prostredníctvom hodnotiacich mechanizmov Horizontu 2020⁷ - týmto bude OP Val prispievať k plneniu všetkých aktivít v rámci RIS3 SK týkajúcich sa medzinárodnej vedecko-technickej spolupráce (*napĺňanie aktivity RIS3 SK 2.4.1 Systémová zmena koordinácie národných štruktúr pre Horizon 2020, ERC, ERANET, aktivity RIS3 SK 2.4.3 Účasť slovenských subjektov v medzinárodných technologických platformách a aktivity RIS3 SK 2.4.5 Stimulácia cezhraničnej a makroregionálnej spolupráce na výskum, vývoj a inovácie a aktivity RIS3 SK 2.4.6 Podpora tímov zapojených do medzinárodnej vedecko-technickej spolupráce*);

¹ IROP a najmä oblasť podpory kreatívneho priemyslu a komplementárnym spôsobom a v súlade s RIS3 SK podpora vzdelávania a vzdelávacej infraštruktúry;

² OP II a deliace línie vo financovaní informačných technológií – OP II bude implementovať projekty rozvoja informačnej spoločnosti, ktoré vyvolajú dopyt po inováciách v oblasti IKT a OP Val bude nástrojom na realizáciu VVal a financovania samotného VaV v oblasti IKT;

³ OP LZ – časť „vzdelávanie“, ktorá sa bude prepájať cez prioritné oblasti RIS3 SK na podporené výskumné inštitúcie a centrá realizujúce aj vzdelávanie tak, aby boli synergicky podporené študijné programy v zmysle požiadaviek praxe – tak v oblasti vzdelávacích aktivít z OP LZ, ako aj v oblasti vybavenia a infraštruktúry z OP Val;

⁴ Pod výskumnými inštitúciami sa v OP Val chápu všetky inštitúcie realizujúce VaV z pohľadu pravidiel štátnej pomoci nevykonávajú hospodársku činnosť – univerzity, SAV, rezortné výskumné organizácie, mimovládne organizácie;

⁵ projekty budú podmienené existenciou kvalitnej internej stratégie pre modernizáciu výskumnej infraštruktúry a ich úlohou bude v programovom období 2014 – 2020 realizovať nevyhnutný upgrade a modernizáciu všetkých výskumných centier, ako aj vzdelávacej infraštruktúry pre potreby výskumu, v ktorých je príslušná organizácia koordinátorom, resp. partnerom. Tento prístup zabráni ďalšej fragmentácii výskumného potenciálu SR, ako aj duplicitám vo vybavení novou infraštruktúrou. Stratégie budú schvaľované zahraničnými expertmi;

⁶ podpora projektov medzinárodnej spolupráce sa bude riadiť dokumentom EK k synergiám medzi EŠIF, Horizontom 2020 a ostatnými programov EÚ, ktorého finálna verzia ešte nie je k dispozícii – po jej finalizácii bude táto časť aktivít OP Val ešte dopracovaná;

⁷ týmto sa bude podporovať vo všeobecnosti princíp excelentnosti výskumu, ktorý patrí medzi nosné princípy RIS3 SK;

- systémového riešenia horizontálnych tém, ktoré ovplyvňujú celkovú výkonnosť systému VaV na Slovensku – najmä oblasti centrálnej informačno-komunikačnej a interdisciplinárnej infraštruktúry VaV (*napĺňanie aktivity RIS3 SK 2.2.2 Podpora budovania národnej infraštruktúry pre využívanie štruktúr ESFRI*) a zmeny postoja verejnosti a mladej generáciu k oblasti VVal prostredníctvom cielených podujatí a aktivít v oblasti popularizácie VVal (*napĺňanie aktivity RIS3 SK 2.1.5. Podpora zlepšenia postoja verejnosti k vede, technike a inováciám, popularizácia vedy a techniky*);

- podpory dlhodobého kolaboratívneho VaV priemyslu a výskumných inštitúcie vo forme spoločných výskumných centier, ktorých koordinátorom je priemyselný subjekt (*napĺňanie aktivity RIS3 SK 2.3.1. Podpora dlhodobých partnerstiev medzi podnikmi a výskumnými centrami*) a dlhodobých strategických výskumných projektov (*napĺňanie aktivity RIS3 SK 2.3.1. Podpora dlhodobých partnerstiev medzi podnikmi a výskumnými centrami*) v oblastiach špecializácie RIS3 SK.

MH SR bude prispievať k intervenčnej línii 2 nasledovným spôsobom:

- rozvoj inovačnej výkonnosti ekonomiky prostredníctvom zlepšenia spolupráce medzi akademickou a podnikateľskou sférou bude kľúčovou úlohou technologickej agentúry. Okrem podpory spolupráce podnikov a výskumných inštitúcií prostredníctvom medzisektorovej výmeny odborných vedomostí, technických zručností a ľudských zdrojov dôjde k rozvoju spoločných VVal aktivít prostredníctvom podpory sieťovania, napr. vo forme klastrov alebo technologických platforiem (*príspevok k aktivite RIS3 SK 2.3.1. "Podpora dlhodobých partnerstiev medzi podnikmi a výskumnými centrami"*);

- komunitárne programy EÚ umožňujú rozvoj cezhraničnej a makroregionálnej spolupráce v oblastiach VVal. MSP však často nemajú dostatočné zdroje a kapacity na prípravu kvalitných projektov. Za účelom intenzívnejšieho zapojenia MSP do medzinárodnej spolupráce v oblasti VVal bude podporovaná príprava projektov, čo bude mať pozitívny vplyv na napĺňanie aktivity RIS3 SK 2.4.4 „Stimulácia cezhraničnej a makroregionálnej spolupráce na výskum, vývoj a inovácie“.

Intervenčná línia 3: Vytvoriť dynamickú, otvorenú a inkluzívnu inovatívnu spoločnosť ako jeden z predpokladov pre zlepšenie kvality života

MŠVVaŠ SR bude k intervenčnej línii 3 prispievať prostredníctvom:

- realizácie cielených aktivít v oblasti mobilizácie patentovej a licenčnej činnosti výskumných inštitúcií, ktoré z pohľadu pravidiel štátnej pomoci nevykonávajú hospodársku činnosť

(s dôrazom na verejný a štátny sektor VaV) – aby sa zintenzívil prenos nových poznatkov, vedomostí a technológií z prostredia týchto inštitúcií do praxe (*napĺňanie aktivity RIS3 SK 3.6.1. Zlepšenie ochrany a využívania duševného vlastníctva a technologického transferu a 3.6.2 Zvýšenie povedomia v oblasti ochrany a komercializácie duševného vlastníctva*)

MH SR bude prispievať k intervenčnej línii 3 nasledovným spôsobom:

- v oblasti kreatívneho priemyslu, ktorý patrí medzi rýchlo sa rozvíjajúce odvetvia s veľkým rozvojovým potenciálom, budú okrem modernizácie technológií realizované propagačné, vzdelávacie a poradenské aktivity, podpora medzisektorovej spolupráce a sieťovania, rozvoj vývojových kapacít, komercializácia výsledkov a internacionalizácia (*napĺňanie aktivity RIS3 SK 3.1.1 „Modernizácia technológií v kreatívnych odvetviach“*);

- využívanie nástrojov elektronického podnikania MSP, ako sa nazýva komplexný program podpory MSP v oblasti internetovej ekonomiky, prispeje okrem iného k napĺňaniu aktivity RIS3 SK 3.1.3 "Podpora využívania digitálnych technológií v kreatívnych a netechnologických oblastiach";

- komercializáciu výsledkov nie len kreatívnych odvetví, ale aj výsledkov aplikovaného výskumu a nových nápadov vytvárajúcich produktové a technologické inovácie v perspektívnych odvetviach hospodárstva podporí nový nástroj na financovanie projektov v podobe schémy SBIR (*príspevok k napĺňaniu aktivity RIS3 SK 3.1.2. „Podpora realizácií výsledkov kreatívnych činností v hospodárskej a spoločenskej praxi, podpora tvorby prototypov a podpora podnikov v oblasti KIBS“*). Rozvoj MSP v úvodných fázach životného cyklu bude v odvetviach KIBS podporovaný prostredníctvom grantov a finančných nástrojov;

- za účelom prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo a zlepšenia ochrany životného prostredia bude podporovaný VaV v oblasti životného prostredia a zavádzanie environmentálne prijateľných technológií vo všetkých odvetviach hospodárstva (*príspevok k napĺňaniu aktivít RIS3 SK 3.2.1. „Podpora výskumu a inovatívnych riešení v oblasti ekológie, environmentálnych problémov a dôsledkov klimatických zmien“ a 3.2.2. „Podpora výskumu a inovatívnych riešení v oblasti ekológie, najmä znižovania emisií a využitia odpadov“*);

- podpora sociálnych inovácií prispeje k riešeniu spoločenských problémov (*príspevok k napĺňaniu aktivít RIS3 SK 3.3.1 „Riešenie konkrétnych spoločenských problémov, najmä zameraných na inklúziu, problémy marginalizovaných skupín, na riešenie zamestnanosti mladých a starnutie obyvateľstva“*). Znevýhodnené skupiny obyvateľstva budú zapájané do ekonomických procesov, priaznivé pracovné podmienky budú vytvárané napríklad prostredníctvom rozvoja alternatívnych foriem podnikania a poskytovaním poradenstva (*príspevok k napĺňaniu aktivít RIS3 SK 3.4.1 „Podpora zamestnania rizikových skupín účastníkov trhu práce“*). MSP zamestnávajúce sociálne znevýhodnených alebo zdravotne znevýhodnených zamestnancov budú podporované prostredníctvom grantov a finančných nástrojov (*príspevok k napĺňaniu aktivít RIS3 SK 3.4.2. „Podpora zvýhodnenia podnikateľov zamestnávajúcich občanov so zdravotným postihnutím“*);

- kontinuálne monitorovanie podnikateľského prostredia, identifikácia bariér a príprava podkladov pre opatrenia navrhované na riešenie problémov MSP v súlade s uplatňovaním princípu „think small first“, prispeje k napĺňaniu aktivity RIS3 SK 3.5.2. „Podpora aktivít smerujúcich k odstraňovaniu legislatívnych a administratívnych bariér brániacich rýchlejšiemu rozvoju podnikania“;

- k riešeniu problému obmedzeného prístupu k financovaniu nových a začínajúcich MSP formou grantov a finančných nástrojov prispejú úverový program pre podporu nových a začínajúcich MSP a fond rizikového kapitálu pre

začínajúce podniky vo fázach seed a start up. Tieto nástroje vhodne dopĺňa pomoc podnikateľských anjelov, ktorých sieťovanie je ďalším z navrhnutých opatrení (aktivita RIS3 SK 3.5.3. „Vytváranie podmienok pre zlepšenie prístupu nových podnikateľských subjektov ku štartovaciemu kapitálu“). Okrem finančných zdrojov, k rozvoju progresívnych, poznatkovo-intenzívnych a prioritných odvetví prispeje aj činnosť Národného podnikateľského centra, podnikateľských centier v regiónoch, informačné, poradenské a mentorské služby (aktivita RIS3 SK 3.5.1. „Podpora podnikateľských aktivít najmä v subjektoch pôsobiach v prioritných odvetviach“);

- budovanie nových a rozvoj existujúcich VVal kapacít v podnikoch a zoskupeniach podnikov a podpora VVal aktivít prispejú k zvýšeniu technologickej a inovačnej úrovne podnikov. Tieto opatrenia, spolu so zvyšovaním inovačnej výkonnosti formou špecializovaného poradenstva a technologického predvídania prispejú k napĺňaniu cieľov *aktivity RIS3 SK 3.5.4 „Zvyšovanie inovačnej výkonnosti podnikov“*. Komercializácia výsledkov aplikovaného výskumu, využitie nových nápadov v hospodárstve prostredníctvom schémy SBIR a podpora zavádzania inovatívnych výrobkov a služieb na trh napr. formou vytvárania poloprevádzok, prototypov a pilotných aktivít prispejú k napĺňaniu cieľov *aktivity RIS3 SK 3.5.5. „Komercializácia Val riešení“*;

- internacionalizácia MSP bude rozvíjaná prostredníctvom podpory účasti slovenských podnikov na prezentačných podujatiach, organizácie kooperačných podujatí vytvorením komplexného systému podpory internacionalizácie MSP (aktivita RIS3 SK 3.5.6. „Internacionalizácia podnikov“);

- ochrana práv duševného vlastníctva výsledkov VVal aktivít nie je dostatočne využívaná. Preto budú vytvorené mechanizmy zvyšovania povedomia o potrebe ochrany práv duševného vlastníctva, ako aj priame mechanizmy ochrany v rámci Európskeho patentového úradu (EPO) (aktivita RIS3 SK 3.6.1. „Zlepšenie ochrany a využívania duševného vlastníctva a technologického transferu“).

Intervenčná línia 4: Zlepšiť kvalitu ľudských zdrojov pre inovatívne Slovensko

MŠVVaŠ SR bude k intervenčnej línii 4 prispievať prostredníctvom⁸:

- podpory návratu slovenských kvalitných výskumníkov pôsobiach v zahraničí tým, že sa bude financovať vybavenie pracovísk potrebných pre činnosť takýchto výskumníkov – v oblastiach špecializácie RIS3 SK (*napĺňanie aktivity RIS3 SK 4.6.2. Vytvorenie podmienok pre návrat vysokokvalifikovaných pracovníkov po absolvovaní praxí a stáží v zahraničí späť na Slovensko a pre získanie vysokokvalifikovaných pracovníkov zo zahraničia pre pôsobenie v SR*);

- podpory infraštruktúry slúžiacej na VaV s participáciou študentov, doktorandov a mladých vedeckých pracovníkov – v oblastiach špecializácie RIS3 SK (*napĺňanie aktivity RIS3 SK 4.2.2 4.2.2. Posilnenie financovania excelentných verejných vysokých škôl najmä v oblasti technických a prírodných vied a 4.3.4. Zlepšovanie vybavenosti stredných odborných a vysokých škôl v technicky/výskumne orientovaných študijných programoch*).

MH SR bude prispievať k intervenčnej línii 4 nasledovným spôsobom:

- medzisektorová spolupráca umožní vzdelávaniu lepšie reflektovať potreby podnikateľských subjektov. Zapojenie odborníkov z podnikateľskej praxe do určovania priorít vzdelávacieho procesu prispeje k identifikácii a rozvoju vzdelávacích odborov v prioritných a perspektívnych odvetviach. Podpora realizácie spoločných projektov prispeje k výmene poznatkov, zvyšovaniu odborných vedomostí a rozvoju technických zručností (*napĺňanie aktivity RIS3 SK 4.3.5. „Zapojenie odborníkov z praxe do vzdelávacieho procesu“*).

⁸ Ide o intervenčnú líniu, v ktorej dochádza k silnej deliaci línii medzi vzdelávacími aktivitami financovanými z ESF prostredníctvom OP L'Z a infraštruktúrnymi aktivitami, ktorých cieľom je zvýšenie kvality podmienok vysokoškolského vzdelávania pre potreby VVal.

a) Operačný program Výskum a vývoj

Implementáciu OP VaV, negatívne ovplyvnili nasledovné zásadné faktory:

- chýbajúca stratégia implementácie pre celé programové obdobie, ktorá by zabezpečila predvídateľné a stabilné financovanie VaV z OP VaV;
- nedostatočné prepojenie na politiky VVal a relatívna izolovanosť implementácie OP VaV od týchto politik;
- neúmerné administratívne zaťaženie žiadateľov, vrátane nevhodne nastaveného procesu VO (proces vypracovávania žiadosti o NFP) a prijímateľov (proces implementácie projektov) – čo v praxi znamenalo presun dôrazu od obsahovej stránky projektov a ich možných reálnych prínosov pre hospodárstvo a spoločnosť a absolutizovanie formálnej stránky projektov;
- nevhodne nastavený systém hodnotenia obsahovej kvality a pridanej hodnoty projektov (nevhodne nastavené ukazovatele; slabý dôraz na obsahovú stránku implementácie projektu a zvýšený dôraz na administratívnu stránku projektov);
- neexistencia komplementarity medzi OP VaV a ostatnými zdrojmi financovania VaV (APVV; 7. RP EÚ pre VaV – ERA).

Implementácia OP VaV ukázala, že absorpčná schopnosť VaV prostredia na Slovensku, je niekoľkonásobne vyššia, ako bola alokácia OP VaV na programové obdobie 2017 - 2013. V jednotlivých výzvach na predkladanie projektov bolo stále predložených 3-5 x viac projektov, ako mohlo byť vzhľadom na alokáciu určenú pre konkrétnu výzvu, podporených.

Pozitívne efekty projektov financovaných prostredníctvom OP VaV:

- umožnili po prvý krát v histórii SR vytvárať partnerstvá medzi jednotlivými výskumnými inštitúciami, v rámci ktorých sa kreovali špičkové výskumné tímy pre jednotlivé oblasti – pričom práve chýbajúca kryštalizácia slovenskej vedy na konkrétne výskumné tímy, ktoré by boli medzinárodne atraktívne pre partnerstvá, vybavené aspoň základnou infraštruktúrou, patrila medzi kľúčové slabé stránky slovenského systému vedy a techniky;
- umožnili postupne vstupovať do medzinárodných projektov VaV – vďaka jednak lepšej organizácii výskumu prostredníctvom vykreovaných výskumných tímov, ako aj modernejšej infraštruktúre, ktorá umožnila zatriktívniť slovenské výskumné inštitúcie ako rovnocenného partnera aj pre špičkové výskumné inštitúcie zo zahraničia;
- umožnili systémom zdola nahor identifikovať silné tematické smery slovenskej vedy a techniky, ktoré momentálne tvoria základ pripravovanej RIS3 SK - podporené výskumné centrá jasne ukázali, v ktorých témach na Slovensku existuje kumulácia kritickej masy výskumníkov, ako aj infraštruktúry;
- umožnili vznik kvalitných a pre hospodárstvo Slovenska a kľúčové priemyselné odvetvia partnerstiev s priemyslom vo forme priemyselných VaV centier a kompetenčných centier – existuje jasná korelácia medzi vznikom akademicko-priemyselných partnerstiev a centier excelentnosti podporených v rámci OP VaV;
- vykryštalizovaním priorít a špičkových vedeckých tímov umožnili univerzitám a SAV začať proces budovania vedeckých parkov a výskumných centier národného významu¹ - práve tie tímy, ktoré začali s realizáciou centier excelentnosti, tvoria základné stavebné piliere univerzitných parkov a výskumných centier národného významu;
- ako pozitívum je potrebné hodnotiť aj tzv. Bratislavskú výnimku, ktorá v programovom období 2007 - 2013 umožnila znižovať výrazné technologické zaostávania BSK voči okolitým regiónom.

Vychádzajúc zo skúseností z programového obdobia 2007 - 2013 bude nutné sa pri podpore VaV z EŠIF na roky 2014 - 2020 riadiť nasledovnými zásadami (vrátane princípov synergie, ktoré sú popísané v kapitole 8 OP VaV):

Strategické obsahové zásady, ktoré reflektujú identifikované disparity a potreby²

- opatrenia v oblasti budovania a obnovy infraštruktúry VaV budú sledovať zabezpečenie zamestnanosti, nielen priamej prostredníctvom projektov financovaných z fondov EÚ, ale najmä budovaním inovačnej kapacity SR tak, aby sa posilňovala konkurencieschopnosť podnikov pôsobiach na Slovensku, a aby sa zlepšoval potenciál vzniku a rozvoja nových podnikov s dobrým konkurenčným potenciálom;
 - na rozdiel od programového obdobia 2007 – 2013 (veľký počet relatívne malých projektov) sa v programovom období 2014 – 2020 bude potrebné sústrediť na **financovania väčších interdisciplinárnych projektov v oblastiach RIS3 SK;**
 - prioritné oblasti podpory budú oproti programovému obdobiu 2007 – 2013 zúžené a budú identifikované RIS3 SK.
- Na úrovni jej implementačných mechanizmov bude zabezpečené prostredníctvom participácie priemyslu na obsahovom vymedzení konkrétnych výziev a to aby boli financované oblasti, o ktoré má reálne priemysel záujem;
- v programovom období 2014 – 2020 sa bude v súlade s RIS3 SK pokračovať v podpore **väčších celkov (univerzitné vedecké parky, výskumné centrá národného významu) a spolupráce akademickej sféry a priemyslu (kompetenčné centrá; priemyselné výskumno-vývojové centrá aj s účasťou nadnárodných korporácií pôsobiach na území SR);**

¹ dobudovanie týchto typov výskumných centier je súčasťou navrhovaných opatrení aj v Národnom programe reforiem, ako aj Prorastových opatrení schválených vládou SR;

² viď kapitola 1.3 a 1.4 OP VaV;

• technické kapacity VaV okrem funkčnej stránky musia zabezpečiť aj dostatočne dôstojné pracovné podmienky pre výskumníkov. Tieto stále vo viacerých oblastiach nie sú na zodpovedajúcej úrovni. **Napriek čiastočnému zlepšeniu technickej infraštruktúry VŠ vďaka využívaniu ŠF v predchádzajúcich rokoch nie je možné jej stav považovať za uspokojivý;**

• výrazným spôsobom bude potrebné riešiť aj prostredníctvom ESF (pri zabezpečení komplementarity s opatreniami financovanými z EFRR) problematiku ľudských zdrojov, a to v rámci nasledovných zásad:

- SR pociťuje nedostatok kvalitných ľudských zdrojov v oblasti VVal. Z uvedeného dôvodu je potrebné, aby podporené projekty túto skutočnosť reflektovali a aby boli projekty zamerané jednak priamo na zvyšovanie záujmu mladej generácie o oblasť VVal a pôsobenie v nej prostredníctvom cielených aktivít, ako aj vytváranie nových pracovných miest pre mladých výskumníkov tak v akademickom, ako priemyselnom sektore. Súčasťou podpory rozvoja ľudských zdrojov bude aj podpora mobilit medzi jednotlivými sektormi;
- súčasne je potrebné si uvedomiť, že investície do infraštruktúrnych projektov OP VaV (univerzitné vedecké parky a pod.), ktoré sa budú dobudovávať v zmysle priorit RIS3 SK aj v programovom období 2014 – 2020, budú generovať veľkú dodatočnú potrebu vysoko vzdelanej pracovnej sily – najmä v prírodovedných a technických smeroch. Z uvedeného dôvodu bude treba zabezpečiť dostatočnú kvalitu, ale aj kvantitu absolventov výskumne orientovaných študijných programov, ktorí budú schopní sa zapojiť do aktivít v systéme VVal v rámci moderných výskumných centier.

• za prioritu, ktorej riešenie ovplyvní aktivity v oblasti vzdelávania, VVal v rámci celého územia Slovenska, považujeme vyriešenie financovania BSK v oblasti VaV infraštruktúry na roky 2014 – 2020. **Zodpovedajúca podpora³ spomínaných oblastí v BSK má zásadný a kľúčový význam pre rozvoj SR, tvorbu nových pracovných miest a rozvoj kľúčových oblastí priemyslu na celom území Slovenska.** Z pohľadu VaV potenciálu BSK disponuje viac ako 50 % celoslovenských kapacít, dosahuje viac ako 60 % výkonov v oblasti medzinárodnej VaV angažovanosti Slovenska a 75 % všetkých vedeckých výstupov Slovenska sa produkuje práve v BSK.

Technické zásady, týkajúce sa konkrétnych pravidiel

- pri projektoch, ktorých trvanie je dlhšie, ako 3 roky, realizovať aj priebežné a záverečnú obsahovú oponentúru, pri veľkých projektoch aj vstupnú verejnú oponentúru, resp. pre veľké centra medzinárodný panel tak, ako to je súčasťou najlepšej praxe v zahraničí;
- pri hodnotení projektov využívať typ kritérií platných pre Horizont 2020 (vedecká excelentnosť; kvalita manažmentu; potenciálny dopad podporeného projektu);
- vo zvýšenej miere využívať rôzne typy hodnotenia pre rôzne typy projektov;
- zaviesť peer review hodnotenie oblastí špecializácie RIS3 SK zahraničnými expertmi;
- zjednodušenie pravidiel VO tak, aby zohľadňovali špecifiká výskumných projektov;
- zamedzenie duplicitám v rámci obstarávania infraštruktúry v zmysle RIS3 SK a efektívneho využívania obstarávanej infraštruktúry podporou integrácie výskumných centier do interdisciplinárnych celkov a strategických výskumných programov;
- zjednodušenie administrácie projektov počas celého životného cyklu projektu – od procesu podania žiadosti o príspevok až po ukončenie implementácie projektu;
- sústrediť sa na podporu väčších integrovaných interdisciplinárnych výskumných centier a spoločných kolaboratívnych projektov medzi akademickou sférou a priemyslom;
- odstrániť bariéry medzi jednotlivými projektmi a nebrániť využívaniu infraštruktúry obstaranej v rámci jedného projektu v ostatných výskumných aktivitách žiadateľa, vrátane ich využívania v medzinárodných projektoch;
- jasne upraviť pravidlá štátnej pomoci pre oblasť univerzitných výskumných parkov, inkubátorov, technologických centier, prototypových centier a pod. – t. j. aplikovanej VaV infraštruktúry a vyriešiť spôsob prístupu priemyselných subjektov k tomuto typu infraštruktúry, ktorá je určená na VaV pre potreby priemyslu a praxe;
- v prípade podpory priemyselných výskumných centier podporovať aj tzv. pred-súťažný výskum (pre-competitive research), ktorý umožňuje financovať aj výskum v priemysle v rovnakom pomere, ako základný výskum v akademickej sfére;
- umožniť v jednom projekte realizáciu vhodného „mixu“ základného výskumu, aplikovaného výskumu a experimentálneho vývoja;
- riešiť problematiku financovania/kofinancovania projektov nasledovným spôsobom:
 - zaviesť možnosť kofinancovania účasti projektov spôsobom „in-kind“;
 - v prípade verých výskumných inštitúcií (vysokoškolských inštitúcií), ktoré majú povinnosť kofinancovať svoju účasť na úrovni 5 % neobmedzovať typ zdroja;
 - využiť hornú hranicu „funding rates“ pre podporu podnikateľských subjektov pri účasti vo výskumných projektoch;
 - umožniť všetkým typom žiadateľov, resp. partnerov vo výskumných projektoch aj systém zálohového financovania projektov.

³ v prípade neriešenia tejto otázky by v rokoch 2014 – 2020 VaV v BSK de facto vôbec nebol financovaný z EŠIF.

b) Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast

Pozitívne efekty projektov financovaných prostredníctvom OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast

Viac ako 40 % z celkovej alokácie bolo pridelených na podporu technologických transferov a zavádzania inovácií v podnikateľskom sektore. Za účelom zavádzania technológií do svojich výrobných procesov bola pridelená podpora viac ako 1 tis. podnikateľským subjektom. Z celkovej zazmluvnenej alokácie na podporu zavádzania inovácií a technologických transferov boli realizované a ukončené projekty z približne 50 % v skupine priemyselnej výroby. Išlo napríklad o technológie využívané pre výrobu plastových a hliníkových výrobkov, spracovanie dreva, výrobu nábytku, kovovýrobu, výrobu elektrotechnických zariadení. Transformačné procesy podnikateľských subjektov sa preniesli do skvalitnenia poskytovaných služieb a vyrábaných produktov, čo viedlo k nárastu ich konkurencieschopnosti. To potvrdzuje rast tržieb podporených podnikateľov, ktoré v priemere narástli o 27 %.

OP KaHR zmenou svojej stratégie významne prispel aj k znižovaniu miery nezamestnanosti na Slovensku, a to aj napriek tomu, že pôvodné hlavné zameranie prioritnej osi 1 bolo smerované na zavádzanie inovácií a technologických transferov a popri tom v rámci rozšírenia výroby ku tvorbe pracovných miest. Keďže OP KaHR bol v roku 2012 absorpčne schopný alokovať dodatočné finančné prostriedky a upraviť svoju stratégiu popri podpore inovácií a technologických transferov aj na tvorbu pracovných miest prioritne pre skupinu mladých nezamestnaných ľudí, jeho revidovaná podoba predstavovala zvýšenie alokácie na inovácie a technologické transfery o 175 mil. Eur. Podnikatelia doposiaľ vytvorili takmer 1 900 nových pracovných miest vplyvom zavádzania inovácií a technologických transferov do svojich podnikov. Na základe aktuálne uzatvorených zmlúv sa prijímatelia zavádzajúci inovácie a technologické transfery zaviazali vytvoriť ďalších 3 700 nových pracovných miest s udržateľnosťou 3 až 5 rokov.

Ďalej inovačné aktivity viedli k snahe podnikateľov registrovať svoje duševné vlastníctvo. Doposiaľ bolo registrovaných v rámci OP KaHR 7 žiadostí o registráciu patentu. Na základe súčtu cieľových hodnôt podporených projektov predpokladáme nárast o ďalších 25 žiadostí o udelenie patentu.

V rámci podpory účasti slovenských výrobcov na veľtrhoch, výstavách a obchodných misiách podnikatelia rozširovali povedomie o kvalite svojich produktov v zahraničí, podnikatelia si budovali nové obchodné kontakty, ktoré prispeli k zvyšovaniu tržieb a konkurencieschopnosti slovenských producentov.

Efektívnejšie nastavenie procesov monitorovania a merateľných ukazovateľov

Skúsenosti s vykazovaním účinnosti intervencií v rámci OP KaHR poukázali na potrebu vhodnejšieho nastavenia merateľných ukazovateľov na programové obdobie 2014 – 2020, ich jednoznačného prepojenia z projektovej úrovne na programovú úroveň, a to predovšetkým v súvislosti s previazanosťou na špecifické ciele jednotlivých opatrení a prioritných osí, ich relevancie k podporovaným aktivitám, efektívnosťou ich merania a vykazovania, zrozumiteľnosťou a v konečnom dôsledku ich záväznosťou pre prijímateľa. Nemenej dôležitým faktorom je potreba vyjasnenia definície, logiky a merania každého core/hlavného merateľného ukazovateľa z centrálnej úrovne tak, aby sa dal agregovať z úrovne projektu až na najvyššiu požadovanú úroveň.

Podstatným ponaučením sú chýbajúce záznamy z procesu nastavenia kvantifikovaných cieľov OP, ktoré by v mnohých prípadoch priniesli zdôvodnenie odchýlky skutočných hodnôt od nastavených plánov. V rámci príslušnej časti OP Val zabezpečí MH SR komplexné analytické podklady k nastaveniu cieľových hodnôt merateľných ukazovateľov, ako k celému systému monitorovania. Tento nedostatok bude v rámci OP Val odstránený samostatným dokumentom, ktorý bude tvoriť ucelený záznam o priebehu nastavovania procesov monitorovania a hodnotenia.

V rámci programového obdobia 2007 – 2013 sa vo výraznej miere spoliehalo na názov merateľných ukazovateľov, ktoré mali jednoznačne indikovať jeho podstatu. V rámci tohto obdobia sa nezaviedol od začiatku programového obdobia jednoznačný definíčný rámec merateľných ukazovateľov, ktorý by prispel k zvýšeniu internej validity vykazovaných, ako aj analyzovaných hodnôt. Z uvedeného dôvodu MH SR intenzívne vníma potrebu vzniku jednoznačných trans-rezortných definícií merateľných ukazovateľov. Zavedením jednotného systému na úrovni všetkých rezortov vznikne transparentná štruktúra monitorovaných ukazovateľov, ktoré bude možné plnohodnotne analyzovať.

Časové oneskorenie implementácie finančného nástroja JEREMIE

Využitie podpory finančných nástrojov sa realizuje v rámci prioritnej osi 1 OP KaHR „Inovácie a rast konkurencieschopnosti“. Napriek skutočnosti, že v roku 2009 bola podpísaná Zmluva o financovaní medzi MH SR a EIF, ktorá upravuje finančný rámec OP KaHR pre implementáciu iniciatívy JEREMIE, k podpore prvých MSP prostredníctvom iniciatívy JEREMIE došlo až v roku 2013.

Základnými dôvodmi pre ktoré došlo k časovému oneskoreniu implementácie finančných nástrojov v rámci implementácie iniciatívy JEREMIE je zložitejší spôsob riadenia iniciatívy JEREMIE v SR, vzhľadom na zvolenú štruktúru pre implementáciu iniciatívy JEREMIE, t. j. prostredníctvom účelovo zriadenej spoločnosti riadenej medzinárodnou finančnou inštitúciou. Prípravná fáza sa preto čiastočne predĺžila aj z dôvodu prípravy potrebnej zmluvnej dokumentácie v predmetnej štruktúre. Ďalšie predĺženie bolo spôsobené aj financovaním iniciatívy JEREMIE z troch OP (OP KaHR, OP VaV, OP BK) pričom pravidlá jednotlivých OP vo vzťahu k dodržiavaniu pravidiel ŠF EÚ sú nastavené primárne pre nenávratnú pomoc, čo spôsobilo veľké obmedzenia pri príprave nástrojov v rámci JEREMIE. Pomoc v rámci JEREMIE je považovaná za pomoc návratnú, a nástroje majú komerčný charakter a riadia sa tak trhovými podmienkami. Ako hlavné obmedzenie možno uviesť napr. územnú oprávnenosť, tzn. vylúčenie BSK z podpory iniciatívy JEREMIE pri nástrojoch financovaných z prostriedkov OP KaHR, vzhľadom na pravidlá OP. Koncentrácia MSP v tomto kraji je jedna z najvyšších v SR.

Efektívnejšie nastavenie procesov overovania verejného obstarávania

Skúsenosti s overovaním procesu VO vykonávaných prijímateľmi sú charakterizované ich vysokou chybovosťou, čoho dôsledkom je potreba opakovania súťaže a oddiaľovanie reálneho čerpania na úrovni projektov. Problematiku VO je možné považovať za najzávažnejší problém vo vzťahu k čerpaniu a realizácii aktivít projektov. Problém sa v dôsledku metodických nejasností ukázal aj v jednotlivých fázach realizácie projektov, ktorý si však vyžaduje prijatie efektívnych opatrení na národnej úrovni. V tejto súvislosti už boli prijaté opatrenia z úrovne RO pre OP KaHR v podobe metodických usmernení prijímateľov na svojom webovom sídle www.mhsr.sk.

Vyšší dôraz na hodnotiace procesy

V nadväznosti na slabé stránky systému monitorovania v programovom období 2007 – 2013 je hodnotenie v rámci mnohých intervencií OP jediným prostriedkom pre odhalenie prínosu k pozitívnemu socio-ekonomickému vývoju na Slovensku. S ohľadom na minulosť a súčasný stav sa dá konštatovať, že pri koncipovaní OP KaHR sa nedostatočne stanovila údajová základňa a metodika pre odhad týchto prínosov. Konkrétne by k odhaleniu príčinných vzťahov, efektu a intervencií malo prispieť hodnotenie dopadov, ako jeden z kľúčových nástrojov na odhad kvalitatívnych zmien OP. Keďže monitorovanie je nástroj najmä popisujúci len kvantitatívne výsledky intervencií, je v ďalšom programovom období potrebné venovať obom systémom zvýšenú pozornosť. Uvedenú potrebu navrhuje MH SR čiastkovo vyriešiť zadaním skupiny merateľných ukazovateľov, ktoré budú najmä podkladom pre analýzy a hodnotenia. Pôjde o monitorovanie tak kvalitatívneho posunu programu v rámci textovej časti monitorovacej správy, ako aj veľmi pestrú kvantitatívnu časť monitorujúcu finančnú a hospodársku kondíciu podporeného subjektu, príspevok k znižovaniu miery zamestnanosti, zníženie energetickej náročnosti, nárast inštalovaných kapacít, využiteľnosť výrobných kapacít podporeného podniku, či podnety na zlepšenie procesu implementácie a podobne.

Popis základných rozdielov medzi OP VaV a OP Val

Základné rozdiely medzi OP VaV (2007 - 2013) a OP Val - časť „výskum“ – 2014 – 2020 v kompetencii MŠVVaŠ SR sú nasledovné:

- menší počet aktivít/menší počet podporených projektov (v aktuálnom období je to skoro 500 projektov, ktoré spôsobujú internú fragmentáciu výskumnej sféry na Slovensku) a lepšia prehľadnosť a koncentrácia na priority,
- dôraz na obsahové výstupy projektov (zavedenie dvojkolového výberu projektov/verejných oponentúr, statusu priebežných odborných oponentúr počas realizácie projektov s cca. ročnou frekvenciou, využívanie zahraničných expertov na hodnotenie projektov) a nie na administratívnu stránku,
- dôraz na zapájanie sa do ERA, ktorý v programovom období 2007 – 2013 absentoval,
- priame prepojenie na štátnu vednú a technickú politiku, ktoré tiež chýbalo v programovom období 2007 – 2013 – časť OP Val - „Výskum“, vrátane každej navrhutej aktivity je v úplnom súlade s RIS3 SK, pričom ide o nasledovnú základnú štruktúru aktivít:
 - pokračovanie národných projektov pod vedením CVTI SR – ktoré prispievajú k cieľom RIS3 SK,
 - podpora účasti projektov v Horizonte 2020 a ďalších európskych schém – komplementárne financovanie medzinárodných projektov,
 - veľký dôraz na financovanie spoločných projektov priemyslu a akademickej sféry v oblastiach špecializácie RIS3 SK (výskumné centrá, dlhodobé strategické výskumné programy),
 - konsolidácia a upgrade výskumnej infraštruktúry podporenej v rámci aktuálneho obdobia (vedecké parky a pod.) - po vyhodnotení ich prvých etáp.
- všetky aktivity v časti „výskum“ smerujú k zníženiu fragmentácie výskumu, ako aj využitie už vybudovanej infraštruktúry v rokoch 2007 – 2013 – či už sú to opatrenia na konsolidáciu a integráciu výskumných centier podporených v programovom období, alebo dlhodobé strategické výskumné programy a pod. Fragmentáciu spôsobil veľký počet centier excelentnosti – pričom tento typ projektov už nebude podporovaný v programovom období 2014 – 2020.

Súčasne MŠVVaŠ SR pripravuje ďalšie aktivity v tejto oblasti, ako napríklad:

- lepšie a komplexnejšie nastavenie pravidiel pre štátnu pomoc, aby bolo jasné, za akých podmienok sa dá infraštruktúra využívať aj na zmluvný výskum, resp. zo strany podnikateľského sektora,
- v rámci prijímateľov z verejného sektora VaV, mimovládneho sektora VaV a súkromného sektora VaV, ktorí majú povinnosť spolufinancovať projekty, sa uvažuje o menej rigidnom spôsobe spolufinancovania projektov (umožnenie tzv. in-kind spolufinancovania; v prípade verejných VŠ odstránenie nemožnosti spolufinancovať projekty z prostriedkov na prevádzku VŠ a odstránenie povinnosti spolufinancovať každý jeden výdavok osobitne),
- národný katalóg infraštruktúry – aby sa zamedzilo duplicitám do budúcnosti.

Tabuľka 13.1 Rozdiely medzi OP Výskum a vývoj a OP Výskum a inovácie, časť „výskum“

Nástroj podpory OP VaV 2007 - 2013	Nástroj OP Val v kompetencii MŠVVaŠ SR
Národné projekty	
CVTI SR v aktuálnom programovom období 2007 - 2013 realizuje 6 národných projektov. V období 2014 - 2020 bude štruktúra národných projektov a ich obsahové zameranie vychádzať z príkladov dobrej praxe a konkrétnych pozitívnych prínosov v rokoch 2007 - 2013 a štruktúra národných projektov bude prehľadnejšia a obsahovo viac vyhranená	Podpora národného systému pre transfer technológií (pokračujúca aktivita z programového obdobia 2007 - 2013)
	Informačný systém VaV/prístupy do databáz pre potreby výskumných inštitúcií
	Horizontálna IKT podpora a centrálna infraštruktúra pre inštitúcie VaV (pokračujúca aktivita z programového obdobia 2007 - 2013)
	Podpora národného systému pre popularizáciu VVal (pokračujúca aktivita z programového obdobia 2007 - 2013)
Podpora zapájania sa do medzinárodných výskumných projektov/ERA	
V OP VaV nebol uplatnený nástroj, ktorý by takýmto spôsobom priamo podporoval medzinárodné výskumné aktivity	Synergické a komplementárne financovanie projektov schválených v rámci Horizontu 2020, Dunajskej stratégie, EITI, Eureky, Erazmus+, resp. ďalších medzinárodných programov a iniciatív
	Financovanie tzv. „shortlisted“ projektov z Horizontu 2020
	Horizontálna podpora účasti SR v ERA/internacionalizácia VaV SR, podpora aktivít styčnej kancelárie SR pre VaV v Bruseli, vrátane podpory zintenzívnenia aktivít podporných štruktúr (národné kontaktné body), ktorých cieľom je pomôcť slovenským inštitúciám (akademickým aj súkromným) stať sa súčasťou konzorcií v Horizonte 2020 v oblastiach špecializácie RIS3 SK
	Podpora účasti v ostatných medzinárodných iniciatívach, ako napr. ERA-NET, Európske technologické platformy
	Podpora zriaďovania národných technologických platforiem ako nástroja na účasť SR v Európskych technologických platformách a Spoločných technologických iniciatívach
Dopytové projekty – výskumné centrá rôzneho druhu, vzdelávacia infraštruktúra a projekty aplikovaného výskumu	
Podpora návratu špičkových slovenských vedcov ako konkrétna aktivita nebola v OP VaV podporovaná	Podpora návratu špičkových slovenských vedcov pôsobiacich v zahraničí prostredníctvom infraštruktúrnych grantov pre potreby slovenských vedcov pôsobiacich v zahraničí (podmienkou projektu bude návrat špičkového slovenského vedca na Slovensko, pričom projekt pokryje jeho mzdové náklady a prístrojové vybavenie/ vybavenie laboratória, na ktorom bude pracovať) – možnosť kombinovať aj s Marie Skłodowska-Curie COFUND
V programovom období 2007 - 2013 existoval celý rad rôznorodých opatrení od menších projektov až po väčšie centrá v akademickojej sfére – cca 200 rôznych typov projektov (centrá excelentnosti; centrá transferu technológií, univerzitné vedecké parky, výskumné centrá; projekty vzdelávacej infraštruktúry; projekty modernizácie vedeckej infraštruktúry) – táto pomerne neprehľadná a fragmentovaná štruktúra podporných nástrojov bude nahradená jedným typom aktivity, ktorého cieľom bude konsolidácia a prepájanie výskumných kapacít s väčším interdisciplinárnym celkom schopným riešiť projekty v oblastiach špecializácie RIS3 SK	Bude existovať iba jeden typ projektov pokrývajúcich v rámci každého žiadateľa celé programové obdobie 2014 - 2020 – modernizácia výskumnej infraštruktúry v rámci výskumných organizácií pre potreby realizácie špičkového výskumu a vzdelávania/prípravy mladých vedeckých pracovníkov a pracovníkov pre kľúčové odvetvia hospodárstva (nevyhnutný upgrade univerzitných vedeckých parkov, výskumných centier, vzdelávacej infraštruktúry pre potreby výskumu; podpora vybavenia technicky/výskumne orientovaných študijných programoch identifikovaných zo strany priemyslu ako prioritné v súlade s RIS3 SK)
V programovom období 2007 - 2013 OP VaV podporil cca 100 priemyselných výskumných centier, v ktorých žiadateľom bol podnik a mal akademického partnera. Išlo o projekty aplikovaného výskumu a experimentálneho vývoja, o ktoré bol medzi priemyslom veľký záujem (dopyt bol 4x vyšší, ako možnosti výziev). V tomto type projektov bude MŠVVaŠ SR pokračovať aj v rokoch 2014 - 2020	Podpora VaV v rámci individuálnych priemyselných výskumno-vývojových centier (priemyselný subjekt priamy príjemca príspevku) s akademickým partnerom ako povinnou súčasťou projektu v oblastiach špecializácie RIS3 SK a s väzbou na FET a KET
V programovom období 2007 - 2013 bol aplikovaný VaV podporovaný rôznymi typmi menších projektov – cca 200 rôznych typov projektov – aplikovaný výskum v akademickojej sfére; aplikovaný výskum v akademickojej sfére v oblasti energetiky; podpora spoločných akademicko-priemyselných kompetenčných centier. V novom programovom období sa tieto rôznorodé nástroje zjednotia a bude sa využívať iba jeden integrujúci nástroj/aktivita – dlhodobé strategické výskumné programy	Dlhodobé strategické výskumné projekty (horizont pokrývajúci celú dĺžku programového obdobia 2014 - 2020) v interdisciplinárnych oblastiach špecializácie RIS3 SK (výskumné projekty budú realizovať zmiešané konzorciá priemyselných subjektov a výskumných inštitúcií, pričom dôraz sa bude klásť na to, aby v nich aktívne participovali kapacity univerzitných vedeckých parkov, výskumných centier podporených v rámci programového obdobia 2007 - 2013) – dôraz bude kladený na podporu VaV s reálnymi výsledkami pre prax, menší dôraz bude na infraštruktúru, ktorá sa bude financovať len v nevyhnutnej miere ako potrebný upgrade existujúcich zariadení

Popis základných rozdielov medzi OP KaHR a OP Val

Základné rozdiely medzi OP KaHR (2007 – 2013) a OP Val – časť „Inovácie a podpora MSP“ – 2014 – 2020 v kompetencii MH SR sú nasledovné:

- hlavné zameranie programového obdobia 2007 – 2013 prostredníctvom OP KaHR rast bolo definované ako **„Zvýšenie konkurencieschopnosti podnikov a služieb najmä prostredníctvom inovácií“**,
- hlavné zameranie programového obdobia 2014 - 2020 prostredníctvom OP Val - časť „Inovácie a podpory MSP“ v kompetencii MH SR - je definované ako **„Podpora zvyšovania inovačnej, výskumnej a vývojovej schopnosti podnikateľského sektora s dôrazom na zvyšovanie konkurencieschopnosti MSP a podporu výskumu, vývoja a zavádzania nízkouhlíkových technológií“**,
- dôraz na obsahové výstupy projektov,
- nebudú podporené niektoré aktivity z programového obdobia 2007 – 2013 - konkrétne podpora budovania zelených priemyselných parkov a revitalizácia hnedých priemyselných parkov,
- priame prepojenie na štátnu inovačnú politiku prostredníctvom RIS3 SK.

Aktivity OP Val v časti „inovácie“ reflektuje konkrétne opatrenie z RIS3 SK, pričom podpora MSP je braná ako horizontálna priorita tak pre oblasť inovácií (TC1), ako aj pre TC3.

V súlade s RIS3 SK budú realizované úplne nové typy aktivít s vyššou pridanou hodnotou a dôrazom na obsah, ktoré v programovom období 2007 – 2013 realizované neboli, a to najmä:

- budovanie nových a podpora existujúcich VVal kapacít v podnikoch a/alebo zoskupeniach podnikov (najmä v klastroch),
- podpora sieťovania subjektov, vrátane klastrov a klastrových iniciatív a technologických a inovačných platforiem, zapojených do VVal aktivít,
- zvyšovanie inovačnej výkonnosti formou špecializovaného poradenstva a nástrojov strategickej inteligencie a technologického predvídania,
- aplikovaný VaV nízkouhlíkových technológií,
- zapájanie MSP do komunitárnych programov EÚ,
- rozvoj alternatívnych foriem podnikania (napr. rodinného podnikania),
- monitorovanie podnikateľského prostredia v súlade s uplatňovaním princípu „Think Small First“,
- zvyšovanie štandardov výkonnosti a funkčnosti MSP, vrátane zelenej ekonomiky,
- poskytovanie informačných, poradenských a mentorských služieb pre rozvoj MSP,
- tvorba nových obchodných modelov kreatívneho priemyslu.

Tabuľka 13.2 Rozdiely medzi OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast a OP Výskum a inovácie, časť „inovácie“

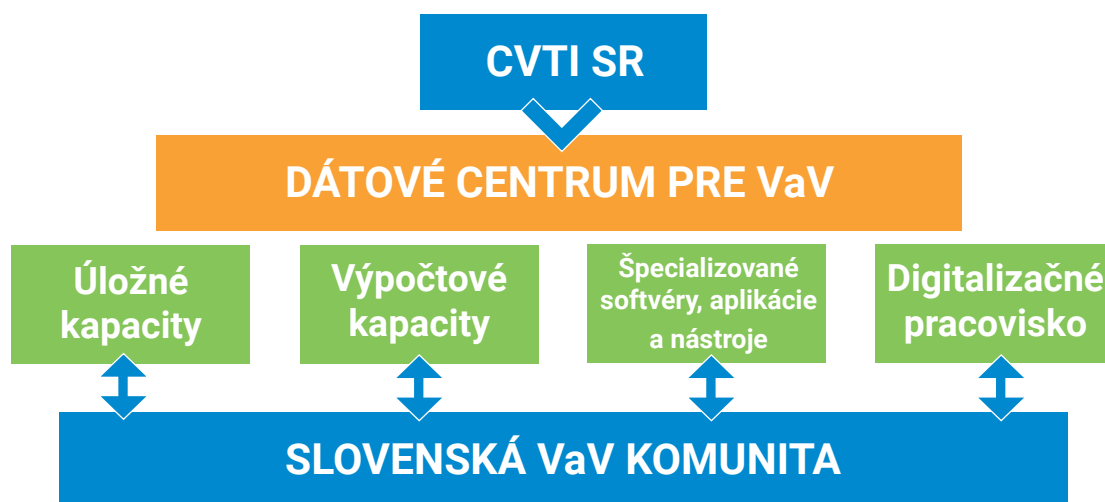
Nástroj podpory OP KaHR 2007 – 2013	Nástroj OP Val v kompetencii MH SR
Podpora inovácií a technologických transferov	
Aktivity zamerané na modernizáciu strojov, prístrojov a zariadení. Podpora inovácií v priemysle a službách, usmernenie výsledkov výrobného výskumu do plánu, projektu, úpravy alebo návrhu nového, zmeneného alebo vylepšeného výrobku, postupu alebo služby určených na predaj alebo prenájom a ich systematické využívanie pri výrobe materiálov, zariadení, systémov, metód a postupov. Nákup inovatívnych výrobkov, strojov, prístrojov a zariadení	Prioritná podpora bude orientovaná na podporu technologického transferu z prostredia vedecko-výskumných organizácií. Podpora medzisektorových partnerstiev a spolupráce podnikov a výskumných inštitúcií. Tvorba a podpora spoločných projektov aktérov VVal procesov zameraných na zvyšovanie odborných vedomostí, technických zručností, kreativity s cieľom prenosu poznatkov medzi oblasťou vzdelávania a praxou. Podpora zavádzania inovatívnych výrobkov a služieb na trh.
Podpora internacionalizácie MSP	
Služba pre MSP zameraná najmä na zvyšovanie konkurencieschopnosti ich výrobkov a služieb na zahraničných trhoch	Vytvorenie komplexného systému pre MSP v oblasti podpory internacionalizácie, ktorý prispeje k eliminácii existujúcich bariér (vysoké náklady, neznalosť trhu, regulačné zaťaženie, nedostatočné kapacity a pod.). Vybudovanie tzv. Trade pointu, ktorý bude poskytovať komplexné informácie a služby pri internacionalizácii slovenských MSP. Zriadenie špecializovaného portálu, cez ktorý budú voľne dostupné komplexné informácie zamerané na podporu internacionalizácie MSP
Propagácia slovenských výrobkov v zahraničí, medzinárodná spolupráca MSP	
Účasť slovenských výrobcov na veľtrhoch a výstavách v SR a v zahraničí, na medzinárodných obchodných misiách a konferenciách, účasť podnikateľov na subkontrakčných veľtrhoch	Stratégia sa významne nemení. Výnimkou zvýšenia priority podpory prezentačných aktivít skupiny podnikateľov pred jednotlivcami. Účasť slovenských podnikov na prezentačných podujatiach. Tvorba prezentačných produktov a materiálov MSP určených pre zahraničné trhy, na účasť na veľtrhoch, výstavách, kooperačných stretnutiach, misiách za účelom medzinárodnej spolupráce MSP. Tvorba alternatívnych obchodných a podporných platforiem
Ochrana práv duševného vlastníctva	
Podpora projektov spojených s priemyselno-právnou ochranou vynálezov, úžitkových vzorov, ochranných známok a dizajnov na Slovensku a v zahraničí. Technické štúdie realizovateľnosti	Vytvorenie mechanizmov zvyšovania povedomia o potrebe ochrany práv duševného vlastníctva, ako aj priame mechanizmy ochrany v rámci EPO
Elektronické podnikanie	
Vývoj a zavádzanie aplikácií elektronického obchodu.	Využívanie nástrojov elektronického podnikania MSP
Rozvoj existujúcich MSP prostredníctvom grantov a finančných nástrojov	
Podpora MSP formou NFP a návratných foriem pomoci	Stratégia sa významne nemení. Súčasťou aktivity je aj realizácia podpory MSP vo forme NFP zameraná na stimuláciu kooperácie MSP v rámci lokálnych produkčných systémov a s veľkými domácimi a nadnárodnými spoločnosťami, pričom podpora smeruje na krytie nákladov spojených s kreovaním takéhoto typu spolupráce (napr. vytvorenie lokálneho produkčného systému zavádzanie systémov riadenia kvality, auditovanie MSP pred vstupom do spolupráce s veľkým podnikom a pod.)

Infraštruktúra pre výskum a vývoj – Dátové centrum pre výskum a vývoj (ďalej len „DC VaV“)

Poslanie a význam projektu

Projekt DC VaV je zameraný na vybudovanie a prevádzku výkonnej IKT infraštruktúry pre potreby slovenských VaV pracovísk. Okrem hardvérovej infraštruktúry poskytujúcej pre vedeckú komunitu výkonné výpočtové a úložné kapacity je v rámci projektu obstarávané a prevádzkované aj špecializované aplikačné programové vybavenie slúžiace vedeckej komunite na realizáciu VaV úloh. Hlavné DC VaV bolo spustené do pilotnej prevádzky v júni 2010 v priestoroch Žilinskej univerzity v Žiline. V septembri 2010 bolo dobudované a uvedené do prevádzky záložné pracovisko Dátového centra, umiestnené v priestoroch Dátového centra rezortu školstva v Bratislave. V roku 2012 bol vybudovaný prepojenie medzi primárnym a záložným pracoviskom DC a v roku 2012 bola v rámci 2.fázy dobudovaná infraštruktúra DC VaV vychádzajúca z potrieb, ktoré vyplynuli v priebehu prevádzky Dátového centra. DC VaV poskytuje nielen potrebnú úložnú a výpočtovú kapacitu, ktorá v podmienkach VaV na Slovensku nemá obdobu, ale vznikol aj priestor pre optimalizáciu výdavkov v rámci rezortu MŠVVaŠ SR vo veci centrálneho využívania IKT a správy IKT a zníženie kapitálových výdavkov jednotlivých subjektov VaV na Slovensku. DC VaV poskytuje zároveň priestor pre inštaláciu aplikačného programového vybavenia (ďalej len „APV“), ktoré doposiaľ nemohlo byť prevádzkované alebo využívané naplno, vzhľadom na pomerne vysoké obstarávacie náklady a nedostatočné úložné a výpočtové kapacity, ktoré sa zabezpečili práve prostredníctvom predmetného národného projektu.

Schéma znázorňujúca využívanie Dátového centra pre VaV vedeckou komunitou na Slovensku

Vzhľadom na významné kapacity DC VaV a povahu systémov, nástrojov, aplikácií umiestnených v dátovom centre, je jeho užívateľom prakticky celá vedecká komunita, vrátane MŠVVaŠ SR a niektorých ďalších orgánov štátnej správy. Celková cieľová skupina, pre ktorú je infraštruktúra DC VaV určená je viac ako 23 tis. osôb – pracovníkov VaV.

Aktivity projektu

V súčasnosti je v DC VaV umiestnené množstvo aplikačného programového vybavenia pre potreby slovenského VaV. Na jednej strane sú to špecializované vedecké aplikácie a softvéry obstarané v rámci projektu, a to najmä z nasledovných oblastí:

- Bioinformatika;
- Biológia;
- Matematika a štatistika;
- Vedecko-technické výpočty, modelovanie a programovanie;
- Kvantovo-chemické simulácie, paralelné výpočty, a pod.

V DC VaV sú umiestnené aj existujúce systémy, nástroje a aplikácie. Najvýznamnejšie z nich sú:

- Centrálne registre evidencie publikačnej a umeleckej činnosti;
- Centrálne register záverečných a kvalifikačných prác a Systém na odhaľovanie plagiátov;
- Archívy vybraných elektronických informačných zdrojov pre VaV;
- Celoslovenské informačné systémy o VVal a Informačný systém o vede SK CRIS;
- Databáza SCIDAP – bibliografická databáza slovenských vedeckých časopisov;
- Virtuálny vedecko-popularizačný portál Schola LUDUS online a pod.

Jedným z cieľov projektu bolo obstaranie aplikačného programového vybavenia pre dlhodobé uchovávanie, sprístupnenie a vyhľadávanie digitálnych dokumentov. Táto úloha je bezprostredne spojená s komplexnou koncepciou

digitalizácie, spracovávaní, dlhodobej ochrany a najmä sprístupňovania relevantného obsahu – vedeckých a odborných dokumentov slovenskej proveniencie vedeckej a výskumnej komunity na Slovensku. Do úvahy je v tejto súvislosti potrebné brať nielen potrebu dodržiavania štandardov pre dlhodobé sprístupňovanie digitálnych dokumentov, ale aj možnosť spolupráce s agregátormi údajov na národnej a medzinárodnej úrovni.

DC VaV poskytuje širokej vedeckej komunite možnosti využitia komplexného programového vybavenia MATLAB pre vedecko-technické výpočty, modelovanie, programovanie, simulácie, paralelné výpočty, výpočtovú biológiu, analýzu a prezentáciu dát. Moduly MATLABu umožňujú komplexnejšiu a rýchlejšiu podporu vedecko-technických výpočtov, modelovania a simulácií na vysokovýkonnej IKT infraštruktúre.

V súčasnej dobe prebiehajú implementácie aplikačného programového vybavenia na spracovanie a hĺbkovú analýzu dát z rôznych zdrojov SAS. Implementáciou tohto vysoko profesionálneho analytického nástroja sa pripojíme k vyše 3 000 univerzitným výskumným pracoviskám na celom svete, ktoré používajú tento nástroj najmä na vyhodnocovanie, analýzu a generovanie požadovaných výstupov.

Do konca projektu budú v DC VaV umiestnené aj ďalšie významné aplikácie a nástroje, ako napr.:

- Univerzálny vyhľadávací nástroj v heterogénnom prostredí;
- Nástroj na zabezpečenie riadeného prístupu k archívom vybraných elektronických informačných zdrojov pre VaV s možnosťou sofistikovaného vyhľadávania;
- Vedecké softvéry umožňujúce pokročilé spracovávanie biologických dát, a pod.

Digitalizačné pracovisko

V rámci projektu DC VaV bolo vybudované aj moderné, vysoko-kapacitné Digitalizačné pracovisko umiestnené v priestoroch CVTI SR v Bratislave, ktoré zabezpečuje kontinuálnu digitalizáciu zdrojov v oblasti VaV. Tie sú následne spracovávané a uchovávané pomocou vysoko efektívnych softvérov, ktoré zabezpečujú komfortný prístup a možnosti efektívneho vyhľadávania zdigitalizovaného obsahu. Digitalizačné pracovisko umožňuje zdigitalizovať vedecký obsah vybraným VaV organizáciami na Slovensku. Pracovisko na digitalizáciu obsahu kníh, tlačovín a dokumentov disponuje kapacitou, ktorá umožňuje operatívne a efektívne vytvárať digitálny obsah aj z rozsiahlych dokumentov a existujúcich nedigitálnych fondov, ktoré by inak zostali pre odbornú a vedeckú verejnosť nedostupné – vrátane ich doplnenia metadátovými informáciami.

Prínosy a dopad projektu

Dátové centrum pre VaV zabezpečilo rádomé zvýšenie dostupnosti podporných služieb a nástrojov pre všetkých vedeckých, VaV pracovníkov na Slovensku. Dosiahla sa požadovaná úroveň bezpečnosti uložených dát a aplikácii všetkého druhu, zabezpečila sa výrazná flexibilita a jednoduché rozširovanie kapacít pri očakávaných meniacich sa požiadavkách na ukladanie, spracovanie a sprístupňovanie dát. Zabezpečilo sa aj vyššie zhodnotenie uložených vedeckých dát a aplikácií tým, že sa využíva možnosť súčasného a paralelného spracovania jednotlivých dát – agend doteraz vedených na rôznych miestach a rôznym spôsobom. Realizovaná je efektívna prevádzka úložných a výpočtových kapacít, ako aj špecializovaného softvérového vybavenia, čo z celospoločenského pohľadu znamená výrazné zníženie nákladov na pracovnú silu, zdroje a energie v porovnaní s nákladmi na výpočtové a dátové systémy rozmiestnené na jednotlivých VaV pracoviskách a univerzitách.

Hardvérová i softvérová infraštruktúra DC VaV významnou mierou napomáha vedeckej komunite pri uskutočňovaní VaV aktivít, a to najmä vo vedných oblastiach, ktoré si vyžadujú realizáciu zložitých výpočtových úkonov, či využitie špecializovaného aplikačného programového vybavenia. Rovnako sú v DC VaV prevádzkované aplikácie, nástroje a systémy určené na sledovanie a analýzu VaV aktivít na Slovensku a poskytujú podporu pre hodnotenie a celkové riadenie vedy zo strany MŠVVaŠ SR.

Integrovaný systém služieb, ktorý je v DC VaV nasadený, umožňuje manažovanie a efektívny prístup k jednotlivým aplikáciám pre VaV pracovníkov. Disponibilita výkonnej infraštruktúry Dátového centra (veľké úložné a výpočtové kapacity) a špecializovaného programového vybavenia napomáhajú slovenským vedeckým pracovníkom pri dosahovaní špičkových výsledkov, ktoré by bez takejto podpornej infraštruktúry nebolo možné dosiahnuť. Aplikačné programové vybavenie dátového centra využívajú najmä vedeckí pracovníci SAV, Slovenskej technickej univerzity v Bratislave a Košiciach, Univerzity Komenského, Ekonomickej univerzity, Žilinskej univerzity, Univerzity sv. Cyrila a Metoda, Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, ale aj ďalších vedeckých inštitúcií na Slovensku.

DC VaV oproti predchádzajúcemu stavu umožnilo najmä:

- rádomé zvýšenie dostupnosti služieb rozhodujúcich celoštátnych aplikácií pre všetkých vedeckých VaV pracovníkov v SR;
- dosiahnutie požadovanej úrovne bezpečnosti uložených dát pre VaV a postupný transfer určených aplikácií do manažovaného a riadeného prostredia s vysokou výkonnosťou a službami údržby;
- výraznú flexibilitu (rekonfigurovateľnosť) dátového a aplikačného priestoru a jednoduchú škálovateľnosť a rozširovanie kapacít pri očakávaných meniacich sa požiadavkách na ukladanie, spracovanie a sprístupňovanie dát a aplikačnej podpory;
- koncentrovať vysokokvalifikované pracovné sily a poskytovať tak služby s pridanou hodnotou a potrebnou IKT odbornosťou, ktoré nie je možné zabezpečiť na takej úrovni v malých decentralizovaných pracoviskách;
- vyššie zhodnotenie uložených dát s optimalizáciou výkonu aplikácií tým, že sa využije možnosť súčasného

paralelného spracovania s vyhodnocovaním efektivity, riadením výkonu a podstatným zvýšením dostupnosti;

- optimalizáciu prevádzky a z celospoločenského pohľadu výrazné zefektívnenie nákladov na pracovnú silu, zdroje a energiu (vrátane environmentálnych ukazovateľov) oproti nárokom na zabezpečenie prevádzky distribuovaných výpočtových a dátových systémov.

Realizácia DC VaV je výkonnostne a kapacitne jedným z najväčších riešení v rámci Slovenska. Vzhľadom na použité technológie a ciele smerovanie k využívaniu štandardov popri proprietárnych potrebách špecifického VaV segmentu sa toto pracovisko riadne začlenilo do systému európskych IKT štruktúr na podporu vedy. Vďaka integrácii s existujúcimi či novobudovanými špecializovanými pracoviskami – napr. projekt realizácie superpočítačov a grid-centra SAV – podstatne stúpne potenciál možností v ponúkaných službách takéhoto prostredia za vzájomne využiteľných benefitov týchto prostredí. Uskutočnenie takéhoto významného cieľa prinesie novú kvalitu, ponúknutú celej vedeckej a výskumno-vývojovej základni, ktorú v súčasnosti na Slovensku tvorí cca. 23 tis. pracovníkov VaV. Doterajšie úspešné aktivity slovenského vedeckého potenciálu dostanú takto v medzinárodnom kontexte silný impulz na podporu, spoluprácu a napokon aj zviditeľnenie domácich VaV trendov s omnoho väčším priestorom na prirodzenú cezhraničnú integráciu.

Zámery pre ďalšie programové obdobie

Jednou z hlavných oblastí centrálnej VaV infraštruktúry je práve hardvérová a softvérová infraštruktúra DC VaV, ktorá významnou mierou napomáha vedeckej komunite pri uskutočňovaní VaV aktivít, a to najmä vo vedných oblastiach, ktoré si vyžadujú realizáciu zložitých výpočtových úkonov, či využitie špecializovaného aplikačného programového vybavenia. V rámci programového obdobia ŠF EÚ 2014 – 2020 bude potrebné alokovať dostatočné zdroje na finančne náročnú prevádzku dátového centra a jeho ďalší rozvoj, a to jednak v oblasti zvyšovania výpočtových a úložných kapacít v súlade s aktuálnymi trendmi, ako aj obstaraním špecializovaného aplikačného programového vybavenia na základe aktuálnych potrieb vedeckej komunity. Potrebné bude aj dobudovať a ďalej rozvíjať Integrovaný systém služieb, v rámci ktorého sú jednotlivé aplikácie dátového centra a prístupy k nim zo strany vedeckej komunity manažované. Možnosť aktívneho využívania vysoko výkonnej IKT infraštruktúry a špecializovaného aplikačného programového vybavenia významným spôsobom napomôže slovenským VaV inštitúciám pri dosahovaní konkurencieschopných výstupov vedeckej činnosti.

Ďalšou oblasťou je kontinuálny rozvoj a zdokonaľovanie centrálnych systémov, registrov a nástrojov zameraných na kontrolu, hodnotenie a manažovanie vedy na Slovensku. Ide najmä o celoslovenský systém o vede SK CRIS, postavený na európskom dátovom formáte CERIF. V tejto súvislosti považujeme za potrebné aj vybudovanie lokálnych systémov na evidenciu a manažovanie vedeckej činnosti v rámci jednotlivých vedeckých inštitúcií, ktoré by zároveň zabezpečovali verifikovaný zber údajov pre celonárodný systém na sledovanie a hodnotenie vedy SK CRIS.

Inými systémami administrovanými CVTI SR, ktorých prevádzku a najmä rozvoj bude potrebné zabezpečiť sú Centrálny register evidencie publikačnej a umeleckej činnosti, Centrálny register záverečných a kvalifikačných prác a tzv. Antiplagiátorský systém.

Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií

na Slovensku (ďalej len „NITT SK“)

Poslanie a význam projektu

Hlavným zámerom projektu NITT SK je vytvorenie komplexného národného systému podpory transferu technológií a poznatkov nadobudnutých výskumno-vývojovou činnosťou do hospodárskej a spoločenskej praxe. V rámci projektu sú pre potreby vedeckých pracovníkov na Slovensku zabezpečované a finančne kryté expertné podporné služby špičkových domácich i zahraničných expertov na transfer technológií, ktorí našim univerzitám a SAV pomáhajú zabezpečiť ochranu vytvoreného duševného vlastníctva, a toto následne komerčne zhodnotiť prostredníctvom aplikácie v hospodárskej praxi. Projekt NITT SK má tiež ambíciu zvýšiť povedomie vedeckej komunity o dôležitosti ochrany duševného vlastníctva a celého procesu transferu technológií.

V rámci projektu bol vypracovaný a postupne sa implementuje komplexný návrh Národného systému podpory transferu technológií, ako efektívneho a dlhodobého fungujúceho systému odrážajúceho špecifiká a podmienky v oblasti transferu technológií na Slovensku. Verejným a štátnym výskumným inštitúciám sú v rámci systému bezplatne poskytované expertné podporné služby v celom procese transferu technológií. O význame tejto podpory svedčí fakt, že kým v čase pred spustením implementácie projekt NITT SK bolo z prostredia akademickej obce SR registrovaných v priemere asi 6 patentov ročne, za necelý rok poskytovania podporných služieb **v rámci projektu NITT SK sa rozbehlo zabezpečovanie ochrany, prevažne formou patentov, pre takmer 40 vynálezov pochádzajúcich z akademického prostredia.** V rámci projektu je tiež podporovaný rozvoj a fungovanie Centier transferu technológií pri jednotlivých akademických inštitúciách.

Národný systém podpory transferu technológií

Základné súčasti systému

Expertné podporné služby poskytované v procese transferu technológií, teda pri ochrane duševného vlastníctva a jeho komercializácii:

- zabezpečenie ochrany duševného vlastníctva (ďalej len „DV“), teda výstupov vedecko-výskumnej činnosti na verejných VaV inštitúciách SR;
- komerčné zhodnocovanie DV (licencovanie, odpredaj, zakladanie spin-off firiem).

Patentový fond – hradenie administratívnych a správnych poplatkov za predmety priemyselného vlastníctva, najmä patentov z patentového fondu (využitie prostriedkov štátneho rozpočtu).

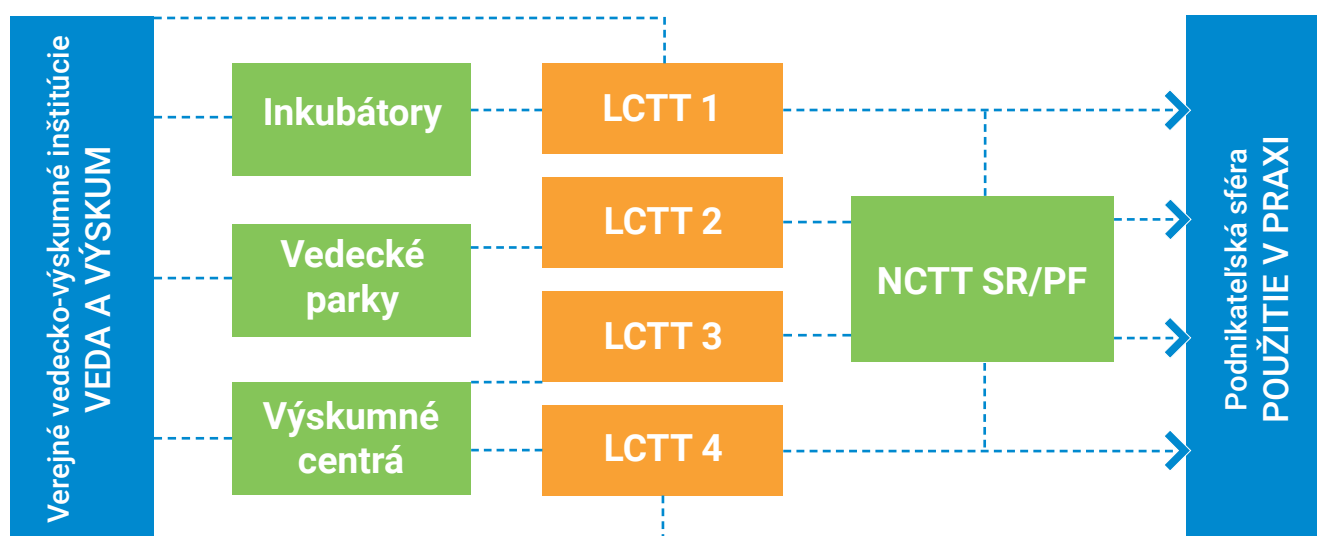
NCTT SR – Národné centrum transferu technológií SR :

- poskytuje podporné služby v procese transferu technológií verejným vedecko-výskumným inštitúciám cez ich lokálne centrá transferu technológií (CTT);
- spravuje Patentový fond pre hradenie administratívnych a správnych poplatkov predmetov priemyselného vlastníctva (najmä patentov);
- buduje prostredie vhodné pre realizáciu transferu technológií:
 - tvorí a presadzuje implementáciu smerníc na verejných VaV inštitúciách,
 - tvorí a sprístupňuje metodické materiály,
 - navrhuje a presadzuje spôsob a pravidlá realizácie TT na verejných VaV inštitúciách SR tak, aby bol TT realizovaný transparentne a zrozumiteľne pre partnerov z komerčnej sféry.

NPTT – národný portál transferu technológií:

- zadávanie žiadostí o podporné služby;
- informácie o aktuálnom dianí v oblasti TT.

Schéma: Národný systém podpory TT

Legenda:

- NCTT SR – Národné centrum transferu technológií (poskytuje podporné služby lokálnym CTT)
- LCTT – Centrum transferu technológií na verejnej vedecko-výskumnej inštitúcii, tzv. lokálne centrum transferu technológií
- PF – Patentový fond v správe NCTT SR

Výstupy projektu

Zmluvy o poskytovaní expertných podporných služieb (EPS)

Do procesu poskytovania podpory pri ochrane DV a jeho komercializácii sa prostredníctvom bilaterálnych zmlúv zapojilo nateraz 17 verejných VaV organizácií SR. Keďže sa jedná o všetky najväčšie slovenské inštitúcie poskytované podporných služieb v procese TT pokrýva v rámci projektu cca 80 % celkového potenciálu slovenskej vedy. Pribežne sú zapájané aj ďalšie VaV inštitúcie, najmä ústavy SAV, je teda predpoklad, že v blízkej budúcnosti bude podporou projektu pokrytých takmer 100% potenciálu slovenskej vedy pre transfer technológií.

Univerzita Komenského v Bratislave	Vysoká školaýtvarných umení
Slovenská technická univerzita v Bratislave	Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum
Technická univerzita v Košiciach	Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach	Fyzikálny ústav SAV
Žilinská univerzita v Žiline	Elektrotechnický ústav SAV
Technická univerzita vo Zvolene	Ústav anorganickej chémie SAV
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre	Ústav experimentálnej farmakológie a toxikológie SAV
Prešovská univerzita v Prešove	Ústav polymérov SAV
Ústav stavebníctva a architektúry SAV	

Prehľad verejných VaV inštitúcií podporovaných v rámci projektu NITT SK(uzavreté Rámcové zmluvy o poskytovaní expertných podporných služieb).

Expertné podporné služby - Zoznam podporných služieb, ktoré CTT pri CVTI SR poskytlo verejným VaV inštitúciám ako podporu pri realizácii transferu technológií (podrobnejší popis jednotlivých služieb je k dispozícii na www.nptt.sk)

Poskytnuté expertné podporné služby	slovenská akademická obec	Slovenská akadémia vied
Asistencia pri výbere výsledkov vedecko-výskumnej činnosti na priemyselno-právnu ochranu a odhad komerčného potenciálu výsledkov vedecko-výskumnej činnosti	71	27
<ul style="list-style-type: none"> • predbežný odhad komerčného potenciálu • rozšírený odhad komerčného potenciálu • posúdenie realizovateľnosti priemyselno-právnej ochrany • asistencia pri výbere výsledkov vedeckovýskumnej činnosti na priemyselno-právnu ochranu • identifikácia a vymedzenie predmetu duševného vlastníctva pre realizáciu transferu technológií 		
Príprava a podanie patentovej prihlášky a prihlášky pre všetky relevantné predmety PV v SR a na zahraničných patentových úradoch, zastupovanie pred patentovými úradmi	56	24
<ul style="list-style-type: none"> • príprava a podanie národnej patentovej prihlášky • príprava a podanie prihlášky úžitkového vzoru • príprava a podanie medzinárodnej PCT prihlášky • zastupovanie pre úradom (ÚPV SR, WIPO) • zabezpečenie prechodu do národných fáz z PCT prihlášky 		
Vyhľadávanie partnerov pre komercializáciu s využitím experta	19	6
Stratégia komercializácie duševného vlastníctva	19	6
Spolupráca pri tvorbe licenčných zmlúv	2	2
• príprava zmluvy o prevode majetkových práv k predmetu duševného vlastníctva		
Vedenie rokovaní, sprevádzanie pri rokovaníach	1	1
Vypracovanie návrhov zmlúv a posúdenie návrhov zmlúv	19	12
<ul style="list-style-type: none"> • príprava návrhu zmluvy o vysporiadaní majetkových vzťahov k predmetu duševného vlastníctva • posúdenie dodaného návrhu zmluvy o vysporiadaní majetkových vzťahov k predmetu duševného vlastníctva a o prerozdelení príjmov • posúdenie existujúcich zmlúv a návrhov zmlúv vzhľadom na možnosť a spôsob realizácie komercializácie • príprava zmluvy o určení rozsahu spolupôvodcovstva a vlastníctva k predmetu priemyselného vlastníctva 		
Marketingové prezentácie technológií	22	9
<ul style="list-style-type: none"> • vypracovanie marketingovej prezentácie (brief) pre účely vyhľadávania partnerov pre komercializáciu • príprava posteru a ďalších propagačných materiálov na prezentáciu predmetu priemyselného vlastníctva na výstavách a fórach za účelom komercializácie 		
Aktívne vyhľadávanie duševného vlastníctva - výstupov vedecko-výskumnej činnosti v akademickom prostredí vhodných pre realizáciu ochrany duševného vlastníctva a komercializáciu	2	0
• aktívny technologický audit na vedeckovýskumných pracoviskách		

Prehľad realizovanej podpory v procese transferu technológií (01/2013 – 02/2014)

Okrem budovania Národného systému podpory transferu technológií, ktorý má pretrvať ako základná infraštruktúra pre realizáciu transferu technológií na slovenských verejných VaV inštitúciách, poskytuje CTT pri CVTI SR aj priame podporné služby.

Prehľad ako boli zatiaľ poskytované, uvádzame ďalej. Prehľad projektov (technológií) podporených pri realizácii transferu technológií na jednotlivých verejných vedecko-výskumných inštitúciách SR (spolu 63 projektov)

Slovenská akadémia vied (30)
Spôsob a systém pre 3D rekonštrukciu jemnej štruktúry pomocou RTG tomografie kombinovanej s elastickým rozptylom
Imuno-inertnosť: Morfolinom modifikované povrchy materiálov pre in vivo biomedicínske aplikácie
Zvýšenie špecificity a selektivity liečiv interagujúcich s nukleovými kyselinami
Príprava zmlúv o vysporiadaní pôvodcovských a majetkových vzťahov
Magneticky značené liečivo na inhibíciu rastu nádorov
Spôsob merania obsahu acyklických alkánov v alkoholoch metódou laserového rozptylu svetla
Spôsob prípravy účinného kompozitného sorbenta na odstraňovanie anorganických a organických kontaminantov z vôd
Spôsob prípravy kompozitnej polyakrylamidovej disperzie
Nové leptadlo na tvarovanie tenkých vrstiev vysokoteplotných supravodičov na báze tália a jeho použitie
Tvarovanie kovových skiel za tepla
MEMS tlakový senzor s tranzistorom s vysokou pohyblivosťou elektrónov
Spôsob sieťovania filmov polymérov
Lightning treat indicator (Indikátor ohrozenia bleskami)
Systém a zariadenie pre in vivo izoláciu cirkulujúcich nádorových buniek z periférnej krvi

Material transfer agreement
Obohacovací tranzistor s InN kanálom a spôsob jeho prípravy v integrácii s ochudobňovacím tranzistorom
Magnetoelastický snímač deformácie
Zmluva NDA pre IT technológie
Riadenie sondy rastrovacieho tranzientového mikroskopu a spôsob uskutočnenia lokálnej nábojovej tranzientovej analýzy
Viacvrstvé materiály/pásky pripravené rýchlym ochladením taveniny
Kapsula na cieleňú aplikáciu liečiv a spôsob jej použitia
Bezpaladiový senzor plynov
Laboratórny žiarivový lis ONE
Detekcia rakoviny vaječníkov na základe autofluoresenčnej analýzy moču
Biodegradovateľné plasty
Marketing pre Gravipool
Adhezíva a lepidlá
Kmene mikroorganizmov trichoderma atroviride a Trichoderma harzanium a prostriedok na ochranu rastlín
Spôsob prípravy materiálov s homogénnou distribúciou uhlíkových nanorúrok
Deriváty kvercetínu, farmaceutická kompozícia s ich obsahom a ich použitie

Univerzita Komenského v Bratislave (8)

Zariadenia na úpravu rastlinných semien plazmou za atmosferického tlaku
Spôsob prípravy hostiteľského kmeňa Escherichia coli s dvojitou reguláciou expresie rekombinantných proteínov
Spôsob produkcie rozpustného ľudského rekombinantného rastového hormónu
Príprava z izomérov derivátov 2 – (2-oxoindolin-3-ylidene) hydrazinecarboxamidu
Digitálna morfológia v semiautomatickej umelo inteligentnej identifikácii Thysanoptera
Zmluva o určení rozsahu spolupôvodcovstva a vlastníctva k predmetu priemyselného vlastníctva
AMOS-Celooblohový automatický systém na detekciu meteorov a výpočet ich dráh
Paládnaté komplexy kurkumínu a jeho analógov

Slovenská technická univerzita v Bratislave (11)

Lis na pelety
Konštrukčná zostava prvkov protipovodňových mobilných modulárnych zábran
Konštrukcia snímačov vibrácií technologických zariadení pod vodnou hladinou
Protibežný motorgenerátor
Kombinované magnetické ložisko
Spôsob diagnostikovania počiatočného štádia arteriosklerózy
Axiálny extrudér s rotujúcou hlavou
Osvetlenie nivelačných lát
Metódy a systém hromadného spracovania dát a informácií v databázach, využívajúce abstrakciu vedomostí vo forme virtuálnej jednotky vedomostí s preddefinovanými multifunkčnými atribútmi v osobitej štruktúre, vhodnej na automatizáciu a modelovanie procesov, ktoré sú založené na vedomostiach
Prísady zlepšujúce cetánové číslo dieselových palív
Inteligentný modul na detekciu plynov

Žilinská univerzita v Žiline (11)

Náhrada elektromechanického pohonu VN odpájača elektrohydraulickým pohonom
Stereoskopický kamerový systém
Aretačná jednotka pohybovo-aretačného systému
Dopravná značka s vyššou odolnosťou proti orosovaniu
Zariadenie pre krbovú alebo komínovú vložku na ohrev vody so samoregulovateľnou teplotou vody
Technológia prípravy optických vláknových vlnovodov z polydimetylsiloxánu
Hydraulický pohon dávkovacieho stroja
Tepelná trubica s uzavretou slučkou
Výmenník tepla spaliny – voda
Výmenník tepla spaliny – vzduch
Rekuperačné zariadenie taviaceho agregátu

Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum (2)		
Prístroj na meranie počtu somatických buniek v mlieku		
Črevná veterinárna kanyla		
Technická univerzita v Košiciach (1)		
Prietokový profil		

Z uvedených technológií sú viaceré vo fáze, kedy už boli podané prihlášky pre rôzne predmety priemyselného vlastníctva. Ich prehľad je uvedený nižšie.

Prehľad realizovaných prihlášok priemyselného vlastníctva

Inštitúcia	Názov projektu	Pozn.
Ústav anorganickej chémie SAV	Laboratorný žiarivový lis ONE!	PCT
	Spôsob prípravy materiálov s homogénnou distribúciou uhlíkových nanorúrok	N
Ústav Polymérov SAV	Adhezíva a tmely so špeciálnymi vlastnosťami	OZ
	Spôsob sieťovania polystyrénu	N
	Biodegradovateľné plasty	NF
	Spôsob prípravy účinného absorbenta na odstraňovanie kontaminantov z vôd	N
	Spôsob prípravy kompozitnej polyakrylamidovej disperzie	UV
Elektrotechnický ústav SAV	Tvrdý hrot pre skenovací mikroskopiu a spôsob jeho výroby	PCT
	Úprava senzorických vlastností vodivých polymérov plazmatickým opracovaním	PCT
	Obohacovací tranzistor s InN kanálom a spôsob jeho prípravy v integrácii s ochudobňovacím tranzistorom	N
	MEMS tlakový senzor s tranzistorom s vysokou pohyblivosťou elektrónov	N
	Nové leptadlo na tvarovanie tenkých vrstiev vysokoteplotných supravodičov na báze tália a jeho použitie	N
Fyzikálny ústav SAV	Viacvrstvé materiály/pásky pripravené rýchlym ochladením taveniny	PCT
	Riadenie sondy rastrovacieho tranzientového mikroskopu a spôsob uskutočnenia lokálnej nábojovej tranzientovej analýzy	N, PCT
	Tvarovanie kovových skiel za tepla	N
Ústav experimentálnej farmakológie a toxikológie SAV	Deriváty kvercetínu: spôsob ich prípravy a použitie	PCT
Ústav stavebníctva a architektúry SAV	Kapsula na cieleňú aplikáciu liečiv a spôsob jej použitia	N
	Systém a zariadenie pre vivo izoláciu cirkulujúcich nádorových buniek z periférnej krvi	N
	Lightning treat indicator (Indikátor ohrozenia bleskami)	N
Ústav experimentálnej fyziky SAV	Spôsob merania obsahu acyklických alkánov v alkoholoch metódou laserového rozptylu svetla	N
Univerzita Komenského v Bratislave	Paládnaté komplexy kurkumínu a jeho analógov	N, PCT
	AMOS-Celooblohový automatický systém na detekciu meteorov a výpočet ich dráh	2x N
	Príprava z izomérov derivátov 2 - (2-oxoindolin-3-ylidene) hydrazinecarboxamidu	N
	Spôsob produkcie rozpustného ľudského rekombinantného rastového hormónu	N
	Spôsob prípravy hostiteľského kmeňa Escherichia coli s dvojitou reguláciou expresie rekombinantných proteínov	N
Slovenská technická univerzita v Bratislave	Prísady zlepšujúce cetánové číslo dieselových palív	N
Technická univerzita Košice	Prietokový profil	PCT
Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum	Črevná veterinárna kanyla	N
	Prístroj na meranie počtu somatických buniek v mlieku	N
Žilinská univerzita v Žiline	Rekuperačné zariadenie taviaceho agregátu	N
	Výmenník tepla spaliny – vzduch	N
	Výmenník tepla spaliny – voda	2x N
	Tepelná trubica s uzavretou slučkou	N
	Technológia prípravy optických vláknových vlnododov z polydimetylsiloxánu	PCT
	Zariadenie pre krbovú alebo komínovú vložku na ohrev vody so samoregulovateľnou teplotou vody	PCT
	Dopravná značka s vyššou odolnosťou proti orosovaniu	N
	Aretačná jednotka pohybovo-aretačného systému	N
	Stereoskopický kamerový systém	N

Legenda:

- **N** – národná patentová prihláška

- **PCT** – medzinárodná patentová prihláška PCT

- **UV** – úžitkový vzor

- **OZ** – ochranná známka

- **NF** – vstup do národnej fázy PCT

Na realizáciu všetkých uvedených expertných podporných služieb (ďalej len „EPS“) pre všetky uvedené projekty (technológie) boli na priamu podporu verejných vedecko-výskumných inštitúcií vynaložené finančné prostriedky (z projektu NITT SK a z účelových prostriedkov zo štátneho rozpočtu) v nasledovnej štruktúre:

1. Expertné podporné služby zabezpečené a financované z projektu NITT SK

Cca. 52 % všetkých prostriedkov slúžilo na podporu ústavov SAV (podporených 30 prípadov), zvyšných 48 % na podporu univerzít, VŠ a rezortných výskumných ústavov (podporených 33 prípadov).

2. Úhrada prihlasovacích poplatkov za predmety priemyselného vlastníctva (najmä patentové prihlášky) z účelovo pridelených prostriedkov zo štátneho rozpočtu

Približne 60 % finančných prostriedkov slúžilo na prihlasovacie a iné administratívne poplatky prihlášok predmetov priemyselného vlastníctva (najmä patentových prihlášok) pochádzajúcich z ústavov SAV (spolu 17 prihlášok) a zhruba 40 % prostriedkov sa týkalo prihlášok predmetov priemyselného vlastníctva z ostatných verejných vedecko-výskumných inštitúcií – univerzít, VŠ a rezortných výskumných ústavov (spolu 20 prihlášok).

Zámery pre ďalšie programové obdobie

Vzhľadom na náročnosť a dlhodobosť procesov transferu technológií bude podpora týchto procesov zo strany štátu nevyhnutná aj v programovom období 2014 – 2020, keďže nie je možné po tak krátkom čase očakávať samoudržateľnosť národného systému transferu technológií. Bude potrebné pokračovať v podpore akademických inštitúcií pri ochrane a komercializácii duševného vlastníctva formou zabezpečovania relevantných expertných podporných služieb ako aj finančných prostriedkov na aspoň čiastočné hradenie prihlasovacích a udržiavacích poplatkov patentových prihlášok v prospech VaV inštitúcií.

Pre blízku budúcnosť, na základe nášho posúdenia potenciálu verejných VaV inštitúcií pre TT, odhadujeme ďalší kvantitatívny vývoj nasledovne:

Rok	Počet nových projektov/technológií	Počet národných patentových prihlášok na ÚPV SR	Počet medzinárodných PCT prihlášok
2014	80	15 – 20	6 – 7
2015	100	20 - 25	7 – 9
2016	120	25 – 30	9 – 12

Pri plnom rozvinutí potenciálu pre TT na slovenských VaV inštitúciách a pri pokračujúcej centrálnej podpore predpokladáme ku koncu ďalšieho programového obdobia podávanie cca 60-tich patentových národných prihlášok na ÚPV SR a cca 15 – 20 medzinárodných PCT prihlášok ročne.

Národný informačný systém podpory výskumu a vývoja na Slovensku – prístup k elektronickým informačným zdrojom NISPEZ + NISPEZ II

Poslanie a význam projektu

Národný projekt NISPEZ sa prioritne zameriava na informačnú podporu pracovníkov VaV na Slovensku prostredníctvom koordinovaného centralizovaného nákupu a sprístupňovania celosvetovej odbornej a vedeckej literatúry v elektronickej forme od renomovaných svetových vydavateľov pre pracovníkov v oblasti VaV na Slovensku. Ďalšími čiastkovými cieľmi sú vytvorenie databázy slovenských elektronických informačných zdrojov pre VaV a prebudovanie a rozšírenie Centrálneho informačného portálu pre VVaI na celonárodný systém o vede s názvom SK CRIS, postavený na dátových štandardoch EÚ.

Projekt NISPEZ posunul riešenie problematiky nákupu prístupov do najvýznamnejších vedeckých databáz do systémovej roviny a prispel k značnému rozšíreniu portfólia vedeckých e-zdrojov ako aj skladby používateľských VaV inštitúcií prístupujúcich k týmto zdrojom. Týka sa to nielen centrálneho financovania prístupov k e-zdrojom, uzatvárania zmlúv s dodávateľmi databáz, organizácie a vytvárania podmienok na zabezpečenie efektívnosti využívania daných e-zdrojov, či zavádzania nadstavbových nástrojov, ale aj zabezpečovania trvalej udržateľnosti prístupu k e-zdrojom pre VaV komunitu Slovenska, ktorú tvorí viac než 50 000 osôb v nasledovnej skladbe:

- interní študenti II. stupňa VŠ štúdiá (4. – 6. ročník);
- interní študenti III. stupňa VŠ štúdiá = doktorandi;
- vedecko-pedagogickí pracovníci (učitelia);
- vedecko-výskumní pracovníci.

Aktivity projektu

Ťažiskovou aktivitou národného projektu NISPEZ je pre VaV inštitúcie na Slovensku (univerzity, VŠ a SAV) zabezpečiť prístup do najvýznamnejších svetových vedeckých databázových kolekcí – elektronických informačných zdrojov od renomovaných vydavateľov a producentov databáz, ktoré sú nevyhnutné pre činnosť vedeckých pracovníkov.

Databázy sprístupňované v rámci projektu NISPEZ svojim obsahovým zameraním pokrývajú jednotlivé vedné oblasti a používateľom sprístupňujú plné texty najvýznamnejších vedeckých a odborných publikácií. Inštitúciám zapojeným do národného projektu sú sprístupňované podľa profilového zamerania konkrétnej VŠ, univerzity či vedeckej knižnice.

Dôležitou časťou celého portfólia sú bibliografické, citačné a scientometrické databázy platformy Web of Knowledge a SCOPUS, do ktorých mali v rámci národného projektu prístup všetky zapojené inštitúcie. Informácie z nich sú potrebné nielen na sledovanie najnovších vedeckých poznatkov, vývojových trendov, ale aj na hodnotenie vedecko-

výskumnej práce jednotlivcov, katedier, ústavov, VŠ a univerzít v SR. Obe spomenuté databázy sú multidisciplinárne – mapujú všetky vedné disciplíny, vďaka čomu nachádzajú uplatnenie takmer vo všetkých spomínaných inštitúciách, a taktiež obe databázy boli vybrané Európskou radou pre výskum (ďalej len „ERC“) na pomoc pri hodnotení vedeckých pracovníkov a následnom rozdeľovaní finančných prostriedkov.

Pri výbere databáz do portfólia e-zdrojov NISPEZ sa významne prihliadalo na požiadavky jednotlivých zapojených inštitúcií, preto možno skonštatovať, že súčasné portfólio sprístupňovaných e-zdrojov je vhodným základom pri zabezpečovaní informačnej podpory VaV na Slovensku.

Prehľad vedecko-výskumných inštitúcií zapojených do národného projektu NISPEZ, ako aj prehľad sprístupňovaných databáz uvádzajú nasledovné tabuľky.

Prehľad VaV inštitúcií, pre ktoré je v rámci projektu NISPEZ zabezpečovaný prístup k vedeckým databázam

01.	Akadémia ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika
02.	Akadémia umení v Banskej Bystrici
03.	Centrum vedecko-technických informácií SR (CVTI SR)
04.	Ekonomická univerzita v Bratislave
05.	Katolícka univerzita v Ružomberku
06.	Prešovská univerzita v Prešove
07.	Slovenská národná knižnica v Martine
08.	Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre
09.	Slovenská technická univerzita v Bratislave
10.	Technická univerzita v Košiciach
11.	Technická univerzita vo Zvolene
12.	Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne
13.	Trnavská univerzita v Trnave
14.	Univerzita J. Selyeho v Komárne
15.	Univerzita Komenského v Bratislave
16.	Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre
17.	Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
18.	Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
19.	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
20.	Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach
21.	Univerzitná knižnica v Bratislave
22.	Slovenská akadémia vied (SAV)/Ústredná knižnica SAV v Bratislave
23.	Vysoká škola múzických umení v Bratislave
24.	Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave
25.	Žilinská univerzita v Žiline

Portfólio e-zdrojov pre VaV na Slovensku (NISPEZ) v období 2009 – 2015

Názov databázovej kolekcie		Charakteristika
01.	ACM/Association for Computing Machinery	V súčasnosti najobsiahlejšia kolekcia plnotextových článkov a bibliografických záznamov v oblasti počítačov a IT. Sprístupňuje vyše 300 tis. plnotextových článkov, 42 časopisov, vyše 270 konferenčných zborníkov, 9 najcitovanejších magazínov v oblasti počítačovej vedy, 37 technických správ, multimediálne dokumenty.
02.	Art Museum Image Gallery	Obsahuje viac ako 155 000 umeleckých diel (od roku 3000 pred n. l. až po súčasnosť) z kolekcií najznámejších múzeí a galérií. V roku 2009 pribudli do kolekcie aj záznamy zo šiestich digitálnych kolekcií Kongresovej knižnice v USA.
03.	Gale Virtual Reference Library: Art	Umenovedne zameraná kolekcia referenčných prác (elektronické knihy) od renomovaných vydavateľstiev na platforme Gale Virtual Reference Library obsahuje 80 titulov neperiodických publikácií (spolu viac ako 150 zväzkov kníh) v elektronickej podobe.
04.	IEEE/IET Electronic Library (IEL)	Najobsiahlejšia plnotextová kolekcia článkov z časopisov a konferenčných zborníkov z oblasti informačných a komunikačných technológií, elektrotechniky a elektroniky na svete. Celkovo obsahuje vyše 3 mil. dokumentov, každý mesiac je pridaných približne 25 000 nových dokumentov.
05.	Knovel Library	Elektronická kolekcia interaktívnych plnotextových referenčných príručiek a databáz z oblasti prírodných vied, techniky, strojárstva, farmácie, potravinárstva, zdravia, hygieny a dopravných stavieb.
06.	ProQuest Central	Súhrnná databáza sprístupňujúca články z periodík (17 500 titulov), denníkov (800 titulov vrátane napr. The Wall Street Journal), profily firiem (44 000 profilov) a priemyselných odvetví (3 600), trhové správy (8 890 správ zo 43 odborov a 40 krajín sveta) a dizertačné práce (56 000 prác s plnými textami).
07.	REAXYS	Rozsiahla databáza štruktúr, fyzikálno-chemických vlastností, biologických, farmakologických, ekologických informácií a reakcií týkajúcich sa organických zlúčenín. V súčasnosti zahŕňa vyše 1 000 000 abstraktov odborných článkov.

08.	ScienceDirect	Plnotextová databáza umožňujúca prístup k článkom z cca. 2 500 titulov vedeckých časopisov vydavateľstva Elsevier (Freedom kolekcia) z oblasti technických, prírodných a spoločenských vied, medicíny a ďalších odborov. Freedom kolekcia sprístupňuje plné texty článkov od r. 1995.
09.	SCOPUS	SCOPUS je multidisciplinárna abstraktová, bibliografická a scientometrická databáza z produkcie vydavateľstva Elsevier, ktorá patrí medzi najväčšie na svete. Obsahuje cca. 46 miliónov záznamov.
10.	SpringerLink	Plnotextová databáza obsahujúca články z 1 660 titulov vedeckých časopisov vydavateľstva Springer z oblasti vedy, techniky a medicíny. Plné texty článkov sú prístupné od r. 1997.
11.	Web of Knowledge – Current Contents Connect	Obsahuje kompletne bibliografické údaje z viac ako 8 000 svetových vedeckých časopisov.
12.	Web of Knowledge – Essential Science Indicators	Scientometrická databáza, ktorá poskytuje prehľad o svetových trendoch vo vede, o popredných vedcoch, špičkových inštitúciách, najcitovanejších prácach; 10-ročná retrospektíva; sleduje viac ako 11 000 periodík.
13.	Web of Knowledge – Journal Citation Reports	Scientometrická databáza, ktorá poskytuje štatistické údaje a informácie na hodnotiace účely a porovnávanie časopisov, každoročne uvádza impact factor jednotlivých vedeckých časopisov, retrospektíva od r. 2000, sleduje asi 6 600 periodík.
14.	Web of Knowledge – Web of Science	Bibliografické údaje vrátane abstraktov a citácií prác z oblasti VaV, retrospektíva od r. 1985, týždenná aktualizácia, sleduje sa asi 11 000 titulov časopisov.
15.	Web of Knowledge – MEDLINE	Popredná bibliografická a abstraktová databáza pokrývajúca najmä oblasti prírodných vied a lekárstva obsahujúca viac ako 21 milióna záznamov článkov z približne 5000 titulov publikácií.
16.	Wiley Online Library	Obsahuje vyše 3 milióny článkov z viac ako 1 400 recenzovaných časopisov produkcie Wiley-Blackwell, z ktorých viac ako polovica je vydávaných v spolupráci so svetovými prestížnymi vedeckými a odbornými spoločnosťami.

Výstupy a dopad projektu

V rokoch 2009 – 2014 sa uskutočnilo 210 odborných podujatí, seminárov, workshopov a konferencií, na ktorých sa zúčastnilo až 3.369 odborných a vedeckých pracovníkov. Hlavným zámerom týchto podujatí bolo informovať vedeckú komunitu o možnosti využívaní elektronických informačných zdrojov a zvýšiť ich gramotnosť pri efektívnom využívaní týchto zdrojov.

Efektívne vyhľadávanie v databázach zabezpečuje **vyhľadávací portál pre vedu a výskum s názvom scientia.sk** (<http://scientia.cvtisr.sk>), ktorý bol vybudovaný v rámci projektu. Umožňuje odborným a vedeckým pracovníkom efektívne z jedného rozhrania súbežne vyhľadávať informácie v rôznorodých elektronických zdrojoch zameraných na jednotlivé oblasti VaV.

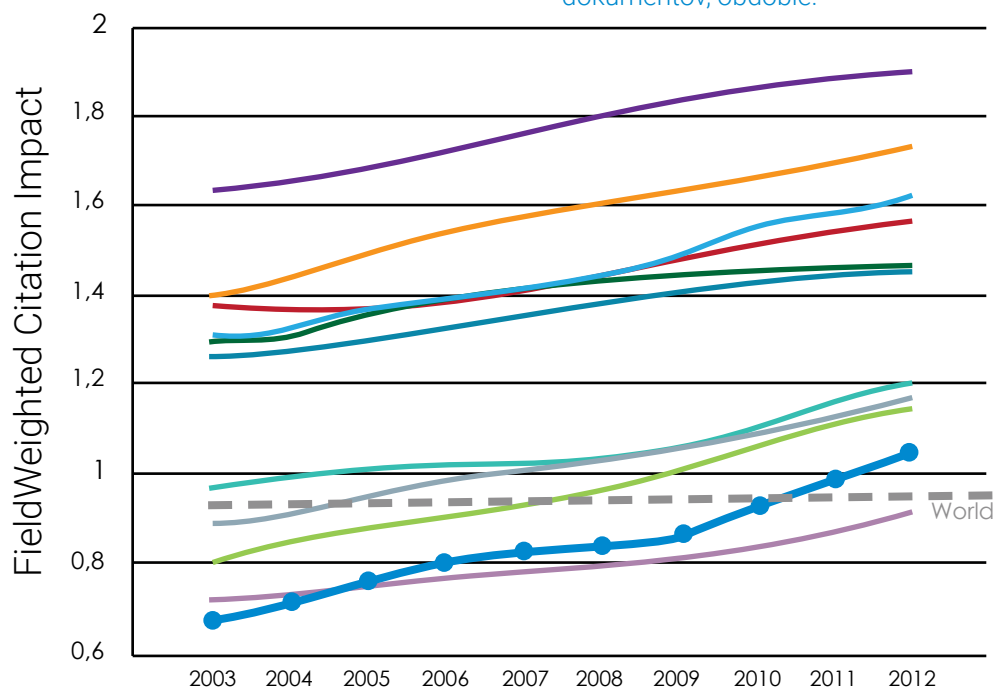
V rámci projektu bola vytvorená aj **centrálna databáza slovenských elektronických zdrojov pre VaV s názvom SciDAP**, s portálovým prístupom na internetovej adrese <http://scidap.cvtisr.sk>. Ide o bibliografickú databázu, ktorá sústreďuje na jednom mieste na internete informácie o slovenských odborných a vedeckých časopisoch, článkoch v časopisoch, zborníkoch, knihách a ďalších druhoch dokumentov z oblasti VaV. Databáza SciDAP je na Slovensku unikátnou, nakoľko doteraz neboli k dispozícii podobne ucelene evidované a spracované informácie o slovenských vedeckých informačných zdrojoch. V budúcnosti bude SciDAP zameraný na získavanie a spracovávanie dokumentov sivej literatúry, podporu OpenAccess časopisov, prepojenie s podobnými databázami a projektmi na nadnárodnej úrovni, ako aj s inštitucionálnym repozitárom CVTI SR.

Začiatkom roka 2013 bol úspešne uvedený do prevádzky **slovenský informačný systém o vede s názvom SK CRIS** (Slovak Current Research Information System), ktorý je verejne dostupný na stránke www.skcris.sk. Jeho dátová štruktúra je v súlade so štandardmi EÚ pre informácie z oblasti vedy (dátový formát CERIF). Systém SK CRIS obsahuje údaje o výskumných projektoch financovaných z verejných zdrojov (**10.500 projektov**), o ich výsledkoch, ako aj register organizácií VaV (**1.270 organizácií**) a personálnu databázu výskumníkov (**18 180 výskumníkov**). Jeho súčasťou je aj administrácia hodnotenia spôsobilosti vykonávať VaV a štatistické zisťovanie VaV potenciálu. Okrem údajov o projektoch SK CRIS umožňuje získavanie výsledkov VaV v rámci prepojenia s Centrálnym registrom publikačnej činnosti. Potenciál ďalšieho rozvoja SK CRIS spočíva hlavne v integrácii ďalších externých zdrojov, obsahujúcich údaje z oblasti vedy a výskumu, implementácii aktuálnych medzinárodných štandardov a metodík s víziou prepojenia SK CRIS na podobné systémy v zahraničí a vytvorení siete inštitucionálnych systémov CRIS, ktoré budú zbierať údaje, validovať ich a tým umožnia rozšíriť a skvalitniť obsah SK CRIS.

V rámci projektu prebieha každoročne hodnotenie efektívnosti využívania databázových kolekcí na základe štatistického vyhodnotenia prístupov a dotazníkového prieskumu spokojnosti používateľov. Hodnotiaca správa slúži ako podklad pre optimalizáciu portfólia elektronických informačných zdrojov. V priebehu realizácie projektu boli spracované 4 hodnotiace správy, ktoré dokumentujú priebežný nárast využívania odbornej a vedeckej zahraničnej literatúry sprístupňovanej prostredníctvom národného projektu NISPEZ. Dostupnosť týchto zdrojov pre VaV komunitu sa vo veľkej miere prejavila **vo výraznom náraste citačných ohlasov (domácich aj zahraničných) na slovenský výskum po roku 2009.**

Počas realizácie projektu, v rokoch 2009 – 2013, **významne stúpili domáce a zahraničné citačné ohlasy na slovenský výskum.** Relatívny ohlas na vedecké publikácie slovenských autorov kontinuálne výrazne rastie a prekročil hranicu svetového priemeru (hodnota 1).

Field-weighted citation impact – ukazovateľ pre počet citácií, v ktorom je zohľadnený vplyv vednej disciplíny, typu dokumentov, obdobia.

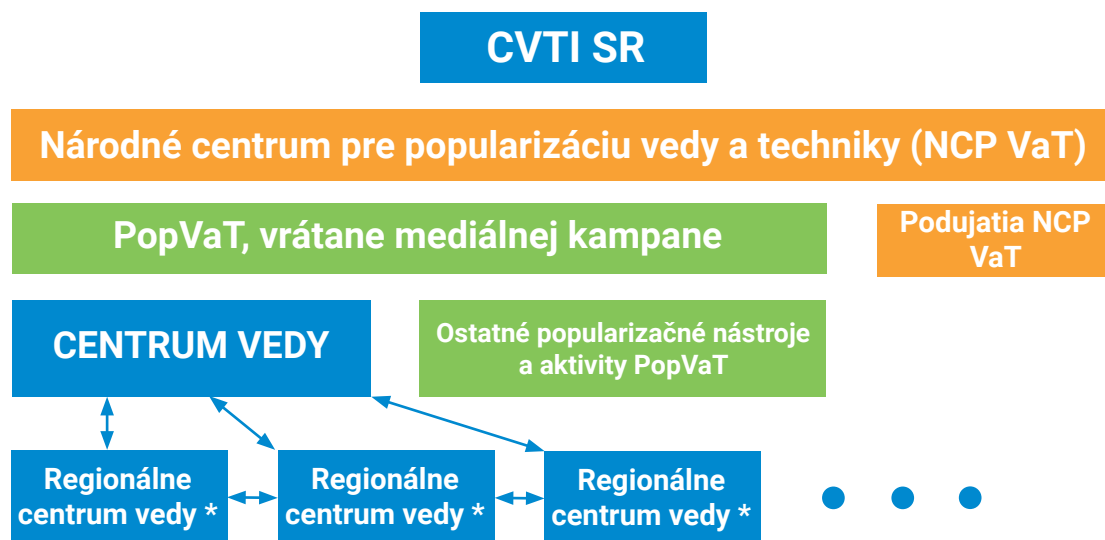
Popularizácia vedy a techniky na Slovensku (ďalej len „PopVaT“)

Poslanie a význam projektu

Význam aktívnej popularizácie vedy a techniky pri budovaní vedomostnej spoločnosti je veľmi dôležitý, takisto ako vybudovanie kvalitnej infraštruktúry popularizácie vedy a techniky. Na Slovensku bola veda a technika popularizovaná niekoľkými inštitúciami a bola zameraná na rôzne cieľové skupiny. Tieto aktivity však boli značne roztrieštené a nesystematické. Hlavnou z toho dôvodu vznikol projekt PopVaT, ktorého cieľom je vybudovať efektívny systém popularizácie vedy a techniky a zároveň vybudovať fyzické miesta určené na realizáciu popularizačných aktivít. Najdôležitejšou a hlavnou súčasťou tejto infraštruktúry bude vybudované Zážitkové centrum vedy.

Projekt PopVaT sa zameriava na tri cieľové skupiny, a to na všeobecnú verejnosť, mládež a vedeckú komunitu. Jednotlivé cieľové skupiny sú oslobované s cieľom zvýšiť záujem o vedu a techniku a vytvárať tlak na intenzívnejšiu podporu a zvýšenie investícií do tejto oblasti pre zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja krajiny. Mládež je motivovaná k štúdiu a budovaniu kariéry v oblasti vedy a techniky. Verejnosť je informovaná o potrebe investícií do tejto oblasti, ako aj o dosiahnutých výsledkoch v slovenskej vede a technike a o jej význame pri každodennom živote spoločnosti. Vedecká komunita je zase motivovaná k propagácii výsledkov vlastnej VaV činnosti. Cieľové skupiny sú oslobované množstvom aktivít realizovaných v rámci projektu, ako napríklad rozsiahla a kontinuálna mediálna kampaň, festival vedeckých filmov, vedecko-popularizačné prednášky pre mládež, popularizačno-odborné podujatia, Národná cena za vedu a techniku, audiovizuálne diela, popularizačné publikácie, popularizačný portál o vede a technike. Hlavnou sa však buduje Centrum vedy – zážitková vedecká platforma, ktorá sa stane základňou pre popularizačné aktivity realizované v rámci projektu i mimo neho.

Schéma podpornej infraštruktúry pre popularizáciu vedy a techniky zastrešenej CVTI SR

* Regionálne centrá vedy budú zriadené v programovom období 2014 – 2020

Aktivity, výstupy a dopad projektu

Centrum vedy

Najdôležitejším výstupom projektu je vybudovanie infraštruktúry popularizácie vedy a techniky, a to najmä vybudovaním Centra vedy – zážitkovej vedeckej platformy o rozlohe 2 420 m². Centrum vedy je určené pre širokú laickú a odbornú verejnosť, so zreteľom na mládež. Odhadovaná ročná návštevnosť Centra vedy je 35 000 – 40 000 osôb. Úlohou Centra vedy je:

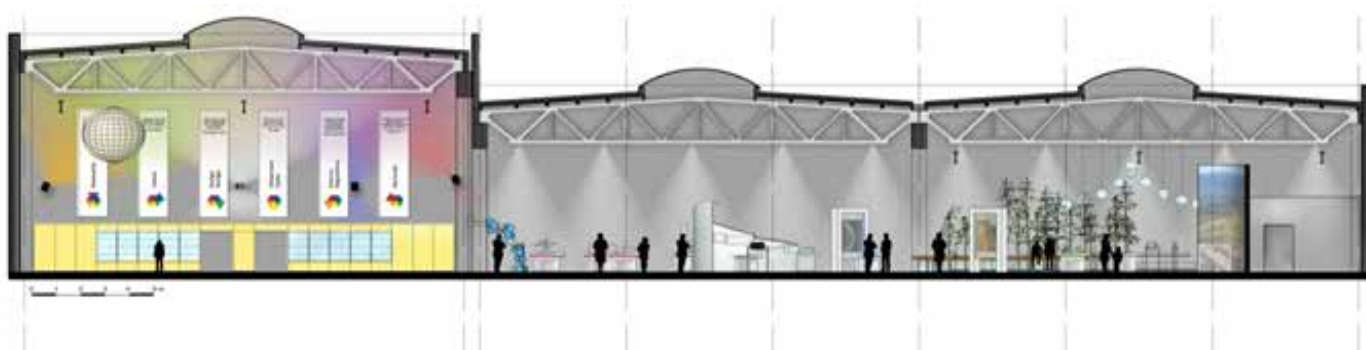
- zvýšiť záujem ľudí o vedu pomocou interaktívnych expozícií;
- motivovať mladých ľudí k vedeckej kariére a štúdiu technických odborov a prírodných vied;
- vytvoriť priestor na prebudenie záujmu a rozvoj tvorivosti prostredníctvom prezentácií výsledkov VaV v jednotlivých odvetviach priemyselnej sféry;
- pútavým spôsobom prezentovať najzaujímavejšie javy v oblasti fyziky, chémie, biológie a iných prírodných a technických vied;
- zabezpečiť transformáciu aktuálneho vedeckého poznania do zrozumiteľnej podoby;
- prezentovať slovenský priemysel, súčasný slovenský výskum a technologický vývoj;
- prepojenie základných vedeckých princípov a zákonitostí s ich využitím v reálnom živote;
- virtuálne prepojiť expozície s možnosťou vzdialenej interakcie;
- príťažlivou formou zoznámiť najmä študentov stredných, resp. VŠ s novými technológiami ukrytými v slovenských výskumných ústavoch a moderných vedecko-technologických pracoviskách.

Centrum vedy bude členené na tri časti. Prvou bude **vstupná expozícia** s výraznými dizajnovými prvkami a zariadeniami a **multifunkčným priestorom**, kde bude možné realizovať najrôznejšie sprievodné podujatia. Súčasťou tohto priestoru bude aj inovatívne riešené 3D kino, ponúkajúce možnosť prezentácie popularizačných diel zameraných na vedu a techniku. Druhou časťou bude **vedecko-zábavná časť** interaktívneho charakteru. V tejto časti budú napríklad tzv. FabLaby – tvorivé dielne a rôzne interaktívne prezentácie, kde sa budú môcť návštevníci priamo zapojiť do experimentovania, tvorby modelov a prototypov s využitím moderných výrobných technológií ako sú 3D tlačiarne, 3D scannery, laserové a CNC technológie, a pod. V tretej časti sa bude nachádzať **hlavná expozícia**, pozostávajúca z viac ako 40-ich vedeckých exponátov, z ktorých väčšina bude interaktívneho, tzv. „hands on“, „minds on“ a „hearts on“ charakteru (ruky, myseľ a srdce pre vedu). Tieto exponáty budú zamerané na jednotlivé oblasti vedy a techniky nasledovne:

- dizajn, optika, vlnenie, svetlo, šírenie elektromagnetických vĺn, infotainment – podávanie informácií zábavnou formou, komunikácia využívajúca IKT, cca 400 m²;
- mechanika, trenie, hydromechanika, mechatronika, cca 315 m²;
- termika, elektrina a magnetizmus, cca 315 m²;
- obnoviteľné zdroje energie, ekológia, cca 315 m².

Súčasťou hlavnej expozície budú vedecko – zábavné interaktívne exponáty. Plánované otvorenie **Zážitkového centra vedy** v Bratislave je v novembri 2014.

Ukážky plánovanej realizácie Centra vedy

Ostatné aktivity a výstupy projektu

V doterajšom období bolo zrealizovaných a podporených niekoľko podujatí. Najvýznamnejšími boli napríklad Festival vedy **Noc výskumníkov 2013**. Toto podujatie navštívilo po celom Slovensku cca 160 tis. ľudí a aktívne sa do neho zapojilo takmer 1 000 vedeckých pracovníkov. Ďalším významným podujatím podporeným z projektu bol **Týždeň vedy a techniky na Slovensku** v roku 2013 (ďalej len „TVT“). Podujatie bolo organizované v spolupráci so SAV, ZSVTS – Zväz slovenských vedeckotechnických spoločností, SRK – Slovenská rektorská konferencia, ZPVVO – Zväz priemyselných výskumných a vývojových organizácií a občianskym združením Mladí vedci Slovenska. TVT je celoslovenské podujatie konané pod záštitou ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR, počas ktorého sa v roku 2013 realizovalo cca 450 podujatí po celom Slovensku.

V rámci projektu PopVaT je realizovaná široká paleta ďalších popularizačných aktivít a je organizovaných množstvo podujatí. Medzi hlavné výstupy projektu patria najmä:

- **Festival vedeckých filmov** – prehliadka filmov zameraných na popularizáciu vedy a techniky. Festival bude mať aj súťažné sekcie pre mládež – najlepšie 3 minútové video na danú tému a súťaž o najlepšiu reportáž o vede a technike. Počas festivalu bude realizovaných množstvo sprievodných podujatí a predpokladá sa dopad na cca 1 500 účastníkov priamo na festivale a ďalších niekoľko tisíc prostredníctvom vlastnej webovej stránky.
- **Národná cena za vedu** – cieľom je založenie tradície odovzdávania prestížnej ceny za vedu a techniku a teda oceňovanie a zvyšovanie morálnej autority slovenských vedcov. Slávnostné odovzdávanie ocení bude odvysielané vo vybranom médiu a bude tak zabezpečený dosah aj na širokú verejnosť.
- **Vedecko-popularizačné multimediálne programy** – programy zamerané na popularizáciu vedy a techniky smerom k mládeži realizované pútavou a atraktívnou formou po celom Slovensku. Pripravuje sa 10 druhov programov, z ktorých každý bude zameraný na inú oblasť vedy a techniky a bude od prezentovaný v každom kraji. Počíta sa s organizáciou takmer 100 takýchto podujatí, s celkovou predpokladanou účasťou cca 10 tis. študentov.
- **Propagácia na internete** – realizovaná prostredníctvom vybudovania popularizačného portálu zastrešujúceho existujúce popularizačné stránky a zároveň prinášajúceho aj nové informácie z oblasti vedy a techniky. Súčasťou aktivity je aj komunikácia s verejnosťou prostredníctvom sociálnych sietí. Cieľom je vytvoriť jednotný priestor, ktorý zjednoduší všetkým trom cieľovým skupinám prístup k informáciám a podujatiam zameraným na vedu a techniku.
- **Audiovizuálne diela** – séria popularizačných diel rôznej dĺžky a typu zameraná na popularizáciu vedy a techniky. Diela budú naviazané na priority RIS3 Stratégie. Môžu byť využité na propagáciu vedy a techniky v Centre vedy, na internete, v médiách a pod. Filmy budú spracované s cieľom zasiahnuť danú cieľovú skupinu.
- **Vedecko-populárne publikácie** – príprava a vydávanie publikácií popularizujúcich vedu a techniku.
- **Mediálna kampaň** – rozsiahla priebežná mediálna kampaň zameraná na širokú verejnosť, ktorá má za cieľ aktívne propagovať VaV realizovaný na Slovensku, slovenských vedcov a samotné aktivity realizované v rámci projektu. Očakávaný výsledok kampane je badateľné zvýšenie povedomia verejnosti o význame vedy a techniky pre rozvoj ekonomiky a trvalo udržateľný rozvoj spoločnosti, a zároveň zvýšený záujem mladých ľudí o štúdium na školách s prírodovedným a technickým zameraním.

Realizáciou jednotlivých aktivít projektu sa dosiahne zvýšenie povedomia verejnosti o dôležitosti vedy a techniky, ktoré je nevyhnutné na vytvorenie predpokladov na zvýšenie financovania vedy zo strany štátu, ako aj nárast investícií do VaV zo strany privátneho sektora. K lepšej a trvalo udržateľnej informovanosti verejnosti prispievajú i samotní vedci, ktorí sú v rámci projektu motivovaní k aktívnej prezentácii svojej činnosti a dosiahnutých výsledkov. Taktiež Zážitkové centrum vedy, ktoré je v rámci projektu budované, bude pôsobiť na verejnosť, najmä dospelávajúcu mládež dlhodobo, samozrejme za predpokladu jeho kontinuálneho rozvoja. V neposlednom rade projekt prispieva k zvýšenému záujmu mladých ľudí o štúdium prírodných a technických smerov a podporuje ich záujem o profesionálnu kariéru v oblasti konkrétnych vedných disciplín, po ktorých je na trhu práce na Slovensku dopyt, a ktorý nie je zo strany ponuky na trhu práce uspokojený.

Zámery pre ďalšie programové obdobie

V programovom období 2014 – 2020 sa nadviaže na popularizačnú infraštruktúru vybudovanú v rámci projektu PopVaT a bude sa intenzívne pokračovať v nastavených popularizačných mechanizmoch a využívaní vytvorených popularizačných nástrojov. Najvýznamnejším z nich bude práve Zážitkové centrum vedy, ktoré bude potrebné prevádzkovať, ďalej zdokonaľovať, rozvíjať a rozširovať – napríklad o planetárium, či ďalšie pre verejnosť zaujímavé atrakcie. V rámci finančných možností budú Centrá vedy na základe predchádzajúcich skúseností vybudované aj v ďalších slovenských mestách s významnou koncentráciou VaV činností ako sú napr. Košice, Žilina, či Nitra. Tieto menšie Centrá vedy budú organizačne spadať pod Centrum vedecko-technických informácií SR a jeho Národné centrum pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti. Každé z centier vedy bude mať všeobecnú popularizačnú časť, ale zároveň bude špecializované na vybranú oblasť z vedy a techniky s ohľadom na prioritné oblasti RIS3 Stratégie. Jednotlivé centrá vedy budú úzko spolupracovať pri vzájomnej výmene exponátov, organizácií celoslovenských podujatí a pri zastrešovaní popularizačných aktivít v príslušnom regióne i v rámci celého Slovenska. Centrá vedy sa stanú inštitucionálnou základňou pre realizáciu rozhodujúcej časti popularizačných podujatí.

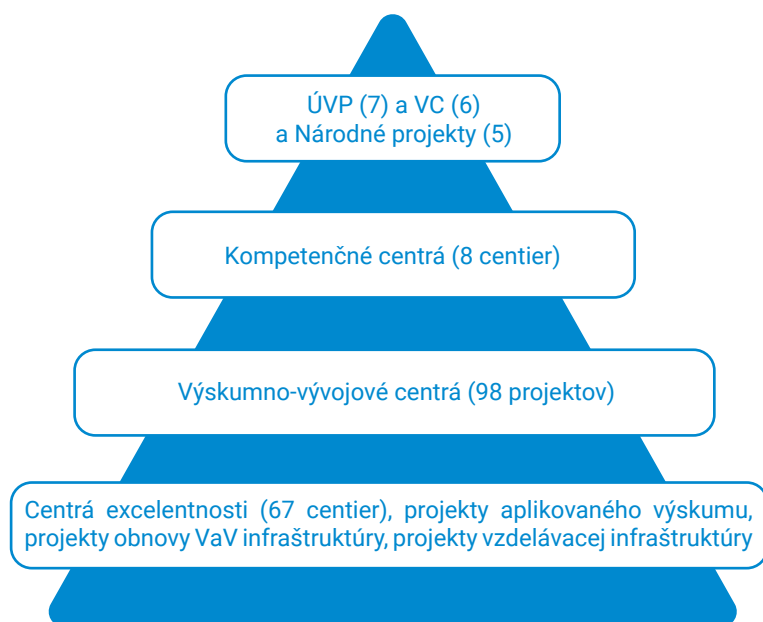
Realizované budú aj ďalšie nadväzujúce aktivity ako pokračovanie Filmového festivalu vedy a Národnej ceny za vedu, zvýšenie počtu podujatí v krajoch SR mimo Bratislavu, či organizácia ďalších multimediálnych programov zameraných na popularizáciu vedy a techniky smerom k dospelávajúcej mládeži, ktoré zabezpečia kontinuitu v napĺňaní cieľov popularizácie vedy a techniky na Slovensku a zlepšia vnímanie dôležitosti a významu vedy verejnosťou.

I. ZHRNUTIE

Na Slovensku bol v rokoch 2007 – 2013 OP VaV dominantným zdrojom financovania VVaI zo ŠF. Na rozdiel od ostatných OP podporoval najmä budovanie výskumnej infraštruktúry, a to vo všetkých regiónoch a vo všetkých sektoroch. Z hľadiska podpory výskumnej infraštruktúry môžeme projekty rozdeliť do 8 typov:

- Centrá excelentnosti (CE),
- Výskumno-vývojové centrá (VVC),
- Kompetenčné centrá (KC),
- Projekty aplikovaného výskumu a transferu technológií,
- Projekty obnovy vzdelávacej infraštruktúry VŠ,
- Modernizácia prístrojového vybavenia,
- Národné projekty,
- Univerzitné vedecké parky (UVP) a výskumné centrá (VC).

Štruktúru podpory výskumnej infraštruktúry prostredníctvom rôznych typov projektov v programovom období 2007 – 2013 znázorňuje nasledovná schéma.

Obrázok 1 Budovanie výskumnej infraštruktúry smerom k vyššej koncentrácii

Ako ukazuje obrázok 1, projekty UVP, VC a NP predstavujú zahájenie **integrácie a konsolidácie výskumnej infraštruktúry národného významu**.

V nadväznosti na revíziu OP VaV z roku 2011 a štruktúru dovtedy realizovaných projektov z tohto OP, vyhlásilo MŠVVaŠ SR dňa 6.12.2011 oznámenie o možnosti predkladať projektové návrhy na vybudovanie UVP a VC. Na základe predložených návrhov MŠVVaŠ SR vypracovalo zoznam schválených projektových návrhov na vybudovanie UVP a VC. Na základe týchto schválených projektových návrhov, bola dňa 25.6.2012 vyhlásená priebežná výzva na predkladanie žiadostí o NFP na vybudovanie UVP a VC, do ktorej sa môžu zapojiť len subjekty, ktoré boli úspešné v rámci prvého kola predkladania projektových návrhov.

Z OP VaV bolo podporených aj **päť NP** zameraných najmä na plošnú podporu národných kapacít VaV v oblasti podpornej IKT a informačnej infraštruktúry, budovania národného systému pre transfer technológií a budovania národného systému pre popularizáciu vedy a techniky.

V rámci OP VaV fungovala tzv. **„Bratislavská výnimka“**, ktorá umožňovala financovať aj výskumné aktivity v BSK, a to napriek tomu, že tento kraj nepatrí medzi kohézne regióny. Napriek tomu, že je tu alokovaných viac ako 50 % personálnych aj technických kapacít, tak podľa pravidiel nemali mať vedci z BSK nárok na podporu z OP VaV. Vďaka tejto výnimke je možné použiť na financovanie vedy v BSK **371,74 mil. EUR**. Záujem bratislavských výskumníkov o výzvy z OP VaV bol mimoriadne vysoký. Celkovo bolo zaznamenaných **291 účastí z BSK**, a to pre **97 organizácií**. BSK zároveň disponuje aj silným podnikateľským sektorom, keď sa do projektov zapojilo až **40 firiem**. Doteraz predstavovali celkové rozpočty projektov **178,97 mil. EUR**. V kombinácii s tým, že BSK disponuje viac ako 60 % slovenských účastí v 7. RP EÚ je možné konštatovať, že **„Bratislavská výnimka“** priniesla **mimoriadne pozitívny dopad pre výskumné tímy**. Absorpčná kapacita bratislavských výskumných organizácií je podstatne vyššia ako v ostatných krajinách. Je preto mimoriadne

dôležité pokračovať v podpore VVaV v BSK aj v programovom období 2014 – 2020. Pričom intenzita spolupráce by sa mala podporiť aj prostredníctvom realizácie spoločných výskumných projektov výskumníkov z BSK a z ostatných krajov.

II. STRUČNÝ POPIS PODPORENÝCH TYPOV VÝSKUMNEJ INFRAŠTRUKTÚRY V PROGRAMOVOM OBDOBÍ 2007 – 2013, KTORÉ TVORILI ZÁKLAD PRE VÄČŠIE CELKY

Centrá excelentnosti

Na Slovensku bol podporený vznik **67 CE**, a to prostredníctvom 3 výziev a celkovo 102 projektov. Participuje v nich celkovo 235 účastníkov. Celkový rozpočet CE predstavuje **231,84 mil. EUR**. Išlo o menšie typy projektov zamerané predovšetkým na materiálový výskum, nanotechnológie, ochranu životného prostredia a biomedicínu a biotechnológie. Napriek istej nekonceptčnosti pri vzniku CE, tieto predstavujú prvý krok k budovaniu integrovanej výskumnej infraštruktúry. Zároveň sa v nich začali vytvárať spolupráce medzi jednotlivými partnermi, ktoré sa využívali aj v ostatných projektoch.

Kompetenčné centrá

KC sú prvým skutočným krokom v OP VaV k budovaniu väčších projektov integrujúcich viacej partnerov z rôznych sektorov. Priemerný rozpočet jedného KC prevyšuje 7 mil. EUR. Na Slovensku vzniklo **8 KC**. Svoje sídla majú 4 krajoch (3 v BSK, 2 v KSK a ŽSK a jedno v BBSK), ale partneri v projektoch sú alokovaní vo všetkých ostatných VÚC. Celkovo je do riešenia týchto projektov zapojených **74 organizácií** zo všetkých sektorov. Alokované rozpočty pre 8 KC predstavujú **57,59 mil. EUR**. Najviac partnerov majú KC v BSK, a to až 36. Dá sa tak konštatovať, že v tomto kraji integrujú prakticky všetky relevantné organizácie v tých oblastiach, v ktorých pôsobia. KC vznikli v oblasti špecializácie RIS3 SK biomedicína a biotechnológie, materiály a nanotechnológie, informačné a komunikačné technológie.

Projekty aplikovaného výskumu a transferu technológií

Projekty aplikovaného výskumu a transferu technológií boli podporené v rámci 6 výziev. V porovnaní s typmi projektov ide o menšie projekty s rozpočtami od 0,5 do 0,94 mil. EUR. Najviac participácií v týchto projektoch je v BSK (71), KSK (44) a ŽSK (32). BSK má aj najvyšší rozpočet projektov. Z hľadiska priorit VaV sa projekty riešia predovšetkým v oblasti biomedicíny a biotechnológií, ochrany životného prostredia, potravín a poľnohospodárstva a udržateľnej energie a energetiky.

Okrem výziev zameraných na budovanie výskumnej infraštruktúry (CE, KC a VP) a spolupráce medzi akademickými inštitúciami a podnikateľmi, bolo v rámci OP VaV vyhlásených aj 6 výziev na podporu aplikovaného výskumu, vývoja a transferu technológií. Išlo o zrkadlové výzvy v BSK a ostatných krajoch (2.2./01, 2.2./02, 2.2./04 a 4.2./01, 4.2./02, 4.2./04). Oprávnenými žiadateľmi boli univerzity, SAV a jej ústavy, rezortné výskumné ústavy a mimovládne organizácie. V projektoch bolo umožnené partnerstvo, ale nie s priemyselnými partnermi. Tento inštitút sa v projektoch veľmi nevyužíval. Projekty výziev 2.2./02 a 4.2./04 boli zamerané na podporu aplikovaného výskumu, vývoja a transferu technológií v oblasti energie a energetiky. Išlo pritom v priemere o najväčšie projekty vyhlásené v týchto výzvach, keď priemerný rozpočet projektu je 3,24 mil. EUR. V porovnaní s ostatnými výzvami v OP VaV išlo o menšie projekty, keď maximálna výška NFP na jeden projekt predstavovala 497 908 EUR pri prvej výzve a 940 000 EUR pri tretej.

Obnova vzdelávacej infraštruktúry vysokých škôl

V rámci **obnovy vzdelávacej infraštruktúry VŠ¹** bolo podporených celkovo 60 projektov, z toho najviac v ŽSK a KSK (13). Naopak iba jeden projekt bol podporený v TNSK. Projekty boli zamerané okrem obnovy materiálnej infraštruktúry aj na zlepšenie IKT vybavenia. Hlavným zámerom tohto opatrenia bolo zlepšenie technickej priestorovej infraštruktúry. Do výziev sa však nemohli zapojiť bratislavské univerzity napriek tomu, že čelia podobným problémom so zastaranými budovami ako výskumné organizácie v ostatných regiónoch. Negatívnym dôsledkom implementácie projektov vzdelávacej infraštruktúry VŠ bolo umelé delenie infraštruktúry VŠ na iba vzdelávaciu a iba výskumnú časť infraštruktúry a prístrojového vybavenia.

Modernizácia prístrojového vybavenia

Išlo o projekty, ktorých cieľom nebolo vytváranie žiadnych nových výskumných centier, ale išlo o obnovu, modernizáciu existujúcej, resp. nákup novej výskumnej infraštruktúry/prístrojov. Kým v ostatných projektoch bolo cieľom projektu jednak nákup infraštruktúry, ako aj realizácia výskumných aktivít, v tomto type projektov sa po obstaraní plánovej výskumnej infraštruktúry projekt samotný končí a až po jeho ukončení sa plánuje realizácia výskumných aktivít. V rámci tohto typu projektov boli zrealizované 2 výzvy zamerané na modernizáciu prístrojového vybavenia. Podporených bolo celkovo 35 projektov, z ktorých až 11 bolo zameraných na ochranu životného prostredia, poľnohospodárstvo a kvalitu potravín. Tak ako v obnove vzdelávacej infraštruktúry VŠ, ako aj v modernizácii prístrojového vybavenia neboli inštitúcie vykonávajúce svoj výskum v BSK oprávnenými organizáciami.

III. STRUČNÝ POPIS PODPORENÝCH TYPOV VÝSKUMNEJ INFRAŠTRUKTÚRY S PREDPOKLADOM POKRAČUJÚCEJ PODPORY V OBDOBÍ 2014 - 2020

Priemyselné výskumno-vývojové centrá

Priemyselné VaV centrá predstavujú prvé väčšie projekty zamerané na spoluprácu medzi akademickými a priemyselnými partnermi. V troch výzvach bol podporený vznik **98 VaV centier**. Participuje v nich celkovo **205 účastníkov**. Z toho 102 je podnikateľských subjektov. Pozitívom týchto projektov je najmä vytvorenie užšej spolupráce medzi inštitúciami z rôznych sektorov. Avšak určité problémy spôsobujú často rigidné pravidlá pri využívaní prístrojov medzi jednotlivými partnermi. VaV centrá boli budované predovšetkým v oblasti materiálového výskumu a nanotechnológií,

¹ do výziev sa mohli zapojiť aj ústavy SAV

udržateľnej energie a energetiky a biomedicíny a biotechnológií. Najviac takýchto projektov vzniklo v BSK a TTSK.

Pri všetkých troch (zhradovo 6-tich) výzvach zameraných na vznik VaV centier boli žiadateľmi výlučne podnikateľské subjekty. Špecifikom bola prvá výzva, kde bola síce jedným z cieľov výzvy aj podpora existujúcich a budovanie nových spoločných špičkových pracovísk aplikovaného VaV podnikateľskej a akademickej sféry, avšak projekty nemuseli mať partnera. Výzva tak bola zameraná najmä na realizáciu aplikovaného VaV, bez povinnosti zakladať spoločné VaV centrá podnikateľskej a akademickej sféry. Ďalšie dve výzvy už boli konkrétne zamerané na vznik VaV centier, pričom partnerstvo s výskumnou organizáciou už bolo v týchto výzvach povinné.

V priebehu riešenia týchto projektov sa ukazuje, že spolupráca medzi akademickým a podnikateľským sektorom prináša mnohé pozitívne efekty. Preto je potrebné pokračovať v podpore takéhoto prepájania sektorov aj v programovom období 2014 - 2020.

Univerzitné vedecké parky

UVP budú výskumné pracoviská najlepších slovenských univerzít, resp. SAV, v ktorých sa bude realizovať špičkový aplikovaný výskum a zabezpečiť sa prenos poznatkov z akademickej sféry do hospodárskej a spoločenskej praxe prostredníctvom transferu technológií (licencie, spin-off, alebo iné formy spracovania poznatkov). V tomto zmysle je univerzitný vedecký park spravidla komplexným projektom, ktorý:

- sa zameriava na systematický rozvoj územia kľúčových vedeckých inštitúcií;
- buduje viacúčelové výskumné budovy;
- vytvára priestor pre akceleráciu ideí a inkubáciu inovatívnych firiem prostredníctvom realizácie aplikovaného výskumu;
- disponuje veľmi kvalitným, efektívnym vedeckým manažmentom, ktorý vychádza z dobrých skúseností v renomovaných vedeckých parkoch a ktorý zabezpečí kvalitné riadenie a udržateľnosť UVP;
- nielen podporuje VaV, ale aj poskytuje rozvojový impulz regiónu.

V rámci programového obdobia 2007 – 2013 boli podporené nasledovné univerzitné vedecké parky:

1. UNIVERZITNÝ VEDECKÝ PARK STU BRATISLAVA

Prijímateľ: Slovenská technická univerzita v Bratislave

Partner 1: Elektrotechnický ústav SAV

Partner 2: Ústav anorganickej chémie SAV

STU v Bratislave plánuje vybudovať vlastný UVP zameraný na vybrané technické vedné disciplíny transformáciou dvoch zo svojich areálov v Bratislave. Projekt je príspevkom k zvýšeniu úrovne prístrojovej, priestorovej a technologickej infraštruktúry výskumu ako aj postupov v oblasti ochrany a využívania duševného vlastníctva univerzity. V pripravovanom UVP sa bude aplikovaný výskum zameriavať najmä na vedné oblasti:

- IKT,
- elektrotechnika, automatizácia a riadiace systémy,
- priemyselná biotechnológia,
- chemické inžinierstvo,
- stavebné inžinierstvo.

Podpora prenosu technológií a poznatkov do praxe sa bude realizovať realizáciou nasledujúcich činností:

- vytvorenie programu pre mobilizáciu inovácií prostredníctvom start-up a spin-off projektov, ktorého cieľom je stimulovať rozvoj a využitie inovatívnych myšlienok v praxi, formou podpory vzniku a rozvoja nových inovatívnych technologických firiem;
- zlepšovanie kvality manažmentu prenosu technológií do praxe prostredníctvom odborných aktivít know-how centra STU;
- podpora využívania práv duševného vlastníctva prostredníctvom založenia a prevádzky Centra pre ochranu duševného vlastníctva na STU a finančného krytia inicializačných nákladov na ochranu predmetov duševného vlastníctva

2. UNIVERZITNÝ VEDECKÝ PARK Univerzity Komenského v Bratislave

Prijímateľ: UK v Bratislave

Partner 1: STU v Bratislave

Partner 2: Ústav zoológie SAV

Projektom UVP UK vznikne autonómna, kompetenciami vybavená vnútorná organizačná jednotka UK BA pre aplikovaný výskum v oblasti molekulárnej a environmentálnej medicíny a biotechnológií a transfer jeho výsledkov do praxe. Molekulárna a environmentálna medicína a biotechnológie patria v súčasnosti medzi výskumné a vecné priority na medzinárodnej, národnej aj regionálnej úrovni. Riešia otázky nových prístupov k diagnostike a terapii ťažko liečiteľných ochorení, k problematike zdravia, environmentu a obyvateľstva, ktoré v ňom pôsobia. Súčasťou riešenia je aj ich spoločensko-humanitná dimenzia. Zámerom projektu je, aby UVP UK reálne fungoval ako autonómna organizačná jednotka UK BA orientovaná na aplikovaný výskum vo vyššie spomenutých oblastiach a ako efektívna platforma na transfer výsledkov

tohto výskumu do spoločenskej praxe. Súčasťou aktivít projektu je aj vybudovanie vlastného inkubátora UK a platformy pre spin-off projekty ako profesionálneho nástroja na bezprostredný transfer získaných poznatkov do spoločenskej praxe.

3. UNIVERZITNÝ VEDECKÝ PARK „CAMPUS MTF STU“ – CAMBO

Prijímateľ: STU v Bratislave

Subjekt v pôsobnosti Prijímateľa: Materiálovo – technologická fakulta v Trnave

Zámerom výstavby UVP je výstavba uceleného komplexu budov, vrátane zabezpečenia potrebného komunikačného a výskumného komplementu. Objekty, ktoré boli vybudované v predchádzajúcom období sú v súčasnej dobe v prevádzke a sú schopné z hľadiska komunikačnej, výučbovej, stravovacej a ubytovacej vybavenosti² kapacitne obsiahnuť celé územie UVP CAMPUS Bottova, vrátane plánovanej výstavby dvoch nových objektov. Vznikne nové Vedecké pracovisko Materiálového výskumu s laboratóriami a nové Vedecké pracovisko Automatizácie a Informatizácie výrobných procesov a systémov. Po ukončení realizácie UVP bude MTF STU disponovať technologickým zázemím viacerých špičkových pracovísk v rámci nadnárodného výskumného priestoru. V jednom UVP budú sústredené laboratória z oblasti nanotechnológií, strojárskych technológií a materiálového výskumu, vrátane tých, ktoré boli vybudované z predchádzajúcich výziev v rámci ŠF a tieto pracoviská budú povýšené na novú úroveň doplnením o integrované výskumné pracoviská automatizácie a informatizácie výrobných procesov a technológií pre potreby hospodárskej praxe s následným transferom nadobudnutých poznatkov priamo do praxe. To znamená, že existujúce i nové pracoviská získajú kvalitatívne iné možnosti v iónových, plazmových, informačných, komunikačných a riadiacich technológiách. Riešenia oboch hlavných súčastí parku budú doplnené o informačnú podporu (vizualizácia, simulácia, výpočty, spracovanie výsledkov výskumu a pod.) a taktiež navrhnuté technológie budú doplnené o návrh riadenia s podporou výpočtovej a automatizačnej techniky.

4. Univerzitný vedecký park TECHNICOM pre inovačné aplikácie s podporou znalostných technológií

Prijímateľ: Technická univerzita v Košiciach

Partner 1: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Partner 2: Prešovská univerzita v Prešove

Navrhovaný UVP TECHNICOM s orientáciou na znalostne koncipované riešenia, produkty a systémy, resp. služby s podporou informačných, komunikačných a znalostných technológií v oblasti IKT, elektrotechniky, strojárstva, stavebného a environmentálneho inžinierstva, vytvorí a dobuduje efektívnu platformu pre aplikovaný VVaV aktivity, transfer znalostí a technológií a reálnu spoluprácu medzi akademickou, spoločenskou a hospodárskou sférou. Platforma pre aplikovaný VaV (ďalej len „PAVaV“) predstavuje v UVP TECHNICOM kľúčové prostredie pre odborné, technické a priestorové zabezpečenie cieleného aplikovaného vaV. (Cielene zameraná predovšetkým zmluvne viazaný VaV).

PAVaV je vecne tvorený:

- priestormi, zariadeniami, ktoré boli zistené prostredníctvom investícií z projektu zameraného na vytvorenie UVP;
- laboratóriami a kapacitami poskytovanými v rámci zmluvnej spolupráce s relevantnými „Výskumnými centrami“, ktoré vznikli za pomoci prostriedkov z OP VaV na univerzitách z konzorcia projektu;
- „Virtuálne“ dostupné zdroje predovšetkým z odpovedajúcich pracovísk partnerov konzorcia UVP, ktoré potenciálne môžu byť, prostredníctvom zmluvných vzťahov, využité pri riešení zákaziek v rámci UVP TECHNICOM.

5. UNIVERZITNÝ VEDECKÝ PARK ŽILINSKEJ UNIVERZITY

Prijímateľ: Žilinská univerzita v Žiline

Partner 1: Výskumný ústav dopravný, a. s. Žilina

V rámci projektu by mal vzniknúť samotný UVP, pričom jeho primárnym cieľom je systematický rozvoj všetkých rozhodujúcich výskumných aktivít a programov Žilinskej univerzity (ďalej „ŽU“) s podporou Výskumného ústavu dopravy (ďalej „VÚD“) za účelom vybudovania excelentného UVP s medzinárodne porovnateľnými výstupmi v oblasti VaV s dôrazom na hospodársky rast a rozvoj regiónu severozápadného Slovenska a SR.

Ide primárne o výskum v oblasti inteligentných dopravných systémov, inteligentných výrobných systémov, progresívnych materiálov a technológií, a zároveň v oblasti IKT s orientáciou na analytické spracovanie dát pre oblasti výskumu UVP. UVP je možné chápať ako nadčasovo dimenzovanú sústavu vzájomne prepojených pracovísk, centier, fungujúcu na báze moderných špičkových technológií a kvalitného ľudského výskumného potenciálu rešpektujú najmodernejšie trendy v oblasti vedy a techniky so zameraním na inteligentné dopravné výrobné systémy v európskom kontexte.

6. MEDICÍNSKY UNIVERZITNÝ VEDECKÝ PARK V KOŠICIACH (MEDIPARK)

Prijímateľ: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Partner 1: Technická univerzita v Košiciach

Partner 2: Neurobiologický ústav SAV

Partner 3: Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach

Fungovanie MediPark Košice bude realizované v rámci širokej platformy Košice Science City. V rámci projektu MediPark Košice sa zrealizuje:

² tak ako je uvedené, ide o kapacity vybudované v predchádzajúcom období so zdôraznením, že kapacitne budú obsluhovať celý UVP vrátane novej infraštruktúry

- organizačné a riadiace zabezpečenie chodu UVP MediPark, Košice, ktoré umožní podporu aplikovaného výskumu v biomedicínskych vedách;
- vybudovanie fyzickej infraštruktúry UVP MediPark, Košice ako sofistikovaného technologického celku;
- špičkový aplikovaný výskum vo vybraných oblastiach vedy, t. j. v biologických vedách, predklinických lekárskech vedách, klinických lekárskech vedách, zdravotných vedách a v biotechnológiách v zdravotníctve. Prenos výsledkov výskumu do klinickej praxe, verejného zdravotníctva, vzdelávania a rozvoja biotechnológií v zdravotníctve je nevyhnutnou súčasťou fungovania UVP MediPark, Košice, čo dokumentuje spoločensko-humanitnú dimenziu projektu a dopad projektu pre spoločnosť a rozvoj regiónu.

7. Univerzitný vedecký park pre biomedicínu Bratislava

Prijímateľ:	Slovenská akadémia vied
Partner 1:	Ekonomická univerzita v Bratislave
Partner 2:	Univerzita Komenského v Bratislave
Partner 3:	Ústav experimentálnej endokrinológie SAV
Partner 4:	Ústav experimentálnej farmakológie a toxikológie SAV
Partner 5:	Ústav experimentálnej onkológie SAV
Partner 6:	Ústav merania SAV
Partner 7:	Ústav molekulárnej fyziológie a genetiky SAV
Partner 8:	Ústav normálnej a patologickej fyziológie SAV
Partner 9:	Virologický ústav SAV

V pavilóne lekárskech vied budú vybudované spoločné high-tech laboratória, kancelárie pre pracovníkov, kancelárske priestory a laboratória, priestory pre transfer technológií a poznatkov a priestory pre manažment centra a z ďalších už existujúcich laboratórií, ktoré sa vybaví špičkovou infraštruktúrou. Infraštruktúru bude využívať minimálne 9 partnerských organizácií, ktoré sú súčasťou konzorcia žiadateľa. Spolupráca s podnikateľskou sférou bude posilnená prostredníctvom priestorov, ktoré budú k dispozícii pre činnosť inkubátora. V rámci biomedicínskeho parku sa bude realizovať špičkový aplikovaný výskum s výstupmi porovnateľnými s medzinárodnou úrovňou.

Výskumné centrá

Projekty výskumných centier sú projekty menej komplexného charakteru, či už z hľadiska rozvoja územia alebo z hľadiska šírky jeho zamerania. Ide najmä o podporu projektov:

- špičkových laboratórií budovaných v konkrétnej vednej oblasti pre najlepšie výskumné inštitúcie;
- ktoré majú za cieľ zvýšiť kvalitu a prestíž VaV v oblastiach relevantných pre spoločenskú a hospodársku prax;
- ktoré disponujú veľmi kvalitným, efektívnym vedeckým manažmentom, ktorý vychádza z dobrých skúseností v renomovaných centrách a ktorý zabezpečí kvalitné riadenie a udržateľnosť výskumného centra;
- ktoré podporia zlepšovanie prepájania domáceho a zahraničného výskumu a pomôžu slovenským inštitúciám aktívnejšie sa zapájať do programov EÚ.

V rámci programového obdobia 2007 – 2013 boli podporené nasledovné výskumné centrá:

1. VÝSKUMNÉ CENTRUM AGROBIOTECH

Prijímateľ:	Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre
Partner 1:	Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre
Partner 2:	Ústav genetiky a biotechnológií rastlín SAV

Hlavným zámerom projektu je vytvorenie regionálneho kompetenčného centra aplikovaného VaV v oblasti agro-bio-technológií v Nitre (AgroBioTech), ktoré bude integrovať špičkový aplikovaný výskum prostredníctvom partnerstva SPU v Nitre, UKF v Nitre a ÚGBR SAV. Výskumné centrum bude zamerané na pokrytie prioritných tém v agrobiológii, biotechnológiách, genetických technológiách, agropotravinárstve, technológii spracovania poľnohospodárskych produktov, agroekológii, bioenergetike smerujúcich k udržateľnosti produkcie a kvality poľnohospodárskych produktov v meniacich sa podmienkach prostredia, pri výrobe strategicky významných potravinových zdrojov v SR, efektívnym využitím agrobiodiverzity rastlín a zvierat, ako aj z hľadiska moderných technológií spracovania produktov a biotechnológií zameraných na zdravú výživu ľudí a využitie obnoviteľných zdrojov. Výskumné centrum bude vybavené špičkovou výskumnou infraštruktúrou a tým umožní realizáciu výskumu na medzinárodnej úrovni aplikovateľnú v praxi. Výstupom projektu, ako celku, je vybudovanie 31 špecializovaných laboratórií.

2. VÝSKUMNÉ CENTRUM ŽILINSKEJ UNIVERZITY

Prijímateľ:	Žilinská univerzita v Žiline
Partner 1:	Výskumný ústav dopravný, a. s. Žilina

Vybudovanie Výskumného centra a skvalitnenie infraštruktúry ZU s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť Slovenska prenosom výsledkov VaV do praxe v oblasti návrhov konštrukcií a technológií stavby moderných nízkoenergetických inteligentných budov, monitorovania a hodnotenia stavu dopravnej infraštruktúry a výskumu progresívnych materiálov a inteligentných technológií výstavby dopravnej cesty a konštrukcií dopravných prostriedkov.

3. VÝSKUMNÉ CENTRUM PROGRESÍVNYCH MATERIÁLOV A TECHNOLOGIÍ PRE SÚČASNÉ A BUDÚCE APLIKÁCIE „PROMATECH“

Prijímateľ:	Slovenská akadémia vied
Partner 1:	Technická univerzita v Košiciach
Partner 2:	Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
Partner 3:	Ústav experimentálnej fyziky SAV
Partner 4:	Ústav geotechniky SAV
Partner 5:	Ústav materiálov a mechaniky strojov SAV
Partner 6:	Ústav materiálového výskumu SAV

Základom centra budú excelentné pracoviská SAV zaoberajúce sa výskumom materiálov a technológií, ktoré sú mimo Bratislavy lokalizované v Košiciach a v Žiari nad Hronom. V spojení s komplementárnym centrom v Bratislave sa tak vytvorí národná platforma, ktorá teritoriálne aj obsahovo pokryje najdôležitejšie inovačné potreby slovenského priemyslu.

Centrum PROMATECH bude realizovať nasledovné činnosti:

- aplikovaný výskum – orientovaný na nové materiály a technológie ich prípravy, vrátane charakterizácie štruktúry a hodnotenia vlastností;
- excelentný bádateľský výskum orientovaný na objasnenie vzťahu medzi štruktúrou a vlastnosťami nových materiálov;
- experimentálny vývoj orientovaný na aplikáciu nových materiálov v konkrétnych inovovaných výrobkoch s vysokou pridanou hodnotou;
- expertízu činnosť a poradenstvo pre priemyselných partnerov, vrátane odporúčaní na odstránenie nedostatkov.

4. Centrum aplikovaného výskumu nových materiálov a transferu technológií

Prijímateľ:	Slovenská akadémia vied
Partner 1:	Elektrotechnický ústav SAV
Partner 2:	Fyzikálny ústav SAV
Partner 3:	Slovenská technická univerzita v Bratislave
Partner 4:	Ústav anorganickej chémie SAV
Partner 5:	Ústav materiálov a mechaniky strojov SAV
Partner 6:	Ústav polymérov SAV
Partner 7:	Vysoká škola výtvarných umení

Centrum bude pozostávať z technologického pavilónu v ktorom budú vybudované spoločné high-tech laboratória, kancelárie pre pracovníkov centra, kancelárske priestory a laboratória, priestory pre transfer technológií a poznatkov a priestory pre manažment centra a z ďalších už existujúcich laboratórií, ktoré sa vybaví špičkovou infraštruktúrou. Infraštruktúru bude využívať minimálne 7 partnerských organizácií, ktoré sú súčasťou konzorcia žiadateľa. V rámci Centra sa bude realizovať špičkový aplikovaný výskum s výstupmi porovnateľnými s medzinárodnou úrovňou. Zvýšia sa možnosti na posilnenie atraktivity bratislavského regiónu prilákaním vysokokvalifikovaných odborníkov. Budovanie a modernizácia výskumnej infraštruktúry prinesie so sebou pozitívny efekt nielen na kvalite výstupov výsledku zabezpečujúcich medzinárodné uznanie, ale zabezpečí medzinárodne porovnateľné podmienky pre výskumných pracovníkov. Projektový zámer predpokladá reintegráciu slovenských vedeckých pracovníkov pôsobiach v renomovaných zahraničných vedeckých inštitúciách, ako aj pôsobenie mnohých renomovaných zahraničných vedcov.

5. Martinské centrum pre biomedicínu (BioMed Martin)

Prijímateľ:	Univerzita Komenského v Bratislave
--------------------	------------------------------------

Subjekt v pôsobnosti Prijímateľa: Jesseniova lekárska fakulta v Martine

Strategickým cieľom fakulty je vybudovať VC, ktoré bude mať multidisciplinárny prístup k najväčšej výzve súčasnej spoločnosti – ľudskému zdraviu. Vybudovaním VC vytvorí intelektuálne stimulujúci moderný priestor a obohatí existujúce pracoviská o nové prístupy, technologické postupy a metodiky. Zároveň vybuduje spoločné laboratória typu „open acces“ a podporí biomedicínsku informatiku.

Vybudované Martinské centrum pre biomedicínu (BioMed Martin) bude špičkovým pracoviskom JLF UK v Martine, kooperujúcim s CE, KC a ostatnými pracoviskami fakulty s cieľom vytvárať dynamické výstupy VaV v oblasti molekulovej medicíny, onkológie, respirológie a neurovied. Centrum bude vytvárať intelektuálne stimulujúce prostredie a motivovať mladých vedeckých pracovníkov k inovatívnym projektom s možnosťou aplikácie v klinickej praxi.

6. Centrum výskumu a vývoja imunologicky aktívnych látok

Prijímateľ:	Slovenská akadémia vied
Partner 1:	Virologický ústav SAV

Hlavným zámerom projektu je vybudovanie a plné sprevádzkovanie Centra VaV imunologicky aktívnych látok ako základne pre ich vývoj, podrobnú charakterizáciu a analýzu a optimalizáciu ich produkcie. Svojím zameraním Centrum vytvorí

medzistupeň aplikovaného VaV pre úspešné a efektívne zavádzanie výsledkov základného biomedicínskeho výskumu do hospodárskej praxe.

Pri budovaní centra bude kladený dôraz predovšetkým na:

- vybudovanie čistých VaV laboratórií spĺňajúcich prísne hygienické kritéria tak, aby bolo možné v budúcnosti žiadať o vystavenie certifikátov Správnej laboratórnej praxe (GLP) a Správnej výrobnjej praxe (GMP);
- organizačné a procesné zabezpečenie efektívnej prevádzky Centra, a to predovšetkým v oblastiach podpory aplikovaného výskumu a vytvorenia priaznivých podmienok pre transfer získaných poznatkov do praxe, vrátane kreovania spin-off spoločností;
- vybudovanie účinnej unikátnej fyzickej infraštruktúry ako sofistikovaných technologických celkov.

Národné projekty

Na Slovensku boli podporených päť NP v OP VaV. Hlavným cieľom NP je budovanie centrálnej infraštruktúry, ktorá je sprístupnená výskumným inštitúciám a výskumníkov a prostredníctvom ktorej sa výskumným inštitúciám poskytujú služby, uľahčujúce realizáciu individuálnych výskumných aktivít. Konkrétne podporené projekty, ktorých riešiteľom je v každom z uvedených projektov CVTI, sú nasledovné:

1. NISPEZ

2. NISPEZ

NP NISPEZ sa prioritne zameriava na zabezpečenie informačnej podpory pracovníkov VaV na Slovensku. Rieši v dlhodobom horizonte piatich rokov (2009 – 2014) koordinovaný (centralizovaný) nákup a sprístupňovanie zahraničnej odbornej a vedeckej literatúry pre pracovníkov v oblasti VaV na Slovensku. Súčasťou projektu je zabezpečenie efektívneho a jednoduchého prístupu k jednotlivým zdrojom na báze nadstavbových nástrojov a technológií (napr. vyhľadávací portál <http://scientia.cvtisr.sk>). V rámci projektu je budovaná aj Databáza slovenských elektronických informačných zdrojov pre VaV (SciDap) a komplexný informačný systém o slovenskej vede SK CRIS, ktorý je postavený na štandardoch EÚ (formát CERIF).

V rámci ťažiskovej aktivity NP NISPEZ je pre VaV inštitúcie (univerzity a SAV), prostredníctvom ich akademických knižníc, zabezpečený prístup k 16 celosvetovo rozšíreným databázovým kolekciam, ktoré sú nevyhnutné pre činnosť vedeckých pracovníkov. Uvedené portfólio tvoria plnotextové, bibliografické, citačné a scientometrické elektronické informačné zdroje renomovaných vydavateľov.

3. Infraštruktúra pre VaV – Dátové centrum pre VaV (DC VaV)

Projekt DC VaV je zameraný na vybudovanie a prevádzku výkonnej IKT infraštruktúry pre potreby slovenských VaV pracovísk. Okrem hardvérovej infraštruktúry poskytujúcej pre vedeckú komunitu výkonné výpočtové a úložné kapacity je v rámci projektu obstarávané a prevádzkované aj špecializované aplikačné programové vybavenie slúžiace vedeckej komunite na realizáciu VaV úloh. Hlavné DC VaV bolo spustené do pilotnej prevádzky v júni 2010 v priestoroch Žilinskej univerzity v Žiline. V septembri 2010 bolo dobudované a uvedené do prevádzky záložné pracovisko DC VaV, umiestnené v priestoroch DC VaV rezortu školstva v Bratislave. DC VaV poskytuje nielen potrebnú úložnú a výpočtovú kapacitu, ktorá v podmienkach VaV na Slovensku nemá obdobu, ale vznikol aj priestor pre optimalizáciu výdavkov v rámci rezortu MŠVVaŠ SR vo veci centrálneho využívania IKT a správy IKT a znížených kapitálových výdavkov jednotlivých subjektov VaV. DC VaV poskytuje zároveň priestor pre inštaláciu aplikačného programového vybavenia (APV), ktoré doposiaľ nemohlo byť prevádzkované alebo využívané naplno, vzhľadom na nedostatočné úložné a výpočtové kapacity, ktoré sa zabezpečili práve prostredníctvom predmetného NP.

4. Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií na Slovensku – NITT SK

Hlavným zámerom projektu NITT SK je vytvorenie komplexného systému podpory transferu technológií na národnej úrovni. Ide predovšetkým o podporu vzniku a efektívneho fungovania lokálnych centier transferu technológií zriadených pri jednotlivých VaV inštitúciách. V rámci projektu sú pre potreby vedeckých pracovníkov zabezpečované a finančne kryté expertné podporné služby špičkových domácich i zahraničných expertov na transfer technológií, ktorí našim univerzitám a SAV pomáhajú zabezpečiť ochranu vytvoreného duševného vlastníctva, a toto následne komerčne zhodnotiť prostredníctvom aplikácie v hospodárskej praxi. V neposlednom rade má projekt NITT SK ambíciu zvýšiť povedomie vedeckej komunity o dôležitosti ochrany duševného vlastníctva a celého procesu transferu technológií.

V rámci projektu bol vypracovaný a postupne sa implementuje komplexný návrh Národného systému podpory transferu technológií, ako efektívneho a dlhodobo fungujúceho systému odrážajúceho špecifiká a podmienky v oblasti transferu technológií na Slovensku. Verejným a štátnym výskumným inštitúciám sú v rámci systému bezplatne poskytované expertné podporné služby v celom procese transferu technológií. O význame tejto podpory svedčí fakt, že kým v čase pred spustením implementácie projekt NITT SK bolo z prostredia akademickej obce SR registrovaných v priemere asi 6 patentov ročne, za polroka poskytovania podporných služieb v rámci projektu NITT SK sa rozbehlo zabezpečovanie ochrany, prevažne formou patentov, pre takmer 40 vynálezov pochádzajúcich z akademického prostredia. V rámci projektu je tiež podporovaný rozvoj a fungovanie Centier transferu technológií pri jednotlivých akademických inštitúciách.

5. PopVaT – Popularizácia vedy a techniky na Slovensku

Zámerom projektu je popularizácia vedy a techniky smerom k trom cieľovým skupinám – široká verejnosť, mládež a vedecká komunita. Každá z cieľových skupín je oslovovaná špecifickou – pre ňu najvhodnejšou formou popularizácie, s ohľadom na želaný efekt. Pri širokej verejnosti je hlavným cieľom zvýšenie povedomia o význame vedy a techniky pre

udržateľný, na poznatkoch založený hospodársky rozvoj našej krajiny. Špecifickým zámerom pri cieľovej skupine mládež je pozitívne ovplyvňovanie v procese výberu budúceho povolania prostredníctvom motivácie a zvyšovania atraktívnosti prírodných a technických vied. Pri cieľovej skupine vedecká komunita je zámerom projektu podpora propagácie výsledkov vedeckej činnosti samotnými vedcami a vedeckými inštitúciami. Realizáciou týchto cieľov sa zvýši povedomie celej spoločnosti o význame vedy a techniky a jej popularizácie a zlepši sa komunikácia medzi jednotlivými cieľovými skupinami.

IV. ZÁKLADNÉ PRINCÍPY BUDOVANIA VÝSKUMNEJ INFRAŠTRUKTÚRY DO ROKU 2020

V rokoch 2007 – 2013 bolo podporených na Slovensku cca. 500 individuálnych projektov z oblasti výskumnej infraštruktúry v rámci VaV. Pre roky 2014 – 2020 bude charakteristická koncentrácia, konsolidácia a optimalizácia využívania už podporenej infraštruktúry a jej nevyhnutná modernizácia tak, aby príslušné infraštruktúry zodpovedali medzinárodných štandardom. Uvedenú kvalitatívnu zmenu podpory výskumnej infraštruktúry znázorňuje nasledovná tabuľka:

Tabuľka: Porovnanie financovania výskumnej infraštruktúry v rokoch 2007 – 2013 a 2014 – 2020 podľa typu infraštruktúr

Typ výskumnej infraštruktúry podporený v rokoch 2007 - 2013	Typ výskumnej infraštruktúry podporený v rokoch 2014 - 2020
Infraštruktúra v podobe národných projektov	
NP realizované zo strany CVTI v oblastiach transferu technológií; dátové centrum pre VaV, prístup k informačným zdrojom a popularizácie vedy	Podpora národného systému pre transfer technológií (pokračujúca aktivita z programového obdobia 2007 – 2013)
	Informačný systém VaV/prístupy do databáz pre potreby výskumných inštitúcií
	Horizontálna IKT podpora a centrálna infraštruktúra pre inštitúcie VaV (pokračujúca aktivita z programového obdobia 2007 – 2013)
	Podpora národného systému pre popularizáciu VVaI (pokračujúca aktivita z programového obdobia 2007 – 2013)
Infraštruktúra podporená v rámci dopytových projektov - výskumné centrá rôzneho druhu, vzdelávacia infraštruktúra a projekty aplikovaného výskumu	
<ul style="list-style-type: none"> Centrá excelentnosti Univerzitné vedecké parky Výskumné centrá Projekty obnovy vzdelávacej infraštruktúry VŠ Modernizácia prístrojového vybavenia SIVVP 	1 typ projektov: Vysokokvalitné integrované projekty na konsolidáciu, modernizáciu, optimalizáciu a nevyhnutnú modernizáciu infraštruktúry výskumných inštitúcií štátneho, verejného a neziskového sektora vychádzajúce z podporenej infraštruktúry v rokoch 2007 – 2013 (max. 1 projekt pre 1 inštitúciu pokrývajúci celé programové obdobie 20014 – 2020, s výnimkou prípadných teamingových projektov vo väzbe na Horizont 2020 a SIVVP, ktorý je chápaný ako osobitný projekt konkrétneho typu zdieľanej infraštruktúry)
<ul style="list-style-type: none"> Priemyselné VaV centrá 	Kolaboratívne priemyselné VaV centrá v prioritných oblastiach RIS3 SK s akademickými partnermi
<ul style="list-style-type: none"> Kompetenčné centrá Projekty aplikovaného výskumu a transferu technológií 	1 typ projektov: Spoločné kolaboratívne priemyselné-akademické projekty dlhodobého strategického výskumu v prioritných oblastiach RIS3 SK, prípadne väčšie kolaboratívne projekty s väzbou na Horizont 2020 – ako napr. teaming

S výnimkou výskumnej infraštruktúry, ktorá bude podporená formou NP, nie je možné presne uviesť konkrétne infraštruktúrne projekty, ktoré budú v programovom období 2014 – 2020 podporené. Návrhy projektov budú predkladané v rámci výziev na predkladanie dopytovo-orientovaných projektov. Priemyselné VaV centrá, ako najjednoduchší typ výskumnej infraštruktúry, budú hodnotené v rámci jednokolového výberového procesu. Projekty dlhodobého strategického výskumu, ako aj projekty na konsolidáciu výskumných infraštruktúr výskumných inštitúcií budú hodnotené a vybrané v rámci dvojkolového výberového procesu a za účasti zahraničných expertov. Nevyhnutnou súčasťou hodnotenia nových projektov bude – v prípade, že vychádzajú z už podporenej výskumnej infraštruktúry v programovom období 2007 – 2013 – hodnotenie efektívnosti využívania existujúcej infraštruktúry.

Osobitným spôsobom budú schvaľované projekty na budovanie výskumných centier, ktoré budú naviazané na výzvy z Horizontu 2020 – ako napríklad výskumné centrá v oblastiach špecializácie RIS3 SK, ktoré by boli vybrané/shortlistové v rámci prvého kola príslušnej výzvy v programe Horizont 2020. V tomto prípade obsahové hodnotenie projektov bude prebiehať v rámci procesov definovaných programom Horizont 2020 a v rámci procesov OP Val prebehne formálny proces posúdenia žiadostí o príspevok.

Vo väzbe na ESFRI infraštruktúry je potrebné uviesť, že SR vzhľadom na obmedzené zdroje v oblasti VaV a svoje možnosti nemá schopnosť byť nositeľom žiadnej novej ESFRI infraštruktúry v prípade, že by mala byť financovaná výhradne z OP Val. V primeranej forme a v oblastiach špecializácie je možné sa do ESFRI infraštruktúr zapájať prostredníctvom výskumných centier a infraštruktúr podporených z OP VaV a podporených z OP Val komplementárnym spôsobom.

Príloha č. 10 OP Val – Základné princípy monitorovania a hodnotenia implementácie OP Val

Monitorovanie je základným nástrojom k operatívne posúdeniu fyzického a finančného pokroku OP, ako aj jeho jednotlivých prioritných osí, investičných priorit, či jednotlivých podporených projektov. Prostredníctvom údajov z monitorovacieho systému je možné identifikovať príspevok k napĺňaniu cieľov OP na úrovni RIS3 SK, Partnerskej dohody a ďalších európskych strategických dokumentov.

Nadstavbou monitorovacieho systému je hodnotenie (evaluácia). Hodnotenie je často postavené na údajoch z monitorovacieho systému. Úlohou hodnotenia je poskytnúť reflexiu na výkon/implementáciu OP v hlbšom kontexte.

Hodnotenia majú vyhodnocovať jednotlivé oblasti záujmu implementácie OP. Môže ísť o oblasti, v rámci ktorých je dôvodné podozrenie na ich neefektívnu realizáciu. V takom prípade je poslaním hodnotení odhaliť problém, popísať ho, objasniť pôvod problému a poskytnúť informácie o jeho odstránení, akým spôsobom, prostriedkami a aký je očakávaný stav po realizácii odporučených opatrení. Hodnotiaci správa, ktorá len identifikuje problém, či neefektívnosť bez odporúčania nápravy je neakceptovateľná. Hodnotenie je manažérsky nástroj, ktorým sa má proces implementácie neustále zefektívňovať. Malo by poskytovať objektívnu spätnú väzbu, na základe ktorej bude možné uskutočniť nápravné opatrenia.

Základom funkčného systému monitorovania je prepojenie vhodne nastaveného systému merateľných ukazovateľov, zberu a agregovania dát z najnižšej úrovne s monitorovaním pokroku v rámci jednotlivých projektov na báze monitorovacích správ.

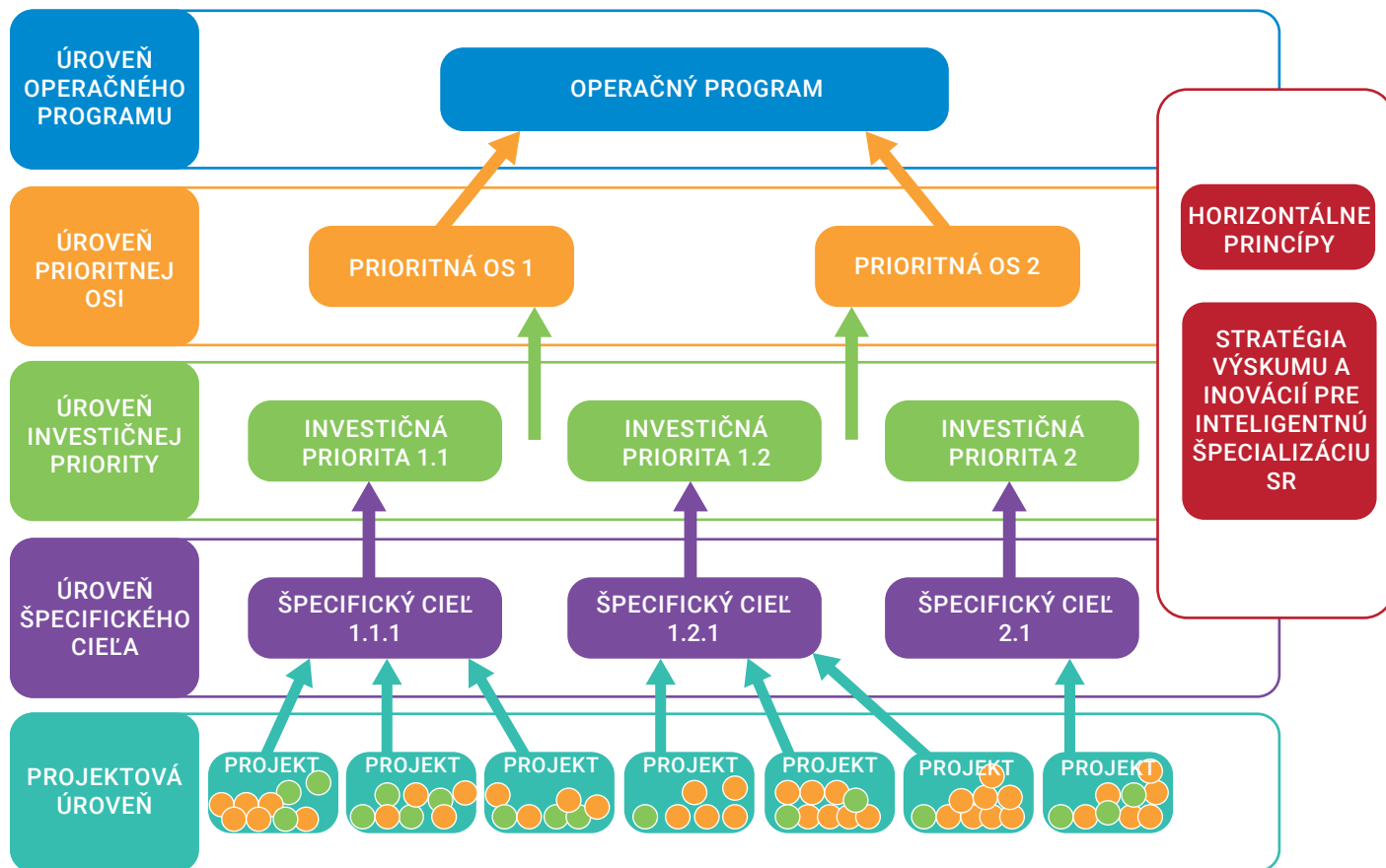
Monitorovacie správy budú obsahovať okrem základných popisov postupu v implementácii projektu aj kvalitatívne zhodnotenie pokroku zo strany prijímateľov.

Fungujúci systém monitorovania je predpokladom pre spracovanie hodnotení OP, resp. jeho časti a tým včasné identifikovanie problémov a dysfunkčných opatrení a postupov v implementácii OP a zároveň je predpokladom zadefinovania opatrení na odstránenie identifikovaných nedostatkov.

Hodnotenia OP Val by mali byť zamerané na zachytenie účinkov jednotlivých intervencií a vplyv OP na zmenu systému VVal.

V rámci procesu hodnotenia je potrebné sledovať aj vplyv intervencií v oblastiach podpory, ktoré nie sú priamo realizované prostredníctvom OP Val, ale sú v rámci nich podporované komplementárne intervencie, ktoré majú vplyv na zmenu systému a ďalší rozvoj VVal. Ide napr. o OP LZ, OP II, PRV a pod.

Schéma štruktúry väzieb merateľných ukazovateľov operačného programu

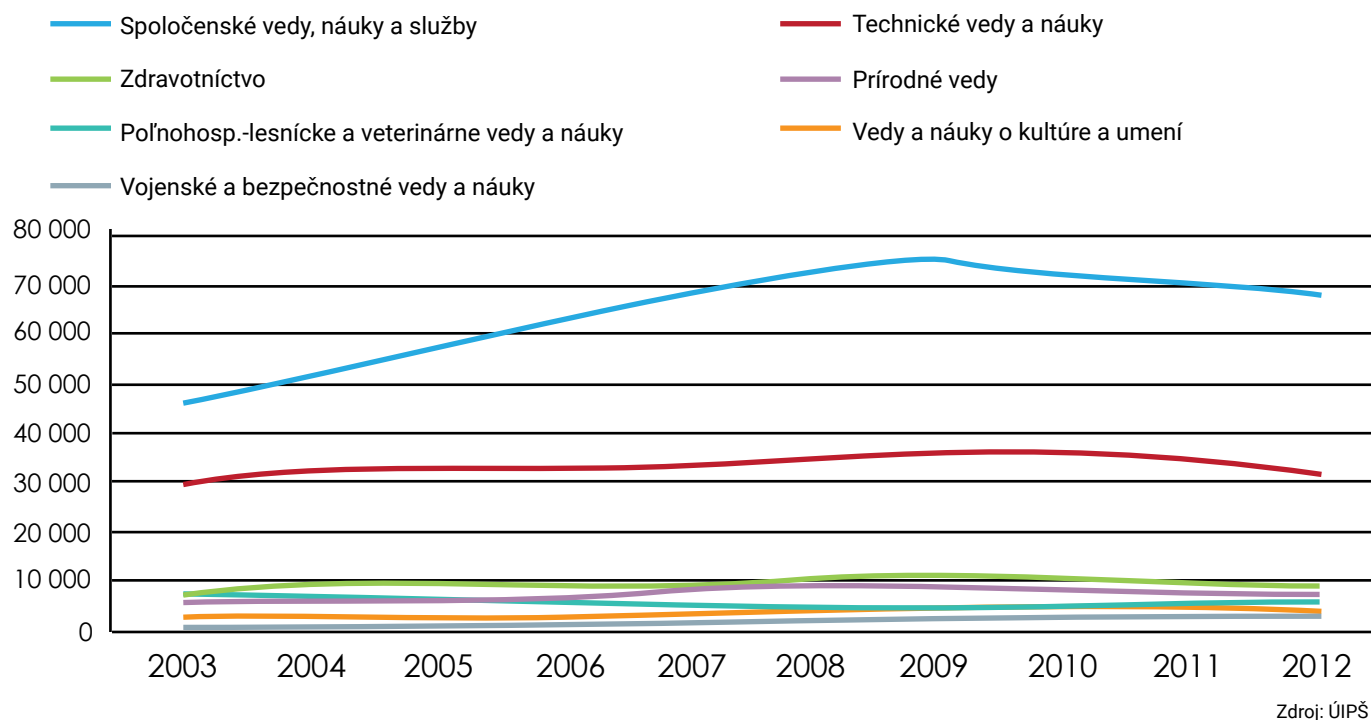
Vysvetlivky:

● merateľný ukazovateľ výstupu

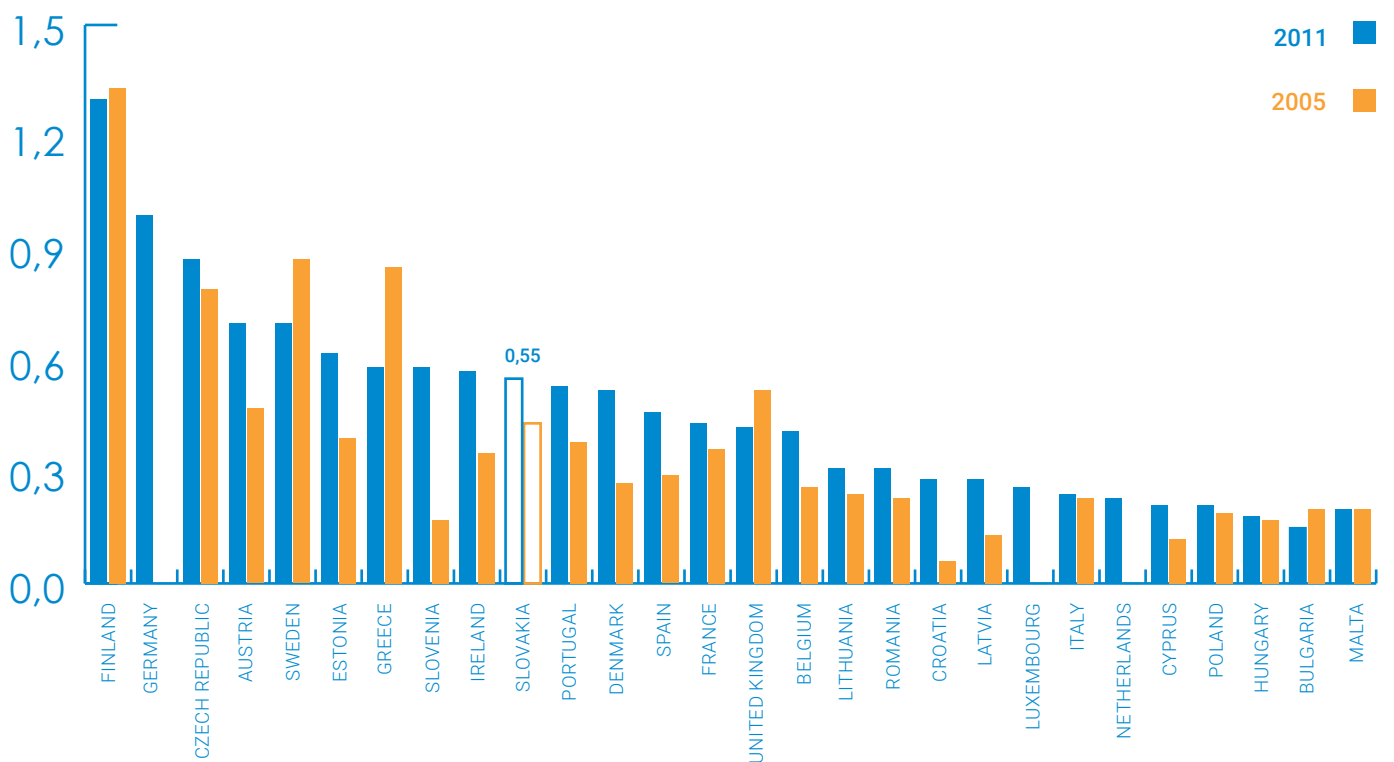
● merateľný ukazovateľ výsledku

Ľudské zdroje pre výskum a inovácie

Graf č. 1 Počet vysokoškolských študentov podľa odboru

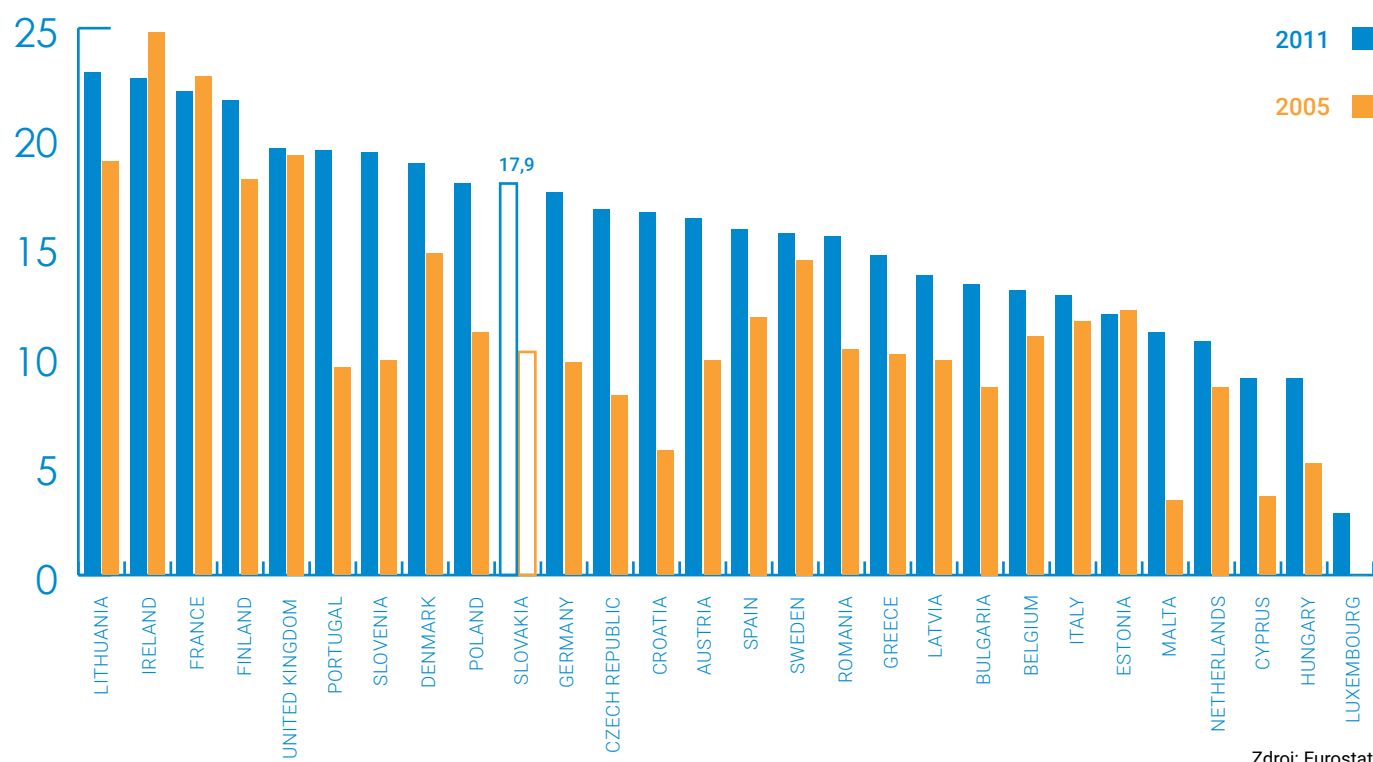

Graf č. 2 Podiel PhD študentov vo vede a technike ako % celkovej populácie 20-29 ročných

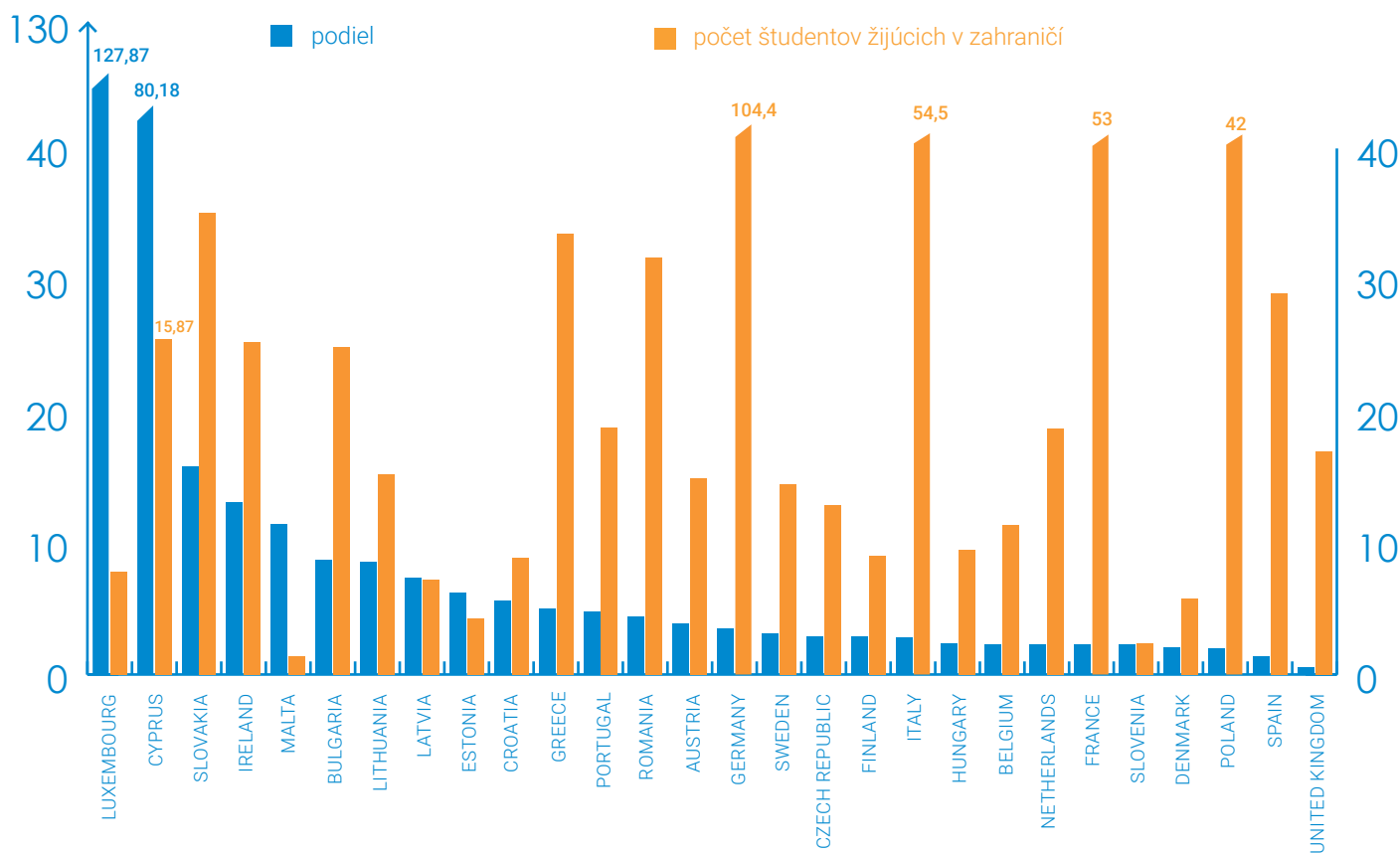
Graf č. 3

Počet absolventov terciárneho vzdelávania vo vede a technike na tisíc obyvateľov ako % populácie 20-29 ročných

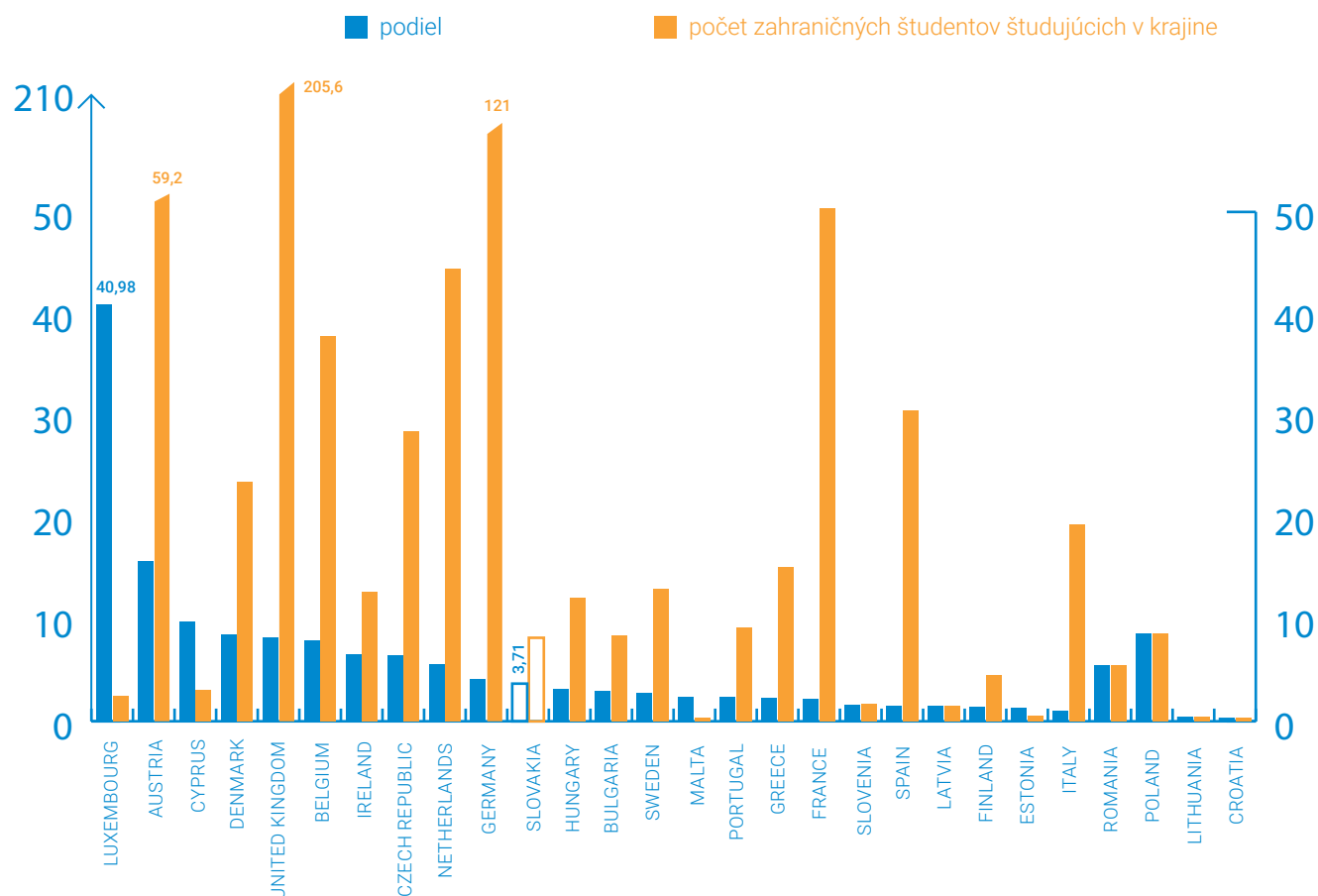
Graf č. 4

Podiel vysokoškolských študentov (ISCED 5-6) študujúcich v iných krajinách EÚ, EEA a kandidátskych krajinách na celkovom počte študentov

Graf č. 5

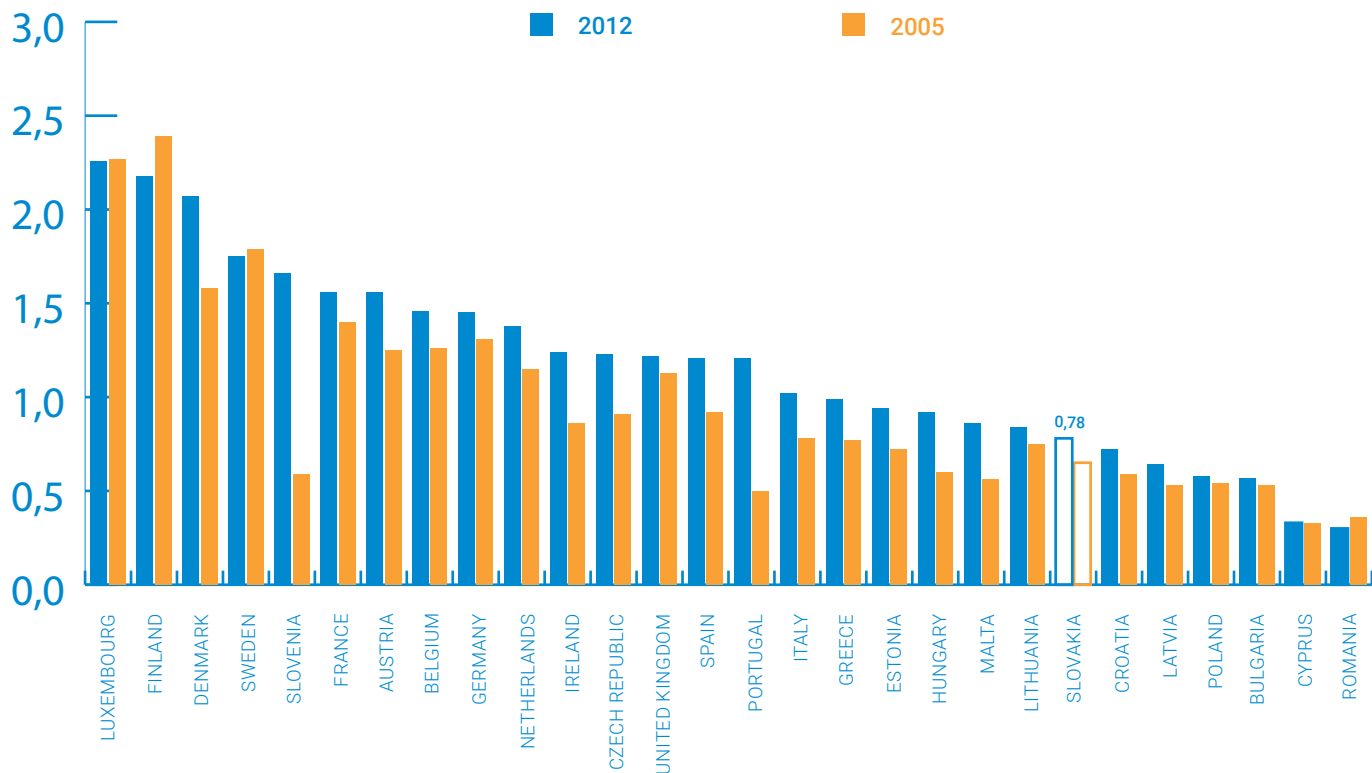
Podiel vysokoškolských študentov (ISCED 5-6) študujúcich v krajine EÚ z krajín EÚ, EEA a kandidátskych krajinách na celkovom počte domácich študentov

Zdroj: Eurostat

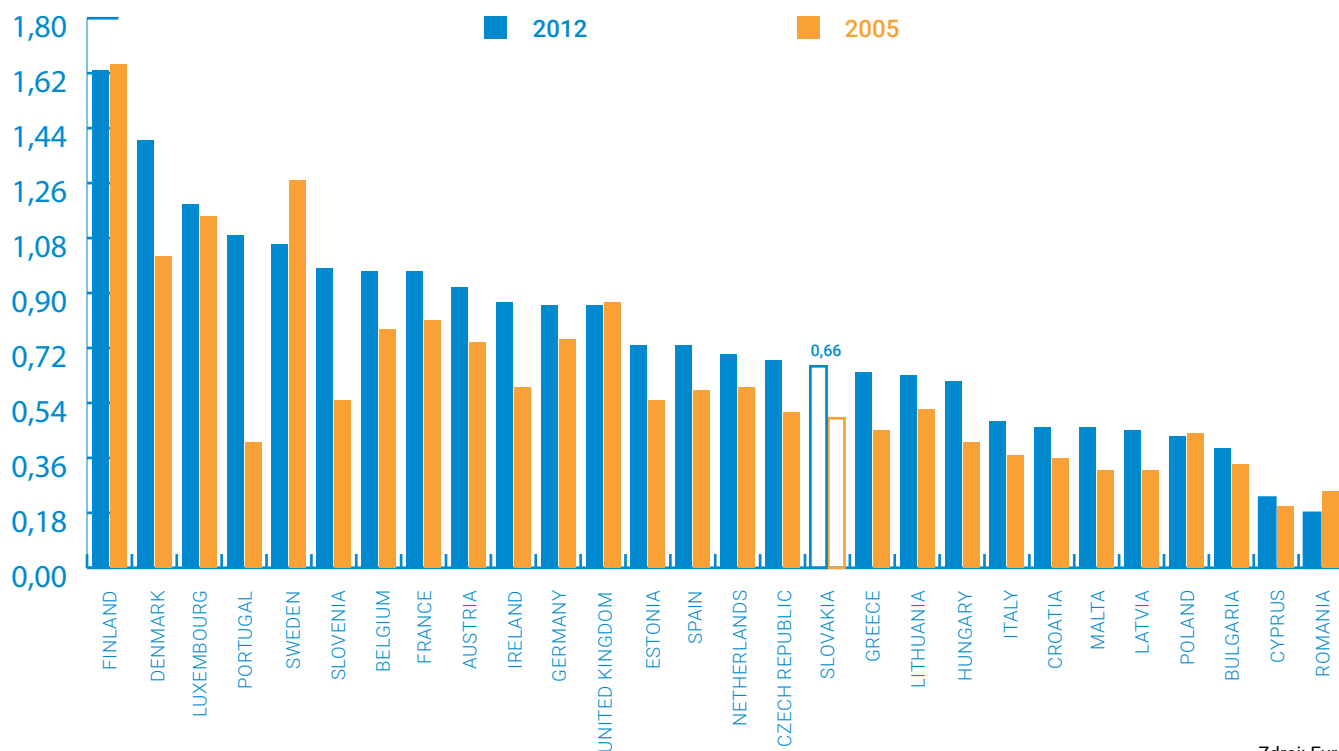
Graf č. 6

Zamestnanci výskumu a vývoja (vo FTE) ako % celkovej zamestnanosti

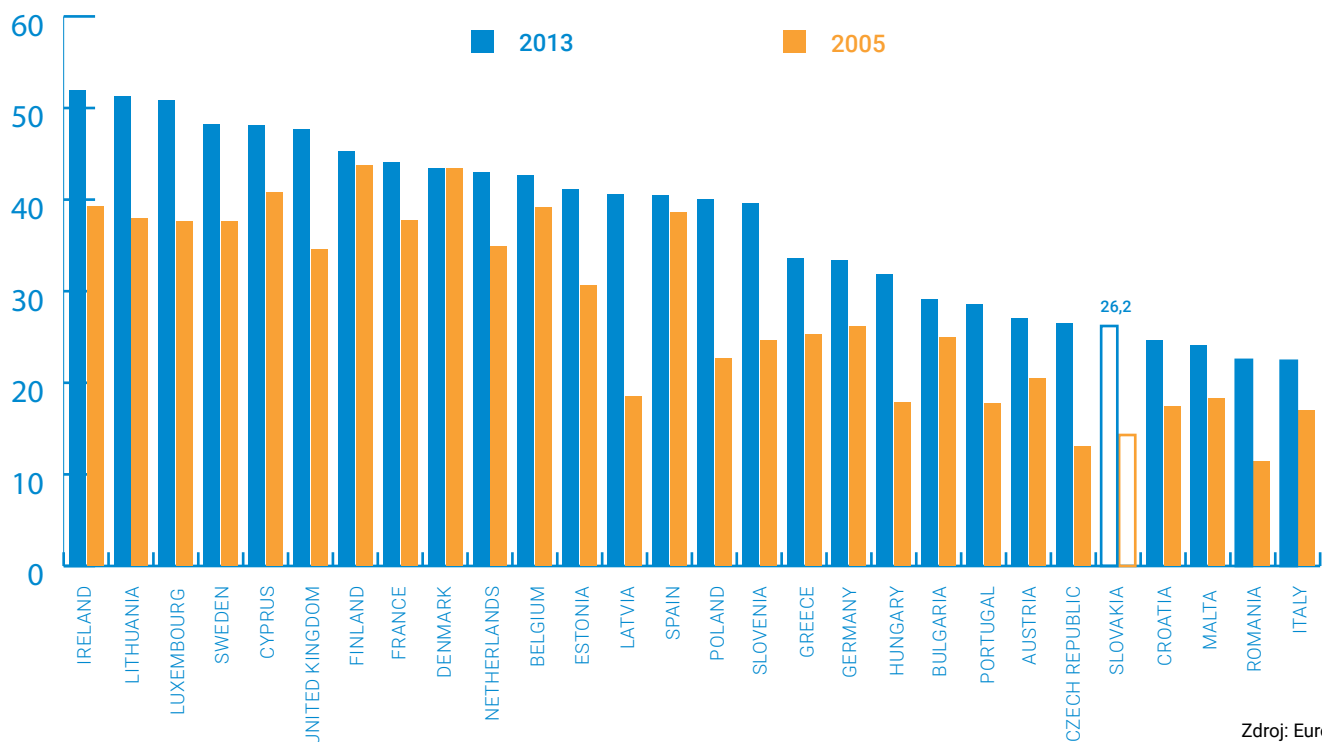
Zdroj: Eurostat

Graf č. 7 Výskumníci (vo FTE) ako % celkovej zamestnanosti

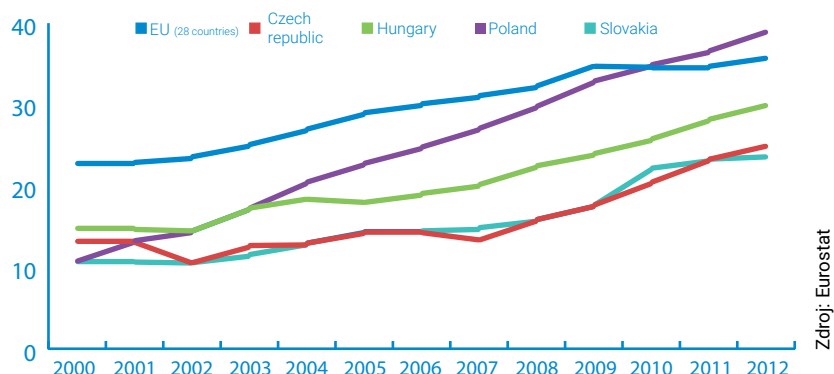
Zdroj: Eurostat

Graf č. 8 Podiel populácie vo veku 30-34 rokov s ukončením terciárnym vzdelaním na celkovej populácii

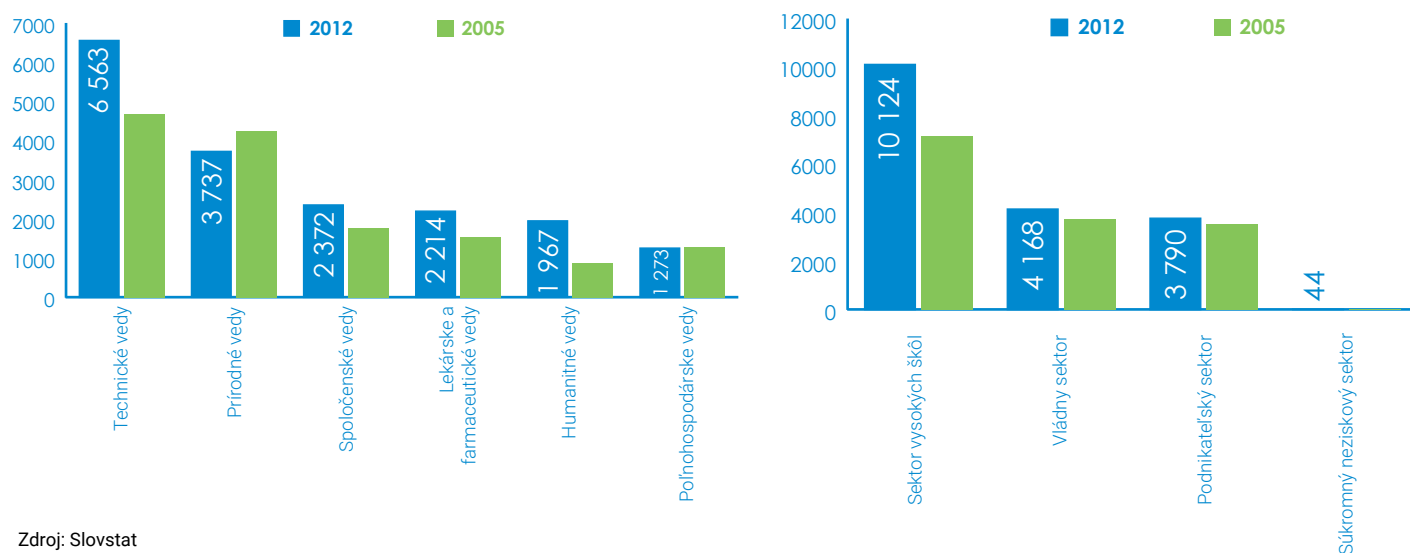
Zdroj: Eurostat

Graf č. 9 Vývoj podielu populácie vo veku 30-34 rokov s ukončením terciárnym vzdelaním na celkovej populácii v krajinách V4 (2000 – 2013)

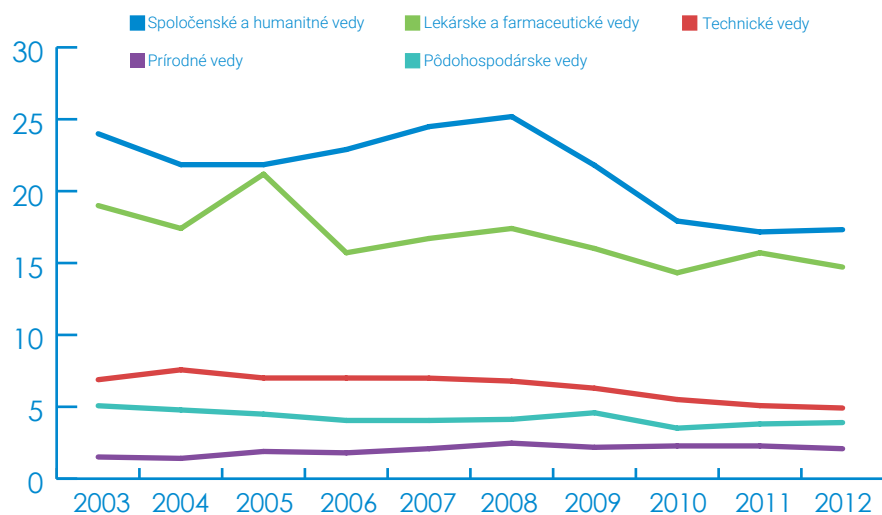
Zdroj: Eurostat

Graf č. 10 Počet výskumníkov vo FTE podľa oblastí výskumu a vývoja a podľa sektorov

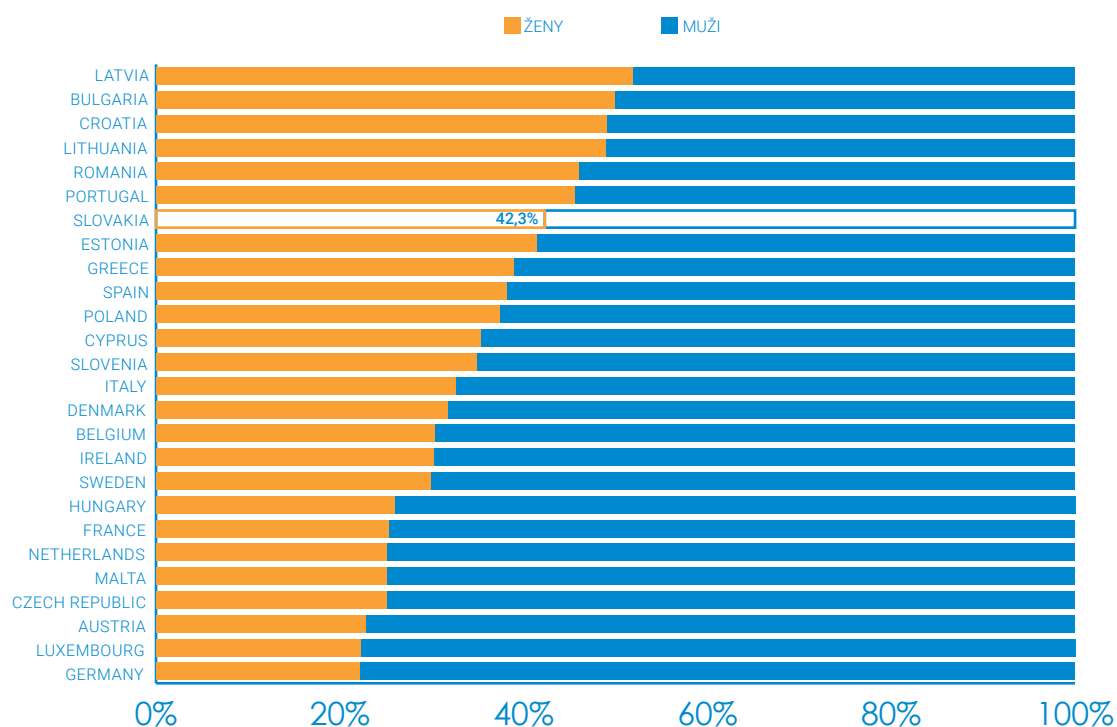
Zdroj: Slovstat

Graf č. 11 Vývoj počtu študentov na jedného výskumníka (vo FTE) podľa oblastí výskumu a vývoja

Zdroj: Eurostat a Slovstat

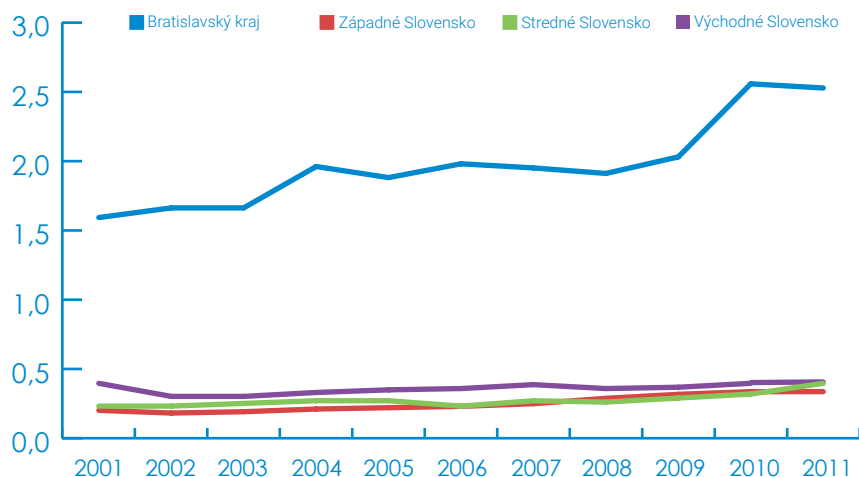
Graf č. 12 Podiel výskumníčov (vo FTE) (2011)

Zdroj: Eurostat

Graf č. 13

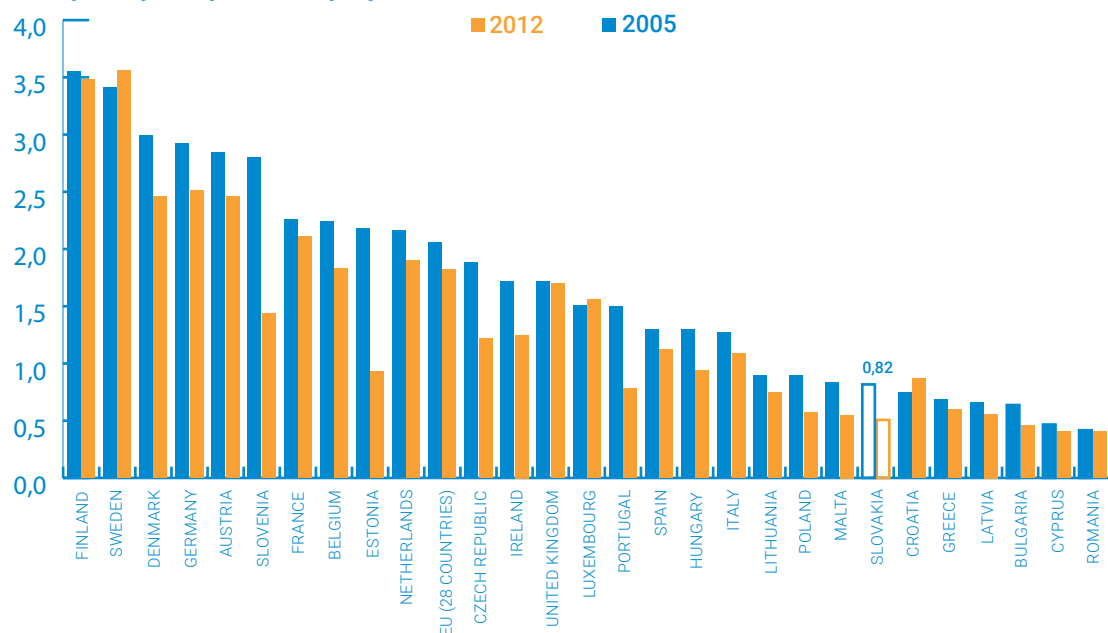
Podiel výskumníkov na celkovej zamestnanosti podľa krajov (NUTS 2)

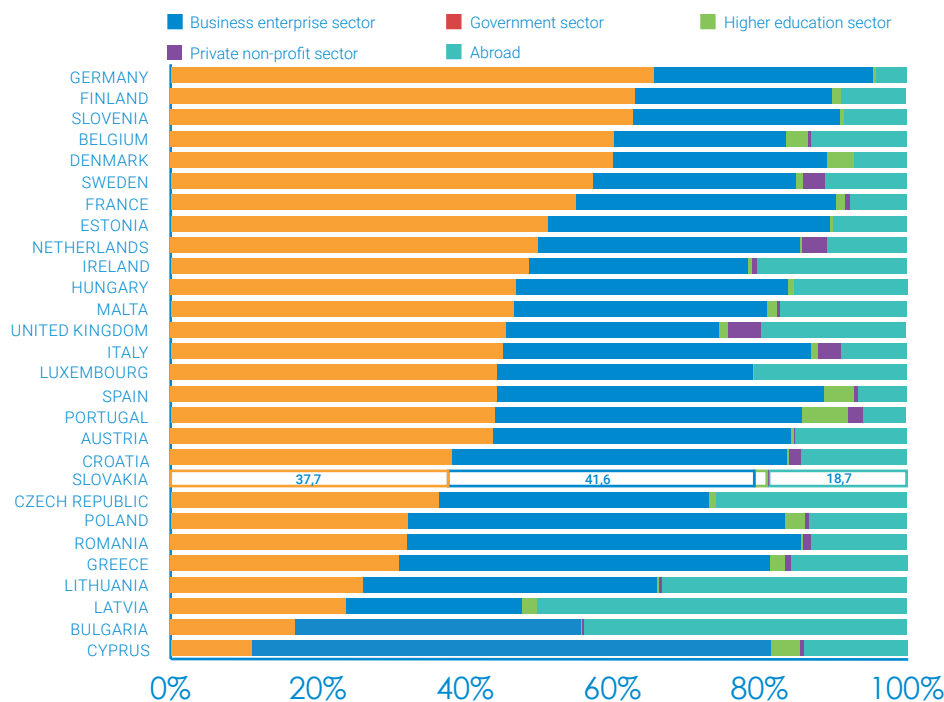
Výdavky na výskum a vývoj

Graf č. 14

Výdavky na výskum a vývoj ako % HDP

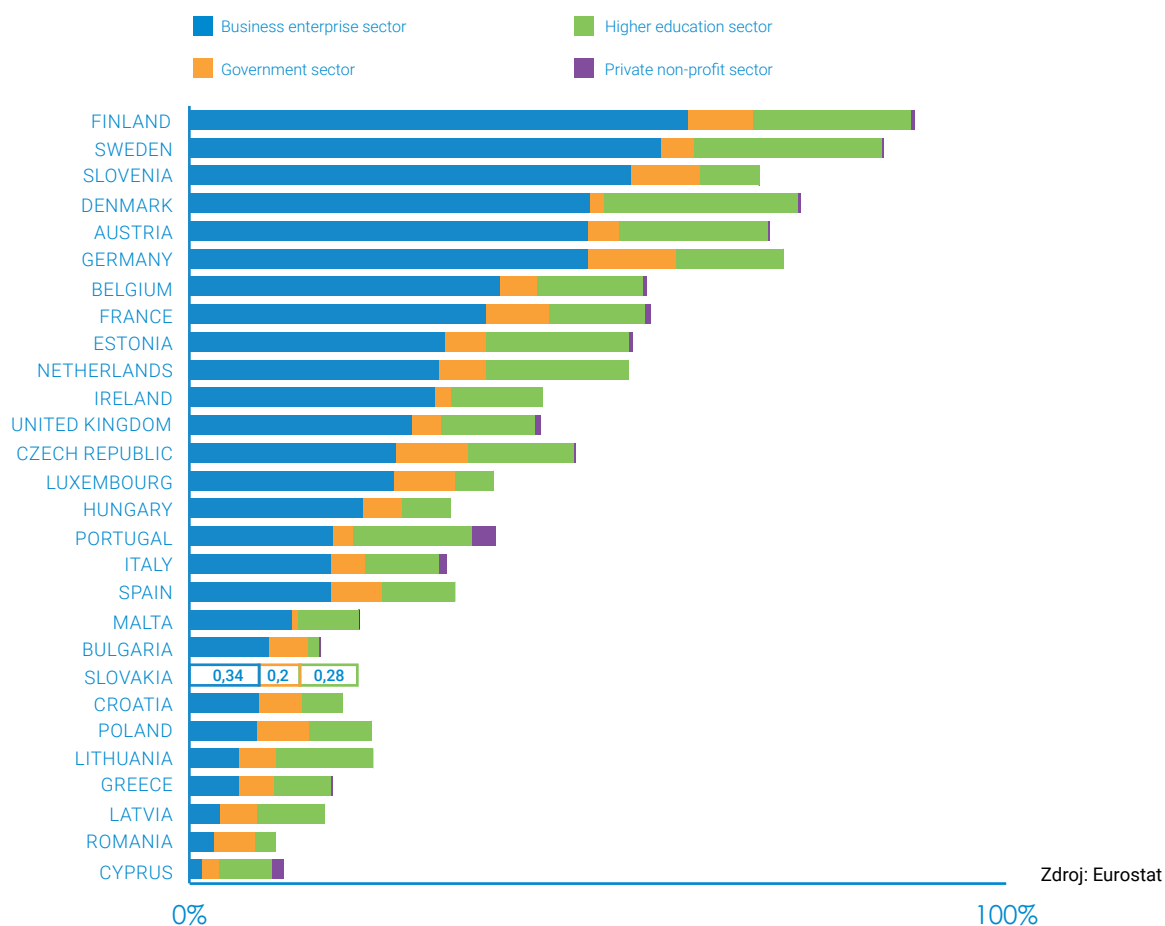

Graf č. 15

Investície do výskumu a vývoja podľa zdrojov financovania (ako % celkových výdavkov) v roku 2012¹¹ Alebo poslednom dostupnom.

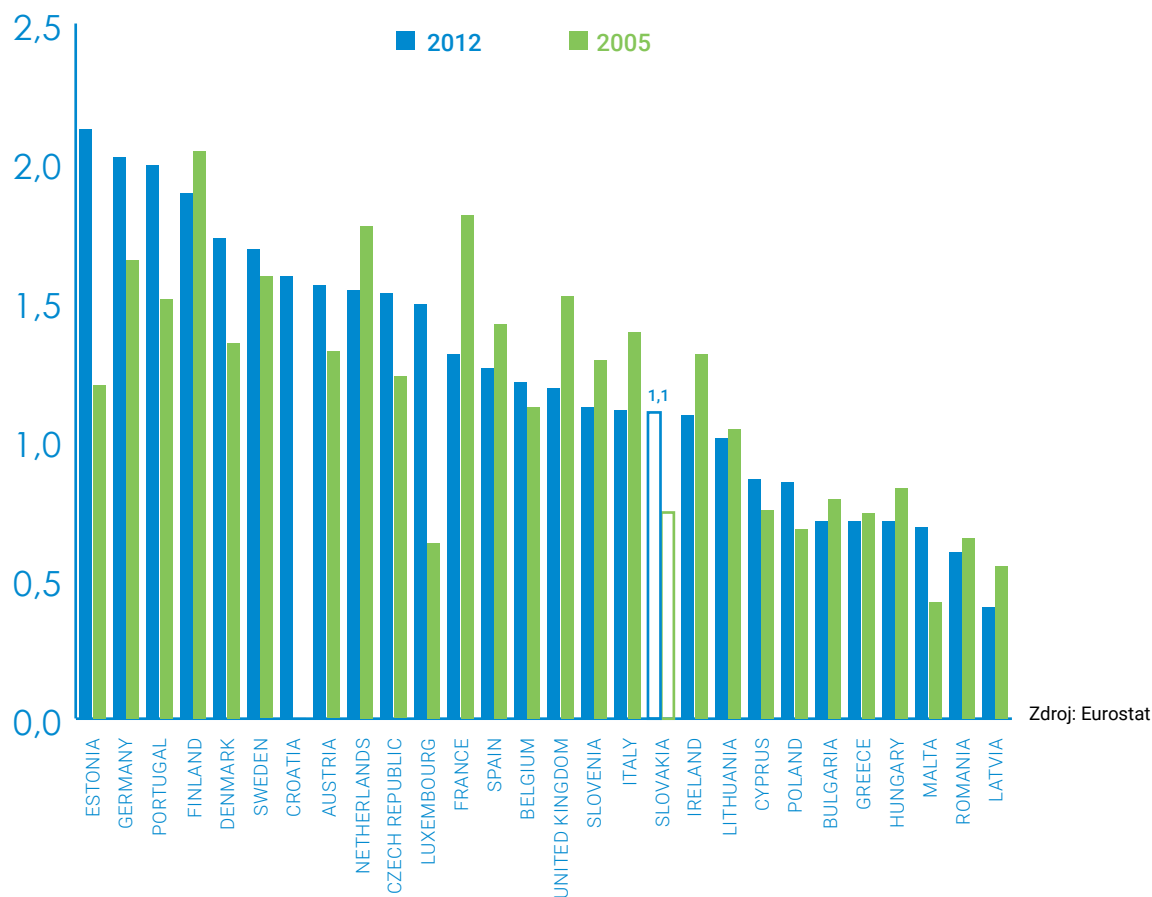
Zdroj: Eurostat

Graf č. 16

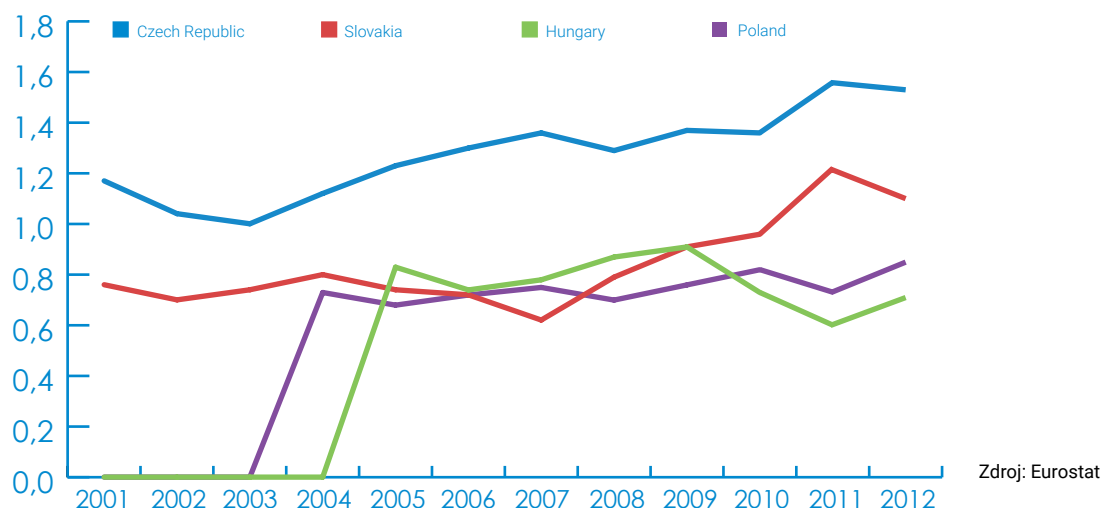
Investície do výskumu a vývoja podľa sektora realizácie (ako % celkových výdavkov) v roku 2012²

Graf č. 17

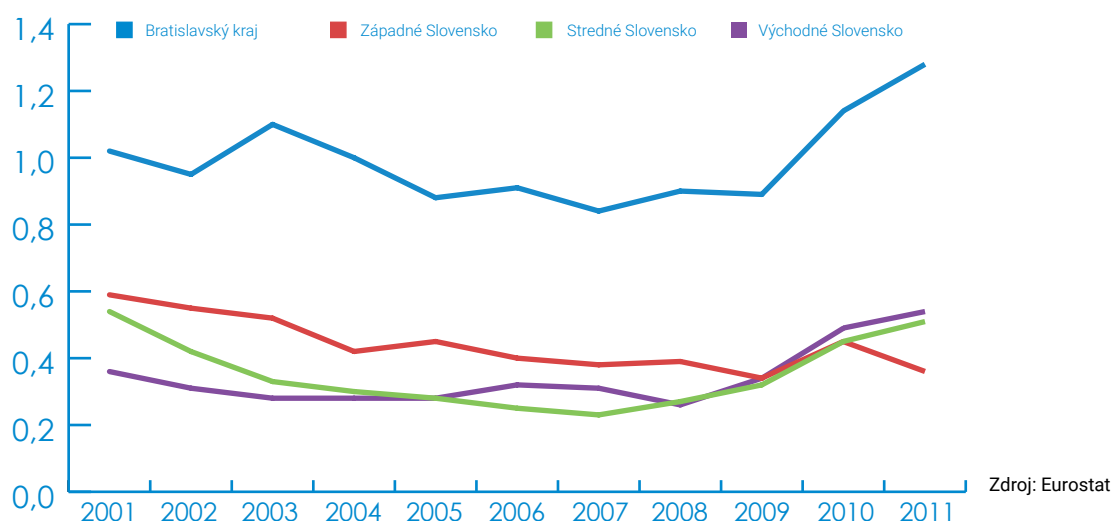
Podiel štátneho rozpočtu alokovaný na výskum a vývoj (% z celkových vládnych výdavkov)

² Alebo poslednom dostupnom.

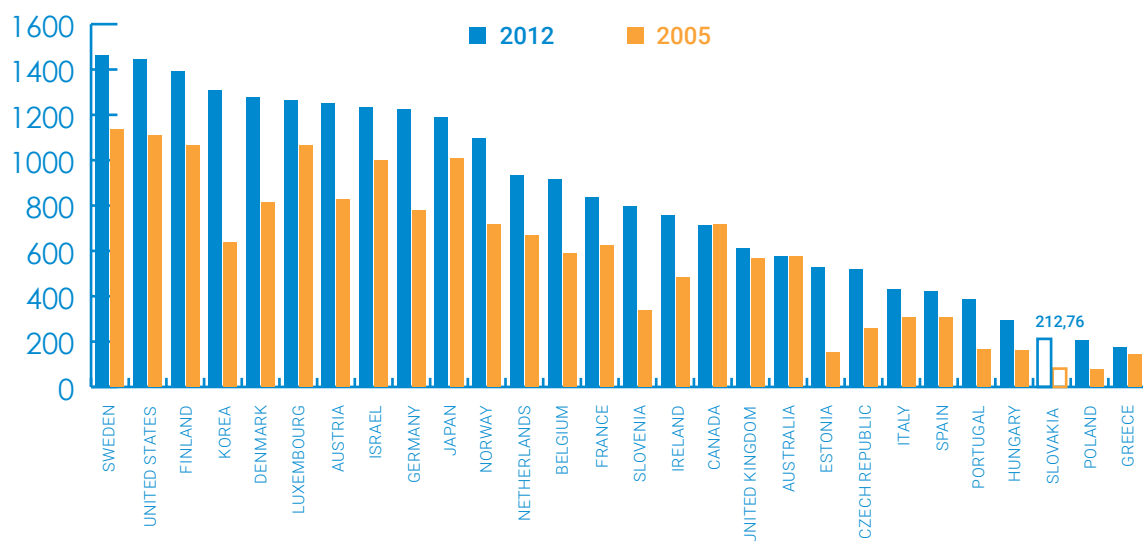
Graf č. 18 Podiel štátneho rozpočtu alokovaný na výskum a vývoj (% z celkových vládnych výdavkov) v krajinách V4 (2011-2012)

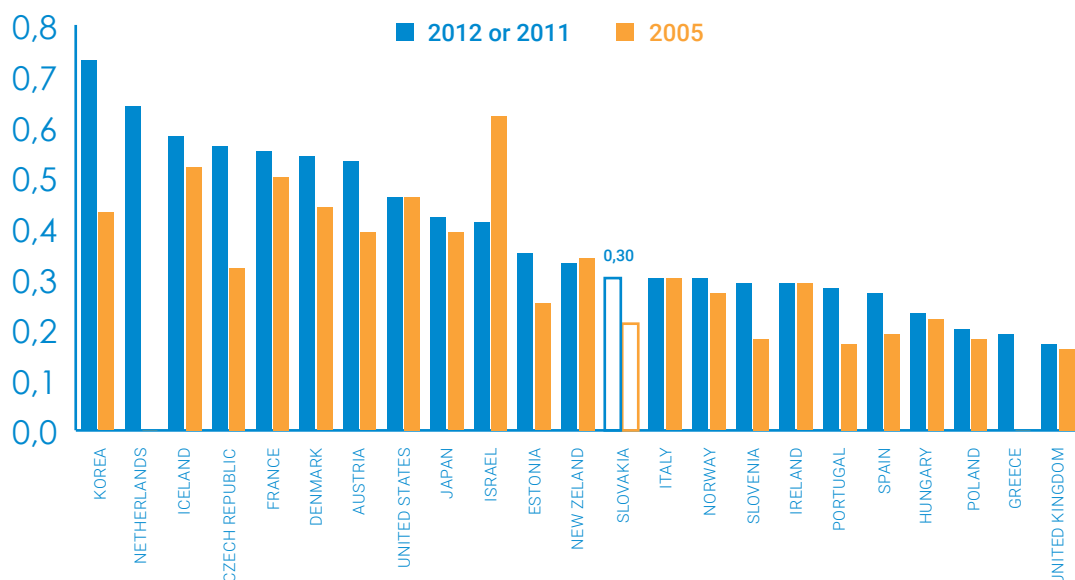
Graf č. 19 Výdavky na výskum a vývoj ako % HDP podľa krajov (NUTS 2)

Graf č. 20 Výdavky na výskum a vývoj na jedného obyvateľa (súčasnú PPP v USD)

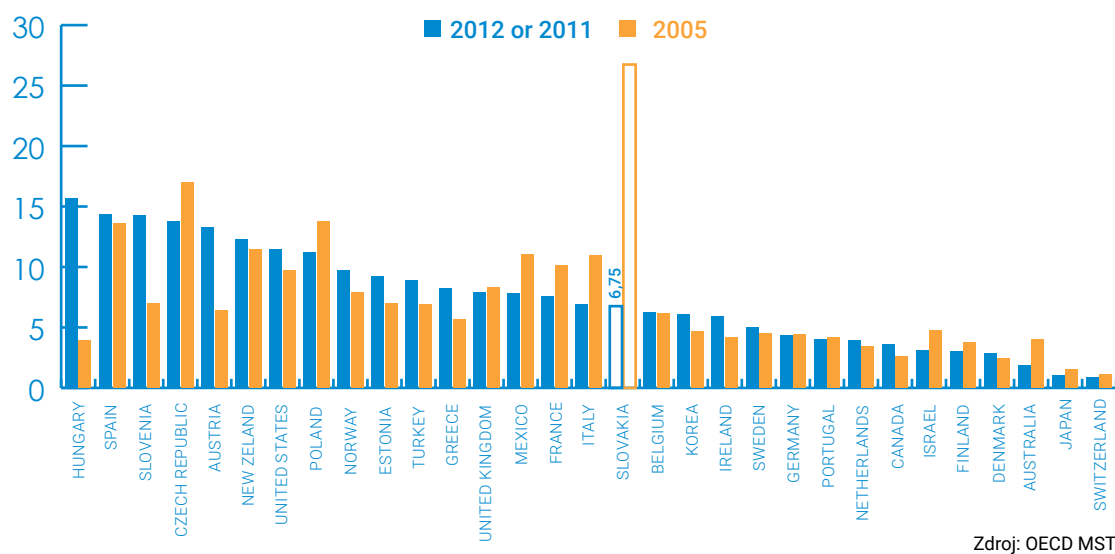

Graf č. 21 Investície do základného výskumu (% HDP)

Zdroj: OECD MSTI

Graf č. 22 Podiel súkromných investícií do výskumu a vývoja financovaných štátom (%)

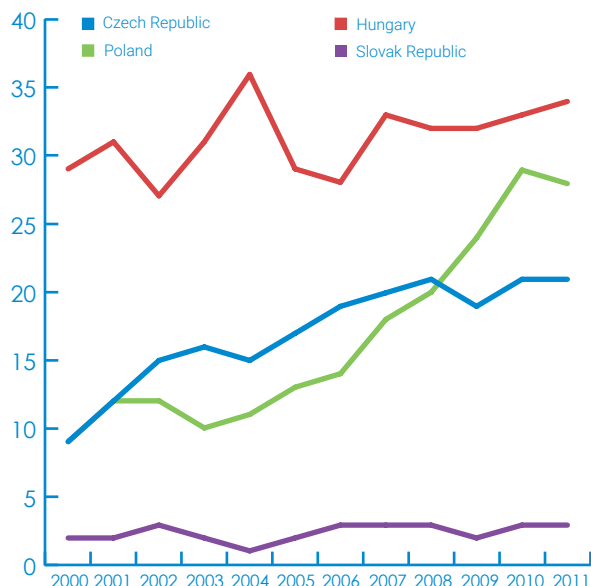

Zdroj: OECD MSTI

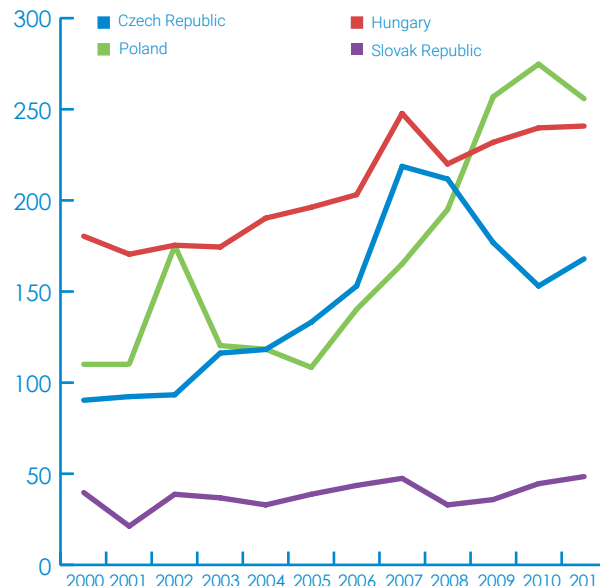
Patenty

Graf č. 23

Vývoj počtu „triadických“ patentových rodín v krajinách V4

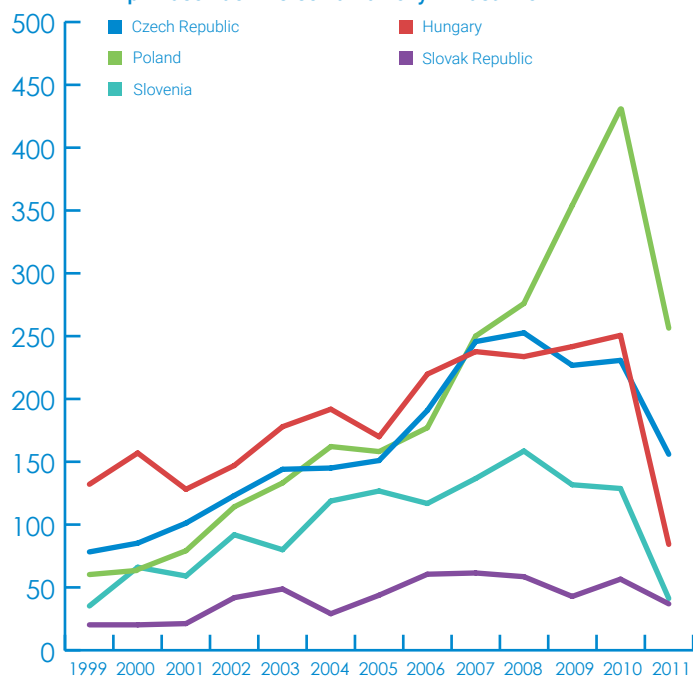

Vývoj počtu patentových prihlášok podaných v rámci PCT v krajinách V4

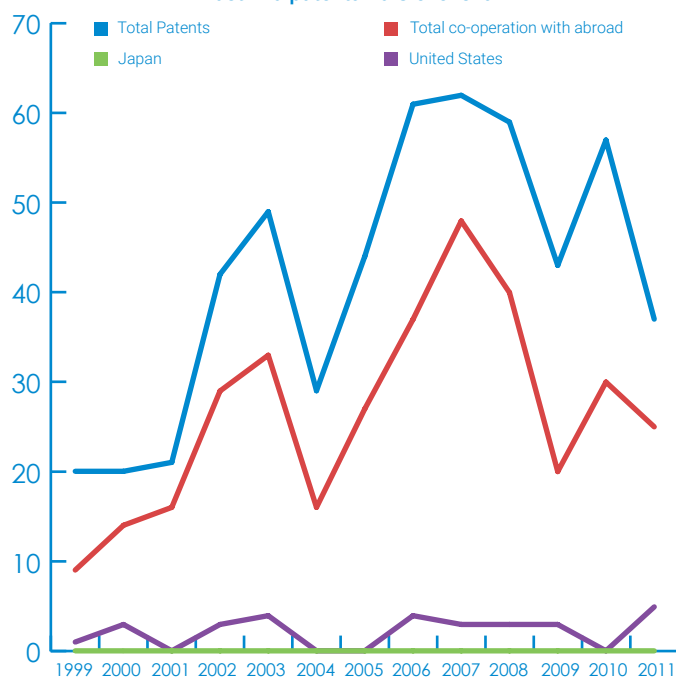

Zdroj: OECD MSTI

Medzinárodná spolupráca pri patentovaní. Vývoj počtu patentových prihlášok do EPO so zahraničným vlastníkom

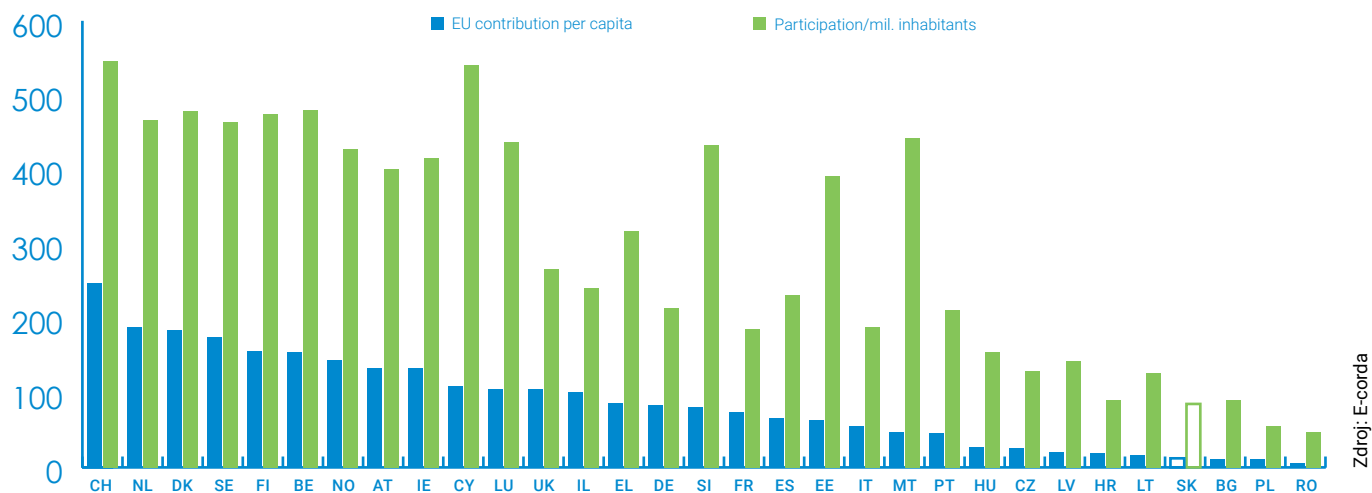
Medzinárodná spolupráca pri patentovaní. Pôvod zahraničného vlastníka patentu na Slovensku

Zdroj: OECD MSTI

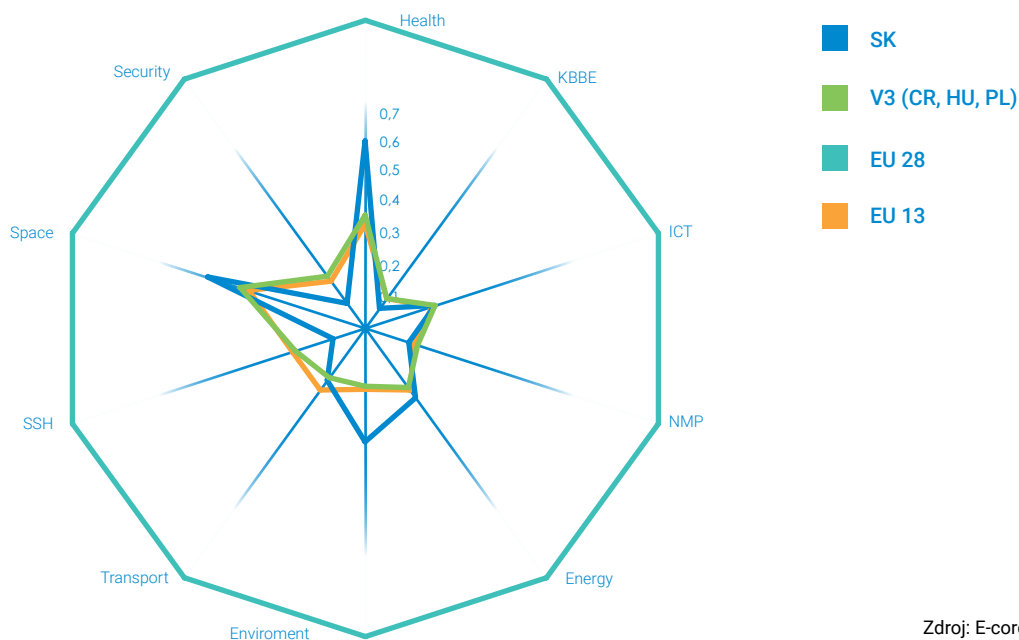
Účasť v 7. rámcovom programe

Graf č. 24 Príspevok EÚ na obyvateľa a počet účasť v projektoch na milión obyvateľov

Zdroj: E-corda

Graf č. 25 Porovnanie príspevku EÚ podľa tematických oblastí (EU28=1)

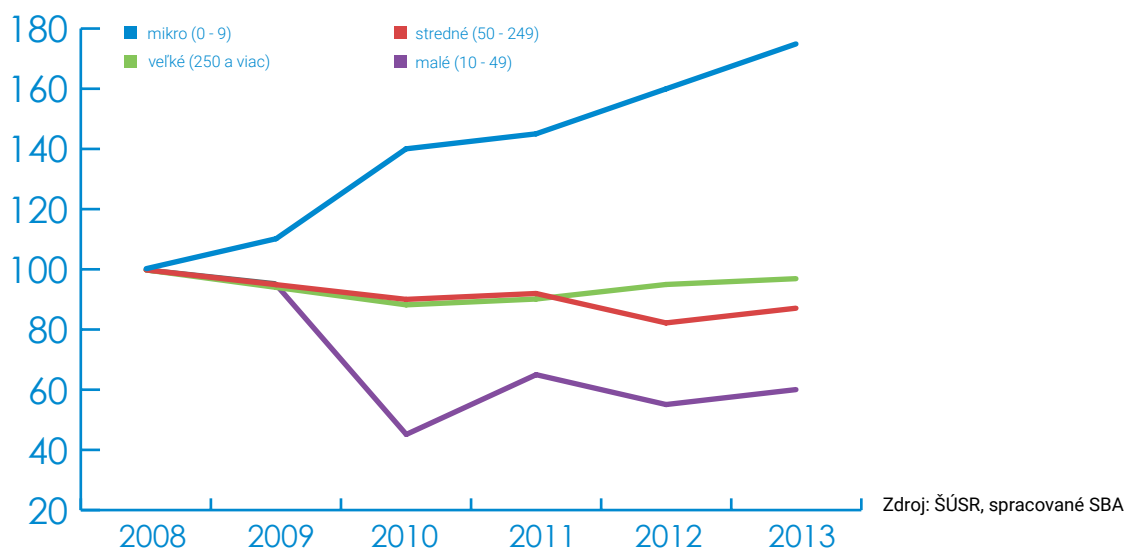
Zdroj: E-corda

Graf č. 26 Najúspešnejší slovenskí účastníci v 7.RP

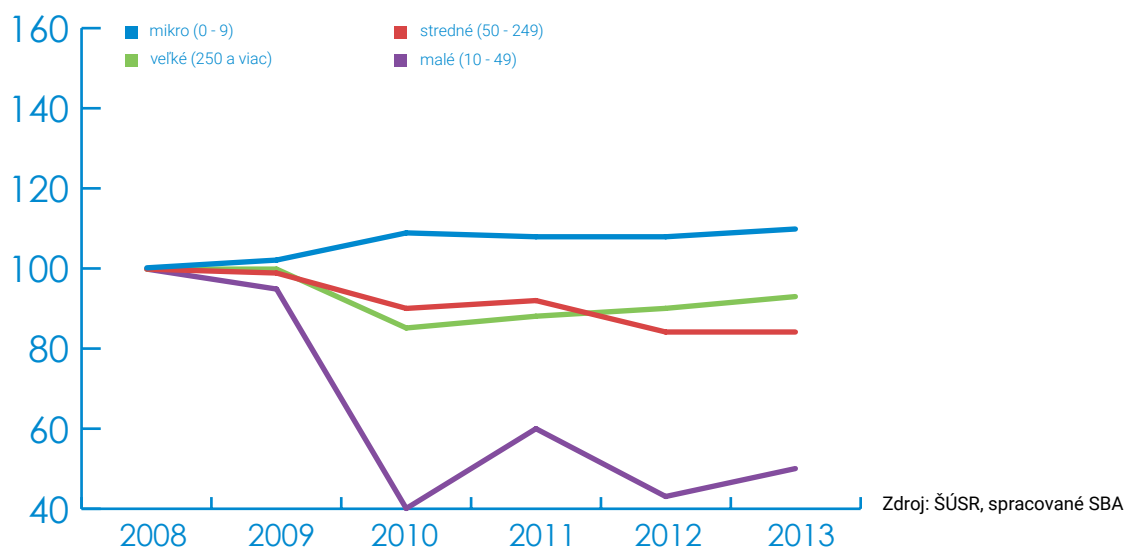
Účastník	Príspevok EÚ	Celkové náklady	Počet účastí
Slovenská akadémia vied (SAV)	13 423 953	17 854 223	84
Technická univerzita v Košiciach	4 233 215	5 823 281	18
Univerzita Komenského v Bratislave	4 112 097	4 816 168	26
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach	3 513 913	4 093 632	8
Ardaco, a.s.	3 157 356	3 995 679	6
Slovenská technická univerzita v Bratislave	2 600 538	4 230 646	25
Slovenský zdravotnícka univerzita v Bratislave	2 311 891	3 100 358	11
Ústav informatiky SAV	2 070 636	3 731 863	7
Chemický ústav SAV	1 852 610	1 941 078	4
Virologický ústav SAV	1 685 383	2 468 724	6
Žilinská univerzita v Žiline	1 493 496	1 815 265	20

Štatistiky vývoja MSP

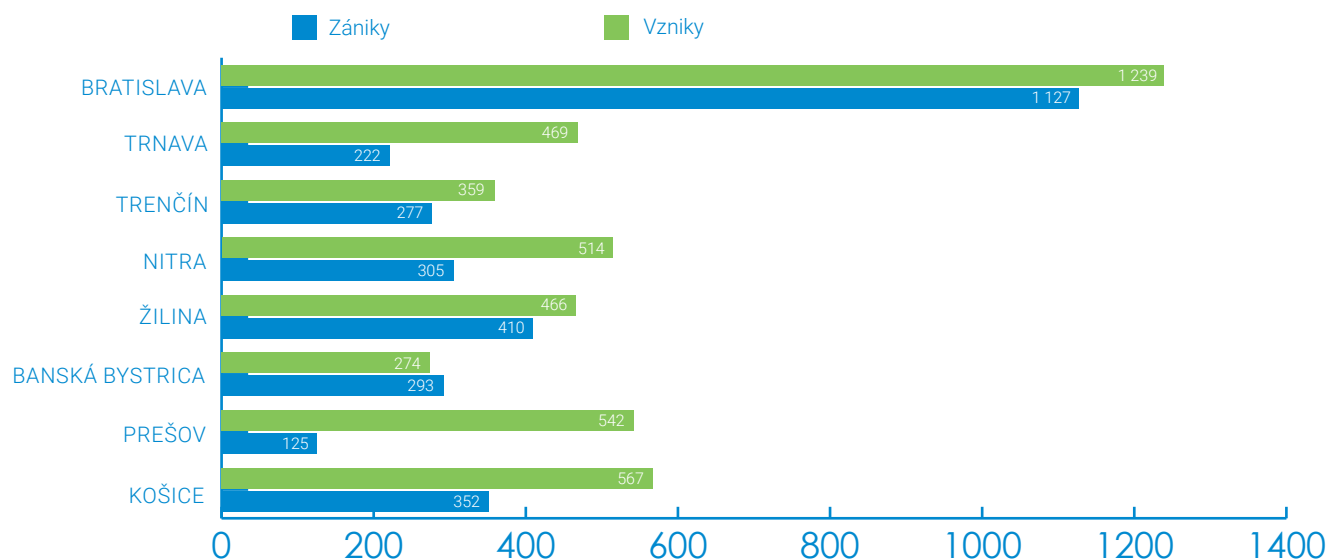
Graf č. 27

Graf č. 28

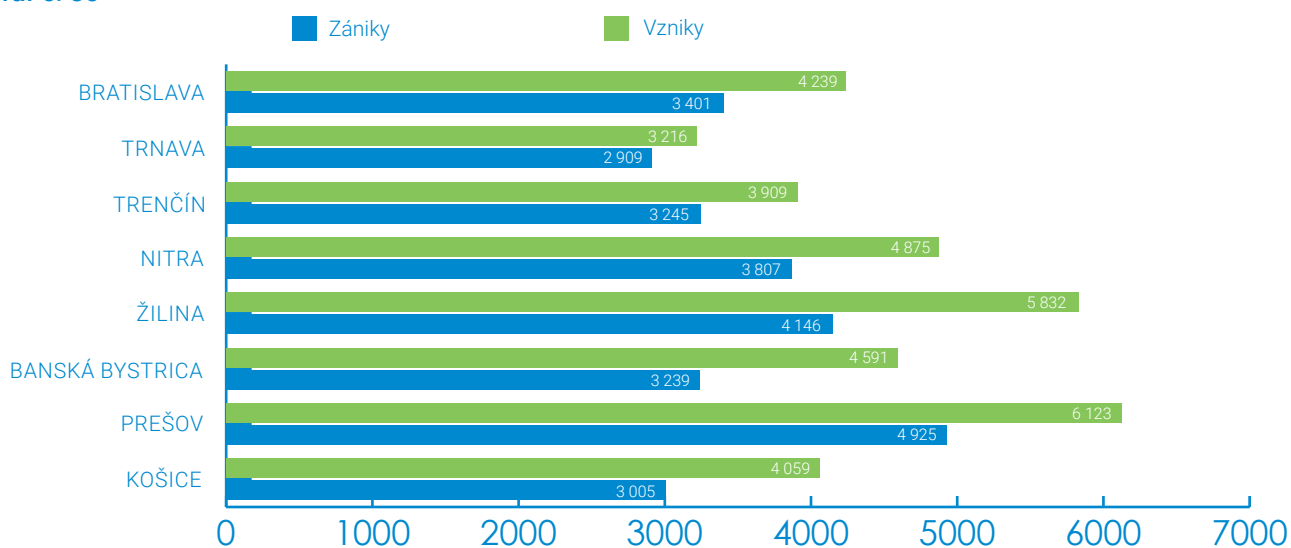

Graf č. 29

Zdroj: ŠÚSR, spracované SBA

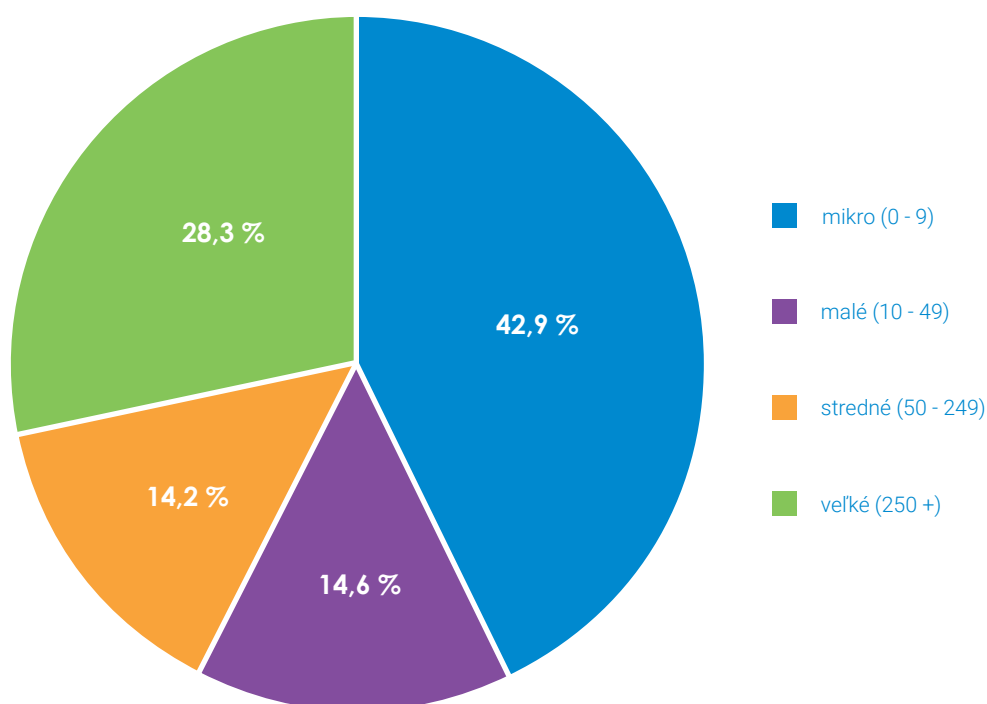
Graf č. 30

Zdroj: ŠÚSR, spracované SBA

Graf č. 31

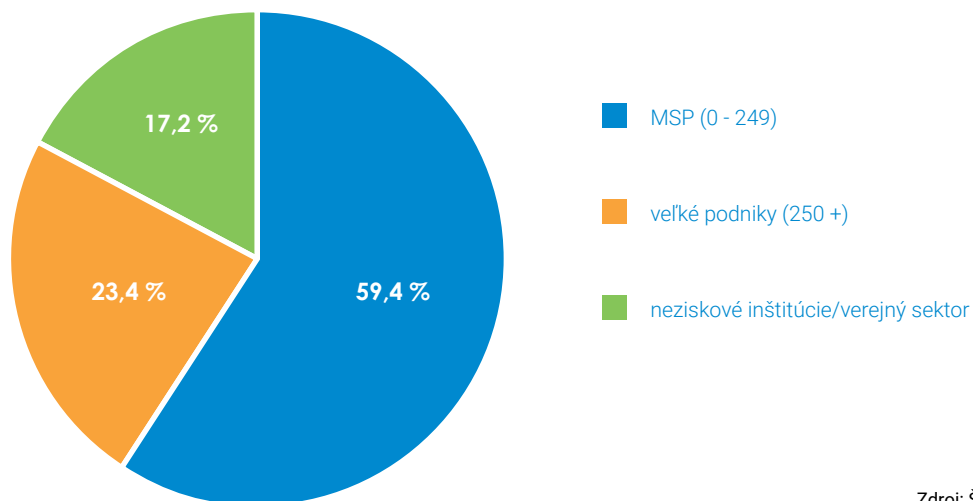
Podiel MSP (vrátane FO - podnikateľov) na zamestnanosti v podnikovej ekonomike v roku 2013

Zdroj: ŠÚSR, spracované SBA

Graf č. 32

Podiel MSP (vrátane FO - podnikateľov) na zamestnanosti v národnom hospodárstve v roku 2013

Zdroj: ŠÚSR, spracované SBA

Graf č. 33

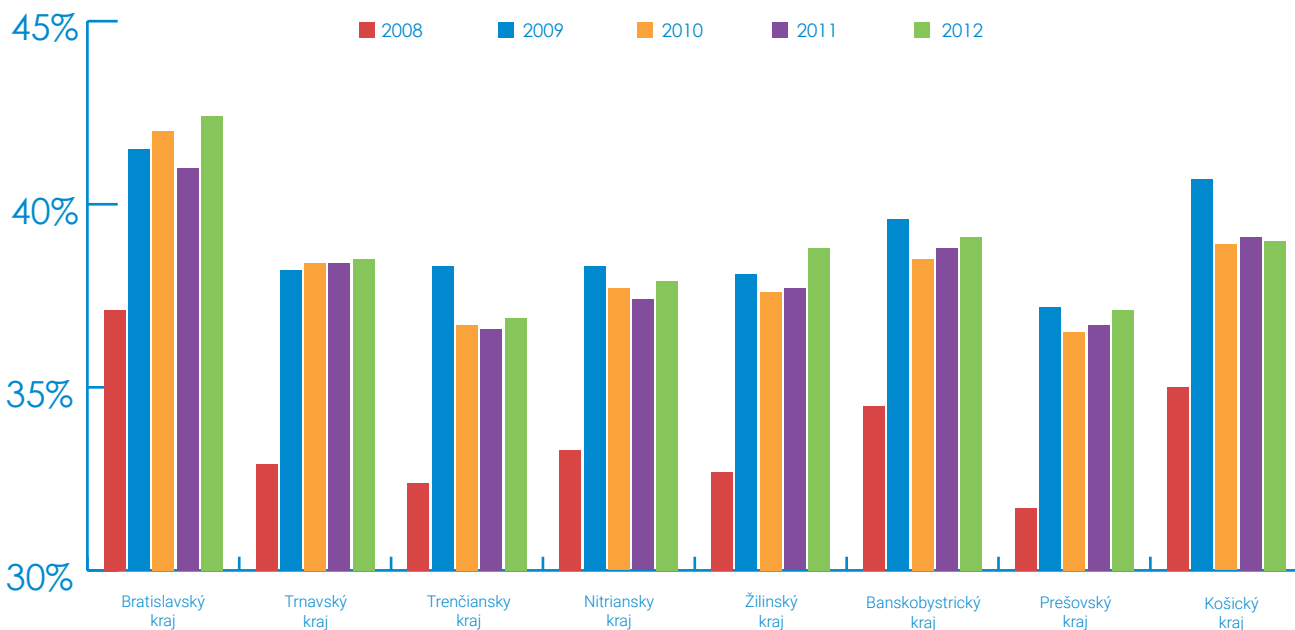
Podiel MSP s kladným hospodárskym výsledkom podľa jednotlivých krajov SR

Zdroj: Datacentrum, spracované SBA

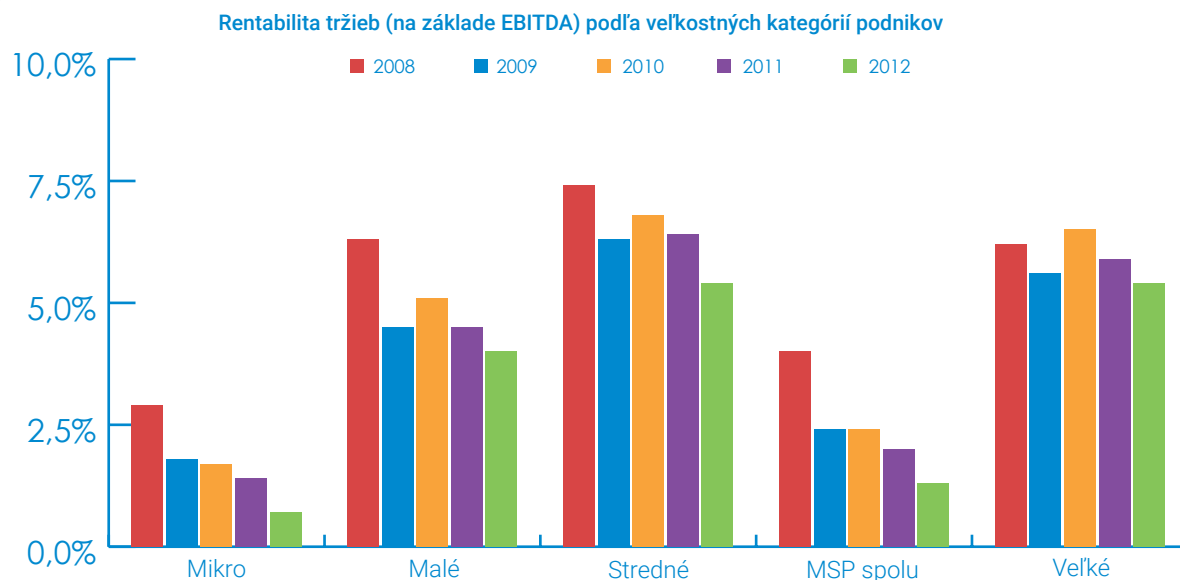
Graf č. 34

Podiel MSP v zlej finančnej situácii (Altmanov model) podľa jednotlivých krajov SR

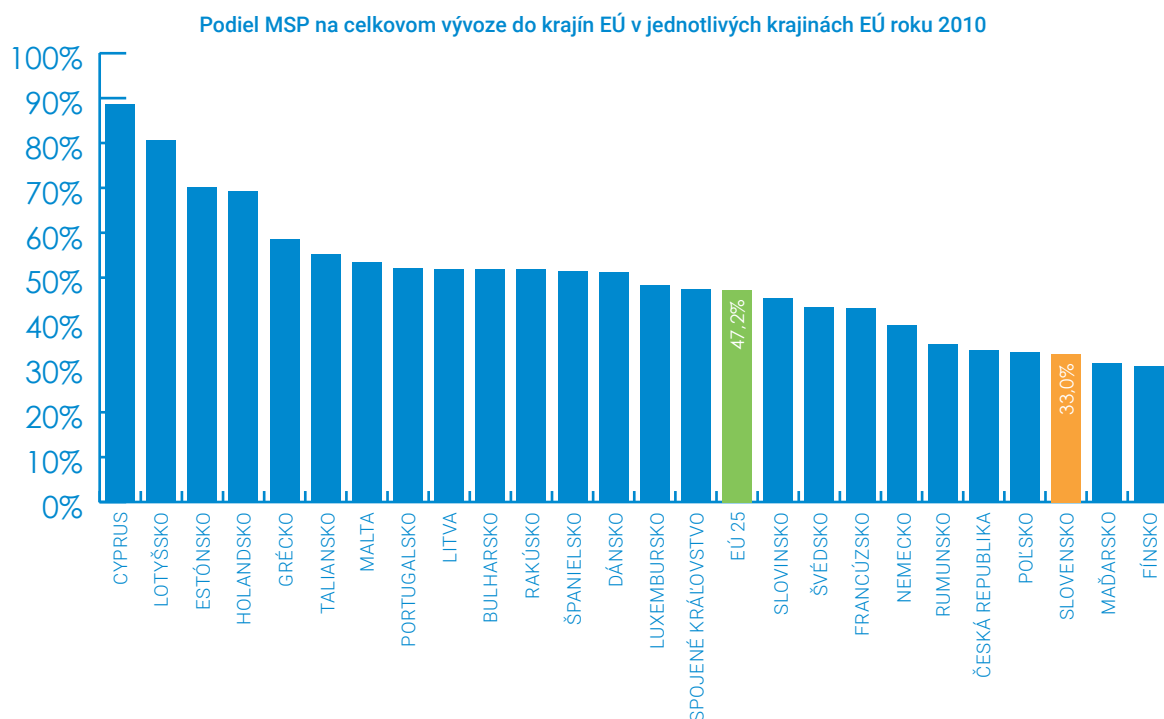
Zdroj: Datacentrum, spracované SBA

Graf č. 35

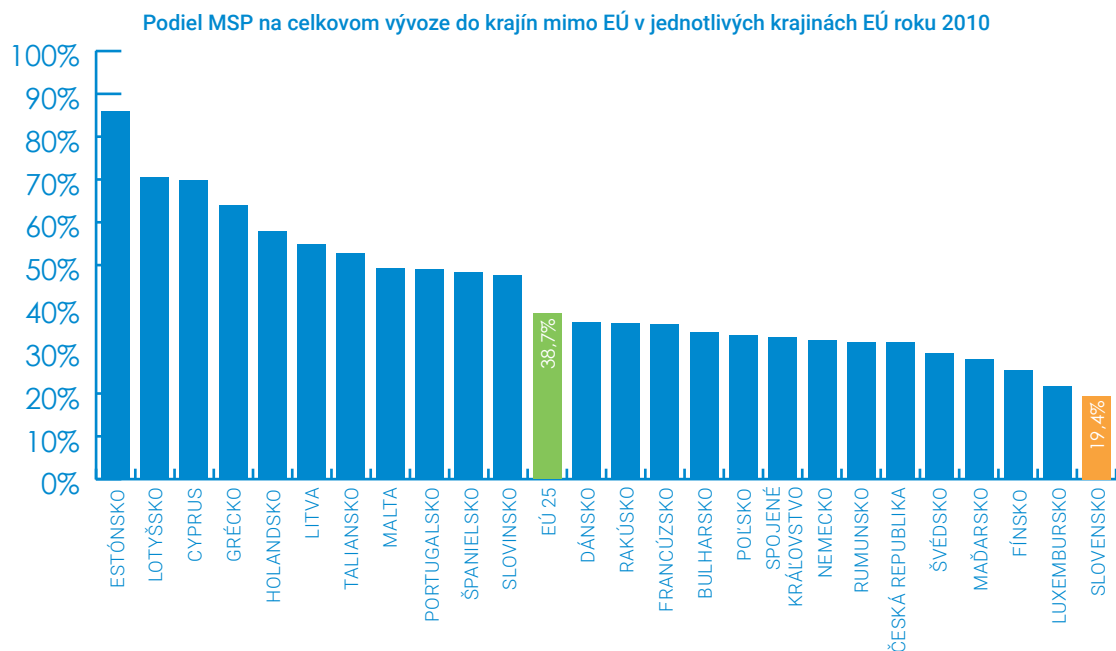
Zdroj: Datacenterum, spracované SBA

Graf č. 36

Zdroj: Datacenterum, spracované SBA

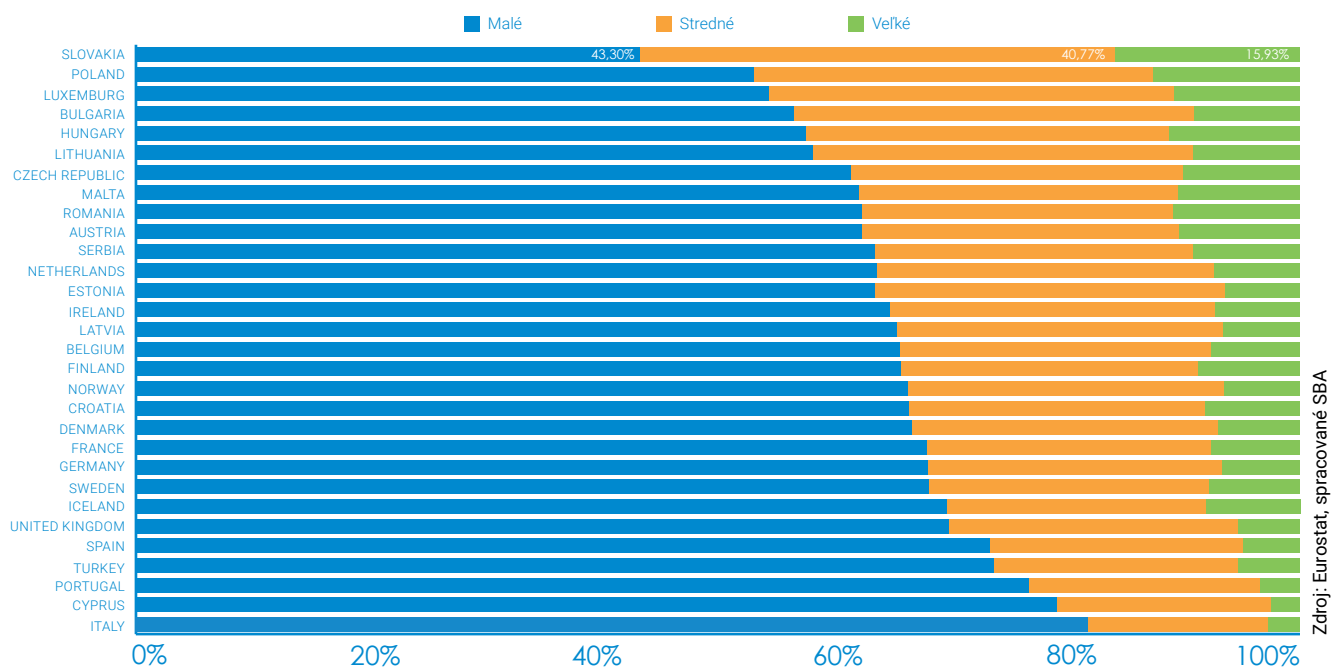
Graf č. 37

Zdroj: Eurostat, spracované SBA

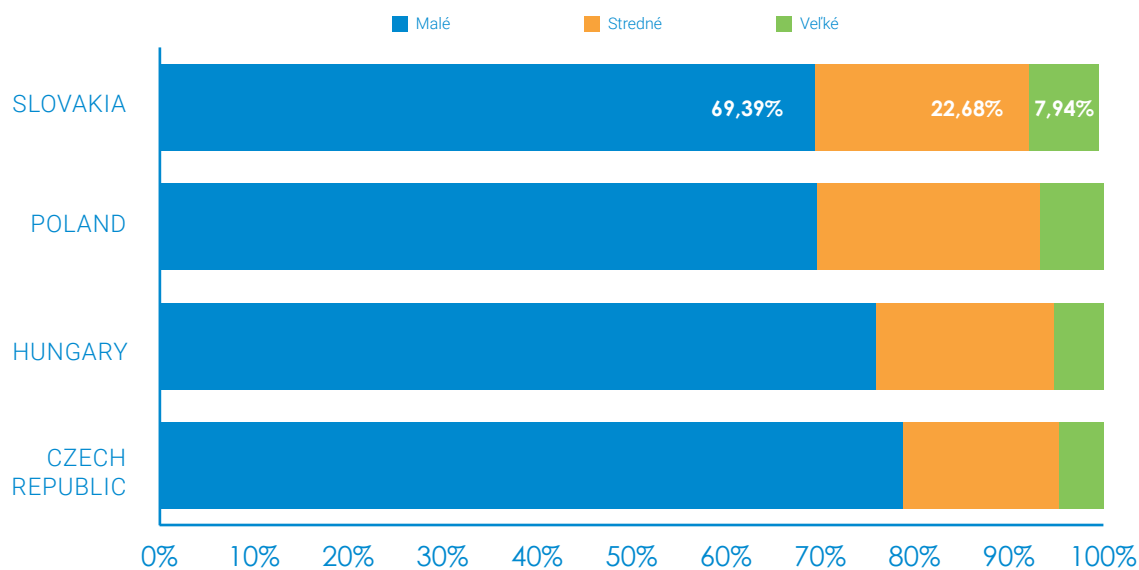
Graf č. 38

Podiel priemyselných podnikov na inovačnej činnosti podľa veľkostných kategórií podnikov v jednotlivých krajinách EÚ v roku 2010 (%)

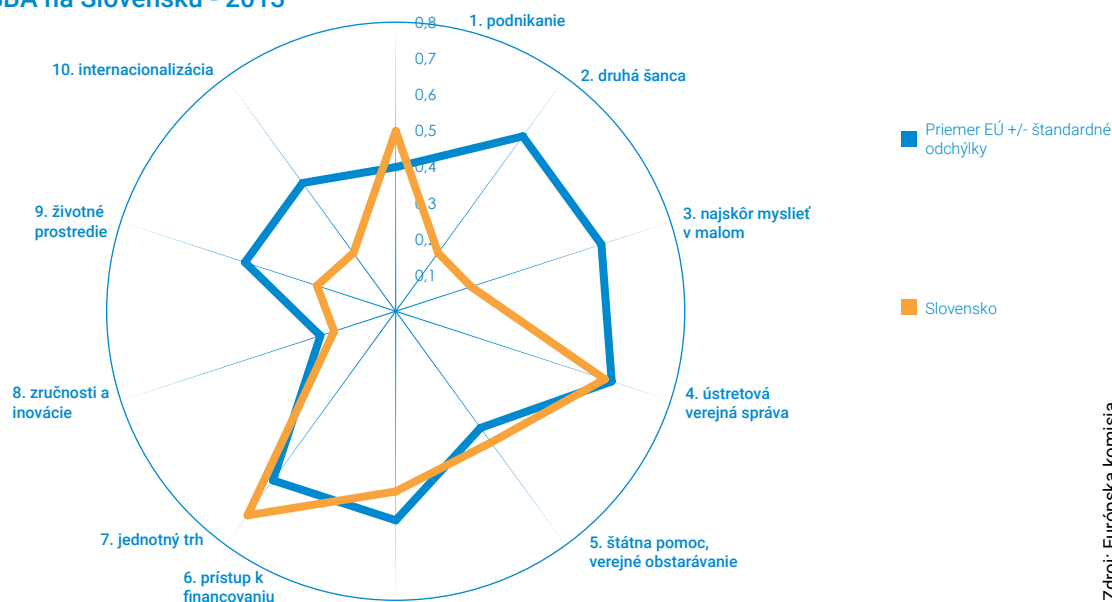
Graf č. 39

Podiel podnikov pôsobiach v službách na inovačnej činnosti podľa veľkostných kategórií podnikov v jednotlivých krajinách V4 v roku 2010 (%)

Graf č. 40

Profil SBA na Slovensku - 2013

Príloha č. 12 OP Val – Koncept využívania inštitútu partnerstva vo výskumných projektoch

MŠVVaŠ SR v rámci intervenčnej logiky OP Val a svojich kompetencií plánuje podporovať kolaboratívne výskumné projekty, pri ktorých by partneri mohli pochádzať aj mimo programového územia (**každý projekt financovaný z EŠIF opísaný ako modelový príklad = operácia v zmysle terminológie nariadenia**). V rámci takýchto kolaboratívnych projektov má byť umožnené, aby výskumné inštitúcie mimo programového územia (ale v rámci EÚ) mohli byť ako partneri priamo členmi konzorcií v jednotlivých projektoch. Tieto projekty budú mať nespochybniteľný, pozitívny prínos na programové územie (**to znamená, že v zmysle všeobecného nariadenia bude každý takýto projekt predstavovať operáciu, ktorá je benefitom pre programové územie**).

Tento prístup jednak nadväzuje na filozofiu podpory VaV kapacít v programovom období 2007 – 2013 zo strany MŠVVaŠ SR a súčasne jeho realizácia má zvýšiť kvalitu podporených projektov prostredníctvom podpory medzi-regionálnej vedeckej spolupráce v rámci ERA, ktorá je v plnom súlade s princípmi prezentovanými a vyžadovanými zo strany EÚ v nasledovných oblastiach:

- synergie a komplementarity s Horizontom 2020 a ďalšími relevantnými iniciatívami ERA;
- financovanie vybraných projektov s makro-regionálnym prístupom – ako je Stratégia EÚ pre dunajský región;
- zabezpečenie efektívneho využitia národných VaV kapacít, ktoré boli podporené/vybudované v programovom období 2007 – 2013 v rámci celého územia SR tak, aby boli podporené oblasti špecializácie RIS3 SK.

Cieľom tohto prístupu je zvýšiť kvalitu/excelentnosť, pridanú hodnotu a počet želaných výstupov VaV projektov (operácií) financovaných z EŠIF v SR.

Berúc do úvahy vyššie uvedené, využitie princípu partnerstva pre kolaboratívne VaV projekty v súlade s platnou legislatívou z oblasti EŠIF v OP Val, časť "výskum" bolo plánované nasledovným spôsobom (neumožnenie realizácia projektov v tomto zmysle by **zabránilo využívať EŠIF na podporu VaV vhodným a efektívnym spôsobom**):

Model 1: Synergie a komplementarity s Horizontom 2020

SR plánuje financovať dobre hodnotené projekty z Horizontu 2020, ktoré ale z nedostatku finančných prostriedkov nebudú z Horizontu 2020 financované (ide o tzv. "shortlisted" projekty). Finančná podpora z EŠIF bude prichádzať do úvahy len v prípade, že sa projekt bude týkať oblastí špecializácie RIS3 SK. Keďže projekty predkladané v rámci výziev Horizontu 2020 budú mať spravidla aj zahraničných partnerov, z OP Val bude možné financovať iba časť projektu so slovenskou účasťou – za využitia časti zahraničných partnerov tak, aby aj táto časť projektu tvorila obsahový celok a malo význam ju financovať samostatne. Z pohľadu EŠIF takýto projekt/operácia – by bola financovaná z EŠIF - avšak ako nevyhnutná sa javí účasť medzinárodného partnera, resp. partnerov, ktorí patrili medzi partnerov aj originálneho projektu predloženého v rámci príslušnej výzvy Horizontu 2020. Časť finančných prostriedkov EŠIF by v tomto prípade bola využitá na financovania časti operácie mimo programového územia a umožňovala by zapojenie uvedeného typu medzinárodných partnerov v podobe výskumných inštitúcií z iných regiónov/členských štátov EÚ v pozícii priameho kolaboratívneho partnera projektu/operácie. Oprávnené náklady takéhoto partnera, ktorý by svoju činnosť v rámci projektu realizoval mimo programové územie, boli najmä personálne náklady pre výskumníkov, spotrebný materiál a iné náklady súvisiace s realizovaním výskumných aktivít projektu a v obmedzenej miere určité odôvodnené požiadavky týkajúce sa prístrojového vybavenia. Operácia/projekt bude mať nespochybniteľný benefit pre programové územie a účasť partnera pochádzajúceho z iného regiónu mimo programového územia ako priameho partnera projektu by prispela aj k zvýšeniu kvality samotného projektu a tým pádom aj k jeho vyššej pridanej hodnote a výstupom v prospech programového územia.

Typickým konkrétnym príkladom, projektu, ktorý by mohol byť podporený v rámci tohto prístupu sú "shortlisted" projekty teamingu v rámci Horizontu 2020 podané inštitúciami zo SR.

Model 2: Kolaboratívne výskumné projekty v rámci Dunajského regiónu/Stratégie EÚ pre dunajský región

SR plánuje v rámci OP Val podporovať projekty/operácie, v rámci ktorých prijímateľ pochádza zo SR z programového územia - s kolaboratívnym partnerstvom zahŕňajúcim excelentné/renomované výskumné inštitúcie mimo programového územia – ale pochádzajúce z regiónov patriacich pod Stratégiu EÚ pre dunajský región v iných členských štátoch EÚ. OP Val by mal umožniť financovanie časti operácie formou podpory aktivít zahraničných partnerov mimo programového územia. Okrem toho, že to zvýši kvalitu samotnej operácie a tým pádom aj jej výsledky a celkový benefit pre programové územie, posilní to súčasne aj vedeckú spoluprácu v rámci Dunajskej stratégie. Oprávnené náklady takéhoto partnera, ktorý by svoju činnosť v rámci projektu realizoval mimo programového územia, budú najmä personálne náklady pre výskumníkov, spotrebný materiál a iné náklady súvisiace s realizovaním výskumných aktivít projektu. A opätovne je nespochybniteľné, že **operácia/projekt bude mať nespochybniteľný benefit pre programové územie**.

Model 3: Projekty/operácie zamerané na podporu výskumných centier a strategického dlhodobého výskumu ako kľúčových implementačných prvkov RIS3 SK

Príklad projektu typu 1 – výskumné centrá:

V rámci programového územia bude vyhlásená výzva na predkladanie projektov na podporu zriaďovania a prevádzky kolaboratívnych priemyselno-akademických výskumných centier. Každé podporené výskumné centrum bude musieť byť zamerané na jednu, alebo viac oblastí špecializácie RIS3 SK. S cieľom zvýšiť kvalitu projektov za pomoci účasti

renomovaných výskumných inštitúcií z iných regiónov, resp. štátov EÚ je nevyhnutné aj v prípade týchto projektov umožniť priamu účasť partnerských inštitúcií z iných regiónov. V rámci tohto prístupu by boli z rozpočtu projektu financované aj úlohy partnerov – výskumných inštitúcií, mimo programového územia. Nebolo by to primárne zamerané na nákup prístrojov a technického vybavenia (výskumnej infraštruktúry) mimo programového územia, ale na financovanie výskumných aktivít partnera, ktoré budú realizované mimo programového územia a budú prospešné pre splnenie cieľov projektu v rámci programového územia (**t. j. prijímateľ v programovom území bude definovať potreby/rozsah a obsahové zameranie operácie a časť operácie bude implementovaná ďalším partnerom mimo programového územia, ale v prospech programového územia**).

Partner, resp. partneri mimo programového územia môžu pochádzať tak z BSK, ako aj z akéhkoľvek iného regiónu v rámci EÚ. Oprávnené náklady takéhoto partnera, ktorý by svoju činnosť v rámci projektu realizoval mimo programové územie, budú najmä personálne náklady pre výskumníkov, spotrebný materiál a iné náklady súvisiace s realizovaním výskumných aktivít projektu a v obmedzenej miere určité odôvodnené požiadavky týkajúce sa prístrojového vybavenia*.

Príklad projektu typu 2 – strategický dlhodobý výskum v oblastiach špecializácie RIS3 SK:

RIS3 SK definovala 5 základných oblastí špecializácie pre oblasť VaV, spoločne s perspektívnymi oblasťami špecializácie. Konkrétne ide o:

- materiálový výskum a nanotechnológie,
- informačno-komunikačné technológie,
- biotechnológie a biomedicína,
- pôdohospodárstvo a životné prostredie, vrátane moderných chemických technológií šetrných k životnému prostrediu,
- udržateľná energetika a energie.

SR má podstatnú časť VaV technických/prístrojových a ľudských kapacít v uvedených oblastiach špecializácie umiestnených práve v BSK. Za predpokladu, že programové územie je v tomto prípade celé územie SR mimo BSK, tak výskumné inštitúcie v rámci programového územia nebudú schopné vytvoriť plnohodnotné konzorcium, ktoré pokryje svojimi technickými/prístrojovými a ľudskými kapacitami celú výskumnú tému takým spôsobom, že uvedený projekt/operáciu bude možné označiť za dlhodobý strategický výskum celonárodného významu. Pre tento účel bude potrebné využiť aj kapacity výskumných inštitúcií ako partnerov konzorcia, ktoré sa nachádzajú mimo programového územia (či už v BSK, alebo aj v iných členských štátoch EÚ – aj pre tento typ projektov/operácií bude umožnená účasť aj partnerov – výskumné inštitúcie z iných členských štátov EÚ).

V rámci OP Val sa budú podporovať dlhodobé projekty zamerané na strategický výskum, ktorý bude realizovaný zmiešanými priemyselno-akademickými konzorciami. Cieľom realizácie projektov strategického výskumu je vybudovať partnerstvo najlepších výskumných tímov a inštitúcií pôsobiacich v príslušnej oblasti špecializácie RIS3 SK tak, aby sa využil celonárodný potenciál, ako aj umožniť vybudovať priame partnerstvá s renomovanými výskumnými inštitúciami z ostatných členských štátov EÚ.

Uvádzame nasledovný konkrétny príklad. Výzva na predkladanie projektov pre strategický dlhodobý výskum bude vyhlásená pre oblasť výskumu nových materiálov. Programové územie bude územie SR mimo BSK. Bude mimoriadne nevhodné aj z pohľadu očakávaných výsledkov a pridanej hodnoty podporených projektov, pokiaľ projekt nepokryje všetky želané obsahové smery materiálového výskumu, keďže výskumné kapacity BSK pôsobiace v tejto oblasti výskumu (resp. špičkové výskumné inštitúcie z iných štátov EÚ), sa nebudú môcť takýchto projektov zúčastniť ako kolaboratívni partneri – súčasť projektových konzorcií.

Partner, resp. partneri, ktorý budú realizovať aktivity projektu mimo programového územia môžu pochádzať tak z BSK, ako aj z hociktorého iného regiónu v rámci EÚ. V prípade, že v takomto type projektov nebude možné postupovať vyššie uvedeným spôsobom, podstatne to zníži potenciálny prínos a pridanú hodnotu strategického výskumu. Oprávnené náklady takéhoto partnera, ktorý by svoju činnosť v rámci projektu realizoval mimo programového územia, budú najmä personálne náklady pre výskumníkov, spotrebný materiál a iné náklady súvisiace s realizovaním výskumných aktivít projektu a v obmedzenej miere určité odôvodnené požiadavky týkajúce sa prístrojového vybavenia*.

Opätovne, prijímateľ v programovom území bude definovať potreby/rozsah a obsahové zameranie operácie a časť operácie bude implementovaná ďalším partnerom mimo programového územia, ale v prospech programového územia.

*** VYSVETLENIE:** Vyššie uvedený prístup má slúžiť aj na to, aby v rámci SR nedochádzalo k neefektívnemu a duplicitnému financovaniu výskumnej infraštruktúry z EŠIF. V rámci programového obdobia 2007 – 2013 SR budovalo výskumné infraštruktúry z OP VaV v rámci celého územia SR. Súčasne mnohé kľúčové výskumné inštitúcie majú svoje výskumné laboratóriá čiastočne v BSK, čiastočne v iných regiónoch SR.

V praxi bude dochádzať k situácii, keď napríklad výskumná inštitúcia, ktorá má výskumno-vývojovú infraštruktúru (napríklad konkrétne laboratóriá, ktoré boli vybudované v programovom období 2007 – 2013) v BSK (čo je v tomto prípade mimo programového územia) na realizáciu výskumných aktivít projektu, ktorý bude podporený v rámci výzvy mimo BSK. Takéto prístrojové vybavenie sa ale nebude nachádzať v programovom území v rámci SR a pritom bude potrebné na realizáciu výskumných aktivít projektu. Zámerom OP Val je umožniť využitie takýchto výskumných infraštruktúr v BSK

na riešenie výskumných aktivít v rámci podporených projektov, pre ktoré bude programové územie mimo BSK. V opačnom prípade by zrejme došlo ku kúpe rovnakého prístrojového vybavenia mimo BSK, bez ohľadu na to, že takéto prístrojové vybavenie v BSK existuje a bolo zakúpenie z OP VaV v programovom období 2007 – 2013. V praxi by toto bolo príkladom neefektívneho využitia EŠIF a aj neželanej duplicity v prístrojoch, ktoré nebudú v plnej miere využívané ani v programovom území (územie SR mimo BSK) a ani mimo programového územia (BSK).

V takýchto prípadoch – aj v záujme vyhnutiu sa budovaniu duplicitných výskumných infraštruktúr/prístrojového vybavenia laboratórií - bude umožnené v rámci BSK realizovať aj nevyhnutnú modernizáciu častí laboratórií, aby mohli byť v plnej miere využívané pre projekty, ktorých programové územie je SR mimo BSK.

Príloha č. 13 OP Val – Komplementarity a synergie OP Val s vybranými programami EÚ a programami Európskej územnej spolupráce

Na základe plánovaných aktivít a v nadväznosti na PD SR¹ je možné identifikovať komplementarity a synergie OP Val s vybranými programami EÚ a programami EÚS.

Horizont 2020 a ERA priestor – synergie s OP Val sú v nasledovných rovinách²

- synergie v administratívnej rovine

- administratívna synergie medzi pravidlami uplatňovanými v rámci podpory VaV z EŠIF v rokoch 2014 – 2020 a Horizontom 2020 (harmonizácia štruktúr oprávnených nákladov, zavedenie používania paušálnych výdavkov a pod.) – čo by súčasne znamenalo výrazné zníženie byrokracie a administratívnej záťaže pri príprave a implementácii projektov z EŠIF;
- obdobné finančné pravidlá (tzv. funding rates) pre finančnú podporu súkromných subjektov v rámci výskumných projektov, ktoré budú podobné Horizontu 2020 (pokiaľ to legislatíva umožní, by bolo vhodné zaviesť rovnaké podmienky pre podniky aj výskumné inštitúcie tak, ako to bude v Horizonte 2020 – t. j. pre výskumné projekty, ktoré nie sú tzv. „close to market“ zaviesť 100 %, resp. 95 % úhradu oprávnených nákladov pre všetkých účastníkov výskumných projektov) – v opačnom prípade bude komplikované pritiahnúť aktivity špičkového firemného výskumu do projektov financovaných z OP Val a taktiež pre podniky nebude atraktívne komplementárne financovanie projektov z Horizontu 2020 a EŠIF.

- synergie v obsahovej rovine – príklady:

- komplementárne financovanie projektov schválených v rámci Horizontu 2020 (nepôjde o náhradu povinného kofinancovania, ale o financovanie komplementárnej časti projektu – napríklad o financovanie infraštruktúry potrebnej pre riešenie výskumných úloh v projekte);
- podpora projektov, ktoré boli hodnotené v rámci Horizontu ako kvalitné, ale neboli financované z dôvodu nedostatku finančných zdrojov (tzv. shortlisted projekty);
- financovanie, resp. kofinancovanie účasti slovenských výskumných inštitúcií vo vybraných iniciatívach v rámci ERA (technologické platformy, účasť v znalostných spoločenstvách Európskeho inovačného a technologického; projekty všetkých typov výskumných inštitúcií v rámci nadnárodných programov spolupráce v oblasti VaV, ako je EUREKA, COST, EUROSTARS 2 a pod.; účasť v medzinárodnej spolupráci formou ERA-NETOV; účasť v ďalších relevantných iniciatívach v rámci ERA – napr. ESFRI).

Erasmus+

- hlavné línie podpory v rámci programu Erasmus+, ktorými sú podpora vzdelávania a mobility jednotlivcov s cieľom zlepšiť ich zručnosti a uplatnenie na trhu, spoluprácu medzi organizáciami s cieľom využívania inovatívnych postupov a vytvárania partnerstiev s priemyslom a podpora reformovania a modernizácie vzdelávacieho systému plne korešpondujú s aktivitami plánovanými v rámci OP Val a OP Ľudské zdroje a spoločne zabezpečia vzdelanostnú bázu pre ďalšiu podporu a rozvoj VVal.

COSME

- hlavné ciele programu COSME, zjednodušenie prístupu MSP k financiám, vytvorenie prostredia podporujúceho zakladanie podnikov a hospodársky rast ako aj budovanie podnikateľskej kultúry v členských štátoch EÚ majú prispieť k rozvoju podnikateľského prostredia na európskej úrovni, pričom aktivity, ktoré budú podporované v rámci OP Val sú podobného zamerania ale na národnej úrovni.

Národné politiky, nástroje na podporu VVal – prostredníctvom nasledovných nástrojov:

- RIS3 SK, ktorá má za jeden zo svojich cieľov prepájanie jednotlivých opatrení v rámci politiky VaV, financovaných z rôznych zdrojov (EŠIF, národné verejné zdroje, súkromné zdroje)³, ako aj zabezpečovať ich synergiu s ostatnými politikami – ako sú politika vzdelávania; inovačná politika a ďalšie;
- vyhlasovanie spoločných, resp. komplementárnych výziev v rámci OP Val a APVV, resp. aj iných národných zdrojov zameraných na podporu VaV;
- vyhlasovanie spoločných, resp. komplementárnych výziev SIEA financovaných z národných zdrojov zameraných na podporu VaV a najmä inovácií.

V rámci národných zdrojov na VVal je potrebné uvažovať primárne s komplementaritou a synergiami s APVV a SIEA, ktoré sú hlavné grantové agentúry na podporu VVal prostredníctvom súťažného financovania z verejných zdrojov. Synergie a komplementárne financovanie bude zvažované v nasledovných bodoch:

- Realizácia komplementárnych výziev medzi OP Val a APVV a SIEA – v prípade vyhlásenia výzvy OP Val z oblasti podpory VaV by mala existovať komplementárna, resp. nadväzujúca výzva z APVV;

¹ str. 86 a nasl. PD SK, kap. 2.1 Mechanizmy v súlade s inštitucionálnym rámcom na zabezpečenie koordinácie medzi EŠIF a inými finančnými nástrojmi Únie a vnútroštátnymi finančnými nástrojmi a s EIB

² Zámer MŠVVaŠ SR v oblasti synergie s Horizontom 2020 sa riadi odporúčaniami Pracovnej skupiny EK venujúcej sa synergiám. Podpora projektov medzinárodnej spolupráce sa bude riadiť dokumentom EK k synergiám medzi EŠIF, Horizontom 2020 a ostatných programov EÚ, ktorého finálna verzia ešte nie je k dispozícii – po jej finalizácii bude táto časť aktivít OP Val ešte dopracovaná

³ V období 2007 - 2013 bola implementácia štátnej vednej a technickej politiky charakterizovaná väčším množstvom strategických dokumentov, ktoré upravovali jej realizáciu (Dlhodobý zámer štátnej vednej a technickej politiky do roku 2015; Stratégia Fénix; Stratégie Minerva; Stratégia Minerva 2.0; Národný program reforiem na príslušný rok). Toto v praxi spôsobilo, že implementácia štátnej vednej a technickej politiky bola pomerne neprehľadná a skôr bolo pre ňu charakterizovaná realizácia ad-hoc opatrení realizovaných v zmysle viacerých spomínaných stratégií

- APVV bude plniť úlohu inštitúcie, ktorá bude podporovať udržateľnosť projektov financovaných z fondov EÚ – a to tak už podporených v programovom období 2007 – 2013 z OP VaV, ako aj nových, ktoré budú podporené z OP Val. Výzvy APVV by mali zohľadňovať skutočnosť, kde už existujú podporené výskumné centrá a podmienky vo svojich výzvach prispôbiť tomu, aby podporovali udržateľnosť projektov z fondov EÚ, ktorá je podmienkou každého projektu. EŠIF slúžia na financovanie infraštruktúry/prístrojového vybavenia, ktoré by malo byť používané v projektoch APVV. APVV by malo podporovať realizáciu VaV na infraštruktúre zakúpenej z prostriedkov EŠIF.

Ďalej boli identifikované prepojenia OP Val aj s OP EÚS.

Program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2014 – 2020 (OP CS SR – CZ)

OP CS SR-CZ prostredníctvom svojej Investičnej priority 1.2 Podpora podnikových investícií do VaV, a rozvoja prepojení a synergie medzi podnikmi, centrami VaV a vyššieho vzdelávania (1b) bude realizovať aktivity, ktoré napomôžu k rozvoju regionálnej spolupráce, pričom ide najmä aktivity zamerané na prepájanie a podporu cezhraničnej spolupráce medzi subjektmi VVal a podnikateľskou sférou, vytváranie cezhraničných inovačných platforiem (sietí) a prenos výsledkov aplikovaného výskumu do praxe a jeho ďalšia komercializácia subjektmi pôsobiacimi v cezhraničnom regióne. Uvedené aktivity sú komplementárne so zameraním OP Val na podporu budovania výskumných personálnych a technických kapacít vedecko-výskumnej a podnikateľskej sféry, ako aj spolupráce medzi vedecko-výskumnou a podnikateľskou sférou, pričom dôležitým aspektom je aj internacionalizácia VaV a MSP.

Program cezhraničnej spolupráce Slovensko – Rakúsko 2014 – 2020 (OP CS SR – AT)

Komplementaritu s OP CS SR-AT je možné identifikovať v prioritnej osi 3 Podpora inteligentného a inkluzívneho regiónu cezhraničnej spolupráce (pracovný názov prioritnej osi) v rámci ktorej budú podporované aktivity prispievajúce k plneniu tematického cieľa 1, 10 a 11. Konkrétne plánované aktivity sú zamerané najmä na vytváranie spoločných platforiem s cieľom posilniť transfer technológií, budovanie kapacít, budovanie a rozvoj klastrov, spoločný vývoj inovatívnych služieb a produktov.

Program INTERREG EUROPE

Cieľom programu je vytvoriť priestor pre identifikovanie, šírenie a výmenu skúseností a osvedčených postupov medzi regiónmi a ich následný transfer do národných hlavných programov, čím prispeje ku zefektívneniu a zlepšeniu implementácie týchto programov.

V rámci programu INTERREG EUROPE (prioritné osi 1 a 2) je možné identifikovať komplementaritu s OP Val, keďže tematické ciele 1 a 3 programu INTERREG EUROPE odzrkadľujú tematickú koncentráciu stanovenú pre OP Val. Synergia s OP Val bude dosiahnutá prostredníctvom dvoch typov intervencií, a to platforiem zameraných na učenie sa v oblasti tvorby politík, ktoré zabezpečia kapitalizáciu získaných poznatkov v jednotlivých tematických oblastiach a podporia ich prenos do OP Val a prostredníctvom projektov interregionálnej spolupráce, ktorých povinným výstupom budú akčné plány popisujúce proces prenosu získaných poznatkov do OP Val.

Program ESPON 2021

Cieľom uvedeného programu bude prostredníctvom výskumu prehlbovať dôkaz a poznatky o európskej územnej štruktúre, trendoch a perspektívach a zabezpečovať plynulú, efektívnu, cielenú a integrovanú implementáciu politiky súdržnosti a sektorových politík, ktoré zahŕňajú územný rozmer.

Programom nadnárodnej spolupráce Stredná Európa

Program nadnárodnej spolupráce Stredná Európa je zameraný na spoluprácu v krajinách a regiónoch strednej Európy s cieľom prispievať k zlepšeniu podpory inovácií, dostupnosti (dopravy a informačno-komunikačných technológií), životného prostredia a k zvýšeniu konkurencieschopnosti. Potenciál pre synergie je identifikovaný najmä vo vzťahu k tematickému cieľu 1 Investičnej priority 1b: Podpora podnikových investícií do Val, a rozvoja prepojení a synergie v podnikateľskom prostredí, výskumno-vývojových centier a vyššieho vzdelania. Spolupráca posilní potenciál v technologicky orientovaných oblastiach, zvýši transfer výsledkov VaV a bude stimulovať vytváranie spoločných iniciatív a klastrov.

Program nadnárodnej spolupráce Dunaj

Program nadnárodnej spolupráce Dunaj bude plniť funkciu zdroja pre financovanie Stratégie EÚ pre dunajský región, najmä pre lepšiu identifikáciu, sieťovanie a koordináciu spoločných opatrení a aktivít. V rámci programu nadnárodnej spolupráce Dunaj boli identifikované tematické ciele, ktoré sú v korelácii s tematicky koncentrovanými zdrojmi stanovenými v hlavných programoch SR. Komplementarita a synergie je možné identifikovať vo vzťahu k spolupráci a transferu poznatkov v oblasti Val v rámci ktorého sa očakáva užšia spolupráca s krajinami CZ, AT, HU, DE, RO, SB, CR, SI a zriadenie Inovačného fondu pre dunajský región. Pre dosiahnutie konkurencieschopnosti a zamestnanosti je potrebné v kľúčových oblastiach posilniť spoluprácu pre vytváranie sietí, spolupráce, ktoré budú zahŕňať SAV, univerzity, výskumné centrá, nadnárodné spoločnosti, MSP, a regionálne a miestne samosprávy. V rámci VVal má SR záujem o medzinárodnú spoluprácu v rámci Stratégie EÚ pre dunajský región pri zapájaní sa do ESFRI. V uvedených oblastiach je možné identifikovať aj synergie a komplementaritu s OP Val.

Spolupráca s EIB

V rámci OP Val sú vytvorené podmienky pre spoluprácu s JASPERS, a to na základe dohody o spolupráci uzavretej medzi riadiacim orgánom OP Val a JASPERS. Dohoda predstavuje východisko pre ďalšie využívanie iniciatívy JASPERS, a to v závislosti od špecifikácie predmetu vzájomnej spolupráce formou Akčných plánov JASPERS. V rámci OP Val sa uvažuje s využitím iniciatívy JASPERS najmä pri príprave veľkého projektu Univerzity Komenského v Bratislave a Slovenskej technickej univerzity v Bratislave.

Ex ante hodnotenie OP Výskum a inovácie vrátane strategického environmentálneho hodnotenia

ZÁVEREČNÁ SPRÁVA

pre objednávateľa

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR
Stromová 1
813 30 Bratislava

predložená

skupinou dodávateľov EUFC CZ s.r.o. a IBS SLOVAKIA, s.r.o.

Splnomocnený líder skupiny dodávateľov (zhotoviteľ):

EUFC CZ s.r.o.
Popelova 399/75
620 00 Brno – Holásky
Česká republika

25. september 2014

OBSAH

Obsah	2
1 ÚVOD.....	3
2 VYHODNOTENIE ZAPRACOVANIA PRIPOMIENOK EK.....	4
3 VYHODNOTENIE ČASTÍ PROGRAMU, KTORÉ BOLI UPRAVENÉ ALEBO DOPLNENÉ.....	6
4 ZÁVERY A ODPORÚČANIA – REVÍZIA A AKTUALIZÁCIA.....	7

1 ÚVOD

Závěrečná správa z ex ante hodnotenia operačného programu Výskum a inovácie (ďalej len „Závěrečná správa“) (vrátane strategického environmentálneho hodnotenia) nadväzuje na predchádzajúce čiastkové hodnotiace dokumenty operačného programu Výskum a inovácie (ďalej len „OP“), ktorých doterajšie poradie bolo završené Konečnou správou z 13.5.2014.

Rozsiahlejší dokument Konečnej správy obsahoval podrobné posúdenie stratégie celého OP (posúdenie relevantnosti stratégie OP, konzistentnosti analytickej a strategickej časti OP s identifikovanými potrebami v nadväznosti na skúsenosti z programového obdobia 2007 - 2013, posúdenie synergií a komplementarity s inými nástrojmi resp. programami a politikami EÚ, posúdenie súladu stratégie OP s horizontálnymi zásadami a dodržania princípu partnerstva), posúdenie ukazovateľov, monitoringu a evaluácie programu (posúdenie nastavenia míľnikov, systému riadenia vrátane administratívnych kapacít a administratívneho zaťaženia prijímateľov, systému monitorovania a hodnotenia a systému zberu dát), posúdenie primeranosti finančných alokácií a finančných nástrojov/foriem podpory a posúdenie príspevku programu k plneniu strategických dokumentov (zdôvodnenie stratégie OP a jej súlad s cieľmi a prioritami OP vo väzbe na stratégiu Európa 2020 a stratégiu výskumu, vývoja a inovácií v SR do roku 2020, posúdenie príspevku programu k napĺňaniu aktuálneho Národného programu reforiem a súladu stratégie OP s regionálnymi a národnými politikami a strategickými usmerneniami spoločenstva). Konečná správa tiež obsahovala výsledky strategického environmentálneho hodnotenia OP a súhrn záverov a odporúčaní k programovému dokumentu, z ktorých väčšina bola zapracovaná.

Predmetom tejto Závěrečnej správy je v zmysle Zmluvy o diele podľa § 536 a nasl. Obchodného zákonníka z 23. 8. 2013 a Dodatku č. 1 k tejto zmluve z 13. 11. 2013 medzi Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR a EUFC CZ s.r.o. (splnomocnený líder skupiny dodávateľov) predovšetkým:

- **Vyhodnotenie zapracovania pripomienok Európskej komisie k návrhu OP z 23.7.2014 do aktuálnej verzie OP**
- **Vyhodnotenie častí OP, ktoré boli upravené, alebo doplnené podľa pripomienok Európskej komisie**

Súčasne bola v rámci tejto Závěrečnej správy uskutočnená revízia a aktualizácia odpovedí na evaluačné otázky ako aj odporúčaní hodnotiteľov a ich zapracovania do textu OP.

2 VYHODNOTENIE ZAPRACOVANIA PRIPOMIENOK EK

Pripomienky EK	Komentáre ex ante hodnotiteľa k spôsobu zapracovania
Všeobecné pripomienky (1–7)	Všetky všeobecné pripomienky boli akceptované a zapracované. Väzby medzi očakávanými výsledkami Partnerskej dohody SR na roky 2014 – 2020 (PD) a OP (špecifické ciele) boli vysvetlené v samostatnom dokumente (porovnanie obsahu partnerskej dohody a cieľov a očakávaných výsledkov programu – pozri komentár v kap. 2). Boli uskutočnené doporučené úpravy štruktúry textu podľa odporúčaní EK (nové logickejšie začlenenie kap. 1.3 do kapitoly 1.1 apod.).
Výkonnostný rámec (8-11)	Pripomienky EK boli akceptované a zapracované do programového dokumentu OP. Ukazovatele výkonnostného rámca boli podrobne rozpracované v samostatnom dokumente Monitorovanie a hodnotenie, ktorý opisuje metodológiu a kritériá použité na výber indikátorov výkonnostného rámca. Bolo tiež vysvetlené aplikovanie „ukončené operácie“ a „plne implementované operácie“, ako aj použitie relevantných mílnikov.
Ukazovatele (12-16)	Pripomienky EK boli akceptované a zapracované do programového dokumentu OP. Ukazovatele výstupov a výsledkov ako aj nastavenie ich cieľových hodnôt boli podrobne rozpracované v samostatnom dokumente Monitorovanie a hodnotenie. Očakávané výsledky OP sú v súlade s očakávanými výsledkami PD, čo potvrdzuje samostatný dokument - Porovnanie obsahu Partnerskej dohody a OP Val a jeho príloha Porovnanie očakávaných výsledkov.
Finančné nástroje (17-18)	Pripomienky EK boli akceptované a zapracované do programového dokumentu OP. Znenie odseku týkajúceho sa plánovaného použitia finančných nástrojov bolo prevzaté v súhlase s odporúčaním EK. Text príslušných častí bol upravený v zmysle pripomienky a vo väzbe na dodatočné ex-ante hodnotenie finančných nástrojov pre roky 2014+.
1. Stratégia prínosu operačného programu Výskum a inovácie pre stratégiu Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu a dosiahnutie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti	
Časť 1.1 (19-29)	Väčšina pripomienok bola akceptovaná a vyriešená s ohľadom na špecifiká národného podnikateľského prostredia doplnením alebo úpravou textu príslušných kapitol a oddielov. Pripomienka 20, 22, 27, 28: o týchto pripomienkach bude spracovateľ OP zrejme ešte diskutovať s EK. Pripomienka 20: v kap. 1.1.1, odseku „Vzťahy OP Val a RIS3 SK“ bol doplnený text rámcovo identifikujúci vzťahy prioritných osí OP s oblasťami RIS3 - podpora Val (PO 1 a 2) a podpora MSP (PO 3 a 4). Podľa názoru ex-ante hodnotiteľa je tento opis príliš stručný, bolo by vhodné ešte podrobnejšie ukázať previazanosť oblastí špecializácie RIS3 s konkrétnymi špecifickými cieľmi OP. Pripomienka 22: Táto pripomienka aj reakcia na ňu musia byť ešte objasnené. RO navrhuje ešte ďalšiu diskusiu na túto tému. Pripomienka 27: Táto pripomienka nie je doriešená, pretože nie je jasné, ako by mohli byť využité nástroje HEInnovate pre hodnotenie podnikateľských aktivít vyšších vzdelávacích inštitúcií v podmienkach SR. Je ešte potrebné prediskutovať túto tému s EK. Pripomienka 28: Hodnotiteľ má istú pochybnosť, či použitý argument, že na Slovensku nie je pripravené legislatívne prostredie pre zavádzanie inovatívnych riešení, je dostatočne „silný“ ak vezmeme do úvahy, že napríklad v rámci plnenia ex ante kondicionalít bude pravdepodobne potrebné vykonať množstvo iných (možno aj náročnejších) legislatívnych zmien.
Časť 1.2 (30-33)	Boli vykonané drobné opravy a doplnenie textu OP. Pripomienka 32: podľa názoru ex ante hodnotiteľa by mal byť v texte OP spomenutý mechanizmus výberových procedúr a financovania slovenských partnerov v „Danube“ projektoch. Táto pripomienka bude ešte vyžadovať diskusiu s EK.
Časť 1.3 (34)	Pripomienka bola akceptovaná a vysvetlená.
Časť 1.4 (35-36)	Pripomienky boli akceptované a plne vysvetlené.
2. Opis prioritných osí operačného programu Výskum a inovácie (37–87)	Pripomienky EK potvrdzujú vysoký stupeň finalizácie OP. Doručené pripomienky svojím zameraním a formuláciou nespochybujú intervenčnú logiku programu; majú skôr upresňujúci charakter s cieľom doladiť OP Val do konečnej podoby. Miera akceptácie pripomienok EK zo strany RO a SORO je vysoká. Vo väčšine prípadov boli požadované zmeny zapracované do textu OP resp. do jeho príloh. V prípade nejasností poskytla slovenská strana dostatočné vysvetlenie. Odlišné pohľady na niektoré otázky EK sú dostatočne odôvodnené. Z pohľadu ex ante hodnotiteľov by bolo vhodné viac rozpracovať nasledovné pripomienky EK: Pripomienka 39: V spolupráci s EK je potrebné vyjasniť a nastaviť pravidlá štátnej pomoci tak, aby mohli výskumnú a inovačnú infraštruktúru vybudovanú v rámci OP využívať aj subjekty súkromného a neziskového sektora bez toho, aby prijímateľom štátnej pomoci vznikali príjmy, ktoré musia vrátiť. Pripomienky 41, 49, 61: V spolupráci s EK je potrebné vyjasniť, ktoré ukazovatele budú monitorované na úrovni projektov a ktoré na úrovni programu. V súčasnosti podľa vedomostí ex ante hodnotiteľov neexistuje k tejto problematike vhodná metodika resp. usmernenie. Pripomienka 66: Ex ante hodnotiteľa sa stotožňujú s pripomienkou EK, že nie je vhodné uvádzať všetky ženy medzi znevýhodnenými sociálnymi skupinami z pohľadu podnikania. Pripomienka 71: V texte dokumentu je potrebné jednoznačne povedať, či oblasť komerčného cestovného ruchu bude predmetom podpory v rámci OP alebo nie.
3. Finančný plán (88)	Z opisu spôsobu zapracovania pripomienky nie je jasné, o akú samostatnú prílohu (tabuľku) ide.
4. Integrovaný prístup k územnému rozvoju (89-91)	Pripomienka 89: Z pripomienky EK nie je jasné, do akej hĺbky by mali byť popísané mechanizmy participácie v regionálnych aktivitách KIC z hľadiska programu. Pripomienka by mohla byť ešte prediskutovaná s EK. Pripomienka 91: Je síce uvedený odkaz na zapracovanie pripomienky č. 32, avšak hodnotiteľ sa domnieva, že opis toho, ako výskumné a inovačné aktivity OP prispejú k pilieru „Ochrana životného prostredia“ Dunajského regiónu v programe obsiahnutý nie je.
5. Špecifické potreby geografických oblastí najviac postihnutých chudobou alebo cieľových skupín najviac ohrozených diskrimináciou alebo sociálnym vylúčením (92)	Pripomienka bola akceptovaná a zohľadnená.

7. Systém implementácie (93-95)	Pripomienky boli akceptované a vysvetlené.
8. Koordinácia medzi fondmi, EPFRV a inými európskymi a národnými nástrojmi financovania, ako aj s EIB (96-105)	<p>Pripomienka 97: Ex ante hodnotiteľ odporúča do textu doplniť ešte opis deliacich línií medzi OP Val a OP TP v týchto oblastiach: a) financovanie administratívnych kapacít/pracovníkov (t.j. ktoré mzdy sú refundované z OP Val a ktoré z OPTP),</p> <p>b) publicita (všeobecná publicita EÚ fondov vs. publicita OP Val),</p> <p>c) hodnotenia/evaluácie (prierezové, horizontálne evaluácie na úrovni PD vs. evaluácie s väzbou len na OP Val)</p> <p>d) metodické činnosti (jednotné metodiky pre všetky operačné programy vs. špecifické dokumenty iba pre OP Val)</p> <p>Pripomienka 98: Opis spolupráce s ďalšími operačnými programami je na úrovni programového dokumentu OP dostatočný. Detailné mechanizmy môžu byť uvedené v nadväzujúcej vykonávacej dokumentácii k OP.</p> <p>Pripomienka 100: Opis koordinačného mechanizmu na úrovni aktivít resp. oblastí špecializácie RIS3 v kapitole 8 by mal byť ešte viac rozpracovaný, vzťahy sú dané len rámcovo.</p>
9. Ex ante kondicionality (106-110)	Pripomienky boli akceptované.
10. Opatrenia na zníženie administratívnej záťaže pre žiadateľov/prijímateľov (111-112)	Pripomienky boli akceptované a zohľadnené
Veľké projekty (113-114)	Pripomienky boli akceptované a zohľadnené.
Prílohy (115-117)	Pripomienky boli akceptované.

3 VYHODNOTENIE ČASŤÍ PROGRAMU, KTORÉ BOLI UPRAVENÉ ALEBO DOPLNENÉ

Časť programu	Komentáre ex ante hodnotiteľa
1 Stratégia prínosu operačného programu Výskum a inovácie pre stratégiu Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu a dosiahnutie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti	Táto časť OP bola upravená a dopracovaná. Väčšina pripomienok EK bola zohľadnená, niektoré budú ešte predmetom diskusie. Všeobecne možno konštatovať, že text OP v tejto časti spĺňa predstavy ex ante hodnotiteľa o rozsahu (kvantite) i obsahu (kvalite) informácií.
2 Opis prioritných osí operačného programu Výskum a inovácie	Táto časť OP bola dopracovaná v zmysle pripomienok EK. Išlo prevažne o upresnenie a zmeny niektorých formulácií, najmä v textoch venovaných očakávaným výsledkom, merateľným ukazovateľom a hlavným zásadám výberu projektov. Výraznejšími zmenami prešiel iba opis Prioritnej osi 5 Technická pomoc (pripomienky 77-87), pričom boli prepracované špecifické ciele, očakávané výsledky aj oprávnené aktivity. Je možné konštatovať, že dopracovaná intervenčná logika OP je jasná a presná na všetkých úrovniach programu.
3 Finančný plán operačného programu Výskum a inovácie	Tabuľky finančného plánu OP boli upravené v súlade s pripomienkami EK a táto časť programu teraz vyhovuje požiadavkám.
4 Integrovaný prístup k územnému rozvoju	Táto časť OP bola upravená a dopracovaná. Väčšina pripomienok EK bola zohľadnená, niektoré budú zrejme ešte predmetom diskusie. V nadväznosti na pripomienku EK (91) hodnotiteľ odporúča doplniť opis, ako výskumné a inovačné aktivity OP prispievajú k pilieru „Ochrana životného prostredia“ Dunajského regiónu. Ten podľa názoru hodnotiteľa v programe stále obsiahnutý nie je.
5 Špecifické potreby geografických oblastí najviac postihnutých chudobou alebo cieľových skupín najviac ohrozených diskrimináciou alebo sociálnym vylúčením	Táto časť OP bola upravená a dopracovaná v súlade s pripomienkami EK a ex ante hodnotiteľ k nej nemá ďalšie komentáre.
6 Špecifické potreby geografických oblastí so závažne a trvalo znevýhodnených prírodnými alebo demografickými podmienkami	Bez pripomienok zo strany ex ante hodnotiteľa.
7. Systém implementácie	Táto časť OP bola upravená a dopracovaná v súlade s pripomienkami EK a ex ante hodnotiteľ k nej nemá ďalšie komentáre.
8 Koordinácia medzi fondmi, EPFRV a inými európskymi a národnými nástrojmi financovania, ako aj s EIB	Väčšina pripomienok EK bola zapracovaná dostatočným spôsobom. Hodnotiteľ odporúča čiastkové úpravy a doplnenia textu - pozri tabuľku č. 1 vyššie.
9 Ex ante kondicionality	Táto časť OP bola upravená a dopracovaná v súlade s pripomienkami EK a ex ante hodnotiteľ k nej nemá ďalšie komentáre.
10 Opatrenia na zníženie administratívnej záťaže pre žiadateľov/prijímateľov	Táto časť OP bola upravená a dopracovaná v súlade s pripomienkami EK a ex ante hodnotiteľ k nej nemá ďalšie komentáre.
11 Horizontálne princípy	Bez pripomienok zo strany ex ante hodnotiteľa
12 Samostatné prvky	Táto časť OP bola upravená a dopracovaná v súlade s pripomienkami EK a ex ante hodnotiteľ k nej nemá ďalšie komentáre.
13 Prílohy k OP	
Systém monitorovania a hodnotenia operačného programu Výskum a inovácie (nový samostatný dokument)	Tento dokument určený pre potenciálnych žiadateľov o NFP vysvetľuje základné pojmy v oblasti monitorovania, opisuje intervenčnú logiku OP a systém nastavenia merateľných ukazovateľov. Jeho súčasťou je aj vysvetlenie očakávanej finančnej a fyzickej implementácie programu. Hodnotenie OP nie je v tejto verzii dokumentu rozpracované.
Monitorovanie a hodnotenie (nový samostatný dokument)	Ukazovatele výstupov a výsledkov, nastavenie ich cieľových hodnôt a výkonnostný rámec programu boli podrobne rozpracované v samostatnom dokumente Monitorovanie a hodnotenie. Dokument obsahuje definície ukazovateľov, zdôvodnenie jeho výberu, východiskové aj cieľové hodnoty, spôsob ich výpočtu aj typy aktivít, prostredníctvom ktorých budú ukazovatele napĺňané. Navrhnuté merateľné ukazovatele sú z pohľadu ex ante hodnotiteľov jasné, relevantné, merateľné, štatisticky validné, spoľahlivé a vhodné pre program. Ukazovatele výkonnostného rámca sú zvolené v súlade s Vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) č. 215/2014 zo 7. marca 2014 tak, že v zmysle článku 5 bol pre každú prioritnú os vybraný jeden finančný ukazovateľ a jeden alebo viac ukazovateľov výstupu tak, aby bola zachovaná podmienka minimálne 50 % finančného príspevku vyčleneného na danú prioritnú os a typ regiónu.
Porovnanie obsahu Partnerskej dohody a OP Val a jeho príloha Porovnanie očakávaných výsledkov (nový samostatný dokument)	Dokument porovnáva základné charakteristiky OP so schválenou verziou PD. Na základe tohto porovnania je viditeľné, že OP je v súlade s PD.
Príloha č. 6 „Skúsenosti z programového obdobia 2007 – 2013“	V dokumente OP bola dopracovaná časť týkajúca sa technologických transferov v rámci OP KaHR 2007 – 2013 (pripomienka č. 57).
Príloha č. 13 „Komplementarity a synergie OP Val s ostatnými programami EÚ a programami Európskej územnej spolupráce“	Existujúci opis komplementarity a synergií OP s ďalšími operačnými programami možno na úrovni programového dokumentu považovať za dostačujúci. Detailné mechanizmy môžu byť uvedené v nadväzujúcej vykonávacej dokumentácii k OP.

4 ZÁVERY A ODPORÚČANIA – REVÍZIA A AKTUALIZÁCIA

Č.	Evaluačná otázka	Posúdenie
1	Zodpovedajú ciele OP definované v stratégii a intervenčnej logike identifikovaným výzvam, problémom a potrebám vo vzťahu k stratégii Európa 2020 a k stratégii výskumu, vývoja a inovácií v SR do roku 2020?	Áno. Návrh OP z 19. septembra 2014 predstavuje komplexný dokument, ktorý je logicky a konzistentne spracovaný. Jeho ciele definované v stratégii a v intervenčnej logike zodpovedajú výzvam, problémom a potrebám identifikovaným v stratégii Európa 2020 a v stratégii výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky do roku 2020. Logická nadväznosť špecifických cieľov a prioritných osí naprieč celým OP je dostatočná, takže OP vykazuje uspokojivú mieru vnútornej koherencie.
2	Sú merateľné ukazovatele (vrátane míľnikov) a mechanizmy monitorovania a hodnotenia (vrátane procedúr zberu a overovania dát) nastavené vhodne, dostatočne a jednoznačne?	Ukazovatele výstupov a výsledkov, nastavenie ich cieľových hodnôt a výkonnostný rámec programu sú podrobne rozpracované v samostatnom dokumente „Monitorovanie a hodnotenie“. Je možné konštatovať, že merateľné ukazovatele a míľniky sú nastavené vhodne, dostatočne a jednoznačne. Každá prioritná os obsahuje ukazovatele výsledkov, ktoré dobre korešpondujú s najdôležitejšími očakávanými výsledkami pre jednotlivé špecifické ciele. Spoločné ukazovatele výstupov boli vhodným spôsobom doplnené o špecifické ukazovatele. Logické väzby medzi ukazovateľmi výstupov a výsledkov sú dostatočné, takže je pravdepodobné, že dosiahnutím cieľových hodnôt výstupových ukazovateľov prispievajú intervencie k napĺňaniu cieľových hodnôt výsledkových ukazovateľov. Posledné čiastkové odporúčania týkajúce sa merateľných ukazovateľov sú uvedené nižšie. Mechanizmy monitorovania sú spracované ako samostatný dokument „Sy tém monitorovania a hodnotenia operačného programu Výskum a inovácie“. Oblasť hodnotenia OP však nie je v tejto verzii dokumentu ešte spracovaná. Bude doplnená v ďalšej fáze prípravy Systému monitorovania a hodnotenia.
3	Ako sú nastavené metódy a systém zberu dát pre hodnotenie dopadov intervencií OP a databázové zdroje pre hodnotenia metódou „counterfactual“?	Metódy a systém zberu dát pre hodnotenie dopadov intervencií OP a databázové zdroje pre hodnotenia metódou „counterfactual“ nie sú v programovom dokumente rozpracované (táto téma nie je jeho povinnou súčasťou - podľa Vzoru operačných programov v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti, ktorý tvorí prílohu I vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 288/2014). Téma hodnotenia vplyvu intervencií by mala byť viac rozpracovaná predovšetkým v pláne hodnotení OP, ktorý musí byť predložený na schválenie členom monitorovacieho výboru najneskôr do jedného roka od schválenia programu. V tomto pláne by mal byť pre každú plánovanú evaluáciu - okrem iného - uvedený indikatívny prehľad metód, ktoré budú použité pre jednotlivé hodnotenia, a súvisiace dátové požiadavky pre ich realizáciu a tiež opis opatrení na zabezpečenie pravidelného zberu potrebných dát pre plánované hodnotenie, vrátane overenia dostupnosti východiskových, tzn. porovnávacích, hodnôt.
4	Je rozdelenie finančných prostriedkov a nástrojov primerané cieľom programu?	Áno, rozdelenie finančných prostriedkov je primerané cieľom OP. Hodnotiteľ sa stotožňuje so zámerom spracovateľa využiť finančné nástroje predovšetkým pre investičné priority a špecifické ciele, ktoré sú zamerané na rozvoj podnikateľského prostredia. Formy podpory pre jednotlivé investičné priority budú v OP ďalej upresňované, a to najmä v nadväznosti na výsledky ex-ante analýzy finančných nástrojov.
5	Ako OP prispieva k stratégii Európa 2020 a k stratégii výskumu, vývoja a inovácií v SR do roku 2020 s ohľadom na vybrané tematické ciele a investičné priority a s prihliadnutím na národné a regionálne potreby?	OP zahŕňa významný príspevok k stratégii Európa 2020 ako aj k Stratégii výskumu, vývoja a inovácií v SR do roku 2020, kde je OP hlavným implementačným nástrojom. OP reflektuje potreby identifikované v tejto stratégii aj v ďalších strategických dokumentoch (napr. Národný program reforiem).
6	Boli splnené požiadavky týkajúce sa strategického environmentálneho hodnotenia stanovené pri vykonávaní smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie pri posudzovaní programového dokumentu?	Áno, boli splnené. Legislatíva v SR v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie je plne harmonizovaná so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie. Záverečné odporúčacie stanovisko č. 3293/2014-3.4/vt bolo vydané Ministerstvom životného prostredia SR dňa 14. mája 2014.

Ďalšie závery a odporúčania:

1. Postupy na monitorovanie OP, systém zberu dát ani metódy pre odhad dopadov jednotlivých opatrení OP nie sú v predmetnom programovom dokumente rozpracované, nakoľko tieto kapitoly už nie sú jeho povinnou súčasťou (podľa „Vzoru operačných programov v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti“, ktorý tvorí prílohu I vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 288/2014). V dôsledku toho sa ex ante hodnotitelia nemôžu vyjadriť k niektorým evaluačným podotázkam:

- Je systém zberu dát nastavený tak, aby poskytoval údaje pre rôzne typy hodnotení?
- Sú postupy na monitorovanie programu a zber potrebných údajov popísané dostatočne?
- Je zabezpečená efektívna a účinná elektronická výmena a správa údajov? (vyhodnotí sa v spolupráci s internými kapacitami riadiaceho orgánu a CKO).
- Sú v OP navrhnuté metódy z kvázi - experimentálneho, alebo experimentálneho prístupu vhodné pre odhad dopadov jednotlivých opatrení OP? V prípade, že ani jeden z prístupov nie je možné uskutočniť, je navrhnutý niektorý z neexperimentálnych prístupov odhadu dopadu intervencií?
- Je systém zberu dát nastavený tak, aby boli zabezpečené relevantné a dôveryhodné dáta potrebné pre navrhovaný metodologický prístup odhadu dopadov intervencií jednotlivých opatrení OP?

- Je nastavený zber dát v prípade hodnotenia dopadov metódou „counterfactual“ aj pre nepodporené skupiny (osôb, podnikov a pod.)?

2. Zostávajúce odporúčania ex ante hodnotiteľov k problematike ukazovateľov sú nasledovné:

- a. Ukazovateľ výsledku „Miera prežitia nových podnikov na trhu po dvoch rokoch“ (uvedený v IP 3.1) by mal byť definovaný tak, aby odlíšil aktívne podniky od neaktívnych (ale nezrušených) podnikov.
- b. Ukazovateľ výsledku „Nárast ziskovosti MSP“ (uvedený v IP 4.1) odporúčame nahradiť iným ukazovateľom, nakoľko zisk je účtovná položka, ktorú sa podnikatelia snažia znižovať, aby tým znížili svoj daňový základ.

3. Na úrovni špecifických cieľov a predovšetkým aktivít OP by mal byť podčiarknutý dôraz na spoluprácu MSP a inštitúcií VaV aj s veľkými podnikmi. Ďalej je potrebné špecifiká potrieb veľkých podnikov a MSP zohľadniť v implementovaných podporných nástrojoch. Najmä v aktivitách zameraných na sieťovanie a integrované projekty VaV je úloha veľkých firiem nezastupiteľná vzhľadom k ich potenciálu v oblasti vývojovej infraštruktúry, dostatočnému personálnemu zázemiu aj dostupným prostriedkom na spolufinancovanie projektov. V programovom dokumente OP je síce podpora spolupráce s veľkými podnikmi rámcovo spomenutá, avšak bolo by vhodné ju zaradiť v rámci konkrétnych aktivít pre napĺňanie špecifických cieľov.

Záverečné stanovisko ex ante hodnotenia:

Návrh OP z 19. septembra 2014 je ucelený programový dokument, ktorý v plnom rozsahu vyhovuje požiadavkám Nariadenia Európskeho parlamentu a rady (EÚ) č. 1303/2013 a Nariadenia Európskeho parlamentu a rady (EÚ) č. 1301/2013 zo 17. decembra 2013. Pripomienky EK boli vo väčšine prípadov zapracované do textu OP resp. do jeho príloh. V prípade nejasností poskytla slovenská strana dostatočné vysvetlenie. Odlišné pohľady na niektoré otázky EK sú dostatočne odôvodnené. Zostávajúce pripomienky nemajú zásadný charakter a vyžadujú ďalšiu komunikáciu alebo metodické usmernenie zo strany EK. Vzhľadom na vysoký stupeň finalizácie OP nemajú ex ante hodnotitelia pripomienky zásadného charakteru, ale sú to skôr posledné podnety na zlepšenie programu, ktorých zapracovanie môže RO zväziť.

OPERAČNÝ PROGRAM VÝSKUM A INOVÁCIE

STANOVISKO

(Číslo: 3293/2014-3.4/vt)

vydané Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

1. Názov

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

2. Identifikačné číslo

00164381

3. Adresa sídla

Stromová 1, 813 30 Bratislava

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Ing. Peter Viglaš, generálny riaditeľ, sekcia štrukturálnych fondov EÚ

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

Stromová 1, 813 30 Bratislava

tel.: +421 259 374 561, e-mail: peter.viglas@minedu.sk

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

1. Názov

Operačný program Výskum a inovácie

2. Charakter

Operačný program Výskum a inovácie (ďalej len „OP Val“) predstavuje spoločný strednodobý strategický dokument Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len „MŠVVaŠ SR“) a Ministerstva hospodárstva SR (ďalej len „MH SR“) určujúci základné predpoklady a rámce ako aj prioritné oblasti pre vytvorenie priaznivého prostredia pre inovácie a zvýšenie efektívnosti a výkonnosti systému výskumu, vývoja a inovácií v Slovenskej republike v programovom období 2014 – 2020. OP Val je dokumentom národného charakteru s celoštátnym dosahom, zahŕňa celé územie Slovenskej republiky.

3. Hlavné ciele

Hlavné ciele a vízia OP Val sú spoločné s víziou Stratégie výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu SR, t. j. podnecovať štrukturálnu zmenu slovenskej ekonomiky smerom k rastu založeného na zvyšovaní inovačnej schopnosti a excelentnosti vo výskume a vývoji s cieľom podporovať udržateľný rast príjmov, zamestnanosti a kvality života. Túto víziu bude naplňovať Slovensko zameraním sa na nasledovné strategické ciele:

- prehĺbiť integráciu a ukotvenie kľúčových priemyselných odvetví, ktoré zvyšujú miestnu pridanú hodnotu prostredníctvom spolupráce miestnych dodávateľských reťazcov a podporou ich vzájomného sieťovania,
- zvýšiť príspevok výskumu k hospodárskemu rastu cestou globálnej excelentnosti a lokálnej relevantnosti,
- vytvárať dynamickú, otvorenú a inkluzívnu inovatívnu spoločnosť ako jeden z predpokladov pre zlepšenie kvality života,
- zlepšiť kvalitu ľudských zdrojov pre inovatívne Slovensko.

Potreba a význam schválenia a implementácie OP Val vychádza z nevyhnutnosti zvýšiť výkonnosť celého systému výskumu, vývoja a inovácií, ktorý bol v rokoch 2007 – 2013 podporovaný primárne z Operačného programu Výskum

a vývoj v gescii MŠVVaŠ SR a operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast v gescii MH SR.

Slovenský národný inovačný systém podporovaný politikami vzdelávania, výskumu, vývoja, inovácií a podpory malého a stredného podnikania (ďalej len „MSP“), patrí k najmenej rozvinutým v Európskej únii z hľadiska jeho výkonnosti, riadenia a synergetickej implementácie, čo implikuje potrebu zmeny.

Zo zmeneného prístupu k riadeniu uvedených štátnych politík a efektívnejšej realizácie ich opatrení a aktivít zameraných na integrovanie a silnejšie prepojenie týchto politík a ich realizácie vychádza aj koncepcia OP Val, v rámci ktorého bol po prvýkrát zadefinovaný spoločný programový dokument ministerstiev zodpovedných za realizáciu štátnych politík v oblasti vzdelávania, výskumu a vývoja, inovácií a podpory MSP takým spôsobom, aby sa dosiahol vzájomný synergický efekt medzi uvedenými oblasťami inovačného systému.

4. Stručný opis obsahu strategického dokumentu

OP Val je kľúčovým implementačným nástrojom stratégie „Poznatkami k prosperite – Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky“. Hlavným zámerom tejto stratégie je podnieť štrukturálnu zmenu slovenskej ekonomiky smerom k rastu založenému na zvyšovaní inovačnej schopnosti a excelentnosti vo Val s cieľom podporovať udržateľný rast príjmov, zamestnanosti a kvality života. K tomuto zámeru bude OP Val prispievať podporou kvalitného výskumu, experimentálneho vývoja s reálnou šancou transferu získaných poznatkov do budovania konkurencieschopnej podnikovej sféry (najmä MSP) prostredníctvom podpory zavádzania inovácií a aktívnej spolupráce medzi podnikmi, výskumno-vývojovými centrami a vzdelávaním. To by malo viesť k rozvoju inovovaných a nových produktov a služieb, prenosu technológií a poznatkov do praxe, inovácii procesov a vytváraniu sietí na zdieľanie informácií. Špeciálna pozornosť bude venovaná malým a stredným podnikom (ďalej len „MSP“), ako aj veľkým podnikom a ich lepšej previazanosti na svoje subdodávateľské podniky pôsobiace na Slovensku.

Slovensko potrebuje zvýšiť výkonnosť svojej ekonomiky prostredníctvom podpory jednotlivých elementov národného inovačného systému a jeho výstupov. Tento bol v rokoch 2007 – 2013 podporovaný primárne z operačného programu Výskum a vývoj implementovaného MŠVVaŠ SR a operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast implementovaného MH SR.

Stratégia OP Val taktiež vychádza z úspešne podporených aktivít a na základe dobrej praxe získaných skúseností premietnutých do implementácie systému podpory Val v rokoch 2014 – 2020. Budú podporované všetky relevantné inštitúcie realizujúce kvalitný základný výskum a aplikovaný výskum s reálnou šancou transferu získaných poznatkov do budovania MSP s produkciou výrobkov s vysokou pridanou hodnotou, využívajúce inovácie pre svoj ďalší rozvoj, inštitúcie podporujúce procesy výskumu a inovácií – štátne, verejné, ale aj súkromné inštitúcie s tým, že špeciálna pozornosť bude venovaná podpore veľkých firiem a ich lepšej previazanosti na svoje subdodávateľské firmy pôsobiace na Slovensku, ako aj špecifickým požiadavkám MSP.

Za prioritu, ktorej riešenie ovplyvní aktivity v oblasti vzdelávania, výskumu, vývoja a inovácií v rámci celého územia Slovenska, je považované vyriešenie financovania aktivít subjektov Val na území Bratislavského kraja v oblasti podpory kapacít Val pre roky 2014 – 2020. Zodpovedajúca podpora Val v Bratislavskom kraji má zásadný a nezastupiteľný význam pre rozvoj Slovenskej republiky, tvorbu nových pracovných miest a rozvoj kľúčových oblastí priemyslu na celom území Slovenska. Z pohľadu výskumno-vývojového potenciálu Bratislavský kraj disponuje viac ako 50 % celoslovenských kapacít, dosahuje viac ako 60 % výkonov v oblasti medzinárodnej výskumno-vývojovej angažovanosti Slovenska a 75 % všetkých vedeckých výstupov Slovenska sa produkuje práve v Bratislavskom regióne. Na to, aby sa OP Val stal plnohodnotným nástrojom na implementáciu Stratégie výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu SR, je potrebné na podporu Val v Bratislavskom kraji využiť kombináciu oboch typov tzv. flexibilít, ktoré umožňuje návrh legislatívy EÚ pre európske štrukturálne a investičné fondy 2014 – 2020.

OP Val bude podporovať prostredníctvom aktivít zadefinovaných v rámci prioritných osí a ich jednotlivých špecifických cieľov projekty, ktorých realizácia prispeje k plneniu aktivít Stratégie výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu SR. Pri aktivitách OP Val, ktorých tematické zameranie je určené prioritnými oblasťami inteligentnej špecializácie, je táto skutočnosť explicitne uvedená. V prípade projektov z oblasti výskumu a vývoja ide o podporu individuálnych výskumných centier nevykonávajúcich hospodársku činnosť, ako aj priemyselných výskumných centier a projektov dlhodobého strategického výskumu (7-10 rokov) v prioritných oblastiach Stratégie výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu SR. V prípade inovačných aktivít ide o projekty podporujúce inovačné procesy a kapacity v podnikoch najmä v prioritných a perspektívnych oblastiach hospodárskej špecializácie.

OP Val bude podporovať aj aktivity, ktorých realizácia bude prispievať k napĺňaniu cieľov Stratégie výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu SR, ale konkrétne projekty nebudú priamo viazané na oblasti inteligentnej špecializácie. Konkrétne pôjde o dopytové projekty založené na inovačných potrebách podnikov, národné projekty, ktoré majú horizontálny charakter, medzinárodné projekty, v ktorých sú témy určené európskymi programami a iniciatívami výskumu, vývoja a inovácií. V týchto prípadoch by obmedzovanie tematického zamerania projektov len na prioritné oblasti hospodárskej špecializácie v praxi mohlo vylúčiť z možnosti získať podporu kvalitným a potrebným projektovým zámerom.

OP Val definuje prioritné osi, ktoré reflektujú najvýznamnejšie disparity a faktory rozvoja v oblasti výskumu a inovácií. V rámci každej osi je identifikovaný cieľ a k nim súvisiace investičné priority a podporované aktivity.

Hlavné ciele a implementácia OP Val sa budú realizovať prostredníctvom nasledovných dvoch tematických cieľov a piatich prioritných osí:

Prioritná os 1: Podpora výskumu, vývoja a inovácií

Tematický cieľ – Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií

Investičné priority:

- Rozšírenie výskumnej a inovačnej infraštruktúry a kapacít na rozvoj excelentnosti v oblasti výskumu a inovácií a podpora kompetenčných centier, najmä takýchto centier európskeho záujmu
- Podpora investovania podnikov do výskumu a inovácie a vytvárania prepojení a synergií medzi podnikmi, centrami výskumu a vývoja a vysokoškolským vzdelávacím prostredím, najmä podpory investovania do vývoja produktov a služieb, prenosu technológií, sociálnej inovácie, ekologických inovácií, aplikácií verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, zoskupení a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie za podpory technologického a aplikovaného výskumu, pilotných projektov, opatrení skorého overovania výrobkov, rozšírených výrobných kapacít, prvej výroby, najmä v základných podporných technológiách, a šírenia technológií na všeobecný účel.

Špecifické ciele:

- Zvýšenie výkonnosti systému VaV prostredníctvom horizontálnej podpory technologického transferu a IKT
- Zvýšenie účasti SR v projektoch medzinárodnej spolupráce
- Zvýšenie výskumnej aktivity prostredníctvom zlepšenia koordinácie a konsolidácie VaV potenciálu výskumných inštitúcií nevykonávajúcich hospodársku činnosť
- Zvýšenie súkromných investícií prostredníctvom spolupráce výskumných inštitúcií a podnikateľskej sféry
- Rast výskumno-vývojových a inovačných kapacít v priemysle a službách

Prioritná os 2: Podpora výskumu, vývoja a inovácií v Bratislavskom kraji

Tematický cieľ – Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií

Investičné priority:

- Rozšírenie výskumnej a inovačnej infraštruktúry a kapacít na rozvoj excelentnosti v oblasti výskumu a inovácií a podpora kompetenčných centier, najmä takýchto centier európskeho významu.
- Podpora investovania podnikov do výskumu a inovácie a vytvárania prepojení a synergií medzi podnikmi, centrami výskumu a vývoja a vysokoškolským vzdelávacím prostredím, najmä podpora investovania do vývoja produktov a služieb, prenosu technológií, sociálnej inovácie, ekologických inovácií, aplikácií verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, zoskupení a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie za podpory technologického a aplikovaného výskumu, pilotných projektov, opatrení skorého overovania výrobkov, rozšírených výrobných kapacít, prvej výroby, najmä v základných podporných technológiách, a šírenia technológií na všeobecný účel.

Špecifické ciele:

- Zvýšenie výskumnej aktivity BSK kraja prostredníctvom revitalizácie a posilnenia výskumno-vzdelávacích, inovačných a podnikateľských kapacít výskumných inštitúcií v Bratislave
- Zvýšenie súkromných investícií prostredníctvom budovania výskumno-vývojových centier v Bratislave
- Rast výskumno-vývojových a inovačných kapacít v priemysle a službách v Bratislavskom kraji

Prioritná os 3: Posilnenie konkurencieschopnosti a rastu MSP

Tematický cieľ – Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP

Investičné priority:

- Podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podpory zakladania nových firiem, vrátane podnikateľských inkubátorov
- Vývoj a uplatňovanie nových obchodných modelov MSP, najmä v rámci internacionalizácie
- Podpora vytvárania a rozširovania vyspelých kapacít pre vývoj produktov a služieb

Špecifické ciele:

- Nárast vzniku nových konkurencieschopných podnikov
- Nárast internacionalizácie MSP a využívania možností jednotného trhu EÚ
- Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP vo fáze rozvoja

Prioritná os 4: Rozvoj konkurencieschopných MSP v Bratislavskom kraji

Tematický cieľ – Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP

Investičné priority:

- Podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podpory zakladania nových firiem, a to aj prostredníctvom podnikateľských inkubátorov
- Vývoj a uplatňovanie nových obchodných modelov MSP, najmä v rámci internacionalizácie

- Podpora vytvárania a rozširovania vyspelých kapacít pre vývoj produktov a služieb

Špecifické ciele:

- Nárast počtu konkurencieschopných MSP v Bratislavskom kraji

Prioritná os 5: Technická pomoc

Špecifické ciele:

- Podpora a zvyšovanie odbornosti administratívnych kapacít, vzdelávanie a výmena skúseností
- Podpora a rozvoj technickej infraštruktúry a vybavenia
- Podporné aktivity súvisiace s procesmi prípravy, nastavenia, riadenia, implementácie, monitorovania, hodnotenia, publicity, kontroly a auditu

OP Val neuplatňuje nástroj miestneho rozvoja vedeného komunitou a integrovaných miestnych investícií, nebudú realizované opatrenia udržateľného mestského rozvoja.

5. Vzťah k iným strategickým dokumentom

OP Val vychádza z nasledujúcich strategických dokumentov, s ktorými je vo vzájomnom súlade:

Strategické dokumenty EÚ

- Európa 2020 – udržateľný a inkluzívny rast
- Small Business Act
- Akčný plán pre podnikanie 2020
- Pozičný dokument EK k vypracovaniu Partnerskej dohody a programov na Slovensku na roky 2014 – 2020
- Odporúčania Rady, ktoré sa týkajú národného programu reforiem Slovenska
- Partnerská dohoda a operačné programy na Slovensku na roky 2014 – 2020

Strategické dokumenty národného a regionálneho charakteru

- Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky
- Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2012 – 2016,
- Návrh štruktúry operačných programov financovaných z Európskych štrukturálnych a investičných fondov na programové obdobie 2014 – 2020,
- Návrh opatrení v hospodárskej politike na podporu hospodárskeho rastu (uznesenie vlády SR č. 227/2013)
- Spoločný strategický rámec a kohézna politika pre roky 2014 – 2020
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja SR
- Regionálna politika SR – podpora rastu a konkurencieschopnosti
- Národná stratégia regionálneho rozvoja SR
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení KURS 2011
- Stratégia rozvoja konkurencieschopnosti Slovenska
- Inovačná stratégia Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2014 – 2020
- Národný program reforiem Slovenskej republiky 2013
- Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja
- Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja
- Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja
- Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja
- Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja
- Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja
- Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja
- Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja
- Sektorové operačné programy na programové obdobie 2014 – 2020

OP Val vhodne nadväzuje na vyššie uvedené strategické dokumenty, nadväzuje na ich základné strategické ciele a priority a svojimi opatreniami vytvára rámec pre ich efektívnu implementáciu v jednotlivých regiónoch SR.

Navyše, OP Val vykazuje komplementaritu a synergiu aj s vybranými komunitárnymi programami a programami

európskej územnej spolupráce (napr. Horizont 2020, Erasmus +, Cosme). Je prepojený aj s inými operačnými programami (napr. operačný program Ľudské zdroje, Integrovaný regionálny operačný program, operačný program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2014 – 2020, operačný program cezhraničnej spolupráce Slovensko – Rakúsko 2014 – 2020, operačný program Interreg Europe, operačný program ESPON 2021).

III. OPIS PRIEBEHU PRÍPRAVY A POSUDZOVANIA

OP Val ako strategický dokument s celoštátnym dosahom je podľa § 4 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) predmetom posudzovania vplyvov strategických dokumentov. Posudzovanie vplyvov zabezpečilo podľa § 17 ods. 2 zákona Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR ako rezortný orgán v spolupráci s Ministerstvom životného prostredia SR.

1. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Strategický dokument sa začal pripravovať v decembri roku 2012 po zverejnení Pozičného dokumentu Komisie k vypracovaniu Partnerskej dohody a operačných programov. Počas tohto obdobia bol obsah strategického dokumentu na úrovni Európskej komisie konzultovaný na piatich neformálnych stretnutiach a neformálne pripomienky vznesené v rámci týchto konzultácií boli priebežne zapracovávané do obsahu strategického dokumentu. Na národnej úrovni boli do prípravy strategického dokumentu zapájaní partneri zastupujúci ústredné orgány štátnej správy, akademického sektora, podnikateľského sektora, ako aj neziskového sektora prostredníctvom ich členstva v rámci pracovnej skupiny pre prípravu operačného programu Výskum a inovácie. Komunikácia prebiehala prostredníctvom dvoch zasadnutí pracovnej skupiny, ale najmä elektronicky. Prostredníctvom elektronickej komunikácie bol partnerom zasielaný strategický dokument na vyjadrenie a pripomienky partnerov boli priebežne zapracovávané.

Obstarávateľ, MŠVVaŠ SR, vypracoval oznámenie o strategickom dokumente s celoštátnym dosahom „Operačný program Výskum a inovácie“ a doručil ho podľa § 17 ods. 3 zákona na MŽP SR, sekciu environmentálneho hodnotenia a riadenia, odbor environmentálneho posudzovania dňa 15. 11. 2013. Oznámenie bolo zverejnené v hromadnom informačnom prostriedku s celoštátnym dosahom, na webovom sídle obstarávateľa www.minedu.sk (dňa 28. 11. 2013) a na webovom sídle MŽP SR www.enviroportal.sk (dňa 20. 11. 2013). MŠVVaŠ SR a MŽP SR súčasne so zverejnením oznámenia informovali verejnosť o možnosti predkladať stanoviská k oznámeniu o strategickom dokumente. K oznámeniu neboli doručené žiadne stanoviská.

Rozsah hodnotenia a časový harmonogram strategického dokumentu určilo podľa § 17 ods. 5 zákona MŠVVaŠ SR v spolupráci s MŽP SR dňa 12. 02. 2014. Určený rozsah hodnotenia a časový harmonogram bol dňa 19. 02. 2014 zverejnený v plnom rozsahu na webovom sídle MŽP SR www.enviroportal.sk spolu s informáciou pre verejnosť o možnosti predkladať pripomienky do 10 dní od zverejnenia. Zároveň bol dňa 20. 02. 2014 zverejnený na webovom sídle MŠVVaŠ SR www.minedu.sk s informáciou pre verejnosť o možnosti predkladať pripomienky do 10 dní od zverejnenia a taktiež informácia o ňom a o možnosti predkladať pripomienky aj v hromadnom informačnom prostriedku s celoštátnym dosahom. K určenému rozsahu hodnotenia neboli doručené žiadne pripomienky.

Na základe určeného rozsahu hodnotenia zabezpečilo MŠVVaŠ SR podľa § 17 ods. 6 zákona hodnotenie vplyvu návrhu OP Val na životné prostredie a výsledok hodnotenia uviedlo v správe o hodnotení strategického dokumentu. MŠVVaŠ SR predložilo dňa 01. 04. 2014 podľa § 17 ods. 8 zákona na MŽP SR úplné znenie návrhu strategického dokumentu a správu o hodnotení. MŽP SR dňa 01. 04. 2014 zverejnilo obidva dokumenty na webovom sídle www.enviroportal.sk spolu s informáciou o možnosti predkladania stanovísk. MŠVVaŠ SR dňa 01. 04. 2014 zverejnilo podľa § 17 ods. 7 úplné znenie návrhu strategického dokumentu a správu o hodnotení vplyvov spolu s informáciou o možnosti predkladania stanovísk na webovom sídle www.minedu.sk a informáciu o dokumentoch a o verejnom prerokovaní v hromadnom informačnom prostriedku s celoštátnym dosahom s uvedením termínu na predkladanie stanovísk a adresy, na ktorú možno stanoviská predkladať. K návrhu OP Val bolo doručené jedno stanovisko. Spolu so zverejnením dokumentov bolo v súlade s § 17 ods. 9 a 10 zákona na webovom sídle obstarávateľa www.minedu.sk ako aj na webovom sídle MŽP SR www.enviroportal.sk zverejnené oznámenie o termíne a mieste konania verejného prerokovania správy o hodnotení pre OP Val. Oznam o konaní verejného prerokovania správy o hodnotení pre OP Val bol zverejnený aj v hromadnom informačnom prostriedku s celoštátnym dosahom.

Verejné prerokovanie správy o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie a návrhu OP Val sa uskutočnilo dňa 14. 04. 2014 o 15.00 hod. v priestoroch Agentúry Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre štrukturálne fondy EÚ na Hanulovej 5/B v Bratislave. Z verejného prerokovania bol vypracovaný záznam, ktorý tvorí súčasť spisovej dokumentácie.

MŽP SR určilo listom č. 3293/2014-3.4/vt zo dňa 22. 04. 2014 za spracovateľku odborného posudku RNDr. Zitu Izakovičovou. PhD., zapísanú v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie pod číslom 99/96-OPV. Odborný posudok bol na MŽP SR doručený dňa 12. 05. 2014.

Na základe doručeného odborného posudku vypracovalo MŽP SR toto stanovisko z procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie. Po ukončení procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „Operačný program Výskum a inovácie“ podľa zákona, zohľadní MŠVVaŠ SR ako rezortný orgán toto stanovisko v návrhu strategického dokumentu a spôsob zohľadnenia pripojí k doložke vplyvov strategického dokumentu s celoštátnym dosahom na životné prostredie.

Predpokladaný termín predloženia OP Val na rokovanie vlády Slovenskej republiky je stanovený na 14. 05. 2014. Následne bude strategický dokument odoslaný Európskej komisii na proces formálneho schvaľovania operačného programu.

2. Orgán kompetentný na jeho prijatie

Vláda Slovenskej republiky a Európska komisia

3. Druh prijatia, rozhodnutia

Uznesenie vlády Slovenskej republiky a Rozhodnutie Európskej komisie

4. Vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu

Správu o hodnotení strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „Operačný program Výskum a inovácie“ vypracovala IBECS Bratislava, zodpovedná riešiteľka Doc. RNDr. Ingrid Belčáková, PhD., v marci 2014.

5. Posúdenie správy o hodnotení strategického dokumentu

Odborný posudok na základe určenia listom č. 3293/2014-3.4/vt zo dňa 22. 04. 2014 spracovala RNDr. Zita Izakovičová, PhD. zapísaná v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie pod číslom 99/96-OPV.

V priebehu spracovania posudku a návrhu stanoviska spracovateľka posudku došla k záveru, že správa o hodnotení strategického dokumentu má vyhovujúcu kvalitu a z toho hľadiska dostatočne vystihuje podstatné skutočnosti, ktoré môžu vplyvať na životné prostredie schválením strategického dokumentu a realizovaním jeho priorít, špecifických cieľov a opatrení. Z formálneho hľadiska spĺňa správa o hodnotení všetky náležitosti a požiadavky podľa určeného rozsahu hodnotenia.

Spracovateľka posudku odporučila prijať strategický dokument. Pri ďalšom schvaľovaní OP Val považuje za potrebné zohľadniť opatrenia navrhované v správe o hodnotení.

Odborný posudok bol vypracovaný v súlade s § 13 ods. 8 zákona a bol doručený na MŽP SR dňa 12. 05. 2014.

6. Stanoviská predložené k správe o hodnotení a ich vyhodnotenie

V zákonom stanovenej lehote bolo k návrhu OP Val a k správe o hodnotení strategického dokumentu predložené jedno stanovisko:

Únia miest Slovenska (list. č. ÚMS 0696 / 14 zo dňa 16. 04. 2014)

- je potrebné aktualizovať zoznam skratiek v prílohe č. 1
- je potrebné adekvátne zosúladiť časť 11.1 Trvalo udržateľný rozvoj s poslednou verziou Partnerskej dohody

7. Verejné prerokovanie a jeho závery

Verejné prerokovanie správy o hodnotení vplyvov „Operačného programu Výskum a inovácie“ na životné prostredie sa uskutočnilo dňa 14. 04. 2014 o 15.00 hod. v priestoroch Agentúry Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre štrukturálne fondy EÚ na Hanulovej 5/B v Bratislave. Verejné prerokovanie zahájila p. Andrea Uhrínová zo Sekcie štrukturálnych fondov EÚ, Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR. Privítala všetkých prítomných a predstavila zástupcov obstarávateľa strategického dokumentu OP Val a spracovateľku správy o hodnotení. Informovala prítomných, že dokumentácia OP Val a správy o hodnotení sú v plnom znení prístupné na webovom sídle MŠVVaŠ SR a zároveň aj na webovom sídle MŽP SR. Následne stručne predstavila zameranie strategického dokumentu, investičné zameranie usporiadané do prioritných osí a investičných priorít.

Spracovateľka správy o hodnotení, Doc. RNDr. Ingrid Belčáková, PhD., uviedla základné informácie a výsledky strategického environmentálneho hodnotenia vplyvov – základná stratégia OP Val, opis prioritných osí, konkrétnych cieľov a aktivít, vzťah k iným strategickým dokumentom a pravdepodobné významné vplyvy na životné prostredie a zdravie. Podrobnejšie informovala prítomných o metodike hodnotenia vplyvov na úrovni strategického dokumentu (odborný panel, spôsoby posudzovania vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia, stupnica hodnotenia) a konštatovala vyššiu mieru neurčitosti hodnotenia vplyvov vzhľadom k tomu, že sa jedná o dokument na strategickej plánovacej a nie na projektovej úrovni. Zdôraznila tiež niektoré závery hodnotenia (vplyv dokumentu na sociálnu oblasť, kultúrne súvislosti realizácie strategického dokumentu, a pod.)

Zástupkyňa MŽP SR, odboru environmentálneho posudzovania, Mgr. V. Tencerová predstavila celý proces posudzovania vplyvov na životné prostredie OP Val. Informovala prítomných, že termín a miesto verejného prerokovania bolo zverejnené na webovom sídle MŽP SR, MŠVVaŠ SR ako aj v hromadnom informačnom prostriedku s celoštátnym dosahom v súlade so zákonom č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Následne uviedla harmonogram doterajších krokov procesu hodnotenia vplyvov OP Val a krokov, ktoré budú nasledovať po verejnom prerokovaní. Ďalej informovala, že pripomienky k správe o hodnotení je ešte možné zasielať elektronicky alebo poštou na MŠVVaŠ SR príj. MŽP SR do 22. 04. 2014.

V diskusii odznali nasledovné otázky a pripomienky, ktoré zodpovedala p. Andrea Uhrínová:

• **P. Schanel:** Aký bude ďalší postup prípravy operačného programu, kedy bude program schválený a kedy budú vyhlásené prvé výzvy?

Po uzavretí neformálnych konzultácií s EÚ, vysporiadaní pripomienok a schválení vládou a EK sa predpokladá vyhlásenie prvých výziev na jeseň 2014, počas formálnych negociácií už budú prebiehať práce na programovej dokumentácii, aby bolo čo najskôr možné vyhlásiť prvé výzvy.

• **P. Schanel:** Aké budú riadiace úlohy Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a Ministerstva hospodárstva SR?

MŠVVaŠ SR je riadiaci orgán programu a Ministerstvo hospodárstva SR sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom.

• **P. Šedivý:** Otázka k merným jednotkám indikátorov – väčšinou sú použité počty a percentá, ale uvažovali ste aj o eurách ako mernej jednotke?

Áno (napr. výška investícií), ešte ale bude musieť prejsť schvaľovacím procesom nastavenie indikátorov monitorovania.

• **P. Drobčová:** Aký bude v programe daný priestor pre MSP, inštitúcie a veľké podniky?

Program pokrýva celé spektrum možných žiadateľov vrátane veľkých podnikov, avšak hlavný dôraz je kladený na MSP (špecifické ciele).

• **P. Drobčová:** Aká je situácia v prípade veľkých projektov?

Ministerstvo eviduje 21 zámerov, ktoré ešte potrebujú hlbšiu analýzu a sú aktuálne vyhodnocované, výsledky hodnotenia budú zverejnené.

• **P. Schanel:** Je možné návrhy veľkých projektov ešte nejako dopracovávať?

Keď budú zámery vyhodnotené potom sa budú dopracovávať (napr. prínosy a vplyv na rozvoj a infraštruktúru a pod.).

Na záver p. Andrea Uhrínová poďakovala všetkým za účasť. Verejné prerokovanie bolo ukončené o 16.00.

IV. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Celkové hodnotenie vplyvov OP Val vychádza z obsahu, hlavných cieľov OP Val, vzťahu k iným relevantným plánom a programom, z relevantných aspektov súčasného stavu životného prostredia a ich predpokladaného vývoja bez implementácie OP Val, všetkých existujúcich problémov, ktoré sú relevantné pre tento strategický dokument vrátane tých, ktoré sa vzťahujú na environmentálne dôležité oblasti, akými sú oblasti určené na základe smerníc 79/409/EHS a 92/43/EHS, z cieľov ochrany životného prostredia stanovených na medzinárodnej a národnej úrovni. Hodnotený bol aj spôsob, akým boli tieto ciele zohľadnené pri príprave strategického dokumentu, pravdepodobne významné vplyvy na životné prostredie vrátane vplyvov na biodiverzitu, zdravie obyvateľstva, živočíchy, rastliny, pôdu, vodu, ovzdušie, klimatické faktory, kultúrne dedičstvo nehmotnej povahy, krajinu a vzájomné vzťahy medzi týmito faktormi.

Z hľadiska vplyvov na obyvateľstvo mierne negatívne vplyvy môžu nastať pri modernizovaní budov, technológií kotolní, výmene starého prístrojového vybavenia a pod. (hluk, prachové emisie, produkcia odpadov a pod.). Budú trvať krátkodobo a dočasne.

K pozitívnym vplyvom sa môže priradiť nárast pracovných miest vo výskume. Nepriamym pozitívnym vplyvom je aj prepojenie vedy a výskumu na podnikateľskú sféru a pozitívne ovplyvnenie v nej, jednak taktiež zvýšením počtu pracovných miest, ale najmä dôjde k progresívnejšiemu využívaniu nových poznatkov, nových energeticky nenáročných technológií, a tak k zlepšeniu pracovného prostredia, k úsporám energií a zvýšeniu životnej úrovne obyvateľstva.

Zdravie obyvateľstva bude realizáciou OP Val výraznejšie pozitívne ovplyvňované najmä vývojom nových materiálov, metód, zlepšením pracovného prostredia, zvýšením počtu pracovných miest, a tým aj znížením nezamestnanosti. To je aspekt odrážajúci sa najmä na duševnom zdraví človeka. Negatívne vplyvy na zdravie obyvateľstva sa realizáciou OP Val neočakávajú.

Nedôjde k priamym negatívnym ani pozitívnym vplyvom na pôdu ani horninové prostredie. Nepriamym pozitívnym vplyvom bude uplatnenie nových vedeckých poznatkov pri využívaní pôdy a horninového prostredia, ako aj pri ich ochrane.

Nové poznatky vedy a techniky, ktoré majú možnosť pri realizácii OP Val vzniknúť, a najmä vývoj nových technológií obmedzujúcich produkciu látok spôsobujúcich globálne otepľovanie a pod., prispejú pozitívne k ochrane ovzdušia a zmiernení negatívnych vplyvov na klimatické pomery.

Vplyvy na vody budú negatívne, krátkodobo pôsobiace počas rekonštrukčných prác, a pozitívne po ich ukončení, obnove a výmene kanalizačných potrubí, vodovodných rozvodov a pod. Pozitívne vplyvy možno očakávať v prepojení vedy a praxe, v uplatňovaní jej vynálezov, poznatkov v ochrane vôd, v šetrení jej zdrojov a pri jej efektívnejšom využívaní.

Výstavba nových objektov sa nepredpokladá a všetky existujúce objekty už boli v minulosti začlenené do územia, do krajiny a viac-menej v kladnom alebo zápornom význame sú jej súčasťou a podieľajú sa na jej vzhľade.

Nie je predpoklad, že objekty zasahujú do chránených území alebo ich ochranných pásiem, a tak nebude dochádzať k negatívnym vplyvom na vyhlásené maloplošné a veľkoplošné chránené územia, územia sústavy NATURA 2000, chránené ložiskové územia, ani na ich ochranné pásma.

Na faunu, flóru a biotopy sa negatívne vplyvy pri realizácii operačného programu nepredpokladajú. Ani jedna

prioritná os nezasiahne priamo túto oblasť. Vedecký výskum v tejto sfére však môže priniesť aj významné pozitívne zmeny, najmä v ochrane súčasnej fauny a flóry.

Eventuálne vplyvy sú miestne špecifické a ich riešenie je relevantné na úrovni projektov, v rámci procesu posudzovania vplyvov činností na životné prostredie a postupov stavebného konania. Pri nich sa môžu prejavovať negatívne vplyvy súvisiace s rekonštrukciou objektov, ktoré budú dočasné a krátkodobé, ako nárast hlukových emisií, prachových emisií, príp. ovplyvnenie pohody obyvateľstva, vznik elektroodpadov a iných nebezpečných a ostatných odpadov.

Positívne vplyvy sa môžu prejavovať napríklad vo zvýšení zamestnanosti priamo vo vývojových a výskumných pracoviskách, zvýšením kvality ovzdušia energetickou úsporou a náhradou palivovej základne, zlepšením zdravia následkom uplatnenia nových liečiv a iných patentov, hospodárskym rozvojom, zvýšením konkurencieschopnosti, znižovaním nezamestnanosti, vznikom nových pracovných miest aj u malých a stredných podnikov po uplatnení nových technológií, zlepšením informovanosti obyvateľstva a pod.

Zo strategického environmentálneho hodnotenia vplyvov OP Val vyplýva jeho jednoznačný priamy pozitívny prínos hlavne v oblasti sociálnych a ekonomických aspektov. Ostatné vplyvy majú zväčša nepriamy pozitívny efekt. Nepredpokladá sa žiadny negatívny vplyv presahujúci štátne hranice.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

Celkové hodnotenie vplyvov strategického dokumentu OP Val na navrhované chránené vtáčie územia alebo územia európskeho významu nie je vzhľadom na daný typ dokumentu spracované podrobne. Vplyvy sú hodnotené iba vo všeobecnej rovine, keďže nie je známa presná lokalizácia investícií a prípadných zariadení. Pre realizáciu projektov s možným dopadom na lokality patriace do súvislej európskej sústavy chránených území (NATURA 2000) sú rozhodujúce znenia článkov 6(3) a 6(4) Smernice o biotopoch, ktoré upravujú povinnosť a postup primeraného hodnotenia plánov alebo projektov.

VI. ZÁVERY

1. Výsledok procesu posudzovania (odporúčanie, neodporúčanie)

Na základe výsledku procesu posudzovania vplyvov predmetného strategického dokumentu s celoštátnym dosahom na životné prostredie podľa ustanovení zákona, pri ktorom sa zväžil stav využitia územia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov strategického dokumentu s dôrazom na chránené územia a zdravie obyvateľov z hľadiska ich charakteru a významnosti, so zameraním na súlad s ostatnými strategickými dokumentmi na medzinárodnej, národnej a regionálnej úrovni, úrovne spracovania požadovaných dokumentácií, verejného prerokovania, doručených stanovísk a za súčasného stavu poznania

sa odporúča

priať strategický dokument s celoštátnym dosahom „**Operačný program Výskum a inovácie**“.

2. Odporúčaný variant

Nakoľko bol OP Val ako strategický dokument s celoštátnym dosahom vypracovaný v jednom variantnom riešení, odporúča sa prijať vo variante, ktorý bol posudzovaný z hľadiska vplyvov na životné prostredie.

3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu

Na základe stanoviska Únie miest Slovenska sa odporúča v strategickom dokumente OP Val adekvátne zosúladiť časť 11.1 Trvalo udržateľný rozvoj s poslednou verziou Partnerskej dohody. Návrh strategického dokumentu sa ďalej odporúča prepracovať, dopracovať, príp. upraviť podľa pripomienok, ktoré vyplývajú z priebehu medzirezortného pripomienkového konania.

Z posúdenia environmentálnych vplyvov súvisiacich s OP Val vyplynulo, že pri jeho implementácii jednoznačne prevažujú pozitívne vplyvy na životné prostredie a zdravie, ktoré sa premietajú predovšetkým v socioekonomickej oblasti. Vzhľadom k tomu, že s realizáciou predkladaného dokumentu sa neočakávajú výraznejšie negatívne vplyvy na životné prostredie a k dokumentu neboli vznesené zásadné pripomienky, nie je potrebné z hľadiska vplyvov na životné prostredie ďalšie dopracovanie a úprava strategického dokumentu. Vplyvy konkrétnych navrhovaných činností alebo aktivít vyplývajúcich zo strategického dokumentu bude potrebné vyhodnocovať samostatne v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona, pokiaľ táto povinnosť vyplýva z ich charakteru a povahy.

4. Odôvodnenie stanoviska z posúdenia strategického dokumentu

Stanovisko bolo vypracované podľa § 17 ods. 12 zákona na základe oznámenia, výsledku pripomienkovania oznámenia, rozsahu hodnotenia a časového harmonogramu, správy o hodnotení, návrhu OP Val ako strategického dokumentu s celoštátnym dosahom, pripomienkovania správy o hodnotení a návrhu OP Val, výsledkov verejného prerokovania a odborného posudku.

Pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie a vypracovaní stanoviska z procesu posudzovania vplyvov sa postupovalo podľa príslušných ustanovení zákona.

Pri odporúčaní prijať strategický dokument s celoštátnym dosahom sa brali do úvahy identifikované environmentálne, sociálne a hospodárske vplyvy na medzinárodnej, národnej, regionálnej a lokálnej úrovni, ako aj vplyvy na všetky zložky a faktory životného prostredia a zdravie obyvateľstva.

V správe o hodnotení boli špecifikované, popísané a hodnotené všetky významné vplyvy OP Val na životné prostredie a zdravie obyvateľstva. Správa o hodnotení strategického dokumentu ako aj odborný posudok preukázali potenciál pozitívnych vplyvov OP Val na životné prostredie, ako aj eliminovateľnosť resp. minimalizovateľnosť potenciálnych negatívnych environmentálnych vplyvov implementácie stratégie obsiahnutej v strategickom dokumente za predpokladu realizácie preventívnych opatrení a monitoringu environmentálnej optimálnosti jeho implementácie v polohe jednotlivých projektov.

5. Návrh monitoringu

Podľa § 16 ods. 1 zákona je MŠVVaŠ SR, ako obstarávateľ OP Val ako strategického dokumentu s celoštátnym dosahom a zároveň rezortný orgán, povinné zabezpečiť sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov schváleného strategického dokumentu na životné prostredie, prípadne použiť na tento účel existujúci monitoring, aby sa predišlo zdvojovaniu monitorovania.

Podľa § 16 ods. 2 zákona spočíva sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie v:

- a) systematickom sledovaní a vyhodnocovaní jeho vplyvov,
- b) vyhodnocovaní jeho účinnosti,
- c) zabezpečení odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení so skutočným stavom.

V prípade, že MŠVVaŠ SR ako obstarávateľ zistí, že skutočné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie posudzovaného podľa zákona sú horšie, ako sa uvádza v správe o hodnotení strategického dokumentu, je povinné zabezpečiť opatrenia na ich zmiernenie a zároveň zabezpečiť zmenu, doplnenie, prípadne prepracovanie strategického dokumentu.

Monitorovanie plnenia OP Val bude vykonávané mechanizmami určenými v tomto dokumente. Na monitorovanie bude zriadený na centrálnej úrovni informačný monitorovací systém pre ESI fondy (ITMS II), ktorý slúži na evidenciu, spracovávanie, export a monitorovanie dát o programovaní, projektovom a finančnom riadení, kontrole a audite ESI fondov. Na monitorovanie sú v rámci jednotlivých prioritných osí stanovené merateľné ukazovatele. Preskúvanie vykonávania a pokroku pri dosahovaní napĺňania cieľov OP Val sa bude zabezpečovať prostredníctvom monitorovacieho výboru, ktorý sa zriadi v súlade s čl. 47 všeobecného nariadenia do troch mesiacov od dátumu oznámenia rozhodnutia Komisie o prijatí programu.

Hodnotenie vplyvu investičných priorít OP Val na životné prostredie sa v SR vykonáva prostredníctvom vyhodnocovania indikátorov a spracovávaní sektorových hodnotiacich správ na úrovni Európskej únie, zastrešovaného aktivitami Európskej Environmentálnej Agentúry (EEA), Organizáciou pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj (OECD) a Štatistickým úradom Európskeho spoločenstva (EUROSTAT). Tento postup sa navrhuje aplikovať aj na monitorovanie plnenia environmentálnych cieľov stanovených v rámci posudzovania OP Val.

6. Vyhlásenie sumarizujúce, ako boli začlenené úvahy o environmentálnych aspektoch do strategického dokumentu, ako bola zohľadnená správa o hodnotení strategického dokumentu, ako boli zohľadnené stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického dokumentu, výsledky uskutočnených konzultácií, dôvody výberu schváleného strategického dokumentu v porovnaní s inými prijateľnými variantmi a informácia o opatreniach, o ktorých sa rozhodlo v súvislosti s monitoringom

Cieľom posudzovania návrhu OP Val z hľadiska jeho predpokladaných vplyvov na životné prostredie bolo posúdiť predpokladané vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie obyvateľstva a navrhnúť také opatrenia, ktoré budú prípadné negatívne vplyvy podporovaných aktivít eliminovať a minimalizovať.

Na základe analýzy súčasných environmentálnych problémov a potenciálnych vplyvov súvisiacich s implementáciou OP Val, analýzy horizontálnych a sektorových politík, stratégií a koncepcií, ktoré majú vzťah k danej problematike a príslušných právnych predpisov vzťahujúcich sa na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravie, boli pre jednotlivé oblasti sformulované environmentálne ciele, ktoré boli konfrontované s cieľmi a aktivitami OP Val definovaných v rámci jednotlivých prioritných osí.

Celý operačný program je nastavený tak, že po vyhodnotení potenciálnych vplyvov na životné prostredie a zdravie jednoznačne prevažujú skôr neutrálne a nepriame pozitívne vplyvy, a to predovšetkým v socioekonomickej oblasti.

Opatrenia v oblasti výskumu, vývoja a inovácií majú neutrálny, resp. mierne pozitívny vzťah k životnému prostrediu, ktorý sa prejavuje nepriamo vyššou environmentálnou zodpovednosťou, získanou rôznymi formami vzdelávania a osvetou.

Vzhľadom na povahu navrhovaných aktivít sa významné vplyvy na chránené územia neočakávajú. Eventuálne vplyvy sú miestne špecifické a ich riešenie je relevantné na úrovni projektov, v rámci procesu posudzovania vplyvov činností na životné prostredie a postupov stavebného konania.

V programovom období 2007 – 2013 bola implementácia operačných programov Výskum a vývoj a Konkurencieschopnosť a hospodársky rast relatívne izolovaná jednak od štátnej vednej a technickej politiky a národných grantových schém, ako aj od 7. Rámcového programu EÚ pre výskum a vývoj.

Vychádzajúc z tejto skúsenosti, pri plánovaní zásad podpory výskumu a vývoja pre roky 2014 – 2020 z prostriedkov

európskych štrukturálnych a investičných fondov sú synergie a komplementarity jednou z najdôležitejších priorít. Koordinácia medzi európskymi štrukturálnymi a investičnými fondmi a jednotlivými európskymi a národnými nástrojmi financovania je kľúčová pre využitie a stimulovanie rozvojového potenciálu v tejto oblasti.

Zabezpečenie synergie a komplementarity medzi operačnými programami, komunitárnymi programami a programami európskej územnej spolupráce si vyžadujú zmenu prístupu a vysokú mieru koordinácie. Celý proces koordinácie týchto programov je komplikovaný rozdielnymi implementačnými mechanizmami jednotlivých programov, ktoré nie je možné vždy zohľadniť a jednotlivé postupy zosúladiť. Jedným z čiastkových riešení uvedeného problému je zosúladenie vyhlasovania výziev medzi OP Val a ďalšími relevantnými programami, a to v čo najväčšej možnej miere so zohľadnením špecifických implementačných mechanizmov. Implementácia OP Val bude financovaná z európskych a národných zdrojov.

Verejnosť bola o jednotlivých krokoch procesu posudzovania informovaná v súlade s ustanoveniami zákona, mala možnosť k dokumentácii predkladanej a vypracovanej v rámci tohto procesu sa vyjadriť a uplatniť svoje pripomienky. Zároveň bol uplatňovaný princíp partnerstva pri samotnej príprave OP Val.

Strategický dokument bol spracovaný v jednom variante. V procese realizácie OP Val bude povinnosťou riadiaceho orgánu zabezpečiť sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov schváleného OP Val na životné prostredie formou monitoringu.

Podľa § 17 ods. 13 zákona je MŠVVaŠ SR ako rezortný orgán povinné zohľadniť stanovisko MŽP SR, predložené stanoviská a obsah verejného prerokovania v návrhu strategického dokumentu s celoštátnym dosahom. Rezortný orgán následne uvedie v doložke vplyvov na životné prostredie výsledky posudzovania vplyvov strategického dokumentu s celoštátnym dosahom na životné prostredie a zohľadnenie vyhodnotenia predložených stanovísk spolu s ich vyhodnotením.

7. Informácia pre schvaľujúci orgán o zainteresovanej verejnosti pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov

Podľa § 6a zákona ods. 1 zainteresovaná verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov je verejnosť, ktorá má záujem alebo môže mať záujem o prípravu strategických dokumentov pred ich schválením.

Medzi zainteresovanú verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov patrí fyzická osoba staršia ako 18 rokov, právnická osoba a občianska iniciatíva.

Podľa § 6a ods. 5 zákona má zainteresovaná verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov právo zúčastniť sa prípravy a posudzovania vplyvov strategického dokumentu, a to až do schválenia strategického dokumentu, vrátane práva podať písomné stanovisko podľa § 6 ods. 6, § 8 ods. 8, § 12 ods. 2, účasti na konzultáciách a verejnom prerokovaní strategického dokumentu.

V rámci procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „Operačný program Výskum a inovácie“ stanovisko podľa § 12 ods. 2 zaslala Únia miest Slovenska, verejnosť sa na verejnom prerokovaní zúčastnila.

VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia stanoviska

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Sekcia environmentálneho hodnotenia a riadenia
Odbor environmentálneho posudzovania
Mgr. Veronika Tencerová

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu príslušného orgánu, pečiatka

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Sekcia environmentálneho hodnotenia a riadenia
Odbor environmentálneho posudzovania
RNDr. Gabriel Nižňanský
riaditeľ odboru

3. Miesto a dátum vydania stanoviska

Bratislava, 12. 05. 2014w

